

B/1052

(Ajánlva az $\frac{53,806}{X}$ /1914. B. M. számú körrendelettel)

Rebéri

CSALÁDTÖRTÉNETI JEGYZETEK

GENEALOGIAI FOLYÓIRAT.

Első évfolyam.

Szerkeszti és kiadja:
IFJ. HELLEBRONTH KÁLMÁN.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, V. Géza-utca 4. szám.

Megjelenik július és augusztus kivételével
minden hónapban.

Előfizetési ára egy évre 10 K.

1914.

Tartalom.

A) Családtörténeti rovat:

	Lap
A Semjének vagy Tuzsoniak (Az erdélyi székely családok genealogiájából I. közl.) — <i>baczkamadarasi Kis Bálint</i>	193
Asztalos — <i>Benkó Imre</i>	225
Bacsák (benefai) — <i>Bacsák Gyula</i>	1
Balassa — <i>Daróczyn Zoltán</i>	97
Barkassy alias Munkácsy — <i>Dr. Magasházy Béla</i>	5
Bereczky — <i>Bereczky László</i>	65
Botgál — <i>Csoma József</i>	161
Dancsházy-Nagy (dancsházai) — <i>görzsönyi Dr. Vargha Zoltán</i>	257
Dely (issebori) — <i>Makay Dezső</i>	129
Dienes (szilágyszegi) — <i>tunyogi Szűcs Lajos</i>	161
Draskóczy (draskóczi) alias Czeper — <i>Csoma József</i>	6
Főrián — <i>Zombory Géza</i>	163
Gosztony (gosztonyi, krencsi és kövesszarvi) — <i>Mocsáry István</i>	33. 192
Gyárfás — <i>Csoma József</i>	104
Halász (dabasi és gyóni) — <i>Halász Bálint</i>	37
Horváth-Bugarin (brezoviczai) alias Milojkovics — <i>Mocsáry István</i>	105
Kelleő (árok szállási) — <i>Csoma József</i>	50
Kenessey (karátöldi) — <i>iff. H. K.</i>	225
Kenessey (kenesei) — <i>Kencsesy Pongrácz</i>	133
Képes alias Szabó — <i>Benkó Imre</i>	166
Koptmány — <i>Benkó Imre</i>	8
Kovách alias Ujvárossy — <i>Miskolczy-Simon János</i>	227
Kovácsy (hadadi) — <i>Kovácsy Sándor</i>	68
Kromholtz alias Galgóczy — <i>Dr. Rédeky István</i>	70
Lipthay alias Faragó — <i>Csoma József</i>	167
Mátéffy — <i>Mátéffy Sándor</i>	72
Mészöly (sárbogárdi) <i>Benkó Imre</i>	106
Mohos — <i>Benkó Imre</i>	52
Molnár (vajkai) — <i>Csatay Gyula</i>	85
Nagy (berzétei) — <i>Dr. Rédeky István</i>	200
Pálffy (tolnaszentgyörgyberei) — <i>iff. H. K.</i>	273
Papp (tyuskai) — <i>iff. H. K.</i>	51
Pataký — <i>Bereczky László</i>	278
Péter (jászkiséri) — <i>görzsönyi Dr. Vargha Zoltán</i>	228
Petőcz — <i>Bacsák Gyula</i>	167
Rhorer (küllői) — <i>iff. H. K.</i>	88
Svastits (bocsári) — <i>iff. H. K.</i>	172

	Lap
Szabó (irsai) — <i>Mocsáry István</i>	279
Tibold (tibold-daróczi) — <i>ifj. H. K.</i>	10
Torkos (ócsai) — <i>ifj. H. K.</i>	201
Trencsényi — <i>Csoma József</i>	291
Turchányi (turcsányi és tereztyényfalvi) — <i>Turchányi Ödön</i>	19. 53
Váczy — <i>Csoma József</i>	152
Várady — <i>Benkó Imre</i>	89
Vermes (budafalvi) — <i>Vermes Samu</i>	235
Zilahy (zilahi) alias Cszimadia — <i>Benkó Imre</i>	215

B) Tárca rovat:

A neczpáli Justh családnév eredete — <i>Dr. Wertner Mór</i>	123
A szerdahelyi Dancsfi-, Derzsfí- s Imrefi családok közös leszármazása — <i>Dr. Wertner Mór</i>	238
Adalék a panaszí Pázmány család leányági leszármazóinak történetéhez — <i>görsönyi Dr. Vargha Zoltán</i>	216
Adatok a lisznyói Damó család leszármazásához — <i>ifj. H. K.</i>	256
Adatok a losonczi Gyürky család leszármazásához — <i>ifj. H. K.</i>	296
Adatok a nagypalugyai és turóczdivéki Platthy család leszármazásához — <i>Miskolczy-Simon János</i>	90
Adatok az otrokocsi Adorján család leszármazásához — <i>Dr. Magasházy Béla</i>	302
Arady Katalin özv. Szent-Kiriák Györgyné végrendelete (1785) — <i>ifj. H. K.</i>	127
Armálisok és nemesi bizonyítványok az egri káptalan levéltárában — <i>ifj. H. K.</i>	24. 61. 91
Armálisok és nemesi bizonyítványok a kalocsai főkáptalan levéltárában (1747—1855) — <i>ifj. H. K.</i>	159
Berthóthy Dorottya végrendelete (1601) — <i>Mocsáry István</i>	96
Egy ismeretlen armális — <i>Dr. Kárfy Ödön</i>	63
Gazdátlan armálisok — <i>Benkó Imre</i>	292
Jobbágy reversálisok — <i>Benkó Imre</i>	153
Két alapítólevél a XVIII-ik századból — <i>Kenessy Pongrácz</i>	299
Két régi oklevélhamisító — <i>Dr. Kárfy Ödön</i>	183
Kossuth Lajos családtörténeti vonatkozású ismeretlen levele (1880) — <i>Dr. Rédeky István</i>	179
Megjegyzések a szentmiklósi és óvári Pongrácz család nemzedékrendjéhez — <i>Dr. Wertner Mór</i>	175
Pótlék a Gosztony család leszármazásához — <i>Sárközy Imre</i>	192

Szondy Zsuzsanna, előbb Kenessey Istvánné, utóbb gr. Castiglioni Eudemiussné végrendelete (1752) — <i>Kenessey Pongrácz</i>	241
Vámosy István végrendelete (1661) — <i>Mocsáry István</i>	156. 189
Vay Ádám végrendelete (1707) — <i>Mocsáry István</i>	28

C) Kérdések és feleletek 32. 64. 160.

A forrásidézetek rövidítéseinek magyarázata :

- Alapi* = Dr. Alapi Gyula: Komárom vármegye nemes családai.
Aldásy = Dr. Áldásy Antal: A Magyar Nemzeti Múzeum könyvtárának czimereslevelei 1200—1868.
Andretzky = Andretzky József: Baranyavármegye nemesei.
Balogh = Balogh Gyula: Vasvármegye nemes családjai.
Csoma = Csoma József: Abauj-Tornavármegye nemes családjai.
Fejér = Fejér György: Codex Diplomaticus Hungariae.
Forgon = Dr. Forgón Mihály: Gömör-Kishont vármegye nemes családai I.—II.
H. Okl. = Hazai Oklevéltár
Karácsonyi = Dr. Karácsonyi János: A magyar nemzetségek a XIV. század közepéig I.—III.
Köszeghi = Köszeghi Sándor: Nemes családok Pestvármegyében.
Nem. czim. = Csoma József: Magyar nemzetségi czimerek.
N. I. = Nagy Iván: Magyarország családai I.—XII. és pótkötet.
N. I. f. = „Nagy Iván” családtörténeti értestitő: szerk. Dr. Komáromy András és Pettkó Béla I.—III.
N. Zs. = Magyar nemzetségi zsebkönyv (Nemes családok I.)
Orosz = Orosz Ernő: Heves- és a volt Külső-Szolnok egyesült vármegyék nemes családjai.
Pctri = Dr. Petri Mór: Szilágyvármegye monographiája I—VI.
Tör. Tár. = Történelmi Tár.
Wertner = Dr. Wertner Mór: A magyar nemzetségek a XIV. század közepéig I.—II.

A) Családtörténet.

1. Bacsák (benefai).

Nyitra megyéből eredő, utóbb Pozsony megyébe átköltözött család, melynek Gergely által II. Ferdinándtól nyert armálisa 1626 jan. 19-én hirdettetett ki Nyitra megyében.

István, János és Jakab 1676 márcz. 25-én nyertek bizonyáglevelet Nyitra megyétől, amelynek alapján 1756 ápr. 6-án Ferencz fiai: *János*, Pozsony megye rendszerinti jegyzője, *József* m. kir. udvari kamarai iktató és *Gáspár* mindannyian pozsonyi lakosok, — akik közül János és József felvették már az 1754/5-ki nemesi összeírásba is — igazolván a nemesség szerző Gergelytől való leszármazásukat, bizonyáglevelet kaptak Pozsony megyétől. A nevezettek, Csallóközben fekvő Benefa praediumbeli jószá-
gukra donatiót nyertek M.-Teréziától Pozsony, 1764 szept. 3.

A nemességszerző Gergely 1636-ban nyitrai szolgabíró és insurgens kapitány. János nevű fiától született az 1676-ban igazolt István és János és ismeretlen nevű fiától pedig az ugyanakkor igazolt Jakab.

János fiának, az 1681-ben született Ferencznek gyermekei közül *János* (sz. 1716) iskoláit elvégezvén, jezsuita szerzetes lett. Később kilépett a rendből és mint ügyvéd a pesti és nagyszombati táblánál működött. Majd a megyéhez került és eleinte főjegyző, 1771-től pedig alispán. 1776-ban kir. helytartó tanácsosnak neveztetett ki, mely állásából 1794-ben ment nyugdíjba. Felesége Szüllő Zsigmond mostoha leánya Csémy Teréz, kit 1748-ban vett nőül.

Gyermekeik közül *Zsigmond* (sz. 1749) kezdetben Cseklészen káplán, majd Vadkerten (Nógrád m.) plébános, honnan a pozsonyi káptalanhoz került kanonoknak. 1784-ben esztergomi kanonok. *Vendel* (sz. 1757) ki tanulmányai végeztével 1777-ben cadet lett az 53. sz. gyalogezredben, hol három évig szolgált, miközben 1778-ban részt vett Csehországban a bajor örökösödési háboruban. 1779-ben hadnagy és nemes testőr és mint ilyen 1784-ben kurírrá lett kinevezve és ez állásából kifolyólag ismételten beutazta Európát. Idővel ott hagyván a katonaságot, 1790-ben mint ny. gyal. főhadnagy a

pozsonyi koronaőrző banderium kapitánya. 1794-ben nőül vette ns. Gudits Ignác és galántai Balogh Mária leányát, Antoniát. 1803-ban gr. Eszterházy Ferencz semptei uradalmának inspectora; 1804-ben megyei főadószedő, mely tisztséget 1817-ig viselt.

István (sz. 1761) kezdetben vármegyei jegyző, majd gr. Pálffy János királyfai, vöröskői és nyárasdi uradalmainak praefectusa. Felesége Benyovszky György és Bacsák Zsófia leánya, Róza, kit pápai dispensációval vett nőül.

A család férfiágon csak Vendel és István utódaiban folytatódott.

Vendel ága :

A) *Zsigmond* († 1836), eleinte ügyvéd, majd 1828 vármegyei első aljegyző, 1834 második főjegyző.

B) *Miklós* (sz. 1804) szintén a megyénél szolgált. 1829 ügyész, 1837 főügyész, mely állásáról 1843-ban leköszönt. 1849-ben br. Jeszenák János Pozsony és Nyitra megyékben fekvő javainak zárgondnoka. 1834-ben nőül vette derghi Somogyi János leányát, Nepomucenát.

C) *Mihály* született Olgyán. 1826-ban cadet lett, 1832-ben alhadnagy, 1836-ban a vezérkarhoz került, és 1849-ben mint kapitány nyugdíjba ment.

Miklósnak, Somogyi Nepomucenától született, gyermekei közül:

1. *Pál* (sz. 1836) a megyénél szolgált. 1861-ben aljegyző, 1867-ben főjegyző, 1873-ban alispán. Majd 1880-ban megvált az alispáni széktől, mely állásban szerzett érdemei elismeréséül a kir. tanácsosi czimet nyerte, és a hg. Pálffy-féle hitbizomány jószágkormányzója lett. 1862-ben nősült, feleségül véve Bacsák Lászlónak, Petöcz Máriától született, Erzsébet leányát.

2. *Zsigmond* (sz. 1848) katonai pályára lépett, és mint híres lovas, évekig tanára volt a k. u. k. Reitlehrerintitutnak. Altábornagy és pótlózási felügyelő.

István ága :

László (sz. 1807) Pozsonymegye táblabírája. 1830-ban nőül vette Petöcz Ferencz és Balásy Józefa leányát, Máriát. Fiai közül:

A) *Lehel* (sz. 1833) földbirtokos. Felesége : Sydó Vendel és Késmárky Honoráta leánya, Mária.

B) *Kálmán* (sz. 1846) eleinte esküdt, majd árvaszéki ülnök és 1884 óta árvaszéki elnök. Felesége : Lang Gusztáv és Tuczentaller Ágnes leánya, Jozeffin.

Gergely
1626
János
1636

István
1676 ig. ns.
János
1676 ig. ns.
(Anna)

Ferencz
sz. 1681 Nagytapolcsány (Nyeregjáró Mária)

Ferencz
sz. 1712 IX. 24
Egyházzelle
plebános

Mária
sz. 1714 VIII. 23 u. o.

János
sz. 1716 XII. 7
u. o. 1771 alispán
1776
hely. tanácsos
+ 1797 IV. 16
(Gémy Teréz)
sz. 1729 + 1788)
esk. 1748

Pál sz. 1718 I. 16 u. o.

József
sz. 1721 II. 10
u. o.
hely. tanácsos
(Kondé Anna)
esk.
1745 VI. 29
Antal
sz. 1723 V. 3 u. o.
esperes-plebános

Borbála
sz. 1726 XI. 29 u. o.
(Kalmár Imre)
esk. 1748 II. 5

Anna
sz. 1728 V. 3 u. o.
(Kisvárday János)
esk. 1743 II. 13

Gáspár
sz. 1729 I. 4. u. o.
ügyvéd, nőtlen

Mária
sz. 1732 V. 21 u. o.
(Kardos Imre)
esk. 1754 I. 27

József
sz. 1746 +
Antónia
sz. 1747 +
Antal
sz. 1749 +
Ferencz
sz. 1750 +
Teréz
sz. 1752 +
Mihály
sz. 1753 +
Julia
sz. 1756 +
Ignác
sz. 1757 +

József
sz. 1759
kapit.
Pakán
Franciska
(br. Buday
Ignác)

Jozefa
sz. 1762
(Wrant-
sis Pál
VIII. 17
ezredes)
(Boronkay
Johanna)
Anna sz. 1760 +
Móricz
+ 1880
Lőrincz
sz. 1765
+ 1805
VIII. 17
(Boronkay
Johanna)
Antónia

Zsigmond
sz. 1749 II. 13 Nagyszombat
esztergomi kanonok
+ 1784 IV. 28

Ignác
sz. 1750
IV. 2
Léghen
(sárosfai
Bittó
Julia)

Ágnes
sz. 1751 III. 30 + 1755 IX. 5

Zsófia sz. 1752 IV. 22 Paka
(Benyovszky György) esk.
1771 IX. 17 Paka
Eszter sz. 1753 IX. 9 Léghen
(Petényi János) esk. 1784
VIII. 18

Pál sz. 1755 I. 8 + 1755 IX. 4
Tekla sz. 1756 I. 14 Pakán
(sárosfai Bittó Ferencz)
esk. 1781 I. 27

Vendel I. II. tábla
László sz. 1758 IV. 18
Mária sz. 1760 II. 20 Pakán
(sárosfai Bittó Ignác) esk.
1787 VIII. 26

István
sz. 1761
IV. 5
Pakán
(Be-
nyovszky
Róza)

Ágoston sz. 1762 IX. 12 +
Magda sz. 1765 VIII. 12
+ 1766 VII. 11

Bora sz. 1767 III. 26 Pakán
(Kultsár Tamás) esk. 1785
VI. 5

Teréz sz. 1768 XII. 30
+ 1769 III.

Teréz
sz. 1768 XII. 30
1. Benyovszky Ignác
2. galantjai Fekete Ferencz
m. alispán

Róza
(Sydó Ferencz)

Anna
sz. 1800 + 1835 III. 25
(Benyovszky Péter)
esk. 1820 X. 26

László
sz. 1807 Szászton
táblabíró + 1868
(Petőcz Mária sz.
1812 + 1855 esk. 1830

Ilona
sz. 1832 I. 9 + 1887 II. 23
(kisfőkai
Udvarnokyi Béla)
esk. 1855

Lehel
sz. 1833 XII. 19 + 1887
II. 23 (Sydó Mária
sz. 1842 IV. 11)
esk. 1860 IV. 29

Arpadin
sz. 1836
+ 1892 I. 7
(Kálmán)
esk. 1855

Erzse
sz. 1844
(Bacsák Pál
sz. 1836 VII. 5
esk. 1862

Kálmán
sz. 1846 III. 14
+ 1892 V. 6
(Lang Jozefin
sz. 1849 XII. 6
+ 1910 II. 19)
esk. 1871 V. 2

Arpad
sz. 1862 II.
16 (Knolz-
Szelényi
Ottilia)
esk. 1896
I. 26

Zoltán
sz. 1866 IV. 15
(Abbs Sybilla)
Ilona sz. 1867 V.
31 + 1880 VII. 24

Béla
sz. 1868 XI. 5
(Karányi Olga)

László
sz. 1870 VI. 12
Jolán
sz. 1874 VII. 6
+ 1886 XII. 19

Margit
sz. 1872
+ 1873
esk. 1911. II. 11

Aladár
sz. 1873 VI. 29
sz. 1874 X. 31.
Kálmán
sz. 1883 X. 13
(Olgyay
Erzse) esk.
1910 VI. 27

Jolán Arpadin
sz. 1896 sz. 1899
XI. 5 I. 26

Béla
sz. 1893
VI. 2

Imma
sz. 1894
VII. 10

Walther
sz. 1896
VII. 6

József
sz. 1903
VII. 2

Erzsebet
sz. 1911 IX. 27

II. TÁBLA

Vendel
sz. 1757 VII. 20 Pakán
ns. testőr
† 1840 IV. 8 Pozsony
— *ki az I. táblán* —
(ns. Gudits Antónia † 1833)
esk. 1794

Jozefa sz. 1795 † 1828 (beleházi Bartal György sz. 1785 † 1865 alispán) esk. 1814	Lajos aljegyző †	Zsigmond főjegyző † 1836 VIII. 19	Miklós sz. 1804 főügyész † 1886 (derghi Somogyi Nepomucena sz. 1812) esk. 1834 VI. 3	Vincentia sz. 1807 † 1888 (beleházi Bartal György sz. 1785 † 1865 alispán) esk. 1830	Mihály † 1855 kapitány (beleházi Bartal Mária sz. 1822) esk. 1852 György †				
Mária sz. 1835 † 1854	Pál sz. 1836 VII 5. alispán kir. tanácsos † 1911 XII. 17 (Bacsák Erzse sz. 1844) esk. 1862	István sz. 1840 † 1912 VIII. 17	Julia sz. 1841 † 1911 VIII. 25	Antónia sz. 1846 † 1897 (Dóka László)	Vincentia sz. 1847 † 1904 (rajeczi Burián Pál)	Zsigmond sz. 1848 altábornagy 1. br. Berg Ludovica † 1901 IX. 25 2. baráti Huszár Karolin 1: Erzsébet			
Imre †	Sára sz. 1864 XI. 20 (br. Berg Ottó sz. 1864 † 1912) esk. 1896 IV. 30 Pozsony	István máv. főmérnök	Irén	Róza	György sz. 1870 VI. 5 (Tassner Ilona)	Pál sz. 1871 huszár- alezredes	Erzse †	Jenő sz. 1874 XI. 12 huszár- hadnagy † 1898 X. 11	Miklós sz. 1877 II. 12 járásbíró
	Miklós sz. 1902 III.	Hanna sz. 1904 IV. 23	János sz. 1906 X. 20	Ilona sz. 1909 IX. 1					

A család Sipos-Karcván, Elő-Patonyban és Nagy-Léghen volt birtokos,
a XIX. század első felében.

Czímer: kék paizsban, két zöld pálmafa között, ezüst nyillal átlőtt, hármás
zöld halom középsőjéből kiemelkedő aranszárny. *Sisakdisz:* zöld
koszorut tartó, könyökbe hajlott páncélos kar. *Takarók:* arany-
kék, ezüsti-vörös.

Bacsák Gyula.

2. Barkassy alias Munkácsy.

Munkácsról származó család, mely a XVII. század közepén Borsodmegyében szerepel, hol János és fiai István, József Miskolczon; Ferencz Igriczben; András, György és Gábor Miskolczon igazolják nemességük 1744-ben és kimutatják, hogy czimeres nemeslevelük, egyéb okmányaikkal egyetemben elveszett, a *Munkácsy* név pedig előbbi lakhelyükről ragadt rájuk.¹⁾

1804-ben József miskolczi, majd szárazbői; Ádám jászberényi; Gábor nyéki; György miskolczi lakosok, továbbá József fiai György és Benedek; Gábor fia Lajos, testimonialist nyertek Borsodmegyétől, mely még az évben Hevesmegyében kihirdettetett.

Okmányok alapján összeállítható töredékes leszármazásuk a következő:

I.	II.	III.
János 1744 lak. Miskolcz	Ferencz 1744 lak. Igricz	György 1744 lak. Miskolcz
István 1744 lak. Miskolcz	Pál	József sz. 1760 1804-ben miskolczi, majd szárazbői lakos
János	Ferencz	György sz. 1794 1804
József 1744 lak. Miskolcz		Benedek sz. 1797 1804
IV.	V.	
Gábor 1744 lak. Miskolcz	András 1744 lak. Miskolcz	
Ádám 1804 lak. Jászberény	Gábor 1804 lak. Nyék	András 1760
	György 1804 lak. Miskolcz	Pál
	Lajos 1804	András
		Pál 1772 (Halászy Klára)
		Imre ²⁾ sz. 1774 táblabíró (csabacsüdi Dókus Klára)

Dr. Magasházy Béla.

¹⁾ Borsodm. levéltár: Prt. XXIII. F. 420 1804 No. 355.

²⁾ Utódait l. Nemzetiségi zsebkönyv I. 42—43. lap.

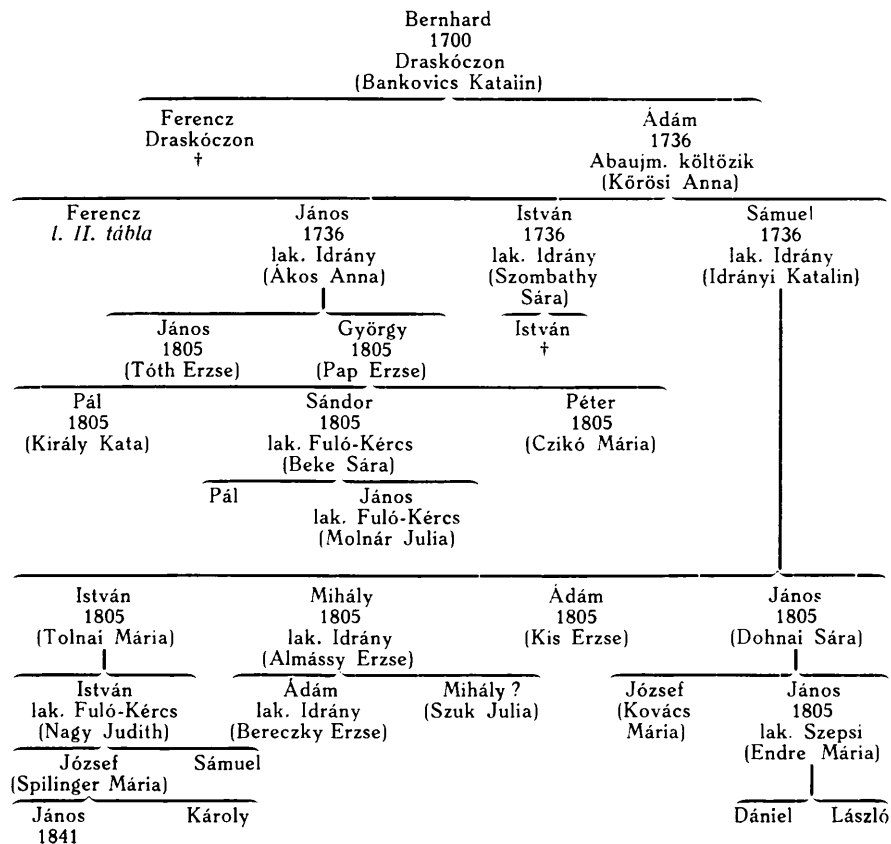
3. Draskóczy (draskóczi) alias Czeper.

A Turóczmegyéből származó ősrégi Draskóczy család egyik ága, mely megkülönböztetésül a *Czeper* melléknevet nyerte.

Draskóczy Ádám, 1736-ban megtelepedvén Abaujmegyében, az ugyanazon évben Kassán tartott megyegyűlésen, Turóczmegyétől nyert bizonyítványa alapján, mint a Draskóczy család tagja igazoltatik.

A család ezen ága, az egyetlen törzsből — Ádámtól — is felszaporodott Abaujmegye területén, de sem vagyona, sem tekintélyre szert nem tett, köznemesi sorban maradt és tagjai házasságaik folytán Fuló-Kércsen, Bereten, Korlátan, Idrányon, Felső-Czéczen, Szepsiben, sőt még a zemplényei Ondon és Legyes-Bényén is éltek.

Az abauji ág leszármazása a következő:

II. TÁBLA.

Ferencz
1736
lak. Idrány
— ki az I. táblán —
(Köpeczi Bora)

<p>Gábor 1736 lak. Bereten (Csathó Judith)</p>		<p>József 1736 lak. Korlátón (Járdánházy Erzse)</p>		
<p>Ádám 1805 lak. Legyes-Bényén (Békessy Zsuzsa)</p>		<p>József 1805 lak. Korlátón (Balogh Mária)</p>	<p>Gábor 1805 lak. Korlátón (Czikó Erzse)</p>	<p>János 1805 lak. Korlátón †</p>
		<p>János 1841</p>	<p>Sándor 1841</p>	
<p>Gábor 1805 lak. Ondon (Sipos Lidia)</p>		<p>János 1805 lak. Legyes-Bényén (Balajthy Julia)</p>	<p>József 1841 lak. Felső- Czéczen (Bernáth Zsófia)</p>	<p>Ádám 1805 lak. Legyes- Bényén †</p>
<p>Gábor Sámuel</p>			<p>Gyula</p>	

Az 1754/5-ki összeíráskor István, *Czeper* néven igazoltatott Abauj-megyében.

A család ugyanezen ágából származó, de más megyékben élő tagjai, kik ezidőben igazoltattak, a következők: *Borsodmegyében*, *Czeper* (Draskóczi) György és Márton; *Turóczmegyében*, *Czeper* (Draskóczi) Imre, Sámuel, György, István, Miklós, Ádám.

Czimer: veressel és késsel hasított paizsban, elől balra irányult, ijjat tartó pánczélos kar; hátul zöld alapon, nyakán nyíllal átlőtt, ágaskodó szarvas. Sisakdísz: a szarvas növekvően. Takarók: kék-arany, veres-ezüst.

Csoma József.

4. Koptmány.

Hont- és Nógrádmegyékben mindössze két századon át szereplő, jelenleg már kihalt család.

A nemesség szerzője Koptmány István, aki feleségével Rákóczy Borbálával 1614-ben nyert armálist. Három gyermekük maradt: egy leány és két fiu. A leány Borbála, 1644-ben már Bodony Gáspár özvegye, és egy elhagyott telket ad zálogba Bodonyban, (Nógrád-m.) testvéreinek Györgynek és Ferencznek. György kérésére, anyja Rákóczy Borbála végrendelete tárgyában, Nógrádmegye 1650 febr. 13-án tanuvallatást eszközöl; 1661-ben pedig ugyancsak György kérése folytán Hontmegye hallgattat ki tanukat az iránt, hogy a Koptmány család a baráti és bérmezei részbirtokokat mindég háborítatlanul birtokolta.

Koptmány György, ináncsi Ebeczky Sárát vette nőül, kivel Nógrádmegyében, Nagy-Kürtösön, Lukapalojtán Hontmegyében, Közép-Palojtán és több más községben is kapott részbirtokokat. 1650-ben Ebeczky Györgytől zálogba vesz egy sessiót, 75 frt. Lukapalojtán.

Györgynek és Ebeczky Sárának egy fia és három leánya maradt, kik közül Zsófia 1688-ban már Hakly János neje. Fivére István ez évben 30 tallérért eladja neki Ipoly-Nagy-Kéren levő részbirtokát. Másik két nővérével Erzsébettel és Annával 1699-ben egyezkedik István, a kis-kürtösi kuriára és egy palojtai telekre nézve és Annával újból 1711 febr. 10-én egyezkedik, amikor neki az ősi javakból leánynegyed czimen 50 frt. fizet.

István, Szigethy Katalint vette nőül, kivel többek között Kis-Kürtösön egy kuriát és részbirtokot kapott. Szigethy Katalin 1688 máj. 25-én osztozik nővérével Máriával, Jeszenszky Istvánnéval és elhalt nővére Fruzsina Princz-falussy Jánosné gyermekeivel, az örökösök nélkül elhalt nővérük Ilona javain.

1687-ben K. István 40 tallérért zálogba veszi Sembery István kis-kürtösi portióját. 1698-ban, Nógrádmegyétől tanuvallatás alapján bizonyáglevelet nyer arról, hogy társaival együtt kis-kürtösi részbirtokaikat már a török uralom idején is birtokolták. 1711-ben pedig Hontmegye igazolja szintén tanukihallgatások folytán, hogy a Koptmány familia Ipoly-Nagy-Kéren 2 telket örökösen bir. 1725-ben K. István és Bálint egyezkednek Borbély Jánossal, a Kis-Kürtösön zálogba birt Sembery-féle portiót illetőleg.

Koptmány István igen magas kort ért; 1741 február 27-én 97 éves korában végrendelezik Kis-Kürtösön, Eger András plébános, Bokor Mátyás, Szigethy Mihály, Tihanyi Pál nógrádi esküdtek és Szigethy Gábor előtt. Először is meghagyja, hogy fia Bálint, a nagykürtösi templomban temettesse el; a nagykürtösi és közép-palojtai templomoknak 100—100 rh. frt. testál. Ezekután elsorolja szerzeményeit, melyekkel ősi javait gyarapí-

totta. Zelene (Nógrád-m.) fele, amit Madách Lászlótól 1560 frt. vett zálogba. Nagy-Kürtösön $\frac{3}{4}$ házhely; Kis-Zellőben (Nógrádm.) $\frac{1}{4}$ házhely⁷ és az Ebeczky részről egy malom; Nagy-Kéren, a Tarcsándy-familiától 3 és $\frac{1}{4}$ házhely; Kis-Kürtösön, Jeszenszky Jánostól és Gyarmathy Jánostól külön-külön $\frac{1}{4}$ házhely; Közép-Palojtán a Sarlay-familiától 1 házhely.

Mikor végrendelkezik, gyermekei közül már csak kettő él. Fia Ferencz és leánya Anna utódok nélkül haltak el. Másik leánya Borbála, dubraviczai Dubraviczky Péterné, ugyan már szintén nem él, de gyermekei maradtak. Harmadik leánya Krisztina, Berczelly Pálné, életben van és kivüle még egy fia Bálint. Mivel leányai, illetve vejei már bizonyos mennyiségű készpénzt kaptak, ezen összeget kiegészíti 600—600 frtra. Krisztina leányának a Nagy-Kürtösön, Borbála — Dubraviczky Péterné — gyermekeinek pedig a Kis-Zellőn levő birtokrészeit hagyja, míg Közép-Palojtán mind a 3 ág egyenlően osztozik. A többi összes javait, ezek között a kis-kürtösi kuriát minden ingósággal együtt Bálint fiának hagyja. Minthogy azonban Bálint, a végrendelet kelte után pár héttel meghalt, 1741 április 20-án pótvégrendeletet készít, melyben fia részét annak gyermekeire hagyja.

Bálint, — ki még atyja életében meghalt — felesége Nándory Judith volt, kivel többek között, Nagy-Szalatnán (Zólyom-m.) kapott részbirtokokat. Bálintnak két leánya és egy fia maradt Bálint, családjának utolsó férfi tagja, ki még 1784-ben életben van és Nagy-Szalatnán lakik, hol azonban nőtlenül elhalt. Leányai közül Anna mint gyermek halt meg, Borbála — a család utolsó tagja — mint hajadon 1795 január 14-én végrendelkezik tót nyelven ugyancsak Nagy-Szalatnán, javait Dubraviczky Péter és Berczelly Pál gyermekeire hagyván. A mindössze öt nemzedéket ért család leszár-
mazása a következő:

István 1614 ns. (Rákóczy Borbála)					
Borbála 1644 özv. (Bodony Gáspár)	György 1644. 1650. 1661 (ináncsi Ebeczky Sára)		Ferencz 1644 †		
István sz. 1644 † 1741 (Szigethy Katalin) 1688 osztozik	Zsófia 1688 (Hakly János)	Erzsébet 1699	Anna 1699 1711		
Bálint † 1741 (Nándory Judith)	Ferencz † 1741 e.	Anna † 1741 e.	Bora † 1741 e. (dubraviczai Dubraviczky Péter)		Krisztina 1741 (Berczelly Pál)
Bálint † 1784 után — utolsó —	Anna † mint gyermek	Bora 1795 végrendelkezik			

A család czimere — amint K. Bálint és Borbála, több aláírása melletti pecsétről megállapítható — a következő:

vízszintesen két részre osztott paizs, alsó részében 3 rózsza (?), felső részében, jobbjában buzogányt, baljában levágott fejet tartó, növekvő griff. Sisakdisz: jobbjában kivont kardot, baljában levágott fejet tartó, kettős farku, növekvő oroszlán.

Benkó Imre.

5. **Tibold** (tibold—daróczi).

Az Örösúr nemzetségből származó, ma már kihalt borsodmegyei család. A nevezett nemzetségnek több ismert ága volt, u. m.: a Várallyai, Leányfalvi, Sályi, Bikki, Geszti és Tibold-ágak, mely utóbbiból származik a tibold-daróczi Tibold-család, melynek ismét egy ága 4 nemzedéken keresztül a Sályi nevet is viselte.

Első ismert őse Kristóf, kinek fia Tibold 1249-ben a Várallyai és Leányfalvi ágból származó rokonaival eladja szalonnai uradalmukból a Martonyi és Zsiros falvakat. 1291-ben fia, szintén Tibold, minthogy a nemzetség tagjai közül László ispán volt a kácsi apátság gondviselője, többekkel együtt beleegyeznek, hogy a kácsi apát, monostorának bögér-bessenyei birtokát eladja. A következő évben a nemzetség tagjai, közöttük Tibold is, eladnak ábrányi birtokukból 4 ekényit és egy malmot, továbbá testvérelével Kristóffal együtt beleegyeznek a Tamási és Demeter nevű falvak elcserélésébe és a bikki és héjő-tövi birtokok 200 márkáért való eladásába. 1323-ban Tibold perli János rokonával — a Geszti ágból — együtt Körtvélyesi Pált. Majd 1339-ben visszaadja rokonainak a Várallyai-ágból származó 3 testvérnek Miklós, János és Péternek azon felkácsi részt, melyet nagyatyjuk három szolgálja megöletése miatt elvesztett, de ezért megkapja a Bikki-ágbeli Jakab ispán összes kácsi birtokát, ámbar abból csak egy harmad illette volna. 1347-ben, a Leányfalvi-ág kihaltával történő osztálykor, fiaival a következő birtokokat kapta: Al-Kács, másként Daróc (a mai Tibold—Daróc) Fel- és Közép-Kács falvakat egészen, Leányfalva, Várallya, Mészallya, Bikk, Dorogma és Nádasd falvak egy részét.¹⁾

Tibold fiai közül Mihály terjesztette tovább a családot, egész a XVII. században történt kihalásáig. Ennek fia László, felesége Anasztázia, Geztheli János leánya, vizsgálati levelet nyernek 1418-ban Perényi Péter

¹⁾ Karácsonyi: II. 419—25.

országbiró ellen, a Gesztely (Zemplén-m.) birtokról nagy mennyiségű gabonának elhordatása tárgyában.¹⁾ Ugyanezen László és neje Anasztázia, azonkívül Ilona, csicseri Orosz János özvegye; Katalin, Kasuhy Péter deák neje mint felperesek ítélő becsülelet nyerne 1423-ban Zéténi Makó fiai Péter és György ellen, Veke (Zemplén-m.) birtok fele, Makó fiainak 16 jobbágytelke, 1 malom és Veke birtok másik fele u. m. Helmeczi Deák Gábor és András özvegyeinek 15 lakott jobbágytelke, egy elhagyott malma, valamint az említett Veke birtoki kőtemplom, torony, temető és temetkezési hely, угyszintén Veke birtok határain belül 2 ekényi szántóföld; egy Gyalom nevű halászó hely, Paptó nevű tóval a Tisza mentén; egy diófás berek négy része; 12 ekényi szántóföld; 5 holdon 256 fából álló tölgyerdő; 12 kaszára való rét felett, valamint az említett Veke birtok fele, tárgyában, mely Helmeczi Gáboré és Andrásé volt, kiknek özvegyei a becsünek ellentmondanak. Kiterjedt még a becsülevél a Szentés (Zemplén m.) birtokon levő 37 lakott és 12 pusztá jobbágytelekre, a kőből épült plébánia templomra, egy lerombolt toronyra, a temetőre és temetkezési helyre, továbbá 3½ ekényi szántóföldre és cserjésre, a Szentés feletti hegyen levő szőlőre, 2 malomra, az erdők alatti rétre és cserjésre. A pereskedő felek azonban egyezséget kötven, ennek értelmében az alperek kötelezték magukat 45 forint lefizetésére.²⁾ 1436-ban vizsgálat indult Jánoky Egyed fia László, fivére Mihály, valamint apai unokatestvéreik Vaydai Mihály fiai, Tamás, Gergely, György, László és a fentti Jánoky László fia Ders kérelmére, daróczi Tibold György és Megerallyai Simon fia Móríc ellen, akik hatalmaskodván, fegyveres kézzel Solmos birtokra rontottak és az ott talált jobbágyak juhnyáját elhajtották, a jobbágyakat ingóságaikkal egyetemben Megeallya birtokra telepítették, a solmosi templomot és a jobbágyok épületeit alapjából felforgatták, 3 kazlat és a templom kincseit, a kelyheket, misemondó ruhákat, oltártakarókat elrabolták, valamint az említett Solmos birtok erdejét kiirtották, egy házukat lerombolták és egész Solmost elfoglalták.³⁾

1439-ben, egy részről Ongay (de Unga) Gergely fiai Péter és Simon, Mihály fiai Bálint deák és János mint néhai csebi Bolgár István unokái, másrészt Ongay Dávid, örökbevalják bizonyos Onga birtoki erdeiket és mezőiket, továbbá a Pecstava, Hernád és Pecsfoka vizek között fekvő Pecstelek birtokon levő pusztájok, Daróczi Tibold unokájának Lászlónak, Mihály fiának, feleségének Anasztáziának és gyermekeiknek Jánosnak és

1) Leleszi orsz. ltár: Act. 1418/X.

2) U. ott: Act. 1423/84.

3) U. ott: Act. 1436/43.

Hedvignek, valamint a nevezett Hedvig fiainak Orosz Lászlónak, Jánosnak, Miklósnak és Mihálynak.¹⁾

1448-ban vizsgálati levelet nyernek László fia János, Miklós fiai István és Tibold, akik Daróczi Tiboldoknak neveztetnek, Kereszthuri Tamás és Zvinyei János ellen, kik az előbbieket borsodmegyei Nagymihály birtoki jobbágyainak nagymennyiségű gabonáját elhordották. Vonatkozik még a vizsgálati levél sathai Barius János és vathai Pettres Miklós, a mondott vármegye alispánjára, illetve szolgabírájára is, kik a nevezett, László fia János borsodmegyei Fehéregyház birtokára fegyveresen rátörvén, jobbágyainak négy ökrét elhajtották.²⁾

1449-ben csicseri Orosz Tamás, felesége Hedvig, ennek testvére János továbbá anyjuk Anasztázia, Tibold László özvegye, megerősítő adománylevelet nyernek Hunyadi János kormányzótól Kis-Gesztely birtokra, mely őket, Kaki László özvegyével kötött szerződésük alapján megillette.³⁾

1546-ban Potentiana, Sályi-Tibold György leánya, id. György unokája, mint putka-helmecezi Korláth Tamás özvegye, örökbevalja apai birtokrészeit: Sály, Leányfalu, Darócz, Kács, Nagy-Mihály, Dorogma, Fejéregyháza, Oszlár, Paraszt-Bikk, Geszt és Várallya borsodmegyei birtokokat, melyek jogtalanul a Tibold-család kezén vannak, leányai Anna, berevizi Zalontay Máténé, Borbála, Zalay Miklósné, továbbá Katalin nevű leányának fia Menyhért, végül néhai Margit nevű leányának, Anna és Fruzsina nevű leányai részére.⁴⁾

Az említett Nagy-Mihály birtok részeinek elfoglalása miatt, Ujszászy Lőrincz özvegye Geszthy Anna és Ziny Boldizsár özvegye, Bolgár Katalin pert indítottak Sályi Tibold Gáspár és Ambrus, daróczi Tibold Gáspár és Tibold László ellen, melyben László pervesztes fél lett és így 1562-ben a per, Borsodmegye előtt tett jelentés szerint, megszűnt.⁵⁾

Majd 1568-ban Tibold Gáspár mint felperes és Borbála, Posgay Györgyné mint alperes között, a borsodmegyei Paraszt-Bikk birtokot illető perben dönt Borsodmegye a felperes javára.⁶⁾

1573-ban Sályi Tibold János özvegye Dávid Katalin és fia Mihály, valamint fígedi Dávid Miklós békésen kiegyeznek Tibold Gáspárral, testvérüknek Dávid Lászlónak meggyilkolása miatt. Azonban Borsodmegye alispánja a gyilkos Gáspárt 100 frt. birság megfizetésére ítélte.⁷⁾

1) Leleszi orsz. Itár: Act. Abaujvariensis No. 15.

2) U. ott: Act. 1448/23.

3) U. ott: Act. 1449/58.

4) U. ott: Act. 1546 No 90 Fasc. 1.

5) U. ott: Act. 1562 No 25.

6) U. ott: Act. 1568 No 12.

7) U. ott: Act. 1573 No. 99—100.

1574-ben Ujfalussy Anna, Torma Györgyné, a maga valamint Ujfalussy János, Semsey János, Dengeleghy György, Ongay Boldizsár, Tussay János, Mátyás, György és Ongay Anna, Tibold Ambrusné nevében eltiltja Ujfalussy Györgyöt, egy Tussa (Zemplén m.) birtoki telek eladásától vagy elzálogosításától, Lucskay Györgyöt pedig annak megvételeét.¹⁾

id. Tibold Gáspár 1577-ben eltiltja Pély borsodmegyei birtok lakosait, Dorogma birtok használatától, miről Borsodmegye bizonyosság-levelet is ad azon évben. Ugyanekkor Putnok György és Derenchény Miklós jobbágycsoportjának pert is folytattak a nevezett megye előtt T. Gáspár ellen.²⁾ 1578-ban Borsodmegye, Berhelyi Orsolya, Domonyi Ferencz özvegye és Domonyi Anna, Batay Pálné felpereseknek, Tibold Gáspár alperes elleni perében, az utóbbit meg nem jelenés miatt elmakacsolta.³⁾

Gáspár testvérének, néhai Tibold Eufrosinának és férjének néhai Geszthy Miklósnak leánya Borbála, előbb Jánosy Györgyné majd Lónyay Györgyné, 1582-ben ügyvédet vall.⁴⁾

Az egri káptalan 1582-ben értesítő levelet ad ki, abádi Szentgyörgyi János fia, Boldizsár végrendeletéről, mely szerint Boldizsár, Abád, Szent-Imre, Szent-György hevesmegyei és más vármegyei birtokairól végrendelegzik Tibold Gergely és atyjának néhai nővére Szentgyörgyi Zsófia fia Gáspár, továbbá testvérei Katalin és Zsófia részére.⁵⁾

Az előbb említett Sályi-Tibold Gáspár és felesége erdőteleki Szent-Máriay Erzsébet, 1585-ben zálogba veszik Szent-Máriay Mátyástól — Erzsébet atyjától — 500 magyar forintért, annak Hevesmegyében fekvő erdőteleki birtokát, szentmáriai, csenki pusztáit, valamint a Külső-Szolnok megyében fekvő Istvánháza, Jenő, Gyüger, Erdőkövesd és Zárszeg (?) birtokait.⁶⁾

1587-ben Borsodmegyétől ítélőlevelet nyer ns. Toronyay András, id. daróczi Tibold Gáspár főember szolgája (servitor), Sályi Tibold Gáspár ellen, az utóbbinak elmakacsolásával,⁷⁾ ki ezen évben tiltakozik feleségével együtt, Ráthonyi Petronella, Szent-Máriay Márton özvegye ellen, aki néhai

1) Leleszi orsz. ltár: Lib. Sign. IV. fol. 122.

2) U. ott: Act. 1577 No. 48—49.

3) U. ott: Act. 1578 No. 37.

4) U. ott: Lib. Sign. VIII. fol. 2.

5) U. ott: Act. 1582 No. 64. Ezen kivonat valószínűleg téves, amennyiben Sz. Boldizsár 1612-ben végrendelegzett és ezen végrendeletében a Nagy Iván falut illetőleg megjegyzi, hogy „ezen jószág eökötis (t. i. a Tibold-családot) illeti.” (*Eredeti a Vay-család kath. ágának leveles lédájában.*)

6) U. ott: Act. 1585 No. 4.

7) U. ott: Act. 1587 No. 41.

férjének, Erdőtelek birtokot illető örökvallását meg akarja másítani.¹⁾ 1592-ben országbírói ítéletet nyer Finkey Erzsébet, Nováky Zsigmond özvegye, utóbb Szöllőssy Istvánné, mint előbbi férjétől származott leányának Zsófiának gyámja elleni perében.²⁾ 1593-ban T. Lászlóval együtt mint alperesek ítéletet nyernek Borsodmegyétől, a Sályi birtokot illető, Tibold Borbála, Pozsgay György özvegye elleni perükben.³⁾

1598-ban T. Gáspár tiltakozik T. Zsófia ellen, Widffy Judith hozományának kiadása miatt.⁴⁾

1604-ben Sályi Tibold Gáspár gondnok vallása, Sályi, Váralya, Darócz, Geszt, Dorogma, Nagymihály, Leányfalva, Fehéregyháza borsodmegyei birtokokat illetőleg Bodó Ferencz részére.⁵⁾

1611-ben Tibold Gáspár, Farkas Ferencz és Horváthy György birtokba iktató levelet nyernek, Nagy- és Kis-Szekmencz ungmegyei birtokokat illetőleg.⁶⁾

1613-ban Székely Mátyás — darmai Bornemissza Miklós servitora — tiltakozik Náthafalussy Zsuzsa, Hensellöczy Miklósné és Bornemissza Miklós nevében rokonuk Tibold Gáspár ellen, hogy Náthafalussy Erzsébet, néhai N. Benedek birtokait illetőleg, férjének Tibold Gáspárnak tett örökvallást.⁷⁾ Ezen örökvallás, mely ugyanezen évben történt, Nátafalva, Sztankócz, Markusháza és Sztára zemplérmegyei birtokokra vonatkozott.⁸⁾ Ugyanezen évben Pilényi Anna, rosályi id. Kún Gáspár özvegye bizonyosságlevelet nyer id. Tibold Gáspárnak, az ungmegyei Csicsér birtokon történt haláláról.⁹⁾

1614-ben Bodó Ferencz maga és felesége Tibold Katalin, valamint Szent-Máriay Bora, (Sz. Mátyás és Ormós Magdolna leánya, Tibold Gáspárné testvére) nagymihályi Bánffy Ferencz özvegye nevében tiltakozik Kereszthes Tamás ellen, ki feleségének Balogh Annának — János leányának — az ungmegyei Csicsér és Vaján helységekben levő birtokrészeit, első feleségétől született leánya Anna és férje Hethey András részére el akarja tulajdonítani.¹⁰⁾

1) Leleszi orsz. ltár: Lib. Sign. X. fol. 101.

2) U. ott: Act. 1592 No. 82.

3) U. ott: Act. 1593 No. 55.

4) U. ott: Pr. Auth. XLIV. fol. 84.

5) U. ott: Pr. Auth. XLIX. fol. 107.

6) U. ott: Fasc. Stat. I. sub. Lit. F. No. 37.

7) U. ott: Lib. Sign. XVII. fol. 64.

8) U. ott: Pr. Auth. LV. fol. 111.

9) U. ott: Act. 1613 No. 11.

10) U. ott: Lib. Sign. XVII. fol. 163.

1615-ben Sályi Tibold Gáspár, Nagy Lukács, Putnoky János és Székely Péterné sz. gágyi Báthori Borbála, — id. B. János és Hegyi Ilona leánya — ügyvédek vallanak. Ugyanezen évben az ügyvédet valló Náthafalussy Erzsébet ellen tiltakozik Náthafalussy György fia, Ferencz, a maga és apai unokaöccse, György — Márton fia — nevében, amiért a nevezett Erzsébet (az említett György és Márton testvérének, Benedeknek leánya) a zemplénmegyei Nátafalva birtokot átadta férjének, Tibold Gáspárnak.¹⁾

1616-ban Tibold Gáspárné Náthafalussy Erzsébet, Cséby Péter, továbbá Cséby Katalin zomolyai Nagy Lukácsné, Cséby Zsuzsanna, előbb Csicsery Lászlóné, majd Posgay Istvánné, néhai Cséby István és Budaházy Krisztina leányai; 1617-ben pedig Anarchy Gáspár fia, György, Sályi Tibold Gáspár, Lónyay András és Beliske János vallanak ügyvédet.²⁾

1619-ben Fekete Péter, szokolóczi Farkas György és Sályi Tibold Gáspár birtokbaiktató levelet nyernek a hevesmegyei Tenyő, Tiszaföldvár, Kengyel, Gyalu és a szabolcsmegyei Angyálháza birtokrészeket illetőleg.³⁾ Azonban még ez évben Budaházy Farkas a maga, felesége Zkaricza (?) Zsófia —Ferencz leánya — és gyermekei András, László, Klára nevében ellentmond a Kengyel birtok, Fekete Péter és Tibold Gáspár részére való nádori adománynak, melyet azok Sályi Gáspár magvaszakadása alkalmával nyertek. Ezen évben Sályi Tibold Gáspár és néhai Monay Gáspár és Kornis Zsófia leánya, Borbála, iváni Fekete Lászlóné, ügyvédet vallanak.⁴⁾

1629-ben Tibold Katalin, Bodó Ferencz özvegye, valamint Zennyesy Mátyás, Csathó Miklós deák, Gombos András, Palotay Zsuzsa ifj. Bodó Ferenczné, néhai P. Ferencz és Krucsay Ilona leánya, vallanak ügyvédet.⁵⁾

1630-ban Kapy Sándor, Sályi Tibold Zsuzsanna nevében örökvallást tesz Kis- és Nagy-Lomnicz, Maldur és Szent-György szepesmegyei birtokokat illetőleg.⁶⁾ Ugyanekkor testvérével, Kapy Sárával, Sályi Tibold Gáspárnéval ügyvédet vallanak és Kapy Sándor vallomást tesz, hogy a Rákóczy Pál, mint gondnok, kézen levő ingóságok egy részét átengedte nővérének, Tibold Gáspárnénak.⁷⁾ Nemkülönben ügyvédet vallanak még Tibold Katalin, Bodó Ferencz özvegye, ki Lajos, Ferencz és Gábor fiaival birtokszerződést és osztályt köt,⁸⁾ másik Bodó Ferencz és felesége, Palotay Zsuzsa, vala-

1) Leleszi orsz. ltár : Lib. Sign. XVII. fol. 176. 184. 233.

2) U. ott : Lib. Sign. XVIII. fol. 8. 185.

3) U. ott : Fasc. Stat. II. sub Littera F. No. 75.

4) U. ott : Lib. Sign. XIX. fol. 84. 116.

5) U. ott : Lib. Sign. XX. fol. 1. 73.

6) Pr. Auth. l. XIX. fol. 38.

7) U. ott. : Lib. Sig. XX. fol. 171.

8) U. ott : Act. 1630. No. 53.

mint körtvélyesi Matuska Mátyás.¹⁾ Ugyanezen évben Tibold Fruzsina, Kereskényi Istvánné az ungmegyei Csicsér-birtokrészét örökbevallja Bodó Lajosnak és Ferencznek 50 forint kölcsön fejében.²⁾

1631-ben Tibold Katalin, Bodó Ferencz özvegye, figei Csathó Albert és Sályi Tibold Gáspár ügyvédet vallanak, egyszersmind T. Gáspár leánya, Erzsébet, Gálócsy Györgyné, tiltakozik atyja ellen, az ősi birtoknak idegen kézre való adását illetőleg.³⁾

A nevezett Tibold Erzsébet, Gálócsy Györgyné 1637-ben tiltakozik Tibold Gáspár ellen, bizonyos birtokok lefoglalása miatt.⁴⁾

1640-ben Tibold Gáspár, chiebi Chiebi alias Thusa Péter, Nagy Imréné Szeöchy Judit, Tompa Borbála, ubrezi Pesthy Mihály özvegye, ügyvédet vallanak.⁵⁾ Ugyanez évben Drugeth János országbíró zálogba adja a zemplénmegyei Homonnához tartozó Harkócz-birtokot 1000 frtért Tibold Erzsébetnek és férjének, Gálócsy Györgynek, Michailo-birtokot pedig Sályi Tibold Gáspárnak és feleségének, Kapy Sárának 500 frtért, mely utóbbit azelőtt Csathó Albert zálogolt.⁶⁾ Tibold Gáspárné, Kapy Sára 1642-ben ilosvai Ilosvay Gáspárral és Ramochaházy Istvánnal, majd 1643-ban id. Marthon Péterrel, Marthon Miklóssal, Szubor Mátyással és sarolyáni Chiebi Jánossal egyetemben ügyvédet vall.⁷⁾

Sályi Tibold Gáspár és neje Kapy Sára 1645-ben együttesen,⁸⁾ majd Kapy Sára, mint Kapy Zsigmond és Péchy Klára — ekkor Horla Zsigmondné — leányának, Máriának gyámja, ügyvédet vallanak.⁹⁾ Ugyanezen évben Tibold Gáspár és felesége végrendelkeznek, a Mihali, Renva, Udva Pozubka, Zthankócz, Nathafalva, Márkusfalvai birtokrészeket, a Zemplén városi szőlőket, Zthara-birtokot, az abaujmegyei Marczinfalva-birtokot, az ungmegyei Ribnicze nemes háztelket, Kende-birtokot és a Miskolcz városi szőlőket illetőleg, amely végrendelet ellen Sályi Tibold Zsigmond és Gálócsy György még ez évben tiltakoznak.¹⁰⁾

Kapy Sára 1646-ban mint Tibold Gáspárné, azonban 1648-ban már mint csak özvegye vall ügyvédet Halmy Gáborral és 1649-ben ecsédi

1) Leleszi orsz. ltár : Lib. Sign. XX. fol. 171.

2) U. ott : Lib. Sign. XX. fol. 202.

3) U. ott : Lib. Sign. XX. fol. 232. 236.

4) U. ott : Pr. Auth. LXXVI. fol. 113.

5) U. ott : Lib. Sign. XXIV. fol. 192. 3.

6) U. ott : Act. 1640 No. 14. és 24.

7) U. ott : Lib. Sign. XXV. fol. 153. és XXVI. fol. 78.

8) U. ott : Lib. Sign. XXVII. fol. 46.

9) U. ott : Lib. Sign. XXVII. fol. 25.

10) U. ott : Pr. Auth. LXXXIII. fol. 181. és 196.

Reöthy Istvánnal együtt.¹⁾ Ez évben úgy a maga, mint az egész Kapy-nemzetség nevében tiltakozik és ellentmond mindazon örökbevallásoknak és szerződéseknék, melyeket Paczoth Sándor vagy Paczoth Ferencz jezsuita a beöki birtokokat illetőleg gersei Pethő Zsigmonddal és feleségével, Paczoth Annával kötöttek.²⁾

Gáspár fia, Zsigmond, 1651-ben ügyvédet vall,³⁾ majd 1653-ban Galócsy Györggyel kölcsönösen örökbevallják, daróczi, sályi és büki (Borsod m.) birtokaikat⁴⁾ és Galócsy Annával, — György leánya — férjezett Virginás Györgynével, továbbá Halmy Gáborral egyetemben ügyvédet vall.⁵⁾

1659-ben Virginás János visszavonja azon szerződést, melyet mint feleségének, Gálócsy Annának, Gálócsy Klára férj. Viczmándy Gáborné-
nak és Gálócsy Ilonának — valamennyien G. György és Tibold Erzse leányai — megbízottja kötött Szepessy Pállal és feleségével, Csuda Zsuzsannával, előbb Tibold Zsigmond özvegyével. A nevezett nővérek ez évben Viczmándy Gábort, Virginás Jánost és Kassay Istvánt ügyvédekül vallják.⁶⁾

1669-ben Tibold Pál ügyvédet vall.⁷⁾

Sályon még birtokos volt 1544-ben T. György és 1564-ben T. István.⁸⁾

A Sályi-Tibold-ág okmányok alapján összeállítható leszármazása tehát a következő:

---

¹⁾ Leleszi orsz. ltár: Lib. Sign. XXVII. fol. 25. 71. és XXVIII. 109. 171.

²⁾ U. ott: Lib. Sign. XXVIII. fol. 171.

³⁾ U. ott: Lib. Sign. XXIX. fol. 144.

⁴⁾ U. ott: Pr. Auth. XCI. fol. 15.

⁵⁾ U. ott: Lib. Sign. XXX. fol. 60.

⁶⁾ U. ott: Lib. Sign. XXXI. fol. 99.

⁷⁾ U. ott: Lib. Sign. XXXIII. fol. 75.

⁸⁾ Orsz. levéltár: Borsodvármegye birtokosai. (Dicasterialis iratok IX.)

György ¹⁾ 1413 <i>Daróczi Tibold</i>				
János 1448 †	György 1436			
György † 1546 e. <i>Sályi Tibold</i>		Gergely 1582 néhai <i>Tibold</i> (Abád-Szentgyörgyi Zsófia 1582 néhai)		
Potentiana 1546 özv. (putkahelmecezi Korláth Tamás)				
János † 1573 e. <i>Sályi Tibold</i> (Dávid Kata 1573 özv.) <hr style="width: 80%; margin: 0 auto;"/> Mihály 1573	Ambrus 1562 <i>Sályi Tibold</i> (Ongay Anna 1574)	Gáspár 1562—1611 <i>Sályi Tibold</i> † 1613 (erdőteleki Szent-Máriay Erzsébet 1585 1597 néhai) ²⁾	Eufrozina 1582 néhai (Gesztly Miklós 1582 néhai)	
Erzsébet 1598	Bálint 1598 †	Gáspár 1613—1645 <i>Sályi Tibold</i> † 1648 e. 1. Nátafalusy Erzse 1613—16 2. Kapy Sára 1630—49 † 1651 e.	Katalin 1597—1631 1629 özv. (szelefarmosi Bodó Ferencz 1597 † 1629 e.)	Eufrozina 1630 (Kereskényi István)
1 : Erzse 1631—40 1659 néhai (k.-gálócsi Gálócsy György 1631—53)		Zsigmond 1645—53 <i>Sályi Tibold</i> 1659 néhai (Csuda Zsuzsanna 1659 özv. utóbb négyesi Szepessy Pálné 1728)		

Ifj. H. K.

¹⁾ Ezen György, a mellétei Barna Mihály hátrahagyott kéziratgyűjteményében levő genealogiai tábla szerint (*Daróczy Zoltán ur birtokában*) testvére volt Lászlónak (1418 kinek neje Gezheli Anasztázia és Miklósnak (Turul II. 150. lap).

²⁾ Szent-Máriay Mátyás és csicséri Ormós Magda leánya.

6. Turchányi (turcsányi és teresztényfalvi).

Első közlemény.

Nyitramegye egyik régi családja, melynek eredete ezidő szerint még teljes határozottsággal meg nem állapítható. Ugyanis az bizonyos, hogy a Divék-nemzetséggel nexusban áll, csak hogy az a kétséges, hogy csupán női ágon, avagy egyenesen abból származik.

Az első tétel, t. i. a női ágon való kapcsolat okmányilag igazolható. Ugyanis az 1328-ban élt Divék-nembeli Teresztény, fia nem lévén, csupán egy leánya, vejét Csuka Miklóst ez évben fiául fogadta és neki összes birtokait 30 márkáért eladta, egy telket pedig Teresztény-Divéke nevű faluban leányegyed fejében ad neki. Ebbe ugyan az atyafiak beleegyeztek, mindazonáltal nem volt kikerülhető egy kis villongás az ősi tulajdonosok és az új jövevény között. Hosszu per után végre 1343-ban Teresztény unokaöccse, Mihály fia Miklós és Csuka Miklós kiegyeztek és Csuka birtokát pontos jelekkel elkülönítették a Divék nemzetség földétől.¹⁾

A második tételt, a közvetlen Divék-nembeli származást ellenben csak egy feltevés támogatja. Egy okmányban ugyanis a család őse Mihály mint „Chuka de Turch, *etiam de Bassan*“ van említve.²⁾ Ez alapon esetleg feltehető, hogy a nevezett Mihály, a Bossányi-család tagja volt. A következtetés ugyan nem lehetetlen, de még bővebb és pontosabb beigazolásra szorul.

A jelenlegi genealogiai és heraldikai tudomány, ámbár a Turchányi család czimere — eltekintve a sisakdisztól — a paizs integritását illetőleg teljesen egyezik a Divék nemzetség czimerével, a *nőági* leszármazás mellett foglalt állást.³⁾

A Turchányi-család első ismert tagjai, kik körülbelül egyidőben éltek — de rokoni kötelékük nagyobb részét ismeretlen — Seraphin, Pál, Zudák, Demjén (Damianus) és Mihály.

Seraphin, 1343-ban említetik fiával *Jánossal*, kinek ága azonban valószínűleg kihalt.

1) Karácsonyi: I. 407—8.

2) Fejér: IX/1. 183—185.

3) Nem. czim: 69—70.

Pál és *Zudák* testvérek 1353-ban osztoznak Mezőházán (Turócz-m.) Pál fia *András* 1353-ban él, ennek fiai: *Pál*, *György*, *Jakab*, *Benedek*, *Péter* és *Miklós* (nobiles de Turch) 1386-ban Keresőn (Nógrád-m.) birnak. Utódaik ismeretlenek.

Demjén 1324-ben említették. Ennek fiai: *Hippolit*, *János*, *Miklós* és *Domokos*, 1324-ben, a Turcsányban levő birtokukat átengedik alapítványként a kolosi (klusai) zárda apátjának.¹⁾ Miklósnak utóda szintén *Miklós*, 1499-ben bizonyos családi iratok miatt megidéztek. Ennek fia *Mátyás*, 1496-ban megjelöli a határt Rudnó és Teresztényfalva között. 1509-ben eltiltja az Ujfalussyakat 2 sessió bitorlásától Turcsányban. Fiai *György* és *László* 1548-ban foglalnak Turcsányban. Adatok hiányában ezen ág sem folytatható.

A felsorolt ágak töredékes leszármazása a következő:

I. TÁBLA

a)		b)				c)	d)		
Seraphin 1343		Pal — testvére — Zudák 1353				Demjén 1324	Mihály 1324, 1343, 1353 Chuka de Turch etiam de Bassan a Turchányi-cs. őse l. II. tábla		
János 1343		András 1353							
Pál 1386	György 1386	Jakab 1386	Benedek 1386	Péter 1386	Miklós 1386				
						Hippolit 1324	János 1324	Miklós 1324	Domokos 1324
								Miklós 1499	
								Mátyás 1496, 1509	
								György 1548	László 1548

A jelenleg is virágzó család egyenes őse — kitől a leszármazás szakadatlan lehozható — az 1324, 1343 és 1353 évi okmányokban említett *Mihály* „Chuka de Turch etiam de Bassan“, kiről feltételezhető, hogy a Bossányi család tagja lehetett. Két fiában, *Jakab* és *Miklós*-ban a család újabb két ágra szakadt.

Jakab ága a XVIII. században kihalt, Miklós utódai pedig a ma élő Turchányiak.

¹⁾ A Nemzeti Múzeumban levő, 1341-ben kelt okmány szerint.

Jakab ága:

Jakab, 1360-ban megerősítették turcsányi birtokában. Fiát *Pétert*, 1365-ben N.-Lajos király erősíti meg a turcsányi birtokban. Ennek fiai közül *Mátyás*, 1436-ban homo regius, kit testvérével *Benedekkel* 1420-ban Zerdahelyi János, embereivel birtokukban háborgat. Benedek fiai *László* és *Tamás*, 1448-ban, Teresztényfalván occupálnak. Tamás fia: *Orbán* — fehér — 1495-ben a Rudnó és Teresztényfalva közötti patak folyásának más irányt ad.¹⁾ *Orbán* fiai közül Márton utódai *György*, *Mátyás* és *János*, résztvesznek a mohácsi ütközetben. *György* fia *András*, ki 1604-ben a törökök ellen harczolt és eladja F.-Lelóczot.

Orbán harmadik fia *György* 1505-ben fivéreivel együtt elzalogosít Teresztényfalván 5 sessiót Ujfalussy Imrének. Felesége Besznák Anna 1550-ben perel Teresztényfalva és Turcsány miatt Rédeky Jánossal és Vattay Andrással. Rédeky eltulajdonítja a családi okmányokat, azonban fiai R. *György* és *László* eltiltatnak a Turchányi név használatától. T. *György* beiktatást nyer Besznákfalván és F.-Lelóczon. Gyermekük: *Márton* és *János* 1550-ben családi okmányok miatt perelnek a Rédekyekkel. 1568-ban megjelölik Turcsányban a határokat a kolosi apáttal szemben; 1580-ban megszerzik a Rudnayakkal együtt Dobrocsnát; 1584-ben ellentmondanak az Ujfalussyaknak Teresztényfalva elfoglalása miatt, majd az évben ugyanott birtokukba veszik a „Tomecsek“-nevű sessiót, melyet később T. Imre árvai praefectus visszaszerzett saját ágának. 1590-ben osztoznak F.-Lelóczon.

Márton fiai közül: *Mihály* osztozik fivéreivel Turcsányon és F.-Lelóczon. Ennek fia: *Márton* 1651-ben elzalogosít 6 zsellért Turcsányban. Fia: *Ádám* 1708 szeptember 12-én Bajmóczon hűséget esküdött Rákóczinak. Fiában: *Ferencz*-ben, aki 1717-ben egri kanonok volt, kihalt Jakab ága és *Ferencz* teljesen mellözve a teresztényfalvi ágat, a Jászayakat és a Kelecsényieket, mint legközelebbi rokonait tette örökösévé.

Mihály testvére, *János*, ellentmond fivéreivel T. *László* végrendeletének; 1609-ben zálogba veszi a Rudnayaktól Teresztényfalván a „Mitasov és Rendek“ sessiókat, ahonnan ugyanazon évben unokatestvérei, *János* és *András* — *János* fiai — kezdeményezése folytán kitiltják az Ujfalussyakat.

Márton testvérének, *Jánosnak* fiai közül: *András*, *István* és *György* elzalogosítanak Turcsányban 11 sessiót és ezek nevében atyjuk perel Kosztolány miatt. Testvérüknek, *Jánosnak* fia: *György*, fivérével *Istvánnal*

¹⁾ Fejér IX/I. 134—7. és a nyitrai kápt. ltára.

együtt elzalogosítja a „Kutina“ nevű dűlőt és 1627-ben bizonyítékokat szerez Kamencsekre vonatkozólag. György fia: *Gáspár* a macsovi erdőben, a Bossányiak jogán rendelkezik és átengedi Teresztényfalvát — T. Imre és Pongrácz Anna fiának — Istvánnak.

II. TÁBLA.

Mihály¹⁾
1324., 1343., 1353.
Chuka de Turch
etiam de Bassan

Jakab ²⁾ 1360		Miklós <i>l. IV. tábla.</i>
Péter 1365		
Mátyás 1420, 1436 homo regius	Benedek 1420	
László 1448, 1468 (Ujfalussy Dóra)		Tamás 1448
Anna (Vattay András)		Orbán <i>l. III. tábla.</i>
		Zsófia (Nagy Albert)

¹⁾ Fejér: IX/1. 183—5.

²⁾ U. ott IX/2. 199—201.

III. TÁBLA

Orbán
1495
— fehér —
— ki az I. táblán —
(Dorottya)

Márton ¹⁾ 1505		Péter 1505		György 1505 (Besznák Anna ²⁾ — László leánya — 1550)
György 1526 1. Rajcsányi Judith — János leánya — 2. Jezerniczky Apollónia 1609	Mátyás 1526	János harcolt a törökök ellen † 1526		
1: János (Szöllösy Ilona) Rebeka (Nagy György) Judith (Pongrácz János)	András † 1604 Esztergom (Besznák Eufrozina) — Andrásleánya —	2: Eufrosina (Rajcsányi Imre) Gáspár (Rajcsányi Eufrosina) Katalin		
	Erzsébet (Ebeczky Miklós)	Róza (Kosztolányi Ferencz)		
György 1600 (Borcsányi Krisztina) István leánya	Mihály 1590—1604 (Gyallay N.) Márton 1651 (Huszár Rebeka) Ádám 1708	János ⁵⁾ 1609. 1617 (Viszocsányi Ilona)		
	Ferencz 1717 egri kanonok	Éva (Jászay N.)	Judith (Kelecsényi N.)	
			Márton ³⁾ 1550, 1568 1580, 1584, 1590 (Tarnovszky Zsófia)	János ⁴⁾ 1550, 1568/9, 1580, 1584, 1590 árvai praefectus (Kosztolányi Bora)
			László	Boldizsár
				János 1614
			György 1627	István
			János † 1735	Gáspár 1753
			Anna ⁶⁾ (Tarnóczy Miklós)	Zsuzsanna

Turchányi Ödön.

¹⁾ Nyitrai kápt. lev. Prot. XIII. pag. 120.

²⁾ U. ott. 1560/No. 1.

³⁾ U. ott. 1583 Prot. XXX. pag. 62., 74., 193.; XXXI. pag. 45., 56 7.; XXXII. pag. 44.; XXXVIII. pag. 196., 520.; XL. pag. 124.; XXVIII. pag. 21.

⁴⁾ U. ott. Prot. XXXV. pag. 660—741.; XXXVIII. pag. 721., 739.

⁵⁾ U. ott. Prot. XLIX. pag. 80.

⁶⁾ U. ott. Prot. XLVI. pag. 142—3.

B) Tárca.

Armálisok és nemesi bizonyítványok az egri káptalan levéltárában.

Első közlemény.

A) Eredetiek :

1. *Bartha* János, neje Katalin, sógora *Dombay* Péter, ennek neje Zsófia és fia Péter, II. Rudolf Prága, 1584 jul. 4.
Czimer nincs festve.
2. *Czeke* (nádudvari) Mihály, neje Tolvaj Anna, fiai Mihály, György, Balázs; a) *Mihály* gyermekei: Mihály, János, Katalin, Anna, b) *György* neje Nagy Erzse és leánya Erzsébet, c) *Balázs* neje Kis Margit és gyermekei: András, Ilona, Bethlen Gábor, Hannobrod (Morvaország) 1621 nov. 11. Kih. 1622 jun. 17. Szabolcsm.
3. *Dombay* I. Bartha (1584)
4. *Dósa* Gergely, neje Szokolóczy Magda, gyermekei: Mária és Klára, továbbá testvérei István, Pál, Bálint, Mátyás és végül rokonai D. Ferencz, András, Pál, Máté, Albert és István, I. Lipót, Bécs, 1671 márcz. 20. Kih. 1672 Pozsony, 1675 Nógrádm.
5. *Fabriczius* (szikszói) György, neje Mészáros Erzse, sógora *Mészáros* András, végül *Orbán* Pál, II. Mátyás, Bécs, 1611 nov. 12. Kih. 1614 szept. 2. Zemplénn.
6. *Husztly* Pál és István testvérek, II. Ferdinánd, Sopron, 1622 jul. 6. Kih. 1623 jul. 3. Zemplénn.
Czimer nincs festve.
7. *Mészáros* I. Fabriczius (szikszói)
8. *Mihályffy* Mihály, neje Pápay Erzsébet, gyermekei: János és Jusztina, II. Ferdinánd, Sopron, 1635 jan. 8.
A kihirdetési záradék *szándékosan* törölve.
9. *Orbán* I. Fabriczius (szikszói).

B) **Másolatok :**

1. *Bak* Márton, fia Péter, ennek neje Hegedüs Ilona, III. Ferdinánd, Laxenburg, 1656 máj. 7. Kih. 1658 Abauj-m. .
2. *Balogh* Gergely, neje Dancz Orsolya, gyermekei: András, Ilona, Erzse, továbbá B. István, neje Harcsa Anna, gyermekei: Tamás, István, János, Márton és Dorottya, II. Ferdinánd, Bécs, 1628 szept. 7. Kih. 1629 Borsodm.
A család 1659-ben ns. biz. levelet nyert Borsodmegyétől.
3. *Balogh* alias *Vaján* — I. ott.
4. *Balogh* I. Josvay (1664).
5. *Bányai* (nádassdi) Pál, neje Csány Katalin, gyermekei: Márton, György és Miklós, II. Ferdinánd, Bécs, 1629 nov. 10. Kih. 1630 jan. 4. Abauj-m.
6. *Bárány* (debreczeni) Mihály, neje Torny Erzsébet, gyermekei: Mihály, István, János, III. Ferdinánd, Bécs, 1656 febr. 7. Kih. 1657 decz. 4. Biharm.
7. *Baráth* István, neje Baraczai Judith, gyermekei: Ambrus, Miklós, János, György, továbbá B. András és gyermekei: János és István, III. Ferdinánd, Bécs, 1651 nov. 18.
8. *Bárdos* Mátyás, Pál, Péter és János, III. Ferdinánd 1646.
A nevezettek daróczi (Borsodm.) illetőségűek és Jászy Márton jobbágiai voltak, ki 1646 jul. 5-én tiltakozott az egri káptalan előtt, az armálisnak Gömörmegyében történt kihirdetése ellen.
9. *Bárdos* I. Fúrjes (1665).
10. *Barna* Márton, *Eötvös* János és *Buday* Gáspár, III. Ferdinánd, Regensburg, 1653 decz. 18.
11. *Bartha* (1584) I. I. sz. *eredetit*.
12. *Bartók* I. Kaló (1630).
13. *Bátyi* I. Szarvas (1661).
14. *Bende* (bessenyoí) Bálint, neje Német Bora, gyermekei: Márton, Gergely, Ilona, Zsófia, Katalin, továbbá testvérei B. Pál és Mihály, végül sógora *Német* Gergely, II. Mátyás, Pozsony, 1613 márcz. 10. Kih. 1613 jul. 16. Borsodm.
15. *Béres* I. Pásztor (1651).
16. *Beretey* I. Lázonyi (1654).
17. *Bodon* János, neje Csák Erzse, gyermekei: Balázs, Anna, Orsolya, továbbá B. Péter, Mihály és János, I. Lipót, Laxenburg, 1667 máj. 4. Kih. 1667 Gömörm.
18. *Bogár* I. Nagy (1659).
19. *Bona* János, Mihály, Jakab, továbbá *Sütő* Pál, neje Molnár Dorottya,

- végül *Oszkoroszky* György és *Király* István, I. Lipót, Laxemburg, 1663 máj. 20. Kih. 1664 jun. 26. Borsodm.
20. *Boros* (mosoni) Jakab deák, testvérei István, Lőrincz, Tamás, Simon, Erzse, továbbá atyai rokona *Magyar* Mihály, II. Rudolf, Prága, 1587 decz. 2. Kih. 1592 aug. 30. Mosonm.
21. *Boros* I. Farkas (1663).
22. *Bozsik* István, neje Czépe Ilona, fia Pál és testvére Mihály, III. Ferdinánd, Bécs, 1642 okt. 5. Kih. 1643 Pestm.
B. Mihály egri lakos 1746 márcz. 22-én felvétetett Hevesmegye nemesei közé és erről biz. levelet is nyert.
23. *Buday* I. Barna (1653).
24. *Bunda* I. Nagy (1634).
25. *Bús* I. Nagy (1668).
26. *Csáki* (gerend-keresztúri) Pál és Tamás, Apaffi Mihály, Radnóthvára, 1673 aug. 23. Kih. 1677 máj. 22. Kolozsm.
27. *Cseh* alias *Czeplédi* I. ott.
28. *Cseőr* I. Molnár (1662).
29. *Cseszkó* I. Zizeki (1583).
30. *Csizmadia* András, fiai Mátyás és György, továbbá Pál, másik Pál, Imre és János unokák (kié?) II. Rudolf, Prága, 1580 febr. 26. Kih. 1582 Abauj, 1583 Sáros és Zemplénm.
31. *Csizmadia* I. Pap (1666).
32. *Csizár* I. Pap (1666).
33. *Csonthó* János, *Makula* György és Tamás, III. Ferdinánd, Bécs, 1652 febr. 12.
34. *Csorba* György, neje Szücs Katalin, II. Ferdinánd, Bécs, 1631 jul. 3. Kih. 1632 Abauj.
A család utóbb átszarmazott Borsodmegyébe, hol tagjai 1722-ben *Csorba* alias *Seres* néven igazolják nemességük.
35. *Czakó* István, neje Melipán Bora, továbbá Cz. Mihály, neje Szabó alias Fényesi Anna, leányai Bora és Ilona, végül Cz. János és Pál, III. Ferdinánd, Pozsony, 1655 ápr. 29. Kih. 1655 aug. 11. Zemplénm.
36. *Czeplédi* alias *Cseh* Péter, neje Ungvári Zsuzsa, gyermekei: Ferencz, György, Mihály és Erzse, III. Ferdinánd, Ebersdorf, 1637 szept. 30. Kih. 1638 jul. 8. Szatmárm.
37. *Czeke* (nádudvari) I. 2. sz. *eredetit*.
38. *Czibulka* I. Fürjes (1665).
39. *Czóbel* Ferencz, neje Bartók Katalin, I. Lipót, Pozsony, 1687 decz. 14. Kih. 1688 Nyitram.
40. *Dahovics* Gergely, Jakab és Miklós, II. Ferdinánd, Bécs, 1627 jul. 13.

41. *Dancs* I. Makay (1632).
42. *Dombay* I. Bartha (1584).
43. *Dombi* (gálfalvi) János, neje Dobzó Katalin, továbbá *Szepsi* Pál és István, végül *Józsa* András, III. Ferdinánd, Bécs, 1651 decz. 18.
44. *Dorinsz* alias *Németh* I. Jakab (1652).
45. *Dósa* I. 4. sz. *eredetit*.
46. *Egerszeghy*. Armálist a család II. Ferdinándtól nyert.
A Pozsonymegye által kiadott nemesi bizonyságlevél szerint, 1725 pünkösd napján a csallóközi Tej falu leégvén, az armális csupán töredékben volt megmenthető, melyen az adományozó II. Ferdinánd neve még olvasható maradt. Az armálist 1810-ben E. Imre kántor-kanonok átíratta az egri káptalan előtt. (R. R. jkv. 48 sz.)
47. *Egry* (Litterati) Péter, gyermekei Mihály és Zsuzsa, II. Rudolf, Prága, 1579 jul. 21. Kih. 1581 okt. 19. Zemplénm.
48. *Étes* Sámuel, Bocskay István, Kassa, 1606 aug. 1.
49. *Étesvety* I. Szarvas (1661).
50. *Eördög* Dénes, neje Oláh Anna, testvére Benedek, továbbá *Hegedüs* András, II. Ferdinánd, Bécs, 1629 márcz. 28. Kih. 1635 ápr. 16. Borsodm.
51. *Eötvös* I. Barna (1653).
52. *Erdélyi* alias *Kovács* I. Koczó (1651).
53. *Éva* Péter, neje Oláh Ilona, gyermekei: a) Pál, ennek neje Kis Katalin és gyermekei: Mihály, Balázs, György, István, Anna; b) György, végül c) András, III. Ferdinánd, Bécs, 1652 jun. 6.
54. *Fabriczius* (szikszói) I. 5. sz. *eredetit*.
55. *Farán* I. Medve (1655).
56. *Farkas* (kazubi) Márton, leánya Judith és testvére, András, II. Ferdinánd, Bécs, 1627 jul. 27., Kih. 1628 jan. 18. Zemplénm.
A család 1638 szept. 29-én nemesi bizonyságlevelet nyert Szabolcsmegyétől.
57. *Farkas* János, neje Simon Anna, testvérei István, Benedek, Mátyás, Mihály; továbbá *Boros* István, végül *Tejfeles* Zakariás és fiai: István János, András, I. Lipót, Laxenburg, 1663 máj. 28., Kih. 1664 máj. 14. Borsodm., 1770 ápr. 28. Hevesm.
58. *Fekete* I. Petrác (1651).
59. *Fényes* János, neje Anna, fia István, továbbá F. Mihály és Péter, II. Ferdinánd, Bécs, 1631 jul. 3., Kih. 1631 decz. 20. Abaujm.
60. *Fijok* alias *Litterati* I. ott.
61. *Fodor* I. Josvay (1664).
62. *Forgon* Lukács, testvére Jakab, továbbá *György* Sámuel, neje Takács

Katalin, végül *Molnár* Mihály, I. Lipót, Pozsony, 1659. aug. 20., Kih. 1663 jun. 20. Hevesm.

63. *Fürjes* Miklós, neje Kovács Zsófia, fia Benedek, ennek fiai Gergely és András, továbbá *Bárdos* Péter és *Czibulka* György, I. Lipót, Bécs, 1665 szept. 5.

A család 1666 szept. 15-én nemesi bizonyáglevelet nyert Borsod-megyétől.

64. *Gál* Mihály, neje Tóth Ilona, továbbá ennek első férjétől származó gyermekei: *Sándor* András és Ilona, I. Lipót, Bécs, 1690 márcz. 12., kih. 1693. Heves m.

65. *Galgóczy* I. Medve (1655).

66. *Garai* Mátyás, I. Miksa, Bécs, 1566 decz. 26.

Az armalist G. Gábor 1819 szept. 29-én átiratta az egri káptalan előtt.

67. *Garay* I. Lőrincz (1653).

68. *Geőzey* (de Tolna) I. Tiburcz (de Kecskemét).

69. *Gerő* (derecskei) György, neje Szécs-Tamási Ilona, gyermekei: János, Judith, Sára, I. Lipót, Bécs, 1687 nov. 1.

70. *Gharas* Miklós, — már előbb is nemes — neje ns. Dobozy Erzse, gyermekei: Ferencz, Erzse, Margit, II. Rudolf, Pozsony, 1578 ápr. 11.

Ifj. H. K.

Vay Ádám végrendelete. (1707)¹⁾

Atyának, Fiunak, és Szent Lélek Istennek Nevében Amen. Én Vay Ádám jól lehet mostann Elmémben, és testemben időmhöz, és törődött állapotomhoz képest ép, egészséges vagyok, mindazáltal jól tudván, és esmervén az Emberi Nemzetnek halandó sorsát, hogy minden Anyától született Embernek egyszer az Halált meg kellessék kóstolni, melyet én is akkor, a mikor Jó Istenemnek Szent tetezése hozza, el nem kerülhetek! *Elsőbbennis* szívbeli alázatos hálá adással magasztalom az én Istenemet, hogy engemet ingyenn kedvéből nem csak Emberi ábrázatra teremtett, de egyszersmind tisztességes Szülék által ez világra hozott tellyes Életemnek Napjaibann Kegyelmesenn gondomat viselte érdemem és reménységem felett való tisztességgel, tekintettel és értékkel meg áldott. Ajánlom azért

¹⁾ A leleszi convent által 1805-ben kiadott hiteles másolat, a Vay-család kath. ágának levelesládájában.

Eletemnek még hátra maradt részét utolsó orámon testemtől el válandó Lelkemet Édes Meg Váltó Idvezített Jézus Kristusom Szent Kezeibe, kinek egyetlen egy drágálatos Érdemébenn hiszem minden bűneim bocsánattját, és porra leendő Testemnek az utolsó Naponn való feltámadását, és Lelkessel való egyesülését, s az örök Boldogságot.

Másodsor. Minthogy Jó Istenem Kegyelmes rendeléséből kétszeri Házasságom alkalmatosságával mind a két Feleségtől szép Fiu és Leány Gyermekkel Áldattam meg, hogy holtom után két rendbéli Gyermekim között valamely izetlenség, és Pörlekedés ne legyen, töttem vala már, ennek előtte is valamely Dispositiot, de minthogy Jó Istenem Áldásából, ujjobban mostani Kedves Feleségem Zay Anna Asszony, és két rendbéli gyermekeim között állandó és jobb rendbenn való Dispositiót ez alább irt mód szerint teszek megmásolhatatlanul, melyet tartoznak említett Kedves Feleségem, és minden maradékim magok része elvesztése alatt szorossann megállani.

Harmadszor. Az mely Tiz ezer forintot az Ajnácskői Jóságból sok rendbéli Peres fáradságimért, és Törvénytelenül elfoglalt Jósági vissza szerzésébenn való tolicitálásomért, néhai Boldog Emlékezetü Iváni Fekete Erzsébeth elébbeni Feleségem nékem kötött volt, azonn summát, és azonn Jóságokbann való Jussomat egészen mostann említett Néhai Feleségemtől maradott két Ágonn levő Gyermekeimre transferálo pleno Jure, úgy mind azáltal hogy ha (kit Isten eltávoztasson) Isten Itéletibül Magvok szakadna, azonn Jussom egészen, minden, Idvezült Feleségem acquisitumival, s mind azokkal az Jóságokkal és Portiókkal, kiket vele kerestem, úgy Arany, és Ezüst nékem adott, és kötött marháival együtt az fenn maradandó, mostani Feleségemtől levő Gyermekeimre maradgyanak, és szályanak.

Negyedszer. Minden Jobbagyokból, Falukból, Praediumokból álló acquisitumimat, kiket Ajnácskühöz applicáltam, úgy mint Bakóházi, Bataházi, Répási, és más Praediumokat. Almágybann örökbenn acquirált, és Péterfalusi Jobbagyimat, ahoz való minden pertinentiákat. Ismét az Méltóságos Rákóczy Háztúl válorok felett való kölcsémmel faratságos Perekkel kikeresett Ajnácskü Várához örökösönn tartozó Szelczei, Cserencsényi, Alsó- és Felső-Pokorágy, Magyar-Hegymegi, Májomi, Csomai, és Kerekgedei Portiómat egészben említett néhai Iváni Fekete Erzsébetthül származott gyermekeimnek modalitate in praemisso puncto declarata hagyom, transferálo, és Legálo.

Ötödször. Nemes Nógrád Vármegyében Rád nevü Falu Határán Üdvezült Feleségem halála után ez mostani Feleségemmel együtt, magam sok Ezerekből álló Költségemmel ujonnan Építettett, két darab Hegybül álló

Szöllömet holtom után Vay Ádám Fiamnak és Maradékinak hagyom, és Legálom. Hogy ha pedig Isten Itéletibül (kit Isten eltávoztasson) mindkét Ágonn Deficiálna, maradjon édes Annyától Iváni Fekete Eörzsébettül származott gyermekeimre, modalitate similiter praemissa.

Hatodszor. Jó Lelkem isméretivel recognoscálom, amidönn mostani Zay Anna Feleségemet Desponzáltam Jure Parafernali Kötöttem volt néki három ezer Tallérokat. Ismét hozott két izben Házamhoz, maga Örökös Csejtei Jószága árrából két ezer Rhénes forintokat, mellyeket rész szerint sok adósságim ki fizetésére, (mellyekbenn bizony sokbann voltam) rész szerint Leányim ki-Házasittására költöttem. Ezenn felyül irt két rendbéli Summábann hogy bátorságos lehessen, kötöm mostani kedves Feleségemnek Zay Anna asszonynak, és tölle való Gyermekeimnek Nemes Zemplén Vármegyében lévő magam sok fáradságával acquirált Nyir Bacska nevű egész Falumat minden pertinentiáival. Ismét ugyan N. Vármegyében lévő Czigándi Portiómat, Nem külömbenn N. Szabolcs Vármegyében Kékcse nevű falumat egészben.

Hetedszer Az mely Feledi, Serki, és Kazai, és ezekhez tartozó Jószágókat Zay Anna Feleségemmel jó Kegyelmes Uram Méltóságos Rákóczy Ferencz Fejedelem kegyelmes engedelmeibül, s Collatiójából, rész szerint már ki váltottam, vagy ahoz tartozókat ki váltanék, azokbann lévő minden részét, sokszor említett Zay Anna Asszonynak. és tülle származott két Ágonn lévő Gyermekeimnek hagyom: úgy mindazáltal, ha ezekis (kit Isten eltávoztasson) Deficiálnának, Előbbeni feleségemtül származott Gyermekeimre maradjanak. Az mely két Ház helyet előbbeni Idvezült Feleségem után birtam Feledenn, és Gesztitebenn; ismét az Feledi Malom Negyed részét: kérem engedjék az mostani Feleségemnek. Nekiek többet azoknál nem szerettem.

Nyóczadszor. Az Zombori Hegyenn Vér Familiátul acquirált szöllömet, minthogy Harmincz Esztendős Pallagbül mostani kedves Feleségemmel Építettök. Úgy Klobusiczky Ferencz Úrtul ki váltott Rány, és Alsó-Meszes szölleimetis Zay Anna Feleségemnek hagyom, és kötöm.

Kilenczedszer. Ha Isten Életemet hosszabbítja, és szent Áldását reám terjeszti, ezekenn kívül több Jószágókat is szerzenék, azokatis említett mostani Feleségemnek hagyom, úgy, hogy Ádám Fiamis annyi részt vegyen belölle, mint tülle való Gyermekeim, ha másként nem Disponálnék felöllok.

Tizedszer. Az Sajgói pusztá Várhoz tartozó Jószágókat; nem külömbenn azon Falú között lévő Divény várához hajdan tartozó Portiókat, s Falúkat Ádám és Sámuel, és ha Isten még fiiu Magzatokkal meg Áldana, Fiaimnak egyenlő Jussal hagyom, és kötöm, úgy, hogy valameddig Isten Gyermekeim között Fiu Ágot fenn tart, Leány-ág benne ne birhasson,

hanem annak utánna Leányim, és azoknak Gyermekei Succedályanak. Minthogy penig mostani Feleségemmel együtt ezen Sajgói Jószágot szerzettem; ha mostani Feleségemtül való Fiú Ág Deficiálna, Ádám Fiam mostani Feleségem Gyermekait az Leányokat két Ezer Tallérral exolvallya.

Tizennegyedszer. Az Ménesem egészben a Fiamé légyen. Leányimnak hat-hat tisztességes szekeres Lovakat tartoznak belőlle adni. A több marháimmal Feleségem, és Gyermekim Ország Törvénye szerint osztozzanak.

Tizenkettődször. Az minémü Ezüst Marhát mostani Feleségemmel szerzettem, övé és gyermekeié légyen. De ők is ne praetendályanak elébbeni Feleségem idejében lévő Ezüst Marháimhoz.

Tizenharmadszor. Kérem, és intem mindkét rendbéli Leányimot, mint-hogy az Vay Jószág Leány Ágat nem illet, az mely Leány Ágat illető, Szabolcs, Szatmár, és Bereg Vármegyékben lévő Portiók Vajához alkalmasnak találtnak, engedgyék magokat azokból kielégíttetni, vagy cserélni, úgy alkalmaztassák édes Atyámtól és Anyámtól reám maradott Jószágok Osztályábann magokat Fiaimhoz. Mindezek után intem az édes Gyermekimet, az szent Isten félelmét, s onnan származó Istennek Áldását előttük viselvén igaz Atyafi szeretettel, Anynyokhoz illendő becsülettel legyenek egymáshoz. Datum Lelesz in Conventu Sanctae Crucis, Die Undecima, Februarij, Millesimo Septingentesimo Septimo. Vay Ádám m.p. (P. H.)

Mocsáry István.

C) Kérdések.

1. **Dr. Rédeky István** ügyvéd úr (Kassa, Bethlen-körút 57. sz.) a következő kérdéseket intézi az olvasókhoz:

a) Kérem a lap előfizetőit, hogy a netán birtokukban levő s a *Rédeky* családra vonatkozó adataikat a lap kiadóhivatala útján velem közölni sziveskedjenek.

b) Anyai dédanyám Mérey (kaposmérői) Pál neje *Benyovszky Julianna* volt s a nyitramegyei Lipovnokon laktak, hol egyetlen gyermekök Mérey Vincze 1825-ben született. Benyovszky Julianna utóbb elváltan élt férjétől s a 30-as évek vége felé halt meg állítólag Bucsányban (Nyitramegye.) Kik voltak ezen Benyovszky Julianna szülei? Hol laktak? leányuk hol és mikor született? Minden reá vonatkozó adatot köszönettel veszek és alkalomadtán viszonzok.

c) Az „Orsz. Levéltár Htt. Nob. Trencsén” szerint a *Nováki* és *Jakubóczi* családok együtt nyertek armálist 1663-ban. Mit ábrázol az adományozott czimer? s miután a *Nováki* család a trencsénmegyei XVIII. századbéli nemesi összeírásokban nem fordul elő, hol találhatók reá vonatkozó adatok?

2. *Előfizető* szives felvilágosítást kér a *Somogyi* (somogyvári), *Stephaich* (nemesdédi), *Jósa* (nagybányai és németszőgyéni), *Joó* (szentiványi) családok nemességéről, czimeréről és leszármazásáról.

3. *Genealogus*, ki a *Bossányi* (nagybossányi) család leszármazásának összeállításán dolgozik, leszármazási, születési és halálozási adatok szives közlését kéri a szerkesztőségbe.

4. *Érdeklődő* köszönettel fogadna a *Skerlec* (lomniczai), *Csizmadia* (noszlopi) és a *Kvassay* családokról nemességi és leszármazási adatokat.

A) Családtörténet.

7. Gosztony (gosztonyi, krencsi és kövesszarvi).

Vasvármegyei eredetű ősrégi család. Miklós fiait, Miklóst és Mihályt, kik Turnow bolgár vár elfoglalása alkalmával hősiessen küzdve meg is sebesültek, István ifjabb király 1269-ben a specuatoresek rendjéből a servientesek közé emeli.¹⁾

Két századdal később, Kövesszarvy alias Gosztony Tamás mester pécsi kanonok, testvérei Miklós és Gáspár, továbbá rokona Orbán, címlevelet nyernek I. Mátyástól, Buda, 1467. április 24-én.²⁾

A család idővel két főágra szakadt. Az egyik a krencsi és gosztonyi, a másik a kövesszarvi és gosztonyi ág. Ismeretes még a somogy-megyei ágazat is, de ennek hovátartozása ez idő szerint nincs még tisztázva.

Oklevelek alapján összeállítható töredékes leszármazásuk a következő:³⁾

I. TÁBLA.

Kövesszarvi

Orbán

|

Mihály

Kövesszarvi m.

Goszthoni

(Dorottya, utóbb

Alsóbikesei Balázs

neje, majd 1454. özv.)

|

János

Kövesszarvi m

szentmihályi Gosztonyi

1428—1440.

1449— litteratus

1450— magister

1453—4 esztergomi és

pozsonyi kanonok

sasvári főesperes

II. TÁBLA.

Miklós

Kövesszarvi

Kövesszarvi m. Gosztonyi

|

Benedek

1449—1454.

|

László

1454.

Kövesszarvi

IV. TÁBLA.

Gosztonyi

Beed

Mihály

1536.

— Beed Miklós

unokatestvére —

Jakab

1536.

Máté

1536

1589. néhai

Balázs

1536

János

1536.

1589. néhai

György

1536.

Imre

1536.

III. TÁBLA.

Gosztonyi

István

|

Lőrincz

1412. néhai

Miklós

1376—81.

Bertalan

1375

|

Ilona

1589.

(Hobay

Ferencz)

1) Fejér: IV/3. 525.

2) Országos levéltár: 1896|1907. sz.

3) Gosztony István erki birtokos levelesládájának okmányai alapján.

V. TÁBLA.
Kövesszarvi
Mikó

	Orbán mester 1282—1328.	Miklós 1282.	Mikcs 1282.	
	— <i>Kövesszarvi</i> — előbb clericus			
	Miklós 1323—47.	Czeczilia 1323—50. (Syei dictus Zeles Miklós 1350.)		
	— <i>Kövesszarvi</i> —			
Ilona 1371. (Kolthai Illés)	Skolasztika 1371. (Benedek dictus Németh)	Katalin 1371.	Erzsébet 1371.	Benedek (Beke) † 1371. kör. - <i>Kövesszarvi</i> - (Erzsébet 1371. özv.)

VI. TÁBLA.
Gosztóni
Máté

	Miklós 1370—81.	Lukács 1370—73.	István 1370—76.	Péter 1371.
	— <i>Gosztóni</i> —			
	Jakab 1440—50. -- <i>Gosztóni</i> -- 1470. néhai	Bálint — <i>Beed</i> —	Beed 1412—45. -- <i>Gosztóni</i> --	
Venceslaus 1428—70. -- <i>Gosztónyi</i> -- 1467— litteratus és Nagys. Elderbach Bertold officialisa	György 1440—50. Lőrincz	György mester 1419. — <i>Beed</i> —	István	Lőrincz
Gergely	Péter		Miklós 1424—50. — <i>Beed</i> —	János
		István	László	Albert

VII. TÁBLA.
Gosztónyi N.
1743.
lak. Liszkón

József 1756. Ürményben	János 1756. a Hunyadi cs. somogyi birtokán kasznár, <i>alkalmasint tőle ered a somogymegyei ágazat.</i>
------------------------------	--

VIII. TÁBLA.

Miklós
— *Kövesszarvi* —
másként
— *Gosztonyi* —

István 1453. néhai <i>Gosztonyi, Kövesszarvi, Vasvári dict. Gosztonyi, Kövesszarvi m. Gosztonyi</i>		Benedek 1428—1449. <i>Vasvári, Kövesszarvi m. gosztóni Vasvári, Gosztóni m. Kövesszarvi</i> 1453 néhai (Margit 1458 özv.)						
Orbán 1425—1475. — <i>Gosztonyi</i> — 1467- czim. ns. lev. nyer 1467- felsőlindvai várnagy 1482. néhai	György 1428 † 1467 előtt	Tamás 1428-1470. Kövesszarvi m. Gosztonyi 1453- litteratus 1467- mester és pécsi órkanonok 1467- czim. ns. lev. nyer	Mihály 1467. pécsi várbeli társas kápt. kanonokja <i>Gosztonyi</i> † 1467. elején	Miklós 1428-1470. Kövesszarvi 1467- czim. ns. lev. nyer (Borbála 1467.) töle a nyitra- megyei ágazat	Gáspár 1453-1490. Kövesszarvi gosztóni Vasvári 1467- czim. ns. lev. nyer			
Orbán 1454.	Illés 1467-1489. litteratus	János 1467.	Bálint 1470-1506. - <i>Gosztonyi</i> - 1512- vas megyei al- ispán 1521 néhai	András 1454. - <i>Gosztonyi</i> - 1503 néhai (Margit 1503. özv. 1504. Bary Gáspárné)	Katalin 1454.			
Sára 1550 (Budor Sixtus " ester 1550.)	János 1506—1525 1540 néhai (sárfői Sárfy Katalin 1543. özv.)	István 1550. 1565. végrendelkezik (Luczia 1567. özv.)	Mihály 1506. 1541. - <i>Gosztonyi</i> - 1542. néhai (Sára 1536. 1550. özv.)					
János 1565—1588. 1602. néhai (Kávássy Erzsébet 1602- szerdahelyi Kesserű Istvánné) <i>talán első neje Uky Erzsébet</i> <i>talán az 1-sőtől</i> István <i>l. IX. tábla</i>	Ferencz 1565.	István 1565.	Anna 1565.	Katalin 1571. özv. (Radóczy Gerváz deák)	András 1536-49.	Lénárd 1536-50.	Gáspár 1536-50. (Tarródy Borbála 1572. özv.)	Boldizsár 1536-1550. 1. Tarródy Margit 2. Pátráhy Borbála 1572. özv. Sára 1566.
		Anna sz. 1564.	János sz. 1565.	György sz. 1567.				

IX. TÁBLA.

István

1602. kiskorú

— *ki a VIII. táblán* —

1615. „császár urunk Ő felsége szolgája“

1624. néhai

(osztópáni Perneszy Anna¹⁾)

1624. özv. 1628. néhai)

János 1610—30. (Horváth alias Sافتar Anna 1641.) Péter 1700. néhai (Vasdinnyey Judith 1700. özv.) Anna— Éva 1691. özv. (telekesi Török Ádám 1691.)	Sándor 1615—36. 1659. néhai Eufrozina 1691. (Dániel vagy Dánielffy László 1691.)	András 1621. 1663. „tábori viselt“ † 1667. 1. Sall Judith † 1665. 2. Silási Erzse 1668. özv. 1: István sz. 1653. pozsonyi harmin- czados és a Clrissa apáczák praefectusa 1732. néhai 1. bernálfalvi Földváry Anna † 1690. esk. 1681. 2. Terczyánszky Mária esk. 1693. 1744. özv.	Miklós 1621. Judith 1691. 1. Baboss Gergely 2. Mesterháý János 1691.	Éva 1615. Ferencz 1688—1703. 1704. néhai lak. Salzán Peter 1721.	Anna 1615. László 1688—1721. József 1721.
1: Zsófia sz. 1681. † 1691. József sz. és † 1682. Erzse sz. és † 1682. Borbála--Katalin sz. és † 1684. Ádám sz. 1685. † 1686. Károly--József sz. és † 1687. Antal--Sándor sz. 1688. † 1690. Franciska sz. 1689. 2: Mária--Zsuzsa sz. 1695. József sz. 1696. † 1749 Borbála--Judith sz. 1698.	Istvan ²⁾ sz. 1699. jászkun kapitány 1749. Gyöngyöson (Kada Anna)	János— Lajos sz. 1702.	Pál sz. 1740. IV. 3. kir. tanácsos † 1822. (szecsödi Tarródy Anna)	Antal sz. 1752. † 1828. VIII. 16. (páldi Páldy Rozália sz. 1755. † 1823. XI. 14)	

Mocsáry István.

1) P. András és Brodarich Katalin leánya.

2) Istvántól származik a kövesszarvi ág hevesmegyei ágazata. (Utódait I. N. Zs. I, 238—39.)

8. Halász (dabasi és gyóni).

Pestmegyei család, melyből címeres nemes levelet, — katonai érdemeiért — Ferencz, neje Fejszés Katalin, gyermekei István, Ferencz, Mihály, Erzse, Katalin, továbbá testvére György, neje Kovács Zsuzsa, gyermek. János, György és Judith nyertek, Edersdorff, 1669. szept. 24-én I. Lipótól. (*Orsz. ltár*: 1572/1898 és 71/1899. sz.)

Alsódabason és az ezzel szomszédos Gyónon, a XVII. század óta van birtoka a családnak, azonban az ármális főszerzői ezekből még mitsem szereztek. Az impetrans Ferencznek fia Ferencz és testvérenek Györgynek fia György az első, kik a családi birtokokat zálogképen megszerezni elkezdték.

1711-ben Zsuzsanna Keszey Jánosné, még mielőtt az örökbevallás részére meg történt volna, átruházta zálogos jogait Zsuzsannára, Dekán István feleségére.

A nevezett György fia Márton, 1718-ban elzálogosítja alsódabasi birtokait, a Némediben lakó Józán családnak, melyeket a család később, 1738-ban magához váltott.

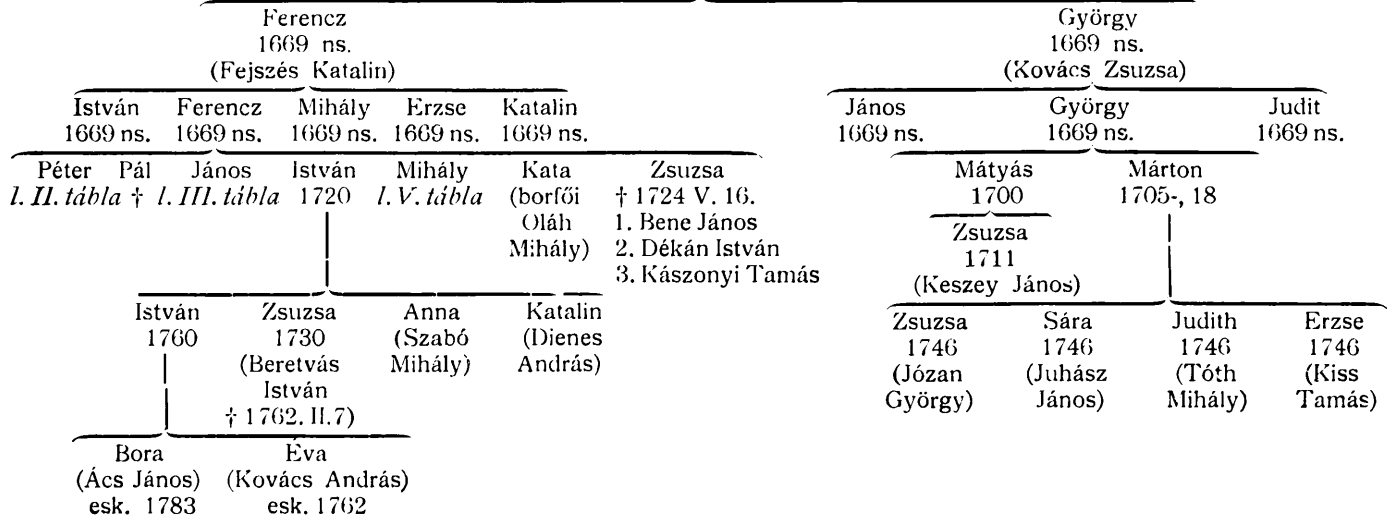
Ezen Márton leányai 1746-ban csiót adtak Halász Imrének és Mihálynak a zálogok kiváltására, illetőleg azokat részökre be is vallották. Ebből azután 1760-ban egy nagy per, az úgynevezett „*Márton-per*” támadt, minthogy H. Imre és Mihály, az említett zálog kiváltására az egész családot perbe idéztették és a pert meg is nyerték. Azonban 1775-ben egyezkedésre került a sor, melynek értelmében H. Imre és Mihály, a Babából nekik kiadott $\frac{9}{24}$ -ed rész ellenében keresetöktől elállottak és a fennmaradt $\frac{15}{24}$ -ed részben, a többiekkel egyenlően osztottak.

Ferencz fiai, 1725-ben Gyónt testvérüknek Péternek örökbevallják és 1739-ben Dabas $\frac{1}{4}$ részét is átengedik. Ugyanis Péter ezredes, katonai érdemei folytán, befolyással bírt a kormányznál és ő ezközölte ki a donatiókat. Sőt, midőn a család a neoquistica alkalmával azon a címen, hogy a nádori donatió túlhaladja a 32 sessiót, megtámadtatott Dabas miatt, Péter járt közbe, hogy a fiscussal ki lehetett egyezni.

Péter kezdetben Rákóczi testőrségében szolgált mint kapitány majd kurucz alezredes, később pedig mint császári ezredes a török elleni háborúkban és a Péro-fele lázadás leverésében tüntette ki magát. Fia Zsigmond eieinte császári alezredes, majd átmenvén a poroszokhoz, mint ezredes részt vesz a porosz huszárság szervezésében.

Czímer: kék paizsban, zöld alapon 3 fiát vérevel tápláló fehér pehlán. Sisakdisz: jobbjában kavicsot, csőrében halat tartó, természetes színű darú. Takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Halász

II. TÁBLA

gyóni ág:

Péter
sz. 1676. VI. 3 Gyón
ezredes
— *ki az I. táblán* —
† 1741. VI. 7 Szilézia
(geresgáli Bottyán Katalin)
esk. 1712. Léva

Mária sz. 1714. (bakonyherendi Német György)	Zsigmond sz. 1717. ezredes † 1792. XII. 15	Borbála sz. 1719. 1. Szilágyi József alezredes 2. gr. Teleki Sándor ugocsai főispán	Péter sz. 1723. husz. kapitány (Ragályi Julia)			
Péter sz. 1742. ezredes † 1808. XI. 28 (nyáregyházi Nyáry Róza sz. 1778. † 1825. II. 26) esk. 1800.	Zsigmond sz. 1744. — Erdélybe költözött — † 1774.	Julia 1783. (baracskai Szűts Péter) esk. 1768. IX. 13	Ábrahám 1796. főhadnagy			
Apollónia sz. 1801. IV. 12 † 1848. V. 31 (dabasi Halász Benjamin sz. 1795. IX. 18 † 1862. X. 5)	Ottília sz. 1802. IV. 11 †	Amália sz. 1803. IV. 23 † 1901. XI. 17 (Gombay István)	Bora sz. 1804. V. 5 †	Péter sz. 1805. IV. 26 † 1872. III. 10 (Thaly Eleonóra sz. 1808. I. 19 † 1902. I. 26) esk. 1833		
Amália sz. 1834. (dabasi Halász Antal sz. 1821. I. 23 † 1874. IV. 29)	Eleonóra sz. 1835. (gyulafalvi Sáska- Dinnyés Zsigmond)	Béla sz. 1837. IV. 4 † 1896. I. 19 (dercsikai Huszár Mária sz. 1848) esk. 1869	Ottília sz. 1838. (Thaly Dezső)	Rozália sz. 1847. (Segesváry László)		
Péter sz. 1870 III. 26 † 1874 XII. 4	Margit sz. 1872 † 1907 XII. 14 (alsóvadászi Czövek Lajos)	Ilona sz. 1873 †	Béla sz. 1875	Péter sz. 1876 cs. és kir. kam. (kakucsi Liebner Ilona)	Zsigmond sz. 1877 V. 6 † 1898 IV. 23	Ilona sz. 1884 IX. 12 † 1888 IV. 4

III. TÁBLA.

dabasi ág:

János
1715.— *ki az I. táblán* —
(Horváth Judith sz. 1682. † 1771.)

János sz. 1701. † 1766. 1. Jeney Erzse esk. 1731 2. Kerékgyártó Erzse sz. 1702. † 1775. esk. 1744.	Ilona † 1803. (Koczogh János)	Erzsébet (Fejes János)	Judith (Kocsi- Horváth Mihály)	Pal † 1762. (Czeplédy Mária † 1783.)
--	--	---------------------------	--------------------------------------	---

1: Ádám sz. 1734. † 1812. (Makovinyi Anna) esk. 1762.	János (eger- farmosi Kandó Judith)	2: Erzse sz. 1745. † 1814. 1. Pátkay János 2. Hollósy- Somogyi Mátyás esk. 1780.	Judith sz. 1746. (Hevesy Gergely)	Éva (tornóczi Lázár István) esk. 1775.	Péter
---	--	--	--	--	-------

János (Fitos Erzse) esk. 1791. 1. topor- nyai Gál István esk. 1789. 2. alsómes- teri Tóth István esk. 1792.	Erzse sz. 1768. † 1843. (Körmen- dny Péter) esk. 1798.	Eva sz. 1774. (Balogh Julia) esk. 1801.	Julia (Balogh sz. 1777. † 1778.)	László sz. 1777. † 1778.	Judith sz. 1780. (Kecskés Gábor) esk. 1798.	Maria sz. 1782. † 1786.
---	---	---	---	--------------------------------	---	-------------------------------

Pál sz. 1792. kör	János sz. 1794.
----------------------	--------------------

Bálint

Mária sz. 1738.	Zsófia sz. 1740. (Ujváriné)	Pál sz. 1744. † 1757	Dániel sz. 1746. (tőrei Tóth Eva)	Lajos sz. 1747. László	Sára sz. 1749. † 1804. (Gál (Jakabházy Imre)	Zsuzsa sz. 1751. † 1821 István)	Klára sz. 1754. Szloboda N. 2. Pa- czolay N.	Judith sz. 1758. (érszemjéni Szivos István)	Erzsébet sz. 1761.
--------------------	-----------------------------------	----------------------------	--	------------------------------	--	--	--	---	-----------------------

György sz. 1767. † 1841. (Jakabházy Zsófia)	Pál sz. 1771. † 1799. (tornóczi Lázár Klára) esk. 1795. Zsuzsanna sz. és † 1795.
---	---

Dániel

Zsuzsa

Mária
(Szucsánszky György)

IV. TÁBLA.

Péter

sz. 1748 † 1809

— *ki a III. táblán* —

(Gombay Mária

sz. 1758 † 1806)

esk. 1775

Teréz sz. 1776 † 1824 (us. Kalocsa András sz. 1765 † 1829) esk. 1792		József sz. 1777 † 1842 (Gubody Teréz sz. 1796 † 1889) esk. 1812		Julia sz. 1784	Mária sz. 1787 † 1852 (Patay Pál) esk. 1812.	Zsuzsanna sz. 1789	Zsigmond sz. 1793 kapitány † 1851 (mansfeldi	Ferencz sz. 1793 † 1851) (Beretvás Mária sz. 1799 † 1851) esk. 1820	
Amália sz. 1817 (Egressy- Galambos Sámuel) esk. 1835	Ida sz. 1818 (Fáy Béla)	Teréz sz. 1819	Emerenczia sz. 1821 1. Nagy Károly 2. Lötz Adolf	Gusztáv sz. 1822.	Gedeon sz. 1824 (Hasenstab Czeczilia) <i>adoptált fia:</i> Gedeon <i>Fáy Halász</i>	Mende Mária sz. 1820 † 1850)		Konstanczia sz. 1821 † 1891 (Mészáros Zsigmond)	Johanna sz. 1822 † 1887 (Gáll Mihály)
						Gyula	Matild (Mihalek Izidor)	Karolin (Sávoid Ignác)	

V. TÁBLA

Mihály

1720

— *ki az I. táblán* —
(Juhász Judith)

Imre sz. 1701 † 1761 VII. 26 (ns. Vecsey Erzse † 1774 XII. 23)	Eva (Duús Gergely) VII. 26	Ferencz † 1775 IV. 27 (Ethey Zsuzsa)	Judith (Tóth Imre)	Katalin (Gál Ferencz † 1761)	József <i>l. IX. tábla</i>	Mihály <i>l. XI. tábla</i>	
		Judith (Bese Mihály)	Mihály 1760 (Fóris Erzse)	Sára (Tóth Ferencz)	Julianna (Farkasdy András)		
	Imre 1800 (Oláh Krisztina)		Ferencz sz. 1764 XII. 22 Pest-m. főcsendbiztosa † 1832 VI. 23 (Eörsy Katalin) esk. 1809		Péter 1790 (Főnagy Zsuzsa)		
	Teréz sz. 1804		Katalin sz. 1810 (gyóni Zlinszky László)		Károly sz. 1794		
Bora sz. 1725 X. 21 † 1803 III. 12 (gyulafalvi Dinnyés Mihály) esk. 1746 I. 26	Eva sz. 1727 X. 26 † 1809 X. 1 (tornóczy Lázár István) esk. 1753 X. 27	Imre sz. 1732 III. 19 † 1779 IV. 26	Judith sz. 1734 VIII. 31 (Esküdt: Sándor)	András <i>l. VI. tábla</i> Sándor <i>l. VII. tábla</i> Erzse sz. 1742 IX. 2 (óvári Keszev Samu)	Ferencz <i>l. VIII. tábla</i>	Katalin sz. 1747 IX. 5 † 1808 I. 28 (Konkoly- Thege József) esk. 1769 VII. 27	Márton sz. 1750 † 1802 XII. 24 (nagybócsai Sárközy Zsuzsa 1791)
Anna sz. 1780. II. 13 (Sebes József) esk. 1814 XII. 11	Zsigmond sz. 1782 XII. 21 †	Zsuzsa sz. 1785 VII. 31 † 1832 I. 11.	Krisztina (nagybócsai Sárközy József)	Márton sz. 1790. III. 13 † 1844 IV. 17	Pál sz. 1792 IV. 20 esküdt † 1850 II. 20.	Kristóf sz. 1795 VIII. 8 † 1813. I. 4	Mihály sz. 1798 IV. 17 † 1863 II. 6 (roffü Borbély Johanna sz. 1814 V. 19. † 1868 II. 9) e. 1836
Márton sz. 1838 IV. 19 †	Zsuzsa sz. 1841. II. 18 † 1842 I. 1	Sándor sz. 1842 X. 3 † 1843 II. 26	Karolin sz. 1843 XII. 15 † 1872 IV. 9. (Gombay István sz. 1835 † 1906) esk. 1866 VII. 20	Róza sz. 1845 II. 22 † 1846 II. 26	Kornélia sz. 1847 VI. 22 † 1878 VIII. 16 (Vörösmarthy Geudon) esk. 1871	Mihály sz. 1854 II. 2 † 1854 IV. 4	Johanna (Berezky Endre) esk. 1861

VI. TÁBLA.

András
sz. 1736. X. 28.
† 1797. II. 28.
— *ki az V. táblán* —
(dömsödi
Hajós Zsuzsanna
sz. 1752.)

Julia sz. 1775. III. 27. † 1787. X. 12.	Krisztina sz. 1777. VII-16. (szentkirálysza- badjai Baditz Zsigmond) esk. 1797. II-16.	Eszter sz. 1780 VIII-11. † 1849. I-8. (Gere József) esk. 1811 VII-27	Bora sz. 1784 II-4 † 1834 XII-11 (dabasi Halász Imre sz. 1776 I-9) esk. 1805. I-2.	Mátyás sz. 1789. IV-28. (fancsikai Létay Eszter) esk. 1819. V-6.	Albert sz. 1791. X-20 † 1871. IX-1. (ns. Kecse Zsuzsa) esk. 1813. IX-13.	András sz. 1794. II-16. † 1844. VIII. 12.
Ottília sz. 1814. VII-27. † 1837. XII-10.	Julia sz. 1817. VIII-28. † 1897. IX-21. (Viczián István sz. 1811. † 1876.) esk. 1836. X-6.	Eduárd sz. 1819. XI. 6. † 1820. I. 9.	Eduárd sz. 1820. XI. 26. † 1888. XII. 16.	Sándor sz. 1822. VI. 25. † 1824. VI. 13.	Mózes sz. 1831. III. 19. (primóczi Szentmiklós Ida)	
			Elemér (Goszthony Margit sz. 1876. XII. 24.)	Aladár csányi földbirtokos	Alicze (Kubinyi Márton sz. 1864. IX. 8. cs. és kir. kam.) esk. 1890. X. 25.	Irén
	Irén	Mária	György			

VII. TÁBLA.

Sándor
sz. 1740. I. 5.
† 1812. V. 11.
— *ki az V. táblán* —
(Ujváry Mária)
esk. 1788. IX. 10.

Ignác sz. 1820. ügyvéd † 1895. XI. 17 1. kellemesi Rác Gizella esk. 1855. II. 28.	Gáspár sz. 1792. V. 11. lak. Álmosd	Sándor sz. 1795. VIII. 4. † 1807. X. 24.	Mária sz. 1795. VIII. 4. † 1807. X. 25.	Julia sz. 1799. V. 26	Judith sz. 1802 VI. 25. † 1802.	Ambrús sz. 1803. III. 16. † 1803. IV. 1.	Lajos sz. 1804. VI. 9. † 1807. X. 26.	Klára sz. 1807. VIII. 21. † 1860. XII. 9. (Kiss József) elv.
				István 48-as honvéd elesett	Ödön sz. 1830. 48-as honvéd † 1857. I. 1.			

1: Árpád sz. 1860. VIII. 31. husz. főhadnagy
† 1897. VII. 26. (Kerepessy Anna) esk. 1892. X. 31.

2: Mária
(Klempay Elek)

VIII. TÁBLA

Ferencz

sz. 1744 XII. 23 † 1805 VIII. 28

— *ki a? V. táblán* —

(Nemes Éva) esk. 1773 IX. 5

László sz. 1774 VII. 14 husz. kapitány (nátori Sigray Mária)	Imre sz. 1776 I. 9 táblabíró (dabasi Halász Bora sz. 1784 II. 4 † 1834 XII. 11) esk. 1805 I. 2	Teréz sz. 1777 VIII. 31 † 1824 III. 10 (Mészöly Ignác sz. 1779 † 1818 tüzér-százados)	Miklós sz. 1779 VI. 17 főszolgabíró 1. Nemes Mária esk. 1807 2. Baán Katalin 1820		
	2: Péter † Miklós †	Oszkár sz. 1822 † 1870 IX. 12 (Kassa Jozefa)	Francziska † 1879 IV. 20 (dabasi Halász Jenő sz. 1814 † 1872 II. 1)	Sára (Erdélyi József) † 1882 I. 26 (lisznyói Damó Kálmán sz. 1823 X. 13 költő)	
Imre sz. 1806 VIII. 14 † 1882 II. 20	Gusztáv sz. 1810 pesti főügyész † 1865 II. 11 (dabasi Halász Mária sz. 1813 † 1844)	Álmos sz. 1814 IV. 30 † 1868 II. 19 (Benyóvszky Amália)	Hermin sz. 1816 XI. 14 † 1882 I. 30 (baracsikai TóthGábor) esk. 1844 X. 27	Antónia sz. 1821 VII. 21 † 1872 III. 3 (Bacsics Gyula) esk. 1860 XI. 27	
Sándor kir. fogház felügyelő	Piroska sz. 1808 X. 2 † 1808 XII. 2	Viktória sz. 1812 III. 31 † 1897 V. 6 (Bátky Menyhért)	Blanka (Csorba János)	Etel sz. 1820 I. 11 † 1820 I. 17	
Zoltán kir. ügyész	Dezső-Gusztáv sz. 1842 V. 6 † 1843 IX. 21		Adél (Herczegh Lajos)	Adolf sz. 1824 XI. 16 † 1848	
Boldizsár sz. 1806 orsz. képv. † 1882 VII. 15 (dabasi Halász Eleonóra sz. 1820 III. 19 † 1902 III. 13)	László † 1815 Otília † 1847 Gerzson † Anna † 1847	Emilia (Mészöly Józ ef sz. 1808 † 1869)	Mária sz. 1813 † 1844 (dabasi Halász Gusztáv sz. 1810)	Ferencz (Heribán Jozefa) László	Julia (tornóczy Lázár Zsigmond)
Zoltán sz. 1842 † 1904 VII. 10 (érszemlyéni Szivos Vilma) esk. 1883 XI. 1		Orbán sz. 1847 XI. 2 † 1901 VIII. 31 (marosdécsei Déchey Margit)	Margit (komjáthi Rabár Endre)	Magda (Meskó Rudolf)	
Zoltán sz. 1885 I. 1	Boldizsár László György Irén				

IX. TÁBLA.

József
 † 1773. X. 23.
 — *ki az V. táblán* —
 (tornóczi
 Lázár Katalin
 † 1790. VIII. 27.)

Judith Katalin sz. 1737. III. 17. † 1812. VI. 11. (Sebestyén József) esk. 1757. VIII. 13.	Ilona sz. 1739. XI. 1.	József sz. 1741. III. 3. † 1814. X. 17.	Zsuzsa sz. 1743. II. 19. † 1743. IV. 1.	Sámuel <i>I. X. tábla</i>	Antal sz. 1750. I. 25. † 1832. VI. 24. (Puky Er- zsébet) esk. 1783.	Lidia sz. 1754. VII. 3. (Németh György) esk. 1776 VI. 11
Péter † 1773. VI. 15.	József sz. 1774. † 1855. III. 20. (dabasi Halász Emerenczia sz. 1795. † 1845. X. 18.) esk. 1812. I. 1.	Lidia sz. 1779. † 1845. VI. 20. (Polgáry Pál) esk. 1797. VI. 13.	Julia (veszprémi Parragh János) esk. 1799. VI. 18.	Benjamin sz. 1795. IX. 18. † 1862. X. 5. (gyóni Halász Apollónia sz. 1801. IV. 12. † 1848. V. 31.)		
Eduárd sz. 1813. IV. 21. † 1816. XI. 23.	Amália sz. 1816. XII. 5. † 1829. I. 7.	József sz. 1823. I. 3. 1848/9 honvéd ügyvéd † 1850.				
Antal sz. 1821. I. 23. † 1874. IV. 29. (gyóni Halász Amália sz. 1834.)	Erzsébet sz. 1823. V. 15. † 1893. I. 11. (dabasi Halász Móricz sz. 1815. † 1885. XI. 11.) esk. 1842. VIII. 23.	Benjamin sz. 1825. X. 21. † 1868. X. 10. (Ieleszi Kovách Erzse) esk. 1851. Gyula (Viczián Etelka) Dezső Gyula			Apollónia sz. 1828. IV. 15. † 1851. VI. 28.	
Sándor sz. 1853. (éradonyi Szilágyi Margit) †	Vincze sz. 1854. XII. 19. † 1873. XI. 15	János sz. 1862. X. 4. † 1900. X. 5. (érsenyéni Szivos Erzse) esk. 1887. IX. 15.	Béla sz. 1864. XII. 17. (Szalay Ida) esk. 1888. V. 21. †		Amália sz. 1869. † 1876.	
	Erzse sz. 1893. III. 21. (Domján Gyula)	Róza	Lidia			

X. TÁBLA.

Sámuel

sz. 1747 VIII. 26

— *ki a IX. táblán* —

(Balogh Katalin)

Bálint		Sámuel		Katalin	Gáspár		Ignác	
sz. 1775 VII. 15		sz. 1778.		sz. 1780	1836		sz. 1782	
m. alispán		† 1862 V. 13			Károly		Amália	
† 1858 IV. 15		1. Magyary-Kossa Anna			Antal		Karácson	
		† 1810			sz. 1814.		sz. 1824.	
		2. baracskai Szűts Ágnes			† 1846 V. 14		† 1858 X. 3	
1: Antónia		2: Jusztina		Vincze	Gyula		Károly	
sz. 1809 X. 20		(Bernáth Lajos)		† 1838	sz. 1831		1870	
† 1858 V. 29		Lajos)		XI. 5	48-as honvéd kapitány,		Mária	
(dabasi)		24			min. tanácsos		Luiza	
Halász Lázár		(cséri)			† 1900 XII. 15		Lajos	
sz. 1798 XII. 31		Cséry Lajos			(mánci Márton Hermin)		(balatoni Kormos Ilona)	
ns. testőr		sz. 1821					Ilona	
† 1865 VII. 14)		XII. 18					Irén	
		orsz. képv.)					sz. 1874	
							† 1906 VI. 30	
							(dr. Zöld Sándor)	
							Géza	

XI. TÁBLA

Mihály

sz. 1681

1731 táblai assessor

† 1761 XII. 27

— ki a^z V. táblán —

(zólyomi Szabó Katalin 1725)

Judith sz. 1713 XII. 8 Mihály I. XII. tábla	Zsuzsa sz. 1720 I. 12 † 1798 (kőrösi Balla Gergely sz. 1710 † 1774) esk. 1737 V. 19	Kata sz. 1721 XII. 20 (alistái Laky Sándor) esk. 1743 I. 12	Erzse sz. 1723 I. 23 † 1791 (Szalay András) esk. 1746 V. 12	Gábor sz. 1730 III. 6 † 1779 I. 27 (kujtári Szeless Anna 1765)	Klára sz. 1734 (Thaly István) esk. 1753 I. 10	György sz. 1735 † 1803 János sz. 1738 kapitány † 1780
				Klára sz. 1762 X. 10 † 1843 XII. 27 Bereczky (Gergely) esk. 1785	Erzse (Csiszár Imre) esk. 1796 VI. 14	Gábor sz. 1764 XII. 23 † 1826 III. 30 (Hollósy- Somogyi Erzse) esk. 1794 III. 28
Erzse sz. 1795. † 1866 V. 16 (bortói Oláh Ferencz)	Julia	Lidia	Dénes sz. 1799 II. 16 † 1870 XI. 19 (fancsikai Létay Krisztina)	Teréz sz. 1802 VIII. 28 † 1863 III. 15	Károly	Johanna
	Gábor sz. 1825 X. 13 † 1877 II. 27	Vincze sz. 1829 III. 23 † 1903 VII. 23 (dabasi Halász Vilma sz. 1842 † 1909) esk. 1869 XII 28	Krisztina sz. 1831 VI. 16 (gyóni Zlinszky Elek) esk. 1853			
	Gábor sz. 1874 † 1908 VII. 24	Ábrahám sz. 1875 VI. 5	Vilma sz. 1879 (Dallos Béla)			

XII. TÁBLA.

Mihály
sz. 1716. IX. 27.
† 1779. VI. 12.
— *ki a XI. táblán* —
(Szlávik Eleonóra
1750.)

Mihály	Karoly sz. 1749. † 1824. V. 13. (baracsikai Szűts Julia) esk. 1794. I. 25.	Elek 1770. (Vitéz Verona)	Gedeon sz. 1758. † 1829. II. 26. (tornóczi Lázár Éva 1795.)	Farkas sz. 1761. IV. 7. † 1832. III. 16. 1. tornóczi Lázár Eszter esk. 1787. V. 29. 2. Konkoly Thege Eszter esk. 1807. VII. 22.	Anna sz. 1765. † 1848. V. 4. (tornóczi Lázár Imre) esk. 1787. V. 30.	Eleonóra sz. 1767. IX. 14. † 1854. III. 30. 1. fancsikai Létay Sámuel esk. 1788. 2. Barkassy Ádám	Krisztina sz. 1770. † 1833. VI. 22. 1. nagy- bócsai Sárközy Sámuel 2. Sósdy István	
Gedeon mérnökkari kapitány	Emerencia sz. 1795. † 1845. X. 18. (dabasi Halász József sz. 1774. † 1855. III. 20.) esk. 1812. 1. 1.	Lázár sz. 1798. XII. 31 ns. testőr † 1865. VII. 14. (dabasi Halász Antónia sz. 1809. X. 20. † 1858. V. 29.) Gedeon sz. 1833. III. 26. † 1901. IX. 2. (Schweidl Anna) esk. 1881. Gedeon sz. 1882. IX. 20.	Zsigmond Francziska sz. 1804. IX. 29.					
1: Eszter sz. 1790. † 1861. II. 2. (Gáll István) esk. 1813. VI. 22.	Terez sz. 1800. † 1872. III. 3.	Farkas sz. 1805. kir. tan. † 1855. IV. 25. (nagyajtai Körmötzy Terez)	Ábrahám sz. 1806. † 1878. III. 20. (szentkirály- szabadjai Baditz Eszter) esk. 1841.	2: Ambrús sz. 1808. † 1878. VI. 9. (szentkirály- szabadjai Baditz Eszter) esk. 1841.	Kálmán sz. 1810. † 1841. VIII. 11. Jenő I. XIII. tábla Móric I. XVI. tábla	Géza sz. 1817. XI. 26. † 1888. VIII. 22. 1806. orsz. képvis. (Végh Karolin)	Eleonóra sz. 1820. III. 19. † 1902. III. 13. (Jabasi Halász Boldizsár sz. † 1882. VIII. 15)	Balázs sz. 1821. VII. 5. † 1886. IV. 9. (Földváry Mária) †
Farkas sz. 1839. † 1866. VIII. 6.	Vilma sz. 1842. † 1909. (dabasi Halász Vincze sz. 1829. III. 23. † 1903. VII. 23.) esk. 1869. XII. 28.	Izabella (mindszenti Hirkó László)	Kálmán sz. 1843. † 1884.	Bálint sz. 1844. V. 11. orsz. képvis. † 1883. X. 10. (gyóni Zlinszky Krisztina) Bálint sz. 1880. IV. 30. árv. ülnök	Olivér sz. 1849. 1. Krátky Irma 2. Funtak Ágnes 3. Becze Zsuzsa	Hugó sz. 1852. † 1856. XI. 25.	1: Olga (erzsébet- városi Issekutz Márton)	Géza Olivér Vanda (Bigner József)

XIII. TÁBLA.

Jenő
sz. 1814.
† 1872. II. 1.
— *ki a XII. táblán* —
(dabasi Halász
Franciska
† 1879. IV. 23).

Miklós sz. 1840. † 1889. IV. 23. (Nyáry Zsuzsa)	Franciska sz. 1842. † 1896. V. 7. (Csajághy Béla sz. 1842.) esk. 1872. VI. 25.	Kázmér sz. 1844. VIII. 20. (Andreiss Irma)	Tivadar †	Jenő sz. 1855. XII. 7. † 1903. VIII. 3. (ujverbászi Kármán Gizella)
		Irma (Zielinszky Szilárd)	Sára (dabasi Halász Móricz)	
Miklós husz. kapitány (Csikós-Nagy Márgit)	Erzse 1. Csajághy Béla 2. Péchy Károly	Jenő sz. 1895.		Gizella sz. 1900.

XIV. TÁBLA

Móricz
sz. 1815.
† 1885. XI. 11.
— *ki a XII. táblán* —
(dabasi Halász
Erzsébet
sz. 1823. V. 15.
† 1893. I. 11.)
esk. 1842. VIII. 23.

Ida sz. 1843. † 1856.	Róza sz. 1846. † 1875. (bátori Sigray Pál sz. 1839.)	Erzse sz. 1850. † 1852.	Apollónia sz. 1852. (Beretvás János sz. 1841. VI. 11.) esk. 1868. VII. 7.	Zsigmond sz. 1853. III. 19. orsz. képvis. cs. és kir. kamarás (balásfalvi Kiss Flóra)
		Móricz sz. 1879. szolgabíró (dabasi Halász Sára)	Zsigmond sz. 1881. husz. hadnagy (gr. Szirmay Eszter)	
		Móricz	Kázmér	
		Alfréd		Zsigmond

9. Kelleő (árok szállási).

Kihalt család, melyből nemességujító czimeres nemes levelet árok szállási Kelleő Bálint és testvére Zsófia nyertek Bécs, 1626. május 6-án II. Ferdinándtól. A nevezettek nemes szülőktől származtak, azonban okleveleik a háborús időkben elkallódtak. Kih. 1626. szeptember. 10. Garadnán (Abauj-m.)¹⁾

1742-ben K. Erzse és Kata osztoznak az aggteleki, buzitai, devecseri, tarczali birtok részekén és a tokaji szőlőn.²⁾

K. Mihályné sz. Balpatakyl Éva, férje halála után másodsor Vancsa Mihályhoz, harmadszor Szentgyörgyi Mátyáshoz, negyedszer pedig Miscolczy Jánoshoz ment férjhez.

A család kihaltáig terjedő leszármazás a következő:

Kelleő	
Bálint 1626. lak. Kassán (Pap Erzse)	Zsófia 1626. (Szabó Ferencz)
Mihály lak. Péder (Abauj m.) (Balpatakyl Éva)	István (Kissiry Erzse) István 1721. (szentmiklósi Kállay Judith)
Erzse 1742. (Vendégly András)	Kata 1742. (Abády János)

Czimer: kék paizsban, zöld alapon, vágató fehér lovon ülő, vállán fekete-ezüstben osztott szárnyat hordozó, páncéllal vértezett veres ruhás, vas sisakos vitéz, jobbában pallos. Sisakdisz: nyitott, váltakozva fekete-fehérben osztott szárny között czölöpösen álló, sárga kürtöt tartó, hajlott páncélos kar. Takarók: kék-arany, veres-ezüst.

Csoma József.

1) Eredeti armalis Csoma József birtokában.

2) Vendégly-cs. levéltára.

10. Papp (tyuskai).

Alkalmasint Máramaros megyéből eredő család — legalább is előneve arra mutat — melyből Papp de Thyuska Mihály és Jakab nemesiségét Báthori Gábor fejedelem Gyulafehérváron 1609. aug. 11-én megújította. Kih. 1609. IX. 15. Máramaros megye.¹⁾

A család idővel, a szomszédos Beregmegyébe költözött, hol 1796. dec. 12-én János és Ferencz bilkei lakosok nemesi bizonyáglevelet nyertek. Testvérüknek — Pálnak — fiai, Sándor és Mihály szinyérváraljai, László és Ferencz aranyos megyesi lakosok már Szatmármegyében igazolják 1797. jan. 10-én nemességük, az 1796-ki bizonyáglevél alapján „Papp de Tyuska alias Szabó” néven. Végül az említett Ferencz aranyosmegyesi lakos fiai, Antal és Ferencz, továbbá elhalt testvérüknek Imrének fiai Lajos és Béla nyertek nemesi bizonyáglevelet, 1847. márcz. 1-én Szatmármegyétől.

Az említett okmányok alapján összeállítható töredékes leszármazásuk a következő:

Papp							
Mihály 1609. ns.				Jakab 1609. ns.			
Konstantin 1660.							
Pál 1710.							
Jakab 1760.							
Pál † 1796. e.		János 1796. ig. ns. bilkei lakos		Ferencz 1796. ig. ns. bilkei lakos			
Sándor 1797. ig. ns. szinyér-váral- jai lakos		Mihály 1797. ig. ns. szinyér-vár- aljai lakos		László 1797. ig. ns. aranyos- megyesi lakos		Ferencz 1797. ig. ns. aranyosmegyesi lakos † 1847. e.	
Antal 1847. ig. ns. táblabíró		Ferencz 1847. ig. ns.		Imre † 1847. e. (ns. Hagara Mária)			
Lajos sz. 1838. (Boross Vilma sz. 1849)				Béla (Hörváth Rozina)			
Andor sz. 1872.		Imre sz. 1874. (dévaványai Halasy Margit) Katalin sz. 1908.		Zoltán orsz. képvis. 1. Magyar Ilona 2. Hörváth Izabella		Árpád Béla, Ilona	
						Jenő † † † † Viktor Lenke Szeréna Miklós	

Mintthogy az armálisban a cimere sem írva, sem festve nincs, nem állapítható meg, hogy honnan származik a család következő, jelenleg használt czimere: 3-as halom középsőjén török főt átszuró, kardot tartó, koronán nyugvó páncélos kar. Sisakdisz: a paizsbeli kar.

iff. H. K.

¹⁾ N. J. f. II 231 és III. 98.

11. Mohos.

Nyitra megyéből eredő család, melyből Mihály, Kopcsányról Veszprém megyébe költözvén, családjá répi nemességéről 1743. jun. 23-án nyert Nyitra megyétől bizonyáglevelet, melynek alapján 1743. december 1-én, Ferencz, György, János és István fiaival Veszprém megye igazolnemesi közé bejegyeztetett. Az 1754 5-ki nemesi összeíráskor ugyanezen megyében igazoltattak Ferencz és Mihály.

A négy testvér közül Ferencz unokái, András, János, József, István és Pál — kik közül András a zalamegyei Kaposra költözött — továbbá György fiai, József és András — kik közül meg András a zemplénmegyei Tokajra szakadt — 1815. decz. 18-án nyertek Veszprém megyétől nemesi bizonyáglevelet, minek alapján András tokaji lakos 1825. nov. 5 én felvétetett Zemplénmegye nemesi közé és 1826. máj. 23-án György, András és József fiaival a nevezett megyétől bizonyáglevelet is nyert.

A Zemplénmegye jegyzőkönyveiben található ezen bizonyáglevelek alapján összeállítható töredékes leszármazás a következő:

Mihály						
1743.						
Nyitra megyéből						
Veszprém megyébe						
költözik						
Ferencz 1743.	György 1743.		János 1743		István 1743.	
Mihály	József 1815.				András 1815.	
András 1815.	János 1815.	József 1815.	István 1815.	Pál 1815.	Tokajra költözött 1825/6.	
Kaposra (Zala m.) költözött						
		György sz. 1814. IV. 27 Tokaj 1826.		András sz. 1823. VIII. 22 u. o. 1826.		József sz. 1826 II. 26. u. o. 1826.

Benkó Imre.

Turchányi (turcsányi és teresztényfalvi.)

Második közlemény.

Miklós ága:

Miklós, 1328-ban megerősítették turcsányi birtokában. Ő volt az, ki ez évben a Divék nembeli Terezstény által örökbe fogadtatott s nőül vette Terezstény fiúsított leányát *Erzsébetet*, kinek révén került Terezstényfalva a Turchányiak birtokába. 1363-ban beiktattatott Turcsányba és csztózik Bossányi Miklóssal, Terezstényfalván. Fia: *István*, 1359-ben homo-regius és 1365-ben turcsányi birtokában megerősítették. Fiai közül: *László*: perel az Ujfalussyakkal, Mocsonok, Rudnó és Terezstényfalva miatt és 1448-ban Bossányi Benedek kizárásával elfoglalja örökségét Terezstényfalván. Testvére: *Péter*, ki majd *Mochonoky*-nak, majd Turchányi-nak neveztetik, 1440-ben perel az Ujfalussyakkal a mocsonoki, rudnói és teresztényfalvi birtokok miatt. Ezen perben kétségtelenül bebizonyított, hogy a Chuka, Turchányi és Mochonoky család *azonos.* ¹⁾

László fia: *György*, 1495-ben Orbánnal — a fehér — a Rudnó és Terezstényfalva közötti patakot más irányba tereli; 1496-ban 1 sessiót és a malom $\frac{1}{3}$ részét eladja a Csermeny családnak; 1498-ban Alberttől (Mochonoky) 8 sessiót szerez Brogyánban és zálogosít Terezstényfalván. Felesége Besznák Miklós és Rédeky Margit — Bencze leánya — gyermeke Anna.

Péter fia: *Orbán* — a fekete — 1495-ben a Rudnó és Terezstényfalva közötti patakot saját birtokára vezeti; 1496-ban egyezkedik a Rudnó és Terezstényfalva közötti határdombok felállítását illetőleg; 1499-ben átveszi Porkoláb Lászlótól a családi okmányokat; 1505-ben Ujfalussy Imrénének 5 sessiót zálogosít Terezstényfalván; 1507-ben Albertet (Mochonoky) prokurátorává teszi; 1509-ben eltiltja az Ujfalussyakat 2 sessió használatától; 1516-ban Rédeky Alberttal egyetemben vitás határügyeiket rendezik a kolosi apáttal szemben; 1524-ben eltiltja a kolosi apátot, hogy a Jakab ágát tulajdonjogilag megillető turcsányi birtokrészt bitorolja.

Fiai közül: *György*, ghimesi várnagy, 1531—44 perel az Ujfalussyakkal, Mocsonok és Terezstényfalva miatt. *János*, 1505-ben egyezkedik az Ujfalussyakkal, a mocsonoki és teresztényfalvi malmot illetőleg; 1544-ben minthogy hol Turchányi de Rédek, hol pedig Rédeky de Turchán-nak neveztetik igazoltatott a család azonossága és birtoka.

János fia: *László*, 1568-ban megújítja Turcsányban a határdombokat, a kolosi apáttal szemben; 1592-ben bars megyei főszolgabíró. Testvére: *György*, 1574-ben megidézttetik turcsányi birtoka miatt; 1579-ben perel a Kőrössyakkal, a mocsonoki birtok miatt; 1582-ben vissza helyeztetik Mocsonok birtokába és László testvérével ellentmondanak a Rudnyak beiktatásának Turcsányon és Terezstényfalván, majd 1589-ben a T. Márton által szándékolt teresztényfalvi és rédeki elidegenítéseknek.

György fiai közül: *György*, 1636-ban osztozik unoka öccsével T. Istvánnal; *János*, 1609-ben homo palatinalis; 1614-ben ellene mond 11 sessió eladásának Turcsányban és ugyanott 1617-ben határdombokat

¹⁾ Fejér: IX]3. 463—65.

állit; 1636-ban megidézeti az Ujfalussyakat Mocsonok miatt. Fia: *István*, 1636-ban osztozik nagybátyjával Györggyel a rudnói, teresztényfalvi, turcsányi és mocsonoki birtokokon; 1657-ben nagybátyjának gyámsága alatt Teresztényfalván a malmot megújítja és a malom alatti »Plichta«-nevű zsellérföldet elzalogosítja 50 frt-ért Divéky Dánielnek. Fia: *Ádám*, 1674-ben ismét elzalogosítja a »Plichta«-nevű zsellérföldet és 1687-ben visszaszerzi a malmot Teresztényfalván. Felesége, Rudnay Zsigmond és Prónay Zsuzsa leánya, Zsuzsa.

Gyermekeik közül: *György* felesége, Csery Imre és Herczegh Krisztina leánya, Mária, kinek révén került Egyházszeg és Malomszeg, a Turcsányiak birtokába.

György fiai: *Sándor*, *László*, *György* és *Imre*, Miklós ágát ismét négy részen vitték tovább.

1. **Sándor** ága: kihalt.

2. **László** ágából: *György* (sz. 1812.) nyitrai főszolgabíró, ügyvéd és több vármegye táblabírája. Birtokai voltak: *Nyitra megyében*: Egyházszeg, Malomszeg, Turcsány, Tót-Soók; *Borsod-Abaúj-Zemplén megyében*: Óhaj; *Komárom megyében*: Csehi; *Veszprém megyében*: Nagy-Dém.

Ödön (sz. 1848) tart. hadnagy, 1883- nyitrai főszolgabíró, majd 1905- alispán; a család történetének összeállítója.

László (sz. 1859.) tart. főhadnagy, majd főorvos a m. kir. honvédségnél. 1878/9-ben rész vett a boszniai hadjáratban.

3. **György** ágából: *Ede* (sz. 1818.) nyitrai főszolgabíró, majd a vágvecsei kerület orsz. képviselője.

Vincze (sz. 1824.) a szabadságharcban mint százados részt vett a szolnoki csatában és Buda visszavételénél is küzdött.

Vilmos (sz. 1825.) m. kir. testőr 1846—50-ig, majd 1850-ben bemutatván a pesti hadi törvényszék purifikáló bizonyítványát, mint I. oszt. hadnagy beosztatott a 7 sz. gyalogezredhez. Meghalt 1888-ban mint ny. cs. és kir. kapitány.

Lajos (sz. 1826.) nyitrai főszolgabíró, 1848-ban Kossuth Lajossal Bécsben jár.

4. **Imre** ágából: *Alajos* († 1881.) gr. Pálffy János ügyésze, majd levéltárnoka Bajmóczon.

József (sz. 1810.) a Bach-korszak és a provisorium alatt főszolgabíró Zsámbokréten és Nagy-Tapolcsányban.

Az 1754-5 ki nemesi összeíráskor: *Imre*, *László*, *Sándor*, *János*, *György* (2) és *István* igazoltattak Nyitra megyében.

Vallása: róm. kath.

Czímer: kék paizsban, zöld mezőn, terebélyes fa alatt, jobbra haladó fekete medve, a jobb felső sarokban, 6 ágú arany csillagtól, a bal sarokban ezüst félholdtól kísérve. Sisakdisz: a paizsbeli medve növekvőn. Takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

IV. TÁBLA.

Miklós¹⁾

1342. 1363.

— *ki a II. táblán* —

(Erzsébet)

István²⁾

1359. 1365.

homo regius

László 1448.		Péter ³⁾ 1440.				
		— Mochonoky —				
György ⁴⁾ 1495. 1496. 1498. (Besznák Anna)		Orbán 1495—1524. — <i>fekete</i> —				
György 1531—44. ghimesi várnagy	Miklós †	János ⁵⁾ 1505. 1544. (Fornószeghy Anna)	Bora ⁶⁾ 1570. 1. Vályi Péter 2. Simonyi Pál † 1602.			
László 1568. 1592. barsi fbiró (Zmeskal Ilona 1604.)		György ⁷⁾ 1574. 1579. 1582. 1589. (Rudnay Dorottya)				
György 1636. (Bossányi Krisztina)		János 1609. homo palatinalis 1614. 1617. 1636. † 1636. kör. (Tamássy Anna)				
András	István †	György	Gáspár István 1636. 1657. (Bánóczy Anna)			
Mária 1685. (paari Gafor Ferencz)	Zsuzsanna (Buriánné)	Ádám 1674. 1687. (Rudnay Zsuzsa)				
György 1700. (Csery Mária † 1749.)	Zsuzsanna sz. 1714. † 1781. (Majthényi Sándor)	Zsigmond †	János 1808-ban Divékújfalun megöletett			
Sándor	László	Pál	György	Mária	Anna	Imre
<i>l. V. tábla</i>	<i>l. VI. tábla</i>	sz. 1735. 1.15	<i>l. VII. tábla</i>	sz. 1744. † 1786.	V. 31	<i>l. X. tábla</i>
	Egyházszeg	†	Egyházszeg	VIII. 16.	(Szabó György)	

1) Fejér: IX.1. 183—85., IX|2. 199—201.

IX|3. 463-65. és a Turchányi-cs. ltára.

2) U. ott IX.|3. 70-73., IX|3. 463-65.

3) U. ott IX|3 463-65

4) U. ott IX|1. 134-7. és nyitrai kápt. ltára.

5) Nyitra-m. ltár XII 805.

6) Nyitrai kápt. lev. Prot. V. pag. 58. XX.
pag. 118.7) U. ott. Prot. XX|118., XXX|170., XXXVIII|
738. XXXIX|21. XIII|120.

V. TÁBLA.

Sándor
1754/5. ns. ig.
— *ki a IV. táblán* —
(Hunyady Krisztina
† 1815.)

Pál sz. 1756. I. 15. Malom- szeg †	József sz. 1758. † 1827. VIII. 4. (bugyi Gellért Mária) esk. 1783. X. 31	István sz. 1766. IX. 1. †	Ferencz sz. 1771. VII. 6. nyitrai fbir. † 1835. VII. 29. (Pura Mária)	Éva sz. 1771 VII. 6. †	Imre sz. 1774. X. 22. †	Ádám † 1818. IV. 19. (Koronyi Franciska)
			Sándor sz. 1803. I. 13. †	Zsófia sz. 1803. XII. † 1877. (Lőrinczy N.)	Mihály sz. 1808. IX. 19. †	
		Katalin sz. 1809. III. 31 Malomszeg † 1891. IV. 18. (Folkusházy Pál) esk. 1829. VII. 27	Sándor sz. 1815. III. 12. u. o. ügyvéd † 1873. I. 10. 1. Brucker Amália esk. 1846. III. 4. † 1852. XI. 26. 2. Kapisztóry Anna † 1855. I. 11. 1: Ilona sz. 1847. VII. 14. Malomszeg apácza	Krisztina sz. 1818. XI. 8. u. o.	Zsuzsa sz. 1820. VIII. 11. † 1843. IX. 16.	
József sz. 1786. III. 13. Szentmihály- úron, nyitrai kanonok	Thadé sz. 1795. VIII. 3. u. o. (Hyros Eleonóra esk. 1814. IV. 19. † 1852. IV. 12.)	Florián sz. 1798. II. 7. u. o. † 1867. VII. 13.	Mihály sz. 1802. II. 2. u. o. †	Ferencz sz. 1805. III. 31. u. o. (Márkus Hortenzia esk. 1831. XI. 24)		
Johanna sz. 1817. I. 7. Szentmihály- úron	Miklós sz. 1825. IX. 9. †	Ambrús sz. 1827. IV. 28. u. o. † 1856. VII. 10. katona	Anna sz. 1828. VI. 27 u. o. † 1895. III. 4. (Szabó Imre) esk. 1849. XI. 1.			
	László sz. 1832. XI. 9. Szentmihályúron †	Anna sz. 1833. X. 17. u. o. (Zelinka Ferencz)	Mária sz. 1836. III. 26. u. o.			

VI. TÁBLA

László sz. 1725
 — *ki a IV. táblán* —
 1754/5 ns. ig. † 1774 II. 18
 1. beczkói Novotha Jozefa
 2. Majthényi Róza

1: Anna (kisfaludi Lipthay Károly sz. 1756)	Sándor sz. 1761 VI. 23 †	2: Zsófia sz. 1770 IV. 6 Barsszentkereszt † 1833 IV. 5 (slavniczai Sándor László) esk. 1812 III. 12 Egyházszeg	László sz. 1771 VII. 10 u. o. †	György sz. 1772 VII. 8 u. o. 1797–99 m. kir. testőr † 1858 I. 23 (Hess Erzsébet sz. 1772 XII. 13 N. Károly † 1830 XI. 7) esk. 1805 II. 14 Egyházszeg	
	Mária sz. 1805 XII. 11 Egyházszeg † 1852 II. 22 (Gotthard Pál) esk. 1835 I. 25	János sz. 1807 VIII. 17 u. o. † 1827 X. 16		György sz. 1812 I. 30 u. o. nyitrai fbiró † 1888 V. 13 (nemes-miticzi Jaross Albertina sz. 1825 III. 5 Koltha † 1878 XII. 24) esk. 1845 IX. 22 Esztergom	
Ödön sz. 1848 VII. 4 Egyházszeg nyitrai alispán (Lobmayer Luiza sz. 1857 VIII. 13) esk. 1877 I. 16	Iren sz. 1850 III. 18 u. o. (kislapási Juhász Balint kir. tanácsos) esk. 1874 IV. 23	István sz. 1851 XI. 5 u. o. (ns. Emödy Berta sz. 1851 IX. 8 Vicsap- Apáthi) esk. 1855 XI. 26 Assakürt	Georgina sz. 1853 I. 11 u. o. (Joriss Henrik) esk. 1878 IX. 23 elv. 1882	László sz. 1859 I. 27 u. o. (tótdíosi Dióssy Margit sz. 1865 IX. 23) esk. 1887 XI. 26 Csehi	
Jozefin sz. 1877 XI. 11 Egyházszeg † 1881 VI. 26	György sz. 1880 XII. 10 u. o. fbiró	Luiza sz. 1882 V. 22 u. o. (Hegedűs Kálmán) esk. 1899 IV. 15	Imre sz. 1889 II. 22 Rudnó	Aladár sz. 1890 V. 15 Csehi	Albert sz. 1894 VIII. 19 Ohaj pap
Ödön sz. 1887 X. 6 Turcsány	István sz. 1889 VII. 5 Pta-Emőd honv. hadnagy	László sz. 1892 IV. 26 u. o. honv. hadnagy	Vilmos sz. 1897 II. 26 u. o.		

VII. TÁBLA

György
sz. 1737 III. 24 Malomszeg
— *ki a IV. táblán* —
1754/5 ns. ig. † 1758
(slavniczai Sándor Anna † 1813 II. 17)

Mária sz. 1768 I. 25 Malomszeg † 1831 VIII. 11 (Dombay Albert) esk. 1803 XII. 15	István sz. 1769 VII. 15 u. o. †	Gábor sz. 1772 III. 12 u. o. 1792 insurgens	Pál sz. 1774 IX. 2 u. o. † 1829 XI. 1	Imre sz. 1777 XI. 5 u. o.	Károly sz. 1780 XI. 2 u. o. † 1824 IV. 23	Antal sz. 1783 IV. 9 u. o. nyitrai főügyész † 1848 VII. 6 (dísznői Horváthy Anna sz. 1784 † 1854) esk. 1811 VII. 3	Róza sz. 1785 X. 2 u. o. † 1840 VI. 24	
sz. 1811 Malomszeg † 1831.	Albert sz. 1813 XI. 11 u. o. † 1879 I. 28 (Heil Luiza † 1888 III. 3) esk. 1849	Mária sz. 1816 III. 22 u. o. † 1880 (Dombay Gábor)	Ede sz. 1818 orsz. képvis. † 1876 XI. 29 (Cserno- horszky Mária † 1873 IX. 4)	Erzse sz. 1822 XI. 11 (Rotham- mer Antal)	Vincze <i>I. VIII. tábla</i>	Vilmos sz. 1825 V. 11 u. o. 1846--50 m. kir. testőr ny. cs. és kir. kapit. † 1888 V. 10	Lajos <i>I. IX. tábla</i>	
	Géza sz. 1856	Vilmos sz. 1858	Béla sz. 1861	Péter sz. 1863 (Rákóczy Szidónia)	Mária sz. 1865 (Leitner N.)	Ede sz. 1867	Lajos sz. 1872	József sz. 1873
Albert sz. 1850 VI. 4. Malom- szeg, esperes- piébános	Erzse sz. 1851. u. o. (Dessewffy Tivadar sz. 1843)	Priska sz. 1855 XII. 27. u. o.	Viktor sz. 1857. IV. 21. u. o. † 1892. (Kövelessy Kata)	Károly sz. 1863 járásbíró (Pákh Vilma) esk. 1895. VIII. 27.	Otilia sz. 1864 III. 1. Nedasócz (Klinda József)	Izabella sz. 1868. IX. 16.		
Gerő	Szilárd		György		Ilona	Sándor	Erzse	

VIII. TÁBLA.

Vincze
sz. 1824. IV. 2.
— *ki a VII. táblán* —
1848/49.
honv. százados
† 1891. X. 6.
(Vancsay-Rigó
Karolin)
esk. 1854. III. 23

Johanna sz. 1854. VI. 30. (Kállay Bertalan)	Gizella sz. 1859. I. 23. Abony (tótfalvi Sváby Pál)	Flóra sz. 1860. X. 20. Bpest	Dezső sz. 1862. V. 9. Kaba (Imreh Irén) Dénes sz. 1900. IX. 30. Kisjenő	Pál sz. 1865. VII. 6. Köröskény (Ferenczy Bárta)	Katalin sz. 1867. VI. 30. Szolnok	
			Magda	Eszter	Jolán	László

IX. TÁBLA.

Lajos
sz. 1826. XII. 11.
— *ki a VII. táblán* —
nyitrai főbíró
† 1903. XII. 30
1. Csernohorszky
Emma
sz. 1832. † 1876. XI. 9.
esk. 1851. I. 12.
2. Mész Herminé
esk. 1879. V. 6

1: Vaiburga sz. 1851. XI. 2. Malomszeg	Kálmán sz. 1855. IX. 22. u. o. (Stühmer Ella sz. 1876.) esk. 1903. I. 28. Tünde sz. 1904.	Mária sz. 1856. XI. 1. u. o. (Tiszó Lajos) esk. 1896. XI. 23.	Gabriella sz. 1859. IX. 27. u. o. (Héll Kornél)	Gyula sz. 1861. I. 15. u. o. kir. tanácsos főorvos (Lampel Janka sz. 1865. IV. 13.) esk. 1889. XI. 16.	Margit sz. 1868. XI. 10. u. o. (Bött László)	2: Mihály sz. 1880. VII. 24. (Uhlárik Margit) Klára sz. 1911. I. 3.
			Ambrús sz. 1890. VIII. 30. Bpest pap	Hanna sz. 1893. VIII. 10. Bpest (gömöri Havas Péter)	Lúcia sz. 1897. VII. 18. Bpest	

X. TÁBLA.

Imre
1754/5. ns. ig.
árvai praefectus
— *kia IV. táblán* —
1. Majthényi Mária
2. Pongrácz A. Mária
† 1823 VI. 1.

1: László sz. 1759. † 1813. VIII. 29 (Ordódy Erzse sz. 1771. † 1827. III. 18.)	Francziska (Tersztyánszky Janos)	2: Ferencz prépost	József sz. 1769. † 1854. IX. 24 (Paulinyi Bora)	András sz. 1777. †	István kamarai tisztv- viselő (Axa- methy N.)	Imre őrnagy † elesett a hanai csatábar:	János (Buday Erzse)
--	--	-----------------------	---	--------------------------	---	--	---------------------------

Alajos † 1881. III. 3. ügyész levéltárnok	Franciska sz. 1810. X 16. † 1871. V. 13. (Dívéky József) esk. 1855. II. 19.	Bora sz. 1813. VIII. 27.
--	---	--------------------------------

Amália (Vezerle János)	Karolin (Forinyák Imre)	Francziska (Bakka- lovics Kons- tantin)	Erzse (Vido- vics N.)
------------------------------	-------------------------------	---	-----------------------------

Tamás sz. 1802. XII. 27. N.-Szombat katona † 1872. X. 10. (Bende Jozefa)	József sz. 1856 † 1904. (Lux Paula) †
--	--

Jozsef sz. 1810 † 1892 fbiró (Simonyi Ottilia)	István ügyvéd † Léván (Simonyi Paula)	Melinda
--	---	---------

Janos

Turchányi Odön.

B) **Tárca.**

Armálisok és nemesi bizonyítványok az egri káptalan levéltárában.

Második közlemény.

71. *Günther* András, neje Magdolna, gyermekei: Jakab, András, Dávid, Zsuzsa, Anna, Magda, Mária, III. Ferdinánd, Regensburg, 1653. márcz. 18.
72. *György* alias *Kis* I. Mester (1650.)
73. *György* I. Foigon (1659.)
74. *Hanak*, Venczel, neje Anna, fia György, unokája István, II. Ferdinánd, Ebersdorf, 1623. szept. 12. Kih. 1624 Nyitra-m.
75. *Haraszty* (mokcsai). Ungmegye 1791. nov. 11-én kelt bizonyítványa szerint IV. Lászlótól 1289-ben donatióba nyerték Harasztit és Csepelyt; 1364-ben Harasztinak actualis birtokában vannak és 1643-ban már használják a »mokcsai« előnevet. (X. X. jkv. 339. sz.)
76. *Hársfalusy* I. Szarvas (1661.)
77. *Héczey* Mátyás, neje Csáky Erzse és testvére András, II. Rudolf, Prága, 1602. márc. 9. Kih. 1607. jan. 12. Nyitra —, 1609. Abauj-m.
78. *Hegedűs* I. Eördög (1629.)
79. *Hopkó* (király lubellai) István, neje Bodiczka Erzse, fiai Jakab és István, II. Ferdinánd, Bécs 1633. dec. 26.
80. *Horváth* I. Oláh (1659.)
81. *Huszty* I. 6. sz. eredetű.
82. *Inczédi* Péter és János, Mária Terézia, Bécs, 1757. jun. 6. Kih. 1757. aug. 9. Zemplén-, 1758. febr. 10. Komárom m.
Az oklevél szerint a szerzők ősei már II. Rudolftól is nyertek armálist.
83. *Jakab* János, neje Zak Bora, gyermekei: István, György, Mihály Erzse, továbbá *Dorinsz* alias *Németh* Gáspár és Márton, III. Ferdinánd, Prága 1652. okt. 26.
84. *Jákó* Balázs és fiai Mihály, István, János, Bálint, III. Ferdinánd, Sopron, 1622. máj. 23. Kih. 1623. ápr. 27. Gömör m.
J. Mihály 1729. jul. 5-én nemesi bizonyáglevelet nyert Szabolcs-megyétől.
85. *Jakobey* Antal, neje Zsófia, továbbá *Vinczi* András és *Poroszlai* János, I. Lipót, Pozsony, 1659. szept. 10.
A kihirdetésnek csak homályos nyoma látszik.
86. *Jaksi* alias *Martini* Benedek, II. Rudolf, Prága, 1590. jun. 12.
87. *Jászay* Mihály neje Bernát Katalin és fia Sámuel, III. Ferdinánd, Regensburg, 1653. ápr. 15. Kih. 1654. aug. 31. Abauj m.
88. *Jósvay* János, neje Jámbor Katalin, J. Pál és István, továbbá *Balogh* János és *Fodor* Márton, ennek fia Ferencz, I. Lipót, Bécs, 1664. aug. 20. Kih. 1666. jan. 20. Borsod m.
89. *Józsa* I. Dombi (gálfalvi).
90. *Kajtor* I. Tarcsai (szalontai).

91. *Kaló* Pál, neje Dorottya, fia Péter, továbbá *Bartók* János végül *Mező* András és Gergely, II. Ferdinánd, Pozsony, 1630. máj. 15. Kih. 1632. jul. 3. Heves m.
92. *Karácsonyi* (abusive: Szuporányi) Mihály, fia Tamás, II. Ferdinánd, . . . 1631. jun. 24. Kih. 1631. dec. 5. Szabolcs m.
93. *Kardos* Pál, neje Csinger Katalin, testvérei Mátyás, György, Pál és Anna, II. Rudolf, Prága, 1598. márc. 12. Kih. 1598. dec. 9. Abauj m.
94. *Károlyi* György, fia Ferencz, testvérei András és Pál, III. Ferdinánd, Bécs, 1631. jan. 6. Kih. 1631. Gömör m.
95. *Kékly* Demeter, neje Fodor Anna, fia Mátyás, továbbá *Sáry* István, fiai Péter, János, István, Bethlen Gábor, Kassa, 1627. jan. 12. Kih. 1628. Zemplén m.
A család 1793. máj. 27 én nyert Szabolcsmegyétől nemesi bizony-
ságlevelet.
96. *Kélemen* (dombrádi) János, Pál, István és György, I. Lipót, Pozsony, 1659. nov. 14. Kih. 1660. dec. 20. Abauj m.
97. *Kereki* I. Nagy (1659.)
98. *Keresztúri* I. Lázonyi (1654.)
99. *Király* I. Bona (1663.)
100. *Kis* alias *György* I. ott.
101. *Kis* János, neje Kovács Ilona, fiai Gáspár és János, továbbá K. Mi-
hály, neje Kovács Ilona (?) és fia János, III. Ferdinánd, Bécs, 1634.
máj. 12.
102. *Kis* János, testvérei Mihály és István, továbbá *Tóth* István, I. Lipót
Bécs, 1665. jun. 19. Kih. 1666. Borsod m.
103. *Kis* Péter, fiai Mihály, János, Péter, Ferencz, továbbá K. János és
Márton, I. Lipót, Bécs, 1665. jún. 25.
104. *Kis* Imre, neje Köteles Anna, gyermekei: István, János, Gáspár,
András — ennek neje Böky Ilona — és Mihály, I. Lipót, Bécs, 1666.
dec. 1. Kih. 1668. jun. 8. Szabolcs m.
105. *Koczka* Miklós, Mária-Terézia, Pozsony, 1741. okt. 28. Kih. 1742.
febr. 20. Abauj m.
Az impetráns nagyatyja, állítólag 1645 ben már armálist nyert III.
Ferdinándtól, de az elveszett.
106. *Koczó* Gáspár, neje Száraz Erzse, testvére János, továbbá *Erdélyi*
alias *Kovács* Péter, neje Szabó Katalin, gyermekei, Mátyás és Péter,
III. Ferdinánd, Bécs, 1651 máj. 19. Kih. 1651. jul. 26. Nógrád m.
107. *Kondor* Miklós, neje Szilassy Ilona, gyermekei: István, Erzse, Anna,
továbbá K. Márton, neje Anna és fia Ferencz, III. Ferdinánd, Bécs,
1651. aug. 18.
108. *Kormos* Mátyás, neje Kriston Orsolya, fiai István, Mátyás, Balázs,
Albert, továbbá K. Demeter, Mihály és Márton, I. Lipót, Bécs, 1667.
szept. 21. Kih. 1679. Borsod m.

Egy ismeretlen armális.

Szatmár vármegye 1581. augusztus 2-án panaszos levéllel fordul a szepesi kamarához, melyben felemlíti, hogy a Szatmár városi provisor és főbíró több nemest jogtalanul megadóztat.¹⁾ A panasz a következő három armalist sorolja fel: 1. *Kys Ferencz* általa felesége *Gywlay Anna*, fiai, *Bálint és János*, valamint rokona *Dombó Antal*. 2. *Rapothj György* általa anyja *Fileky Dorottya*, testvére, *Imre*, továbbá rokonai *Hayos István* és *Wayda Antal*. 3. *Kalmár György*, *Deák Péter* (Petrus literatus), *Giörgi Ambrús*.²⁾

A panaszos levélhez nagyobb bizonyosság kedvéért csatolva volt az illető armálisok másolata; az első sorban említetté máig meg van.

E szerint Rudolf király 1580 december 3-án Prágában » . . . e statu et conditione civili et ignobili . . . « magyar nemességre emeli a nevezetteket. — A cimere leírása a következő: »Scutum videlicet militare coccino colore politum super cuius viridi basi praeterlabitur amnis, ex quo medius homo candida veste pileo cristato dextra evaginatam gladium sinistra vero manu anquem brachio circumdatum ferens assurgit, scuto galea clausa imminet et supra galeam ciconia anquem in rostro ferre conspicitur laciniis seu lemniscis a dextra candidi coccinique, a sinistra coccini flavique coloris galeam et scutum pulchre investiant . . . «

Az armalist sem a királyi könyvek, sem Nagy Iván nem említik. A czimer nemcsak a paizs szokatlan skarlátvörös színe miatt érdekes, de azért is, mert a leírás szerint, hiányzik róla a sisak szokásos koronája.

Dr. Kárfy Ödön.

1) Országos levéltár. A szepesi kamara iratai. Benigna mandata 1581. V]10.

2) A bizonyító erejűnek elismert 175455-iki országos nemesi összeírás Szatmár vármegyében Kis Ferencz, Pál, László, György, András, János 6, Béla, — Rápolthy János, — Vajda László, István 2, János és Kalmár János neveket említi.

C) Kérdések.

5. **Magyary-Kossa Sámuel** ur (Tápiószentmárton) a következő kérdéseket intézi az olvasókhoz:

a) A Komárom városában otthonos és Komárom-megyében több helyen birtokos *Domonkos* családra illetve családokra vonatkozólag, nagy hállával vennék bármely felvilágosítást, leszármazási táblázatot (esetleg töredéket is) végre születési-, esketési-, és halálozási dátumokat. Megjegyzem, hogy Komáromban két Domonkos család volt; az egyik hely. hitv. ref., a másik (melyből D. Sándor, Jókay »Arany ember«-e származott) szerb vallású. Rokonok voltak e ezek egymáshoz? és milyen összeköttetésben állottak a Dunántulról származó, később Debrecenben és Bihar-megyében megtelepedett *zalakapolcsi Domokos* családdal? végül arra nézve kérek felvilágosítást, hogy ezen három család kihalt-e ágakon?

b) *Hollósy-Filep* Jánosnak (kinek neje Konkoly—Thege Julianna volt) kik voltak szülei? testvérei és további felmenői? a *Hollósy-Filep* és *Hollósy-Somogyi* családok egy törzsből erednek-e? és ha igen kik voltak őseik? hol az összekötő kapocs?

c) ugyancsak köszönettel vennék bármely adatközlést a *Gencsy, Jármay, Kocsi-Horváth, Saáry* (vámosi), *Darányi, Kazay, Véghegyi és Konkoly-Thege* családokra vonatkozólag.

Feleletek.

1. **Előfizetőnek** a *Somogyi* (somogvvári) családra vonatkozó adatok Balogh Gyula »Vas m. családai« cz. munkájának 139 és 251 lapjain bőven található és úgy erre mint a *Stephaich* (nemesdédi) családra vonatkozólag Somogy megye sajtó alatt levő monografiája fog pontos adatokat tartalmazni.

Sárközy Imre.

2. **Magyary-Kossa Sámuel** urnak. A) **Gencsy** családra vonatkozólag adatok találhatóak: a) »Családtörténeti Jegyzetek I.« 26—28 lap. b) *Petri*: »Szilágy vármegye monografiája« V. 494—506 lap. c) *hiteles* leszármazási adatok a gr. Teleki-levéltárban (Marosvásárhely) B) **Darányi** családra, Kempelen Béla: »Magyar nemes családok« III. 244—45 lap. C) **Saáry** (vámosi) családra, Benkó Imre: »Nemes családok Nagykörosön 1848. előtt« 276—77 lap a következő bővítésekkel; *Sámuel* (1725.) neje Iványos Erzse, fiai: Sámuel (1732—91.) Ferencz (1736—804.) *Pál* (1738—807.) ennek neje Sárközy Zsuzsa. Gyermekeik: *István* (1760—819.) neje baracskai Szüts Bora, Sámuel (1763—822.) Zsuzsa (1765—77.) Teréz (1767.) Ágnes (1770.) *Pál* (1775—8.) István gyermekei: Julia (1798.) férj. dercsikai Huszár Károly (1790.) esk. 1816. *Károly* (1798—861.) Lajos (1817.) Albert (1817.) Károlynak 2 neje volt. Az első Kerkapoly Jozefa (1801—22.) esk. 1821. a második Gombay Karolin (1804—65.) Gyermekei: 1-től: Lajos (1821.) Béla (1821.) 2-től: Gyula († 1876) Géza (1833.) István (1834.) Miklós (1844.) Konstancia (1846—7.)

iff. H. K.

A) Családtörténet.

12. Berezcky.

A régi Zarándmegyéből (ma Arad-m.) eredő család, melynek első ismert tagjai a méhkereki Mézes család jobbágysai voltak. 1646. jun. 29-én, a nagyváradi káptalan előtt méhkereki Mézes János és Mihály úgy a maguk, mint anyjuk özv. méhkereki Mézes Demeterné szül. Garaguly Ilona, továbbá leánytestvéreik nevében is manumissiót adnak az előbb Koltón, akkor pedig Gyarmaton lakó „strenuus“ Berezcky Máté, István és Mihály testvéreknek, 100 magyar forint lefizetése ellenében azon célból, hogy azok maguknak armálist szerezhessenek. ¹⁾

A Berezcky testvérek nemességszerzési óhaja rövid idő elteltével sikerült, minthogy II. Rákóczi György, Gyulafehérvár, 1648. ápr. 2-án armálist adott Berezcki de Gyula-Gyarmat Máté, neje Ábrahám Erzsébet, leánya Anna, továbbá testvérei Mihály és István részére. Kih. 1648. jun. 30-án Zaránd-m. ²⁾

A főszerző Máténak, az armálisban említett leányán kívül volt még egy fia is, szintén Máté, ki a török világban eleinte Fekete-Gyarmaton lakott, honnan átköltözött a biharmegyei Micskére, véglegesen pedig Szalontán telepedett meg. Itt is halt meg 62 éves korában, néhány évvel a pestis előtt.

Gyermekei közül István és György szalontai lakosok, valamint István fiai Mihály, János és István, igazolván az 1648-ban nemességet nyert Mátétól való származásuk, 1742. márc. 1-én nemesi bizonyáglevelet nyertek Biharmegyétől. ³⁾

A nevezett id. István és testvére György megalapítói a család két ágának.

Berezcki						
Máté	Mihály	István				
1648. ns.	1648. ns.	1648. ns.				
(Ábrahám Erzsébet)						
Anna	Máté					
1648. ns.	lak. Fekete-Gyarmat majd Micske					
	† Szalontán 62 éves korában					
István	György	Ilna				
l. II. tábla	1742. biz. lev. nyer. lak. Szalonta	1755. özv.				
	György	(Oláh Miklós)				
	1754. 1759. lak. Szalonta					
Mihály	István	György	Ferencz	János	Péter	Gáspár
1772-1815.	1772-1815.	1772-1815.	1772-1815.	1772.	1772-1815.	1815.
Ferencz	György		Ferencz	József	János Mihály	
1815.	1815.		1815.	1815.	1815. 1815.	
János	István	Ferencz		Sándor	Dániel	János
1815.	1815.	1815.		1815.	1815.	1815.
	János	István	Ferencz	Gáspár		
	1815.	1815.	1815.	1815.		

¹⁾ Nagyváradi káptalan ltára.

²⁾ Eredeti: Berezcky László birtokában; Másolat: Gyulafehérvári L. R. XXIII. 60. és Bihar-m. ltára: Acta Nobilitaria No 140.

³⁾ Eredeti kiadmány Berezcky László birtokában.

Az utódoknak azonban, még sok gondot okozott nemességük elismertetése. Hogy a tulajdonképeni ok — mikor elődeik már igazoltattak — mi volt, nem tudhatni. Vagy folytonosan megtámadtatott kétségtelen nemesi voltuk, vagy maguk óhajtották azt minél több esetből kifolyólag megerősíteni. Mindenesetre feltűnő az a rövid időköz, mely az egyes bizonyosság levelek kiadása között mutatkozik.

Az első eset, mely az 1742-ki testimonialist 12 év után követi, egy, a Szalontán 1754. dec. 23-án tartott tanuvallatás, mely alkalommal *István* fiainak, Mihálynak Jánosnak és Istvánnak, továbbá *György* fiának Györgynek, az impetrans Matétól való származása elismertetik és ennek alapján, Mihály és György unokatestvérek szalontai lakosok, az 1754 5-iki összeírásokról, felvételnek Biharmegye kétségtelen nemesei közé.¹⁾

Azonban a nevezetteknek úgy látszik nem volt elegendő az 1754/5-ki összeírás, sem pedig az erdélyi fejedelemtől nyert armális, minthogy rövidesen nemesség megerősítő oklevélért folyamodnak, melyet *új czímerrel* egyetemben, el is nyernek M. Teréziától, Bécs, 1759. április 3-án (L. R. XLV. 66.) *Puskár* Mátvás, *Székely* Mihály, *Kozma* Pál és Ferencz, *Gyulay* Ferencz, *Kiss* Ferencz, végül *Kamuthy* György, biharmegyei társaikkal együttesen. Ezen oklevél 1759. máj. 8-án hirdettetett ki Biharmegyében, melynek alapján *Mihály* és gyermekei Mihály, János, István és Erzsébet, továbbá unokatestvére *György*, a nevezett megyétől újabb bizonyosság levelet nyertek. 1772. nov. 19-én B. Mihály és György, a nemesség megerősítő oklevél szerzői, a nagyváradai székes káptalantól ezen oklevél átírását és testvérükre, illetőleg unokatestvérükre és azok gyermekeire való kiterjesztését kéri és nyerik, *Mihály* és gyermekei: Mihály, János, István, György; *János* és fiai: István, János, Mihály; *István* és fiai: Gáspár, István, végül *György* és fiai: Mihály, István, György, Ferencz, János és Péter részére.²⁾

1815-ben a család, már megoszlott és egy része elköltözött Szalontáról miért is az akkori családfelek összetartozásuk kimutatását és nemességük újbóli igazolását kérték Biharmegyétől, mit a nevezett megye az 1815. május 12-én tartott közgyűlésén, egy, az összes életben levő Bereczkyekre kiterjedő bizonyosságlevél alakjában ismert el, az 1759-ki megerősítő oklevélre és az ezt követő testimoniálisra való hivatkozással, *Mihály* fiai: János és György; *János* fiai: János és György; *István* fiai: Gáspár, István, János, Péter és Ferencz; *György* fiai: Mihály, István, György, Ferencz, Péter és Gáspár, végül a Hodoson lakó *Dániel* kérelmére.³⁾

László és Lajos testvérek 1913. jun. 26-án nyertek nemességükről bizonyosságlevelet Biharmegyétől.⁴⁾

- Czímer*: 1. (*Az 1648-ki armális szerint*): kék paizsban, kösziklán álló, kiterjesztett szárnyú, természetes színű daru, felemelt jobbában kövecset, csőrében lefelé fordított kardot tartva. Sisakdisz: nincs. Takarók: arany-kék, ezüst-vörös.
2. (*Az 1759 ki nemesség megerősítő oklevél szerint*): kék paizsban, 3-as halmon álló, jobbában tört tartó, ágaskodó, természetes színű leopárd, felette 3 fehér és 3 vörös koczka váltakozva. Sisakdisz: 3 vörös rózsát tartó, piros mezű kar. Takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Vallása: református.

¹⁾ Ezen összeírásokról, más Szalontán lakó és nemesi joggal élő Bereczky, a nevezettek kivételével nem találtattak.

²⁾ Eredeti kiadmány Bereczky László birtokában.

³⁾ Bihar-m. ltára: 624 1815. sz.

⁴⁾ U. ott. 8921 913. alispáni szám.

II. TÁBLA

István
1742. biz. lev. nyer lak. Szalonta
— *ki az I. táblán* —
† 1747.
(ns. Jámbor N.)

Mihály sz. 1723. 1742. 1754. 5. 1759. 1772. lak. Szalonta † 1779. V. 20.		János 1742. 1754. 1772. lak. Szalonta			István 1742. 1755. 1772. lak. Szalonta	
Mihály 1759. 1772. 1815. lak. Szalonta		János 1759. 1772. 1815. lak. Szalonta	István 1759. 1772. 1815. lak. Szalonta	Erzse 1759.	György 1772.	
János 1815.	György 1815.	Gáspár 1815.		István 1815.	János 1815.	Péter 1815. <i>nőtlen</i>
Dániel 1815. lak. Hódos		Ferencz 1815.		Ferencz 1815.		
Sándor 1815.	Mihály 1815.	József 1815.	Pál 1815.		János 1815.	Mihály 1815.
János sz. 1755. 1815. † 1839. VII. 29. (Kenéz Katalin) esk. 1792. II. 1.		István 1815.		Ferencz 1815.	Mihály 1815.	
János sz. 1795. IX. 14 1815. † 1847. VIII. 13.		Mária sz. 1798. III. 17.	Erzse sz. 1801. I. 10.	Mihály sz. 1802. VII. 1. 1815.	Lajos sz. 1805. I. 9. 1815.	László sz. 1808. IV. 20. 1815.
				László	István	István sz. 1811. XII. 6. 1815. † 1872. I. 10. (Micskey Mária) esk. 1839. XII. 7.
				Lajos sz. 1850. IX. 24. † 1910. I. 28. (Pataky Julia) esk. 1873. III. 11.	Antal sz. 1855. IX. 2. † 1899. VII. 21. (Nagy Teréz)	
László kir. járásbíró	Mária sz. 1878. VII. 24. (Gulyás Kálmán) esk. 1902. III. 4.	Julia sz. 1880. IX. 25. (váradi és micskei Baranyi Menyhért)	Zsuzsa sz. 1883. III. 6.	Lajos sz. 1885. IV. 21.		

Bereczky László.

13. Kovácsy (hadadi).

Amint előneve mutatja, Szilágymegeből eredő család, melynek első ismert őse, nemes hadadi Kovácsy János, a szolnok-dobokamegyei (Belső-Szolnokm.) Désre költözvén, ott Bethlen Gábortól, Gyulafehérvár, 1609. nov. 16-án, a Halász utcában, egyfelől Pán János, másfelől Ilosvay Mihály háza által közrefogott, gazdátlan telket nyer „*novae nostrae donationis titulo*“.¹⁾

Egyetlen fiától a Désen lakó Györgytől, három utód származott u. m. István túri, Sámuel gerendkeresztúri és János dési lakos.

A két fiatalabb testvér, Sámuel és János, alkalmasint azon körülménynél fogva, hogy a dési házat — az akkori idők szokása szerint — a nép *Prigának* nevezte, a *Prigai* melléknevet nyerték, mely elnevezés közismertté vált olyannyira, hogy 1775-ben János, majd 1776-ban utódai Sámuel és János, valamint id. Sámuel fia László, kénytelenek voltak nemességük igazolásáért folyamodni, mely alkalommal igazolván az 1609-ben donatiót nyert Jánostól való származásuk, 1776. máj. 22-én B.-Szolnok megyétől nemesi bizonyosság levelet nyertek.

A legidősebb fivér István — a ma élő család egyenes őse — a tordamegyei Turban lakott. Fiai Pál és Zsigmond, 1775. okt. 9-én igazolják nemességük Szolnok-Dobokamegyében. Zsigmond a kolozsmegyei Macskásra költözött, még Pál Turban maradt, hol, nőül véve veglai Horváth István leányát Juliát, — alkalmasint felesége révén — némi vagyonra tett szert és már gyermekeit is jobb nevelésben részesítette.

Fiai közül: a) *Sámuel* mérnök volt és építette a Kolozsvárról, Tordára vezető kocsutat, mi az akkori időkben még a ritkaságok közé tartozott. Ennek fia János, 48-as honvéd, ki egy ágyúgolyótól találva a nagyszebeni ütközetben esett el.

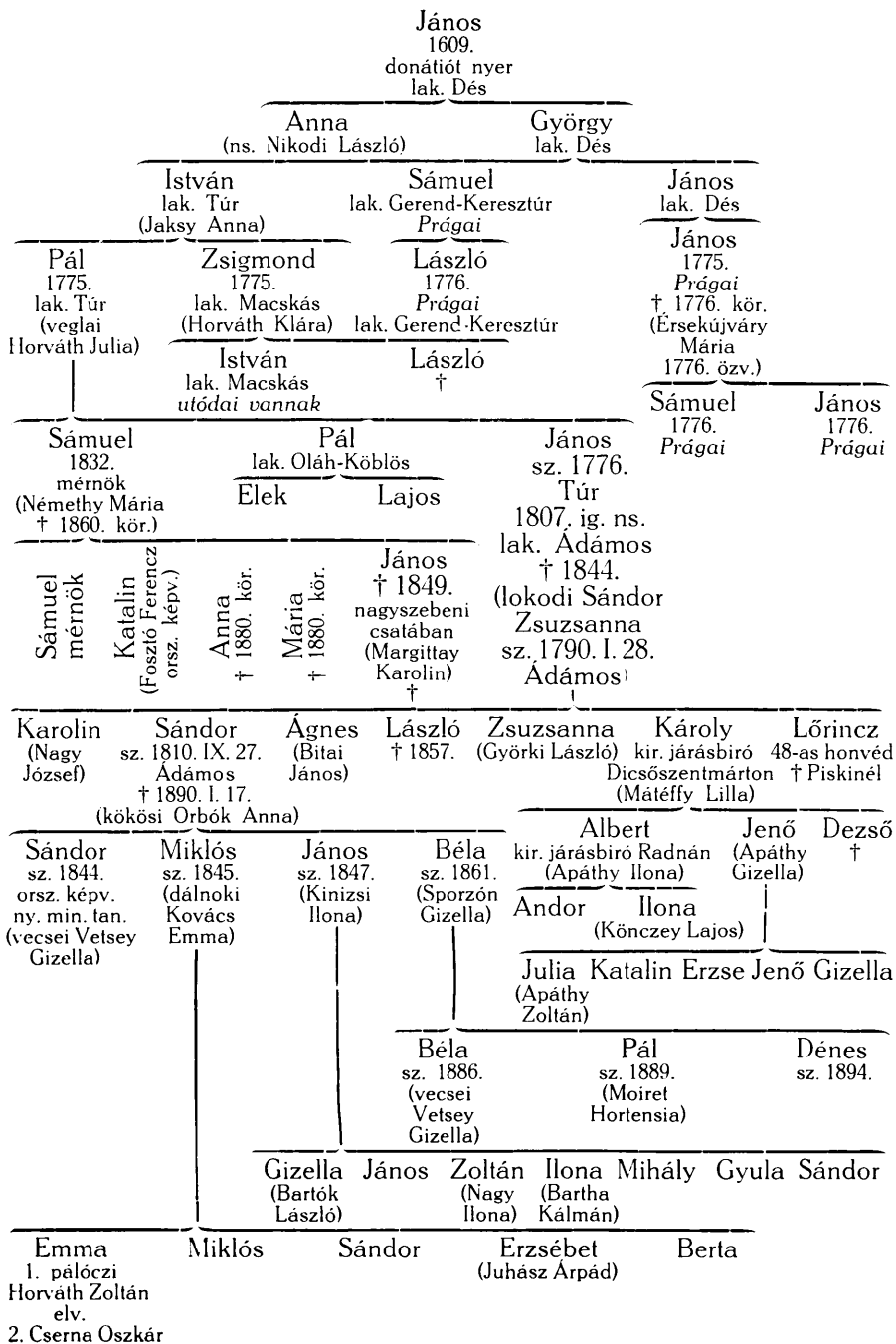
b) *János*, nőül véve lokodi Sándor Péter és désfalvi De-Suchovits²⁾ Ágnes leányát, Zsuzsánnát, Ádámoson telepedett meg, de még házasságát megelőzőleg, nemessége igazolásáért a marosvásárhelyi kir. táblához folyamodott, hol a szükséges okmányok előmutatása után, a kir. tábla nemességét az 1807. ápr. 24-én kelt végzésével igazolta.

A család jelenleg használt czimere a következő: kék paizsban, zöld halmon, balját csipőjén, jobbában alabárdot tartó, karddal övezett pánczélos vitéz. Sisakdisz: kardot tartó pánczélos kar.

Vallása: református.

¹⁾ Eredeti Kovácsy Sándor ny. min. tanácsos birtokában.

²⁾ Lengyel eredetű család, jelenleg *Dezsikovits* néven.

14. Kromholtz alias Galgóczy.

Czimeres nemeslevelet K. Jónás, testvérei Sámuel, Dániel és Zsófia nyertek II. Ferdinándtól, Bécs, 1631. jan. 24-én. Kih. 1631. ápr. 8. Trencsén, 1631. okt. 21-én Nyitra-m.¹⁾ A család neve Crompholtz, Krumholcz, sőt tótosan Grumholecz alakban is előfordul.

A főszerező Jónás, Nyitra megye esküdtje volt s leszármazói közül csupán két leánya ismeretes u. m. Katalin, ki 1664-ben árvai Török Jánosné és Éva, ki ugyanekkor lelőczi Tarnóczy Miklós neje. Azonban fiu utódairól, úgyszintén testvéreinek leszármazóiról, ez ideig nincsenek adatok.

A családi leszármazás körülbelül 100 éves hézagát Kromholtz Pál szakítja meg, ki a trencsénmegyei ágból származhatott, mint hogy 1748-ban a trencsénmegyei Klucsón lakik és a birtokos nemesek közé „*Grumholecz*” néven felvétetik. Az 1754 5-ki nemesi összeíráskor, a nevezett megyében igazoltatott. Neje Rédeky Judith, R. Miklós és ns. Golenics Borbála leánya, kit 1748. körül vett nőül s kitől négy gyermeke: Mihály, Anna, Katalin és Borbála született.²⁾

Nagy Iván még egy ötödik gyermeket is említ (*Jánost*,³⁾ ki az 1768-ki trencsénmegyei összeírásban említettik, azonban a családi iratok között nincs nyoma. Nagy Iván ezen adata nyilván téves és sokkal megbízhatóbb ennél egy 1766-ból származó hiteles oklevél,⁴⁾ melyben Kromholtz Pál anyósa, Rédeky Miklósné, névszerint felsorolja elhalt leánya gyermekeit, de Jánosról nem tesz említést. Valószínű tehát, hogy a nevezett János, testvére, vagy más rokona lehetett Pálnak.

Kromholtz Pál rövid házaselet után elveszté nejét s gyermekei közül is, anyósának 1779-ki végrendeletében csupán Borbála leánya van említve. Katalin és Anna vagy elhaltak, vagy már férjnél lehettek, avagy azért nincsenek a végrendeletben megemlítve, mert nagyanyjok épen úgy nem hagyott reájok semmit sem, mint Mihályra, aki pedig ekkor még egész bizonyosan életben volt.

Mi oka lehetett, hogy Kromholtz Pál otthagyta régi birtokát és elköltözött, nem tudhatni; de 1791-ben nemességéről bizonyítványt kér és kap Trencsén-megyétől s Mihály fiával együtt a pestmegyei Nagy-Kőrösön telepedett meg, hol nemességét kihirdetteté és nevét fiával együtt 1803-ban *Galgóczy*-ra változtatta.⁵⁾ Trencsénmegyében a család többé nem is szerepelt.

Az 1791-ki nemesi bizonyítvány elkallódhatott vagy megsemmisülhetett, mert Trencsén megye Pál és fia Mihály kérelmére 1804. ápr. 9-én újabb bizonyáglevelet állított ki, mely Pestmegyében 1805. szept. 25-én lett kihirdetve. Pál nemsokára elhalt, mert neve többé nem fordult elő.

Mihálynak három fia maradt, Mihály, János és Gábor, kik 1799. jul. 11-én nyernek bizonyáglevelet Pestmegyétől.

A nevezett Gábor az egykorú családfán *György* néven fordul elő s így valódi neve meg nem állapítható.

Az ifjabb Mihály — már *Galgóczy* néven — terjesztette tovább a családot. Három fia János, Lajos és István közül János, 1838-ban Pestmegye törvényszéki jegyzője. 1878-ban Károly tiszteletbeli főjegyző.⁶⁾

¹⁾ Áldásy: 148—9.

²⁾ Rédeky-cs. ltára.

³⁾ N. I. VI. 472.

⁴⁾ Rédeky-cs. ltára.

⁵⁾ Kőszeghi 109.

⁶⁾ Kőszeghi 109. — Mint hogy Károly már *Galgóczy* néven szerepel, kétséges, hogy ezen család tagja-e.

Megemlítésre méltó még, hogy Mátyás király halála után, midőn a királyválasztás körüli zavarok között Albert lengyel herceg Kassát lövette, a székesegyház is erősen megrongálódott, mely országos hírvű műremeket 1496—7-ben *neissei Crompholtz Miklós* építőmester restaurált és nagyobbitott meg. Mesterjegye ma is látható Kassán egy ház (Fő-utca 47. sz.) belső kapú boltozatán. Valószínűleg a házat is ő építette. Talán a nevezett C. Miklós a család őse volt; nem lehetetlen, de ezen feltevés adatok híján egyelőre még megfejtetlen marad.

Az okmányok alapján összeállítható töredékes leszármazás a következő:

Pál
1748. lak. Klucsón
1791. és 1804-ben ns.
bizonyáglevelet nyer
1803- *Galgóczy*
† 1805. kör.
(rédeki Rédeky Judith
† 1766. előtt)

Mihály 1768- Klucsón 1803- Nagykőrösön — <i>Galgóczy</i> —	Anna 1766.	Kata 1766.	Bora 1766. 1799.
János 1799. ns. biz. nyer lak. Nagykőrös	Mihály 1799. ns. biz. nyer lak. Nagykőrös (Hegedűs Mária)	Gábor v. György 1799. ns. biz. lev. nyer lak. Nagykőrös	
János sz. 1797. V. 11. Nagykőrös 1838- pesti törv.sz jző	Lajos sz. 1799. XII. 8. u. o.	István sz. 1803. X. 14. u. o.	

Czimcr: kék paizsban, zöld alapon, felemelt jobbában görbe kardot, baljában 2 hegyével lefelé irányuló, keresztbe fektetett nyilveszszőt tartó, ágaskodó arany oroszlán. Sisakdisz: fészken ülő, 3 fiát saját vérével tápláló fehér pelikán. Takarók: arany-kék, ezüst-vörös.¹⁾

Dr. Rédeky István.

¹⁾ Áldásy 148—9.

15. Mátéffy.

Fejérmegyei eredetű család, mely főleg az ottani Czece faluban volt birtokos. Valószínűleg a török uralom idején költözhetek tagjai Komárommegyébe, hol a család két főágra szakadt. Az idősebb ág a XVIII. század közepén — rövid idővel kihalása előtt — visszaköltözött ismét Fejérmegyébe, míg az ifjabb ág törzse Komárommegyében maradt és csak egyes mellékágak származtak idővel, Bars-, Csanád- és Csongrád megyékbe.

1530-ban, Fejérmegyében egy Mátéffy András bodméri birtokos. Nem lehetetlen, hogy ezen András is a család egyik őse, de a vele való összeköttetés még ez ideig ismeretlen.

Az első okiratilag megállapítható ős — kitől a leszármazás mai napig szakadatlan lehozható — az 1590. körül élt János, kinek felesége Bakó Anna volt.¹⁾ Ennek fiai Mihály és Bálint alapítói, az előbb említett két főágnak.

Mihály ága:

Az első adat még Fejérmegyére utal. Ugyanis Mihály, mint czecei birtokos, több közbirtokos társával hatalmaskodási pert folytat 1626-ban Vizekety János ellen, Czeceének erőszakos elfoglalása miatt.²⁾ Ugyanezen Mihály már 1647-ben mint komárommegyei esküdt említetik. Fia szintén Mihály, 1667-ben czecei birtokrészét zálogba adja Toldy Mártonnak. 1680-ban már komáromi esküdt. 1698-ban egvességet köt Meszlényi Jánossal a czecei részbirtokok és az ahhoz tartozó puszták visszaszerzését illetőleg. Ez sikerülvén neki, 1702-ben donációt nyer czecei birtokára I. Lipóttól.³⁾ 1703-ban még mint komáromi esküdt említetik. Fiai János és András, valamint János fiai, Mihály és András czecei lakosok, 1725-ben nemesi bizonyáglevelet nyernek Komárommegyétől.⁴⁾

Az említett János fiai közül, Mihály 1745—51. mint kapitány szolgált az Ujváry-fele ezredben, majd az 1754 5-ki nemesi összeírásakor Fejérmegyében igazoltatott. Testvéreivel egyetemben 1751-ben kötelezettséget vállal, a Jankovich Miklóstól, Kapuváry József által visszaváltott Dögvölgyre fizetett fele summa lefizetésére.⁵⁾ 1758-ban közel jár ahhoz, hogy egész vagyonát elveszítse. Ugyanis mint sóbérló, nem tudott kötelezettségének eleget tenni, miért is egész czecei jószágát lefoglalták és bírói zár alá helyezték, egyben rendeletet kapott a bérösszeg letétbe helyezésére, miről ő a kir. kamarának reversalist adott.⁶⁾ 1759-ben Hrabovszky Antal pert indít ellene és felesége ellen.⁷⁾ Ugyanezen évben megint Gyurkovits Ferenczet és nejét a tőle zálogba birt javakra nézve.⁸⁾

Aga két leányában kihalt, úgyszintén testvéreé Andrásé is, kit mint nőtlen embert 1740-ben egyik cseléde meggyilkolt.

¹⁾ Kapuváry-cs. Itára VII. 357.

²⁾ U. o. VI. 315.

³⁾ U. o. VII. 360.

⁴⁾ Alapi 44.

⁵⁾ Kapuváry-cs. Itára VII. 353.

⁶⁾ U. o. III. 112—115. 118.

⁷⁾ U. o. III. 117.

⁸⁾ U. o. III. 116.

Bálint ága:

Bálint 1629-ben, mint Cziráky Mózes özvegyének, Káldy Zsuzsannának, továbbá fiának Cziráky Ádámnak és többeknek megbízottja elmentmond Körtvélyesy Istvánnak a győri káptalan előtt, Czece, Hard és Menyőd puszták impetratioja és a Czecezen elkövetett hatalmaskodás miatt.¹⁾ 1651-ben mint homo regius említetik Győr megyében, a Farkas—Lendvay családok birtokba iktatásakor. Fia András 1660—1670. között nősült és nejével Kürthy Dorottyaival, Fajkürth és Koltha $\frac{1}{9}$ -ed részét kapta. Gyermekai közül András, Bars-megyébe költözött és mint kisbéládi lakos 1703. febr. 27-én, Komárommegye előtt igazolja nemességét és leszármazását, miről bizonyáglevelét is nyert.²⁾ Majd az 1724. évi investigatio alkalmával testvéreivel együtt igazolja ugyancsak nemességét és leszármazását Komárom-megyében, hol 1731-ben Sámuel, András, Mihály és Zsuzsanna testvérek, valamennyien kolthai lakosok, nemesi bizonyáglevelét nyertek, melyet még az évben Sámuel és András részére Fejérmegye is elismert; a korábban elhunyt Pál testvérük gyermekeinek, György, János és Ilona kolthai lakosoknak, 1732-ben ad Komárommegye testimonialist.³⁾

Sámuel fiai közül: a) István 1750-ben fajkürthi lakos, majd az 1754 5-ki nemesi összeíráskor Komárommegyében igazoltatik és 1755-ben Bars megyében mutatja fel a Komárommegyétől nyert bizonyáglevelét. b) Imre 1755-ben ugyancsak igazoltatik Bars megyében, majd mint katona 1771—73. között külföldön — valószínűleg Poroszországban — tartózkodik, honnan 1773-ban visszatérve, még 1778-ban is mint fajkürthi lakos említetik.

Az 1731. előtt elhalt Pál unokája Pál, 1766. táján nősülhetett és pedig valószínűleg Bars megyéből. Ugyanezen időben költözhetett Koltháról is Csányra (Csongrád-m.) még pedig — a hagyomány szerint — „hitháborogatás” miatt, minthogy ref. vallású volt. 1767-ben nemesi bizonyáglevelét kér és nyer Komárommegyétől, melyet még az évben publicáltat Csongrádmegyében. Csányról az 1774 75-ös években Szentesre telepedett át, majd 1784-ben István és Mihály fiaival, negyedik fia pedig János 1832-ben nyer János, Lajos, Sándor és Antal gyermekeivel együtt testimonialist Csongrádmegyétől.

A Komárommegyében visszamaradtak közül: *György*, József, Elek, István, Sándor és Pál fiaival; *Mihály*, Lajos, Ferencz, Károly és Ignác fiaival, mint valamennyien kolthai lakosok; továbbá *János*, *Albert*, *Imre* fajkürthi lakosok (az előbbi György és Mihály testvérei), végül *János* — István fia — Vincze fiával mint kolthai, — *Sándor*, *Ferencz* és *Ignác* — András fiai — mint csehi-i lakosok nyertek 1825-ben nemesi bizonyág levelét.³⁾

Czímer: jobbjában kardot tartó, ágaskodó kettős farku oroszlán. Sisakdisz: kivont kardot tartó, könyökbe hajlott kar.

Vallása: nagyjórészt református.

1) Kapuváry-cs. Itára VI. 317. VII. 357. 360.

2) U. ott. VII. 350.

3) Alapi 231.

János
1590—1600.
(Bakó Anna)

Mihály 1626. 1647. komáromi esküdt † 1649.			Bálint 1629. 1651. homo regius — Győr-m. — † 1651. (Gellért N.)
Mihály sz. 1637. 1680. 1703. komáromi esküdt 1702. donatiót nyer † 1725. e. (Major Katalin.)			András † 1731. kör. (Kürthy Dorottya.)
János sz. 1670. 1725. ig. ns. 1731. czecei lakos (Kocsi-Horváth Zsuzsa)	András sz. 1678. 1725. ig. ns. (Ujváry Katalin 1749. özv.) Zsuzsa 1749. (Gellért Pál)	Ilona † 1749. e. (Karsay János.)	
Mihály 1725. ig. ns. 1745 51. katona 1754 5. ig. ns. Fejér-m. (Nagy Erzse)	András 1725. ig. ns. † 1740.	Sára 1749. (Laky István.)	Zsuzsa 1749. (Dely János.)
Katalin 1749. (Naszvady Károly tolnai főszolgabíró.)	Julia 1749. (Vásonyi József.)		
Sámuel <i>l. II. tábla</i>	Pál <i>l. IV. tábla</i>	András <i>l. XI. tábla</i>	Mihály 1731. ig. ns. kolthai lakos † 1742. e. (Szelezsényi Zsuzsa)
			Zsuzsa 1731. ig. ns. † 1742. e. 1. kissetsei Lévay András 1701. 2. Antal Pál 1732.
Zsuzsa 1742. (Tóth Miklós)	Katalin 1742. (Bacsák István)	Zsófia 1742. (Ruzicska László)	Anna 1742. (Milecz György) esk. 1750.

II. TÁBLA

Sámuel
1731. ig. ns.
— *ki az I. táblán* —
kolthai lakos
† 1752. kör.
(Gálos *vagy* Gál)
Katalin)

István sz. 1709. kör. 1750. fajkürthi lakos 1754 5. ig. ns. Komárom-m. 1755. Bars-m. † 1787. Fajkürthön (Dienes Judith)	Imre <i>l. III. tábla</i>	Bora 1771. (Veliczky Tamás)	Judith 1771. garam- szőlősi lakos (Kapu Márton)	Katalin 1771. (Gergely István sz. 1734. † 1784)	Anna 1771. (Pászthy Antal)
Sára sz. 1750. Fajkürthön (Hencz János) esk. 1770.	Károly sz. 1752. u. o. (Soós Anna)	Mihály sz. 1755. u. o. † 1807. 1. Mészáros Julia 2. Laky Zsuzsa	Judith sz. 1763. u. o. † 1783. u. o.		
Anna sz. 1789. Fajkürthön † 1816. (Mácsik András) esk. 1810.	István sz. 1796. u. o.	János sz. 1798. u. o. (Ravasz Katalin) esk. 1821. u. o.			
1: Mihály sz. 1786. Fajkürthön	Julia sz. 1789. u. o.	2: Mária sz. 1797. † 1884. (Járdánházy József)	Teréz sz. 1800. Barsendréd † 1864. 1. Szeghő Pál 1825. 2. Jókai József	János sz. 1803. u. o. neszmélyi főszolga- bíró † 1850.	József sz. 1806. Szodon (Bars m.) birtokos † 1886.
		Gyula neszmélyi birtokos Zoltán †	Hermin (Rados Elek hajóskapitány)		
			Jozefa (Szabó István)	Erzsébet (Kálnay András)	

III. TÁBLA.

Imre
1755.
1771 3. katona
1778. fajkürthi lakos
— *ki a II. táblán* —
† 1803. e.
(Burkus—Preusz
Verona)

Teréz sz. 1780. Fajkürthön	József sz. 1781. u. o.	Erzsébet sz. 1783. u. o.	Lázár sz. 1785. u. o. † 1829. u. o. 1. Bende Katalin † 1809. esk. 1807. 2. Tóth Katalin esk. 1809.					
	1: Vincze sz. és † 1809.	2: Imre sz. 1810. Fajkürthön 1. Godor Vilma 2. Szilaczkzy Luiza esk. 1854. Fajkürth	Miklós sz. 1814. u. o.					
1: János sz. 1833. Fajkürthön † 1892. u. o. (Illabácsék Mária) esk. 1866. u. o.	Gyula sz. 1837. u. o.	Ferencz sz. 1839. u. o. (Nagy Julia) esk. 1865. u. o.	Anna sz. 1841. u. o.	Rudolf sz. 1844. u. o. † 1902. u. o. (Varga Emilia) esk. 1871. u. o.	Péter sz. 1849. u. o. (Stechlik Antónia) esk. 1875. u. o.	2: Mária sz. 1855. u. o.	Erzse sz. 1859. u. o.	István sz. 1864. u. o.
Mária sz. 1870 Faj- kürthön	Veronika sz. 1873 u. o.	Lajos sz. 1876. Fajkürthön (Fried Anna) esk. 1899. u. o.	László sz. 1881. u. o.	Vilmos sz. 1883. u. o.	József sz. 1886. u. o.	János sz. 1892. u. o.		
Imre sz. 1867. Fajkürthön	Vincze sz. 1870. u. o. (Bakos Aurélia) esk. 1894. u. o.	Lajos sz. 1877 u. o.	Mária sz. 1888. u. o.					
Mária sz. 1898. Fajkürthön	Erzsébet sz. 1898. u. o.	Ilona sz. 1900. u. o.	István sz. 1904. u. o.					

IV. TÁBLA.

Pál

† 1731. e.

— *ki a z I. táblán* —

György 1732. ig. ns. kolthai lakos † 1754. e. (Kardos Katalin 1754'5.)		János 1732. ig. ns. kolthai lakos † 1776. e. 1. Szeghő Kataiin 2. Csecsy Anna 3. Miczky Anna 4. Simon Katalin		Ilona 1732. ig. ns. † 1742. e. (Lacsny Ferencz)	
György sz. 1737. Kolthán † 1754. e.	Katalin sz. 1738. u. o. † 1794. Fajkürthön (Soós Ferencz) esk. 1755. Kolthán	Bálint 1754 5. ig. ns. Komá- rom-m. esk. 1755. Kolthán			
1: Pál 1767. ig. ns. Komáromm. 1784. ig. ns. Csongrád m. † 1807. Szentés (Godor Julia)	2: György <i>l. V. tábla</i>	István sz. 1746. Koltha János sz. 1773. Koltha 1825. ns. ig. Komárom- m. † 1832. Vincze 1830.	† u. o. Ilona sz. 1747. u. o. † sz. 1749. u. o. † sz. 1750.	3: Zsuzsa sz. 1751. u. o. (Petricha János) esk. 1768. u. o.	Julia sz. 1758. u. o. (Hencze András) esk. 1779. u. o.
István <i>l. V. tábla</i>	Eva sz. 1770. Szentés (Sajtos Mihály)	Mihály sz. 1773. u. o. sz. 1773. u. o. 1784. ns. ig. Csongrád-m. szentesi lakos Zsófia (Dudás Mihály)	Katalin sz. 1775. u. o. (Tóth István)	Pál sz. 1785. l. u. o. táblabíró lak. Makón (Csanád-m.)	János <i>l. VI. tábla</i>
Pál mérnök Makón	Károly	Lajos sz. 1826. Makó battonyai főszolgabíró (Csanád-m.) † 1902.	Jozefa sz. 1828. u. o. † 1897. Szentés (Soós Imre)	Ferencz	
	István	Julia (Abaffy László)		Eszter (Seress Imre)	

V. TÁBLA

István
sz. 1768. Csány
1784. ig. ns. Csongrád m.

— *ki a IV. táblán* —

szentesi lakos
† 1829, Szentes
1. Szalay Mária
esk. 1796.

2. Balogh Katalin

1: Lidia sz. 1797. Szentes (Veress Mihály) esk. 1818. u. o.		Pál sz. 1798. u. o. szentesi lakos † 1831. u. o. (Fábry Zsuzsa) esk. 1824. u. o.		Mária sz. 1800. u. o. (Székely Gábor)	
Eszter sz. 1826. Szentes (Gömöröcsy József) esk. 1846. u. o.		Ferencz sz. 1828. u. o. szentesi lakos (<i>äg. evang.</i>) † 1901. (sarudi Battik Lidia) esk. 1855. Szentes		Zsuzsa sz. 1830. u. o. (Sulcz Mihály) esk. 1851 u. o.	
Ferencz sz. 1856. Szentes polgármester (Nagy Ilona) esk. 1887. u. o.		Kálmán sz. 1858. u. o. csongrádi főjegyző (Mazanecz Emma) esk. 1884. Csongrádmindszent		Pál sz. 1862. u. o. orvos (Zsoldos Jolán) esk. 1894. u. o.	
		Pál sz. 1895. Szentes		Sándor sz. 1865. u. o. min. osztály- tanácsos (Zsoldos Berta) esk. 1899. u. o. Hermin Jolán sz. 1895. u. o.	
		László sz. 1867. u. o. földbirtokos (Csúcs Eszter) esk. 1894. u. o. Ferencz Eszter sz. 1898. u. o.		László sz. 1904. u. o.	
		János sz. 1887. u. o. † 1887.		Anna sz. 1900. u. o.	
		Erzse sz. 1893. u. o.		László sz. 1904. u. o.	
Ilona sz. 1885. Mindszent (Farkas Árpád) esk. 1905. Szentes		János sz. 1887. u. o. † 1887.		Ferencz sz. 1887. u. o. † 1887.	
Margit sz. 1888. Szentes		István sz. 1889. u. o. † 1891.		Vilma sz. 1891. u. o. † 1893.	
		Dezső sz. 1894. u. o.		István sz. 1896. u. o.	
				Sándor sz. 1898. u. o.	
				Mihály sz. 1903. u. o.	

VI. TÁBLA

János
sz. 1787.

Szentes

1832. ig. ns. Csongrád m.

szentesi lakos

— *ki a IV. táblán* —

† 1864. Szentes

(Szilágyi Mária)

esk. 1810.

János sz. 1812. Szentes 1832. † 1853. u. o.	Lajos sz. 1821. u. o. 1832. † 1845. u. o.	Sándor sz. 1825. u. o. mezőtúri lakos 1832. (Dugár Eszter)	Julia sz. 1826. u. o. † 1837. Mezőtúr (Bordács Lukács)	Klára sz. 1827. u. o. † 1861. u. o. (Forray Sándor)	Antal sz. 1828. u. o. 1832. † 1867. u. o. (Horváth Márta)	Eszter sz. 1831. u. o. † 1901. u. o. 1. Farkas József 2. Tihanyi János
Sándor — Mezőtúron — (Forray Zsuzsa)			István — Mezőtúron — (Vona Emilia)			
Antal sz. 1855. Szentes (Vékony Mária) esk. 1880. u. o.	Julia sz. 1856. u. o. † 1878. u. o.	Mária sz. 1858. u. o. (Hruska Béla)	Lajos sz. 1860. u. o. (Somogyi Lidia)	Eszter sz. 1864. u. o. (Csatáry Sándor)	János sz. 1866. u. o. (Berényi Zsófia)	
		Margit sz. 1898. Szentes		Ilona sz. 1904. u. o.		
Antal sz. 1882. Szentes † 1888. u. o.	Mária sz. 1884. u. o.	Teréz sz. 1888. u. o. † 1902. u. o.	Benjamin sz. 1899. u. o.			

VII. TÁBLA.

György
sz. 1745. Kolthán
kolthai, majd
fajkürthi lakos
— *ki a IV. táblán* —
† 1824. Fajkürth
1. Gyárfás Judith
2. Kürthy Judith
3. Soós Katalin

1: György <i>l. VIII tábla</i>	2: Mihály <i>l. IX tábla</i>	3: András sz. 1778. Koltha †	József sz. 1780. u. o.	János <i>l. X. tábla</i>	Albert sz. 1794. Fajkürthön 1825 ig. ns. † 1827. Fajkürthön (Fekete Katalin) esk. 1817.	Imre sz. 1796. u. o. 1825. ig. ns. † 1862. (Sebők Zsuzsa) esk. 1819.
				Imre sz. 1818. Fajkürthön	András sz. 1822. u. o.	
				Katalin sz. 1820. Fajkürthön † 1895. (Mituchovics András)		Imre sz. 1827. u. o. † 1902. u. o. (Kunka Antónia) esk. 1851.

János sz. 1852. Fajkürthön †	Pál sz. 1855. u. o. †	Mária sz. 1857. u. o. (Komáromy Kálmán) esk. 1882.	Teréz sz. 1859. u. o. (Nyáry Imre) esk. 1880.	István sz. 1861. u. o.	Károly sz. 1864. u. o. (Veress Mária) esk. 1894.	Ilona sz. 1866. u. o. (Filakovszky István) esk. 1896.	Imre sz. 1870. u. o. † 1895. u. o.	Bora sz. 1872. u. o.
		Gyula sz. 1896. Fajkürthön	Julia sz. 1899. u. o.		Győző sz. 1901. u. o.		Ilona sz. 1904. u. o.	

VIII. TÁBLA.

György
sz. 1764.
Kolthán
1825. ig. ns.
kolthai lakos
— *ki a VII. táblán* —
(Medveczky Ilona)

József sz. 1785. Kolthán 1825. ig. ns. † 1852. u. o. 1. Jaross Julia 2. Horváth Angela esk. 1820. u. o.	Anna sz. 1789. u. o. (Kamrada Mátyás) esk. 1806.	Elek sz. 1793. u. o. 1825. ig. ns. † 1847. u. o. (Benda Ilona) esk. 1847.	István sz. 1795. u. o. 1825. ig. ns. † 1876. 1. Horváth Zsófia 2. Lacsny Mária u. o. 1: Gergely sz. 1830. Kolthán †	Sándor sz. 1798. u. o. 1825. ig. ns. † 1867. u. o. (Chrenoczy Petronella) u. o. Ambrus sz. 1828. Kolthán 1. Pataký Teréz esk. 1846. 2. Antalics Anna esk. 1876. 3. Hacher Amália esk. 1885. Kolthán	Pál sz. 1802. u. o. 1825. ig. ns. † 1875. u. o. 1. Hegyi Katalin 2. Kürthy Karolin esk. 1833 u. o. 2: Antónia sz. 1835. Kolthán
2: József sz. 1821. Kolthán †	Bora sz. 1823. u. o. Katalin sz. 1825. u. o.	Vincze sz. 1827. u. o. (Róth Mária)	Mária sz. 1829. u. o. (Mattya- sovszky József) esk. 1850. Fajkürthön	Zsuzsa sz. 1836. u. o. †	
Sándor sz. 1852. Kolthán †	Anna sz. 1856. u. o.	János sz. 1860. u. o. (Mátéffy Ida sz. 1863.) esk. 1884. Kolthán	Mihály sz. 1871. u. o. †		
		Ilona	Julia		
1: Viktor sz. 1849. Kolthán	Gyula sz. 1854. u. o. †	Béla sz. 1858. u. o. (Bottka Ilona)	Ilona sz. 1860. u. o. †	Erzse sz. 1863. u. o. †	Simon sz. 1865. u. o. †
	János sz. 1856. u. o. †		Francziska sz. 1862. u. o. †	Mária sz. 1868. u. o. †	Gáspár sz. 1875. u. o. †
					3: Anna sz. 1887. u. o. †
					József sz. 1890. u. o. †
	Sándor	Pál	Mária		

IX. TÁBLA.

Mihály
sz. 1770.
Kolthán
1825. ig ns.
kolthai majd
alcsúthi lakos
— *ki a VII. táblán* —
(Kamrada Anna)
esk. 1792. Koltha

Lajos sz. 1793. Kolthán 1825 ig ns. † 1859. u. o. 1. Soós Anna esk. 1815. 2. Boncz Terez esk 1832 Udvard (Komáromm.)	Magda sz. 1795 u. o. †	Ferencz sz. 1797. u. o. 1825 ig. ns Nagy-Sárón (Bars-m.) majd Helem- bán (Hont-m.) kántor	Károly sz. 1800. u. o. 1825. ig ns. (Soós Krisztina) esk. 1828.	Mária sz. 1803. u. o. †	Johanna sz. 1807. u. o. †	Ignác sz. 1810. Alcsúth 1825 ig ns. 1. Timonóczi Teréz 2. Horváth Mária esk. 1841
1: Mária sz. 1822 Kolthán	Bora sz. 1824. u. o.	2: Ágnes sz. 1833 u. o.	Zsuzsa sz. 1837. u. o.			
1: Julia sz. 1832. Kolthán (Tóth Ferencz)	2: Nándor kántor Jászfalun (Pilissy Etel)	Ignác sz. 1846. Kolthán szerzetes	Vilmos sz. 1854. u. o. fajkürthi lakos (Szabó Francziska)	Ede sz. 1856. u. o. kolthai lakos (Laklóth Emma)		
Ilona (Füstös Gyula)	József tanító	Margit óvónő	Dénes			
Ignác	Julia	Pál	Ida	László sz. 1900 Fajkürthön	István sz. 1902. u. o.	Margit sz. 1904. u. o.

X. TÁBLA.

János
sz. 1782.
Kolthán
1825. ig. ns.
— *ki a VII. táblán* —
† 1852.
Fajkürthön
(Horváth Mária)
esk. 1812.
Fajkürthön

Katalin sz. 1814. Fajkürthön †	Simon sz. 1816. u. o. † 1857. u. o. (Fabriczius Anna) esk. 1840. Fajkürthön	Károly sz. 1818. u. o. (Gergely Mária) esk. 1850. u. o.	Mária sz. 1820 u. o. †
Móricz sz. 1841 Fajkürthön † 1889. u. o. (Azsaltovics Emilia) esk. 1863	György sz. 1850. u. o. † 1892. u. o. (Komáromy Izabella) esk. 1874. u. o.	Benjamin sz. 1880. Fajkürthön	Etel sz. 1882. u. o.
Lajos sz. 1864. Fajkürthön † 1905. u. o. (Jezerniczky Erzse) esk. 1890.	Gyula sz. 1869. u. o. (Petykó Anna) esk. 1898. u. o.	Vilmos sz. 1874. u. o.	Imre sz. 1881. u. o.
Ida sz. 1895. Fajkürthön	Mária sz. 1899. Fajkürthön	Elvira sz. 1900. u. o.	Gyula sz. 1901. u. o.
	Magdolna sz. 1898. u. o.	Janka sz. 1903. u. o.	

XI. TÁBLA

András

1703. kisbéládi (Bars m.) lakos

1731. mint kolthai lakos ns. biz. nyer Komárom-m.

— *ki az I. táblán* —

† 1742. kör.

(Velez Klára 1754/5)

Eleonóra sz. 1730 kör. (Szlavik József) esk. 1750. Koltha		András sz. 1738. 1754/5. ig. ns. Komárom-m. barsi főszolgabíró † 1787. Fajkürthön 1. Brogyány Anna 2. Erney Borbála			
1: János sz. 1774. Fajkürthön fajkürthi, majd csehi-i lakos † 1825. e. (Csécsy Francziska)	Béla sz. 1775. u. o. † 1778 u. o.	2: Bora sz. 1781 u. o.	Mária sz. 1782 u. o. † 1786. u. o.	István sz. 1785. u. o. (Radovics Anna) esk. 1804.	
	Anna sz. 1805. Fajkürthön	István	Renosa	Bora	
Sándor sz. 1797. Fajkürthön 1825. ig. ns. csehi-i lakos † 1868. u. o. 1. Bathó Erzse 2. Lőrinczy Anna esk. 1834 u. o.	Johanna sz. 1798. u. o. † 1870. (Kürthy Vincze) esk. 1818. u. o.	† Lajos sz. 1801. u. o. † Elek sz. 1803. u. o. † Francziska sz. 1806. u. o. † Mária sz. 1809. u. o. † Móricz sz. 1810. u. o.	† Ignác sz. 1825. ig. ns. csehi-i, majd fajkürthi, 1866-tól pe- dig aranyos- maróthi lakos (királyházai Ruffy Mária) esk. 1849	† Teréz sz. 1817. u. o. (Kunka Péter) esk. 1838. u. o. † Ferencz sz. 1819. u. o. 1825. ig. ns. csehi-i lakos	
	Mária (Rakovszky Ferencz)	Brigitta (Dományi Elek)	Ida apácza	Bora sz. 1862. Fajkürthön	Hedvig sz. 1865. u. o.
1: László sz. 1826. Csehi † 1905. Koltha 1 Csiba Mária 2. Horváth Erzse	Mária (Bottka Gyula)	József sz. 1832. Fajkürthön †	2: Bora sz. 1836. u. o. † 1902. u. o. (királyházai Ruffy Kálmán) esk. 1851.		
1: Vilma sz. 1853. Fajkürthön (Bodó János)	Árpád sz. 1854. u. o. (Tátos Mária)	Ida sz. 1863. u. o. (Mátéffy János sz. 1860.) esk. 1884. Kolthán	Sándor sz. 1868. u. o. László		
Vilma Viktor Árpád Matild Mária István Erzse		Mátéffy Sándor.			

16. Molnár (vajkai).

A pozsony megyei vajkai szék praedialis nemességéből származó család. Első ismert ősei András és Farkas testvérek a XVI. század végétől. András fia, *János* (1638.) a vajkai érseki szék nemesei közé tartozott. Ennek fia: *György* (de Vajka) ki, mint a vajkaszéki érseki bandérium kapitánya, részt vett a török elleni háborúban és Budavár bevételkor szerzett érdemei elismerésül, nejevel Jankó Judittal, gyermekeivel: András, Ferencz, János, Erzsébet, Katalin és Judittal, továbbá testvérével: Mihállyal (de Vajka), ennek feleségével Pécsy Magdolnával és Mihály fiával, czimeres nemeslevelet nyert Bécs, 1688 aug. 20-án I. Lipóttól, mely armális még ugyanazon év dec. 2-án kihirdetett Pozsony megyében.

A nevezett megyétől 1768-ban Ferencz és fiai Ferencz, Mihály, László; majd 1827-ben Lipót és Gáspár testvérek nyertek nemesi bizonyítványt.

<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> János 1638 </div>						
<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> György 1688. ns. (Jankó Judith) </div>			<div style="display: flex; justify-content: space-around;"> Mihály I. III. tábla </div>			
András 1688 ns. ‡	Ferencz I. II. tábla	János 1688. ns.	Erzse 1688. ns.	Kata 1688 ns.	Judith 1688 ns.	Pál 1710. (ns. Csiba Mária) esk. 1719.
János 1748.		Farkas 1739.	Sándor 1753.	István sz. 1722.	Mihály sz. 1725.	Erzse sz. 1726.
Ferencz 1785.	György ‡	Imre 1792.		(ns. Csiba Katalin)		
Sándor (Péchy Teréz)	Pál (Pénzes Viktória)	József ‡				
Zsigmond (Nagy Margit)		Mihály 1772.	Antal 1765.	László 1767.	Ambrus 1786.	
Viktória (Marton N.)		Francziska (Jankó N.)	(Németh Julia) esk. 1775 I. 10.	Ferencz József ‡ ‡		
Teréz (Csefalvy N.)		Sándor Péter ‡ ‡				
János (Csigó Róza)		Márta		Boldizsár 1802.		
János cz. kanonok keczeli plébános		Bora (Tomcsányi N.)		(Szigethy Katalin)		
Lajos (Liszakay Margit)		A. Mária (Orosz József)		Magda ‡		
Lajos (Földes Zsófia)		Vincze (Takács Julia)		Francziska (Nagy Károly)		

II. TÁBLA.

Ferencz
1688. ns.
1720- vajkaszéki szolgabíró
— *ki az I. táblán* —
(ns. Stipsich Éva)
József
sz. 1727.
vajkaszéki al-udvarbíró
† 1777.
(sárosfai Bittó Julianna)
esk. 1754.

Ignác sz. 1754. † 1834. (ns. Hideghéthy Katalin)	Dániel sz. 1759. † 1824. vajkaszéki szolgabíró (ns. Petőcz Teréz † 1833.)	Teréz sz. 1762. (Nyáry Antal)	Imre sz. 1765. nógrádi főügyész — <i>nőtlen</i> —	Jusztina sz. 1771. (Petőcz József sz. 1763.)			
Albert (Péchy Magdolna)	László sz. 1793. vajkaszéki táblabíró † 1865. (ns. Kovács Teréz) † 1871)	Julia (Takács Antal)	Teréz (Pénzes Károly)	Margit (Pénzes László)	Anna (Takács Vendel)	Bora († 1800.)	József (Klokner Mária)
Magdolna (Gergely Antal)		János sz. 1833. (vajkai Molnár Mária sz. 1844.)	Victor sz. 1834. † 1895. (Kovácsy Emerenczia) †	Karolin sz. 1836. (vajkai Molnár László sz. 1835.)			
		Teréz (Vonyik Miksa)	László (Pongrácz Julia)	József (Csája Anna)	Victor † 1894.	Mária † 1897.	
		László					
László sz. 1835. főszolgabíró Fer.-Józs. rend lg. † 1912. VI. 12. (vajkai Molnár Karolin sz. 1836.)	Miksa sz. 1837. (Horváth Mária)	Julia sz. 1840. (Pósfay Sándor)	Mária sz. 1844. (vajkai Molnár János sz. 1833.)				
	Emilia	Mihály	Béla	Mária	Czeczilia	Bora	Teréz Anna
Dániel † 1885.	Imre sz. 1864. (Zezula Klotild)	Berta † 1872.	Sára † 1887.	Ilona † 1887.			
	László sz. 1896.	Dániel sz. 1898.	Katalin sz. 1900.				

III. TÁBLA

Mihály
1688. ns.
— *ki az I. táblán* —
(Pécsy Magdolna)

Mihály
1688. ns.
(ns. Csiba Mária)

Ferencz 1768. ig. ns. Pozsony m. (Csemez Alózza)	Mihály †	Judith (Dörmény Péter)	Krisztina
Ferencz 1768. ig. ns. táblabíró (sárosfai Bittó Ceczilia)	Imre pap	Borbála (Daboszky László)	Mihály 1768. ig. ns. †
			László 1768. ig. ns. aljegyző (sárosfai Bittó Apollónia) esk. 1777. V. 27. Egyházgelle
		Magda (Argay András)	Ignác (Vály Antónia) Ferdinánd †
			Anna (Pirker László)
Lajos 1810. táblabíró (Grach Antónia)	Mihály 1815. (Siegl Róza)	Julia (Bérczy János)	Rudolf 1822. vajkaszéki al-udvarbíró, főügyész (Orosz Francziska)
Lajos 1851. — Sopron m. — (Hoffer Laura)	Lipót 1827. ns. biz lev. nyer mosoni főügyész (Antony Hermin)	Gáspár 1827. katona	
		Mária (Prileszky István)	Zsigmond 1861. (Kulcsár Teréz)
			Eleonóra (ns. Csiba Orbán)
			Erzsébet (rajeczi Burián Pál)
Aurélia (Wagenhüber Péter)	Lajos Irén (Kugler Luiza)	Hermin (Orosz Mátyás)	Matild Imre Ilona (Erős Rezső)
	Lajos — Győr m. —	Gizella	
Matild (Stauer Román)	Sándor soproni főszolgabíró	István gazdatiszt (Gáspáry Ida)	Lajos
	Árpád	Margit (Barényi Gyula)	

Czimer: jobbra fordult, vágató lovasvitéz, kivont kardot tartva. Sisakdísz: kivont kardot tartó, könyökben hajlott, páncélos kar.

Csatay Gyula.

17. Rhorer (küllői).

Amint előneve is mutatja, Sopronmegyéből eredő család, melyből czimeres nemeslevelet István, György és Ferencz testvérek nyertek Bécs, 1700. június 29-én I. Lipóttól. Kih 1700-ban Sopron —, 1701-ben Zala-megyében

Az 1754 5-ki nemesi összeíráskor István igazoltatott Sopronmegyében. A XVIII. század végén József, Vas megyébe költözött és Jánosházán telepedett meg.

Ádám
(Anna-Mária)

<p>István sz. 1674. 1700 ns. soproni táblabíró kir. tanácsos birt. Nyéken és Küllön</p>	<p>György sz. 1675. 1700. ns. vértés hadnagy</p>	<p>Ferencz sz. 1680. 1700. ns. jósázkormányzó hg. Esterháznál birt. Stodrán (Zsuzsanna) István sz. 1741. birt. Küllön 1. küllői Donghó Teréz 2. Natl Jozefa</p>					
<p>2: István birt. Küllön</p>		<p>József sz. 1771. (alsó- és felső-káldi Káldy Anna) László sz. 1820. Káldon vasmegyei alispán † 1900. (nárai Szabó Borbála)</p>					
<p>László sz. 1845. min. tan. † 1903. (baráti Huszár Anna)</p>	<p>Malvin sz. 1846. (Pekker József) Emil sz. 1848. plébános</p>	<p>Victor sz. 1849. ügyvéd (ns. Némethy Vilma)</p>	<p>Miklós sz. 1851. curiaitanácselnök (Nedeczky Malvin) Irénn sz. 1857. † 1903</p>	<p>Aladár sz. 1859. orvos (Kosztla Irénn) Aladár</p>	<p>Géza sz. 1861. kir. közjegyző</p>	<p>Ödön sz. 1863. ügyvéd (Albert Irma)</p>	<p>István sz. 1866. † 1887.</p>
<p>László sz. 1874. egy. m. tanár (Schall Erzse) Erzsébet László</p>		<p>Viktor sz. 1876. kir. jbiró (királyházi Ruffy Mária) esk. 1912.</p>	<p>Béla sz. 1877.</p>	<p>Malvin Katalin István (virtologi Rupprecht Imre)</p>			
<p>Anna (kozmai Kún Béla)</p>		<p>Margit 1. hertelendi és vindornyalaki Hertelendy Zoltán sz. 1867. esk. 1896. 2. Pethes Lajos</p>		<p>Zoltán ny. honv. husz. főhadnagy (Iványos Erzse) László</p>			

18. Várady.

Czimeres nemeslevelet V. György nyert, 1682. aug. 30-án.

Zemplénmegyében 1732-ben igazoltatott László, az impetrans György unokája, majd 1759-ben ennek fia István.

Ezen István unokái: András, fiaival Józseffel és Andrással, a nőtlen Imre, végül az előbb említett András és Imre testvérének Ferencznek fia Pál, szintén fiaival Ferenczel és Gáborral, mint valamennyien nagy-géresi lakosok, 1793. dec. 13-án nyertek bizonyságlevelet Zemplénmegyétől.

Végül 1826. jan. 5-én újból bizonyságlevelet nyertek, az 1793-ik évben igazolt Pál fiai: Ferencz, — két fiával — továbbá Gábor és Sámuel.

Ezen bizonyságlevelekből összeállítható töredékes leszármazás a következő:

			<u>György</u>						
			1682. ns						
			<u>György</u>						
			László						
			1732.						
			<u>István</u>						
			1759.						
			<u>György</u>						
<u>András</u>				<u>Imre</u>				<u>Ferencz</u>	
1793				1793.				÷ 1793. e.	
<u>József</u>		<u>András</u>		— nőtlen —				<u>Pál</u>	
1793		1793.						1793.	
				<u>Ferencz</u>		<u>Gábor</u>		<u>Sámuel</u>	
				sz. 1787.		sz. 1792.		sz. 1797.	
				1793 1826.		1793. 1826.		1826.	
				<u>Péter</u>		<u>Pál</u>			
				sz. 1818.		sz. 1823 V. 29.			
						N.-Géres			

Benkó Imre.

B) Tárca.

Adatok a nagypalugyai és turóczdivéki Platthy család leszármazásához.

Az ősrégi Platthy családnak több ágazata él Nógrádmegyében. 1756-ban Miklós, Antal, István és József testvérek nyertek Liptómegyétől nemesi biznyságlevelet, melyből kitűnik, hogy ezeknek atyja László, ezé Ferencz, ezé pedig János volt. Ezen ág Korna, Csécse és Homok-Terenye községekben birt.

Egy másik ágazatból való Mihálynak, Pál fiának, Tóbiás unokájának 1826-ban ad nemesi biznyságlevelet Nógrádmegye. Ez Szirákon lakott.

Azonban Szirákon már korábban is fellép egy vagyonosabb ágazat, mely a Horváthy családtól való nőági leszármazás révén Mohorán, Ribán s más falvakban is birt földesúri joggal. Kettős előnevük s czimerük több okiraton fennmaradt. Ezen ágazatból jelenleg Platthy Lőrincz ny. hajóskapitány, a szerb Takova-rend tisztí keresztjének tulajdonosa él Ipolyvarbón, Nógrádmegyében. Egyik fia Tibor, konzulátusi tisztviselő Úszkűbben.

Leszármazásuk a liptómegyei ágazattal a következőképen függ össze :

Bernát)							
1724.							
Nagypalugya							
(Platthy Erzsébet)							
Pál (Várady- Szakmáry Kata)		András <i>Szirákra költözik</i> (Horváthy Teréz)			Sándor (Lissovényi Anna)		
András 1754. Liptómegye		Farkas 1767. esküdt (Horváthy Borbála)			Sándor Bernát Pál András 1754. 1754. 1754. 1754. — Liptómegye —		
Lajos sz. 1788. I. 5. Szirák 1. bibithi és legéni Horváth Zsófia 2. Prónay Mária				Péter			
1: Adolf (Haán Róza)			Lőrincz sz. 1838. II. 7. Nagycsalomia			Zsófia (Kiss István)	
Lajos Ilona Hedvig lak. Balassa- gyarmat			1. Segesváry Ilona 2. Bóday Irén				
1: Vilma (Rákóczy István)		Ilona (Prónay Károly)		2: Tibor sz. 1881. IX. 20. Budapest (Kreit-Mayer Mária)		Lajos (Palásthy Mária)	
Andor		Miklós (Ketele Anna)		Lőrincz		Lenke (Hubay József)	

1) N. I. IX. 322.

Armálisok és nemesi bizonyítványok az egri káptalan levéltárában.

Harmadik közlemény.

109. *Korponai* (komonkai) István és neje Mária, II. Mátyás, Bécs, 1610. máj. 8. Kih. 1610. Bars-m.
110. *Kothon* I. Litterati alias Fijok (1578.)
111. *Kovács* Tamás és testvérei Balázs, Miklós, II. Rudolf, Prága, 1592. jun. 8. Kih. 1609. jul. 25. Heves-m.
112. *Kovács* Mihály, Pál, Mátyás és Imre testvérek, III. Ferdinánd, Regensburg, 1641. ápr. 20.
113. *Kovács* alias *Erdélyi* I. ott.
114. *Kovács* alias *Lövei* I. ott.
115. *Kún* (madarasi). Szapolyai János 1535-ben Laetare vasárnap, Váradon kelt levelével megtiltja Kolbász-széknek, hogy az általa meg-nemesített madarasi Kún Mátyást és rokonát census alá vegye, vagy nem nemesi szolgálatra kötelezze.
116. *Kún* alias *Túri* I. ott.
117. *Lányi* I. Lázonyi (1654.)
118. *Lázonyi* Mihály, fiai András, István, Mihály; *Keresztúri* Mihály; *Beretey* István és György, továbbá öreg és ifju *Lányi* György, végül *Lányi* János, III. Ferdinánd, Bécs, 1654. jul. 16.
119. *Lipcsey* I. Nagyfalusi (1625.)
120. *Liszka* János, neje Gyöngyösi Judith, testvérei Pál és Mátyás, III. Ferdinánd, Bécs, 1651. márc. 14. Kih. 1651. aug. 4. Borsod és Csongrád, törv. egy. vármegyék, Szendrőben tartott gyűlésén.
121. *Litterati* alias *Fijok* Imre, fia Mihály, anyja Espán Piroska és sógora *Kothon* Ambrus, II. Rudolf, Pozsony, 1578. dec. 11. Kih. 1583. Hevesm.
122. *Löcsey* Mátyás, neje Prémesi Katalin, II. Ferdinánd, Sopron, 1635. febr. 15. Kih. 1636. Győr-m., majd ezen megye által kiadott bizonyosság-levél alapján, 1754. aug. 14. Borsod-m.
123. *Lőrinczy* János, neje Nagy Katalin, fia Pál, leánya Anna, továbbá ennek férje *Garay* András, végül *Garay* Mihály, III. Ferdinánd, Regensburg, 1653. dec. 18.
124. *Lövei* alias *Kovács* I. Soltész (1655.)
125. *Lukács* I. Pap (1666.)
126. *Magyar* I. Boros (mosoni.)
127. *Makay* Péter, testvére Mihály és *Daucs* János, II. Ferdinánd, Bécs, 1632. jul. 18.

A Makay család 1632-ben nyert nemesi bizonyságlevelet Borsod-, majd Zemplénmegyétől.

128. *Makula* I. Csonthó (1652.)
129. *Mándy* Pál és fiai János, István, Tamás, II. Ferdinánd, Bécs, 1635. dec. 20. Kih. 1636. nov. 22. Szatmár-m.
130. *Martini* alias *Jaksi* I. ott.
131. *Mátyus* Antal, neje Hevesi Ilona, fia Ambrus, továbbá rokona M. Lukács és fia Miklós, II. Rudolf, Prága, 1598. márc. 12. Kih. 1603. Sáros- és Abaújm.
132. *Medve* György, neje Nagy Katalin, fiai Péter, János; *Medve* Ilona és fia *Galgóczy* István; *Galgóczy* Simon, neje Sámoly Anna és testvérei György, Ferencz, Miklós, továbbá *Mészáros* András, végül *Farán* Miklós és fiai István, János, III. Ferdinánd, Bécs, 1655. febr. 15. Kih. 1656. jun. 5. Abaújm.
133. *Méhes* Ferencz, Bálint és János, II. Mátyás, Bécs, 1608. dec. 18. Kih. 1609. Gömör-m.
134. *Melda* I. Tóth (1655.)
135. *Mester* Márton, továbbá *György* alias *Kis* Mihály, III. Ferdinánd, Bécs, 1650. nov. 2. Kih. 1656. okt. 6. Ungm.
136. *Mészáros* I. Fabriczius (szikszói.)
137. *Mészáros* I. Medve (1655.)
138. *Mező* I. Kaló (1630.)
139. *Mező-Szilágyi* I. Szilágyi-Mező.
140. *Mihályffy* I. 8. sz. eredetit.
141. *Molitor* alias *Molnár* Tamás, neje Mező Bora, testvére Imre, III. Ferdinánd, Bécs, 1651. szept. 4. Kih. 1652. aug. 14. Sáros-m.
142. *Molnár* alias *Molitor* I. ott.
143. *Molnár* I. Forgon (1659.)
144. *Molnár* Benedek, neje Czövek Anna, gyermekei: *a)* Gergely, ennek neje Szabó Katalin, fiai István, Márton, Albert; *b)* János, ennek neje Fónagy Ilona, gyermekei: Péter, András, György, Mihály, Zsuzsa, Judith; *c)* Ilona; *d)* Dorottya; *e)* Erzse, továbbá *Molnár* Mihály és fia Mihály, végül *Cseőr* Gergely, I. Lipót, Pozsony, 1662. jan. 24. Kih. 1662. szept. 15. Borsodm.
145. *Murányi* I. Pap (1666.)
146. *Nagy* Imre, neje Anna, gyermekei: Sebestyén, Pál, Zsófia, testvére Lőrincz, ennek fia István, II. Rudolf, Prága, 1592. ápr. 3. Kih. 1593. Zemplénm.
147. *Nagy* alias *Vasvári* János, neje Horváth Magda, fia György, II. Mátyás, Bécs, 1609. szept. 8. Kih. Pozsonym.
148. *Nagy* Miklós — Péter fia — továbbá mostohafiai *Bunda* Péter és István, II. Ferdinánd, Bécs, 1634. márc. 3. Kih. 1638. jul. 15. Gömörm.
149. *Nagy* I. Pásztor (1651.)

150. *Nagy* I. Tóth (1655.)
151. *Nagy* László, fia István, *Nagy* Márkus és András, továbbá *Kereki* István, János, ennek fia János, végül *Bogár* András, I. Lipót, Pozsony, 1659. dec. 3. Kih. 1660. ápr. 28. Borsodm.
152. *Nagy* István, neje Kis Anna, testvérei György és Mátyás, sógora *Bús* Tamás, I. Lipót, Laxemburg, 1668. ápr. 30. Kih. 1668. aug. 16. Borsod-, 1700. Zemplénm.
153. *Nagyfalusi* Márton és András, továbbá *Sarnóczy* Márton, végül *Lipcsey* János, II. Ferdinánd, Bécs, 1625. ápr. 10. Kih. 1625. Sárosm.
154. *Német* I. Bende (bessenyői).
155. *Németh* István, neje Nehéz Anna, gyermekei: György, István és Katalin, III. Ferdinánd, Bécs, 1642. márc. 7. Kih. 1642. Pest-, Csongrád-, Fejér-, 1643. jul. 6. Abauj-m.
156. *Németh* alias *Dorinsz* I. ott.
157. *Oláh* János, fia János, testvérei András és Mihály, továbbá *Horváth* Péter és György, végül *Pálfi* István, I. Lipót, Pozsony, 1659. aug. 31. Kih. 1660. febr. 7. Borsod-m.
158. *Orbán* I. Fabriczius (szikszói).
159. *Orosz* I. Simon (1626)
160. *Orosz* István, neje Mező Katalin, testvérei György és János, III. Ferdinánd, Bécs, 1651. máj. 10. Kih. 1652. Abauj-m.
161. *Oszkoroszkya* I. Bona (1663).
162. *Pálfi* I. Oláh (1659.)
163. *Palla* György és István testvérek, III. Ferdinánd, Pozsony, 1647. jún. 15. Kih. 1649. jún. 28. Heves-m.
164. *Pap* Mihály, *Murányi* János és György, *Csizmadia* János, *Csizár* Benedek és fia Mihály, végül *Lukács* László, I. Lipót, Bécs, 1666. jul. 8. Kih. 1666. Borsod-m.
165. *Pásztor* György, János, Imre, István András, továbbá anyai rokonaik *Béres* Péter és *Nagy* Mihály, III. Ferdinánd, Bécs, 1651. jun. 21.
166. *Petrác* István, András, György és rokonuk *Fekete* János, III. Ferdinánd, Bécs, 1651. jun. 29. Kih. 1662. jan. 23. Abauj-m.
167. *Pócsai* János, atyja János és nagyatyja István, III. Ferdinánd, Bécs, 1651. aug. 28.
- A család tagjai 1731-ben felvétettek Abauj-, majd Zemplén-megye nemesei közé.
168. *Poroszlai* I. Jakobey (1659).
169. *Püschel* Sándor, neje Breznenszky Anna, gyermekei: Anna, Zsuzsanna, Menyhért, I. Lipót, Bécs, 1668. jul. 18. Kih. 1669. febr. 12. Abauj-m.
170. *Ravas* János, neje Marussi Judith, fia István, testvérei Pál, Gergely, Márton, II. Ferdinánd, Pozsony, 1630. máj. 6. Kih. 1632. aug. 30. Borsod-m.

171. *Sándor* I. Gál (1690).
172. *Sarnóczzy* I. Nagyfalusi (1625.)
173. *Sáry* I. Kéky (1627.)
174. *Sebestyén* (nagytályai) Lőrincz, neje Dorottya és fia Pál, II. Mátyás, Bécs, 1609. szept. 4. Kih. 1610. márc. 31. Borsod-m.
175. *Seres* alias *Csorba* I. Csorba (1631).
176. *Simon* István, neje Szabó Katalin, fiai István és János, továbbá *Orosz* János, II. Ferdinánd, Bécs, 1626. máj. 20. Kih. 1628. szept. 11. Gömör-m.
177. *Simoni* (pápai) Bálint, neje Széll Sára, gyermekei: Pál, János, Dániel, György, Gáspár, Bálint, Zsuzsa, Orsolya, Katalin, II. Mátyás, Pozsony, 1608. dec. 2.
178. *Soltész* András, neje Szabó Erzse, fia István, továbbá másik András és *Lövei* alias *Kovács* Mihály, III. Ferdinánd, Pozsony, 1655. márc. 20. Kih. 1655. nov. 18. Abauj-m.
179. *Sóos* István, neje Koncz Katalin, fia Ambrus és testvére Mihály, II. Ferdinánd, Bécs, 1626. ápr. 15. Kih. 1626. Esztergom, — 1629. Komárom, — 1651. jun. 5. Nógrádm.
180. *Sütő* I. Bona (1663.)
181. *Schierlacher* Péter, neje Püspöki Zsuzsa, III. Ferdinánd, Bécs, 1650. aug. 26. Kih. 1651. Abauj-m.
182. *Szabó* Gergely, neje Annó Katalin, fia György és testvére István, II. Ferdinánd, Sopron, 1635. febr. 6. Kih. 1638. Nyitram.
183. *Szabó* (hilyai) Tamás, neje Szabó Dorottya, fiai István és Mihály, III. Ferdinánd, Regensburg, 1653. ápr. 15. Kih. 1654. Szabolcs-m.
184. *Szaro.az* György, *Élesvety* János, *Hársfalusy* János és *Bátyi* Mátyás, I. Lipót, Bécs, 1661. jan. 18.
185. *Székelty* (somosdi) Balázs, Izabella királynő, Gyulafehérvár, 1547. máj. 8. Kih. 1625. márc. 25. Maros-Tordam.
Sz. Benedek és Szalay János, 1768. jun. 14-én átírták az armálist, az egri káptalan előtt.
186. *Szepszi* I. Dombi (gálfalvi.)
187. *Szilágyi Mező* Péter, III. Ferdinánd, Bécs, 1640. márc. 26. Kih. 1640. aug. 8. Sárosm.
188. *Szőkő* Mihály, neje Kún Orsolya, gyermekei: Ambrus, Bálint, Anna; testvérei: a) Pál, ennek neje Borobás Ilona, fiai Mátyás és Pál; b) János, neje Beőseő Ilona; c) Jakab, neje Széchy Anna, I. Lipót, Bécs, 1669. nov. 16. Kih. 1670. márc. 5. Hevesm.
189. *Szuporányi* I. Karácsonyi (1631.)
190. *Tamássy* István, neje Kún Margit, fiai János és Miklós, továbbá testvére János, II. Rudolf, Prága, 1603. márc. 24. Kih. 1612. Hevesm.
191. *Tánczos* Mátyás, neje Csontos Erzsébet, továbbá T. Ferencz és Mihály, III. Ferdinánd, Bécs, 1650. ápr. 4.

- A család 1650-ben nemesi bizonyosságlevelet nyert Abaújmegyétől.
192. *Tarcsai* (szalontai) Mihály, anyja Folio Dorottya, testvére János, sógora *Kajtor* István, ennek neje Szabó Anna és gyermekei Erzse, Dorottya, Katalin, III. Ferdinánd, Bécs, 1652. jun. 9. Kih. 1652. okt. 14. Sárosm. id. és ifj. T. János, 1725-ben nemesi bizonyosságlevelet nyertek Szabolcsmegyétől.
193. *Tardy* (tardi) Péter egri katona, I. Ferdinánd, Bécs, 1558. aug. 18. T. Mihály, István és János tardi (Borsod-m.) lakosok 1802. okt. 5-én átíratják az armálist az egri káptalan előtt.
194. *Teffeles* I. Farkas (1663.)
195. *Tiburczi* (de Kecskemét) János, szülei T. Mátyás (de Baranya) és neje Geőzey Dóra, továbbá anyai rokonai *Geőzey* (de Tolna) Jakó, Bertalan és Mátyás, II. Mátyás, Pozsony, 1608. nov. 22. Kih. 1614. jul. 5. Zemplén-m.
196. *Tóth* Péter, neje Horváth Margit, fiai István, János, György, továbbá T. Pál, *Melida* András és *Nagy* János, III. Ferdinánd, Bécs, 1655. febr. 2. Kih. 1656. okt. 19. Zemplénm.
197. *Tóth* I. Kis (1665. VI. 19.)
198. *Túri* alias *Kún* Gáspár, neje Drény Katalin, gyermekei: János, Gáspár, Bora, Erzse, Zsuzsa, III. Ferdinánd, Bécs, 1654. jún. 26. Kih. 1654. nov. 20. Ung-m.
Ungmegye bizonyosságlevele szerint a család már előzőleg is nemes volt, de armálisa elveszett.
199. *Váczy* Mátyás, neje Gyöngyössy Ilona, gyermekei: György, István, továbbá V. Péter, neje Torma Piroska, II. Ferdinánd, Bécs, 1636. febr. 1. Kih. 1636. jún. 25. Heves-m.
200. *Vaján* alias *Balogh* Mihály, Pál és István testvérek, III. Ferdinánd, Linz, 1645. okt. 10. Kih. 1646. jul. 5. Szatmárm.
201. *Varga* Máté, neje Bocs Erzsébet, fiai *a)* János, neje Medve Zsófia, leányai Erzsébet, Katalin; *b)* István, neje Varga Ilona, fia Miklós; *c)* Máté, neje Farkas Erzsébet, gyermekei: Pál, Mátyás, István, Ilona, I. Lipót, Bécs, 1673. jul. 28. Kih. 1673. szept. 24. Nógrád-m.
202. *Vasvári* alias *Nagy* I. ott.
203. *Végh* Miklós, György és Pál testvérek, III. Ferdinánd, Regensburg, 1653. okt. 2. Kih. 1654. Abauj-m.
204. *Veres* (szent-simoni) Mihály, fiai István, János, Péter, Pál, Rákóczi György, Gyulafehérvár, 1640. máj. 11.
205. *Vinczi* I. Jakobey (1659.)
206. *Wegh* János, Pál, Tamás és György testvérek, I. Miksa, Bécs, 1572. jan. 30.
207. *Zizeki* Bertalan — már előbb is nemes — továbbá rokona *Cseszkó* János, II. Rudolf, Pozsony, 1583. ápr. 28. Kih. 1585. Nyitra-, 1689. nov. 24. Hont-m.
ifj. H. K.

Berthóthy Dorottya végrendelete. (1601.) ¹⁾

Anno 1601. die Circumcisionis.

Én Berthoti Dorko ki allok az en Istenemnek színie előtt ez mostani oraban beteg agjamban, tudvan azt, mikeppen az ember hogj születet ez vilagra, azo' keppen kiis kel mulnunk ez vilagbol. Legelőször azért ajánlom, az en lelkemet az en Istenemnek, es az en halando részemet az ő annianak az feöldnek, hiven azt, hogj az Ur Isten sz. fiaert, mind' benne hívő hiveinek, megh bocsattja az ő bünököt es ennekis szegenj bünös fianak.

Annak okaert teszek ez mostani oraban Testamentomot.

Hogj az en hazamnal valami ingo bingo marha volna; vagjon ket asztag marham, vagjon az csürbenis marha, gabona búza, zab, arpa; vagjon negj lo, tizen negj tehen barom öregestul aprostul, ezenkivül kocsis es vasas szekes, ezen kivül az mi hazi parteka vagionis ezeknek felet hagjo', az en szerelmes eöcsemnek az Nehai Monaki Janosne Berthoti Margit Aszonnak felet: felet pedeglen az en fiannak Palothai Balint' uramnak.

Ennek felette, az mi zalogos földeim vadnak, ki váltottak és azon vettenek vagy kiket pinzen vette', es egj selljer, es az jegj ruha ezeketis azonkeppen fl. 50 jegj ruhaba' aztis hagjom Palothai Balint' ura'nak, ez kivel vette' földet fl. 26 aztis neki hagjo'.

Az mi kölcsögem vagjon, azt hagjom az en öcsenek, az vitez Monaki Janosne Aszonik az ezüst marhaval egjetemben. Az egyik parta övet fiannak Palothai Balint' uramnak, vagjo' őszis vetemeni marha az földben buza vetes aztis Palothai Balint'nak hagjo'. Actu' in aedib' Rctae Joannis Monaky.

Költ Somost, Somosi Praedikator ura' előth, Semjeni Imreh előth es Mester előth Bakai Gjörgj előth Anno 1601. Emericus Semienj minister E. S. (P. H.) Georgius Bakaj R. Scholae (P. H.)

Mocsáry István.

¹⁾ Eredeti a Vay-cs. kath. ágának levelesládájában.

A) Családtörténet.

19. Balassa.

Sopronmegyéből eredő család, melynek tagjai idővel Vas-, Zala-, Veszprém-, Tolna és Komárommegyékbe is elszármaztak.

Czimeresnemeslevelet B. Benedek és István testvérek nyertek, 1625-ben II. Ferdinándtól, mely armális 1625. nov. 24. Sopron-, 1626. Zala- és 1638-ban Komárommegyékben lett kihirdetve.¹⁾

A nemességszerző Benedeknek Somogyi Magdolnától két fia született u. m. Tamás és János.²⁾ Ezek valamelyikének — alkalmasint Jánosnak — utódai voltak György és Mihály, az előbbi a vas-, illetőleg a tolnamegyei, az utóbbi a sopronmegyei ág megalapítója.

A társszerző István utódai alkotják a zalamegyei ágat, amely azonban tulnyomó részt ismeretlen.

Ezek szerint a családnak három főága ismeretes u. m. a Sopron-Vas- és Zalamegyékben élő ágak.

I. sopronmegyei ág:

A XVIII. század elején a család egy ága Szerdahelyen lakott, közülök János 1712-ben már mint néhai említettik és ennek fia szintén János, ugyanakkor szerdahelyi lakos és sopronmegyei esküdt volt.³⁾ 1738-ban néhai B. János szerdahelyi lakos fia Albert — kinél akkor az armális is meg volt — szintén szerdahelyi lakos, igazolja nemességét Sopronmegyében.³⁾

Ezekon kívül még lakott és alkalmasint jelenleg is lakik egy ág Sopronmegyében, azonban ennek tagjairól minden közelebbi adat hiányzik.

II. vasmegyei ág:

Mielőtt a szerdahelyi ágból kiszakadt Vönöczkőn lakó Balassák története tárgyalás alá kerülne, megemlítendők, az ezen megyében, de különböző helyeken lakó családtagok, kiket ezideig még egymással szorosabb összeköttetésbe hozni és a családfán elhelyezni nem sikerült.

1726-ban Zsigmond⁴⁾ 1732-ben pedig Mihály⁵⁾ gérczei és tacsikándi lakosok, 1733-ban Zsigmond igazolja nemességét,⁶⁾ Éva férj. Gallen Jánosné pedig csánigi lakos.⁷⁾ 1757-ben Sándor és neje Laky Klára, ostfi-

¹⁾ Sopron-m. ltára: nemesi vizs. jkv. V. 19.

²⁾ U. ott. iuridic. irat I. köt. 6 csomó 2842. sz.

³⁾ Sopronm. ltára.

⁴⁾ Vas-m. polg. per. XXI. 31.

⁵⁾ U. ott XLVIII. 33.

⁶⁾ Vas-m. ltára.

⁷⁾ Vas-m. polg. per. LVII. 4.

asszonyfai lakosok.¹⁾ 1759-ben Ferencz, Mihály és Kocsis Éva fia, szentmártoni-²⁾ 1762-ben Sándor simonyi-i lakos.³⁾ 1777-ben Sándor és Zsuzsanna férj. Koczor Istvánné ostfi- asszonyfai lakosok.⁴⁾ 1779-ben Erzsébet, kinek első férje Hetyey István, második pedig Lanczinger Mátyás volt simonyi-i⁵⁾, István és János testvérek bobai;⁶⁾ 1780-ban István⁶⁾ 1785-ben szintén István⁷⁾ bobai lakosok. A nevezett három István alkalmasint egy személy. 1816-ban Julia, Nagy István özvegye gérczei és tacsikándi lakos.⁸⁾ Ezek az elszóródott tagok.

A család tulajdonképeni zöme Vönöczkőn lakott, hol a kisbirtokosok közé tartoztak. A vönöczkiekről szóló adatok a XVIII. század első felétől kezdődnek, ugyanis ez időben költözhetett János ide, Sopronmegyéből. 1733-ban János és fia István, már vönöczki lakosok.⁹⁾ A nevezett János 1738-ban igazoltatni óhajtván nemességét. tanukat hallgattat ki az iránt, hogy az ő atyja György, néhai János (a szerdahelyi ágból) atyjával Mihállyal testvér volt, mint a megidézett tanuk u. m. Szy Pál és ns. Egerallyay Ferencz bobai lakosok, eskü alatt vallanak.¹⁰⁾ 1740-ben Mihály, továbbá János, István és Gáspár testvérek, mindannyian vönöczki lakosok, nemességük akarván igazolni, kérelmükre Rosty István vasmegyei alispán, maga elé idézi ns. Benkő László, ns. Nagy Gáspár és ns. Keresztes András vönöczki lakosokat, kik vallják, hogy Mihály atyja Mihály, továbbá János, István és Gáspár atyja Péter, testvérei voltak azon néhai Jánosnak, kinek fiai, István és Ádám.¹¹⁾ Ugyanezen évben János és Mihály is igazolják nemességük.¹²⁾ Az előbb említett három testvér János, István és Gáspár 1756-ban;¹³⁾ majd 1762-ben ismét János¹⁴⁾ és 1766-ban pedig István¹⁵⁾ említettnek mint vönöczki lakosok. A legutóbb említett évben István és Ádám testvérek, ns. Nagy Ádám és ns. Jánossa Ádám tanúk által igazolják, hogy ők törvényes leszármazói Jánosnak, aki pedig már 1738-ban igazolta nemességét, minek folytán a két testvér nemesi bizonyosságlevelet nyert Vasmegyétől.¹⁶⁾

Hogy az említettek nem valami vagyonos sorban lehettek, mutatja azon körülmény, hogy a testvérek Vönöczkőn, egy, többekkel közös ud-

1) Vas-m. polg. per. LIV. 138.

2) U. ott. CCXIX. 1.

3) U. ott. CCXI. 14.

4) U. ott. CCCH. 5.

5) U. ott. CCCXIII. 22.

6) U. ott. CCCXX. 32.

7) U. ott. CCCXXXIX. 10.

8) U. ott. CDXVII. 29.

9) Vas-m. 1733. évi nemesi összeírás.

10) Sopron-m. ltár ns. vizs. jkv. VI. 12.

11) Sopron-m. ltár.

12) Vas-m. 1740. évi ns. vizs. jkv.

13) Vas-m. polg. per. CLXVII. 17.

14) U. ott. CCXI. 31.

15) U. ott. CCXXXVII. 101.

16) Sopron-m. ltár.

varban lévő, sövényházban laktak. Ezen szerényen épült lakóház. 1762. körül kigyulva a földig égett, mely alkalommal elpusztultak mindazon okmányok is, melyek nemességük igazolására vonatkoztak. Idővel azonban nagy fáradsággal és költséggel sikerült újból megszerezniök Sopronmegyétől nemesi bizonyáglevelük, melyet Vasmegyében is kihirdettek.

1778-ban Benkő Anna vönöczki lakos, már mint Balassa István özvegye, panaszt emel József fia ellen, egy hold föld elfoglalása miatt.¹⁾ Másik fia Mihály, még atyja halála előtt mintegy 15 évvel, Répczelakra költözött s ott megházasodván, állandóan meg is telepedett. Mindazonáltal nem mulasztotta el Vönöczkőn lakó atyját és testvéreit több ízben meglátogatni. Ő is szegény sorban élt, minthogy lovaival még a fejrmegeyi Kálozdra és Hörösökre is eljárt nyomtatni. Fia János már tolnamegyei táblabíró és mint ilyen 1841-ben Vasmegyétől nemesi bizonyáglevelet nyert, melyet azon év április 3-án Tolnamegyében publicált. Fiai István és Károly, 1841. június 12-én hirdették ki nemességük Pestmegyében, a régibb igazolásokra való hivatkozással.²⁾

Kiváló tagja volt a családnak János (sz. 1814.) európai hírű sebész, ki tanulmányait a budapesti és bécsi egyetemeken elvégezve, 1838-ban az utóbbin doktorrá avattatott. 1839-ben a bécsi cs. k. műtőintézet növénydeke, 1841-ben közkórházi másodorvos, később helyettes főorvos. 1843-ban meghivatott a sebészet tanárának a budapesti egyetemre. Mielőtt azonban tanszékét elfoglalta volna, hosszabb külföldi utazást tett. 1866-ban kir. tanácsos, később a Lipót-rend lovagja, majd az orsz. közegészségi tanács elnöke. 1858-ban a m. tud. akadémia tiszteletbeli tagjává választatott. Több sebészeti művet írt. Meghalt 1868-ban.

Béla vezérkari alezredes nemességét, a m. kir. belügyministerium 1908-ban (94,231/I. a. szám alatt) igazolta.

A család Vönöczkőn lakó másik ágából János, István, Mihály és Ferencz testvérek 1767-ben igazolják, hogy atyjuk Mihály, ennek atyja szintén Mihály, ezé pedig *György* volt; továbbá ugyanakkor Ferencz igazolja, hogy atyjának Istvánnak és atyja testvérének Gáspárnak atyja Péter, ezé pedig a már említett *György* volt. Ezen leszármazást megerősítik ns. Jankó Ferencz, ns. Nagy Ádám és ns. Ihász Ferencz tanúk is azon körülmény megemlékezésével, hogy Ferencz atyja István, ekkor már nem élt.³⁾

A Répczelakra költözött Mihály testvérének, Jánosnak gyermekei közül Ferencz és László 1834-ben perlik testvérüket Mihályt és ennek nejét Pály Zsuzsannát, mint sömjéni lakosokat, a nagyanyjuktól, Németh Juliától kölcsön vett 90 frt. megfizetése miatt.⁴⁾

1) Vas-m. polg. per. CCCXV. 1. 45.

2) Pest-m. 1841. évi közgy. jkv. 2874. sz.

3) Sopron-m. ltár ns. v. vizs. jkv. VI. 12.

4) Vas-m. polg. per. CDXXXV. 26.

Az 1767-ben igazolt Ferencz, testvéreivel Erzsébettel és Annával, mint István örökösei és vönöczki lakosok, 1772-ben pert indítanak, a magtalanul elhalt B. János hagyatékáért.¹⁾ 1779-ben Kiss Mihály keresetet indít Balassa Mihály vönöczki lakos ellen, egy hold szántó föld miatt²⁾. 1784-ben József, János, András, Mihály és István; 1790-ben pedig József, id. János, ifj. János, András, Mihály és István, mint vönöczki lakosok említetnek.³⁾ 1810-ben Dávid és János, zálogváltási pert folytatnak Jánossa Zsuzsanna és társai ellen, a vönöczki határban fekvő belső és külső fundusok miatt, mely részeket Balassa Katalin ivadékai, Balassa Andrásnak, ez pedig az alpereseknek zálogba adott⁴⁾. 1830-ban László Péter becsületsértési pert indít, Balassa János vönöczki lakos ellen⁵⁾. 1833-ban Berki Krisztina 45 frt. miatt keresetet indít Balassa Mihály vönöczki lakos ellen⁶⁾.

III. zalamegyei ág:

Őse, a már említett társszerző István, kinek utódai a XVIII. század második felében, részint Meszes-Györökön, részint Nyirádon laktak. Közülök Mihály, a *baranyamegyei ágazat* megalapítója, a jelzett század vége elé Aranyosra költözött.

Balassa					
Benedek 1625. ns. (Somogyi Magdolna)			István 1625. ns. Mihály 1651.		
Tamás	János		Benedek 1686.		
Márton 1718.			Mihály 1734.		
Máté	János	Mihály 1731.	József 1770.	Dávid	Imre 1770.
István 1770.	György 1770.	Mihály 1770.	lak. Meszes- Györök	lak. Nyirád	
lak. Meszes- Györök			lak. Aranyos — Baranya m. —		

¹⁾ Vas-m. polg. per. CCLXXVII. 1.

²⁾ U. ott. CCCXIII. 22.

³⁾ Vas-m. ltár.

⁴⁾ U. ott. polg. per. CCCCXI. 16.

⁵⁾ U. ott. CDXXXI. 26.

⁶⁾ U. ott. CDXXXIV. 29.

II. TÁBLA.

János ?						
György ¹⁾				Mihály ¹⁾		
— kitől a vasmegyei ág —				— kitől a sopron- megyei ág —		
János ¹⁾ 1738. ig. ns. Sopron-m. vönöczki lakos † 1740. e.	Péter ¹⁾ † 1740. e.	György ²⁾ † 1738. e.	Mihály ¹⁾ ²⁾ † 1738. e.	János ¹⁾ † 1738. e. szerdahelyi lakos		
István l. III. 1740—1766. tábla vönöczki lakos	Ádám ¹⁾	János ²⁾ 1738. vönöczki lakos † 1767 e.	Mihály ¹⁾ 1740. vönöczki lakos (Egresy Judit)	Albert 1738. ig. ns. Sopron-m.		
		János ¹⁾ ⁶⁾ sz. 1744. Vönöczk	Julia sz. 1747. u. o.	István ¹⁾ ⁷⁾ sz. 1751. u. o.	Mihály ¹⁾ sz. 1756. u. o.	Ferencz ¹⁾ sz. 1761. u. o.
v ö n ö c z k i l a k o s o k						
		János ³⁾ 1740/56. vönöczki lakos	István ¹⁾ ³⁾ 1740/56. † 1767. e. vönöczki lakos	Gáspár ¹⁾ ³⁾ 1740/56. 1767. vönöczki lakos		
				Pál sz. 1752. Vönöczk		
János sz. 1740. Vönöczk	István sz. 1765. Vönöczk	Ferencz ¹⁾ ⁴⁾ ⁵⁾ sz. 1743. u. o. 1767/72. vönöczki lakos (Vadócz Katalin 1773.)	Julia sz. 1748. u. o.	Zsuzsa sz. 1751. u. o.	Erzse ¹⁾ sz. 1753. u. o. 1772.	Anna ⁴⁾ 1772.
Ferencz sz. 1742. Vönöczk	Kata sz. 1744. u. o.	János sz. 1747. u. o.	Anna sz. 1749. u. o.	András sz. 1752. u. o.	Ádám sz. 1760. u. o.	Éva (Tubán László 1810.)

1) Sopron-m. ltár VI. 12.

2) U. ott. XII. 12.

3) Vas-m. polg. pör. 167 17.

4) U. ott. 277 1.

5) U. ott. 278 4.

6) U. ott. 211.31.

7) U. ott. 237/101.

III. TÁBLA.

István¹⁾
1733. 1740—1766.
vönöczki lakos
† 1772. e.
— *ki a II. táblán* —
(Benkő Anna
1778)

Mihály † 1824. II. 21. lak. Répczelak (Boros Erzse sz. 1762. † 1834. IV. 6.)	István † Vönöczk	János sz. 1740. X. 1. Vönöczk (Ösze Erzse)	Ferencz sz. 1743. † Vönöczk	József 1778. (Mátis Ferencz †)	Krisztina		
János ²⁾ sz. 1784. II. 21. Répczelak tolnai tbíró † 1842. XI. 10. Szt.-Lőrincz (Kutsán Teréz) esk. 1811. XII. 10. Ajka	Péter I. IV. <i>tábla</i>	Mihály sz. 1785. Répczelak 1834. lak. Sömjén (Pály Zsuzsa)	Ferencz 1834.	László 1834.	Zsuzsa		
Pál sz. 1812. X. 15. Szt.-Lőrincz főorvosegy. orosházi tanár, kir. tan. a lelkész	János sz. 1814. V. 8. u. o. Lipót-rend lg.-ja † 1868. (Schäffler Teréz)	István sz. 1816. III. 6. u. o. ügyvéd † 1877. Szeniczey Jozefa sz. 1840. XII. 5.) esk. 1859. V. 15. Paks	Károly sz. 1818. X. 17. u. o. (Bende Emilia)	Teréz sz. 1821. X. 6. u. o. † 1853. IV. 25. (alsótakácsi Torkos László Farkas Pál sz. 1835. sz. 1811. III. 21.) III. 25.)	Emilia sz. 1829. III. 6. u. o. (ócsai Torkos László sz. 1835. III. 25.)		
Stefánia sz. 1860. III. 19.	Katalin sz. 1861. VIII. 2. (Block Lajos)	Ferencz sz. 1864. II. 2. † 1898. V. 27. (Littke Kamilla)	Károly sz. 1865. IX. 23. † 1912.	János sz. 1869. VI. 29.	István sz. 1872. I. 12. közigazgatási bíró (Ebner Ottília)	Béla sz. 1874. II. 28. vezérkari alezredes (Lacsny Irnén)	Ödön sz. 1875. XI. 13. † 1898. IV. 27.
Johanna sz. 1895. XII. 29.	Ferencz sz. 1897. IV. 9.	István sz. 1898. XI. 20.	Sára sz. 1907. VII. 29.	Katalin sz. 1910. V. 23.			

1) Vas-m. ns. iratok XIII. 3.

2) Anyakönyvi kivonatok és családi közlés.

IV. TÁBLA.¹⁾

Péter 1825.		Péter		Mihály
— ki a III. táblán —		— Sopron-m. —		(Balassa Róza)
Ferencz	András 1853.	Julia † 1903.	Péter	
Julia (Szalai István)		(Kálmán István)		
Róza (Balassa Mihály)	Sándor (Németh Eszter) esk. 1870.	Eszter (Raiz Lajos)	Róza (Adorján István) esk. 1881.	Samu † 1889. (Molnár Anna) Anna † 1889.
Sándor sz. 1870. † 1877.	Ida sz. 1878 (Szabó Sámuel) Ilona	Imre (Német Ilona)		Mihály †
	Imre sz. 1901.	Ilona sz. és † 1903.		

¹⁾ Családi közlés.

Czímer: 3-as halom középsőjén, bal lábán álló, jobbában kardot tartó, kiterjesztett szárnyú, jobbra fordult sas (?). *Sisakdisz:* balját csipőjén, jobbában kardot tartó, növekvő kucsmás magyar vitéz.

20. Gyárffás.

Czimeres neemeslevelet, Gy. Mihály, gyermekei: Gáspár, Boldizsár, Zsuzsa, Erzse; testvére János és unokatestvére György nyertek Prága. 1603. aug 5-én Rudolftól. (*Orsz. Itár*: 904 1898. sz. és 1518 1907. sz.)

Gyárffás			
	Mihály 1603. ns. (Csötörtök Zsófia)	János 1603. ns.	
Gáspár 1603. ns. komáromi alispán	Boldizsár 1603. ns.	Zsuzsa 1603. ns.	Erzse 1603. ns.
Miklós 1640. katona	László	János 1656.	
István 1698. ig. ns. — Komárom-m. —	Miklós	Mihály	
László	István 1732.		
	István 1754/5. ig. ns. — Bars-m. — (Csinyos Mária)		
	Elek-István sz. 1790. bari főszolgabíró 1. Krizsán Magda 2. Schaller Alojza		
1: Sándor sz. 1815. 1847. Pest-m.		2: Károly-László sz. 1818. 1847. lévai lakos Károly	

21. Horváth-Bugarin (brezoviczai) alias Milojkovics.

Brezovicza helyiség, Árva- és Zalamegyékben fekszik; azonban hihetőbb, hogy ezen előnév a horvátországi Varasd-, Verőcze- és Zágráb-megyékben fekvő, hasonló nevű helyiségek egyikétől vétetett.

Brezoviczai Bugarin Boldizsár, neje Ziny Anna, gyermekei András, Katalin, Dorottya és testvére Miklós, régi nemességüket megerősítő címeres nemeslevelet nyertek Prága, 1593. márczius 1-én Rudolftól. Kih. 1596. jul. 1-én. Abauj-m.¹⁾

A család Magyarországon, Abauj-megyében tűnik fel, hol brezoviczai Horváth Boldizsár 1611-ben, Buzitán, Kupán és Balajton birtokos. 1726-ban, Milojkovics alias Horváth-Bugarin Boldizsár Csécsben lakott és nemességét III. Ferdinándnak 1638. jan. 27-én kelt adománylevelével igazolta. Az igazoló comissió ezen adománylevelet bővebben nem határozza meg.²⁾

Érdekes körülmény, hogy ez időben Buzitán még három Horváth-cs. volt birtokos u. m a csalaffi-, titriminai- és Bojnichich—Horváth családok.

A Horváth-Bugarin-cs egyik ága a „*jászói Horváth*“-család.
*Törédékes leszármazása:*³⁾

Bugarin			
Boldizsár 1593. ns. (Ziny Anna)		Miklós 1593. ns.	
András 1593. ns.	Katalin 1593 ns.	Dorottya 1593. ns.	
<i>„brezoviczai Horváth“</i> 1623. 1628. 1641. táblabíró és megyei kapitány (Kinizsy Erzsébet)			
András 1652. 1667. néhai (Baranyay Bora 1667. özv.)	Boldizsár 1655 1668 szepesi harminczados (Usz Anna)	János 1659 1671. birt. Jászón Liszkán és Bodollón (Mocsáry Zsófia)	Miklós 1666. néhai (Pottornyay Anna) Erzsébet (Péchy Ferencz)
Ferencz 1672.	István 1672.	Gábor 1672	Miklós 1714. (Vas Zsuzsa)
Menyhért 1730.			
Miklós 1750.			

Nem kapcsolhatók be: *Ferencz* 1758, neje Kéry Zsuzsa; *Julia* 1769. Paukovich Andrásné; *Anna* 1855. Tisza Pálné. — Egy ág Heves-megyében is lakott.

Mocsáry István.

¹⁾ Áldásy: 80—81. lap.

²⁾ Csoma: 263. lap.

³⁾ Mocsáry-cs és Péchy-cs. ltára; Jászói conv. pr. S. fol. 243.

22. Mészöly. (sárbogárdi.)

A túladunai vármegyékben szélesen elágazott nemes család.

Egy, az Ostffy család levéltárában található 1408. évi okirat szerint¹⁾ a somogyi konvent előtt, Mysel nembeli vörös (Rufus) János fiai, Éliás, Dénes és Péter beleegyezésüket adják ahhoz, hogy Vasadi Mihály özvegye Ilona, az ő szomszédságukban levő vasadi (Somogy-m.) szőlejét eladja. A családi hagyomány, ezen *Mysel* nemből eredőnek tartja a Mészöly családot. A leszármazás igazolására okiratos adatunk ez időszertől nincsen; de valószínűvé teszi a hagyományt az a körülmény, hogy midőn a XVI-ik század vége felé az első Mészölyök feltűnnek: éppen a vasadi szőlőkkel szomszédos Lak községben s ennek környékén birtokosok. 1570. április 22-ikén ugyanis a győri káptalan előtt nemes Mészél Dorottya, thelekesi Tóth Lukács felesége, a nagy gabonahiány és a töröktől való félelem miatt, örökös bevallás útján eladja Lak községben lévő kuriáját s a határban és Kutason lévő összes birtokrészeit Mészél András szakmári kapitánynak (supremo capitaneo in Szakmár) és társainak. Ezen Mészél Andrást tekinti a család első ősmert ősének; a családi név a XVII-ik században felváltva Mészél, Mészely és Mészöly alakban irva fordul elő míg végre a XVIII-ik század elejétől kezdve a Mészöly alak állandósul.

Mészél András további sorsáról, valamint családjáról ismét nincs írott adatunk. Azt tudjuk, hogy a család korán áttért a protestáns vallásra s a családi hagyomány szerint e miatt üldözést is szenvedett; a török terjeszkedés az ősi birtokok elhagyására kényszerítette s e közben okiratai is elvesztek. Ez okból az 1638-ik évben, Mészél Jakab — aki a családi hagyomány szerint a fentebb írt Andrásnak unokája, János fiának fia volt, — III-ik Ferdinánd királytól új nemes levelet kért a maga és felesége Gál Erzsébet, valamint gyermekei András és Erzsébet részére. amely még ugyanezen évben ápr. 16-án ki is hirdettetett Győr vármegye közgyűlésén. Mint a kihirdetés helyéből látjuk, a család ekkor már győrmegyei lakos volt. Mészél Jakabról nincs több adatunk; 1654-ben már özvegye Gál Erzsébet és leánya Erzsébet, ekkor már Buday Mihályné, adják el győri házukat Baisz Tamásnak. 1667-ben ugyancsak a győri káptalan előtt tiltakozik a ház és szőlő eladása ellen fia Mészöly (már így irva)

¹⁾ H. Okt. 344.

András. 1666-ban Mészöly András feleségével, Chopaky Judittal együtt egyezkedik Chopaky Istvánnal és Farkas Andrással s az egyezés szerint „Chobáncz vára minden hozzátartozandó pertinentiáival Szala és Somogy vármegyékben levőkkel három felé osztassanak és annak egy része megh nevezet Mészöl András és neje Chopaky Juditnak assignáltassék“ Chopaky Judit, chopaki Chopaky Istvánnak és rátóthi Gyulaffy Juditnak a leánya, Gyulaffy Kristófnak, Csobáncz vára urának és nemeskürthi Pogrányi Zsófiának unokája volt s e révén örökösödött Csobáncz várában. 1675-ben Mészölyné, Chopaky Judit rokonaival Pribéri Jankovics Istvánnal és testvéreivel együtt pert indit özv. Lengyel Zsigmondné Kisfaludy Kata ellen a somogymegyei Akcs-Magyar község birtoka iránt, 1691-ben még úgy Mészöly András, valamint felesége is életben van; ekkor ujítják meg zálogos levelüket, a mellyel Somogy vármegyében, Szücsi pusztában lévő birtokrészüket 100 magyar forintért zálogba adják ns. Bursy Istvánnak. — Mészöly Andrásnak és Chopaky Juditnak egyetlen leányáról van tudomásunk: Katalinról, aki mátai Viza Józsefhez ment nőül.

Az 1638-ik évi nemes levél szerzőjének Jakabnak, egy másik leszármazottja Márton, — aki a családi hagyomány szerint Jakabnak unokája, más adat szerint pedig fia volt, — Veszprémbe került, s mint az itteni őrség egyik jeles katonája (miles egregius) vére hullásával is kitüntette magát. Tőle kezdve már a család leszármazása a mai napig megszakítás nélkül lehozható s okiratokkal igazolható.

A XVIII-ik század első éveiben, a Rákóczi-féle szabadságharc viszontagságai s az ezt követő üldözések, mint annyi sok más nemes családot, az időközben elhunyt Mészöly Márton családját is lakóhelyének elhagyására s bujdosásra kényszerítették. Eközben nemcsak ingó javaik nagy része, hanem okirataik is ismét veszendőbe mentek. Az 1638-ik évben kiadott nemes levél, Heiszter tábornok egyik rácz katonájának zsákmánya lett, aki Niczky Pálnak adta azt zálogba. A családtagok a nemes levél hol létéről nem tudtak s így Mészöly Márton fiai, János és Gergely, akik a fehérmegyei Pátka községben, jobbágytelken húzódtak meg, 1721-ben midőn már anyagilag is szépen gyarapodva tekintélyes vagyonra tettek szert: szükségét érezték, hogy nemes voltukat okmányilag is igazolják. Ők ez időben jobbágytelken laktak: de nemes voltukat megyeszerte ismeretes volt s ez időben is nemesi jogokat gyakoroltak, illetve nemesi jószágokat birtokoltak: így a családi levéltárban levő s 1713-ban kelt okirat szerint, ns. Szekeres István lók-i és alapi puszta részét 110 tallérért vették zálogba. Minthogy azonban jobbágytelken laktak: a nemes levél ki-
eszközlése előtt tisztázni kellett viszonyukat Pátka akkori földesurával gróf Hochburggal, aki 2000 Rh. forintért nemcsak hogy készséggel adta

ki részökre Mórón 1721. jul. 10-én a manumissiót, hanem az általuk Pátkán eddig is használt telkeket és a hozzátartozó külső földeket, kaszálórétkeket, szőlőket stb. további 12 évre minden szolgáltatás kötelezettsége nélkül birtokukban hagyta, de kikötötte, hogy a váltságdíjon felül, nevezettek a földesuri jog elismerése fejében, évenként még 20 forintot fizessenek és eltevén a 12 év, a felsorolt javak, a szőlők kivételével, — amelyekkel szabadon rendelkezettek — reá vagy maradékaira azonnal visszazálljanak. Arra is készséggel ajánlkozott, hogy a nemes levél ki-
 eszközlésénél segítségükre lesz. Még mielőtt azonban gr. Hochburg a manumissionalist kiállította volna, Mészöly János 1721. jul. 7-én már benyújtotta folyamodványát a kancelláriához, melyben magának, feleségének Szent-Györgyi Zsuzsánnának, — kit azonban az armális bizonyosága szerint voltaképen *Hadry Zsuzsánnának* hívtak — és két ágon lévő maradékainak armalist kért. Ugylátszik, már ekkor elköltözött Fejérmegyéből, mert a nemességre Zalamegye közönsége ajánlotta. Utóbb testvére Gergely is csatlakozott hozzá Fejérmegye ajánlatával, bemutatván hiteles másolatban felszabadító levelét¹⁾.

Meg is kapta a két testvér a kért nemes levelet Bécs 1721. nov. 30-iki kelettel III. Károlytól (L. R. XXXIII. 417.) s az, Fejérmegyének 1722. febr. 23-ikán tartott közgyűlésén hirdettetett ki. A családnak ezen újabb nemes levélben adományozott s a családtagok által azután állandóan használt cimernémileg eltér az 1638-iki nemes levélben leírt cimertől. Ez utóbbiban ugyanis a vágott kék paizs alsó részében kiterjesztett szárnyú s csőrében zöld galyat tartó fehér galamb, a felső részben pedig ágaskodó s első lábaival kivont kardot tartó oroszlán van: az 1721-iki czimerben pedig csak az ágaskodó koronás oroszlán maradt meg, azon bővítéssel, hogy a kivont kardra török fő van szúrva. Sisakdiz: a paizsclak növekvően. Takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Az új nemes levelet szerző két testvér közül Mészöly János volt az idősebb. A nemes levélbe be van foglalva felesége Hadry Zsuzsánna, s gyermekei János, Anna, Ilona és Zsuzsánna, továbbá János fiától származó unokái: János és Mária neve is. Ezen legifjabb János, tehát a nemes levél szerzőjének unokája, Kocsi-Horváth János és Pázmándy Juliánna leányát Katalint vette feleségül, a kitől 2 fia és 3 leánya maradt. A leányok közül a legidősebb Katalin, aki 1749-ben született és 1813-ban hunyt el, Both Pálhoz ment nőül; a második, az 1752-ben született Erzsébet, Simon Péter felesége lett s 1812-ben halt meg; végre a harmadik leány, az 1761-ben született Lidia 1779-ben Vörös László felesége lett. Az ifjabb

¹⁾ N. I. f. III. 9—10.

fiú, az 1765-ben született József, fiatal korában halt el, s így csak az idősebb fiúnak Sándornak — akit 1757-ben Vajthán kereszteltek, s aki 1836-ban halt meg, — maradtak utódai. Ő 1782-ben vette nőül Kömlődön, Laky István és Németh Judit leányát Katalint, akitől 5 leánya és egy fia maradt. A leányok közül Katalin, Berky Zsigmondhoz ment nőül Rév-Komáromba; Juliánna, Kocsi-Horváth Dániel seregélyesi ref. lelkész felesége lett; Zsófia, Szántó György győri szenátorhoz ment nőül; Zsuzsánna, Szabó Istvánhoz ment férjhez Szabadszállásra; Lidia pedig Kocsi-Horváth Pálhoz Sárbogárdra. Az egyetlen fiú, az 1788-ban született Dániel, Dörögdy Gergely leányát Zsuzsánnát vette nőül Sárbogárdról, akivel ugyanott kapott birtokrészt.

Mészöly Dánielnek és Dörögdy Zsuzsánnának két leánya és két fia maradt. A leányok közül Juliánna, Kurucz Istvánhoz ment nőül Paksra, Katalin pedig Márkus Gábor felesége lett Csöszön. A fiúk közül Lajos, tinódi Vargha Ilonát vette nőül Sárbogárdról, Ignác pedig Kiss Katalint Köttés Somogygyében. Mindkettőjük gyermekei a táblázaton láthatók.

A nemeslevelet szerző másik testvérnek Gergelynek, felesége eöri Szabó Zsuzsánna, s gyermekei János, István, Gergely és Judit is be van foglalva az új nemes levélbe.

Mészöly Gergely még 1735-ben életben volt: ekkor szerezte meg ugyanis örökbevallás útján a veszprémi káptalan előtt, a bogárdi pusztának felső hasonfelét Tinódy András örökösaitől, Mányoky Andrástól, Ferencztől és Lászlótól, Mányoky István és Tinódy Erzsé fiaitól, továbbá Tinódy Annától, Jakovits Mihálynétól és Dörögdy Istvántól, Tinódy Jutka fiától. E birtokrész jórésztben azóta is a Mészöly család kezén maradt, s ma is Mészöly-résznek, s a rajta levő családi temetőt Mészöly-temetőnek nevezik. A család tagjai ettől kezdve használják a „sárbogárdi“ előnevet, amire Mészöly Gyula nyugalmazott járásbíró 1911-ben királyi megerősítést is kapott.

Bogárd, a XVIII-ik század elején puszta volt s a szomszédos Tinód és Rétszilas pusztákkal együtt, több század óta a tinódi Apsa család birtoka volt, amelyből származott Tinódy Sebestyén, a XVI-ik század híres lantosa is. A Mészöly család leveles ládájában igen sok okirat van e családra vonatkozólag — köztük 11 db az 1344—1510 évek közötti kelttel — a melyek igazolják, hogy e községeket — mert ekkor még mind a 3 község volt — már ez időben is a Tinódy család bírta. 1728-ban Tinódy Mihálynak — a fentebb említett András testvérének — 3 fia Péter, István és János, III-ik Károly királytól új adományt kap, az általuk e 3 határban birt birtokrészekre; ez adománylevel is a Mészöly család levéltárában van. Tinódy Andrásnak fia nem maradt s a fentebb

említett leányági örökösök adták el a maguk birtokrészét Mészöly Gergelynek.

Mészöly Gergelynek és eöri Szabó Zsuzsánnának mind a 3 fia az ujonnan szerzett birtokon, Sár-Bogárdon telepedett le. A legidősebb fiúnak, Jánosnak, feleségétől Keszey Sárától egyetlen leánya maradt: Juliánna, aki először bogárdi Németh Istvánhoz, másodszer pedig baracscai Szűts Mihályhoz ment nőül. A másik két fiútól Istvántól és Gergelytől a családnak ma is virágzó két ága jön le, az u. n. István-ág és Gergely-ág.

István ága:

Mészöly Gergely és eöri Szabó Zsuzsánna második fia, az 1706-ban született István, dercsikai Huszár Katalint vette nőül, akinek szülei Huszár János és Latos Katalin, szintén sárbogárdi birtokosok voltak s akitől 3 fia és 2 leánya maradt. A leányok közül Zsófia, 1762-ben tolnaszentgyörgyberegi Pálffy Jánoshoz ment nőül, másodszer pedig Töltéssy Ádám felesége lett, míg az ifjabbik leány Juliánna, Kocsi-Horváth Mártonhoz ment nőül.

A fiuk közül a legifjabb István volt, aki baracscai Szűts Zsuzsánát vette feleségül, akitől 5 leánya és 3 fia maradt. 1802-ben két bátyjával együtt nemesi bizonyítványt kapott Fejér vármegyétől, a melybe fiaik nevei is be vannak foglalva. Leányaik közül az 1780-ban született Eszter, aki 1865-ben halt meg, a másik ágbeli Mészöly Sámuelhez, Lidia pedig, aki 1786-ban született s szintén 1865-ben hunyt el, ennek testvéréhez Mészöly Gáborhoz ment nőül, míg az 1789-ben született Zsófia, Dr. Mikso Gyula orvos felesége lett. A két legifjabb leány, Krisztina és Klára nem ment férjhez. A fiúk közül a második, István, aki 1791-ben született, részt vett a francia háborúban mint főhadnagy s 1825-ben nőtelenül hunyt el. A legidősebb fiú, az 1785-ben született Imre, Pázmándy Katalint vette nőül Mezőszentgyörgyről 1810-ben, akitől 2 leánya és egy fia maradt; a leányok közül Apollónia Huszár Péterhez, Rozália pedig a másik ágbeli Mészöly Leánderhez ment nőül, az egyetlen fiú: Vincze, Sárközy Vilmát vette feleségül, de gyermekei nem maradtak.

Mészöly István és baracscai Szűts Zsuzsánna harmadik fia Zsigmond 1793-ban született, s 1843-ban hunyt el. Nejétől Forster Zsuzsánától négy fia és egy leánya maradt. A fiúk közül a legidősebb, az 1824-ben született Antal, aki 1903-ban hunyt el, az 1848 9-ki szabadságharcban mint honvédtiszt vett részt, míg öccse az 1827-ben született Imre, ugyanakkor altiszt volt a honvéd seregben. A harmadik fiú, az 1836-ban született Dániel, 1866-ban Königrátnél esett el, míg a legifjabb

fiu, az 1839-ben született Zsigmond, 1894-ben halt meg. Mind a 4 testvér nőtlen maradt. Az egyetlen leány, az 1842-ben született Emilia, Czimmernmann Antalhoz ment nőül.

Mészöly István és Huszár Katalin második fia, az 1745-ben született Sándor 1808-ban hunyt el. Feleségétől, az 1760-ban született vámosi Saáry Zsuzsánnától, aki 1826-ban halt meg, 6 fia és 3 leánya maradt. A leányok közül csak Zsuzsánna ment férjhez Kenessey Pálhoz. A fiúk közül a legifjabb, Bálint, fiatalon halt el. Nőtlenül halt el az 1781-ben született Pál is 1865-ben Sárbogárdon, aki sok ideig volt Fejér vármegyének várkapitánya, valamint az 1797-ben született Ferencz is, ki a jogot Sárospatakon Kövytől hallgatta, majd ügyvéd lett s mint ilyen hunyt el 1869-ben. A legidősebb fiú, az 1779-ben született Ignác, tüzérszázados volt s 1818-ban Fejérmegye bizonyítványa alapján, Pest megye nemesei közé is bejegyeztetett. Dabasi Halász Terézt vette feleségül, akitől 3 fia és egy leánya született. A leány: Mária, Piróth Sándorhoz ment nőül Áporkára. A fiúk közül Miklós, mint agglegény hunyt el Dabason. A legidősebb fiú, Rudolf, Pestmegye várnagya volt. Nejétől Soósdy Krisztinától született gyermekei, valamint legidősebb fiától Gyulától, Pest megye főszámvevőjétől s ennek nejétől Ritthammer Annától származó unokája László, jogtudor, megyei jegyző, a táblázaton láthatók. A legifjabb fiu Ignác, mint mérnök Szombathelyen telepedett le; feleségétől Marton Juliánnától született 3 lánya a táblázaton látható.

Mészöly Sándor és Saáry Zsuzsánna harmadik fia, az 1787-ben született Károly, aki 1839-ben hunyt el, mérnök volt s dercsikai Huszár Lidiát vette feleségül, aki 1803-ban született s 1873-ban halt meg. Három fiuk közül csak Gusztávnak maradtak feleségétől Somody Herminától gyermekei, akik a táblázaton láthatók. — Mészöly Sándor és Saáry Zsuzsánnának negyedik fia, Sándor 1793-ban született s Kúthy Zsófiát vette nőül; akitől született egyetlen leánya Zsófia, Meszlény József felesége lett Velenczén.

Térjünk most vissza Mészöly István és dercsikai Huszár Katalin legöregebb fiához, az 1739-ben született Józsefhez, aki 1810-ben halt meg. 1761-ben vette nőül szentmártoni Radó Borbálát (1741—1807.), kitől 4 fia és 2 leánya maradt. A leányok közül Rozália (1773—1838.) nyéki Balassa János felesége lett. A fiúk közül Antal fiatalon halt el. A legidősebb fiú Lajos (1763—1811.) Fejér-megye szolgabírája volt s 1803-ban vette nőül nyéki Balassa Juliánnát (1781—1806.), a kitől született két fia közül az ifjabbik Mihály, fiatalon halt el. Az idősebb fiú, az 1803-ban született Ferencz, Molnár Juliánnát vette feleségül 1828-ban, akitől egy leánya és 2 fia született. A leány, Zsófia (1830—1881.) Molnár Lajoshoz ment nőül; a fiúk közül az idősebb, Gyula, kir. járásbíró volt Enyingen s Mészöly Lajos és Sárközy Róza leányát Herminát vette feleségül, a kitől született

gyermekait a táblázat mutatja. — Az ifjabb fiú, Lajos, Csőszön telepedett le; feleségétől Véssey Gizellától született gyermekei szintén a táblázaton láthatók.

Mészöly József és Radó Borbála második fia, János (1764—1831.) Mészöly Ferencz és Keszey Juliánna 1777-ben született leányát Juliánnát vette nőül 1801-ben, aki 1847-ben halt meg. Két fiuk és két leányuk maradt. A leányok közül Ágnes, Dr. Mészáros Mártonhoz ment nőül Duna-Földváron, Johanna pedig Vöröss Bálint biai ref. lelkész felesége lett. A fiúk közül az idősebbnek, az 1803-ban született Györgynek, feleségétől Pázmándy Esztertől — előbb Pázmándy Béniné — (1795—1861.) akit 1830-ban vett nőül, gyermekei nem maradtak. Az ifjabb fiú Károly (1806—1877.), 1842-ben vette nőül Pázmándy Johannát (1818—1861.), akitől 3 fia és 2 leánya maradt. A leányok közül az 1844-ben született Irén, mint hajadon hunyt el 1865-ben. Ida (1850—1909.) Gander Jánoshoz ment nőül Nyitrára. A fiúk közül a legöregebb kis korában elhalt; a legifjabb fiú, az 1854-ben született Tivadar, Németországban Algringenben telepedett le s Bungert Vilmát vette nőül. A második fiú, az 1848-ban született Győző, ref. lelkész volt Alcsúthon és 1913-ban hunyt el. 1880-ban vette nőül Kovács Etelkát, akitől született gyermekei a táblázaton láthatók. 1903-ban Fejér vármegyétől gyermekei neveinek befoglalásával nemesi bizonyítványt kapott.

Mészöly József és Radó Borbála legifjabb fia, az 1772-ben született József, baracskai Szűts Juliánnát (1776—1848.) vette feleségül, akitől 2 leánya és 2 fia maradt. A leányok közül Borbála, (1805—1883) Papp István felesége lett Neszmélyen, míg Antónia, Szűts Józsefé, Abán. Az idősebb fiú József, 1808-ban született Nyéken s 1869-ben halt meg Duna-szentgyörgyön. Nejétől dabasi Halász Emiliától 2 fia maradt; az idősebb Ambrús, nőtelenül hunyt el, az ifjabb Gerzson, (1841—1900.) közjegyző volt Duna-Földváron; nejétől, Reiter N.-tól született gyermekei a táblázaton láthatók. Mészöly József és Szűts Juliánna legifjabb fia Lajos, Fejér vármegye esküdtje volt. Nagybócsai Sárközy Zsigmond és Bús Jozefa leányát, Rózát vette feleségül, akitől született gyermekeit a táblázat mutatja.

Gergely ága:

Mészöly Gergely és eöri Szabó Zsuzsánna harmadik fia Gergely, lengyeltői Tóthy Gergely és Dörögdy Erzsébet leányát, Zsuzsánnát vette feleségül. Tóthy Zsuzsánna nagyanyja, Dörögdy Istvánné tinódi Apsa Ilona volt, András leánya, s így neki is volt örökös jussa Sár-Bogárdon s ez által is gyarapodott az itteni Mészöly birtokrész; az ő révén jutottak a Tinódy családra vonatkozó okiratok a Mészöly család levelesládájába.

Mészöly Gergelynek és Tóthy Zsuzsánnának 5 fia maradt, akik 1782. március 5-ikén együtt kértek és kaptak Fejér vármegyétől nemes voltukról bizonyítványt. A legidősebb fiú, az 1739-ben született István, iskoláit Pápán és Debreczenben végezte; ügyvédi oklevelet szerzett s Zala vármegyében Felső-Örsön telepedett meg s Zala vármegye főügyésze lett. Kiváló gondot fordított a családjára vonatkozó okiratok összegyűjtésére és megőrzésére s sok hiteles kiadványt szerzett meg a pannonhalmi, győri, veszprémi és székesfejérvári káptalanokból. Kétszer is nősült, először Bódis Juliánnát, másodszer pedig 1799-ben Sándor Juditot vette feleségül. Gyermekei egyiktől sem maradtak. Végrendeletében a pápai főiskola részére 100 frt. alapítványt tett.

A második fiú János, 1761-ben vette nőül Vajthán, szentkirályszabadjai Szőke János árva leányát Annát (1730—1822), a kitől 2 fia és 3 leánya maradt. A leányok közül Katalin, (1764—1827.) Huszár Gáborhoz, Zsuzsánna (1770—1850.) pedig Hollósy Péterhez ment nőül Baracskára. Az ifjabb fiú, az 1763-ban született József, kiskorában elhalt. Az idősebb fiú, az 1762-ben született László, aki 1842-ben halt meg, 1795-ben vette nőül Halasról, kíséri Péter István és szentkirályi Tóth Zsuzsánna leányát Juliánnát (1770—1825). Mészöly László maga és fiai részére 1806-ban kapott Fejér vármegyétől nemesi bizonyítványt. Mészöly Lászlónak és Péter Juliánnának 3 gyermeke kiskorában elhalt s csak egy fia és 3 leánya ért felnőtt kort. A leányok közül Katalin, (sz. 1805.) 1826-ban Kenessey Dánielhez, Judit (1809—1892.) Mészöly Lajoshoz és Juliánna (1810—1860.) Huszár Pálhoz ment nőül. A legidősebb fiú János (1796—1877.) jogi tanulmányait Debreczenben és Sárospatakon végezte, de közhivatalt nem vállalt s nem is ügyvédkedett, hanem Sár-Bogárdon, birtokán gazdálkodott. Alsómesteri Tóth István uradalmi tisztartó és bogárdi Németh Borbála leányát Rozáliát (1806—1853.) vette nőül 1824-ben, akitől 11 gyermeke született, kik közül azonban 4 kiskorában, az 1828-ban született Franciska pedig mint 20 éves hajadon halt el. A másik két felnőtt kort ért leány közül Eleonora (1832—1898.) 1852-ben pákozdi Csontos Sándor főszolgabíróhoz, Rozália pedig (1838—1912.) Soós Károly gazdatiszthez ment nőül. A fiúk közül a legidősebb, László (1825—1902.) okleveles ügyvéd, Fejér-megye árvaszéki ülnöke, később szolgabírája, a szabadságharcban mint nemzetőr vett részt az ozorai csatában. 1860-ban szentkirályszabadjai Soós Ferencz és Mészöly Jozefa leányát, Teréziát vette feleségül, kitől született gyermekei a táblázaton láthatók. A második fiú az 1826-ban született István, mint honvéd altiszt részt vett a pákozdi, schwechāti, parendorfí, nagyszombati csatákban és az alvidéki hadjáratban. A szabadságharc után, hogy az üldöztetést elkerülje, a Halas melletti Tájó pusztán húzódott meg s ott gazdálkodott a nagyanyai birtokrészen s

csak később, mikor 1865-ben megházasodott, ment a városba lakni, amelynek közügyeiben tevékeny részt vett, 1914. április 23-ikán halt meg. Dercsikai Huszár Gábor és dömsödi Hajós Juliánna leányát, Teréziát vette feleségül, akitől született gyermekei a táblázaton láthatók. Mészöly János és Tóth Rozália harmadik fia Péter (1836—1897.), Urházy Lajos és szentmiklósi Kovács Erzsébet leányát, Czecziliát vette feleségül 1863-ban. Gyermekeiket a táblázat mutatja. — Mészöly János és Tóth Rozália felnőtt kort ért legifjabb gyermeke Gáspár, felsőbb tanulmányait a debreczeni főiskolában végezte, papi és tanári oklevelet szerzett, a nagykőrösi ref. főgymnasium tanára lett s jelenleg ez intézetnek nyugalmazott igazgatója. A család levéltárát most ő őrzi s kiváló gondnal nemcsak a régebbi okiratokat rendezte és foglalta újabb jegyzékbe, de ezekhez igen sok, részint a saját, részint a rokon családokra vonatkozó okiratot gyűjtötte össze és igen nagy számú családtörténeti és genealogiai adatot jegyzett fel, úgy, hogy ezen összeállításnak is legnagyobb részben az ő följegyzései képezik alapját.

Mészöly Gergely és Tóthy Zsuzsánna harmadik fia, az 1744-ben született Ferencz, Keszey Juliánna-t vette feleségül, akitől 3 leánya és 3 fia maradt. A leányok közül csak Juliánna (1777—1847.) ment nőül 1801-ben, a másik ágbeli Mészöly Jánoshoz. A fiúk közül a legöregebb, Antal (1770—1855.) mint huszárkapitány vett részt a Napoleon elleni háborúkban. Kétszer nősült. Első felesége Kazay Zsuzsánna (1791—1813.) volt, akitől 1812-ben egy leánya született, Eszter, ki 1831-ben Hollósy Károly felesége lett. Másodszer Huszár Gábor és Mészöly Katalin leányát, Teréziát (1784—1847.) vette feleségül 1820-ban, akitől szintén egy leánya születet Krisztina (1823.), ki 1843-ban Molnár Zsigmond szolgabíróhoz ment nőül. Mészöly Ferencz és Keszey Juliánna második fia Sámuel (1780—1865.), Mészöly István és baracskai Szűts Zsuzsánna leányát Esztert (1785—1865.) vette feleségül 1805-ben, akitől 4 fia maradt. Ezek közül Ignác (sz. 1806.) kiskorában elhalt, Bálint (1813—1888.) és László (1821—1892.), 48-as honvéd-huszár százados, agglegény maradt s csak a második fiú, az 1809-ben született Imre házasodott meg, ki Fejér vármegyének szolgabírája s később árvaszéki ülnöke volt. Kenessey Johannát vette feleségül, akitől 2 fia maradt. Az idősebb fiú Géza (1844—1887.) a hirneves festőművész, ki eleinte jogásznak készült s előbb Debreczenben, majd Pesten tanult s itt alkalmá nyílt a művészet kiválóbb alkotásait megismerni; művészi hajlama csakhamar megnyilvánult s már 1869-ben állami ösztöndíjjal utazott Bécsbe, ahol elnyerte az akadémia aranyéremjutalmát. 1872-ben Münchenbe s innen Düsseldorfba ment, majd hazatért s itthon festetett Balaton- és Tisza melléki tájképeket, a melyek nemcsak a hazai, de a külföldi szakértők előtt is csakhamar hi-

ressé tették nevét s a melyek közül a képzőművészeti társulat nagy aranyérmével kitüntettetett „Balatoni táj“ a király birtokába került. 1882-ben Párist kereste föl s itt is sikerült hangulatos apró tájképeivel feltűnnie. A hazai képzőművészet nagy kárára, férfi kora teljes erejében ragadta el a halál 1887-ben. Feleségétől Posztóczky Rózától gyermekei nem maradtak. Mészöly Imre és Kenessey Johanna másik fia Béla (1848—1903.), gazdasági intéző volt Kis-Béren; feleségétől Ruisz Vilmától született gyermekei a táblázaton láthatók.

Mészöly Ferencz és Keszey Juliánna legifjabb fia, Gábor (1782—1860.) 1810-ben vette nőül Mészöly István és baracscai Szűts Zsuzsánna leányát Lidiát, akitől 7 fia és 3 leánya származott. A leányok közül Jozefa (1813—1875.) szentkirályszabadjai Soós Ferenczhez ment nőül 1833-ban, Klára (1825—1903.) pedig Miskolczy-Szijjártó József tiszavárkonyi ref. lelkész felesége lett. A fiúk közül Gedeon, kiskorában halt el. Szintén nőtelenek maradtak: Farkas (1815—1892.) és Kornél (sz. 1817.); akik mindketten részt vettek a szabadságharczban és pedig a már előbb is katonáskodó Farkas honvéd-alezredesi, Kornél pedig századosi minőségben. Farkas később Fejér vármegye várnagya, Kornél pedig főszolgabírája volt. Az ötödik fiú, Dávid (1819—1878) egy ideig szintén várnagya volt Fejér vármegyének, de jobb karját véletlenül ellőtte s ekkor Sárbogárdra költözött s ott gazdálkodott. Felesége szentkirályszabadjai Szőke Juliánna volt, kitől született gyermekeit a táblázat mutatja. A hatodik fiú az 1821-ben született Lőrincz, Fejér vármegye árvaszéki ülnöke volt s Czeczey Marit vette nőül; gyermekei a táblázaton láthatók. A legifjabb fiú Kálmán (1823—1873.) nem viselt közhivatalt, Sár-Bogárdon gazdálkodott, 1852-ben vette nőül bogárdi Németh Gábor és Mészöly Juliánna leányát Ágnes, kitől született gyermekei a táblázaton láthatók.

Mészöly Gergely és Tóthy Zsuzsánna negyedik fia Zsigmond (1751—1809.) Szilas-Balhásra költözött s Panda Lidiát (1755—1809.) vette feleségül, kitől 2 leánya és egy fia született. A leányok közül az 1777-ben született Zsuzsánna, 1799-ben gellénfalvi Gellén Ferenczhez ment nőül Losoncra, Lidia (1779—1823.) pedig Simon Sándor felesége lett. Az egyetlen fiú Zsigmond, Kocsi-Csörgheő Juliánna-t vette nőül, kitől 3 leánya és 2 fia született. A leányok közül Lidia, Urházy Nándor tanárhoz ment feleségül Kunszentmiklósr, Zsuzsánna, Kaszás Benő ref. lelkész, Karolina pedig Kálmán Károly ref. lelkész neje lett. A fiúk közül Vilmos, kis korában elhalt, Leánder mint honvédtiszt vett részt a szabadságharczban, később Abán telepedett meg s Mészöly Imre és Pázmándy Katalin leányát Rozáliát vette nőül, akitől született gyermekeit a táblázat mutatja.

Mészöly Gergely és Tóthy Zsuzsánna ötödik fia Gergely (1753—1819.) volt, aki, hozzá kerülván a családi irások bátyja István halála után, kiváló

gondot fordított ezek rendezésére s ő készítet róluk először jegyzéket „elenchus“-t. Hollósy Juditot (1764—1828.) vette feleségül, akitől 2 leánya és 6 fia született. A leányok közül Mária (1802—1831.) bogárdi Németh Gáborhoz ment nőül, Juliánna pedig (1804—1894.) nénje halála után ugyancsak a nevezett felesége lett. A fiúk közül a legöregebb, János (1786—1806.) fiatalon, 20 éves korában halt el. Az ötödik fiú az 1797-ben született Dénes, Kocsi-Horváth Juliánnát vette nőül, de házasságuk gyermektelen maradt. Mészöly Gergely és Hollósy Judit második fia, Antal (1791—1837.) Bönyön lakott Komárom-megyében s szolgabíró volt. Domokos Imre és Huszár Terézia leányát, Krisztinát vette feleségül, akitől született egyetlen leánya Krisztina, Pálffy Jánoshoz ment nőül Komáromba.

Mészöly Gergely és Hollósy Judit harmadik fia, az 1793-ban született András, papi pályára lépett s a tabajdi ref. egyház lelkésze lett s Medgyessy Pál nagykőrösi gymn. igazgató leányát Juditot vette feleségül, kitől 2 leánya és 2 fia maradt. A két leány: Apollónia és Terézia, egymásután Sohár Pál felesége lett; a fiúk közül Gedeon ifjan halt el. Az öregebb fiú, az 1839-ben született Pál, atyja örökébe lépett s a tabajdi egyház lelkésze lett. Nejétől gárdonyi Farkasdy Laurától született gyermekei a táblázaton láthatók. Közülök Gedeon kunszentmiklósi tanár, már eddig is kitünt s a Magyar Tudományos Akadémia pályadíját is elnyerte magyar nyelvtudományi dolgozataival.

Mészöly Gergely és Hollósy Judit negyedik fia Lajos (1793—1863.), először Domokos Teréziát vette feleségül, másodsor pedig Mészöly László és Péter Juliánna leányát Juditot. Első házasságából egyetlen leánya származott, Eszter (sz. 1832.) aki Váry-Szabó István 1848-as honvédszázadoshoz s később Kiskunhalas város polgármesteréhez ment nőül. A második házasságból egy fia maradt, Antal (sz. 1840.), aki Szabó Zsuzsánnát vette feleségül; gyermekeik a táblázaton láthatók.

Mészöly Gergely és Hollósy Judit legifjabb fia, az 1808-ban született Gábor, 1840-ben vette nőül Tatay Katalint, akitől 2 fia és egy leánya született. A leány, az 1844-ben született Mária, Komócsy Pál főügyész felesége lett Székesfehérváron. Az ifjabb fiú, az 1843-ban született József nőtlenül halt meg mint uradalmi gazdatiszt. Az idősebb fiú, Mihály (sz. 1841.) községi jegyző Pátkán. Feleségétől, Szőke Luizától született gyermekeit a táblázat mutatja.

A család leszármazását a mellékelt táblázatok tüntetik föl.

Márton
1682.
praesidii Veszpremiensis
miles egregius

János 1721. ns. (Hadry Zsuzsa)				Gergely 1721. ns. (eöri Szabó Zsuzsa)	
	János 1721. ns. (Keszey Sára)	István <i>l. II. tábla</i>	Gergely <i>l. IV. tábla</i>	Judith 1721. ns.	
	Julia (1. bogárdi Németh István 2. baracskai Szűts Mihály)				
János 1721. ns.	Anna 1721. ns.	Ilona 1721. ns.	Zsuzsánna 1721. ns.		
János 1721. ns. (Kocsi-Horváth Katalin)	Mária 1721. ns.	Ferencz † Kömlöd	Sára sz. 1726. † 1800. (Cseh-Szombathy Péter)		
Katalin sz. 1749. † 1813. Kömlöd (Both Pál)	Erzsébet sz. 1752. † 1812. Kömlöd (Simon Péter)	Sándor sz. 1757. Vajtha † 1836. (Laky Katalin) esk. 1782. Kömlöd	Lidia sz. 1761 Kömlöd (Vörös László) esk. 1779.	József sz. 1765. Kömlöd †	
Katalin (Berky Zsigmond) lak. Rév- Komárom	Julia (Kocsi- Horváth Dániel) lak. Sere- gélyes	Zsófia (Szántó György) lak. Győr	Zsuzsánna sz. 1785. (Szabó István) lak. Szabad- szállás	Lidia sz. 1786. (Kocsi- Horváth Pál) lak. Sárbogárd	Dániel sz. 1788. (Dörögdy Zsuzsánna) lak. Sárbogárd
Julia (Kurucz István) lak. Paks	Lajos (tinódi Vargha Ilona) lak. Sárbogárd		Ignác (Kiss Katalin) lak. Köttse	Katalin (Márkus Gábor) lak. Csősz	
Móricz	Endre	Sándor	Dániel	Julia	

II. TÁBLA.

István
sz. 1706.
— ki az I. táblán —
1721. ns.

(dercsikai Huszár Katalin)

József I. III. tábla	Sándor sz. 1745. † 1808. 1802. (vámosi Saáry Zsuzsa sz. 1760. † 1826.)	István 1802. (baracsikai Szűts Zsuzsanna)	Zsófia 1. tolnaszent- györgyberei Pálffy János esk. 1762. 2. Töltéssy Adám	Julia (Kocsi-Horváth Márton)			
	Eszter sz. 1780. † 1865. (Mészöly Sámuel sz. 1780. † 1865.) esk. 1805.	Imre sz. 1785. 1802. (Páz- mándy Katalin) sz. 1782. esk. 1810.	Lidia sz. 1786. † 1865. (Mészöly Gábor sz. 1782. † 1860.) esk. 1810.	Zsófia sz. 1789. (Dr. Miksó Gyula) † 1825. főhadnagy	István sz. 1791. 1802. † 1843. (Forster Zsuzsa)	Zsigmond sz. 1793. 1802. † 1843.	Krisztina sz. 1795. Klára sz. 1798.
	Apollónia (Huszár Péter)	Vincze (Sárközy Vilma sz. 1825.)	Róza (Mészöly Leander)				
	Antal sz. 1824. 48-as honv. tiszt † 1903.	Imre sz. 1827. 48-as honvéd	Dániel sz. 1836. † 1866. Königrátnél	Zsigmond sz. 1839. † 1894.	Emilia sz. 1842. (Czimmermann Antal)		
	Ignác sz. 1779. 1802. † 1818. tüzér százados dabasi Halász Teréz sz. 1777. † 1824.)	Pál sz. 1781. 1802. † 1865. — nőtlen —	Károly sz. 1787. 1802. † 1839. mérnök (dercsikai Huszár Lidia sz. 1803. † 1873.)	Sándor sz. 1793. 1802. (Kuthy Zsófia) Zsófia † 1905. (Meszlény József)	Erzsébet † Ferencz sz. 1797. 1802. † 1869. ügyvéd Zsuzsa (Kenessey Pál) Teréz Bálint 1802. †		
	Miklós †	Gusztáv (Somody Hermin)	Viktor †				
	Emma (Molnár Sándor)	Hermin (Molnár Sándor)	Kálmán min. hivatalnok	Teréz (Bekker György)	Juliánna	Jolán	
	Rudolf (Soósy Krisztina)	Miklós — nőtlen — †	Mária (Piróth Sándor)	Ignác mérnök (Marton Julia)			
	Irén	Lenke (Györkös Ferencz)	Gizella (mesterházi Nagy Pál)				
	Gyula főzámvevő (Ritthammer Anna)	Ida (Fehérvári Miklós)	Kálmán jegyző	Krisztina Karolin	Berta Jenő	Dezső ügynök stat. főtiszt	
László megyei főjegyző							

III. TÁBLA.

József
sz. 1739.
1802.

— ki a II. táblán —
† 1810.

(szentmártoni Radó Borbála
sz. 1741. † 1807.)
esk. 1761.

Lajos sz. 1763. szolgabíró † 1811. (nyéki Balassa Julia sz. 1777. † 1847.) sz. 1781. † 1806) esk. 1803.	János sz. 1764. † 1831. (Mészöly Julia sz. 1777. † 1847.) esk. 1801.	Teréz sz. 1767.	Antal sz. 1769. †	József sz. 1772. (baracscai Szűts Julia sz. 1776. † 1848.)	Rozália sz. 1773. † 1838. (nyéki Balassa János) † 1848.)	
Ferencz sz. 1803. (Molnár Julia) esk. 1828.	Mihály sz. 1806. †	György sz. 1803. (Pázmándy Eszter sz. 1795. † 1861.) esk. 1830. †	Károly sz. 1806. (Dr. Mészá- ros Márton) † 1877. (Pázmándy Johanna sz. 1818. † 1861.) esk. 1842.	Ágnes sz. 1806. (Vöröss Márton) † 1909.	Johanna (Vöröss Bálint)	
Zsófia sz. 1830. † 1881 (Molnár Lajos sz. 1825. † 1866.)	Gyula járásbíró (MészölyHermin) Lajos (Véssey Gizella)	Irén sz. 1844. † 1865. † 1847.	Győző sz. 1848. † 1913. ref. lelkész (Kovács Etelka esk. 1880.)	Ida sz. 1850. † 1909. (Gander János)	Tivadar sz. 1854. (Bungert Vilma)	
		Etelka sz. 1882.	Ilona sz. 1883.	Margit sz. 1885.	Győző sz. 1887.	Károly sz. 1895.
	Ottília (Prokopné)	Lajos jegyző	Tivadar gépező	Imre postatiszt	Kálmán jegyző	
Gyula ügyvéd	Szeréna Jenő	Ödön	Géza	Vilma	Hermin (ns. Natti Klotild)	Miklós
Bora sz. 1805. † 1883. (Papp István)	József sz. 1808. † 1869. (dabasi Halász Emilia)	Nyéken	Antónia (Szűts József)	Lajos esküdt (Sárközy Róza)		
Ambrús — nőtlen —	Gerzson sz. 1841. † 1900. közjegyző (Reiter Ilona)					
József járási orvos Székesfehérváron	Géza katona		Gabriella			
Hermin (Mészöly Gyula)	Gyula kir. táblabíró Győrben (Lánczy Mária)	Lajos	Ferencz (Bogyay Ilona) sz. 1862.)	Gizella (Kijász Elek)	József (Perlaky Irén)	Julia (Pintér Lajos)

IV. TÁBLA.

Gergely
1721. ns.
— ki az I. táblán —
(lengyeltóti
Tóthy Zsuzsanna)

István sz. 1739. zalai főügyész 1782. 1. Bodis Julia 2. Sándor Judith esk. 1799. †	János <i>l. V. tábla</i> Zsuzsanna sz. 1777. (gellenfalvi Gellén esk. 1799.	Ferencz <i>l. VI. tábla</i> Lidia sz. 1779. (Simon Sándor) † 1823.	Zsigmond sz. 1751. † 1809. 1782. lak. Szilas-Balhas (Panda Lidia sz. 1755. † 1809.)	Gergely sz. 1753. † 1819. 1782. (Hollósy Judit sz. 1764. † 1828.)			
Leánder 48-as honv. tiszt (Mészöly Róza)	Vilmos †	Lidia (Urházy Nándor)	Zsuzsa (Kaszás Benő)	Karolin (Kálmán Károly)			
Vilmos	Lajos	Hermin					
János sz. 1786. † 1806.	Antal sz. 1791. † 1837. szolgabíró (Domokos Krisztina) Krisztina (tolnaszent györgy- bereg Palffy János sz. 1822. VII. 19.)	András sz. 1793. ref. lelkész Tabajd (Med- gyessy Judit)	Lajos sz. 1793. † 1863. (1. Domo- kos Teréz sz. 1798. † 1837. 2. Mészöly Judit sz. 1809. † 1892.) esk. 1832.	Dénes sz. 1797. (Kocsi- Horváth Julia) †	Mária sz. 1802. † 1831. (Németh Gábor)	Juliana sz. 1804. † 1894. (Németh Gábor)	Gábor sz. 1808. (Tatay Katalin) esk. 1840.
Pál sz. 1839. ref. lelkész (gárdonyi Farkasdy Laura)	Gedeon †	Apollónia (Sohár Pál)	Teréz (Sohár Pál)	István sz. 1868. (Bauer Irén)	Erzsébet		
Endre járásbíró	Pál ügyvéd	Gedeon ♦ tanár	Dezső †	Ida †			
Mihály sz. 1841. jegyző (Szóke Luiza)		József sz. 1843.		Mária sz. 1844. (Komócsy Pál)			
Bora	Katalin	Mátyás	Vilma	Márton	Anna	Mihály	Erzse

V. TÁBLA.

János
1782.
— *ki a IV. táblán* —
(szentkirályszabadjai
Szőke Anna
sz. 1730. † 1822.)
esk. 1761.

László sz. 1762. 1806. † 1842. (kiséri Péter Julia sz. 1770. † 1825.) esk. 1795.	József sz. 1763. †	Katalin sz. 1764. † 1827. (Huszár Gábor sz. 1761. † 1821.)	Zsuzsa sz. 1770. † 1850. (Hollósy Péter sz. 1761. † 1821.)	Julia sz. 1773.		
János sz. 1796. 1806. † 1877. (alsómesteri Tóth Róza sz. 1806. † 1853.) esk. 1824.	Zsuzsa sz. 1799. †	Anna sz. 1801. †	László sz. 1803. †	Katalin sz. 1805. (Kenessey Dániel esk. 1826.	Judit sz. 1809. † 1892. (Mészöly Lajos sz. 1793. † 1863.) esk. 1832.	Julia sz. 1810. † 1860. (Huszár Pál)
László sz. 1825. szolgabíró ügyvéd 48-as nem- zetőr † 1902. (szentki- rálysza- badjai Soós Teréz) esk. 1860.	István sz. 1826. † 1814. (Huszár Teréz) esk. 1865.	Eleonóra sz. 1832. † 1898. (pákozdi Csontos Sándor sz. 1819. † 1872) esk. 1852.	Péter sz. 1836. † 1897. (Urházy Czecczilia) esk. 1863.	Róza sz. 1838. † 1912. (Soós Károly)	Anna sz. 1840. János sz. 1841. † Gáspár sz. 1843. †	Gáspár nyug. nyug. főgymn. igazgató N-Körös Sándor sz. 1851. †
		Róza (Végh Lajos)	Aron tb. főszolgabíró (Vancsay Irény)	Fáni (gárdonyi Nagy János)		
	István járásbíró Bácstopolyán (Boross Margit) Géza	Anna (Kolozsváry Sándor)	Julia lván (Csontos Andor)	László † állatorvos	Károly okl. gazdász	
János jegyző	Margit (Laczkovich László)	Balázs †	Imre †	Ilona †	Teréz	József postatiszt

VI. TÁBLA.

Ferencz
sz. 1744.— ki a IV. táblán —
1782.

(Keszey Juliánna)

Antal sz. 1770. kapitány † 1855. 1. Kazay Zsuzsa sz. 1791. † 1813.	Teréz sz. 1774.	Julia sz. 1777. † 1847. (Mészöly János sz. 1764. † 1831.) esk. 1801.	Sámuel sz. 1780. † 1865. (Mészöly Eszter sz. 1780. † 1865.) esk. 1805.	Gábor sz. 1782. † 1860. (Mészöly Lidia sz. 1786. † 1865.) esk. 1810.	Zsuzsa sz. 1784.			
2. Huszár Teréz sz. 1784. † 1847. esk. 1820.	Ignác sz. 1806. †	Imre sz. 1809. szolgabíró (Kenessey Johanna)	Bálint sz. 1813. † 1888.	László sz. 1821. honv. husz. százados † 1892.				
1: Eszter sz. 1812. (Hollósy Károly) esk. 1831.	2: Krisztina sz. 1823. (Molnár Zsigmond) esk. 1843.)	Géza sz. 1844. festőművész † 1887. (Posztóczky Róza) †	Béla sz. 1848. gazd. intéző † 1903. (Ruisz Vilma) †					
Anna (Horváth Béla)	Margit (Pöschl Károly)	Ilona	Johanna	Géza				
Elek sz. 1811. † 1847. szolgabíró	Jozefa sz. 1813. † 1875. (szentkirályi- szabadjai Soós Ferencz) esk. 1833.	Gedeon +	Farkas sz. 1815. honv. al- ezredes † 1892.	Kornél sz. 1817. honv. szá- zados főszolgabíró +	Dávid sz. 1819. † 1878. (szent- királyi- szabadjai Szöke Julia)	Lőrincz sz. 1821. árv. ülnök (Czeczey Mária)	Kálmán sz. 1823. † 1873. (Németh Agnes)	Klára sz. 1825. † 1903. (Miskolczy Szijjártó József)
Ilona †	Pál sz. 1851. (Szentmihályi posta- Katalin)	Sándor sz. 1854. főnök	Jolán (Fridrich Sándor)	Berta sz. 1860.				
Vilma (Kecskés Dezső)		Lenke (Czajlik Dezső)		Zoltán †				
Gyula †	Kálmán †	Jenő †	Erzsébet †	Dezső			Janka (Kiss Vincze)	

B) Tárcaza.

A neczpáli Justh-családnév eredete.

A turóczi konvent tanusítja 1479. márcz. 8-án, hogy Neczpáli Balázs (az iktári Bethlen-család oldalóse) Neczpál, Jahodnik, Zsámbokrét, Nagy-rutek (turóczmegyei), Körmösháza (liptómegeyi), Csepanov (árvamegyei), Gyoma, Miklóslaka, Öszöd, Téglás (békésmegyei), Bellenősi, Seprős, Bodon és Csokástelke (zarándmegyei) nevű birtokait 2000 forintban *Kussawi és véglesi Justh András*-nak, továbbá ennek János nevű fiának, valamint saját leányának Zsófiának, nevezett János jegyesének elzálogosítja. Tudtommal ez az első eset arra, hogy hazai okirataink egy Justh nevű családot említenek, mert, miután az illető okirat a zálogurat következetesen mindig csak Justh Andrásnak nevezi, jogosítva vagyunk arra, hogy jelen esetben a Justh-ot állandó családnévnek tekintsük és azt is feltételezhetjük, hogy Kussawi és Véglesi András e családi nevet már húzamosabb idő óta használta.

De nem így áll a dolog.

Neczpáli Balázs meggondolta a dolgot és kijelenti 1479. márc. 15-én a turóczi konvent előtt hogy a fenti birtokokat fenti Andrásnak 6000 forintért eladja. Ezen okiratban a vevő neve: „*Andreas filius Jodoci de Cwsaw*“ vagyis: Jodok fia Cwsawi András. Ugyanazon napon elrendeli Mátyás király (Budán), hogy a budai káptalan *Jodok fiát, Kussawi Andrást*, ennek *fiát Jánost* és *Neczpáli Balázs leányát Zsófiát*, a fenti birtokokba iktassa be. Ugyanazon évi márcz. 20-án a turóczi konvent a vevőt: *Jodok fia Cwsawi Andrásnak* mondja. Április 26-án jelenti a budai káptalan a királynak, hogy *Jodok fiát: Kussawi Andrást*, fiát Jánost és Neczpáli Balázs leányát, Zsófiát, a fenti birtokokba statúálta. 1480. jan. 16-án jelenti a budai káptalan, hogy *Jodok fiát: Kussawi Andrást* és fenti társait a fent nevezett birtokokba bevezette. 1485. febr. 23-án kijelenti Neczpáli Zsófia a garan-szentbenedeki konvent előtt, hogy azon adásvételt, melyet atyja annak idején *Véglesi Justh Andrással* és ennek fiával, Jánossal kötött, megerősíti. 1486. okt. 21-én és nov. 4-én kiadják ezen kötvényt *Véglesi Justh Andrásnak* és Jánosnak. 1493. jun. 17-én, megint mint *Véglesi Justh András* szerepel, a mit 1494. jun. 18-án, 1496. jun. 18-án és 1499. febr. 8-án is találunk. 1528. márcz. 25-én, András már nem él. Helyette szerepel fia, *Melchior*, kit Ferdinánd király *Melchior Kwth de Kussaw alias de Neczpal*“-nak nevez¹⁾ és kinek kedvére a Justh András és Bethlen Domonkos közt 1496-ban kötött egységet helybenhagyja. Az illető okiratban világosan ki van emelve, hogy Melchior

¹⁾ V. ö. Turul 1890. évf. 59 ddo. 1520., hol mint kussawi és neczpáli Menyhért szerepel.

atyja, a néhai *Andreas Iwsth de Wegles alias de Kwssaw*. 1579. márc. 31-én Melchior unokája (János fia) *Iusth András*, mint „filius quondam Joannis, filii olim Melchioris, filii quondam Andreae Iwsth de Wegles” szerepel. 1590. decz. 3-án ugyanő mint *neczpáli Iusth András*, illetve „filius quondam Joannis, filii olim Melchioris, filii quondam Andreae Iusth de Kussaw alias de Wegles” és mint az iktári Bethleneknek „frater contractualis”-a (szerződésesi rokon) van említve. Ugyanezen néven szerepel, 1591. nov. 2-án is.¹⁾ A későbbi levezetés fejtegetésem céljára nézve felesleges.

Az eddigiekből a következő tűnik ki:

1. Az 1479. márcz. 8-án felmerülő Kussawi és Véglesi Justh András azonos azon Cwsawi Andrással, kit az okirat a Justh név mellőzésével csak Jodok fiának nevez és ki életének további folyamán részint mint Justh András, részint csak mint Jodok fia András szerepel.

2. Addig míg a Justh nevet nem használja, csak „Kussawi”-nak nevezi magát; mint Justh részint a „Véglesi”, részint a „Kussawi” melléknevet használja. Egyenes utódai, kik már véglegesen a Justh néven szerepelnek, a „Kwssawi”, később pedig a „Neczpáli” előnevet használták. Tőlük származik a még most is élő neczpáli Justh-család.

Megoldásra vár tehát még azon kérdés, hogy mily módon jutott a család az eddig még meg nem magyarázott Justh-névhez.

Megoldhatjuk.

* * *

Heves- és Nógrádmegye főispánjai 1441 márc. 8-án Szécsényben több várkapitánnyal a közlekedés biztosítása végett frigyot kötnek. A szerződő felek között a sziléziai származású Schellendorfi Haskó mellett bizonyos *Jodocus de Bessaw*, Zólyom kapitánya is helyet foglal.²⁾ Midőn ugyanezen felek 1441. okt. 9-én újra szerződnek, akkor *Jodocus de Bussau* már a zólyommegyei Végles várkapitánya (mellette ugyanezt a hivatalt viseli szomszédvári Csernin Henning);³⁾ itt azonnal ki kell emelnem, hogy a családnév mindkét forrásban helytelenül van közzétéve; nem Bussau ez, hanem a többi forrás egybehangzó adatai alapján: *Kussau*. 1447-ben Ágoston győri püspöknek egyik levelében mint Jost von *Kassaw* szerepel. Az illető darab közlője, gr. Teleki József⁴⁾ nagyon tévedt, midőn az okirat regestájában ezt a német megjelölést „Kassai József”-nek vette. 1467. jan. 2-án olvassuk, hogy a pápa, „nobili viro *Jodoco de Cussew militi, capitaneo et domicello*⁵⁾ in *Weglesth* Strigoni-

¹⁾ Békésmegyei oklevéltár: 94. 96. 98. 100. 102. 104. 106. 108. 109. 114. 131. 132. 155. 158. 161.

²⁾ Brüsseli okmánytár I. 1.

³⁾ Botka: Barsmegyei oklevelek 94.

⁴⁾ Hunyadiak kora X. 205.

⁵⁾ a *domicellus* jelenti, hogy Jodok Véglesen akkor nemcsak várkapitány, hanem földesúr is volt.

ensis diocesis“ és feleségének, a nemes Márta asszonynak, hordozható oltár privilegiumot engedélyez. Ugyanazon évi decz. 18-án megújítja ezt a pápa és akkor Jodok mint „Jodocus de *Cussew* capitaneus castris Viglesth“ szerepel; neje Mártha is részesül az engedélyben.¹⁾ Itt is hibásan közlik a családi nevet, mely nem Cussew, hanem Cussaw. Még azt is tudjuk, hogy ezen Jodok Neczpáli Balázs atyjával Demeterrel (1406—1426.) összeköttetésben volt, amennyiben neki többször kölcsönöket adott.²⁾

Családi neve tudtommal még nincs kellőleg meghatározva. Helyes kiejtése csak „Kuszau“ vagy „Kosszau“ lehet; én az előbbit helyesebbnek találom. Kussau vagy Kuszau nevű helység — ha ez egyáltalában helységnév is — Magyarországon jelenleg nem található. Az „aw“ vagyis „au“ végszótag német eredetre vall, ami azonban nem zárja ki, hogy viselője esetleg szláv származású ember volt. Van egy Kosau helység Csehország német-bródi kerületi kapitányságában és van egy Kussow nevű helység Poroszországban. A nagyobb valószínűség azonban a mellett szól, hogy itt a csehországi Kosau-val van dolgunk.³⁾

A *neczpáli Justh család első kimutatható egyenes őse tehát Koszau Jodok zólyomi és véglesi kapitány*, amint ezt már Nagy Iván⁴⁾ is megmondja. Miután ott a család nemzedékrendjét is találjuk és a jelen soroknak csak az a feladatuk, hogy a Justh név szöfejtését adják, itt csak arra szorítok, hogy az eddigiek alapján a következő stemma töredéket kapjuk:

Koszau Jodok	
1441—1467.	
zólyomi és véglesi kapitány	
neje: <u>Mártha 1467.</u>	
Koszau és véglesi	
Justh András	
1479—1496.	
János	Melchior
1479—1486.	1528.
neje: Neczpáli Zsófia	<u>János</u>
	<u>András</u>
	1579—1591.

A görög iodókosz annyi mint tegez vagyis nyíltok. A keresztényeknél Jodok-alakban személynév lett belőle, melyet latinul Jodocusnak írtak. Tudtommal leginkább a németek használták, csakhogy ők, ha németesen akarták kiejteni, a Jodokból az összevont vagy dédelgetett Jobszt-ot és a kényelmetlen *b* betű kilökésével a Németországban még

¹⁾ Történelmi Tár 1899. évf. 259.

²⁾ Békésmegyei oklevéltár 94.

³⁾ V. ö. Turul 1913. évf. 62. old.

⁴⁾ Magyarország családai V. 371—374.

most is elég gyakran szereplő *Jost-ot* (= Joszt) használták. E név legismertebb viselője Zsigmond királynak egyik unokafivére, Jodok morva őrgróf († 1411. jan. 17-én), kit a német kútfők azonban rendesen csak németesen neveznek. Lichtenburgi s Vetoviai János glatzi kapitány 1379. jan. 28-án „des durchleuchtigen hern *Jusst* margrefen czu Merhern“; maga az őrgróf 1385. márcz. 22-én Brünnben kiállított egyik okiratában következőleg nevezi magát: „wir *Jost* von gots gnaden marggraff vnd herre czu Merhern“¹⁾).

A Jodok németesítése megmagyarázza már most a Just-név keletkezését és jelentését.

Tudjuk, hogy hazai okirataink még az állandó családi nevek felvétele után is jó sokáig egyes személyeket úgy jelöltek meg, hogy a keresztnéven kívül még az illető egyén atyjának a nevét is kiemelték; a vatikáni kancelláriában ezen eljárás majdnem törvényre emelkedett; Lucas Philippi pl. mindig és kivétel nélkül ott „Fülöp fia Lukács“ stb. Ebből most már nagyon is érthető azon körülmény, hogy az idők folyamán, nevezetesen pedig akkor, ha valakit igen sokáig így megjelöltek és az atyát különben is kiváló férfiúnak ismerték, az atya nevéből oly állandó család — illetve vezetéknévvel alkottak, mely viselőjének összes egyenes utódaira állandóan átszállt.

Koszaui Andrást a latin okiratok „filius Jodoci“-nak nevezték; a németek mondták „des Juszt“ illetve „des Jost Sohn“; de ez hosszadalmas volt; éltek tehát a kényelmes „Andreas Just“ vagyis a helyesebb „Andreas Joszt“-tal, *amiből a magyarok a Just Andrást csinálták*. Így tehát azt is vélhetjük, hogy a magyarok, bár a nevet ú-val irták, ezt annak idején Jost-nak ejtették ki, ami ma is helyes volna; de ha már Justh, legyen legalább Juszth!

Dr. Wertner Mór.

---

¹⁾ Codex diplomaticus Silesiae X. 223. 227.

Arady Katalin özv. Szent-Kiriák Györgyné végrendelete (1785.)¹⁾

Minthogy az Ur Istennek meg foghatatlan Rendelése és el bonthatatlan Törvénynye az: hogy minden Ember bizontalanul élvén az Eő Szent akarattya Szerént a Lelkét vissza adni tartozzon, és ezen üdönek sem bizonyos órája, sem napja ne légyen. Azért énis hallandó állapotomat józan elmével fel venni magamban el tökélettem egyszersmint, hogy mint Istennek, mint pedig felebarátimnak valamintire eleget tégyek. Ez az utolsó, és meg másolhatatlan akaratom, és Szándékom. Tudniillik:

Elsőbben: Halálom következőn Testemnek el Takarítása Három Száz Rhénes forintokra menyen.

Másadszor: Mind a két Ó hiten lévő Szegedi Szentegyháznak, egy és egy Száz forintokat, egybe vévén két Száz forintokat hagyok.

Harmadszor: Ugyan Nemes Szabad Szeged Királyi Városban napjaimat töltvén, ottan lévő Szegényeknek Két Száz forintokat, hogy azok minden leg kisebb fogyatkozás nélkül ki osztassanak, úgy hagyom.

Negyedszer: Nem lehet utolsó órámbanis meg felejtkezmem azon Szeretről, és tiszteletről, a mellyel a gyermek Szüleikehez tartozik, ugyan azért a fejobb el rendelt Summát ki vévén, minden ingó, és ingatlan vagyonomnak, és Jóságomnak, még annakis (a melly Pör alat vagyon) hasonfelit hagyom, életbe lévő kedves Szüleimnek, és maradékinak.

Ötödször: Más Hasonfelitpedig hagyom Tekéntetes Nemes Marton Anna Asszszonyságnak, és Kedves Leány Gyermekének azon okból: mivel érdemes férje Tekéntetes Nemes Nemzetes és Vitézlő Tomcsányi György Ur Istenben boldogult Uramnak választot jó Akarója, és Baráttya volt, amintis sok rendbéli hiv Szolgálatit, még együtt éltünk az Urammal, együtt tapasztaltam.

Hatodször: Több rendbéli keresetem lévén ide s, tova, az iránt, hogy Szegény boldogult Urammal tett fáradságom el ne veszszen, rendelem: Hogy Nemes Nemzetes, és Vitézlő Pokomándy Tamás Ur, a ki valamint hogy életemben ügyemet ugmint Prokatorom fel fogta, továbbis esendő halálom után follytassa, és Semminémü igaz keresetemet másnak ne engedje; a mi fáradságának jutalmát illeti, most nevezett Prokator Urnak légyen Két Száz forintya, minden kölcségeken kívül.

¹⁾ Eredeti Dr. Bakos Géza birtokában, Mikebudán.

Hetedször: Meg holt férjemnek mindennemű ruháit, egy gyűrűt, és Kardját hagyom János Eöcsémnek.

Nyolczadször, és *Utólször*: Mivel pedig ezeken kívül még maradt három gyűrűk meg holt Szent-Kiriák László öregbik Uram(é) voltak, azok maradjanak a Fiára Szentkiriák Demeterre. Melly Rendelésemet magam tulajdon Szándékával az alább irott, és a végre hivatott Uri Szemellyek előtt továbbis meg másolhatatlanul mondom, és vallom. Költt Temesváron 2-dik Augustusban 1785-dik esztendőben.

Ezeken kívül a midőn ezen Testamentumomat alább irtt Tekéntetes Uri Személylyek előtt vallnám, egyszersmint rendelem és kérem Tekéntetes Tomcsányi György Urat, hogy mivel Plenipotentiariusom légyen, esendő halálom után ezen rendeeseimnek végbe vitelét magára válollya, az az: Testamentumomnak Executóra légyen. Sigl. ut Supra. X Arady Katalin Nemes Szent-kiriák György Özvegye per Manus Pauli Bakos.

Coram me Ignatio Kunich m. p. Requisito Tesste P. H. Petro de Mocsáry m. p. Requisito Tesste. P. H. Stephano Laczkovics m. p. Tesste Requisito. P. H. Michaille Frummer m. p. Requisito Tesste P. H. Vincentio Sebestenyi m. p. requisito Tesste. P. H. Francisco . . . . m. p. requisito Tesste P. H. Paulo Bakos m. p. requisito Tesste P. H.

ij. H. K.

Helyreigazítás.

1. A **2-ik** füzet *37-ik* lapján a Halász családnál, Edersdorff helyett *Ebersdorff* olvasandó.
2. ugyanezen családnál a *15-ik* lapon, a IX. tábla végén Vincze † 1873. helyett † 1863.
3. a *63-ik* lapon a 2)-ik jegyzetben 175/455 helyett: *1754/55-iki* összeírás.

A) Családtörténet.

23. Dely (issebri).

Zala- és somogy megyei nemes család s ott jelenleg is birtokos. Első ismert őse Dely Péter, ki hű szolgálataiért, I. Mátyás királytól czimeres nemeslevelet nyert.¹⁾

Péter unokája Tamás, nőül vette Isebri alias Domonyay János deák ákosházi Sárkány Ilonától született leányát Zsófiát kívül reá, valamint — a Bond Rufustól (élt 1300—1330 között) származott — homok-komári Kola Miklós egyetlen leányának, Annának férjére szentmiklósi Domonyay Benedekre s ezek maradékaira számos birtok szállott, melyek utóbb mind Dely Tamásra, illetve gyermekeire — valamint Domonyay János másik leányára Sárára, Szily Jánosnéra s ezek maradékaira — háramlották át, minthogy idők teltével az egyetlen élő Domonyay-fi, *Péter* és nővérei is leszármazottak nélkül haltak el.

Ezen birtokok a zalamegyei Isebor, Pacsa, Horváthi, Aracs, Bube rek, Gebárh, Neszdej, Homok-Komár és Szentmiklós községekben fe küdtek.²⁾

Dely Tamásnak 4 fia volt u. m. Lőrincz, György, Gáspár és Péter, továbbá egy leánya Anna, Egerallyi László zalavári várnagy felesége. Ezek közül ágát csupán Péter tartotta fenn, mert a többi fiu magvasza- kadtt és pedig György és Gáspár már közvetlenül, Lőrincz pedig Gáspár nevű fiában.

A nevezett testvérek közül Gáspár és Péter — mindketten német- újvári várnagyok — valamint Péter fia János, zálogba veszik Péter sógo- rától kaczorlaki Kaczor Mihálytól, Mártha- vagy Mátéháza, Zerdahely, Zer- dahelyszigethe, Berzencze, Dusnak, Peleskefő, Kis-Görbő, Gelseszigeth máskép Vizállószigeth, Kaczorlak, Hahált, Déscycs és Gutorfőldé zalame- gyei községekben fekvő birtokrészeket és ezekre zálog címén királyi meg- erősítő és bevezetést elrendelő oklevelet nyertek I. Ferdinándtól, mely 1549. évi (fer. sexta. prox. p. fest. Assumptionis Beatissimi Virginis Mariae, ke- letű) oklevél alapján, a kapornaki convent által, nádasdi Darabos Ger- gely homo regius közbenjöttével, nevezett Delyek ellentmondás nélkül még azon évben e birtokokba be is vezettettek.³⁾

¹⁾ *Családi iratok között*: Dely Tamásnak 1578 évi (die 6 Idus Aprilis kiállított) elismervényéből kitünően, melyben a nevezett elismeri, hogy ezen armálist, melyet nagy- atyja néhai Dely Péter nyert Mátyás királytól, Dely Jakab fiától Istvántól, mint öregebb atyafi kezeihez átvette.

²⁾ Kitéjük mindez: a zalavári apátság 1563-ban (in festo Visitationis Mariae) kelt hiteles kiadványából; továbbá berekszói Hagymássy Eustách és Hassághy Imre zalamegyei alispánoknak 1563. (feria 5 prox. p. fert. 6 Dorothea Virginis) és 1564. (feria 5 prox. post dominica Cantate) keletű, valamint gersei Pethő Péter és peleskei Eördögh István za- lamegyei alispánok 1569. (Sabotho prox. p. fest. Visitat. Beat. Virg. Mariae) keletű, ugyan- csak nevére idéző végzéseiből. (*Eredetiek a családi iratok között.*)

³⁾ A vasvári káptalan 1741. febr. 20-án kelt kiadványa, a családi iratok között.

Péter mint szerző általában szerencsével működött, mert 1568-ban is, Ormándy Ferencz néki és sógorának Egerallyi László zalavári várnagynak, valamint örököseinek örökbe vallotta és végrendeletileg hagyományozta isebori házát és curiáját 45 hold szántófölddel, valamint a pacsai és bubereki hegyvámokat.¹⁾

Ellenben fivére György, a néki osztályba jutott Domonyay-féle javakat nem sokáig birtokolta, mert unokatestvérével Szily Ferenczcel együtt isebori, pacsai, horváthi, aracsai, bubereki, gebárthi, neszelei, homokomári és szentmiklósi birtokrészeitet közösen zálogba adták 1579-ben kissennyei Sennyey Ferencz, Sósvár. Kapu és Zenka várak kapitányának 400 m. forintért a vasvári káptalan előtt.²⁾

Györgynek egyenes utódai nem maradtak s a zálogba tett birtokrészek a Sennyey család kezén maradtak közel két századon keresztül, amint az alábbiakból ki fog tűnni.

A családban szerzés helyett, általában kisebb-nagyobb birtok elidegenítések egymást érik; csak néhányat érintve is, a főszerző Péter kisunokája András, kire — szépanyja kaczorlaki Kaczor Dorottya (Péter neje) ágán is — szülei után szép birtokok háramlottak, 1698-ban 200 m. forintért homokomári, szentmiklósi, marthai, fürréthi vagy fürvölgyi, hosszúrétli másképp languzi, bódicsi, obronoki és desitsi birtokilletőségeit elzálogosítja nemzetes Büky Tamásnak, Istvánnak és Zsuzsannának.³⁾ Ezt megelőzőleg még 1681-ben, Homok-Komáron, Szentmiklóson és Obornokon lévő házait is zálogba adta volt Büky Istvánnak, 61 m. forintért.⁴⁾

A Bükyektől és Sennyeyektől ezek a birtokrészek több kézen átmenve, végre br. Sechendorf Farkas kanizsai várparancsnokra szállottak, ki ismét br. Esch Ferencznek adta el, viszont ez 1744-ben gr. Batthyány Lajosnak 24,000 forintért.⁵⁾

A család ebben a stadiumban lépett fel perrel a gr. Batthyányak ellen, a nevezett birtokok visszaszerzése érdekében, mely perben a mellékelt nemzedékrend szakadatlan láncolatát és hitelességét okmányokkal bizonyították Dely Tamástól kezdve (1550. kör.), a XVIII. század végéig. A per azonban nem jár sikerrel s e birtokok a családra nézve végleg elvesztek.

Az ősi birtokmaradványt Bükyeknek elzálogosító András fia György, neje egri Egry Katalin által, Eger község (Zala-m.) egyharmadának bir-

¹⁾ A kapornaki convent 1568. (Dot. feria Sexta prox. pt. dietum festum Beati Michaelis Archangeli) keletű oklevelében; a zalavári apátság 1763. aug. 17-én kelt hiteles átiratából. (Eredeti).

²⁾ A vasvári káptalan 1549. (Dot. feria Secunda in Vigilia festi conceptionis Beatae Mariae Virginis) kelt oklevele és az 1737. aug. 18-án kelt átirata szerint. (Eredeti.)

³⁾ Eredeti családi iratok.

⁴⁾ Eredeti családi okmány.

⁵⁾ Ezekre a birtok átruházásokra vonatkoznak: III. Károly, Bécs, 1721. ápr. 22-én, továbbá M.-Terézia, Bécs, 1744. aug. 26-án kelt megerősítő és a beiktatást elrendelő oklevelei, végül az ezekre teljesített bevezetést igazoló hiteleshelyi tanúsítások, a vasvári káptalan 1776. nov. 30-án kelt átiratából. (Eredeti.)

tokába jutott s ez alapon a mai nemzedék is még birtokos az egri határban¹⁾. A nevezett elzálogosító András neje Somogyi Éva is hasonlóképen bánt el szép számú somogy megyei birtokaival, mert ez is Csókány, Sárd, Kistamási, Simonfa, Gyócsi, Inakod, Mike és Kadarkuthi jószágait — melyeket már nagyanyja Batthyány Anna 1649-ben, Pussérffy Mihálynak potom 20 magyar forintért zálogba adott volt — a lejárt zálogos 18 évек után is midőn hozzá visszakerülhettek volna, ismét zálogban hagyta a Doby családnál, mely tény képezte alapját az utódok és a Somsich család között Csókány, Sárd stb. községek miatt, a XVIII. század végén folyamatba tett nagy terjedelmű pernek.²⁾

Dely György és Egry Katalin fia Mihály, Zalamegyéből a somogy megyei Gyöngyösmellékre költözött s ennek fiai közül csupán György és utódai maradtak zalamegyei birtokosok, a többi testvér ugyancsak somogy megyei lakos lett.

A közölt leszármazás mindössze a XIX. század közepéig terjed, minthogy a későbbi adatok nem voltak beszerezhetők.

A család czimere — amint az számos eredeti okmányon előforduló, egyenlő pecsétlenyomat alapján meghatározható — a következő:

3 részre osztott paizs, felső 2 részében befelé fordult páncélos kar, a jobboldali szivet, a baloldali kivont kardot tartva. A paizs alsó kék részében, 2 ragadozásra kész, szemközt álló, kettős farkú, ágaskodó oroszlán. A zárt sisak disze: növekvő, 2 ágú lombtalan fa (fatörzs).

Péter 1460—1490.				
N.				Jakab
Tamás de Isebor 1556. 1578. (szentmiklósi Domonyay Zsófia)				István 1578.
Lőrincz	György	Gáspár	Péter	Anna ³⁾
Gáspár †	1579. †	1549. németújvári várnagy †	1549. németújvári várnagy 1556. 1563. 1568. (kaczorlakai Kaczor Dorottya)	(Egerallyi László 1568. zalavári várnagy)
				Miklós
				János 1629. 1678.
				Márton
		András	Borbála	

l. II. tábla

¹⁾ Eredeti osztálylevel a családi iratok között.

²⁾ Eredeti családi okmányok és periratok.

³⁾ Leánya Orsolya Batthyány Kristófné, kinek fia János 1635.

II. TÁBLA.

András
1681. 1698.
— *ki az I. táblán* —
(Somogyi Éva¹⁾
1675.)

György
de Isebor et Rátka
(egri Egry Katalin)

István 1725—1769. †	János (Thúry Katalin)	András †	Mihály lak. Gyöngyösmellék — Somogy-m. — (ns. Karácson Judith)	Erzsébet (Vizváry György)
Dániel †	Róza (Kenyeres Péter) ²⁾	Judith (Baksay Miklós)		
Mihály József (Hódossy Erzse)	Samu 1774. ügyvéd †	István 1793-1801. lak. Gyöngyös- mellék	György 1774-1801. lak. Eger - Zala m. -	Sándor 1793. táblabíró lak. Gyöngyös- mellék majd Pécs
				János Erzse (Ujj János) Teréz
				Ferenc (Csillagh Éva) Erzse †
				László Boldizsár János Katalin Julia
				Éva lak. Baksa -Baranya m. -
				Sándor 1803. Ferencz-József 1821.
		Lajos 1817.	Vitus 1819. Teréz Róza 1819. (Cseke (Oroszy János) Benjamin)	Julia (Dienes István zalaitáblabíró)
Anna 1819.				
András	Erzsébet	Boldizsár	István (Léránt Ferencz)	Róza Katalin
György	Gábor	Gáspár	Boldizsár	Dániel
				Tamás
				Anna
				Brigitta

Makay Dezső.

¹⁾ Somogyi István és Gelsey Judith leánya.

²⁾ Leánya Róza, Oroszvály Gáborné.

24. Kenessey (kenesei).

A család eredete okmányilag még nincs igazolva.

*Nagy Iván*¹⁾ szerint, a dunántúli kerület egyik ismertebb nevű, régi, nemes családja, kiterjedve és birtokolva Fejér-, Győr-, Somogy-, Sopron-, Veszprém-, stb. megyékben. A család származására nézve biztosan nem meri állítani, vajjon a „Kenezius filius Urbáni de Sukurod“ ki 1270-ben élt, nem volt-e a család egyik törzsöse? *Gyurikovics György*²⁾, a család leszármazását Kenesei Péteren kezdi, ki II. Endre király kapitánya 1230-ban. Ezen Péter lehetett a nevezett király azon colonellus capitaneus-a, ki a palestiniai hadjárat alkalmával a Tábor hegy alatt, a hontmegyei „Terra Palást“-nak a Palástthyak részére adományozó oklevelet ellenjegyezte. Gyurikovics a leszármazottak közül megemlíti: Istvánt 1315-ben mint Róbert-Károly kapitányát; Albertet 1360-ban, mint Nagy Lajos consiliariusát, valamint Lőrinczet 1465-ben, mint Mátyás király kapitányát stb. — *Dr. Wertner Mór*³⁾, 1294-ben a Zsák nembeli Kenechei Miklós comest, mint homo regium nevez meg. *Rajcsányi*⁴⁾ szerint, I. Ferdinánd 1527-ben Kenesei Bálintnak és Csatár Bálintnak adományozta Kömlődöt (Komárom-m.), majd 1528-ban Bálint és András testvéreknek — Márton fiainak — nova donatio-ként, a veszprémmegyei Fászs, Vámos, Lepsény, Esztergár, Alsó-Hidegkút és a zalamegyei Eörs községi birtokokat.

Egyes családtagok még *a)* Imre, ki 1598-ban homo regius Besenyei Mihály birtokbaiktatásánál Vencsellőn⁵⁾. — *b)* János, kinek neje Zsámbokréthy Magócz (Magdolna) 1605-ben a trencsényi vár praefectusa⁶⁾. Felesége 1633-ban már Zsámbokréthy Jánosné, kinek első férjétől született fiai Kenessey Mihály és András, 1634. márc. 5-én átveszik Zsámbokréthy György özvegyétől Révay Erzsébettől, a néhai Zs. Györgynek őrzésre átadott következő okiratokat: Bánffy János donatióját Pecsényédről; Kéry György bevallását ugyancsak Pecsényédről; atyjuk Kenessey János végrendeletét és a maguk között való osztályról szóló oklevelet⁷⁾. *c)* Péter, 1617—1626. között a tihanyi vár főkapitánya, ki ez idő alatt birta és haszonélvezte az apátság összes javait,⁸⁾ melye-

1) N. I. VI. 203.

2) Nemzeti Múzeum ltára: Gyurikovics-fele gyűjtemény Fol. lat. 3808. II. Tom.

3) Wertner II. 430.

4) Nemzeti Múzeum ltára: Rajcsányi-fele gyűjtemény; Orsz. levéltár.

5) Széll Farkas; A nagybesenyői Bessenyei-család története 195. old.

6) Tör. Tár. 1900. évf. III. füzet. 415 old.

7) Rudnay Béla: A Zsámbokréthyak 48. 69. 111. 119. 121—22.

8) Jalsovics Alfréd: A tihanyi apátság története 62. old.

ket 1619-ben, a dunántúli hadjárat alkalmával nyert Bethlen Gábortól adományba, a jezsuiták vörösberényi uradalmával és a veszprémi püspökséghez tartozó több jószággal egyetemben. Ezen birtokok azonban a nikolsburgi békekötések (1621., 1624., 1626.) értelmében, visszaszállottak előbbi tulajdonosaikra. A nevezett Péter által használt czimer — mely a balatonfüredi ref. egyháznak ajándékozott ezüst kelyhek egyikére van vésvé — a következő: jobbjában kardot, baljában csillagot tartó, páncélos vitéz. Sisak-disz: nyíllal átlőtt holló. *d)* László, ki másokkal együtt donatiót nyert II. Ferdinándtól, Sopron, 1625. nov. 19-én, a veszprémmegyei Peremarton községre, mely adománylevelet I. Lipót, Bécs 1697. február 14-én megerősített.¹⁾

A hiteles és okmányilag igazolható leszármazás azonban, csak attól a *nemes Kenessey Istvántól* hozható le, ki Pápán 1619-ben mint „agilis” Vizkelety Jánostól adományba nyeri fiaival együtt, annak veszprémmegyei Balatonfőkajáron levő házáat és egy jobbágytelkét, mely előbb br. Ambrózyé volt — melyet keletről Sebestyén Demeter, délről Kovács István, nyugatról Márk Mihály házai, északról pedig egy szénáskert határolt — az ugyancsak Veszprémmegyében fekvő küngösi praediummal együtt. Ezen adományozást, kérelmére II. Ferdinánd, Bécs, 1626. január 24-én megerősíti és annak birtokába a győri káptalan még ez évben be is iktatja²⁾.

Majd egy félév múlva, katonai érdemeiért Bécs, 1626. jun 27-én felesége Rácz Margit, gyermekei: György, János, Péter, Mihály, István, Orsolya, továbbá anyai féltestvérei *Sebestyén* Balázs és Demeter, végül anyai unokatestvére *Márk* György részére — kik nemes szülőktől származva, már előzőleg is nemesi szabadságban éltek — újított nemeslevelet nyert a következő cimerral: *kék paizsban, 3-as zöld halmon álló, baljában vérző török fejet, jobbjában vértől csepegő kardot tartó, veres nyelvű 2-ös farkú arany oroszlán. Sisakdisz: a paizsalak növekvőn. Takarók: aranykék, ezüst-vörös.*³⁾

A főszerező István valamint 6 gyermeke örökbevallás útján megszerzik Bosoky Ádám — Pál fia — és gyermekei Pál, Benedek, Katalin, Erzsébet, valamint az előbbi Pál fia Pál — Ádám unokája — veszprémmegyei bosoki pusztáját 1628-ban. (*Győri kápt.*) Majd 1637-ben, Zilj György veszprémi várkapitánnyal donatioba nyerik III. Ferdinándtól, Angyád, Bogárd, Gyönköd és Balhás veszprémmegyei praediumokat.

1) N. I. VIII. 43.

2) Eredeti okmányok Kenessey Pongrácz birtokában.

3) U. ott.

Fiai közül: György a *kajári* — János a *pápai* —, Péter pedig a *szilasbalhási*-ág megalapítója.

I. kajári ág:

A családnak legnépesebb ága, melynek bár birtokul jutott a 3 ág-nak az 1741-ki balatonfőkajári curialis sessiók és az 1762-ki küngösi praedium belsőségének felosztásából reájuk eső rész, de minthogy vagyonszerző nem akadt közöttük, a meglevők is sok részre eloszlottak. Mutatja ezt az is, hogy 1833. ápr. 22-én György és Szőke Zsuzsanna gyermekei csupán az *anyjuk* után maradt csajági (Veszprém-m.) részbirtonokon osztozkodnak.

Az 1755-ben született Péter, áttért a kath. vallásra, de ága kihalt.

Az alapító György idősebb fiától Istvántól származó unokájának, István-nak (sz. 1683.) ágazatából: Albert (sz. 1828.) m. kir. vasuti és hajózási főfelügyelő, a M. Tud. Akadémia tagja, 48-as honvédtüzérszázados. Nejétől Perlaky Idától született gyermekei közül: a) Béla (sz. 1858.) erdélyi ref. püspök, főrendiházi tag. b) Kálmán (sz. 1860.) min. tanácsos, m. kir. vasuti és hajózási főfelügyelő.

Az 1683-ban született István testvérének Mihálynak (sz. 1688.) ágazatából: Fülöp (sz. 1836.) és Bedy Zsuzsanna fia Béla (sz. 1866.) kir. kultur főmérnök. Feleségétől Potyondy Arankától született gyermekei a táblázaton láthatók.

Az alapító György hasonnevű ifjabb fiának Györgynek ágazatából: Pál (sz. 1739.) és Györffy Katalin fiai: Ferencz (sz. 1781) küngösi —, Dániel (sz. 1790.) főkajári birtokos. Ferencznek, Kenessey Katalintól (sz. 1795.) két fia született: a) Károly (sz. 1829.) kir. tanácsos, veszprémmegyei főügyész, kétszer nősült. Első neje hódosi Karácson Anna († 1866.), a második hódosi Karácson Teréz (sz. 1831.). Gyermekei csak első feleségétől születtek. b) Adolf (sz. 1830.) küngösi birtokos. Öccsének Dánielnek Mészöly Katalintól (sz. 1805.) született gyermekei: Gábor (sz. 1827. † 1876.) főszolgabíró, Julia (sz. 1828.) Kenessey Dánielné, Eleonóra (sz. 1831.) Csajághy Jánosné. Kálmán (sz. 1834.) és Vincze (sz. 1836.) utód nélkül haltak el.

Pál (sz. 1739.) testvérének Györgynek (sz. 1749.) ága kihalt.

kajári ág:

István 1626. † 1648. (Rácz Margit)					
György 1626. (Keresztes Ilona 1670. özv.)	János <i>l. VII. tábla</i>	Péter <i>l. IX. tábla</i>	Mihály 1626.	István 1626.	Orsolya 1626. (Szőke János)
István 1696. esküdt	György <i>l. VI. tábla</i>				
János sz. 1670. 1736.	Péter <i>l. III. tábla</i>	István <i>l. IV. tábla</i>	Mihály <i>l. V. tábla</i>		
Sára (Kecskeméthy István)	Péter 1755.	János † 1797. III. 13. (ns. Bocsor Judith)	István † 1804. V. 30. (Körmendy Zsuzsa † 1808. VIII. 26)		
Judith sz. 1748. I. 26. (Jónás János) esk. 1768. II. 21.	Katalin sz. 1754. XII. 3. (Komáromy László) esk. 1775 II. 27.	Péter sz. 1755. X. 15. esküdt — <i>kath. lett</i> — (Böröndy Erzse) esk. 1789. XII. 14			
Lajos sz. 1782 † 1813.	János sz. 1791. VI. 23. (Németh Antónia)	József sz. 1795. VII. 2.			
János sz. 1811. † 1896. VII. 9. (bükki Goda Anna sz. 1813. † 1906.)	Lajos sz. 1813. † 1883. VII. 27. (gelsei Biró Magda sz. 1823. † 1889. XI. 23.)				
Mária sz. 1840. † 1864. (Gyapay Kornél)	Móricz †	Krisztina (alsószilvágyi Gaál Sándor)	Margit		
János sz. 1746. VI. 22. † 1798. VII. 1. (Csordás Éva)	István <i>l. II. tábla</i>	Péter sz. 1753. I. 24.	József sz. 1758. III. 4.	Ádám sz. 1763. IX. 15. † 1770. VIII. 21.	
Julia sz. 1771. XII. 9.	Rebeka sz. 1780. I. 26.	Zsuzsa sz. 1787. III. 5.			

II. TÁBLA.

István
sz. 1750. VIII. 15.
— *ki az I. táblán* —
† 1819. V. 11.
(Mészáros Éva
† 1844. VI. 17)

György † 1848. VI. 29. (Csajághy Sára † 1857. II. 3.) esk. 1825. II. 3.	Sámuel sz. 1778. † 1835. V. 1. 1. Kenessey Mária 2. Farkas Katalin † 1835. V. 3. esk. 1812. I. 14.	Gábor	Miklós	István sz. 1794. VIII. 16. † 1874. VI. 26. (Pap Sára sz. 1803. † 1873. III. 18) esk. 1821. I. 30.		
1: József sz. 1808. 2: János sz. 1816. † 1821. Ferencz sz. 1819. V. 15. (Puskás Erzse) Maria sz. 1820. VIII. 28. Zsuzsa sz. 1821. IX. 8.	Sándor sz. 1823. V. 29. † 1882. III. 1. (Kenessey Klára sz. 1818. VIII. 9. † 1877. XII. 10.) esk. 1852. III. 18	Tamás sz. 1825. IV. 4. † 1878. IV. 4. 1. Takács Sára esk. 1850. V. 30. 2. Kovács Julia esk. 1873. III. 5.	György sz. 1829. IV. 13. Gábor sz. 1831. XI. 2. † Teréz sz. 1832. XI. 5.	József sz. 1835. III. 2. † 1889. XI. 23 (Pisch Mária † 1907. III. 5.) esk. 1858. II. 16. József sz. 1868. IV. 20. (Tolnay Irén) esk. 1906. IX. 8.		
István sz. 1826. XI. 27 † 1889. II. 11 (Kenessey Mária sz. 1834. III. 23 † 1877. IV. 28) esk. 1853. XI. 29	Eszter sz. 1836. VII. 13. † 1905. I. 20 (Csepely Károly)	1: Hermin sz. 1852. VI. 20 † 1893. IV. 23 (felsőöri Szarka Mór) esk. 1875. I. 29.	Sára sz. 1860. V. 25. (Rátkay Lajos) esk. 1876. I. 10	2: Tamás sz. 1874. II. 1 † 1899	Julia sz. 1875. V. 16	
István sz. 1821. XI. 15 † 1875. VII. 30 (Faragó Zsuzsa) esk. 1848. II. 10	Géza sz. 1850. II. 5 (Arany Lidia) esk. 1872. V. 7	Imre sz. 1860. X. 20 (Soós Klára) esk. 1883. III. 4	Imre sz. 1824. XI. 13 † 1869. II. 3 (Nagy Lidia) esk. 1863. I. 26	Gábor sz. 1830. III. 18 † 1877. X. 11 (Hajas Agnes) esk. 1860. IV. 12		
Géza sz. 1873 IX. 21	Eszter sz. 1875 III. 15	Gábor sz. 1878 (Bere Julia sz. 1887) esk. 1905	Gáspár sz. 1864. X. 20 (Tersztvianszky Gizella) esk. 1888. IX. 1	Gyula sz. 1889 V. 20	Gáspár sz. 1891 VI. 6	Wilma sz. 1902 III. 20
Gyula sz. 1883. IX. 4 (lg. Czogler Gusztáv) esk. 1905. XI. 25.	Mária sz. 1858. VIII. 8 (Lukács István) esk. 1885. VIII. 31	Dezső sz. 1861. II. 11 (Modler Gizella) esk. 1905. VI. 8	István sz. 1871. I. 16 (Babay Kornelia) esk. 1894. VIII. 7	Lidia sz. 1862. II. 10 (Tóth István) esk. 1886. III. 2	Zsófia sz. 1868. V. 15 (Antalfy József) esk. 1894. IV. 24	Gábor sz. 1872. IX. 6 (Végh Agnes) esk. 1906. XI. 26
Margit sz. 1883. IX. 4 (lg. Czogler Gusztáv) esk. 1905. XI. 25.	Gyula sz. 1888. XI. 14 szolgabíró	István sz. 1896. VI. 16	Erzse sz. 1892. V. 25	Pál sz. 1893. VI. 8	Gyula sz. 1888. XI. 14 szolgabíró	István sz. 1896. VI. 16

III. TÁBLA.

Péter
sz. 1677.
— ki az I. táblán —
1736.

Judith (Csizmadia János)	Sára (Takács Pál)	Mihály sz. 1710. † 1780. III. 6. (Szalay Judith)	György sz. 1716. † 1783. VIII. 10. (Rozs Rebecka sz. 1723. † 1775. IX. 25.)
Péter sz. 1749. X. 7. (Pap Zsófia) esk. 1773. II. 22.	Mihály sz. 1754. XI. 7. † 1809. IV. 15. (Hetessy Éva)	János sz. 1769. II. 20.	
Gábor sz. 1771. XII. 12. (Gilli Éva)	Gáspár sz. 1785. I. 14.		
Borbála (Molnár János) esk. 1823. V. 12.	Rebeka (Gulyás György) esk. 1825. II. 7.	Gábor sz. 1805. XI. 30. (Petrovics Katalin sz. 1807. † 1877. V. 8.)	
Rebeka sz. 1748. VI. 30 (Ban Gergely) esk. 1764. II. 18	György sz. 1752. VI. 12 † 1805. XI. 28 (Csuka Éva) esk. 1775. XI. 28	Ferencz sz. 1759 V. 17	Miklos Pál sz. 1760 XI. 8 sz. 1762. V. 22 † 1826. IX. 8 (Kátay Éva sz. 1765. † 1840. XII. 29) esk. 1784. I. 20
			Pál † 1786
			Ádám † 1812. VI. 13
Éva sz. 1777. V. 26 (Toth István) esk. 1798. II. 13	Zsuzsa sz. 1787. III. 5 (Takács-Bognár György) esk. 1807. XI. 22	Pál sz. 1789. XI. 3	György sz. 1792. † 1855. I. 29 (Pap Julia)
			József sz. 1794. IX. 11 † 1840. X. 19 (Kis Sára 1. Zsoldos Anna † 1881. II. 7) 2. Kalocsa Erze † 1846. VIII. 4
Zsigmond sz. 1820. VI. 14 † 1900. X. 31 (Csajághy Zsófia) esk. 1844. II. 28	István sz. 1822. X. 31	Sándor sz. 1830. III. 17 † 1887. VI. 25 (Bencsik Róza † 1888. XII. 16) esk. 1852. VI. 12	Péter (Kulcsár Klára) Lajos (Bognár- Takács Julia) esk. 1896. V. 2 Julia sz. 1898. VIII. 11.
Károly sz. 1845. III. 25 1. Sebestyén (Thury Mária † 1881. V. 26 esk. 1865. I. 3 2. Sohár Viktória esk. 1882. VIII. 29	Róza sz. 1852 (Thury József)	Lajos sz. 1859 (Tömör Mária) esk. 1881	Sándor sz. 1854. IX. 22 † 1888. XI. 15 (Kis Julia) esk. 1880. V. 4
			Gábor sz. 1856. XII. 18 (Britnik Anna) esk. 1882. X. 30
			Gábor esk. 1883. VIII. 24
Ferencz sz. 1869. I. 1 (Kiss Julia) esk. 1893. IV. 27	Lajos sz. 1873. V. 14.	Anna sz. 1877. VIII. 27 (Szalay Károly) esk. 1895. VI. 6.	Mária sz. 1883. XII. 30 † 1906. VII. 12 (Böröcz István) esk. 1900. I. 26
			Krisztina (Csajághy Dániel) esk. 1848. IV. 10
			Károly sz. 1824 XII. 7
			János † 1902 (Bauer Mária)
			Elek sz. 1870. (Veszely Mária) esk. 1896.
Aranka sz. 1898. I. 1	Lajos sz. 1901. II. 13	Károly sz. 1903. IX. 28.	Ferencz sz. 1907. IV. 17
			Elek sz. 1897
			László sz. 1905
Ferencz sz. 1895. VI. 10	Julia sz. 1896. XI. 1.	Mária sz. 1896. XI. 1.	

IV. TÁBLA.

István
sz. 1683.

— ki az I. táblán —

† 1775. I. 19.

(Nagy Sára sz. 1698. † 1765. VIII. 30)

György sz. 1717 † 1778 1. Márkus Erzse 2. Kaszás Erzse sz. 1721 † 1791 IX. 4.		Ferencz sz. 1720 † 1777 VI. 9 (Molnár Éva sz. 1730 † 1806 X. 10)		Éva sz. 1726 III. 28 (Kis János) esk. 1743 II. 26		István sz. 1729 II. 28 † 1808 VIII. 26 (Jeney Zsuzsa)	
		Éva sz. 1749 II. 5 (Polányi János) esk. 1766 XII. 3		István sz. 1751 XII. 6 † 1808 IV. 16 (Rattasics Éva sz. 1759 † 1827 I. 15)		Judith sz. 1756 VI. 22 (megyeri Bán István) esk. 1777 II. 19.	
		Ferencz sz. 1785 V. 5 (Somogyi Lidia) esk. 1811 II. 18.		István sz. 1750 VIII. 15 (Farkas Zsuzsa)		Sára sz. 1758 IV. 27	
		Mária sz. 1812 V. 9		Miklós sz. 1787 XII.		Rebeka sz. 1777 XI. 9 (Szalay József)	
		József sz. 1781 III. 25 † 1796 VII. 9		Gábor sz. 1784 X. 30 † 1817 XII. 14		Gábor sz. 1791 X. 28	
		Mária sz. 1812 V. 9		Zsuzsa † 1817 XII. 14			
1: Péter 1776 (Deli Lidia)		István 1782 (Losonczy Sára)		János 1773 (Gózon Sára)		2: Dániel 1785 (Kék Zsófia)	
Lidia † 1775 V. 1		Lajos sz. 1782 † 1813 IV.		Mária sz. 1785		Teréz (Panolay János)	
György sz. 1768 I. 23 katona † 1813 XI. 9		Sándor (Berényi Sára sz. 1774 † 1807)		Gábor sz. 1772 † 1840 V. 10		Antal sz. 1779 † 1831 VII. 2	
		Mária sz. 1782 IX. 18		Mária sz. 1782 IX. 18		Zsófia † 1864 I. 14 (Bencsik István)	
		Benjamin sz. 1798 † 1854 (Pauer Katalin sz. 1805 † 1872 IV. 25)		Albert sz. 1828 II. 4 48-as tüzér- kapitány † 1879 VII. 15 (Perlaky Ida) esk. 1857 IX.			
		József sz. 1843. III. 30.		Ignác sz. 1844 VII. 23 †		Vincke sz. 1845	
		József sz. 1843. III. 30.		Zsófia sz. 1846 VI. 5 † 1876 I. 18		Sára sz. 1887 XII. 18 (Szabó Miklós) esk. 1911 VI. 26	
János sz. 1815 (Tóth Klára)		Lajos sz. 1847 XII. 12. (Pap Eszter) esk. 1874 XII. 1		Béla sz. 1858 IX. 14 erdélyi ref. püspök (Vágfalvy Ilona † 1900 IV. 7) esk. 1885 XI. 14		Kálmán sz. 1860 X. 8 kir. tan. min. tan. (br. Busche- Ippenburg 1884. XII. 28)	
Lajos sz. 1876 IV. 12 (Vidra Franciska) esk. 1900 I. 2		Ferencz sz. 1877 IX. 16		Zsófia sz. 1880 VI. 14 (Németh Kálmán) esk. 1900 I. 23		Jolán sz. 1869 VII. 22 † 1894 XII. 23 (Csipkay János) esk. 1865 VI. 14	
Lajos sz. 1901 VI. 16		Mária sz. 1841 XI. 19 (Kertay Ferencz) esk. 1863 II. 12		Mária sz. 1889 VI. 4 (Pogány Gábor) esk. 1907 II. 19		Julia sz. 1885 X. 21 (Fiedler Pál ellentengernagy) esk. 1903 XII. 28	
Gáspár sz. 1841 † 1841 XI. 8		Mária sz. 1841 XI. 19 (Kertay Ferencz) esk. 1863 II. 12		Julia sz. 1885 X. 21 (Fiedler Pál ellentengernagy) esk. 1903 XII. 28		Margit sz. 1887 XI. 13 (Dr. Székely Tibor) esk. 1912 IX. 14	
Sára sz. 1887 XII. 18 (Szabó Miklós) esk. 1911 VI. 26		Albert sz. 1889 IV. 24		Kálmán sz. 1890 V. 13			

V. TÁBLA.

Mihály

sz. 1688.

— ki a z I. táblán —

1720. esküdt

Dániel sz. 1727. † 1793 IV. 16	Mihály sz. 1736 VI. 2 † 1809 IV. 15	Péter sz. 1742 I. 20 †	Erzse sz. 1743 XII. 29.	Anna sz. 1747 I. 16	Judith sz. 1752 II. 28 (Somogyi János)	Éva sz. 1752 II. 28 (Hardy István)
(Hetéssy Judith † 1810 X. 5)	Erzsébet sz. 1761 IV. 27	Gábor sz. 1763 † 1820	Sámuel sz. 1764 IV. 27 † 1829 III. 16	Rebeka sz. 1777 XI. 9 (Szalay József)	János † 1798 VII. 1 (Gózon Mária)	
Sámuel sz. 1757 X. 24 †	Anna sz. 1762 I. 27 (Szalay Pál) esk. 1781 II. 13	Dániel sz. 1767 VI. 19 † 1831 IX. 12. (Rózsás Éva)	1. Tolnay Sára sz. 1780 † 1816 I. 5 esk. 1802 II. 2			
Dániel sz. 1793 † 1849 X. 9 (Zámbó Erzse sz. 1797 † 1854 IX. 17) esk. 1814 II. 8	Mihály sz. 1803 VIII. 6 †		2. Radics Kata sz. 1776 † 1840 IX. 26 esk. 1816 IV. 10			
Erzse sz. 1815 VIII. 27 † 1900. I. 3.	Dániel sz. 1816 XII. 20. † 1870. X. 30.	János sz. 1827 XI. 27 † 1875. X. 9	1. Samu sz. 1802 X. 9. Erzse sz. 1804 I. 22. Gábor sz. 1806 I. 6. † 1830 IV. 4. Mihály sz. 1809 VII. 23		2: Rebeka † 1866. III. 2. (Kenessey József † 1844 X. 2.) esk. 1838 I. 12	
(bodméri Tóth István esk. 1837 VIII. 3.	(Kenessey Julianna sz. 1828 VI. 3) esk. 1851. IV. 8.	(hódosi Karácson Teréz † 1884 I. 13)	János † 1808. (Szigethy Teréz † 1854 IV. 8.) esk. 1792 VI. 13	Julia (Búzás Ferencz) esk. 1794 I. 27.	Mária sz. 1782 VI. 18.	
Franziska sz. 1852. IV. 5. † 1879. (Keserű Ferencz)	Imre sz. 1855. VI. 5. † 1900. I. 10.	Julia sz. 1860. XI. 9 (Kányay József) esk. 1879. VII. 17.	Zsuzsa sz. 1792. XII. 30. † 1879.	Katalin sz. 1795. XII. 9. † 1879.	János sz. 1802. † 1836 XII. 23.	József sz. 1807. VI. 30
			(Kenessey (Szomju Verona) Ferencz esk. 1834 II. 5. sz. 1781 III. 21 — újból férjhez † 1855 XI. 14) ment Arany Józsefhez esk. 1837 VI. 22 --			
			Fülöp sz. 1836 VII. 13. † 1906 VI. 19. (Bédy Zsuzsa) esk. 1862 III. 13			
			Béla sz. 1866 X. 26 főmérnök (Potyondy Aranka) esk. 1893 X. 25		István sz. 1882 II. 18	
Béla sz. 1894 XII. 5.	Mária sz. 1901 XI. 7.	György sz. 1906 II. 21.	László sz. 1907 VI. 28.			

VI. TÁBLA.

György
1696.

-- ki az I. táblán --

Katalin (Györe Ferencz)		Zsuzsa (Szalay János)		Mihály † 1756.	
Erzsébet (Bolyo János) esk. 1742 V. 19	Sára (Szalay János) sz. 1725. XI. 22. † 1779 VI. 20	György sz. 1725. XI. 22. † 1779 VI. 20	Zsigmond sz. 1729. I. 1. † 1799. VII. 7 1. Vass Anna sz. 1734 † 1776 VIII. 25 2 Kovács Eszter sz. 1733 † 1780 V. 22	Ferencz 1746. sz. 1730 † 1818 V. 16)	Zsuzsa (Gyenis Erzse György) esk. 1763 II. 14.
1: Sára sz. 1752. I. 12. (Szép János) esk. 1771. II. 4.		2: Rákhel sz. 1776. IV. 2. (Mester Pál) esk. 1783 VII. 22.			
Pál sz. 1739 XI. 23 † 1805. X. 15	György sz. 1749. IV. 5 † 1803. XI. 28 (Szöke Zsuzsa † 1830 X. 11)	Ferencz sz. 1754 XII. 9 †	Mihály sz. 1755 X. 24. †	Julia sz. 1760. I. 21. (Komady Mihály) esk. 1776 VI. 17.	Katalin sz. 1763 XII. 14. (Vázsonyi János) esk. 1782 IV. 29
(Györfly					József sz. 1769 II. 1. † 1777. V. 1.
Kata † 1830. VII. 25.)	Erzse sz. 1779 XI. 1 † 1819 XII. 8 (Kenessey Antal) sz. 1774 † 1806 XI. 25)	Imre sz. 1782 IV. 14 † 1848 VIII. 9 (Huszár Julia) esk. 1819 V. 4	Zsuzsa sz. 1788 XII. 23 † 1867 VI. 2 (Szöke Antal) esk. 1812 III. 1	Katalin sz. 1793 VI. 24 † 1874 X. 21	József sz. 1795. † 1869 VIII. 23. (Kaszás Zsuzsa sz. 1798. † 1875 III. 25) esk. 1827 VII. 31.
Julia sz. 1774 X. 22 (Zágonyi Lajos) esk. 1792 VII. 15	Éva sz. 1778 II. 18 (Szöke János) esk. 1799 II. 4	Ferencz sz. 1781 III. 21 † 1855 XI. 14. (Kenessey Katalin) sz. 1795 † 1879 XII. 9)	Zsigmond sz. 1784 V. 23 †	Dániel sz. 1790 IX. 23 † 1875 XII. 30. (Mészöly Katalin) sz. 1805 IV. 18 † 1874 VIII. 26) esk. 1826 V. 1	Johanna sz. 1830 XI. 13 † 1906. X. 9. 1. dercsikai Huszár Pongrác sz. 1819. esk. 1846 X. 9 2. Kún György esk. 1876.
Károly sz. 1829. XII. 6 kir. tanácsos † 1896. VI. 18 1. hódosi Karácson Anna † 1866 esk. 1851. 2. hódosi Karácson Teréz sz. 1831 † 1884. VI. 13.	Gábor sz. 1827. III. 8. főszolgabíró † 1876. I. 10.	Julia sz. 1828. VI. 3. (Kenessey Dániel sz. 1816. XII. 20. † 1870. X. 30.) esk. 1851. IV. 8.	Eleonora sz. 1831 XI. 18 (Csajághy János) esk. 1859 III. 1	Kálmán sz. 1834 IV. 5 † 1908 II. 10.	Vincze sz. 1836 IV. 10 † 1906. V. 25
1: Aladár sz. 1855. IV. 19. járásbíró	Jozefa sz. 1856. III. 19. (Gaál Lajos) esk. 1879. XI. 14.	Kornélia sz. 1857. VII. 3. (Galamb István) esk. 1880 XI. 22.	Károly sz. 1858. V. 15. ezredorvos		

II. pápai ág:

Az alapító János két fia közül István, 1695-ben homo regius, gr. Esterházy Pál dcmbovári uradalmi statutióján. Egyetlen fia István (sz. 1677.) kiváló tagja a családnak, ki magas méltóságokra emelkedve, korának egyik szerepet játszó tagja és nagy vagyonszerző volt. Az 1700-as évek első tizedében, gr. Esterházy Antal kurucz generalis titkára. 1709-ben nősült, feleségül véve Szondy János és Sellyey Katalin leányát, Zsuzsannát, ki előbb Chernel Gáborné volt. 1713-ban főszolgabíró, majd 1714-ben alispán s ez évben donatit nyer III. Károlytól, a Bogács Ferencz és neje Kenessey Katalin után maradt, balhási, ángyádi, bogárdi, gyönködi és szilasi részbirtokokra. 1721-ben megszerzi Saáry Sámuel, fia Ferencz, továbbá Sámuel nővére Julia, özv. Pázmándy Gáborné 7 holdas szőlőjét a zalamegyei Badacsonyan 1100 rh. forintért. (*Győri kápt.*) A következő évben, a fejmegyei Csabdi és Vasztély birtokokban statuáltatik. Ez időben tagja azon küldöttségnek, mely a pragmatica sanctiót elfogadta. Az 1722-iki országgyűlésen, hol mint a protestans vallás rendi biztosa jelent meg, élesen támadtattott Nádasdy Tamás részéről, ki az országgyűlés előtt panaszt emelt ellene, hogy a Szent Szüz tisztelete ellen izgat s azt sérteti. Ezért biztos társaival egyetemben perbe idéztetett, de sikerült tisztáznia magát a vád alól. 1723-ban megveszi Bakó István mezőlakai birtokrészét. (*Csornai convent.*) 1728-ban nádori adományt nyer a somogy-megyei Kisasszord és Ötvös birtokok felére. Ugyanezen év ápr. 15-én Pápán, egy résziől István és neje Szondy Zsuzsanna, más résziől losonczy Farkas János és gyermekei Pál, Mária Szőke Jánosné, Katalin Roboz Ádámné, Julia Gellért Istvánné, átírják az az évi ápr. 5-én Pápán kelt Bogárd, Balhás, Ángyád és Gyönköd pusztákat illető örökös cserелеvelet. (*Győri kápt.*) 1729-ben ismételten veszprémi követ. Majd 1738-ban, Mező-Lak, Asszonyfa, Mátyusháza, Szijmező, Urkamond (Kamond), Szent-Péter, Barakonháza (Börhend) és Szent-Lőrincz veszprémmegyei possessiokra és praediumokra nyer kir. consensust és statutiót. Ez év nov. 4-én tiltakozik Marton István ellen, ki jun. 21-én Mezőlakon az u. n. Zámbo-féle hagyatékából származó Mátyusháza és Asszonyfa puszták birtokrészeit, örökbevallotta 150 ft. ellenében, Szegedy Ferencz veszprémi alispánnak. (*Győri kápt.*) Ugyanakkor nyéki Balassa Mihály, tiltakozik az ellen, hogy a Vasztélyt bíró Barcza cs. valamint István és neje, Vasztélyt és Csabdit feloszthassák.¹⁾ Később a dunántúli ref. egyházkerület első főgondnoka és consiliarius. Feleségével együtt megalapítója, a még ma is 260 ezer koronát meghaladó nevelési és jótékonyági kegyesalapítványnak. Kenessey Istvánt érte azon kitüntetés, hogy protestans részről nádornak jelölték.²⁾ Óriási, birtokának szerzeményi része, 1750. febr. 23-án bekövetkezett halála után, felesége révén — ki idővel gr. Castiglióni Eudemius ezredeshez ment nőül, kinek pedig második neje a magtalanul elhalt gr. Esterházy Klára volt — jó részben az Esterházy családra szállott.

¹⁾ Károly János: Fejérvármegye monografiája III. 254.

²⁾ U. ott.

Utódai csak id. István testvérének Péternek maradtak, kinek Mészáros alias Biró Annától — István leányától — született gyermekei József, Judith Varga Istvánné, Anna Kőrössy Ferenczné, 1723-ban eladják felsőgellérti Hajnal Ádámnak, Kcmárom városában levő, Mészáros Miklós főbirótól örökölt curialis pusztá fundusukat, a hozzátartozó elzálogosított szántóföldekkel együtt 95 rh. forintért. Azonban József és Judith rövidesen visszavonták az adás-vételi szerződést és tiltakoznak a curia elidegenítése és nádori donatiója ellen, minthogy időközben tudomásukra jutott, hogy egyrészt a nevezett curia nagyobb értéket képvisel és több tartozéka van mint gondolták, másrészt Hajnal Ádám a vételárat még be sem fizette és nővérük Kőrössy Ferenczné sem egyezett bele az eladásba. (*Győri kápt.*)

Józsefnek két nejétől 10 gyermeke született. A jelenleg élő nemzedéket Ferencz (sz. 1734.) és Gábor (sz. 1747.) alapították.

Ferencznek nejétől, szentmártoni Radó Juliától (sz. 1731 † 1804) 3 leánya és 3 fia származott. Ezek közül Róza, Borbála, Katalin, Ignác és néhai Antal felesége Kenessey Erzsébet két fiával Antallal és Ferencczel 1809-ben megosztoznak, édesanyjuk Radó Julia után örökölt, mezőszentgyörgyi külső és belső fundusokon. A leányok közül Róza (sz. 1760) Németh Józsefné, Bora (sz. 1763.) Szabó Mihályné, Katalin (sz. 1766.) Antal Sámuelné. A fiúk közül József (sz. 1768.) mint ifju halt meg. Ignác (sz. 1770) Cseh-Csúzy Zsuzsát (sz. 1775 † 1843.) vette nőül, kitől 2 leánya és fia Ignác († 1851.) született, kinek utódai azonban Dénes és Vincze fiaiban megszakadtak.

Ferencz másik fiától, Antaltól (sz. 1774) született unokái közül Antal (sz. 1803.) alispán viszi tovább a családot, kinek tagyosi Csapó Annától (sz. 1812. † 1876.) született gyermekei közül Móricz (sz. 1837.) kir. közjegyző, Pongrácz (sz. 1839.) kir. tanácsos a családtörténeti adatok gyűjtője, Miklós (sz. 1850.) ny. főszolgabíró. Utódaik a táblázaton láthatók.

Az 1747-ben született Gábor katona volt és nejétől bogméri Horváth Erzsébettől 5 gyermeke született, kik közül József (sz. 1779.) Somogyi Juliát (sz. 1792. † 1842.) vette nőül, Erzsébet (sz. 1781.) Várady Mihályné, Eszter Mozsay Samuné, Sámuel (sz. 1786.) neje Vázsonyi Julia († 1851.) és János (sz. 1792.) kinek feleségétől Panda Esztertől († 1865.) utódai nem maradtak.

József és Somogyi Julia gyermekei közül csupán hasonnevű fiának Józsefnek maradtak dercsikai Huszár Karolintól utódai. Ezek közül: Emilia 1881-ben férjhez ment Dukovics Dánielhez, Etelka (sz. 1844.) Véghelyi Istvánhoz, Karolin (sz. 1847.) Eötvös Lászlóhoz, Erzsébet (sz. 1856.) pedig dercsikai Huszár Jánoshoz. Az egyetlen fiu Géza (sz. 1845.) ny. honv. őrnagy és Molnár Gizella gyermekei, a táblázaton láthatók.

Sámuel és Vázsonyi Julia utódai közül: Samu és Julia elhunytak, Klára (sz. 1818.) Kenessey Sándorhoz ment nőül, Lászlónak (sz. 1826.) pedig Thaly Idával (sz. 1840) kötött házasságából, Zsigmondnak (sz. 1865.) és Lászlónak (sz. 1869.) maradtak a táblázaton látható gyermekei.

János
1626.

— ki az I. táblán —

1636- szolgabíró Pápan

Péter 1696. (Mészáros alias Biró Anna)				István 1695-homo regius (Gögös Anna)		
Sára † 1723 e.	József 1723. 1. Kovács Erzse 2. Markó Kata sz. 1721. † 1791. VII. 4	Judith 1723. (Varga (Kőrössy István) Ferencz)	Anna 1723.	Judith (Antal Márton)	István sz. 1677. alispán † 1750. II. 23. (Szondy Zsuzsa) esk. 1709. XI. 5.	Zsuzsa (Perlaky János)
1: István sz. 1724 VI. 7. † 1779 VII. 30	György sz. 1728 IV. 17 † 1779 VII. 30 (Kis Anna † 1797. X. 6.) Máté † 1769 I. 13.	(Varga Márton) esk. 1743 V. 21. Ferencz I. VIII. tábla Péter sz. 1735. I. 25 † Judith sz. 1739 VII. 26. † 1742. X. 31.	2: Gábor sz. 1747 III. 24 katona † 1830 II. 10. (bogméri Hor- váth Erzse) esk. 1775 II. 22	Pál sz. 1745. I. 25. †	Rebeka sz. 1752. V. 6. Dániel sz. 1753. XI. 20 † 1767. X. 12.	
József sz. 1779. I. 26. † 1840. XI. 19. (Somogyi Julia sz. 1792 † 1842. III. 17.)	Erzsébet sz. 1781. XI. 14. (Várady Mihály) esk. 1801. VII. 3	Eszter (Mozgay Samu)	Sámuel sz. 1786. VIII. 3 † 1857. VIII. 19. (Vázsonyi Julia † 1851. I. 30) esk. 1812. I. 28.	János sz. 1792. VI. 7. † 1850. XII. 14. (Panda Eszter † 1865. III. 15.) esk. 1820 VI. 6 †		
Erzse sz. 1812. IX. 25	Julia sz. 1815 † 1885. V. 6. (Kovács Antal) esk. 1843. XI. 7	József sz. 1820. XI. 4 † 1862 II. 26 (dercsikai Huszár Karolin)	István sz. 1826 Zsuzsa sz. 1827 IV. 7 † 1843 IV. 4 (Kovács Antal) esk. 1839 XI. 7	Samu sz. 1816. IX. 6. † 1883. VIII. 30. (Kenessey Sándor sz. 1823 V. 29 † 1882 III. 1) esk. 1852 III. 18	Klára sz. 1818 VIII. 9 † 1877 XII. 10 (Kenessey Julia sz. 1825. I. 9 † 1900. I. 24.	László sz. 1826 I. 6. † 1911 II. 2. (Thaly Ida sz. 1840 † 1882 XI. 28)
Emilia (Dukovics Dániel) esk. 1881 IV. 9	Etelka sz. 1844 III. 19 (Véghelyi István) esk. 1861. X. 19.	Géza sz. 1845. ny. honv. ör- nagy † (Molnár Gizella) esk. 1877 IV. 9	Karolin sz. 1847 III. 31 † 1879 V. 18 (Eötvös László) esk. 1871. IX. 21.	Francziska sz. 1850 XII. 5 † 1851.	Erzsébet sz. 1856. XI. 12. (dercsikai Huszár János sz. 1856) esk. 1881 IX. 1	
Ilona (Szlavicsek Lajos)	Mária	Róza (Markövy Béla)	Irén (Bucsy Lajos)	Erzse		
Ernö sz. 1864 IV. 30 (Varga Kamilla) esk. 1895 IX. 30.	Zsigmond sz. 1865 VII. 5 (Ugrosdy Anna)	László sz. 1869 IV. 19 (Dienes Margit) esk. 1894. IV. 14	Irén †	Ida †	Katalin sz. 1882 XI. 13 (Szalay Nándor) esk. 1901.	
		Zoltán	Kornélia	Ida	László	
Mária sz. 1893 XII. 12	Antal sz. 1895 I. 13	Béla sz. 1898 V. 13	Ilona sz. 1902 VIII. 6	Tibor sz. 1908 VI. 15.	Zsigmond sz. 1910 II. 6	

VIII. TÁBLA.

Ferencz sz. 1734 † 1786. — *ki a VII. táblán* — (szentmártoni Radó Julia sz. 1731. † 1804. X. 12.)

Róza sz. 1760 XI. 11 (Németh József) esk. 1781 III. 17	Bora sz. 1763 XII. 14 † 1827 II. 3 (Szabó Mihály)	Kata sz. 1766 VI. 22 (Antal Samu) esk. 1789 III. 22	József sz. 1768 † 1777 V. 1	Ignác sz. 1770 VIII. 25 † 1842 XII. 7 (Cseh-Csúzy Zsuzsa sz. 1775 † 1843 XII. 3)	Antal sz. 1774 † 1806 XI. 25 (Kenessey Erzsé sz. 1779 XI. 1 † 1819 XII. 8)
---	--	--	-----------------------------------	--	--

Julia sz. 1794 VI. 24	Zsuzsa sz. 1795 VIII. 8	Ignác † 1851 I. 2 (szalmavári Kovács Eszter sz. 1809 † 1841 X. 26)
--------------------------	----------------------------	--

Dénes sz. 1830 II. 8 † 1843 VII. 28	Vincze sz. 1832 V. 31.	Jozefa sz. 1834 V. 28 † 1891 II. 19 (Domahidy Ferencz főispán) esk. 1850 X. 5	Ida sz. 1843 † 1894 XII. 18 (Décsey Lajos kir. tanácsos) esk. 1844 X. 3	Apollónia sz. 1857 X. 30. (Kazay Rudolf) esk. 1847 IV. 5
---	---------------------------	---	---	---

Antal sz. 1803. VI. 9. alispán † 1879. X. 4 (tagyosi Csapó Anna sz. 1812 XII. 31 † 1876 VII. 13) esk. 1835 V. 15	Ferencz sz. 1805. † 1872. X. 16. (Kenessey Zsófia sz. 1815 † 1907 VII. 18) esk. 1834 XI. 11.
---	---

Balázs sz. 1838 † 1854 X 14	Zenó sz. 1847 XI. 22 † 1853 III. 17	Czecília † 1853 III. 18
-----------------------------------	---	----------------------------

Anna sz. 1836 VII. 11 † 1913 III. 19 (Bognár Géza törv. elnök † 1891 III. 5) esk. 1858. VII. 26	Móricz sz. 1837 XI. 9 kir. köz-jegyző (Pap-Kovács Emília) esk. 1861. VI. 13	Pongrácz sz. 1839 IV. 23 kir. tan. 1. felsőbükki Nagy Adél sz. 1851 XI. 14 † 1882. I. 28 esk. 1877 VIII. 7 2. felsőbükki Nagy Mária sz. 1854 X. 25 esk. 1883 IV. 8	Emma sz. 1846 X. 24 † 1899 III. 1. Kopácsy Viktor (Ocsuvenyi Mihály) esk. 1875 VI. 24 2. br. Riese-Stalburg Antal cs. és kir. kam. esk. 1895 III. 5	Ilona sz. 1847 XI. 12 esk. 1877 VI 24	Miklós sz. 1850 IV. 24 főszolgabíró 1. felsőbükki Nagy Paula sz. 1853 VI. 14 † 1886 IX. 3 2. Konkoly-Hege Irén esk. 1888. I. 6
--	---	--	---	---	--

1: Adél sz. 1879 XI. 25 † 1910 VII. 11. (dr. Nagy Emil sz. 1872 XI. 16. orsz. képvis.) esk. 1899 XI. 4.	Pongrácz sz. 1882. I. 18 tb. főszolgabíró (ábrámfalvi Ugron Sári) esk. 1905 XI. 21
---	--

1: Miklós sz. 1880 I. 14. cs. és kir. alkonzul (Wieth Irén) esk. 1904 XI. 17	Paula sz. 1883 II. 4. (Forster Gyula) esk. 1902. VI. 17	Izabella sz. 1884. VI. 29 (Tolnay Pál) esk. 1906. IX. 17.
---	---	---

Gizella sz. 1862 IV. 14 (Farkas Mihály) esk. 1880 X. 6 Ferencz sz. 1863 X. 4 kir. közjegyző (Kutassy Aranka) esk. 1905 VI. 12 Flóra sz. 1864 XI. 2 (Karika Gedeon) esk. 1885 V. 30 Antal sz. 1866 VI. 18 † 1913 III. 31 (Straub Matild) esk. 1898 IX. 17 Kálmán sz. 1868 I. 18 járás-bíró (Fromm Mária) esk. 1893 V. 3 Jolan sz. 1869 XI. 14 (Papp József) esk. 1890 XI. 12 Berta sz. 1871 I. 8 (Rauch János) esk. 1891 X. 15 Aladár sz. 1872 VI. 27 főorvos (Szánthó Ilona) esk. 1901 V. 1 Klaudia sz. 1875 VIII. 31 (Pap-Kovács Elemér) esk. 1900 VI. 25 Emília sz. 1877 X. 4 (Fromm Géza) esk. 1900 VI. 25 Anna sz. 1879 VI. 3 (dr. Major Ferencz) esk. 1884 XII. 13 Eulália sz. 1886 V. 13 (Benczúr József) esk. 1887 XII. 13 (Mihály Dénes) esk. 1910 XI.

Antal sz. 1899 VI. 14	Ilona sz. 1901 VII. 3	Miklós sz. 1909 III. 11
--------------------------	--------------------------	----------------------------

III. szilasbalhási ág:

Péter — az ág alapítója — 1660 ápr. 29-én, zálogba veszi gr. Batthyány Kristóf és Pál, Horhi-Rácz faluját (Tolna-m.) 512 forintért, melyre 1665-ben még 1800 forintot felül fizet. Horhit, fia István is birja 1689-ben. Majd 1660. máj. 9-én, 1665-ben, végül 1667-ben, zálogba veszi a nevezett grófoktól, azok veszprémmegyei Komárom faluját ismét 3000 frt. felülfizetés-sel. 1667. dec. 3-án, mint gr. Batthyány Kristóf aulac familiarissa,¹⁾ jelen van Vratarics Péternek és társainak, a vasvári káptalan által, Őrs birtokba eszközölt beiktatásánál. Felesége Szily Zsuzsanna, valamint Szily Gergely 1676-ban ellentmondanak Ecséry István — neje Szily Anna — összes javai miatt (*Veszprémi kápt.*)

Halála után gr. Batthyány Ádám horvát bán megbízásából 1696. aug. 6-án Rosty István és Saáry Imre, 2898 frt. lefizetésével kiváltják Péter örököseitől u. m. Kenessey István özvegyétől Iványos Katalintól, Kenessey Pétertől, Bogács Ferenczné szül. Kenessey Katalintól és Roboz Ferenczné szül. Kenessey Judithtól, Mező-Komárom veszprémmegyei falut, melyet a néhai Péternek, gr. Batthyány Kristóf és Pál, 1661. jul. 21-én 132 arany 202 tallér „summa szerént“ 800 magyar forintért elzálogosítottak.

Péter hasonnevű egyetlen unckája Péter, ifj. losonczy Farkas János-sal és ennek feleségével Iványos Judittal, valamint atyja testvérével Kenessey Katalinnal és férjével Bogács Ferenczczel, donatióba nyeri I. Lipóttól Bécs, 1697. márc. 27-én, Szily György fiágának kihaltával, a koronára visszazállott, bogárdi, ángyádi, gyönködi és balhási részbirtokokat, melyekbe 1697. ápr. 9-én be is iktattattak

A nevezett Péter és neje Kutas Erzsébet — K. István és Kalotsa Erzsébet leánya — zálogba veszik 1721. okt. 2-án Kovács-Szabó János megyeri birtokrészét 100 frt-ért, majd 1723. jun. 4-én Kaszap Ferencz és Mihály testvérek megyeri, ráknyi és fiadi portióit 150 frt-ért. (*Orsz. Itár: Táblai perek IV. No 12.*)

Péternek Kutas Erzsébettel 1712-ben kötött házasságából 10 gyermek született, kik közül a legidősebb fiu Zsigmond, 1754. jun. 12-én tiltakozik a fejérmegyei velenczei, bogméri, gárdonyi, fertőfőnyéki és pettendi részbirtokokból álló Balassa-Finta féle birtok jogtalan elfoglalása ellen. (*Győri kápt.*)

Zsigmond és testvérei — a külföldön tartózkodó László kivételével, ki őrnagy volt a porosz királyi Zitten-féle huszárezredben — szüloik 1760-ban történt elhalálása után, azon év szeptember 22-én a hátramaradt javakon megosztóznak. — Ezen osztály értelmében a kajári jószág, a hozzá tartozó küngösi praediumokkal egyetemben — úgy mint ez ideig is szokásban volt — csupán a fiuágot illeti, miért is ezen ingó és ingatlan javak szétosztattak Zsigmond, Péter, Gáspár, Sámuel és Lázár között. Az ezeken felülmaradt jószágok, mind a két ágat egyaránt illették. miért is azok a 9 testvér között egyenlő részre osztattak figyelemmel arra, hogy lehetőleg kinek-kinek portiója egy helyen levő jószágból álljon. Ezen 9 részre történt felosztás értelmében: a veszprémmegyei balhási, szilasi, gyönködi, ángyádi és bogárdi praediumok $\frac{1}{4}$ része, kiegészítve a somogymegyei megyeri és ráknyi pusztá- és a fiadi falurészekkel, Péternek, Sámuelnek, Lázárnak, Juliának özv. Csapó Józsefnének és néhai Zsuzsannának Kisfaludy Sándortól született gyermekeinek jutott;

a győrmegyei Felső- és Alsó-Bönyi puszták $\frac{1}{8}$ -át — melyekből egy rész Biró Jánosnál volt zálogba — továbbá néhai Iványos Ádám nyolczadának $\frac{1}{4}$ -ét és az örkényi, közép-vagy bagots-alapi, végül a réthalapi

¹⁾ V. ö. *Szekfű Gyula*: „Seviensek és Familiarisok“ című értekezésével.

praediumokat Gáspár, Katalin Domokos Lajosné és Eszter Patonay Sámuelné kapták;

a legidősebb fitestvér Zsigmond — kinek birtokába maradtak a családi okmányok — a fejérmegyei pettendi és nyéki puszták felének $\frac{1}{7}$ -ét a Kajászószentpéteren lévő, valamint az édesanyjok Kutas Erzsébet után örökölt bodméri és gárdonyi pusztákon levő portiákat nyerte, melyeken ezideig is gazdálkodott.

Ezen birtokokon kívül, maradtak még zálogos és peres javak is u. m. édesanyjuk testvéreinek Kutas Zsófiának — előbb Baranyi István, majd Kégl Lipót feleségének — és Kutas Juliának Baranyi Sámuelnének szentpéteri, nyéki, pettendi, bodméri és gárdonyi részjóságai 4000 rh. forintban; továbbá egy Veszprémben levő ház, szántófölddel 1800 rh. forintban; Szentkirályszabadján egy curia 350 forintban; végül a kajári és küngösi jóságok egy része 150 forintban. Ezen adósságok terhét a 9 testvér egymás között megosztva, átvállalta.

Érdekes körülmény, hogy a tizedik testvér, a már érintett László ezen osztályban egy szóval sincs említve, holott ekkor még biztosan életben volt. Azonban az osztályt követő hetedik évben 1767-ben, levelet ir testvéreinek, melyben értesíti őket, hogy az őt illető $\frac{1}{10}$ -ed részre igényt tart s bár „már elmúlt 4 esztendeje, hogy correspondeálok Kegyelmetekkel, de még mind ez időtől fogva is egy egyenes választ nem érdemelhettem az atyafiságtól“, azt békés uton óhajtja megkapni.

A fitestvérek közül, a külföldön tartózkodó Lászlón és az utód nélkül elhunyt Gáspáron kívül, valamennyi tovább vitte a családot.

A Fejérmegyében megtelepedett Zsigmond és baracscai Szűts Rozina — Sz. Péter és ns. Sándor Kata leánya — gyermekei Pettenden, 1778. jan. 19-én megosztoznak. Ezen osztály értelmében — régi szokáshoz hiven — a kajári jóság és a hozzátartozó küngösi praedium $\frac{1}{15}$ -öd részéből álló „aviticum“ továbbra is csupán a fiúág kezén, tehát Zsigmond, Antal és Gábor birtokában marad. Ezekhez tartozott még, a Kenessey Zsigmondtól cambiált $\frac{1}{12}$ -ed és a Kenessey Györgytől cserélt $\frac{1}{9}$ -ed részből álló küngösi portio is. Azonban a nevezett testvérek, a cambium zálogból való kiváltása fejében fizetnek leánytestvéreiknek egyenként 400—400 forintot. A többi ingatlan pedig a következőképen osztatott fel:

a fejérmegyei nyéki és pettendi jóságok $\frac{1}{7}$ -de és a szentpéteri szőlő jutott Antalnak, Gábornak és Zsuzsannának;

a baracscai, iváncsai portiók — melyek édesanyjuk Szűts Rozina után maradtak — és a baracscai szőlő hasonfele, továbbá a bodméri és gárdonyi részek $\frac{1}{7}$ -de, Erzsébetnek;

a baracscai és iváncsai részek másik hasonfele, a Veszprém városban levő curia minden hozzátartozó réttel, kerttel, szántófölddel és épülettel, a malom $\frac{1}{5}$ -de, a komárommegyei csepi praedium, a veszprémmegyei ajkai portio, végül a baracscai szőlő másik hasonfele, Zsigmondnak.

A szentkirályszabadjai ház és a Győr városi házak, a Tata városi curia — melyet édesanyjuk után örököltek — továbbá a szentpéteri curia, osztatlan maradt.

Végül az örökösök kötelezték magukat, hogy mindaddig, míg bármelyikök az öröklött birtokok közül egyet is megakarna tartani, azokat idegeneknek sem örökösen, sem zálogba adni nem szabad.

A családi iratok Antalhoz kerültek.

A 3 fitestvér Gárdonyban, 1789. dec. 1-én birtok csereszerződést kötött, melynek értelmében: Antal és Gábor átengedik küngösi részeiket Zsigmondnak, ki viszont baracscai, jégházi és iváncsai részeit átadja Antalnak, ez pedig alsópettendi $\frac{1}{12}$ -ed részét Gábornak.

Gábornak (sz. 1762.) baracscai Szűts Juliától született utódai közül: Zsigmond fia Kálmán (sz. 1822.) alispán, majd min. tanácsos; Károly unokája István (sz. 1863.) cs. és kir. kamarás, huszáralezredes.

Péter

1626. † 1696. kör.

— *ki az I. táblán* —

(Szily Zsuzsa † 1691.) esk. 1644 XI. 22.

Margit sz. 1648 I. 2	Katalin sz. 1652 III. 15 † 1714 e. (Bogács Ferencz † 1714 e.)	István sz. 1657 II. 24 Veszprém katona † 1694 (Iványos Katalin sz. 1665 V. 3)	Judith sz. 1661 VI. 8 (Roboz Ferencz)	Péter sz. 1669 II. 26
-------------------------	---	--	---	--------------------------

Péter

sz. 1682 † 1760 IV. 27

(Kutas Erzsébet sz. 1691 † 1760) IX. 6) esk. 1712

Zsuzsa sz. 1713 V. 10 Veszprém † 1746 III. (Kisfaludy Sándor) esk. 1732 II. 26	Julia sz. 1714 (Csapó József † 1760 e.) Zsigmond <i>I. X. tábla</i>	Péter sz. 1722 † 1771 XI. 7 (Chernel Judith † 1790 IV. 11)	László sz. 1728 † 1803 Szilézia örnagy IX. 7 + sz. 1789 IX. 7	Katalin sz. 1728 † 1803 (zalakapocsi Domokos Lajos) esk. 1780 I. 23	Eszter † 1790 III. 14 (Patonay Sámuel sz. 1721 III. 8 alezredes) † esk. 1780 I. 23	Gáspár sz. 1806 VI. 28 (Sárközy Zsuzsa) † Sámuel <i>I. XIII. tábla</i> Lázár <i>I. XIII. tábla</i>
--	---	--	--	---	--	---

Sára

sz. 1761
† 1839 VI. 3
(Szóke Pál)
esk. 1781 VI. 3

Pál

sz. 1763 VII. 12
† 1823 XI. 14
(Konkoly-Thege
Krisztina
† 1833 XII. 12)

Eva

sz. 1767. IV. 19
† 1831 VI. 24
(Cseörgheő János)
esk. 1789 VI. 20

Pál sz. 1793 VII. 3 † 1867 (Mészöly Zsuzsa)	Eszter sz. 1796 IX. 18 † 1874 IV. 2 (Nádasdy György) esk. 1818 I. 12	Gedeon sz. 1799 VI. 23 † 1868 (Laszly Zsófia † 1865 VI. 1) esk. 1826 I. 10	Imre sz. 1802 IX. 20 † 1863 (Lelkes Teréz † 1875 X. 26)	Johanna sz. 1806 IX. 26 Krisztina sz. 1807 † 1839 VI. 29 (Hénisch Gábor)	József sz. 1814 V. 19 † 1838 VI. 11 1. Somogyi Zsófia † 1875 III. 26 2. Kovács Jozefa † 1898 X. 2	Emerentia sz. 1815 † 1874 IV. 2 (Lelkes József) sz. 1816 IX 10 † 1878 (Oberling Róza † 1889) esk. 1847	Dénes sz. 1816 IX 10 † 1878 (Oberling Róza † 1889) esk. 1847
--	--	---	--	--	---	---	---

Antónia
sz. 1829 III. 6
† 1900 X. 5
(Füssy Lajos)
esk. 1849 II. 10Béla
sz. 1847
† 1899 III. 12

Amália

sz. 1830 I. 21
(Füssy József)
esk. 1850 VIII. 20

Etelka

sz. 1831
(Végh István)
esk. 1858 XI. 4

Eleonóra

† 1870. VII. 5. (Mennyey Mária)

Kálmán

sz. 1863. IV. 8. orvos

Miklós

Rudolf

Apollónia

X. TÁBLA.

Zsigmond

sz. 1715 VI. 17

— *ki a IX. táblán* —

† 1778. e.

(baracskai Szűts Rozina † 1778 e.)

Zsigmond <i>l. XI. táblán</i>	Antal sz. 1757 † 1804 IX. 13 (bodméri Tóth Zsuzsa)	Gábor sz. 1762. (baracskai Szűts Julia) esk. 1790 II. 16.	Erzse (bodméri (Tóth Ferencz)	Zsuzsa (Pázmándy István)
Anna sz. 1787 VII. 22 † 1811 XII. 17 (Magyary-Kossa Sámuel sz. 1781 III. 26. † 1866 XI. 28) esk. 1805 VII. 15	József sz. 1788 IV. 24 † 1825 VI. 25			
Zsigmond sz. 1791 XI. 24 † 1842 (Bay Anna sz. 1800 † 1884) esk. 1820	Zsófia (Buzinkay Lajos)	Károly sz. 1799 † 1859 (Sigray Amália sz. 1813 † 1849) esk. 1830	Júlia (Soós Imre)	
Kálmán sz. 1822 III. 1 alispán † 1900 IV. 28 1. Sziklay Franciska 2. Justh Ilona sz. 1840 X 6 esk. 1877	Johanna sz. 1823 XI. 12 † 1901. I 21 (Mészölylmre sz. 1808 VI. 10 † 1869 I 31) esk. 1843	Ágnes sz. 1825 VI. 29 † 1890 XII. 24 (Foghtüy Samu sz. 1824. † 1894 II. 14) esk. 1850 I. 29	Amália sz. 1834 I. 8. (Budaházy István sz. 1827 V. 21 † 1906 IX. 28) esk. 1854 VI. 25	Karolin sz. 1838 † 1856
Ida sz. 1831 † 1890 X. 20 (Jaloviczky Károly sz. 1823) esk. 1853	Hermin sz. 1832 II. 23. † 1879 (dömsödi Hajós Gusztáv) esk. 1857 XI. 17	Czeczilia sz. 1834. † 1836.	Lajos sz. 1839. VIII. 27. † 1910. VIII. 9 (Sárközy Albertina sz. 1835 VII. 30 † 1913 I. 7) esk. 1862. V. 4	
István sz. 1863 III. 11 cs. és kir. kamarás huszáralezredes (nemeskürti Sebestyén Margit) esk. 1894 XI. 14 elv.	Margit sz. 1865 VI. 4 Ilona sz. 1867 IV. Lenke sz. 1869 X	László sz. 1875 VI 20 járásbíró † 1911 VI. 3	Johanna sz. 1879 I. 23 † 1895 VIII. 23	
István sz. 1896 II. 20				

XI. TÁBLA.

Zsigmond

1775.

— ki a X. táblán —

(Puky Mária

† 1834. IV. 30)

esk. 1780. I. 27.

Lajos sz. 1782 I. 3 † 1813.	László sz. 1783 IX. 21 † 1865 V. 13 (Oroszy Fran- cziska sz. 1808 † 1836 III. 11)	Károly sz. 1785 † 1845 VII. 7 (Kazay Teréz sz. 1794 † 1818 XII. 23) esk. 1816 X. 13	Mária sz. 1788 XI. 1 † 1868 IX. 8 (Jankó Mihály)	Ferencz sz. 1792 † 1876 X. 13 (Bekény Mária sz. 1803) esk. 1821 VI. 26	Sándor sz. 1803 (BekényZsuzsa)
Móricz sz. 1832 VII. 15 †	Kornelia sz. 1833 IV. 28 † 1877 III. 5. (Szilassy Kálmán sz. 1826) esk. 1851	Karolin sz. 1817 V. 23 1. Bekény István 2. Zabolay István	Elek sz. 1818 † 1875 II. 3 (Hollósy-Somogyi Amália sz. 1832 † 1882 XII. 12) esk. 1855 V. 8		
	Sára sz. 1856 X. 8. (csanaki Molnár Béla sz. 1846 XI. 11) esk. 1874 V. 5.	Eszter sz. 1858 III. 4 (csanaki Molnár Lajos sz. 1849 IV. 21) esk. 1877 VII. 17	Amália sz. 1860 VIII. 2	Zoltán sz. 1863 IX. 11 (dercsikai Huszár Vilma sz. 1869 † 1911 II. 25) esk. 1890 IV. 29	Vilma sz. 1867 XII. 1
	Zoltán sz. 1892 X. 30	Elek sz. 1894 XII. 2	Péter sz. 1900 V. 17	Zsuzsa sz. 1903 XII.	
	Luiza sz. 1822 V. 10 † 1884 VI. 9 (Konkoly- Thege Pál) esk. 1843 IX. 30	Gusztáv sz. 1823. IX. 10 † 1892 V. 24 1. Batta Amália † 1873 VI. 29 esk. 1858 III. 8 2. Németh Etelka esk. 1873 X. 12 3. Németh Eleonora esk. 1875 III. 24	Francziska sz. 1827 IX. 6 † 1847 I. 25 (Fáy Ignác) esk. 1844 XI. 10	Mária sz. 1831 † 1895 X. 6 1. Várady Antal esk. 1852 X. 16 2. HamarJános esk. 1859 III. 1 2. Simonyi Simon sz. 1818 † 1880 I. 16 esk. 1865. V. 16	
	1: László sz. 1862 † 1877. III. 22	2: Vilma sz. 1874 IX. 8	3: Ernő sz. 1877 VII. 14	Sarolta sz. 1879 VII. 1	

XII. TÁBLA.

Sámuel

1752

— ki a IX. táblán —

(Szöke Judith sz. 1741 † 1803 III. 25) esk. 1759 VI. 15

Judit sz. 1764 XI. 1 (Kaszás Péter) esk. 1781 II. 24	Mária 1. Maar Mihály 2. Horváth János őrnagy	Teréz † 1882 XII. 3 (dömsödi Ha- jós Ferencz sz. 1749) esk. 1783	Sámuel sz. 1770 XI. 7 † 1834 VII. 1 (Kaszás Zsó- fia sz. 1778 † 1846 XI. 29)	Bora sz. 1773 IV. 15 † 1845 IV. 13 (Laszly József)	Róza sz. 1775 III. 30 (Takács János)	Péter sz. 1785 IV. 14 † 1838 (Armpruster Zsuzsa) †	
György sz. 1803 XI. 16 † 1894 I. 23 (Szöke Mária sz. 1816 † 1892 XII. 10) esk. 1836 XI. 17	József sz. 1810 VII. 21	Leander sz. 1811. IX. 11.	Zsófia sz. 1815 † 1907. VII. 18 (Kenessey Ferencz sz. 1805 † 1872 X. 16) esk. 1834 XI. 11				
Tivadar sz. 1838 XII. 27	Hermin sz. 1840 III. 12 (Pósa Károly)	Etele sz. 1841 VIII. 30 (Lelkes Janka)	Kornélia sz. 1843 V. 18 † 1901 II. 1 (Sebestyén Antal)				
Viktor sz. 1873 IV. 15	István sz. 1874 XI. 17.	Kornélia sz. 1876 XI. 22	Nándor sz. 1880 I. 2	Janka sz. 1884 VIII. 30	József sz. 1886 XII. 2 (Agoston Kornélia) esk. 1910 XI. 8	Zsófia sz. 1891 XI. 12.	
(Brinke Katalin)							

XIII. TÁBLA.

Lázár

1768 táblabíró

— ki a IX. táblán —

† 1779 V. 23

1. Berzsenyi Teréz † 1775 I. 25.

2. Vázsonyi Zsófia sz. 1751 † 1779 III. 30

1: József sz. 1765 III. 25 katoná † 1837 VIII. 10	Gábor sz. 1766 † 1822 I. 8. (Puky Klára)	Lajos sz. 1767 VIII. 18 †	Imre sz. 1769 † György sz. 1770 IV. 26 †	Károly † 1818 VI. 10 (Szöke Teréz) †	István 1829 1. Szöke Má- ria esk. 1797 II. 3. 2. Bóka Erzse † 1870 XII. 31	2: Zsófia (Péter Imre) Eszter Kata sz. 1777 † 1839 I. 8 (Baditz Imre) esk. 1796 II. 16 Sándor sz. 1779 III. 16 †
Teréz † 1853 IX. 10	Eszter sz. 1794 † 1839 IV. 11	Klára sz. 1796 XII. 2 † 1854 X. 9	Kata sz. 1800 † 1859 IV. 12	Erzse sz. 1803 IV. 7 † 1879 VI. 10	2: Lázár sz. 1832 VII. 7 levéltáros † 1882 (Saáry Emilia sz. 1839) esk. 1859 II. 2	
1. Saáry László	(Saáry Gergely)	1. Stettner Imre esk. 1814	(Kazay István)	(Magyar- Kossa István)		
2. Saáry Pál	esk. 1827 IV. 25	2. Saáry Gergely	esk. 1816 IV. 8	esk. 1822 VI. 25		
István sz. 1865 VII. 26 (Schaeffer Berta) esk. 1887 V. 2			Flóra sz. 1867 V. 2. (hamvai Kovács Zsigmond) esk. 1892 VIII. 27			

Kenessey Pongrácz.

25. Váczy.

Czimeres nemeslevelet V. Mihály, fiai György és Mihály nyertek Bécs, 1627. szept. 11-én II. Ferdinándtól. Kih. 1627. Gönczön (Abauj-m.)

A család, minthogy a nemességszerző Mihály fiaival Komárommegyébe költözött, kilépett Abaujmegye kötelekéből.

Mihály 1627. ns.		
György 1627. ns.		Mihály 1627. ns.
István 1689.		Mihály 1682.
Imre 1754/5. †		(Ujváry Anna)
Mihály sz. 1705. 1754 5. (Somody Éva)	György	Ádám 1754 5.
István sz. 1734. (Prekó Zsuzsa)		György sz. 1744. (Szabó Mária)
Mihály 1767. (Csonka Julia)		András sz. 1780. (Tóth Kata)
Mihály sz. 1790. (Varga Kata)		András sz. 1804.
Ignác sz. 1820.		

Minden valószínűség szerint ezen család tagjai: V. Mihály (2), Gergely, Ádám és Imre, kik az 1754 5-ki nemesi összeíráskor, Komárommegyében igazoltattak.

Czimer: kék paizsban, hármás halomra illesztett arany koronából ki-nyuló, három arany búzakalászt tartó veres ruhás kar. Sisak-*disz*: a paizsalak. *Takarók*: kék-arany, veres-ezüst.

B) Tárca.

Jobbágy reversálisok.

A XVI.- és XVII-ik században a szabadköltözködés jogától megfosztott jobbágyok sorsa — kivált ha a földesúr erőszakos, vagy kegyetlen természetű volt — alig volt jobb a rabszolgáénál. Akárhány osztálylevél fordult meg a kezemen, amelyben az osztozkodó atyafiak épen úgy osztoznak a jobbágyokon — és pedig az egyes személyeken s nem az általuk birt jobbágytelkeken — mint a lovakon, ökrökön vagy más jószágokon. Sőt a jobbágyok sokszor adásvétel vagy zálogba adás tárgyát is képezték. Gávai Besseney Mihály, Szabolcs vármegye alispánja 1639-ben Dózsa György jobbágyát (az okirat szerint világosan magát a személyt s nem az általa birt telket) 100 frt-ért adja zálogba az Agócs családnak¹⁾; 1690-ben Dessewffy Mária, Berzeviczy Imréné egyik jobbágyát 120 frt-ért adja el testvérének Dessewffy Péternek és nejének Péchy Krisztinának²⁾. 1697-ben pedig Kende Zsigmond Vadász Mihály nevű „fugitivus“ (szökevény) jobbágyát 45 frt-ért adja el Fáy Ferencznek és feleségének Dely Sárának³⁾.

Ily körülmények között nem csodálhatjuk, ha a szigorúbb földes uraktól szabadulni igyekeztek jobbágyaik s minthogy másképp nem lehetett: megszöktek, ami az akkori zavaros, háborús világban könnyen megtörténhetett. Az ilyen szökevény jobbágyok sokszor katonának álltak be s nem egyszer kitüntetve magukat nemes levelet is szereztek. Ez természetesen nagyon is sértette a földesurak érdekeit s épen azért 1622-ben, majd újra 1630-ban törvénybe foglalták, hogy a jobbágy nemeslevele, előbbi földesurának elbocsátó levele — manumissio-ja — nélkül érvénytelen s így nem egyszer megtörtént, hogy a „kis király“-ok akarásával szemben a *király adománya* nem érvényesülhetett. — 1614-ben Ambrúzs Balázs — Fáy István volt jobbágya — aki időközben nemeslevelet szerzett, kénytelen egységre lépni Fáy István özvegyével Hubay Katával és fiával Fáy Benedekkel, hogy utólag megszerezhesse tőlük a manumissiót.⁴⁾

A 3 Demjén testvér, János, Mátyás és György, Fáy Benedek volt fiai jobbágyai, akik időközben földesuruk tudta és beleegyezése nélkül szereztek armálist, hosszabb pereskedés után végre is 1637-ben Abaujvármegye rendei előtt olyan egységre lépnek Fáy Benedekkel, hogy kötelezik magukat miszerint őt és maradékait tovább is „mint igaz jobbágyok“

¹⁾ Szemere-Patay levéltár, Gombán.

²⁾ U. ott.

³⁾ U. ott.

⁴⁾ U. ott.

híven szolgálják és soha meg sem kísérlik, hogy titkon szerzett nemeslevelüknek velük szemben érvényt szerezzenek, a miért viszont Fáy Benedek megengedi, hogy másokkal szemben nemesi szabadsággal éljenek.¹⁾

A szökött jobbágyokat a földesurak természetesen igyekeztek birtokaikra visszavinni; számos törvényünk van, mely megtiltja a városoknak, hogy az ilyeneket befogadják s a földesuraknak is, hogy más jobbágyát a maguk birtokára telepítsék. A földesurnak joga volt az ilyen szökevényt elfogatni, ahol érte. A visszavitt jobbágy vagy erős esküvel kötelezte magát, hogy többé el nem szökik, vagy pedig 3—4 jobbágytársa vállalt érte kezességet, kötelezve magukat arra, hogy ha az illető mégis elszökne, megfogják és kézbe adják, vagy ha ezt nem tehetnék, fejenként 40—50 frt. kárpótlást fizetnek a földesurnak.

A nagykőrösi ref. főgymnasium könyvtárában számos ilyen jobbágy kezeslevelével van, — Szilassy József koronaőr könyvtárával kerültek oda — érdekesnek tartom ezek közül az alábbiakat szó szerint közölni.

I.

Mi Zadori Istvan es Bosodi Peter Byhar vármegyében Váradon lako nemes Emberek Adgyuk tuttora minden rendbelj jó Akaró Urainknak az kiknek illik ez mj levelünknek rendiben, hogy Váradon lako Inczédi Mihalj Úr suspicalvan es ugian bizonyos hireket is halvan Egy Szathmar Vármegyében levő Körtvelyes nevű Jóságában lako Kecskés Geörgj nevű jobbágyanak ell menni es ell bujdosni igyekező szándéka felol, azonban azon megh nevezet jobbágia eő kegyelmenek jó alkalmato-saggal be jöven Váraddá: mi előtünk illyen módon Esküvék megh Inczédi Mihalj Uramnak s eő kegyelme szerelmes házias Társának és gyer-mekinek, az mint szórol szóra következik: Én Kecskés Georgy Szath-mar vármegyében Körtvényesen lakó Esküszöm az élő Istenre, ki Altia, Fiú zent Lélek Tellyes zenth háromságh Egy bizony örök Isten; hogy én Inczédi Mihálj Uramnak, Asszoniomnak Vadas Judith Asszoninak es eő kigyelmek mind két ágon levő gyermekinek firol fira valo örökös job-bágya leszek, soha az eő kezek alól el nem szököm, lakó őshelyemben megh maradok, ha valamj háboruságh miat ell pusztulnánk is falujul, ha Egy Embört hallok, hogy visszament laknj Én leszek az másodikja az hazamenesben, mellyet ha nem cselekednem és megh nem állanám Istennek minden nemű lelki testi ostora reám szállion; Az ki penigh pártomat fogna es oltalommal lenne nekem Uram Asszoniom es gyerme-kik ellen, az is hamis hitű és átkozot Embör legyen. — Mi azér az eő

¹⁾ Szemere-Patay levéltár, Gombán.

hitletételének hallóy leven Inczédi Mihaly Uramnak, Asszoniomnak az eő kigyelme szerelmes házastársának és maradékinak pro futura rerum suarum Cautela Attuk az mi szokott kezünk jrasa és pecsetünk alat valo levelünket fide nostra.

Varadinj die 29. Apr. Anni 1641.

P. H. Stephanus Nagy de Zador m. pr. P. H. Bosodi Péter m. pr.

II.

Mi Lőrincz Deák Belenes varasának hites Notarius es Szombat János ugyan Belenes Varasanak eskütbirája mind Nobiles; Adgyuk emléközetre mindönöknek az kiknek illik ez mi levelünknek rendiben; hogy tudnia illik ez jelön való Anno Dni 1641. 20 die Júnii jüve mi előnkben Bihar vármegyében Belenes vidéken Kornis Sigmond Uram ű Nagha Kuracély nevű falujában lakozó Gencs Demeter, Gencs György, Husso Mátyás, szelestei Szipina Janos, Vér György Uram Jobbagia és Felsőpetrasi Ferencz Ivan Belenes városának Jobbagya. és lőnek kezesök singillatim Negyven-Negyven forintig az Nemzetes és Vitézlő Inczédi Mihaly Uramnak egy teleki Balas Mihuczsa neveő Jobbagyaért ilyen okon es módon, hogyha az eő kegyelme Jóságából Telekről elfutna, elbujdosnék, tehát mi kezesök tartozunk kézben adni eő kegyelmének, ha hat pedig nem adhatnók, vagy nem akarnók adni, tehát mi raytunk kezesökön az Nemzetes es Vitézlő Inczédi Mihály Uram az oda föl meghirt somma pénzt megh vehesse eő kegyelme ezen levelnek erejével egy hites szolgabirót melléje vevén, ebben mi nekünk ne használhasson se Fejedelem gratiaja, mandatoma se Inhibitio se Repulsio se Contradictio, hanem mind Várason, Falun, Erdőn, Mezőn, Uton, Várakban, Castelyokban, Nemes Udvarokban, Malmokban, sokadalmakban, Harminczadon sőt tulajdon házunknál is mind magunkhoz marhánkhoz hozzá nyúlhasson és az megh irt somma pénzt meghvehesse eő kegyelme; mely dologra külön külön kezeket is beadák mi nekünk. Az dolognak jövendőbeli nagyobb erősségére kívána mi tülénk az Nemzetes Vitézlő Inczédi Mihály uramnak egy bizonyos embere, hogy ez dologról pecsetes relatoriánkat adgyuk eő kegyelmének kezünk írásával megherősítvén, mellyet az mi hitünk szerént ki attunk es megis obsignaltunk Datum in oppido Belenes Anno et die supra notato.

Laurentius Literatus
m. pr. P. H.

Johannes Szombat
m. pr. P. H.

Vámosy István végrendelete. (1661.)¹⁾

Első közlemény.

ANNO Domini 1661. Die 17. February: En kúrtý Vámosy Istuán, ky az én meghváltó és ldueöziteő Uram Jezus Christussomnak Irgalmasaghaból és hozam valo nagy Attjay kegyelmesegeből, most mégh egéseges életben, Ép és iozan elmeuelis vagiok; magamban száluán azért, és gondolkoduan ez elmulando vilaghnak nagi változassiról és ebben, kinek, kinek, niomorusághos és nagi niaualias sorsokról, s allapatjokról: Latom, hogy mindenek, csak az nagi változások alla legienek rekesstetue, es ez rosz, hituan csálárd villághban, senky mághanak nem igirhet bizonyos állandoságot, s vegighlen valo megh márádast, minél az mint megh tánultuk, nincsen it, márádando várásunk, seöt az mint Sirák is mongia, nagi niomorusagh rendeltetet, minden embernek és nehez Igá vétetet, az Adam fiajra, Anniok mehetől foghuán, mind az napigh, melljen, az mindénéknek Anniokhoz az Feöldben megh térnek: mégis há touab szemléliuk az embereknek myvoltokat, jól latiuk, mely röuiden, és mely hámár el foliok, az embereknek az eő napiay, az melyre nézue, méltán tanitja szent Jákab hogi igen rouidek az embernek napiay, es csak olljan mint az Pára, melj egy káuésse megh laczik, de ismét nagi hamar el mulik, és semire lessen; mivel azért minden embernek az eő sorsa, es állapatja, illen niomorusagokal változo, es hamar elmulo, senky az eő elletének határt, auagy cseliat, által nem haghátja; hanem ki ki az eo Testenek sátorát és megh áuult roskánádo hajlekat, le kel tenni es el kelletik hádný.

Tudum azért, es bizonyos léuen ennis ebben, hogy ezen háládoságh állá légiek rekesstetuen, es ezen villághy elletemnekys, bizonyos csel es hátar tetetet fel, meliet semy uton, es modon, által nem hághátok, es el nem kerülhetek, hanem csak igen hamar ideön, az en éllétemnek napiay elfolyuán, az en eöreökeős házambán, az én edes uramhoz Istenemhez, az kinek én szolgaltam, az meny Boldogghan által kelletik keölteöznom meljre nezue, sok kerestien embereknek peldajtól viseltetuen, de kjualtkepen amaz régy szent Attjaknak Abrahamnak Isáknák, es teőb Istenes szent embereknek, peldaj foroghuan Elmemben, az kik midőn az eő hálálokhoz keőzegetesek volna, mely szep, es giőniőrüseseges rendeleseket, és Testamentumot teőtenek, az eő rejaiok bizatot nepeknek, es nemzecegeknek, s az magok hazok nepey keőzeötys; seöt mégh az my edes ldueöziteőnkys, az nagy mágos kereszt fán fūghuén, az eő szent Anniat, legh keduesseb Tanituanianak, melj szepen Comendala.

¹⁾ Vámosy István 1643—61. Heves és Külső-Szolnok vármegyék alispánja volt. Meghalt 1661. máj. 7-én. (Eredeti a Vay-cs. kath. ágának levelesládájában.)

Ille szep, és giöniöruseges peldaktól Inditatuán, ennis segeny giallo, es Teöredekeny Edeny, az ky csak por és hámú vagiok, keöuetni ákár-
uan az menire lehet, ez megh jrt szenteknek peldaiokat; miuel ezek
mind az my tanusaginkra iratatanak megh, hogy mys, az my conduiseles-
sünk allat valokra szorgalmatos gondot viselnénk, es holtunk utannis jo
Rendben hagyuan maradhatnanak bekesseghben, es semi ellenkezeö dol-
gok ne tanaltatnanak keözeöteök; Így azért, énnis, hogy az en holtom
utan, valamý ellenkezeö dolgok, es perlekedesre válo álkalmatosságok
fén ne máragionk, Istenteöl eö szent Felsegetöl, az en reám csak Ideigh
sáfáru! bizatatot Jauacskaimrol, az mágám saiat kezem irássá által, tés-
sék ille Rendelest, es Testamentumot, az meljek, ez álláb megh jrt punc-
tumok szerint. igj keöuetkeznek rendessen :

1 Legh elseobenis penigh; Oh telles szent Háromságh, ky Attja,
Fiú, szent lelek, es egy bizoni eöreök Isten vágy; Az te szent kezeidben
ajanlom az en lelkemet, es az én halálomnak oraiat, es napiat, legy jel-
len én Vellem az én kymulasomnak Ideien, es él ne hágy engemet, en
Idueossegemnek Biraia Ur Jezus Christus, az te kesserues kin szenedes-
sedert, és drágálatos szent halalodnak érdemeiert, hanem eöriz, es ve-
delmez, az en halalomnak Idejen, es orájan engemet, amaz csalard Eör-
deöghnek az eö kissirteö ostromlassy ellen, s nehágy Pradaiul ez ke-
gietlen eh Farkasnak, minden te bened bizoknak Igaz Istene, seöt mutasd
megh azt, akoronis seregeknek Ura, hogj te uagj az elletnek, es az
hálálnák geözhetetlen kiralja, az Eördeögeöknek, es az Pokolnak megh
rontoja, es nagy hatalmú Igaz Istene, s ez en szegeny lelkemnek légj Ir-
galmas, legy kegielmes, az te nagi Irgalmasságod szerent, oh en Uram,
es en edes Istenem, s az en lelkemet ved szep csendesen azt te szent
kezeidben, mert te Váltotál megh engemet, en Idueössegemnek Istene,
Amen, Amen.

2 do Miuel penigh, az en Vellém iol teueö Istenem, az ky minden-
koron én Vellem Jellen volt, es sohá él nem hágiot engemet, az en Fo-
gontátásomtól foghua, hánem Fel néueluen, es az szent Házássághnak Ide-
iere jutatuan, Jámbor es jo erkeölcsü házás társalis megh álduán, ugi
mint az nemes es nemzetes Aszalay Eörzebethel, es velle egiüt, az my
meltatlanssagunkra, ez vilagi iokbanis resesitet eö szent Felsege; megh
gondoluan azért jo lelki ismeretel, hogj az mikor Isten eö szent Felsege,
azén szerelmes házástársomat ennekem megh áttá az eö szent Rende-
lete szerent; szep josagy léuen, azon josagys Velle egiüt mingiarast en
ream szálótának, es azoknákis iüuedelmetis, mint az Teöb magam Jos-
sagimnak, úgy percipialtam, minden keduetlensége nélkül, nem léuén my
keözötünk kett Ersseniek, es semý küleöneözéssék, mint nemely házás-
sok keözöött szokott nehanizor lenny, melyre nezue, minthogi nem vol-
tunk Tekozlőy kicsin Villagy Jauainknák az edes házástársomal egiüt

es szerzetünkis valamý keues zálogos Josságocskákat, az melyről szep keõttes leueleink is vadnak. Ezen megh jrt zálogos jossagokat Valamelieket kéréstem, es szerzeteni, mind azokat Felesegemnek Aszalay Eõrsebethnek hagiom elteigh, ha, penigh Isten az eõ Rendelese, es tecesse szerent ez Villaghból kyszolljtia Ezen szalogos Joszaghnak az Felle maragon az Eõcsemre Hanuay Ferencsre, az kinek, az edes Anniaual, mind egy Tesst, es Vér voltam, Az Felle Ismét maragon azokra, az kiknek Fellesegem, az eõ szabad dispositioja szerint, holta utan hagia

3 tio Az Füleky házámot, az szeõleõs kértémmel, majorommal, Giümeõlcsõs kertemmel, Fúues kertemmel, az Füleky hegiem valo szõleõmel Pincsemmel; es az Füleky hátárban leueõ kett darab ortuany szánto Feõldeimel, az mely ortuani Feõldnek az egike, az száuoly hatarra Jar vegél, az kürcsik neuü hegy oldalában leuén ez szanto Feõld, Az másik viszont, mely Eõregh Ortuainak hiuatatik, ez megh jrt ortuany Feõldnek vegetol, egész az Bolgaromy hatarigh, nagy szellesten Feksik, es megien ky vegel az országh uttjara jo hossan, mely ortuani szánto Feõldis az kürcsik neuü heginek oldalaban vagion; mind ezekettis Felesegemnek hagio' elteigh birja mint szajatjat; Holta után Felesegemnek, maragon az Eõcsemre Hanuay Ferencsre, es kett ágon leueõ gyermekjre:

4 to Az my keues penzem Araniom, Talerom, es Ezüst marhacs-kam Vagjon, ugy mint, Ezüst Pohárok, kánálók, ezüst mosdo medencse korsostól, ezüst szovtartó, Giüreõkel, es egieb ezkeõzeõkel egiüt Fellesegemnek hagiom.

5 to Az Füleky szent Egyhazhoz szaz ezüst Talert hagiok, Az meliet az Becsületes Ecclesia Fordicson árrá, az myre legh ssüksegessebbnek, es hassnosbnak itily lenny, Nekem ugian az Tecset volna hogi ha ez szaz Talleron egy Jobbagyocskat venne az Ecclesia talam az Praedicator, es az oskola keõrül való, áprolekos Fogiatkozassokat, Veghben Vihettne az Ecclesia, ez ember munkajaval, es Fánáljs segithetne, mind az Praedicator s mind az oskola házakat; mely szaz Talerokat, el takaritassom után Tartozek az Felesegem mingiarast, ezen Füleky Orthodoxa Ecclesianak, s abban valo geonduisselõknek megh adni;

6 Az Eõcsemnek Hánuay Ferenchnek, az Eõregh lora valo ezüsteõs, es Aranas szerzámot, az Aranos hegesteõreõmmel, es az lo orrara való ezüstel, hagiom,

7 Vadnak kürtteõn, Füleken, es az Jobbagiok keõzeõttis louaim, Teheneim, Tulkaim, az kett Rendbely János, es beres Eokreimmel egiüt, melljekett is az Felesegemnek hagiok, de ezen szaruas marhak keõzül, az kürtty Beres szolgaknák, az kik uigan Eõreõkeõs Jobbagiuk; Egy Egy Tinot Adasson az attjam fia, az ott valo kürtty Gazdauaal egiüt

8 Az mely Aranas sdádet (spádét) Viseltem, az magam Parducs beõreõmel, es az legh jobbik mereõ pancselommal egiüt, az Eõcsemnek Hanuay Ferencsnek hagiom

Armálisok és nemesi bizonyítványok a kalocsai főkáptalan levéltárában. (1747--1855.)¹⁾

1. *Bélesy* János és András 1750-ben felmutatják, a Biharmegyétől 1727. október 5-én nyert bizonyáglevelet.
2. *Borovszky* György, I. Ferdinánd, 1560. nov. 19. (1808. évi jkv. II. 224.)
3. *Deist* Antal, 1844-ben megőrzés végett leteszi családjá armálisát. Nincs meg, minthogy idővel visszavették, de ennek sincs nyoma a jegyzőkönyvekben.
4. *Dékány* testvérek 1811-ben keresték a nemességüket igazoló okmányokat, azonban ilyenek *nem* találtak.
5. *Diénes* Gergely, I. Lipót, Bécs, 1663. április 17. Kih. Borsod-m.
6. *Főlnagy* alias *Nemes* (de Nagy-Rákos) János 1811-ben bemutatja, a Vasmegyétől, 1809. április 29-én nyert bizonyáglevelet.
7. *Gombkötő* alias *Ugróczy* I. ott.
8. *Kovács* alias *Póka* I. ott.
9. *Mészáros* alias *Visky* János, II. Mátyás, Bécs, 1618. március 16-án. Kih. 1623. április 11-én Nyitra m.
10. *Nagy* Péter, I. Lipót, Bécs, 1659. november 26. Kih. 1670. április 12. Zemplén m.
11. *Nemes* alias *Főlnagy* (de Nagy-Rákos) I. ott.
12. *Pocskay* alias *Tukó* Gergely és József, M.-Terézia, Bécs, 1742. aug. 4. Kih. 1743. április 27. Pest m.
13. *Pocskay* Sándor, II. Lipót, Pozsony, 1790. november 18. Kih. 1791. március 17. Pest, 1791. április 11. Bács m.
14. *Póka* alias *Kovács* Albert, fia György, ennek neje Koczka Katalin, unokatestvérei: János, neje Molnár Anna, továbbá Mihály, neje Kozák Erzsébet, I. Lipót, 1697. június 22. Kih. 1698. április 28. Heves m.
15. *Tukó* alias *Pocskay* I. ott.
16. *Ugróczy* alias *Gombkötő* Mihály, neje Rihány Anna, fiai Pál és Mihály, továbbá testvérei György és János, I. Lipót, Bécs, 1658. dec. 1. Kih. 1659. Nyitra m. (*Eredeti*)
17. *Várady* Gáspár, Sámuel, János és György, I. Lipót, Bécs, 1702. július 7. Kih. 1702. november 27. Szatmár m.
18. *Visky* alias *Mészáros* I. ott.
19. *Víz* József, 1761-ben felmutatja az erdélyi kormányzék által igazolt nemességéről kiadott, 1761. február 9-én kelt bizonyáglevelet (1761. évi jkv. I. 419.)
20. *Vojnich* István, neje Vidakovich Angela, gyermekei: Lukács, András, Jakab, József, Simon, Mihály és Anna, továbbá testvére János, ennek neje Milankovics Mária, M.-Terézia, Pozsony, 1741. október 28. Kih. 1742. szeptember 19. Bács m. (*Másolat*: 1821. évi jkv. IV. 20.)
21. *Zombori* Ferencz pécsi lakos, M.-Terézia, Pozsony, 1741. október 28. Kih. 1742. július 9. Baranya m. (*Másolat*: 1821. évi jkv. IV. 53.)

íjfj. H. K.

1) A levéltár legnagyobb részét még a török és a kuruczvilág dűlásai megsemmisítették.

(¹) **Kérdések.**

6. **Genealogus**, szíves felvilágosítást kér a szerkesztőségbe azon *Pocskay Rozália* szüleiről és családjáról, ki 1785-ben már körmendi Muraközy Györgyné és 1804-ben még él Nádudvaron.

7. **dr. Paulovits Tibor** földbirtokos úr (Ács, Komárom-m.) a következő kérdéseket intézi az olvasókhoz:

a) nagy köszönettel vennék a *Paulovits* családra vonatkozó bármely felvilágosítást; főleg pedig azon ág leszármazását illetőleg adatközléseket, melyet Nagy Iván is említ (IX. 165.) t. i. Mihály, ki 1739. június 6-án hirdette ki nemességét Pápán s kinek fia lehetett azon András, aki Pál, Mihály és László fiaival 1751. február 18-án nyert bizonyáglevelet Veszprém megyétől.

b) továbbá a *Bitelly, Ivanovits, Lebanovits* és *Novák* családok nemességéről, czimeréről s leszármazásáról szíves felvilágosítást kérnék és köszönettel venném a legcsekélyebb adatot, habár töredék is, lehetőleg a születési, halálozási és esketési dátumok feltüntetésével.

A postaköltséget köszönettel megtérítem.

8. **Heraldikus** köszönettel venné a *Dubečzy* és *mezglényi Irányi* családok *színezett* czimereinek leírását.

9. **Érdeklődő** köszönettel fogadna adatokat *Szemere* Bertalan, 48-as miniszterre vonatkozólag, nevezetesen, hogy kik voltak szülei? és nagyszülei? továbbá leszármazási és nemességi adatokat feleségének *pilisszántói Jurkovich Leopoldinának* családjáról.

10. **Előfizető** szíves felvilágosítást kér a *Kádassy, Hrus, Juhász* és *Sziveri* családok nemességéről. A Juhász és Sziveri családok a jászkunok közé tartoztak. Esetleges útbaigazítást nagy köszönettel venne az 1760. kör. született Juhász József származási helyére vonatkozólag.

Feleletek.

3. **dr. Paulovits Tibor** úrnak. Több *Ivanovits* nevű családra, Kempelen Béla: Magyar Nemes Családok című munkája V. kötetének 207. oldalán található adatok.

iff. H. K.

A) Családtörténet.

26. Botgál.

Czimeres nemeslevelet, János, neje Szabó Dóra, fiai Miklós és János, testvére György, továbbá *Lipthav* János fiai, János és István nyertek II. Ferdinándtól, Bécs, 1632. decz. 10-én. Kih. 1636. okt. 1-én Gönczön (Abauj-m.)

Az 1754 5-ki nemesi összeírásakor, István (2), Ferencz és András igazoltattak Borsodmegyében.

Botgál			
János 1632. ns. (Szabó Dóra)		György 1632. ns.	
Miklós 1632. ns.	János 1632. ns.		
István 1690.			
János 1745.			
(Nagy Katalin)			
Pál 1790.	Antal 1801.	György 1785.	
Pál 1820.	Miklós 1820.	István 1830.	József 1820.
Károly			

Czímer: kék paizsban, zöld dombon, bal lábán álló, természetes színű sólyom, jobbában kardot tartva. Sisakdisz: három (fehér-kék-*veres*) structoll. Takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Csoma József.

27. Dienes (szilágyszegi).

Közép-Szolnok megyei család, melynek első ismert őse Gergely, már 1696-ban, mint nemes személy említették és kit a vármegye 1705-ben mint szilágyszegi nemes, lovas zsoldos állítására kötelez.¹⁾

Armálist -- melyet valószínűleg már egy régibb nemesítés előz meg -- a nevezett Gergely és fiai István, János, Mihály nyertek I. Lipóttól, Bécs, 1699. jul. 16-án. (Erd. L. R. II. 174.) Kih. 1699. nov. 17-én Közép-Szolnok-m.

Ezen nemeslevél alapján 1790-ben, Közép-Szolnok-megye közönsége visszahelyezte a szilágyszegi Dienes családot előbbi adómentességébe.¹⁾

A család egyik ága 1763. körül, Mihály fiai, János és Mihály személyében, Biharmegyébe költözött, hol a Telegden megtelepedett János — ki előzőleg Szilágyszegen lakó birtokos nemes volt — 1768. március

¹⁾ Petri V. 354.

7-én kihirdeteti, az 1767. jun. 20-án Szilágymegyétől nyert testimonialist. Testvére Mihály, Siteren lakott s mindketten lakhelyük után, melléknevet nyertek, mely melléknevek keletkezését és kétségtelen nemesi voltukat, az 1811. dec. 7-én, Biharmegye által eszközölt tanúvallatás alkalmával igazoltak, bizonyítván az 1699-ben armálist nyert Gergelytől való, kétségtelen származásuk. 1812. jan. 19-én, Dienes Péter, a nagyvárad-i káptalan előtt átengedi Dienes Jánosnak, mint vérszerinti atyafiának, a Szilágyszegen levő elzalogosított atyai és anyai részeinek kiváltási jogát. Ugyanezen év jul. 1-én, a marosvásárhelyi kir. tábla elismeri szilágyszegi Dienes Jánosnak, továbbá fiainak Jánosnak, Lajosnak és Józsefnek, az impetrans Gergelytől eredő származását.¹⁾ Ezen leszármazás, az 1820. febr. 21-én tartott nemesi vizsgálat alkalmával újból megerősített és ennek, valamint az 1812. évi vizsgálat alapján, még ez évben Szilágymegye, majd 1829 márc. 30-án, Biharmegye ad a nevezetteknek nemesi bizonyáglevelet.

A kihalóban lévő biharmegyei ág, okmányok alapján összeállítható leszármazása a következő:

Gergely 1699. ns.					
István 1699. ns.				János 1699. ns.	Mihály 1699. ns.
			János 1767 <i>Telegdi</i> lak. Mezőtelegd		
			Mihály 1763. <i>Siteri</i> lak. Siter		
			Mihály 1785		
			János 1812--1829. lak. Várad-Olaszi (ns. Tóth Sára)		
János 1812.				Lajos 1812.	József 1812. ÷ 1840 XI. 15. Berettyószentmárton (diószegi Bajó Julia 1834)
			Lajos sz. 1833. II. 28. Berettyószentmárton ÷ 1913 (csokalyi Fényes Emma)		
Gyula sz. 1858 kapitány (Hummel Margit ¹⁾)	Ilona (hosszúmezői Nagy Elek ¹⁾)	Gizella (lovasi Szakáll Pál)	Emma (tunyogi Szűcs Kálmán)	Karolin (lemhényi Gábor Mátyás)	Lajos <i>nötlen</i>

Czímer: kék paizsban, zöld halmon álló oszlopon nyugvó, vérvörös török fejet átütő, görbe kardot tartó páncélos kar. *Sisakdisz*: növekvő oszlopon, a paizsbeli kar. *Takarók*: arany-kék, ezüst-vörös.

tunyogi Szűcs Lajos.

¹⁾ A marosvásárhelyi kir. tábla 1812. és 1820. évi jkvei.

28. Fórján.

A vasvármegyei Hodosról utóbb a pestmegyei Kecskemétre költözött, férfi ágon már kihalt család.

Első ismert őse, a Hodoson lakó Imre, nővére Borbála, továbbá apósa *Fiever* Pál, ennek neje Krayner Zsuzsanna és gyermekei: Mihály, Pál, Mária (Fórján Imre jegyese) czimeres nemeslevelet nyertek, III. Ferdinándtól, Pozsony, 1655. május 15-én. Kih. 1656. márczius 11-én Söptén (Vas-m.)

A család egyes tagjait a XVIII. században, Vas-, Zala- és Tolnamegyékben találjuk. Egy 1722-ben kelt, Forján János kérelmére eszközölt, Vasmegeye alispánja által elrendelt tanúvallatási jegyzőkönyvből megállapítható, hogy a nemességszerző Imre, János és István nevű fiainak utódai közül János fia Bálint, Hodoson az ősi curián gazdálkodott; István fia János, pedig eleinte katona, majd hg. Esterházy vámszedője volt és utóbb a tolnamegyei Kónyin telepedett meg.

A Hodoson lakó Bálint tekintélyes ember lehetett — ki osztályos atyafiainak részbirtokait is zálogba birta — és egy tanúvallatási jegyzőkönyv szerint, ns. Ábrahám János és Kőnye Ferencz többed magukkal vallják, hogy *„az Nemes Forján familiának az réghi királyoktól, mind jószágokra, mind magok személyekre az Donatiojok meg vagyon, mert midőn néhai gróf Bottyány Kristóf Ónagysága az őrséget feldulatta és jobbaggyá tette, sok menekülő a Forján Bálint jószágán és Curiján talált óltalmat, hová a Bottyány gróf katonái és hajdui nem mertek menni és úgy maguk mind marhájuk óltalomban részesültek.“*

Bálint az 1754/55-ki összeíráskor még hodosi curiáján él és fiaival István, János, Benedek és Imrével együtt — kik egy 1739-ben, a tolnamegyei Udvariban kelt tanuvallatási jegyzőkönyv szerint már felnőtt emberek — Bécs, 1763. október 12-én, nemesség megerősítésben részesült. (L. R. XLVI. 455. l. 49. s.)

A Kónyin megtelepedett János — István fia — 1739-ben Farkas és Antal fiaival, nemesi bizonyáglevelet nyer Tolnamegyétől. A nevezett Antal — kit az 1754/55-ki nemesi összeírás, mint Baján lakó jószágkormányzót talált — Tolnamegye előtt 13 éves Antal fiával együtt bemutatatta armálisát és az impetrans lmrétől való kétségtelen származását, mely alapon nemesi bizonyáglevelet nyert és felvétellett Tolnamegye igazolt nemesei közé. 1766-ban még élt. Fia Antal, 1741-ben született Baján. Eleinte hg. Grassalkovichnál, majd később Czegléden cameralis tiszt. 1800-ban Kecskeméten birtokot vásárol. Felesége ns. Nolly József

leánya Klára volt, kitől született gyermekei: Anna—Teréz (sz. 1779.) először kismányai Hangyás Dánielné, utóbb Bobory Jánosné; Károly (sz. 1781.) Jellachich ezredbeli tiszt; János (sz. 1783.) ki Zemplénmegyébe költözött; György (sz. 1785.) és Mária (sz. 1791.) ki 1812-ben nőül ment Hertelendy János cs. és kir. huszárkapitányhoz, a későbbi ezredeshez és a M. Terézia rend lovagjához.

A testvérek közül csupán a Kecskeméten megtelepedett Györgynek maradtak utódai, ki 1848-ig pestmegyei esküdt. Atyja kecskeméti birtokát megveszi 24,000 frt.-ért, majd 1813-ban zálogba veszi a kőkeszi Csernyus-cs. ágasegyházai pusztájának (Pest-m.) ^{2. s} részét 20,000 frt.-ért, melyet mintegy 2000 holdat, utóbb 1833-ban végleg megszerez a Csernyus örökösöktől; majd balásfalvi Kiss Mihály 350 holdas ágasegyházai birtokrészevel gyarapítja vagyonát. Felesége D'Alliprandi Károly — gr. Gyulay ezredbeli kapitány — és br. Braitwitz Teréz leánya Dorottya volt, kit 1816-ban vett nőül.

Gyermekeik közül György (sz. 1823.) és Károly (sz. 1827.) terjesztették tovább a családot, de már csak egy-egy izig. György a szabadságharcban mint nemzetőr főhadnagy, több hónapon keresztül küzdött a rácok ellen és testvérel Károllyal, részt vettek a szenttamási ütközetben. A szabadságharc után 1866-ig amikor is táblabíróvá választatott, Kecskemét város tanácsnoka volt. Egyetlen fia Gergely (sz. 1857.) nőtlenül halt el, leánya Ilona (sz. 1858.) Szokolay Mihályné.

György testvéröccse Károly (sz. 1827.) szintén, mint nemzetőr hadnagy vett részt a szabadságharcban. Fiatalabb éveiben ügyvédi diplomát szerzett, azonban sohasem praktizált, hanem eleinte pestmegyei szolgabíró, majd később hazamenvén Kecskemétre, az ágasegyházai birtok kezelője. Az alkotmányos élet helyreállítása után, nemzeti párti programmal, Kecskemét város orsz. képviselőjévé választatott. Felesége ns. Bransich-Gassich János kecskeméti polgármester és dengelegi Szüts Klára leánya, Szidónia volt, kitől született egyetlen leánya Irma (sz. 1851.) zombori Zombory Lászlóhoz ment feleségül 1870-ben.

Czímer: kék paizsban, jobbról balfelé osztott arany mezőben haladó, veres nyelvű oroszlán, jobbról csillagtól, balról félholdtól kisérve. Sisakdísz: a paizsbeli oroszlán növekvőn, jobbában kivont kardot tartva. Takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Imre
1655. ns.
(Fierer Mária)

János † 1722. előtt lak. Hodos					István † 1722. előtt lak. Hodos
György Ferencz 1739.	Bálint sz. 1676. Hodos 1754/5. ig. ns.	Márton Ádám 1739.	János 1739.	János 1722. katona 1739 ig. ns. Tolna-m lak. Könyi (Tolna-m)	
István 1739. 1763. lak. Hodos	János 1739. 1763 lak Udvari	Benedek 1739 1763.	Imre 1739. 1763		
		Farkas 1739		Antal 1739. 1754 lak. Baján és ig. ns. Tolna-m. 1766.	
				Antal sz. 1741 † 1825 (ns. Nolly Klára † 1816 VI. 30 Kecskemét) esk. 1778 II. 16 Gödöllő	
Anna-Teréz sz. 1779 Pozsony 1. kismányai Hangyás Dániel 2. Bobory János	Károly sz. 1781 katona	János sz. 1783 lak. Zemplén m. †	György sz. 1785. IV. 24 esküdt † 1864 VII. 18 Kecskemét (D' Alliprandi Dorottya † 1873 XII. 30 Kecskemét) esk. 1816 VIII. 11	Mária sz. 1791 (Hertelendy János ezredes † 1877 IV. 8) esk. 1812	
Róza sz. 1817 VIII. 23 † 1854 II. 24 (nagyajtai Körmöczy János)	Julia sz. 1821 II. 21 † 1904 I. 2 Kecskemét	György sz. 1823 IV. 7 Kecskemét 48-as honvéd városi tanácsnok táblabíró † 1866 VIII. 22 Kecskemét (Luby Teréz † 1868 Kecskemét)	Károly sz. 1827 IV. 24 48-as honvéd pestmegyei szolgabíró 1872- orsz. képvis. † 1880 VIII. 11 Kecse- mét (ns. Bransich-Gas- sich Szidónia † 1864 VII. 22) esk. 1848		
Gergely sz. 1857 Kecskemét † 1889		Ilona sz. 1858 Kecskemét (Szokolay Mihály)		Irma sz. 1851 III. 9 Kecskemét (zombori Zombory László) esk. 1870 XI. 12	
				Zombory Géza.	

29. Képes alias Szabó.

Abaujmegyéből eredő család, melyből czimeres nemeslevelet Képes András, neje Amruzsi Margit, testvérei Máté és István nyertek Prága, 1628. febr. 19-én II. Ferdinándtól. Kih. 1628. jun. 30 Gönczön.¹⁾

A családból Képes alias Szabó András 1726-ban felvétetik Abaujmegye nemessei közé. Ennek unokája a Szepsiben lakó Képes András, 1776. jul. 24-én Abaujmegyétől Sámuel, András és István fiaival, nemesi bizonyosságlevelet nyer. Ennek unokája, a Sátoralja-Ujhelyen lakó Képes Sámuel — András fia — zempléni táblabíró, 1826. jan. 5-én nyer Sámuel, Károly és Ferencz fiaival bizonyosságlevelet Zemplénmegyétől.

A Zemplénmegye jegyzőkönyveiben található nemesi bizonyosságlevelekből összeállítható töredékes leszármazás a következő:

	András 1726 ig ns. — Abauj-m. —	
	<u>András</u> 1752.	
	András 1776 ig. ns. — lak. Szepsi —	
Sámuel 1776	<u>András</u> 1776	István 1776
	<u>Sámuel</u> 1826. ig. ns. táblabíró — lak. Sátoralja-Ujhely —	
Sámuel 1826	Károly 1826	Ferencz sz. 1825 XI. 24. 1826

Czímer : sárga paizsban, zöld alapon, repülésre kész galamb, a mellébe lőtt nyilat kihúzni akarja. *Sisakdisz* : nyitott szárny. *Takarók* : veres-ezüst, fekete-sárga.¹⁾

Benkó Imre.

¹⁾ Csoma : 323. lap.

30. Liphay alias Faragó.

Czimeres nemeslevelet a *Botgál* családdal együtt, L. János, fiai János és István nyertek 1632-ben (*l. Botgál cs.*)

A család Borsodmegyéből, hol nemességük 1747-ben igazoltatott, átszármazott Gömörmegyébe is, hol *Liphay* alias *Faragó* néven szerepeltek.¹⁾

János 1632 ns.				
János 1632 ns	István 1632 ns.	Mihály † 1747 e.	Péter † 1747 e.	
Dániel 1735 lak. Gömör-m.	Sámuel 1747 u. o.	György 1747 lak. Miskolcz István lak. Vác	Péter 1747 lak. Diósgyőr	
		Péter 1747. lak. Túron	János 1747 lak. Nagyvárad	
		Pál 1770 Lajos 1800	László †	
		Pál 1840	Lajos †	
Pál 1860	Károly	Béla †		
László	Jenő	Kata		

Az 1754/5-ki összeíráskor Liphay alias Faragó *Dávid* igazoltatott Gömör-, *Péter* pedig Borsodmegyében.

Czímer: l. a Botgál családnál.

Csoma József.

31. Petőcz.

Pozsonymegyei család, melyből czimeres nemeslevelet Péter, gyermekei: János, István, Péter, Ferencz, Erzse és Katalin nyertek, M.-Teréziától, Bécs, 1742. okt. 22-én. (L. R. XXXIX. 365.)

¹⁾ Forgon: II. 78.

A családi hagyomány régibb nemességről is tesz említést. Ezen traditio szerint, az 1742-ben armálist nyert Péter nem tudván nemességét az 1734-ki investigatio alkalmával kétségtelenül igazolni, új nemeslevélért folyamodott. Ezen Péter atyja lett volna István, ezé Lőrincz 1660. kör., kinek felesége Sátor leány volt. Lőrincz atyja, István 1650. kör. ezé pedig Gergely, aki 1590—1600 között Nagyléghen élt.

Figyelembe véve azonban azt a körülményt, hogy az armális szavai szerint a Petőczök 1742-ig paraszti sorban éltek¹⁾, ezen családi hagyomány ha nem lehetetlen is, mindenesetre nagyon valószínűtlen.²⁾

Az 1754/5-ki nemesi összeíráskor, János, István, Péter és Ferencz igazoltattak Pozsonymegyében.

Tagjai közül György, 1843-ban főjegyző, majd alispán és 1849-ben vértanú halált szenvedett. Jenő alispán.

A család, a XIX. század első felében Uszoron, Nagy-Léghen és Elő-Patonyban volt birtokos és birta ezeken kívül még a Vörösbúzahely pusztát is.

Péter 1742. ns. (ns. Nagy Anna) esk. 1709.					
János 1742 1754 5. ig. ns. táblabíró -- lak. Szászton -- (Névery Anna)	István 1742 1754/5 ig. ns. †	Péter <i>l. II. tábla</i>	Ferencz 1742 1754/5. ig. ns. -- lak. Nagysúr -- (Tessényi Anna)	Erzse 1742 (csenkei Csenkey György)	Katalin 1742 (kislégghi Nagy Imre)
Anna (Rajcsányi György † 1797)			Bora † 1867 (Szukováthy Alajos)	Teréz †	Imre † 1818. (ns. Odler Johanna) esk. 1815
Anna † 1846 (Petőcz József sz. 1763)	Magda (Hájek Gáspár)		Teréz 1. Lengyel János 2. Buzinkay Pál		János †

¹⁾ N. I. f. III. 155.

²⁾ U. ott. A család másik ágazatának őse János, Szögyény Ferencz főszerzőn kívül még kilencedmagával adományba nyeri II. Lipóttól, 1702. okt. 1-én, a pozsonymegyei bácsfalvi curiát és tartozékait.

II. TÁBLA.

Péter
sz. 1727. IV. 25
Nagypakán
-- ki az I. táblán --
1742. ns.
1754 5. ig. ns.
— lak. Nagyléghen —
(nádszeghi
Szabó Teréz
sz. 1744 X. 13.
Nádszeg)
esk. 1762. II. 3. u. o.

József 1. III. tábla	Gáspár 1. IV. tábla	Teréz † 1833 (vajkai Molnár Dániel sz. 1759 † 1824)	János † 1827 (Nogell Bora † 1863)	Ferencz (Balásy Jozefa)
Zsigmond 1. Nagy Eleonóra 2. Nagy Bora	Zsófia (Szabó Péter † 1871)	Krisztina (Nagy János)	Bora sz. 1809 † 1893	
1: Gyula † 1870 XI. 15 (Orosz Paula † 1880. VII. 3)	Miklós † 1858. VI. 26			
Mária sz. 1812 † 1855 VI. 15 (benefai Bacsak László sz. 1807 † 1868) esk. 1830.	Ferencz sz. 1814 † 1868 X. 30 (Szigethy Mária)	Sándor sz. 1816. † 1871 II. 5 (ns Sutter Lucia † 1871 X. 5)	Emilia sz. 1819 † 1908 X. 7 (Szilágyi József)	
		János sz. 1855 † 1905. IV. 26 honv. ezredes	Jenő sz. 1859 IV. 1 alispán (lászlófalvi Véilts Teréz) esk. 1893	Sándor sz. 1860 cs. és kir. ezredes
Azala sz. 1824 † 1868 (bocsári Svastits József sz. 1822 † 1908)	Zelmira (Gabsovits Károly)	Irén (Horváth Gábor)	Elemér (Kary Riza)	
	Elemér (Gabsovits Karolin) esk. 1906. IV. 16.	Zoltán	Tivadar	

III. TÁBLA

József
sz. 1763. III. 14. N.-Légh
† 1838.

— ki a II. táblán —

1. vajkai Molnár Juszтина
sz. 1771. IV. 19.
2. Petőcz Anna
† 1846. esk. 1810.

1: Antal sz. 1792 III. 29 † 1836. (sárosfai Bittó Erzse) esk. 1832. Kálmán sz. 1835 X. 13 (gyulai Gaál Mária)	Alojza sz. 1793. V. 7 † 1871. II. 25 (nemeskéri Kiss János 1793—1853)	Teréz sz. 1794 XII. 3 † 1857 (sikabonyi Gállfy József) esk. 1824	Anna sz. 1800 V. 11 † 1872 XI. 29	György sz. 1805 I. 6 m. alispán † 1849 II. 24 agyonlövetett (Pápay Ottilia sz. 1824 IX. 16 † 1885 IX. 19) esk. 1842	Vendel sz. 1806 IX. 1 Eberhárdon † 1857 VII. 21 (sárosfai Bittó Etel sz. 1825 I. 24 † 1898 II. 9) esk. 1843 XI. 20	2: Juszтина †
Tihamér †	Zoltán †	Aladár †	Elemér sz. 1870 honv. főhadnagy † 1907 IV. 6	Lehel †		
László sz. 1843 V. 19 † 1902 IX. 25 (Eck Mária)	Károly sz. 1844 † 1861 II. 1	Dénes sz. 1847 VI. 5 † 1888 XII. 3 (Petőcz Jolán)	János sz. 1848 XI. 16 † 1914 II. 3			
	György sz. 1885 III. 30 † 1911 IV. 10	Teréz sz. 1886 VIII. 8 † 1903 I. 14	Károly sz. 1887			
Mária sz. 1875 VI. 1 (Nógrády Árpád sz. 1863) esk. 1896 XI. 28	Ilona †	Gizella sz. 1884 IV. 13	László sz. 1887 VI. 8	Ottília sz. 1896 X. 5		
	Béla sz. 1844 XII. 22 † 1882 V. 16 (Lubinszky Mária)	Irma sz. 1846 II. 9 1. sárosfai Bittó Lajos esk. 1864 XII. 29 2. Dr. Reiter János orsz. képv. esk. 1890 XII. 7	Dezső sz. 1847 V. 20 † 1894 XI. 13	Gábor sz. 1849 I. 28 (lauingeni Lauingen Ludovika sz. 1856 VI. 5 Lemberg) esk. 1876 X. 21 Andor sz. 1881 X. 14 Pozsony	Ilona sz. 1853 III. 6 (nagylegghi Patzolt József tábornok) esk. 1871 I. 7.	
Ilona 1. Mike Imre elv. 2. Füzesséry Béla	Gyula	Izabella	Sára † 1880 I. 21			

IV. TÁBLA.

Gáspár
sz. 1765. I. 1.
† 1826 XI.
— *ki a II. táblán* —
1. sárosfai
Bittó Karolin
2. Klausz Róza

1: Bora Róza (Mezey Kmoskó Ferencz) János	Nepomucena (jányoki Farkas Antal)	2: Zsigmond † 1849	István sz. 1809 † 1887. VI. 16 (Szebenliszt Ida sz. 1819 † 1892 X. 20)	Ágost (Kálnay Julia)	József (Mangold Teréz)
† 1888 X 3 (szilasi és Pázmány Kálmán)	† 1874 XI. 26 (gojzesti Madarassy Vilma)	† 1872 VII. 4 Ákos	sz. 1854 Lajos	sz. 1855 Lázár (Sebő Irma)	sz. 1858 V. 17 Kálmán (Nagy Irén sz. 1875 VIII. 8)
Ákos sz. 1895 IV. 13	Miklós sz. 1896 VII. 16	Kálmán sz. 1898 I. 21	Béla sz. 1899 VI. 14	Endre sz. 1901 IV. 19	Loránd sz. 1903 I. 18
Vincencia (Schleiffer Henrik)		Luiza (Rónai Jenő)		Ilona (Szekeres Ferencz)	
		Róza (Wetschl Kázmér)			Jolán (Petőcz Dénes sz. 1847)

Czímer: kék paizsban, zöld alapon, czölöpösen állított arany buzakéve felé lépő fehér bárány. Sisakdisz: írottoltat tartó, kék ruhás könyöklő kar. Takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Bacsák Gyula.

32. Svastits (bocsári).

Horvátországból vagy Dalmáciából eredő család, melynek őse lehetett azon S. Gáspár, ki 1580-ban Zrinyi szolgája.¹⁾ Előnevét alkalmasint a Torontálmegyében fekvő Bocsár helységtől veszi. Leginkább a Dunán túl, Somogy-, Sopron-, Vas-, Tolna- és Baranyamegyékben laktak tagjai. Nagy Iván¹⁾ szerint Gábor 1684-ben már Vas megyében élt.

Első, okiratokkal igazolható őse, János — kitől a leszármazás szakadatlan lehozható — 1733-ban igazolja nemességét Vas megyében. Fiai: Zsigmond és János 1737-ben igazoltattak ugyanott.²⁾ Azonban harmincz év múlva, a Vas megyében élő S. Zsigmond és ifj. János nemessége Bécs, 1763. október 12-én *nem* igazoltatott (L. R. XLVI. 458. l. 37. s.) Később, 1830-ban Lajos és János nemesi bizonyosságlevelet nyertek Vas- és Tolna megyéktől; László, Gábor, Sándor és Gyula 1832-ben Somogy megyétől; Károly, Benjamin és Hugó pedig 1844-ben Vas- és Baranyamegyéktől.³⁾

Az 1733-ban igazolt Jánostól lehozható, okmányok és családi közlés alapján összeállított leszármazás a következő:

János 1733 ig. ns. — Vas-m. —					
Zsigmond 1737 ig. ns. — Vasm. —			János 1737 ig. ns. — Vasm. —		
(ns. Vranovics Krisztina)					
Antal 1770 — lak. Somogym. — (vizeki Tallián Magdolna)					
Jozefa sz. 1780 IV. 30 (Bogyay Ignác sz. 1778)	Antal <i>I. t. tábla</i>	István 1828. 1849 táblabíró — lak. Szt-Gáloskér — (Somogym) † 1867	Mária (daruvári Kacs Kovics Mihály)	Pál <i>I. III. tábla</i>	Teréz 1. széplaki Botka József 2. Bogyay Sándor
(ns. Répásy Mária sz. 1799 † 1869 I. 23)					
Amália sz. 1818 † 1884 (Nedeczky Antal sz. 1812 † 1875)	Francziska sz. 1820 † 1842 (Siklóssy Lajos sz. 1814)	József sz. 1822 † 1908 V. 23 1. bocsári Svastits Judith sz. 1822 † 1856 2. ns. Petőcz Azala sz. 1824 † 1868	István	Leopoldina (Matkovics György)	
1: Vilmos sz. 1854 (Siklóssy Tekla)		2: Azala		Elemér (bocsári Svastits Janka)	

¹⁾ N. I. X. 920.

²⁾ Andretzky 70—71.

II. TÁBLA

Antal
1810
táblabíró
— *ki az I. táblán* —
1. gyulai Gaál Matild
2. Döry Jozefa

1: Lajos 1826—9 táblabíró — Tolnam. — 1. ns. Sixty Erzse 2. gyulai Gaál Erzse		2: János sz. 1801 † 1873 — Vas- és Tolnam. — (ns. Csertán Krisztina)		Károly keszthelyi apát	
1: László 1832 táblabíró — Somogym. — (bocsári Svastits Eugénia sz. 1834 † 1913) Róza sz. 1857 (Chernel Gyula)	Gábor 1832 (dévaványai Halasy Róza) Ella (vizeki Tallián Andor)	Sándor 1832	Gyula 1832 (Hegedűs Iza) Gyula Aladár (Somsich Ilona) †		
Ilona (Varga Imre)	Károly 1844 — Vas- és Baranyam. — (Bogyay Paula sz. 1844)	Benő 1844 főispán (bocsári Svastits Paula sz. 1838)	Róza (Spúr János) Irén (Sipos Károly)	Hugó 1844 (Vizlendvay Viktória)	Emilia (Juhász Kálmán) János Ödön László
	Benő sz. 1867 (Gartner Georgina) elv.	Pál sz. 1868	László sz. 1869 † 1896 Eugenia sz. 1871	Róza sz. 1872	Mihály sz. 1874 Gyula sz. 1876 (Siposs Mária) Mária sz. 1900 XI. 23
	Györgyi sz. 1899 VI. 4	Erzse sz. 1900 VII. 22	Pálma sz. 1901 XI. 14	Éva sz. 1903 VII. 31	
Zoltán (Baditz Emerentia)	Géza (Varga Magda)	Margit	Árpádin (Sarlay János)	Ida	Janka (bocsári Svastits Elemér)
	Ella	Géza			
Zoltán	Ella	Róza			

III. TÁBLA.

Pál
1828. 1836. 1846.
táblabíró
— Somogy-m. —
— *ki az I. táblán* —
(Nedeczky
Róza)
sz. 1779 † 1858)

Judith sz. 1822 † 1856 (bocsári Svastits József sz. 1822 † 1908)	Elek sz. 1826 † 1893 (széplaki Botka Luiza)	Imre sz. 1827 † 1894 (Jank Teréz)	Eugenia sz. 1834 † 1913 (bocsári Svastits László 1832)	Paula sz. 1838 (bocsári Svastits Benő 1844)						
	Szilárdka sz. 1871 (Bogyay Ferencz sz. 1870)	Nándor sz. 1872 (Kapotsffy Margit)	Flóra sz. 1873 (Gerhardt Gaszton)	Klementina sz. 1876 (Papházy János) elv.	Imre sz. 1879 (Plainer Etel)					
	Edit sz. 1899	III. 8.	Klára sz. 1901	IV. 4	Egon sz. 1904	III. 12				
Pál sz. 1867 (ns. Skublics Gizella)	Elemér sz. 1869 (Forster Amália)	Elek sz. 1870 (Folly Irénn)	Anna sz. 1873 (Bogyay Emil sz. 1863)	Laura sz. 1874 (Scheidl Károly cs. és kir. kapit.)						
	Irénn sz. 1902	II. 24	Virginia sz. 1904	XII. 23						
Bela sz. 1897 V. 21	Alice sz. 1898	VIII. 28	Sára sz. 1900	VII. 11	Pál sz. 1902	II. 12	Iván sz. 1904	IV. 8	Andor sz. 1906	I. 29

S. Péter és György, 1810-ben felvétettek Aradmegye nemesei sorába.¹⁾

Czimer: kék mezőben zöld ágon álló, csőrében arany koronát tartó, jobbra fordult fehér galamb, a paizs felső részén jobboldalon, befelé fordult félholdtól, baloldalon 6 ágú arany csillagtól kísérvé. *Sisakdisz:* törökfőt átszűrő kardot tartó, könyökben hajlott pánczélos kar. *Takarók:* arany-kék, ezüst-vörös²⁾.

ifj. H. K.

¹⁾ N. I. X. 415.

²⁾ Orsz. levéltár 16 1895. sz.

B) Tárca.

Megjegyzések a szentmiklósi és óvári Pongrácz család nemzedékrendjéhez.

Hogy a történeti forráskutatások, nevezetesen pedig épen azok, melyek bármily néven szereplő, úgynevezett történeti segédtudományokkal foglalkoznak, minden elővigyázat és az ismert forrásanyag legszabatosabb figyelembevételével mellett is, sohasem tekinthetők bevezetteknek és minden irányban kimerítetteknek, az is csak az emberi ész tökéletlen alkotásainak általános folyománya. A szünet nélkül kutató szellem, mely a kutatás tárgyától látszólag nagyon is távol fekvő forrásokban mégis a tárgyahoz közel fekvő valamit tud kiböngészni, még akkor is akad újabb adatokra, ha dolgozatát már bevezettnék tartja. Ennek részben az az oka, hogy történeti forrásaink közzététele még azon korszakokból is, melyeket már elegendően megvilágítottaknak tartunk, még mindig annyira gyéren, mondhatnám annyira csöppenként folyik, hogy mai nemzedékünk azoknak csak korlátolt hasznát veheti. A mit ma talán a források leg-tökéletesebb és legrésztelenebb kiaknázásának tartunk, az holnap egy eddig figyelmen kívül hagyott, rosszul értelmezett darab helyreigazítása után, vagy újabb közzététel útján közismertté vált adat bizonyító ereje alatt helyreigazításra s pótlásra szorúl.

A Liptóme gyében törzsökös és nevezetesen a XV-ik század közepén híressé vált szentmiklósi és óvári Pongrácz család nemzedékrendjét — többé-kevésbé terjedelmesen — számos régibb és újabb családtörténeti művekben megtaláljuk, melyek azonban csak legkisebb részükben támaszkodnak okirati alapra; azok pedig, melyek helylyel-közzel okirati adatokat is felvettek, nem iparkodtak azon, hogy az okirati s nem okirati anyagból merített eredmények közötti ellentéteket valódi értékükre leszállítsák.

Néhai *Majláth Béla* (a „Turul” 1890. évf. 97—111 oldalain) a fenti család kezdetéről és a XV-ik századbéli szerepléséről oly tanulmányt írt, mely összes elődeinek munkálkodását nagy mérvben felülszárnyalja. Dolgozatának végén a családnak 1241-től a XVI-ik század kezdetéig érő leszármazási táblázatot adja. Dolgozatában nagyobb részben a családnak általános történeti szereplését tárgyalja ugyan, de végeredménye mégis csak az, hogy a családtörténet kutatója felette nagyszámu oly adatot talál, melyeket egyéb művekben hiába keresne; ne is csodálkozzunk ezen, hisz a szerző dolgozatának oroszlanrészben levéltári kutatásokon, illetve addig közzé nem tett okirati alapon nyugszik. Ha a szöveg alján szereplő levéltári idézetek halmazán körülnézünk — nem okirati forrás-idézeteket csak csekély számban látunk — megcsodáljuk egyrészt a

lelkiismeretesen kutató nagy türelmét és kitartását, másrészt pedig örvendetes tudomásul vesszük, hogy itt már oly alapos dolgozattal találkozunk, mely okirati összeállítás alapján teljesen megbízható s további kutatások alkalmával csálhatatlan útmutatónak használható.

Pedig nem így van ez egészben. A bucsáni Korlátkői család örökösire vonatkozó kutatásom alkalmával egy házassági összeköttetést kellett megállapítanom, mely a fenti Pongrácz család nemzedékrendjével volt kapcsolatban. Az ez iránt folytatott kutatásaim alatt tapasztalnom kellett, hogy Majláth fenti nemzedékrendi táblája bizony nem mindenütt megbízható, sőt egyes esetekben tévútra is vezető, a minek magyarázata valószínűleg abban keresendő, hogy a szerzőnek okirati kutatása alatt nem mindig az eredeti darabok, hanem csak későbbi átiratok és egyszerű másolatok is álltak rendelkezésére.

Nem találván tehát sehol sem a Korlátkőiekre vonatkozó kérdésre kielégítő útbaigazítást, kényszerítve éreztem magam arra, hogy saját okirati kalászás útján egy Pongrácz-nemzedékrendi táblázatot rajzoljak. *Dr. Karácsonyi János* úr (a *Történelmi Tár* 1896—1898. évfolyamaiban) a Pongrácz család grófi ágának azelőtt Nedeczen őrzött levéltári anyagát kivonatolta, melyet Majláth nem használt fel és melyben a Pongráczokról szóló adatok tulajdonképen csak 1429-ben kezdődnek és 1699-ig érnek. Ezen kivonatok alapján állítottam össze a család azon tagjainak nemzedékrendi táblázatát, kik a felhasznált anyagban 1429-től egészen a XVII-ik század harmadik negyedéig előfordulnak. Hogy közte s az eddig ismert nemzedékrendi táblázatok között mily óriási a különbség, azt már az első, bármily felületes összehasonlítás is mutatja. Az 1429. előtti korszakot nem vehettem figyelembe s így fel kell tételeznem, hogy az erről másutt, nevezetesen Majláthnál található összeállítás a bírálás ítélőszéke előtt helyt áll. De a mi a következő két táblán látható, kivétel nélkül okiratilag van kimutatva és az eddigi táblázatoktól egészen eltérő képet nyújt. Hogy a család tagjai (1429-től 1675-ig) itt teljes számban legyenek kimutatva, arról persze szó sem lehet, mert az az egységes levéltár, melynek anyagát felhasználva ily mennyiségű tökély elérhető volna, nem jétezik és mert ez csak az ismert okirati s egyéb természetű forrásanyag összességének áttanulmányozása útján lenne némileg elérhető; hangsúlyozom tehát, hogy csak azon családtagokat soroztattam be, kik az említett kivonatokban ki vannak emelve.

Annál tökéletesebb azonban a táblák minőségi tartalma. A régibb művekben szereplő fogyatkozások és helytelenségek abban lelik leggyakrabbi álladékkukat, hogy egyes nemzedékeket egymással felcserélnek, számbeli viszonyukat beszúrás által önkényileg zavarják, hogy egyes izenkénti levezetések teljesen elferditnek és a házassági összeköttetéseket a legnagyobb felületességgel kezelik. Mindezekben a mellékelt táblák a lehetőség keretében segíteni iparkodnak.

I. TÁBLA.

András

Miklós 1429		Mihály 1429		Klára 1429			
Pongrácz 1435		István 1454 † 1480 (Zsófia 1479. 1483)	Jakab <i>l. II. tábla</i>	János 1457. 1479 † 1489. e. (Borbála 1489)	Anasztázia 1470 (zapratinai Medwed Már- ton 1470)		
Venczel 1457. 1471	János 1462	Pongrácz 1457 László 1471. 1475.	Erzsébet 1470	Pongrácz 1480. 1520	Margit 1483. 1520 (Majthényi János 1483. 1497)		
Péter 1542—1570		Máté 1542. 1561. † 1570. e.	Miklós 1542. 1570	Gáspár 1542. 1561.			
Pongrácz 1542. 1548	Ferencz 1542. 1599	Borbála 1542. 1548.	István 1548	Zsigmond László 1650	Kristóf 1542	Ilona 1542	Katalin 1542
Péter 1650	Mihály 1542. 1570	János 1542. 1570 András 1650. 1656.	Pongrácz 1548. 1570.	András 1548. 1599.	Máté 1570.	Péter 1570	Márta 1542. 1570.

II. TÁBLA

Jakab
1454. 1480.
— *ki az I. táblán* —
† 1487 e.
(Katalin 1476)

Pongrácz 1493. 1518.				Miklós 1493. 1525. (Hontpázmán nb. Korlátközi Katalin)			
Gáspár 1540 † 1582 (Szunyog Borbála 1582. 1592.)				Zsófia 1549 (Iwanyai Rwsceky Menyhért 1549)			
Kristóf 1548. 1591	Frigyes 1548 † 1590 (Szini Klára 1595. 1597) Gáspár 1590	Borbála 1548	Ilona 1548	Zsófia 1580 (dalmadi Tharodi Mihály)	Dániel 1582 † 1628 e. 1608 — <i>báró</i> (Majláth Anna 1603. 1617)	Jeremiás 1582. 1605 † 1616 e. (Forgách Judith 1616) <i>Leány</i> 1616	Borbála 1582-ben kiskorú
János 1607. 1652 (szlavniczai Sándor Erzsébet 1623)	Anna 1607	Borbála 1607. 1629 (Révay Ferenc 1616)	Erzsébet 1607. 1679 (Justh András 1629. 1656 † 1675 e.)	István 1607 † 1640 kör. (tóti Lengyel Katalin 1675. 1680)	Ilona 1614. 1629	Dániel 1609 1669- végrendelkezik, 1. Justh Erzsébet 1656 2. Dubniczky Erzsébet 1669	
István 1650 1660	Ferencz 1650. 1694 (Dessewffy Anna 1655. 1694)	Zsuzsanna -- Eszter 1650 † 1661 kör. (Palocsay István 1651 † 1657)	Judith 1660. 1663 (Sibrik Sándor 1663)	Erzsébet 1675 Éva 1675. 1680 Katalin 1675 Zsuzsanna 1675 Zsófia 1675. 1680			
Imre sz. 1654 VIII. 5 † 1724 végén mint szépesi prépost	Ferencz 1680. 1689 Gáspár 1680. 1689 János 1680. 1689 Adám 1680 † 1691 <i>Leányok</i> 1680		1: György 1650. 1675 váci püspök	Mihály 1650 † 1671 (Kerekes Erzsébet 1665)	László 1650 1669	Ágnes 1669 apáca	Julianna 1669. 1679 1. Luzsenszky Sámuel 1670 2. Labsánszky János 1679

A táblákhoz a következő megjegyezni valóm van:

1. *Anasztázia* (1470) némi óvatossággal veendő. Csak azért soroztam be, mert az okirat szerint ő Szentmiklósi Miklósnak leánya és Szentmiklósi Venczellel (Pongrácz fiával) csereszereződést kötött.

2. A Jakab-ágbeli *Miklós* (Korlátkői Katalin férje) 1525-ben királyi kamarás (cubicularius).

3. *Gáspár* († 1582) 1572-ben Trencsénmegye alispánja.

4. *Frigyes* 1590. kezdetén a szatmári vár lovaskapitánya. Majthényi György (1640. körül) tehát nagyon tévedt, midőn genealogiai jegyzeteiben azt mondta, hogy Dániel és Jeremiás atyja: Gáspár lett volna szatmári kapitány. Adatai különben egyébként is zavarosak és megbízhatatlanok.

5. Frigyes neje *Színi Klára* először a Kaplyon nb. Károlyi Lászlónak neje; ez szerepel 1555-től 1585-ig (*Károlyi oklevéltár III. 592.*)

6. ifj. *Dániel* második neje (1669) Dubniczky Erzsébet 1674. ápr. 25-én Anna Máriának nevezetik. Az okirat szerint Dániel halála után Mednyánszky Gáspárhoz ment férjhez.

Dr. Wertner Mór.

Kossuth Lajos, családtörténeti vonatkozású, ismeretlen levele (1880).¹⁾

A nagy „száműzöttnek“ egy eddig kiadatlan levelét bocsátom közre²⁾ melyet késő öregségében válaszképen irt egyik rokonához, Kossuth Vendelhez. Kicsendül belőle „kipolgárosítása“ felett érzett bánatának és nemzete hálájában csalódott lelkének keserű, komor hangja.

A családtörténet szempontjából érdekességet ad e levélnek az, hogy visszatükrözötteti nagy írójának nézetét valamely család régiségéről. Ő „tegnapinak“ tartja a családot, mely fáját 1414-ig, sőt a XIII. század elejéig viszi csak fel s haszontalanságnak e „régiséggel“ való dicsekvést. S mégis, mintha valami jóleső büszkeség áradna szavaiból, midőn a Kossuth név régiségéről s hajdani nagyságáról szól, mintha érezné, hogy e név és éppen az ő neve, a jövőben is ragyogó, dicső, örökéletű leend.

Levele végén rokonához — Vendelhez — szólva minden Kossuthhoz intézi szavait: „Ne legyen Kossuth más, mint igaz magyar hazafi“ s a magyar nemzet minden fiához: „Ápoljátok kebleitekben a becsületes hazafiság szent tüzét“ —; kéri végül rokonát, hogy ez „elmefuttatást“ a hirlapokban ne tegye közzé.

Kossuth Lajos immár a történelemé, levele ereklye — s azt hiszem nem követek el kegyeletsértést, midőn azt most, 34 év múltán, közléteszem. Ime a levél:³⁾

¹⁾ Ezen érdekes levél, egyedül a *Családtörténeti Jegyzetek*-nek engedtetett át közlés végett szívességből. A levél tulajdonosságának kifejezett óhajtása folytán, más lapokban nem közölhető, miért is *minden jog fenntartva, utánnyomás tilos.* (szerk.)

²⁾ Eredetije Kossuth Lajos tulajdonában Kassán, ki azt elefántcsont berakással díszített remekművű ébenfa szekrénykében kegyelettel őrzí.

Collegno (al Baraccone) Febr. 3. 1880.

Kedves Öcsém!

Köszönöm szives soraidat s jó indulatodat, melyből jó kívánataid eredtek. De hát mit kívánsz Te nekem? Mondod azt hogy „hála és dicsőség ékítse derült homlokomat” — Ősz fejem nem ismer derültséget édes rokonom — Az én hajlékom a komor búnak hajléka — Dicsőség haszontalanság, soh' se kerestem s annyira haszontalan dolognak tartom hogy még csak le sem hajolnék érte ha lábom alá akadna; — hálát pedig nem is találtam ugyan de nem is kívántam találni, mert ha legjobb akaratmal iparkodtam is használni azon nemzetnek, melynek képviselői engem törvény által „ki polgárosítottak” — azzal csak kötelességet teljesítettem, — ezzel pedig az ember saját lelkiismerete nyugalmának tartozik — hálát kívánni még csak joga sincs, nem is kívánok.

Örvendtettem leveled által eggyel több oly (derék?)¹⁾ rokonom felől tudomást vehetni, kinek kebelét magyar hazafias érzelmek hevitik.

Mi Kossuthék bizony jó számmal vagyunk majdnem azt mondhatnám egy saját légiót állíthatnánk ki, mint a „gens Fabia” hajdan.

Az átküldött leszármazási adatot köszönöm — neveli értékét az hogy Bodon Ábrahám keze írása ki a nemzeti szellem ébredésének korában szintoly értelmes mint hű s kitartó baj és munkatársam volt —

Hanem minthogy a közlött adat a Kossuth család eredetéről szólva azt 1414-ig viszi vissza; — megemlítem hogy ha ez téged netán érdekel (engem megvallom nem) hát családunk levéltárában (melyről b. e. édes atyám egykor Kossuton saját kezűleg ellenchust készített) ennél még sokkal régiebb oklevelek is vannak; van a 13ik századból is — 1254ről, ha nem csal emlékezetem.

Sőt elvonva a leszármazástól (a minek kimutatása a milyen haszontalan, oly nehéz is volna) a mi magát a Kossuth (rómaiain Cossut s hozzá az „ius” (Cossutius) latin terminatio, minthogy a rómaiaknak k betűje nem volt) nevet illeti, azt a római történetíróknál — ha ily meddő buvárlatokban kedved telik — már a Krisztus előtti időkből is feltalálhatod — Olvashatod Suetomiusban (Liber I. Caput I.) hogy Julius Caesar első mátkája Kossut leány volt (Cossutia familia equestri sed admodum dives Julio Caesar praetesto desponsata fuerat) — Sőt ha kedved telik az archaeologiai kutatásokban még előbbre is mehetsz. Athenában az Olympiai Zeus templomát (melynek romjai a legszebb régiség görögországban) 168 évvel Krisztus előtt, Antiochus Epiphanes költségén egy *Cossutius* nevű római építész újra építette (Dr. Smith Classical Dictionary 193 lap) — Az ötvenes években pedig Erdélyben egy Krisztus születése előtti római pénz találtak, melyen *L. Cossutius* (különös hogy épen „L”) volt olvasható — Erdy (Lutzenbacher) ugy nekimelegedett a leletnek, hogy egész dissertatiót irt föléle. Igaz hogy ritka pénz de van a Londoni Muzeumban is. Magam is láttam — Hát mi ezekhez a Te 1414 évéd! tegnap!

Hanem hát mind ez haszontalanság — Régi család! hiszen akár melyik béka, gyík, kigyó még sokkal régibb leszármazású — Embernél pedig akár a zsidó mythusz Adamja, akár a Darwin Lemur majma tetszik protogenitornak minden ember egyformán régi leszármazási eredetű —

Kérlek is valamikép ne jusson eszedbe ez elmefuttatást a hirlapokba juttatni, mint azt nagy bosszúságomra Magyarországon tenni szokták — Ezt nagyon restelleném. Reméllem nem teszed nekem ezt a bosszúságot; hanem ha tűzre nem dobod, szépen oda teszed a 1414-hez, hadd szégyelje magát tegnapiága miatt —

¹⁾ E szó a papíron lévő ázott folt miatt nem jól olvasható.

Isten áldása legyen Veled s családdal. Rosz idöket élünk — Ápoljátok kebleitekben a becsületes hazafiség szent tüzét — Ne legyen Kossuth más mint igaz magyar hazafi — Üdvözöllek szives rokoni indulattal

Kossuth Lajos m. p.

(A borítékon)

Kossuth Vendelin urnak
u. posta *Tornallya*
(*Ungheria*)

Otrokots
Gömör megye.

A levél Marburgon át 1880. február 9-én érkezett Tornaljára.

* * *

Hogy Kossuth Vendel mily fokú rokonságban állott Kossuth Lajossal. az ma még teljes pozitívítással meg nem állapítható, de valószínűvé tehető; mindenesetre kár, hogy a levélben említett Bodon Ábrahám-féle genealogiának — melyben bizonyára ez is benne foglaltatott — nyoma veszett.

Kossuth Lajos halála alkalmából a Turul (XII. évf. 65. l.) közölte a Kossuth család genealogiáját a M. N. Muzeumtól azóta visszaperelt családi levéltár adatai alapján. E genealogia VII. tábláján találjuk az egyetlen Vendelt, IX. András és Kacsándy Petronella fiaként feltüntetve, mint a *katholikus* zempléni és sárosi ágat alapító VI. András (1744) és Fogarassy Sára utódát.

E leszármaztatás teljesen téves; Vendel a család *túróczi lutheránus* ágából származott s sokkal közelebbi (—sőt talán a legközelebbi —) rokona volt K. Lajosnak, mint a kath. zempléni, vagy bármely más ág leszármazói.

K. Vendel apja Kossuth Zsigmond, ki a túróczmegyei Kossuton született és lakott, anyja Palugyay Gáspár leánya, Zsuzsanna a lipótmegyei Bodafalváról. Palugyay Gáspárnak Gömörpanyiton is volt birtoka (1819—22) s veje családjával előbb ide, majd Méhibe (Gömör-m.) költözött, ahol meg is halt. Hogy Kossuth Zsigmondnak kik voltak a szülei, azt ez idő szerint még homály fedi, mert ezen ág irományai elvesztek vagy elégték és ma élő tagjai nem tudnak felvilágosítást adni déd- és szépszüloik kilétéről.

Valószínű, hogy Zsigmond, ki 1780—85. táján született, az I. táblán¹⁾ látható VI. András (Dániel fia) leszármazója s nem a VII. tábla törzsét képező VI. Andrásé. Ez előbbi Andrást (Dániel fia) a közölt családfa, a *túróczi ág* törzsének tünteti fel, leszármazói azonban nincsenek pontosan levezetve. Kétségtelen, hogy Zsigmond a túróczy ágból származott, mert nemcsak ő, hanem még gyermekei is Kossuton születtek s csak 1820. után költöztek Gömörbe; nem lehet tehát a többi ág valamelyikének sarja, mert ez ágak mindegyike sokkal korábban szakadt el, sőt egy részük katholizált.

A családfa feltüntet még egy másik túróczy ágat is, melynek törzse VII. András fia — III. Pál. Azonban minthogy a családi levéltár ezen ág birtokában volt a legujabb időkig (ennek utódai perelték is vissza) s leszármazása a legujabb nemzedékig részletesen össze van állítva a nélkül, hogy Zsigmond az egész ágon előfordulna, — pedig ha Zsigmond ez ágból származott volna, úgy bizonyos, hogy róla is lennének a családi levelek közt adatok, — majdnem kétségtelen, hogy Zsigmond *nem ezen túróczy ágnak* volt sarja, hanem csakis az előbb említetté. Hogy valóban melyiké volt: ezt csak a későbbi kutatás fogja eldönthetni.

A tárgyalt ág leszármazása a következőképen illeszthető be a Kossuth család nemzedékrendjébe:

¹⁾ Turul. XII. évf. 65. l.

Kossuth Miklós
(Borcsányi Magdolna özv. 1665. 1671)

Dániel 1665. 1671 † 1696 kör.	<i>kitől a kath. nagyszülőki és magyar-jesztrebi ágazat</i>				István 1665. 1671. 1696				
András 1696. 1715. 1765	Pál 1696. 1702. 1715	Imre 1696. 1702. 1715 1765 végrendelezik	Anna 1715 (regőczi Huszár Imre 1696. 1715)						
<i>utóda</i> Zsigmond		György 1765 (Raksányi Katalin)							
sz. 1785 (?) Kossuton (Turóczm.) 1834 bir. Méhin (Gömörm.) (Palugyay Zsuzsanna)		Sámuel †	Pál 1791 (Beniczky Zsuzsa)						
Antal sz. 1816 (?) Kossuton (Desseffy Jolánta sz. 1823) esk. 1843 XI. 30	Vendél sz. 1818 Kossuton † 1882 IX. 26 Otokocsi (Hevessy Lidia sz. Alsó-Kalosa † Tornalja)	Farkas sz. 1819 u. o. (Hevessy † 1879 III. 18 Erzsébet) Csiz <i>nőtlen</i>	Ferdinánd	Simon †	László sz. 1763 † 1839 (tyrlingi Weber Karolin sz. 1770 † 1853)	György 1842	Johanna (Záborszky kyné)		
István bírói hivatalnok Tornallyán	Antal honv. százados Kata								
Ferencz Sándor Vilmos Margit					Lajos sz. 1802 IV. 19 kormányzó † 1894 III. 20 (Meszlényi Teréz sz. 1810 † 1865 IX. 1)	Karolin (Breznay István)	Emilia (Zsulavszky Zsigmond)	Luiza (Ruttkay József)	Zsuzsanna † 1854 (Meszlényi Rudolf)
József sz. 1847 Otokocsi ügyvéd Csizen (Czibur Mária)	Ilona (bikkszőgi Gotthard Iván)	Kata (Sebők István)	Lajos sz. 1865 I. 9 városi tanácsos Kassán (Cselényi Anna)		Ferencz sz. 1841 XI. 16 minister † 1914 V. 25.		Vilma sz. 1843 V. 10 † 1862 IV. 22		Lajos—Tódor sz. 1844 V. 26
Jolán (almási Szalay Antal)	László sz. 1884 beregijegyző † 1914 II. 27	Luiza (Sándor Béla)	Mártha (rédeki Rédeky László ügyvéd esk. 1912 XI. 23)	Gabriella	1. Hoggins Emilia † 1887. X. 30. esk 1876 2. Kvassay Mária esk. 1914.				

Dr. Rédeky István.

Két régi oklevélhamisító.

Nem csoda, ha oly bizonytalan korban, mint a XVI. század — melyben Felsőmagyarországon napirenden volt a „nota infidelitatis“ és ennek kapcsán a birtokok konfiskálása, másrészt pedig új emberek, új érdemek jutalmazására, elszaporodik a birtokadományozások száma és tömegesen kelnek az ujdonatú armálisok — akadnak laza erkölcsű, tág lelkiismeretű halandók, akik megpróbálkoznak az oklevélhamisítás veszedelmes mesterségével, mely ha sikerül jól fizet, ha meg rajtavesztenek, egy ugrás a „partium“, ahol nem igen firtatják a jövevény addig viselt dolgait.

Az alábbi sorok két ilyen érdemes férfiúról szólnak. Az egyikkel Magossy Jánossal, rövidesen végezhetünk. A magyar udvari kancellária 1589. szeptember 5-én figyelmezteti a szepesi kamarát, hogy Magossy a maga ajánlására Rákóczi Zsigmond levelét hamisította és az ügyről jelentést kér.¹⁾ Erre vonatkozólag szeptember 25-én is kelt egy kancelláriai rendelet a kamarához, amint kiténik az utóbbinak szeptember 30-án kell jelentéséből²⁾, melyben azt kéri, hogy Magossy ügyét bizzák a vármegyére, minthogy a kamara más ügyekkel van tulhalmozva. Egyébiránt jelenti, hogy Magossy a hir szerint ezelőtt Tokajban katonáskodott, honnan állítólag Erdélybe szökött.

Nagyobb stilű hamisító a másik. Bécsben, a magyar udvari kancellárián leste el a pennaforogtatást, a körmönfont hivatalos stilus útvesztő formuláit és nem utolsó kellékül, a királyi aláírás és pecsét hamisításának nyaktörő mesterfogásait. Nem önmaga nevére hamisított, de jó pénzért boldog-boldogtalan kaphatott tőle „czifra levelet“, birtokba iktató parancsot, rendelés szerint.

A szepesi kamara 1589. május 9-én szigorú parancsot kap a magyar udvari kamarától, hogy tartson szorgos vizsgálatot, bizonyos Hew Pál özvegyének tarczali háza adómentességét illető parancslevél felett, melyben vakarás látszik és mely nyilván hamis. A kamara, a megtartott vizsgálat eredményét június 23-án jelenti Bécsbe³⁾. E szerint a kamara Miklóssy Ferenczet fogta gyanúba, aki néhány év előtt Jó János magyar udvari kancelláriai titkár iródeákja volt. A dolgot, a véletlenül Eperjesen tartózkodó királyi helytartóval⁴⁾ közölve elhatározták, hogy Hew Pál özvegyét Eperjesre idézik, aki magával hozván írásait azt vallotta, hogy a kérdéses kiváltságlevelet, melyen ott volt a király aláírása és pecsétje, csakugyan Miklóssytól kapta, annak valóságában sohasem kételkedett és érte elég nagy summát adott Miklóssynak („ . . . *et sibi sat magni*

¹⁾ Országos levéltár: szepesi kamarai iratok. Benigna mandata 1589. szept. 5.

²⁾ U. ott. Szepesi kamara: Liber expeditionum cameralium III. köt. fol. 63.

³⁾ U. ott. III. köt. fol. 45. — Itt van említve az előbbi rendelet is,

⁴⁾ Fehérkövy István.

constare . . .“) Ezek után Miklóssyt Sárospatakon elfogatták és Eperjesen vallasni kezdték. A nevezett váltig tagadta a hamisítást és azzal a me-
 sével állott elő, hogy a szóbanforgó írást, a magyar udvari kancellárián
 egy zöld ruhás urtól kapta („ . . . *a quodam in viridi veste exis-*
tente ex cancellaria Hungarica . . .“). De bezzeg Kassán, ahol a katonai
 porkoláb (*profosius*) nem épen barátságos szállására került, hamarosan
 visszavonta a „zöld ruhás úr“ szépen kigondolt meséjét és Russel Clau-
 dius kassai helyőrségi parancsnoktól grátiát kér, bevallva bűnösségét.
 A kamara erre Russel jelenlétében újra kihallgatja Miklóssyt, aki szép
 szóval figyelmeztetve, hogy jószántából vallja be bűnét és vesse magát
 a felségek kegyelmébe, mert a felségek kegyelme és kegyessége messze
 túlhaladja a világ összes uralkodójáét („ . . . *quando Maiestates vestrae*
omnes mundi principes gratia et clementia superarent . . .“), nagy ret-
 tegés, lelki rémület, verejtékezés közben („ . . . *cum maximo augore*
spiritus horrore et vultus sui sudore . . .“) vallott és sajátkezűleg írott
 vallomását a kamara jelentéséhez csatolja.¹⁾

A kamara, hogy elejét vegye a további visszaéléseknek, azt java-
 solja jelentése végén, hogy királyi parancs küldessék a vármegyékre,
 melyben kimondassék, hogy bárki kezén Miklóssy-féle parancs vagy
 adománylevél van, azt köteles záros határidő alatt, az erre kiküldendő
 bizottságnak bemutatni, mert különben nemcsak az írások semmisek, de
 azok eltitkolói is Miklóssyval egyenlően bűnhődnek („ . . . *similem poc-*
nam subire teneantur . . .“)

Julius 3-án új rendelet érkezett Bécsből, mely meghagyja a kamarának,
 hogy bizonyos pontokra nézve, újból hallgassa ki Miklóssyt. Erről julius
 25-én küldi jelentését a kamara²⁾, melyben Miklóssynak — úgy látszik
 még mindig nem kielégítő vallomását, melyet ő maga irt — terjeszti fel.
 A kamara tanácsosai egyben legszigorúbban figyelmeztetik a foglyot,
 hogy vessen számot lelkiismeretével és ha csak meg nem akarja próbálni
 a legkegyetlenebb kinzást („ . . . *nisi saevissimos cruciatus . . . expe-*
riri mallet . . .“), tegyen teljes, őszinte vallomást. Majd néhány nap
 múlva Kapronczay György kamarai perceptort, Unterholczér János ka-
 marai számvevőt (*magistrum rationum*) és Moes Dávid kamarai iktatót,
 Kassa város három esküdt polgárával küldték Miklóssy börtönébe. kik
 a hóhér jelenlétében („ . . . *astante quoque carnifice . . .*“) újból kihall-
 gatták. Ez a félelmes felvonulás megtörte Miklóssyt, most már egy csomó
 hamisítást vallott be, melyek jegyzéke szintén az eredeti jelentés mellett
 volt. Arra a kérdésre, hogy vannak-e büntársai nemmel válaszolt, szint-
 úgy tagadta azt is, hogy azok, kiknek javára a hamis oklevelek keltek,

¹⁾ Ezen érdekes vallomás sok egyéb, a Miklóssy-féle perre vonatkozó irattal, talán
 Bécsben, az udvari kamarai levéltárban volna megtalálható.

²⁾ Szepesi kamara: Liber expeditionum camerarium III. köt. fol. 52. A jelentésben
 hivatkozás van a julius 3-ki rendeletre.

ismerték volna az okmányok hamis voltát. A pecsétre vonatkozólag azt vallja, hogy egy valódi királyi pecsétnek viaszlenyomata után készítette („ . . . *quod caesareo alicui sigillo molliori cera impressa fraudulentum effinxisset sigillum . . .*“) E vallomása mellett megmarad és a kinpadra vonatva — ahol még az egyszer nem kinoztatott — minden szentre esküszik, hogy nincs egyéb vallani valója („ . . . *torturae admotus non tamen tortus in priori illa fassione perstitit per omnia sacra iurans, se aliud quod fatetur nihil habere . . .*“).

A kamara a kinvallatást, további parancstól teszi függővé és jelentésében előadja, hogy július 25-ikére több vármegyéből számos nemesst hívott meg¹⁾, kiknek előadták az ügyét és Miklóssy eddigi vallomásait, melyeket ő is megerősített és ő felsége kegyelméért könyörgött. Az egybehívott nemesek egyhangú véleménye, hogy az ilyen nagy bűn elkövetője sem a király kegyelmét, sem az életét nem érdemli és úgy ítélkeznek, hogy a legkegyetlenebb módon megkínzandó — arra számítva, ha még valamit elhallgatott volna azt is bevallja — majd jobb keze vágásék le és elretentő példa gyanánt vezessék körül a város terein, végül fejeztessék le. („ . . . *prius acerrime . . . torquendum, ut plura, si quae haberet, fateretur. Deinde amputata dextera per plateas in terrorem circumducendum et demum capite plectendum . . .*“) A végleges ítélet kimondását különben a királyra bizzák.

A magyar kancellária elnöke Ernő főherceg, augusztus 4-én válaszol a kamara július 24-ki jelentésére²⁾ egyszersmind elküldi a vármegyékhez szóló királyi körrendeletet, mely Prágában, 1589. augusztus 4-én kelt.³⁾ E szerint a Miklóssy által hamisított **armálisok** és más oklevelek, a kamaránál, az eljövendő Szent-Mihály napjáig benyújtandók, a kamara által javasolt büntetés terhe alatt. A kamarához intézett rendeletben Ernő főherceg meghagyja, hogy nemcsak a már meglevő hamis armálisokat és egyéb okleveleket küldje meg, hanem az ezután előkerülőket is.

Ernő főherceg a király nevében 1589. szeptember 4-én meghagyja a szepesi kamarának,⁴⁾ hogy Miklóssy a hozott ítélet végrehajtása előtt (melynek megerősítése a királytól függ) megkínözva kihallgatandó, hogy voltak-e bűntársai. Majd 1589. szeptember 30-án értesíti Ernő főherceg a kamarát, hogy a Miklóssy ügyében hozott ítéletet, jóváhagyás végett felterjesztette a királyhoz, ki azt úgy módosította, hogy elhagyva megcsonkítását, azok által, akiket illet („ . . . *per quos competit . . .*“) mások példájára fejeztessék le, miután az összes hamis oklevelet beszédtek⁵⁾.

¹⁾ Névjegyzékük a jelentés mellett volt.

²⁾ Szepesi kamara: Benigna mandata 1589. aug. 14.

³⁾ Egyik példány meg van az előbbi darab mellékleteként.

⁴⁾ Szepesi kamara: Benigna mandata 1589. szept. 4.

⁵⁾ U. ott. 1589. szept. 30.

Október 1-én a kamara jelenti,¹⁾ hogy Miklóssyt újból, most már kinzatas közben hihallgatták, de ekkor csak két armális hamisítását vállalta, különben megmarad előbbi vallomásánál. Egyuttal nyolcz confiscált hamis privilegiálist küld Bécsbe.

Miklóssynak úgy látszik akadt titkos pártfogója. Vagy családjának, vagy talán valamelyik cinkostársának, az általa hamisított oklevél tulajdonosának állhatott érdekében szabadulása, melyre sikerült megnyerni az egyik börtönőrt. De a szöktetési terv dugába dőlt és a kamara előbbi jelentése végén utasítást kér, hogy mitévő legyen a börtönőrrel.²⁾

Október 16-án újabb rendelet érkezett a kamarához³⁾ mely tudatja, hogy nyolcz lefoglalt hamis privilegiálist és az egri káptalan nevére hamisított három birtokbaiktató levelet küldtek meg a királynak. Egyben utasittatik a kamara, hogy Miklóssy börtönőre ellen indítsák meg az eljárást és vigyázzanak, nehogy Miklóssy akár erőszakkal, akár csellel („ . . . *ruptis vinculis vel dolo* . . .“) megszökjék.

Október 20-án, a kamara ismét tizenegy armálist — közöttük négyet, melyekről a pecsét még hiányzott — több, a leleszi convent nevére hamisított birtokbaiktató és ellentmondó levéllel küld Bécsbe⁴⁾. Majd a hó 24-én jelenti, hogy a hamis oklevelek már legnagyobb részt beszettek és csak még néhány van egyes család birtokába⁵⁾.

Érdekes a kamara november 22-iki jelentése,⁶⁾ mellyel kapcsolatosan ismét négy hamis oklevelet küld és felemlíti, hogy Miklóssy kliensei között volt bizonyos Nagy Gábor is, kit felszólítottak, hogy hamis kiváltságlevelét — a Tokaj várához tartozó Rakamaz birtoki két telkét illetőleg — mutassa be. Ám Nagy Gábor jobbnak látta ha odébb áll és feleségestől, családostól („ . . . *una cum uxore et familia* . . .“) Erdélybe szökött. Miklóssy börtönőrére vonatkozólag a kamara, a kassai német hadbirótól („ . . . *schultesium militum germanorum Cassoviensium* . . .“) azt az információt nyerte, hogy a nevezett azelőtt Kassán volt katona és lopás miatt halálra ítélték, de azzal a feltétellel megkegyelmeztek neki, hogy a porkolábnak a rabok őrzésében segédkezni köteles („ . . . *ut licitoris partes apud profosium obiens vitam emendaret* . . .“). — Az egyszer tehát nem vált be, hogy „betyárból lesz a legjobb pandúr.“ — A hadbiró véleménye különben az, hogy nincs szükség új ítéletre, minthogy a börtönőrnek adott kegyelem csak feltételes volt és ezen feltétel megszegésével az ítélet végrehajtandó.

¹⁾ Szepesi kamara: Liber expeditionum cameralium III. fol. 63.

²⁾ A kamara már egy előbb kelt jelentésében — mely elkallódott — szolt a tervről, itt csak bővebb utasítást kér.

³⁾ Szepesi kamara: Benigna mandata 1589. okt. 16.

⁴⁾ U. ott. Liber expeditionum cameralium III. fol. 64.

⁵⁾ U. ott. III. fol. 65.

⁶⁾ U. ott. III. fol. 65.

December 11-én jelenti a kamara, hogy Kapronczay György perceptort és Kis Lukács rationistát megbizta Miklóssy ujabban ki-hallgatásával az iránt, hogy a kinpaddal való fenyegetés mellett igyekezzenek kivenni belőle, vajjon az Erdélybe szökött Nagy Gábor nem volt-e czinkostársa. A vallatás jegyzőkönyvét — melyben Miklóssy váltig tagadta Nagy Gábor bűnrészességét — a kamara jelentéséhez csatolva küldi Bécsbe¹⁾.

A kamarához 1590. március 3-án rendelet érkezik, mely meghagyja²⁾, hogy Miklóssyn a király által módosított ítélet végrehajtandó. De a kamara ezen parancsot nyilván „elsüketelte“, mert márczius 13-án kérdést intéz, hogy mi tévő legyen Miklóssyval, ki még mindig a kassai porkolábnál van fogságban. Együttal jelenti, miszerint az egri és szepesi káptalanoknál, valamint a jászói és leleszi conventeknél is vannak Miklóssy-féle hamisítványok. Szükségesnek tartja oly királyi rendelet kibocsátását, melynek értelmében ezen hamis oklevelek a nevezett hiteles helyeken egybegyűjtessenek, a kamarához küldessenek és a jegyzőkönyvekből töröltessenek.

A márczius 3-ki rendeletre, e hó 18-án válaszol a kamara, melynek végrehajtását illetőleg, kissé későn támadnak scrupulusai. Most, mikor Miklóssyt egy félévnel tovább fogságba tartották, amikor már megkinozták jut a kamarai tanácsurak eszébe az ítélet jogtalan volta, melyet „több vármegye számos nemese“ hozott; „most helyezkedik törvényes alpra és nagy garral tudatja, hogy nemes embert, még ha bűnös is, az elkövetett bűn helyén kívül elfogni, (tehát elítélni) és rajta az ítéletet végrehajtani — nem lehet, hacsak már előzetesen, illetékes hatósága el nem ítélte („ . . . . *nobilem quantumvis facinorosum, extra locum patratu criminis ut capi, ita iudicari et supplicio affici non posse, nisi ab ordinario suo magistratu legitime prius condemnatum . . . .*“) Különben is — mosakodnak tovább a jó urak — a királyi helytartó fogatta el Miklóssyt, nem pedig közvetlenül a kamara („ . . . . *neque immediate per cameram, sed per reverendissimum dominum locumtenentem capi iussus sit . . . .*“). Ehez a hirtelen támadt jogérzethez, jó részben, a félelem is hozzájárult, mit az urak őszintén bevallanak: „félünk, hogy rokonai, akik most, míg a per tart hallgatnak, az ítélet végrehajtása után súlyos és veszedelmes pert indítanak ellenünk („ . . . . *veremur enim, ne propinqui eius, qui nunc pendente causa silent, ipso supplicio affecto litem nobis intendant gravem et periculosam . . . .*“). Véleményük szerint jó volna tehát, ha azt a negyedéves gyűlésen hozott határozatot a helytartó, Abaújvármegye főispánjának vagy a főkapitányi helyettesnek írná meg és azok egyikére bizná az ítélet végrehajtását, vagy pedig a közeledő nyolczados törvényszék összeüléséig elhalasztaná.³⁾

1) Szepesi kamara: Liber expeditionum camerarium III. fol. 75.

2) U. ott. III. fol. 93.

3) U. ott. III. fol. 95.

Április 6-án a kamara ismét felküld egy Miklóssy által hamisított kiváltságlevelet, egy, az egri káptalan nevére hamisított birtokba iktatólevéllel.¹⁾

Julius 10-ki kelettel egy rendelet érkezik a kamarához, melyben utasítatik, hogy őrizték Miklóssyt — ki még mindig fogságban van — biztosabb helyen, ha az ítélet végrehajtása még továbbra is késnek, mert félő, hogy a nem eléggé biztos helyről, amint már megtörtént, újból megkísérli a szökést („... cum locus in quo captivus detinetur adeo bene munitus non sit, ne forte aliquando, quemadmodum antea tentavit vinculis ruptis... elabatur...“)²⁾

E rendeletre a kamara július 21-én azt válaszolja, hogy Miklóssy őrizetére nem tud más helyet az eddiginél, bár a „profosius“ már belefáradt őrzésébe és több ízben folyamodott a felelőség terhe alóli felmentésért. Valóban — fejezi be így jelentését a kamara — itt is volna már az ideje, hogy valamit határozván Miklóssy dolgában azt hajtsák is végre, még ha kegyelemre nem is tartják méltónak. Az országbíró által kijelölendő, a jogban járatos bizottság vagy végrehajtaná az ítéletet, vagy ha szükséges, újból felvenné ellene a pert („... verum iam tempus esset, quicquid serenitas vestra de eo faciendum dacreverit, exequendi et si gratia dignus non esset, per dominum iudicem curiae ordinandis ad id per ipsum hic Cassoviae certis personis iuris peritis. cum quibus vel sententia iam decreta contra ipsum promulgari, vel si necessum foret denno revideri exequique posset...“).³⁾

* * *

Eddig szólnak a szepesi kamara aktái, iktatókönyvei Miklóssy ügyéről, melynek befejezését hiába keressük bennök. A hirtelen elszakadt fonál, ha egyáltalán nyomára akadhatunk, Abaújvármegye és Kassa város levéltáraiban keresendő, míg a hamisítások érdekes jegyzéke, idővel talán a bécsi udvari kamara *Hungaricai* közül kerül elő.

Dr. Kárffy Ödön.

¹⁾ Szepesi kamara: Liber expeditionum cameralium III. fol. 100.

²⁾ U. ott. Benigna mandata 1590. július 10.

³⁾ U. ott. Liber expeditionum cameralium III. fol. 120.

Vámosy István végrendelete. (1661.)

Második közlemény.

9 Ezen kiuül megh ket, Aranas kargiaim Vadnak, s egj Feir ezüsteös hegies teörom, egj ezüsteös kántárom szüg eleöstöl, s egj lo orara valo ezüsteöm es teöb lora valo szersamok, ezekhez valo ezkeözeökel egjut, parast szablyak heges teöreökys vadnak, mind ezeketis Valamik janaltatnak Felesegemnek hagiom ;

10 Az my Hátás Paripaim Vadnak, azok keözül az Felesegem az ákory Füleky Praedicatornak agion egy paripat, az ki Testem fellet Praedicalni fogh. az teöbit fordicsa az maga szüksegere Fellesegem ;

11 Hatt szekeres louajm Vadnak, az Hintoual, s ezekhez valo szersamokal, es az Hintohoz valo hossu Puskakal egjüt, Fellesegemnek hagiom

12 Az my Eöltezo Ruhaim vadnak, azokys mind Fellesegemme legienek

13 Vadnak mégh, kett mereö Pancselok, kett Pancsel sissakok, kett karu assak, karabin, Pistolok, es más Rendbely hossu puska ezekis Fellesegeme legienek mind,

14 Felles sertes márhaimis vadnak Kürteön, meliekys, mind, Fellesegemme legienek

15 Füleken, Benan, Kürteön, es más iosagimbanis, valaholot Vettessim majorsaghim, Vermes es Astágos buzaim, Arpaim, es egieb akarmy Félé takármanim Vadnak, es tanaltatnak, azokatis mind Fellesegemnek hagiom, mindazon által tartozek az Felesegem ezen buzabol, az szegenieknek, es niomorult küldussoknak táplalassokra harmincs eöt kilat, kj osstani fogiatkozás nélkül, mihelien testemet, el tákaritiak

16 Az Füleky osskola mesternek, ky temetessem féllét szolgálni fog, tiz kila buzat adasson Fellesegem

17 Az deakoknak, es mindanioknak, az kik temetessemen jellen lesnek es szolgálny foghnák, niocs forintokat hagiok

18 Palojtay Pánacskat, ha az iö Isten eltetj, melljet majd maghunk gyermekünk gálánt tartotunk, és neueltünk, ha az attja, es az Annia el nem vessi Fellesegemtöl, tarcsa, es neuellie ez attiamfia, es há Isten az házassághnak Ideiere Jutatja, mint az magunk giermekett, becsületel, es Tisztessegel házasicza El, az edes Attjamfia.

19 Egy Ezüst es Aranas Eöreg h mamuzom Vagion, az melyet Istenben el nyugot sogorom, Nemzetes es Vitezleö nehay Figedy mihaly Uram aiandekozott volt ennekem, ezt hagiom az Eöcsemnek Hanuay Ferencsnek es Fyanak ;

20 Az my az Eösteöl maradot Josagimat illeti, azokrol egieb Testamentumot nem tehetek, hánem az migh, az edes attjamfia, az en neuemet Visseli, adigh, ezen Eösteöl maradot jossagimat szabadossan

birhassa, jöuedelmit vehesse, s majorkodtathasson Vellek, es ezen josagokból becsütel elhessen, senkjől megh ne haboritassek; Hogy ha penigh Istennek tecsesseből, es Rendelesseből, ugy lenne az dologh, hogj neuemet megh változtatná Felessegem, es Feryhez mene; ugys az Eöcsem Hanuay Ferencs, az kinek, az edes Anniaual mind egy Test, es Vér voltam; es ezen Eösteöl ináradot joszághok az kjre szálándok; küleömben ezen josságimhoz ne niulhasson, hanem Országunk Teöruenie szerint, légh elseöbenis, az Jegy Ruhát tartozeke Felessegemnek letenni, es ugy niulhasson ez megh jrt josságimhoz.

21 Az Geödeölöy, Besseniöy, Bábatj, Egerseghy, es Nagy Háttuány oztatlan josagunkat az mj nézy, kikett az Eöcsemmel Hanuay Ferencsel, csak ketten byrunk, es az szegeny Istenben el niugot Hugommalis, nemzetes kürtty Vámosy Eörsebet Assonial, az migh Isten éltéte, mind osztatlan birtunk, hanem az my jöuedelem ezen josságokból jött, azokat osztotúk kétt Fállé, Fállét eö kgme veuen el, s az Fellet Vissont en vettem él, ákár my, ezen jossagból jött jöuedelmeknek; ezutanis ezen modott keövéssé ebben az Eöcsem Hanuay Ferencs, es az Fellesegem, es mint hogj Vérsénges, es haragh nélkül volt, keözeötünk ez jossagoknak birasa, s ábbol jott prouentusnakjs felosztássá, ez utanis azt kell keöuetnj, es egj mássál valo haborgást, el kell tauoztatnj, mind az kett Resseről; Ezen megh jrt josságokatis mint az Töb Eösteöl maradott jossagimat hassonlo keppen birhassa jöuedelmit vehesse az Fellesegem, Valamigh az en neuemet megh nem Változtatja; ha penigh neuemelt megh változtatna, auagj Isnek (Istennek) tecsessebol halala oraja el jöuen, es ez Villagból ky kellene keöltözni, Ezen megh jrt josságokys, az Teöb Eösteöl márádott jossagokal, eppen, es mingiarast Hanuay Ferencsre az Eöcsemre, es maradekira maragionak, auagj szaljonak;

22 Az my szolgaim, es szolgálóim vadnak mind azokat kérém az edes Felessegemet szolgálatiokrol megh ellegicse, az eö erdemek, es szolgálatjok szerint;

23 Tegeted penigh Edes Eöcsem Hanuay Ferencs arra kerlek: Hogy az en Holtom utan; Jusson észedben, az en te hozád Valo Igaz Attjafiuságom, es Az en kezem állát, egy reszből valo felneuekedessed; másodsor Foroghion ez is elmedben jo Eöcsem, hogj az Fellesegedel, Attjafy Germek, es az en szegeni Fellesegem, es migh Isten ieneked atta, ez szent hazassagh által Fellesegedet, eöys az my kezünk es gonduselessünk allat volt, es neuekedet, es Attja gialant voltam neky: Harmacsor Az mi legh nagjob; Gondold megh, as nagj hatalmu Isten, az ky minden Igaz Aruáknak, Eözuegieknek, edes Attjok, es Tutorok, es semy Inségökben niomorusagokban, el nem szokta eökett hadni, es Fellejteni; mellyre nezue, kerlek edes Eöcsem, az en Holtom utan legy teys Igaz Attjafia, az en szerelmes hazastarsomnak; Isten utan legy gjamola, s oltalmazóia s kerlek, ne legy busitoja, haborgatoja; Auagy jo Eöcsem, gonost fizetnek az jojért Táuul legien ez teteöled; Seött hogj, az Igaz Isten tegeted megh álgjon, es szep Germekidet, csemeteidet, ezer . . . . . (egy szó olvashatatlan) száporicsá, mutasad megh azt, hogj ennekem mindenkoron Igaz Attjafia voltal, es Fellesegemnekys holtom utan Igaz jo ákáratal szolgalsz, es Igaz Attjafiais lesses; megh lásd azert jo Eöcsem, hogy haladatlansaghnak Vettkiuel ne Vádoltassal, mert az In (Isten) mindeneket lat, és tud, es az haladatlanságertis megh szokta Isten, az embereket buntetni; mind azon által, Edes Eöcsem

Hanuay Ferencs Igaz attjafisagodban soha nem ketelkettem, es mostanis nincsen semi Kecsegem hozád, hogj mindezeokról, elfeletkeznel, es ébbén valami meghualtozas tanaltatnak; Imar utolsor azon kerlek edes Eöcsem, hogi ennekem Igaz attjadfianak, es Batiadnak, megh bocsas; es ha gialossagom miat, valamikor Véttétem volna, azokrol el feletkezuen, megh nem Emlekezel; az meljert Isten eő szent Felseghe teneked minden jott agion, es Fizessen;

24 Szerelmes Attiamfia, es Igaz házastársom, nemzetes Aszalay Eörsebeth, mjnd ezek utan, te téöledis Vegh hucsüt Vessek, mivel ennekem, az en Igaz utamot, az mely az en Eöreökeös hazámban, annak Eöreökeualo Boldoghsagh az nyugodalomnak heljere, az holott, az sok jdueözült szenteknek szamlalhatatlan sereghe Vár, el kellettik keöuetnem; az meljre Imar Indulo felbenis vágjok; kerlek azért szerelmes tarssom, es edes attjamfia, hogy gialossaghibol éssét Vettkeimet ennekem megh bocsassád; mivel ennis csak Ember voltam, mégh penigh Igen Romlando, es essendeó Edény. es há my Fogiatkozások Voltanak volnais bennem; mind azokat az szent hazassaghnak es Igaz szeretetnek Pálástjauul fedezd be, Az te en hozam valo jóuotodert, es Igaz szérétetedert, légjen megh Fizeteöje az nagy Hatalmu Isten, Az mely Igaz Istennek Tutorsággha allais, ajanlolák tegedet, edes attjamfia; az ky minden Igaz Aruaknak, es Eözuegieknek, Igaz Tutorok, tenekedis, ez volt, ez is lessén. az te giámolód, szegitöd, es oltalmazod, csak bizál eő benne, élletednek minden ideieben, jo Tutorod vagion, ne fely, az kj mindeneknek Igaz biraya, es Tutoroknak Tutora; Ez Vezerly, es Igazgatja, minden te iges es gondos dolgajdot; ennek essedezel, es keönieöreöghy, es nem hagy el tegedet, az te niomorúsaghidban; s megh szorulassidban; seött villaghy elletednek napiay el Folyuán, ez niomoruságos elletből, által vissen, amaz eöreke uala szep, es geönieörússeges Párádicsomban, tegedetis edes Attjamfia; az melyben minden megh boldogult lelkek nágy Eöruendezessel algiak es magostaljak, az seregeknek urat, es Istenet, szüntelenül Eöreökeön Eöreöke

Az mely boldogh, es Eöruendetes, nagi Eöreömben Tegedetis Vellém egiüt, Resseltessen, az Telles szent Haromságh, es egy bizoni Eöreök Isten Amen Amen;

Ez magam saiat kezemmel jrt, es szokott pecsetemmel megh Eöreösitet Testamentum tetelmet; kérek mindenekett, Valakik ez nehanj punctumokbol állo Rendelessimet, Fel akarnak haborítani, auagj ezeket az en Rendelesimet nem akárnák válosaghal bé telljesiteny; hogj az Istennek szerelmejert, es az Jezus Christusnak kin szenuedesseiert; ezekben akadalt, es Fogiatkozast, senkys ne tegien; hogi az Igaz es szent Istennek áldássá legien mind azoknak Fejeken, es maradekiuknakis, Vala kik ez Testamentum Tettelmet megh álljak, heljben hagiak, es beis Tellesitik; Datum In Praesidio Fülekis Anno et die ut supra. (P. H.) kúrtly Vámossy Istuan, mpa.

Mocsáry István.

Pótlék a Gosztony család leszármazásához.

A „*Családtörténeti Jegyzetek*“ folyó évi 2-ik füzetének 33-ik lapján a Gosztony család somogy megyei ágazatáról Mocsáry István úr azt írja, hogy „ennek hovátartozása ez idő szerint nincs még tisztázva“; a 34-ik lapon pedig azt, hogy „János (1756.) a Hunyadi-cs. somogyi birtokán kasznár, *alkalmasint tőle ered a somogy megyei „ágazat“.*“

Miután Somogy megye alispánja 25.778/910. sz. a igazolta a Gosztony család somogy megyei ágazatának leszármazását — melyet a m. kir. belügyministerium is jóváhagyott — ez pedig a fentebbi feltevéseket megdönti, ennél fogva az *igazolt* leszármazást, egyes adatokkal¹⁾ kiegészítve, alább közlöm.

Megjegyzem hogy az 1733-ban Salfán (Vas-m.) lakó *Péter*, alkalmasint azonos lehet a *Cs. J.* 36. lapján említett Ferencz (1688—1703.) fia Péterrel (1721.) ha „Salzán—Salfán“ csupán sajtóhiba, mit csak a szerző úr dönthet el.²⁾ *Balogh Gyula*. Vasvármegye nemes családjai-cimű műve (63. old.) szerint, ugyancsak 1733-ban G. Péter, László és József salfai lakosok, mint ismert régi nemes család tagjai vétettek fel a megye kétségtelen nemesei közé.

<p>Péter 1733 lak. Salfán (Vas-m.) László László (Kortsmáros Klára) esk. 1785 VIII. 1 Dozmat István sz. 1791 IX. 11 Bucsú (Vas-m.) † 1872 Nagybajom (Kovács-Gyergyevics Beatrix sz. 1803 Gige † 1864 VII. 22 Nagybajom) esk. 1828 I. 24 Csököly</p>					
Lajos		Beatrix		Ida	
sz. 1828 X. 1. Búcsú főszolgabíró		†		sz. 1838 X. 1	
† 1886 VII. 12 Kaposvár (derecskei Fodor Tekla				(Kacskovich Mihály)	
sz. 1835 V. 10 Vrácsik † 1896 Kaposvár)					
<p>Béla sz. 1870 IV. 30 mm. fűtőker. † 1898 IX. 1 szőlőművelő Fekete János Mihály sz. 1860 X. 20 Nagybajom bajomgyógyászat tanár (6 szék) Mar- t. esk. 1889 XI. 23 Budapest Béla sz. 1862 III. 3 tanár Körmend Zoltán Szabolc sz. 1866 XII. 23 Nagybajom fűtőker. keresz- telt Martinek Erzsé- sz. 1882 Szolnok István sz. 1868 VIII. 20 m. fűtőker. ügyvezető Kobácsi Balogh Mátész. 1876 X. 10 Géza sz. 1893 X. 1 m. u. 1911 Herény Mihály sz. 1877 X. 10</p>	<p>Mihály sz. 1890 XII 23 Budapest</p>	<p>Mária sz. 1893 VIII. 22 u. o.</p>	<p>Mária sz. 1903 I. 26</p>	<p>Mária sz. 1897 VII.22 Pécs</p>	<p>Sarolta sz. 1899 I. 10 Kaposvár</p>
				<p>Margit sz. 1902 X. 18 u. o.</p>	

Sárközy Imre.

¹⁾ N. Zs. I. 240. -- Somogy-m. monografiája (Baranyai B: Somogy-m. családai 616 7 lap.)

²⁾ Salzán sajtóhiba *Salfán*. Ezek szerint, hogy a család ismert somogy megyei ágazatának őse, Ferencz (1688—1703) fia *Péter* (1721). beigazoltnak tekinthető. (szerk.)

A) Családtörténet.

Az erdélyi székely családok genealogiájából.

Első közlemény.

Általános előtanulmányok.

A genealogia, midőn a családok őskorát okleveles alapokon kutatja, legtöbb nehézséget az erdélyi családoknál talál.

Egyfelől ez ország résznek legexponáltabb helyzete külső ellenségek irányában, másfelől a számos belső lázongás, — elkezdve a szászok XIII. és XIV-ik századbéli támadásain s folytatva a főkép oláh jellegű pórlázadásokon, melyek már a XV. századtól fogva egészen a mai nemzedékre is átható 1848-iki pusztításokig annyiszor megisméltődtek — mindez nagyobb mérvben megapasztotta itt az írott emlékek fenmaradását, mint az ország többi részeiben, melyek ilyesminek kevésbé voltak kitéve s hol a biztos helyekre szituált konventeken kívül a városok levéltárai s a latifundiumok tulajdonosainak erős várai is inkább megőrizhették a régi kor okleveleit.

Erdélyben ily latifundiumok alig voltak; magánosoknak várai is csak egynehány. Erődített városai csak a szászoknak voltak s ezek azokat a legnagyobb exclusivításban tartották. Hozzájárult még az erdélyi írott emlékek pusztulásához, hogy éppen Erdélynek fejedelme, a véres emlékü beszámíthatlan Báthori Zsigmond, Erdélyből való egyik eltávozása alkalmával 1598-ban, az országos levéltár javarészt Gyulafehérváron, *maga gyűjtette halomba és égettette* (1.)

Nem csoda tehát, hogy régibb oklevelekben oly szegény az erdélyi családokkal foglalkozó genealogia.

Nehezíti még ennek kutatásait az Erdély régi családainak jelentékeny részét szolgáló székelység sajátos helyzete és természetete is.

E népfaj, melyben a nemesség nem kivétel, hanem szokásjog és törvényeink által elismert szabály volt s melynek tagjai, a mint vármegyei területre telepedtek s ott bármi módon — vétel, örökség vagy leányegyed útján stb. — nemesi javakat szereztek, ipso facto ott is a nemesség teljes jogainak élvezetébe jutottak; különben demokratikus jellegű szervezetében a székelyföld határain belül nem igen juthatott nagyobb birtok megszerzéséhez.

Igy tehát természetszerűleg bizonyos expansiv erő és hajlam hatása alatt állott, mely talán a természetében levő mozgékonyágnál fogva is, de könnyebb megélhetés és boldogulhatás szempontjából is, őt az ősi fészekből, sőt a székelyföld egész területéről könnyen elvonzotta. Fokozta e széltirányuló törekvést a fejedelmi kor apróbb-nagyobb szüntelen háborúi között mind nehezebbé váló hadi szolgálat terhe és szabadságuknak ama sok meggondolatlan megnyirbálása s törvénytelen elkobzása is, mit a nemzeti fejedelmek legnagyobb részétől a magyarság jövőjének végzetes hátrányára el kellett szenvedniök s mi a végig sértetteket azután, hol egyes elégületlenek, hol az oláh vajdák, hol a német császári hatalom karjaiba sodorta, számosakat pedig arra kényszerített, hogy az ősi jogok és eredet által foganatosan már alig megvédhető szabadságukat s létérdekeiket primipilaris és armalis levelek által s a székely birtokokra nem alkalmazható donatiók és nova donatióknak helyét pótló birtokexemptiók

1) Szamosközi: Pentadis V. lib. III. 143. lap.

oklevélbe foglaltatása által — a mennyire lehet — biztossá; vagy vármegei területre szerezvén birtokokat, mindinkább oda gravitáljanak.

Ezen mozgékony és kifelé terjeszkedő természet folytán, mit a körülmények is ennyire fokoztak, a székelyek — kivált azok, kik kiemelkedésre alkalmasabbak voltak, vagy arra vágytak — ritkán maradtak meg ősi fészökben; hanem a mint a körülmények, családi összeköttetések, érdekeik magukkal hozták rövidebb vagy hosszabb időre, hol itt hol ott telepedtek meg s néha állandósultak is; minélfogva a fenmaradt különböző oklevelekben nemcsak azonegy nemzetséget, hanem azonegy egyént is, néha három-négy sőt több különböző helységről is látunk elnevezve, noha az oklevelek tartalmából s azon ügyből melyre vonatkoznak kétségtelen kiderül, hogy azok nem más és más, hanem ugyanazon, csak az illetőnek vagy eredete, vagy birtoka, vagy lakhelye szerint egyikben így, másikban úgy jelzett egyénről szólnak, hol váltakozva, hol ismétlődve; míg azután valamelyiknek használata nagykésőre túlnyomóvá lesz s vagy családnévvé, vagy úgynevezett előnévvé válva végre állandósul.

Közben-közben egyes — néha személyi tulajdonságból, tiszttség- vagy foglalkozásból, néha valamely ősenek, esetleg csak hozzátartozójának is, keresztnévéből vagy más ki tudja mily vélelenségből vett jelzés, olykor talán gúnynév, de legalább is ma már meg nem fejthető elnevezés (például: Bicsak) ragad hozzá egyiknek vagy másiknak nevéhez: s néha állandósul is minden utódjára, máskor egyideig váltakozva használtatik a helységről vagy leszármazásról stb. vett elnevezésekkel, míg végre állandó családnév bontakozik ki belőlök.

És hozzájárul e névfejlődéshez azon nehézség is, hogy a székelyföldön, miként az oroszoknál, látunk apáról fiúra változó névalakulásokat az okmányokban úgy, hogy például valamely Mihálynak Gergely nevű fia Mihályfi Gergelynek, ennek Tamás fia pedig már Gergelyfi Tamásnak van elnevezve.

S vannak esetek, hogy több váltakozó elnevezés után az eredetről vett Székely, vagy a képzettségre vonatkozó Deák (literatus) jelző lesz állandó családnévvé.

A bonyodalmak eme tömkelegéből a székely családok régmúltját kutató genealogus csak a syntheticus módszer vezetheti ki.

Tiszta képből szembe előlt kell tartania az oklevelekben: előjövő mozzanatok egész geográfiai színhelyét; egész kiterjedésében áttekintenie a bennök szereplő egyének megállapítható vérségi összefüggőségét, egymáshoz tartozóságát, közös vagy ellentétes vagyoni érdekeit s közös ellenfeleit: így azután egy terjedelmes áttekintéssel lehetőleg beleélvén magát ama nemzeti csoport egész múltjába, úgy kell részleteikben vizsgálnia az oklevelekből most már kidomboruló egyes jelenségeket, az egyes egyének életmozzanatait s egymással való részletes kapcsolatukat s tisztázni a genealogiai jelentőségű részletekérdéseket.

Csakis ily módszer alkalmazásával lehet megbirkózni a székely családok genealogiájának már vázolt roppant nehézségeivel, mit előzőink, a régebb genealogusok, az akkor rendelkezésükre állhatott egy-két oklevél alapján — hacsak nem akartak a régék ingatag terére tévedni — meg sem kísérelhettek s amit ma csak a megszorodott oklevéltárak tettek a mostani kutatók előtt lehetővé.

Ily alapokon kísértettük meg a székelyek genealogiájával foglalkozni, minek eredményeképp a Tuzsoniaknak is nevezett Semjéneknek, a mai sárdi Siménekben folytatódó nemzedékrendét a mellékelt táblán már be is mutathatjuk.

I. A Semjének vagy Tuzsoniak.

(A mai *Simén* s a kihalt *Tóth* és *Bolgár* családok elei.)

Semyen fia Mihály birt a kolozsmegyei Tuzson, Tomb és Móriczházán. Fiai telegdi székelyek és tuzsoni nemesekként említettnek 1325-ben s a közülök a táblákon előbb irt három a székelyföldön, az utóbb irtak Kolozsmegyében kapnak osztályrészt. Ez utóbbiak közül a *Tóthnak* is nevezett János és a *Bolgárnak* is nevezett László, valamint bátyjuknak Mihálynak fia István, úgyszintén Simon bátyjuknak fiai Semjén és Tamás 1366-ban mint a király udvarnokai a tordamegyei Dátoson és Lekenczén is adományt kapnak.¹⁾

A székelyföldön maradt Kilián, Salamon és István testvérek közül csak ez utóbbtól ismerünk még két nemzedéket. A Kolozsmegyében birtokló négy testvér közül pedig Tuzsoni Mihálynak csak fiát ismerjük; János a ráragadt névről a *Tóthi* családot alapította, mely későbbben jobbágyfalvi vagy szentannai jelzővel volt ismeretes s sok viszontagság után kihalt; László pedig a legfiatalabb tuzsoni testvér a *Bolgár* családot, melynek Erdélyben a XV. század végével nyoma veszett; de nem lehetetlen, hogy legalább egyik ága Bolgár Miklósnak fia a dátosi s utóbb szentkirályi jelzővel említett István útján, ki a hatalmas Ozorai Pipo-nak tisztje volt, a Királyhágón túli Magyarországra származott át.²⁾

A tuzsoni testvérek közül tehát csak Simon az, kinek a Dátoson és Lekenczén kívül 1390-ben a kükküllőmegyei Szentlászlóval is megadományozott fia Semjén magister egy Erdélyben maig is ismeretes s több ágakon élő családnak, a ma sárdi előnévvel jelzett Simén családnak, — mely azonban még az 1651—1677-iki oklevelekben is részint sárdi, részint bögözi előnévvel Simien vagy Semien alakban iratott³⁾ — névadó törzse lett.

Ennek ágán úgy látszik, hogy tuzsoni Semjén a Mihály fia volt az itolsó, ki az 1435. és 1439-iki oklevelek szerint⁴⁾ e nevet még kereszt-révként viselte. Utódainál az már teljesen családnévvé vált s így ezen nnen már az állandósult vezetéknevü *Simén* családdal találkozunk az í nyomában.

1) Székely oklt. III. 8. 9.; Teleki oklt. I. 40, 100, 101, 145, 146, 178, 179, 186, 190, 249—251, 256, 257.

2) Ugyanazon oklevéltárak.

3) Báró Balintith-cs, levéltára.

4) Teleki oklt. I. 542. II. 7.

Noha itt az eddig megjelent oklevéltárakból merithető okleveles forrásaink ki is fogynak s néhány generácziót át (míg újabb időkben osztályos ügyek, családi iratok köztudomás stb. támogatást nem szolgáltatnak) csak a már megjelent genealogiai munkákra vagyunk utalva,¹⁾ mégis kizártnak tekinthetjük e Semjén és az eddig ismert genealogiák élén álló Simén Péter között valami hézag fenforoghatását, mihelyt alapos bírálat alá vesszük s helyreigazítjuk régibb genealogusainknak azon mind csak Fancsalitól átvett chronologiai hibáját, mely szerint a tábláik élén álló Simén Péter 1550. körül vette volna el homoródszentmártoni Biró Katát, Biró Balázs leányát.

E szerint az 1550. körül házasodó Simén Pétertől dédősunokája az 1651-ben élő Gergelyig nem kevesebb mint *öt teljes fiági generáció* lett volna szükséges a száz esztendő kitöltésére; mi valóban hallatlanul sok volna. Simén Péter tehát ha Biró Katát nőül vette sokkal korábban mint 1550. körül, valószínűleg már 1500. körül vagy előbb kellett, hogy házasodjék annál is inkább, mert apósa Biró Balázs már 1505-ben, midőn székbíróvá választatott,²⁾ tekintélyes élemedett ember lehetett.

E helyreigazítás mellett elfogadható lesz az is, hogy e Péternek fia volt azon Simén Gergely, ki 1537-ben csapatot vezetett Udvarhelyszékből Munkács alá; s viszont a táblánkon jelzett chronologiai adatokból s még teljesebben az ezek alapjául szolgáló oklevelekből³⁾ világosan kitűnik, hogy Semjénfia Istvánnak, Gerőfia István leányától, Margittól született fia Mihály 1410-ben még csak gyermek volt s fia Semjén is 1435 és 1439-ben még nagyon fiatal lehetett úgy, hogy ez utóbbinak életideje mélyen belehat a XV. század második felébe s így semmi sem indokolná azon feltevést, hogy közte és az 1500. táján élő Simén Péter között valami hézag volna.

Különben a táblánkra vetett egyetlen pillantásra szembetűnik, hogy az teljességre semmiesetre sem tarthat igényt; hiszen 1600—1800 között mindkét ág *csak egyetlen vonalon* van levezetve s ha a széplakin látunk is párszor egy vagy két oldaltagot, ezek leszármazóiról mit sem tudunk, a kelementelki ágon pedig az egész hét generácziót át még csak oldaltag sem látható. Ilyen „egyke“ rendszer valóban fenforoghatása pedig el sem képzelhető. Ez egyoldalú hiányosság okozza, hogy a már régibb genealogusaink által is felsorolt kadácsi, kedei, bögözi, homoródszentmártoni stb. Siménéket táblánkra ma sem tudjuk elhelyezni.

¹⁾ Kővári László, Nagy Iván, Pálmay József munkái.

²⁾ Kállay: Székely nemz. 233.

³⁾ Teleki oklvt. I. 335—7, 355—9, 362, 363, 468, 469, 542. II. 7. stb.

Semyén

Mihály

Kilián 1325	István 1325	Simon 1325	Mihály 1325	János 1325. 1366	László 1356.	Anych (Mada- rasi Mihály)	N. N. N.
Salamon 1325	Lőrincz Miklós 1378. 1395		István 1361	dictus <i>Tóth</i> 1378	1366 dictus <i>Bolgár</i> † 1378 e.		(Rákosi Adorján) (Szentkirályi Sándor) (Szilvási Gyula)
László 1360. 1368	Semjén 1366- 1390- a küküllő- megyei	Tamás 1366. 1395		Miklós 1395 gyer- mek 1434	dátosi, szentkirályi tuzsoni és sámsoni vál- takozó jelzőkkel		
	Szentlászlóra nyer adományt magister czimzéssel		Mátyás 1407. 1421	András 1421. 1430.	Miklós 1378		
			Bálint 1422		1405. miles magister czimzéssel 1418. Ozorai Pipo udvarnoka 1. Szentpáli Margit — Barnabás leánya — kivel Pókában kap leánynegyedét 1413 † 1420 kör. 2. N. N. mint özvegy említve 1429—1444.		
Mihály 1395. 1429	János 1397. 1405 <i>szentkirályi</i> jelzővel is	István 1397. 1410 <i>szentkirályi</i> jelzővel is † 1416 e. (Margit 1404. 1410 a Gerőfia István leánya. 1416-ban másodsor nőül ment Drági Ferenczhez)		Klára 1397 gyermek 1400. 1403			
Mihály 1410. kiskorú 1424		Anna 1424	Ilona	Potha			
Semjén 1435. 1439 <i>tuzsoni</i> jelzővel	1: János 1405 † 1440 kör. (Hidegvizi Magdolna, a Barta és neje Katalin leánya † 1431 e.)	István 1405 1426-Ozorai Pipo kápolnai tiszte † 1429 kör. (sombokerei Erdélyi Borbála, Antal leánya 1429 özv.)	László 1422. 1448	Anna 1429. 1448	Katalin 1429. 1446	Erzsébet	
<i>Simén</i> Péter 1500 kör. (homoród- szentmártoni Bíró Kata, Balázs leánya)			(almakerei Apaffi György † 1445 kör.)	1. hosszúaszói 1446. János † 1429 kör. 2. Thoroczka Elius † 1436 kör.		1429. 1436 (Bogáthi Péter 1430. 1448)	
Gergely l. II. tábla							

Gergely
Sárdra telepedik

— ki az I. táblán —

István		Pál			
Gábor		i. III. tábla			
(káli Kún Borbála, János és Bercsényi Zsófia leánya)					
János		Borbála			
Pál		(Ráday Bálint)			
György					
János					
(ürmösi Maurer Anna)					
György					
1760.					
(Iszlay Mária)					
Mária		György	János		
(ürmösi		1796.	őrnagy		
Maurer László)		(Thoroczkay Klára)			
György	Elek	Eszter	Klára	Julia	
† 1839.	† 1840.	(kénosi	† 1848.	(szent-katolnai	
(br. Rauber Róza)	(széplaki Petricevich-	Sándor Lajos)	(iktári gr. Bethlen	Elekes Antal)	
	Horváth Terézia)		Sámuel)		
	Klára				
	(gr. Teleki Miklós)				
Róza	Klára	Janka	Amália	Katalin	György
(ábrámfalvi	† 1849.	† 1849.	(gr. Lázár Kálmán)	† 1849.	(tancsi
Ugron Lázár)		(gr. Lázár Dénes)			Földvály Zsuzsa)
Vilma	György	Béla	Zsuzsanna	Georgina	
†		(görgényszentimrei Berzenczey Eliz)	†	(br. Bornemissza János)	

33. Nagy (berzétei).

A gömörmezei Berzétéről származó család, melyből berzétei Nagy Benedek, czimeres nemeslevelet nyert Rudolftól, 1599. április 1-én.¹⁾ Kih. 1602. (Feria secunda proxima post Dominicam Rogationum) Gömör-megyében.

Tagjai — kik nevezetesebb szerephez sohasem jutottak — idővel szétszéledtek a szomszédos vármegyékben. Így a család egyik ága a szatmármegyei Tyukodon élt²⁾, másik ága pedig Miskolcon majd a szabolcsmegyei Újfehértón és Debreczen városában lakott. Ezen ágból János, mint újfehértói lakos, 1735-ben fiaival együtt igazolja nemességét Szabolcsmegyében. Majd 1772. szeptember 28-án János — id. János fia — nyert fiaival bizonyáglevelet a nevezett megyétől. A másik ágból Sándor nyert bizonyáglevelet 1832. február 27-én, ugyancsak Szabolcsmegyétől. Mint Debreczen város bírása halt meg 1866-ban.

Ezen 1832. évi bizonylat³⁾ alapján — melyben az armális szerzőtől való részletes és igazolt leszármazást magába foglaló 1772-ik évi bizonyáglevél szösz szerint át van írva — a következő nemzedékrend állitható össze :

				Benedek			
				1599. ns.			
				János			
				Tyukodra költözött			
János						István	
lak. Tyukod				Tyukodról		Miskolczra költözött	
István	János	Mihály	Bálint				
1772	1735 ig. ns.	lak. Debreczen	lak. Debreczen				
lak. Tyukod	Miskolczról Újfehértóra költözött	Mihály	Sándor József				
		Sándor	1832 1832				
János	István	1832 ns. biz. nyer	bizonyáglevelet				
1735.	1735.	Szabolcsmegyétől	nyertek Szabolcs-				
1772. ns. biz. nyer		Debreczen város bírása	megyétől				
Szabolcsmegyétől		† 1866.					
János	Mihály	Sándor					
1772.	1772.	László					
		lak. Kassán					

Czímer: kék paizsban, jobbjában egyenes kardot tartó pánczélos vitéz.
Sisakdisz: a paizsalak növekvőn.

¹⁾ Forgón II. 143.

²⁾ Talán ezen család tagja volt Nagy Gábor tyukodi lakos. (Gorzó: Szatmár vármegye nemes családjai 88) — szerk.

³⁾ Eredeti: Nagy László tulajdonában.

34. Torkos (ócsai).

A Dunántúl, főleg Győr-, Komárom- és Fejérmegyékben birtokos régi család.

Első ismert őse Péter — kinek felesége a Somorján (Pozsony-m.) lakó nemes Lipóth Mátyás leánya, Erzsébet volt — Győrmegyében lakott. Négy fia u. m. János, Benedek, István és András közül 1583-ban János, neje Anna, leánya Erzsébet, továbbá András, neje Agátha, gyermekei Margit és Balázs zálogba veszik Vargha Pál győri lakos nagyécsi (Győr-m.) szőlőjét 30 rh. frt.-ért oly kikötéssel, hogy a zálogjog elhalásuk esetén, Torkos Benedekre és Istvánra szálljon¹⁾.

Atyjuk Péter, 1584. körül halhatott meg, amennyiben fiai ez évben megosztottnak hátrahagyott javain, melyeket valószínűleg felesége révén birtokolt. Az osztály értelmében István és Benedek, a Komárom városában és megyében, János és András pedig a Győr városában és megyében fekvő ingó és ingatlan javakat kapják²⁾.

Majd három évvel később a nevezett testvérek, Benedek kivételével — ki ekkor már nem élt — czimeres nemeslevelet nyernek II. Rudolftól, Prága, 1587. dec. 22-én. Főszerző, János „*agilis*” általa testvérei István és András, továbbá unokaöccsei Péter, János és Mihály. Kih. 1590. Győr-m.³⁾

A főszerző János, Kapra Balázssal egyetemben zálogba veszi 1589-ben Vajda Kristóf és neje Pászthóy Margit tabajdi (Pest-m.) birtokrészt 300 rh. frt.-ért.⁴⁾ Majd 1590-ben testvéreivel, valamint Dallos Pállal, ennek nejével Dorottyaival és gyermekeivel Miklós-, János- és Erzsébettel közösen, megveszik Dombay Benedek, neje Börcsy Ilona és fiuk Ambros, Ágostpéteren és Ujfalun (Fejér-m.), továbbá Ercsiben (Pest-m.) fekvő összes birtokait, örök áron 1000 frt.-ért, mely birtokokba 1591-ben, Báthori István országbíró által be is iktattattak.⁵⁾ 1593-ban, András testvéreivel együtt megveszi Gosztony Ilona, özv. Szabó alias Győry Mátyásné győri házáat és egy épület nélküli szérűjét 32 frt.-ért örök áron.⁶⁾ Ugyanezen évben még egy nagylucesei Lipcseytől, annak Szent-Viden (Győr-m.) és Győr városában levő javait, melyek egészen a Dunáig — András váráig — terjedtek, zálogba veszi András testvéreivel, unokaöccseivel Péterrel és Benedekkel, továbbá Vajda Kristóffal — kinek neje Pászthóy Margit, gyermekei pedig András, István és Judith — 15 évre, 200 frt.-ért.⁷⁾ Utolsó ténykedése az volt, hogy 1599-ben pert indított 33 frt. miatt Zughó János özvegye Orsolya ellen.⁸⁾ Ugyanis három év mulva,

1) Győri kápt. ltára: 1583. évi iratok.

2) U. ott. 1584. Fol. 460.

3) Hiteles másolat Torkos László ny. min. tanácsos birtokában.

4) Győri kápt. ltára 1589. Fol. 1086.

5) U. ott. 1590. Fol. 81.

6) U. ott. 1593. Fol. 234.

7) U. ott. 1593. Fol. 238.

8) Pozsonyi kápt. ltára 1599. Fol. 152. prot. 27.

1602-ben meghalt. Feleségétől, Mészáros Annától csupán egy leánya született, Erzsébet, minek következtében János ága kihalt.

Elhunytát követő évben, 1603-ban özvegye Mészáros Anna javára Lipóth Anna férj. Ujfalussy Jánosné, Lipóth Erzse férj. Saffar Demeterné és Lipóth Katalin férj. Breznóbányai Jánosné, a néhai Somorján lakó Lipóth Mátyás leányai — ki testvére volt Lipóth Margit férj. Kalmár Ferencznének és Lipóth Erzse, Torkos Péternének — lemondanak a Lipóth Margit férj. Kalmár Ferenczné halála után maradt ezüstről és pénzről, a pozsonyi káptalan előtt. A hagyaték utóbb Torkos Péterre, illetve utóda-ira és testvéreire szállott.

Az 1602-ben elhunyt János testvérei, István és András, a ma is virágzó család két ágának megalapítói. István utódai a XVIII. század elején ismét két részre szakadtak, míg András ága közel áll a kihaláshoz.

1. István ága:

Az alapító István, rövid idővel az armális elnyerése után meghalt, Négy fia közül Imre, nőlten volt. Benedek, ki 1593-ban részes a Lipcsey-féle zálogvételben, Olasz János ismeretlen nevű leányát birta nőül, kitől két fia és két leánya született. Fiai közül Imre, 1607. szeptember 7-én, kielégíti Torkos Pétert, a Torkos Benedek és Olasz János után maradt javakat illetőleg Darnay Balázs előtt. Ugyancsak ő, ki »*Torkos alias Szűcs*«-nek is neveztetett, 1610-ben megveszi testvérével Miklóssal közösen, örök áron 125 frt-ért „agilis” Holtzinger György győri kőházát, melyet keletről Szűcs Benedek, nyugatról pedig nováki Andesics Mátyás házai határoltak, továbbá a nevezett bizonyos győrmegyei birtokrészei is.¹⁾ Nejétől, Győres Orsolyától született egyetlen fia Benedek — ki utód nélkül halt el — 1638-ban eladja győri kőházát telkestől együtt, örök áron, Gazdagh alias Szűcs Gaspárnak 180 tallérért.²⁾

Benedek öccse István, ki Dobronoky alias Kovács Márton leányát, Magdolnát vette nőül, 1626. márc. 14-én végrendelkezik, felesége és két fia javára. Utódai közül az idősebb, István, 1650-ben egyességet köt Szapáry Péterrel, id. Torkos Péter hagyatékát illetőleg oly értelemben, hogy Torkos István beleegyezik az Ágseptpéteren, Ujfalu, Ercsiben és Perkátán fekvő birtokrészek átvételébe, de annak fejében Szapáry Péter, Torkos Istvánnak és utódainak 250 frt-ot fizet.³⁾ János nevű fiától született unokája Klára, férj. Vargha Jánosné, 1691-ben Éva leánya által tiltakozik, a Nemes-Ócsán (Komárom-m.) lévő ház és a pusztá-ócsai birtokrészek eladása ellen.⁴⁾

Az említett három testvér ága kihalt. A negyedik, illetőleg a legidősebb testvér Péter viszi tovább a családot. 1603-ban Péter és néhai

¹⁾ Győri kápt. ltára 1610. Fol. 347.

²⁾ U. ott 1638. Fol. 294.

³⁾ U. ott 1650. Cap. F. fasc. III. No. 3.

⁴⁾ U. ott 1603. Fol. 177.

Torkos János özvegye, Mészáros Anna, átengedik a Zava (Győr-m.) községi nemesi curiájokat — melyet Börcsy András, először Zavay Demjének adott zálogba s melyet utóbb szombathelyi Litteratus Péter, mint Zavay Demjén által, Börcsy Andrásról megváltott birtokot eladott Torkos Jánosnak — szombathelyi Litteratus Péternek — kinek neje Börcsy Katalin, gyermekei pedig János és Erzsébet — hű szolgálatai fejében, minden pénzbeli megváltás nélkül¹⁾. 1609. ápr. 15-én testvérével Imrével együtt megidéztteti a komáromi ítélőszék elé Ujfalussy Györgyöt — U. János és Lipóth Anna fiát — továbbá ennek nagybátyját Lipóth Ferenczet, hol a nevezettek meg nem jelenvén, a nemesi bíróság által pénzbírsággal sújtattak. Birtokai voltak: Ercsi (Fejér-m.) fele része — a másik fele Szapáry Andrásé volt — Agszentpéter Ujfalú. Később egész Ercsi, birtokába kerül és ezen kívül, Perkáta (Pest-m.), Zava (Győr-m.) Pta.-Tarcsa (Veszprém-m.) Ns.-Ócsa és Pta.-Ócsa (Komárom-m.) is.

Péter 1629-ben halt meg és végrendeletét 1633-ban Torkos István fiai, István és János, perrel támadták meg²⁾. Feleségétől, Kapornaky Krisztinától három fia és három leánya született. Fiai közül, csupán Péternek maradtak utódai. Leányai közül: Katalin meghalt, Zsuzsanna Darnay Balásné, Anna pedig Muslay Barnabásné.

A nevezett Torkos Péterné, Kapornaky Krisztina nagybátyja, Kapornaky Ferencz helyőrségi ezredes, megalapítója, a *Kapornaky — Torkos-féle* alapítványnak.

Ugyanis Kapornaky Ferencz, mint nőtlen vagyonos ember, az 1581. febr. 1-én kelt végrendeletében, korának eldurvult katonai szellemét megtagadó és a tudományok meleg szeretetére való emléket hagyott az utókorra avval, hogy két tisztességes, magyar ágostai vallású collegiumot látogató *lehetőleg családbeli* ifjú tanítására, — akkoriban igen tetemes összeget — 2000 rh. forintot hagyott alapítványképen Pozsony városára³⁾. Birtokai voltak: Csurgón, Sövényházán, Gorkón (?) és a pozsonyvármegyei Grinádon is, mely utóbbi kuriáját unokahugára, Torkos Péternére testálta s melyet jelenleg is bir a Torkos család. Testamentumában még kincseit, fegyvereit is felsorolja, és „egy selyem paplant“ (így magyarul írva a latinnyelvű végrendeletben) hágy régi, hű szolgájának Zerdahelyi Lukácsnak. Vele és Péter öccsével kihalt a Kapornaky család férfi ága. Az alapító emléke, a végrendelet értelmében, cimeres kőtáblába vésetett, mely eleinte a Pozsony városi torony falába volt illesztve, honnan utóbb a városi levéltárba került.

Ezen alapítvány sok viszontagságon ment keresztül. Ugyanis a hagyomány felett a Torkos és Muslay családok másfél századon keresztül pereskedtek, amíg végre Mária-Terézia korában megegyezvén, megfelezték a kamatokat. Az 1811. évi általános devalvatio alkalmával, az alapítványi tőke 840 frt.-ra apadt, melyet a két család megosztott. A város az alapító azon rendelkezését, hogy csak ágostai felekezetű *tanuló* ifjak részesíthetők az ösztöndíjban, nem tartotta be, minthogy huzamos időn

¹⁾ Győri kápt. Itára 1691. Fol. 368.

²⁾ U. ott 1633. Fol. 294.

³⁾ U. ott 1581. évi iratok.

keresztül, egyes haszonélvezők, *halálukig* is részesedtek abban, sőt azt sem vették tekintetbe, hogy a Muslay család katolikus.

Az utóbbi években azonban, a város felismerve eddigi eljárásának az alapító emléke iránti kegyeletsértő voltát, szabályozta a kezelést és 1905-ben a hagyományozó szellemében, új oklevelet állított ki¹⁾. Ennek értelmében id. Torkos László ny. min. tanácsos, ki a tőke felerészének kamatait 25 éven keresztül, háborítatlanul élvezte, ezen kamatok élvezetében továbbra is meghagyandó, mivel jóhiszeműsége, tekintettel a létrejött családi egyezményre, továbbá a pesti kir. tábla 1747. szeptember 1-én kelt ítéletében, valamint a helytartótanács 1748. április 5-én és június 11-én kelt rendeleteiben foglaltakra, kétségbe nem vonható. Azonban a nevezett által élvezett kamatok, halála után teljesen az alapító inteniói értelmében — amint az, a Pozsony város által kiállított alapítólevélben megállapított — lesznek felhasználandók. Ez Pozsony város legrégibb alapítványa, mely jelenleg 4283 kor. 51 fillérre szaporodott²⁾.

Van ezenkívül még több más családi alapítvány is. Többek között a *Muslay-Torkos* alapítvány, melyet 1691. szept. 7-én 3000. rh. frt. tőkében, Muslay János consiliarius tett le Sopron városánál, ágostai felekezetű, elsősorban családbeli tanuló ifjak részére.

Ifjabb Péter folytatta az ősei által megkezdett vagyonszerzést. 1629-ben megveszi 200 tallérért, mosoni Balogh Albert összes birtokrészeit, Tarcson, (Veszprém m.) továbbá még azon veszprémmegyei birtokait is, melyeket a nevezett, Andrassy Zsigmondtól és Hermann Jánostól zálogképen szerzett. Megveszi továbbá 450 tallérért, ns. Zambó Péter és neje Darnay Erzse; Darnay Balázs és nejétől Torkos Zsuzsannától született gyermekei: Balázs és Katalin Győrben levő kőházát, melyet keletről György Ferencz, nyugatról pedig Szücs Benedek házai határoltak³⁾. 1630. június 1-én Győrött, mint Ercsi birtokosai Torkos Péter, Dombay Pál, gr. Nádasdy Pál és Dallos János, megszabják azon feltételeket, melyek ellenében hajlandók megtelepíteni a ráczokat az elpusztult és üresen maradt ercsi-i jószágokon⁴⁾. 1639-ben Pesthy Anna, először Saffarits István, majd Ráczkevey János neje, elzálogosítja az első házasságából származó Zsuzsanna és Erzse leányainak, Kis-Péczen, Fel-Péczen, Balásfalván és Győr városában fekvő apai örökségét és saját birtokait is, 200 tallérért Torkos Péternek és nejétől Zákány Annától született István, Péter és András fiainak. Ez évben még Péter zálogba veszi 8 évre ns. Szemy Mihály kispéczi birtokát 25 bir. tallérért, melyet keletről Takács Mihály, nyugatról Bolla Márton birtokai határoltak, továbbá megszerzi ns. Dereskey Ilona — György leánya — gyömörői, kis- és felpéczi birtokainak $\frac{1}{3}$ -át, 6 évi használatra⁵⁾. 1640. körül, Mustafa bég levelet intéz

¹⁾ Jóváhagyott a M. kir. vallás- és köz. miniszter 1905. ápr. 17-én kelt 25025/905. sz. rendeletével.

²⁾ *Kemény Lajos*: Pozsony város legrégibb alapítványa. (I. *Pozsonyvárosi Közlöny* 1908. évi 66. szám. 3 old.)

³⁾ Győri kápt. ltára 1629. Fol. 386., 396., 417.

⁴⁾ Fejér-m. ltára 1630. Pag. 518—19.

⁵⁾ Győri kápt. ltára 1639. Fol. 331., 353., 399.

Torkos Péterhez és Dallos Jánoshoz, melyben kéri a nevezetteket, hogy az alsószentpéteri jobbágyoktól ne vegyenek 2 frt. adót, hanem csak 1¹/₂-et mint amennyit a töröknek is fizetnek¹⁾. Majd 1644. ápr. 27-én a jobbágyok fordulnak panaszos levéllel Torkos Péter, Dombay Pál és Szapáry András földesurakhoz, hogy annak dacára noha adójukat a hitlevél szerint „*pontosan s jámborul megfizetik*“, a földesurak még sem védik meg őket a hajduk pusztításaitól, kik ez év ápr. 20-a táján egész falujukat felgyújtották, a férfiakat megégették, a leányokat részint megölték, részint rabul ejtették²⁾.

Torkos Péternek, Zákány Annával kötött házasságából öt gyermek született, de közülök csupán János (sz. 1630.) viszi tovább a családot, kinek utódai közül a) *Péter* (sz. 1663.) perceptor kétszer nősült Első neje Hartvicht Ulrik özvegye Dorottya, a második, felpécsi Nagy Ferencz leánya, Rozália, b) *István* (sz. 1668.) győri táblabíró, neje Nagy Mihály és Patonay Éva leánya, Katalin. Egyik fia István (sz. 1700.) elébb commissarius, majd táblabíró, kinek neje Enessey István és Palásthy Éva leánya, Éva. Másik fia Péter (sz. 1703.) a tolnamegyei Paksra költözött. c) *András* (sz. 1669.) és d) *Inre* (sz. 1677.) utódai, ismét két ágazatra szakadtak.

a) András ágazata:

András (sz. 1669.) két izben nősült: Első neje ns. Petz Ábrahám leánya, Zsófia, második neje ns. Burgstaller János- Kristóf pozsonyi senator és Hueber Erzsébet leánya, Mária-Róza volt. *Első* feleségétől született fiai közül: János (sz. 1699.) pozsonyi orvos, ki tanulmányait Halleban végezte és a nádor házi orvosa volt. Számos műve közül legnevezetesebb, Pozsony leírása. Két felesége volt. Az első ns. Poór István és Moll Róza leánya, Katalin, a második ns. Rayger Károly³⁾ és Gleichgrusz Erzse leánya, Zsuzsa. Testvére Jakab (sz. 1702.) és neje Laky Julia — L. Mihály és Gosztony Eleonóra leánya — 1732-ben megveszik ns. Gönczöll Péter curiáját Nemes-Ócsán (Komárom m.) 100 rh. frt.-ért⁴⁾. *Második* feleségétől származó fiai közül: József (sz. 1710) első neje, Kleinerth András senator és Neuheller N. leánya, Zsuzsa, második neje ns. Artner Farkas soprani senator és Serpily N. leánya, Katalin. Mátyás (sz. 1712.) felesége Schaeffer Keresztély és Silberger Zsófia leánya, Erzsébet. Mihály (sz. 1722.) modori lelkész majd superintendens, az 1799. nov. 12-én kelt s Modorban, 1801. szept. 2-án kihirdetett végrendelete szerint, 1000 váltó forintot tesz le alapítványként ágostai hitvallású, elsősorban családbeli, másodsorban Modor városi születésű ifjak segélyezésére. Felesége Hendl Erhard pozsonyi senator és Rotth Anna leánya, Regina.

¹⁾ Eredeti, az ercsi uradalmi levéltárban.

²⁾ Fejér m. ltára 1644. Pag. 103.

³⁾ A család magyar nemeslevelét R. Vilmos, János, Ferdinánd és Miksa testvérek nyerték II. Ferdinándtól, Ebersdorff, 1634. szept. 13. Kih. 1785. Pozsony-m. (Eredeti: Torkos László birtokában)

⁴⁾ Győri kápt. ltára 1732. Fol. 610.

Kiváló tagja volt a családnak az ezen ágból származó Mihály, eleinte alispán, majd követ, végül septemvir és kir. tanácsos. Született 1792. jul. 9-én Győrött. Harminc éves korában 1822-ben, mosoni táblabíró, majd 1827-ben főjegyző és követ s mint ilyen tagja a „notarialis liga“-nak, melynek tanácskozásaiban az ő szava volt a legnyomatékosabb¹⁾, valamint a nem egyesült görög és másrésről a két hitvallást tartó evangélikus személyek közötti vegyes házasságot elvlasztó perek bírósága iránt szükséges törvényjavaslat elkészítésére kirendelt bizottságnak. 1829-ben mosoni első alispán, 1836-ban pedig követ, kir. tanácsos és helytartótanácsos. 1840-ben kir. biztos Szatmármegyében, majd 1842-ben előterjesztő udvari tanácsos, a m. kir. udvari cancelláriánál és kir. biztos Mosonmegyében. Fontos szerepe volt 1848-ban a felelős ministerium kinevezésekor²⁾. Ugyanis részt vett a 48-iki dietalis bizottmány tanácskozásai s egy ízben a conferentia alatt, éjjel hívatta magához Lajos főherceg (Ferdinánd király alter-egoja), egyéni nézetét tudni óhajtván. Véleménye döntő befolyást gyakorolt a felelős ministerium kinevezésére, amennyiben, a kinevezésre vonatkozó legfelsőbb kézirat *feltétlen* kibocsátását szükségesnek tartotta. 1849-ben a helytartótanács másodelnöke, 1851-ben a legfőbb törvényszék magyar osztályának elnöke, 1854-ben a Szent-István rend kiskeresztése és 1861-ben a hétszemélyes tábla elnöke. Meghalt 1861. máj. 23-án Budapesten. Fia: László, ny. min. tanácsos, a család-történeti adatok gyűjtője és a *Kapornaky-Torkos* alapítvány jelenlegi élvezője.

b) Imre ágazata :

Imre (sz. 1677.), eladja 1730-ban örök áron Győr városában levő földjét, mely Velligrandt Pál földei között feküdt, Naszvady Mátyásnak 190 rh. forintért³⁾. 1740-ben Ádám és Imre, néhai Torkos Imre és Penész Anna fiai — kinek atyja Penész Márton, anyja Fördös Judith, akinek pedig atyja Fördös Péter és anyja ns. Kúp Erzse — úgy szintén a Penész Márton Katalin leányától és egykori Fehér Györgytől született gyermekek: Pál, Katalin férj. Keszes Györgyné, továbbá Keszes Sámuelnek Penész Erzséttől született gyermekei: Tamás, Julia férj. Nagy Ferenczné, továbbá Kovács Jánosnak Penész Ilonától származó leánya Rebeka férj. Matkovics Istvánné, végül Győry Mártonnak Fördös Erzsébettől született fia Péter és leánya Éva, ki először Csapó Györgyné, majd Zámory András özvegye, ellentmondanak és pert indítanak Fiáth János és neje Fördös Katalin ellen Szolgagyőr, Nyeszkenye (Veszprém-m.) Aba, Kajtor, Penetele, Daja, (Fejér-m), továbbá Szent-Péter, Szent-György (Tolna-m), végül Ordas, Miske, Csertő, Malomér és még egyéb más pestmegyei birtokokért, melyeket Fiáth János és neje, 1714-ig 1000 frt.-ért birtokoltak⁴⁾.

¹⁾ Horváth Mihály: Huszonöt év Magyarország történetéből 1823—1848. I. 151.

²⁾ Szögyény-Marich László országbíró emlékiratai I. 55—60.

³⁾ Győri kápt. Hára 1730. Fol. 217.

⁴⁾ U. ott. 1740. Fol. 146.

Imre fiai közül: Ádám (sz. 1711.) győrmegyei táblabíró. Kétszer nősült. Első neje ns. Tisztapataky Pál és Zvikersdorfer Anna leánya Erzse, második neje Rojts Mihály és Horváth Erzse leánya, Katalin volt. Zsigmond (sz. 1718.) és Imre (sz. 1721.) mindketten kapitányok az Esterházy Miklós-féle gyelogezedben. Zsigmond, ki Olaszországban nősült, 1771-ben Győrmegye bizonyáglevelé alapján kihirdetett Hevesmegyében¹⁾. Imre, a Morvaországból származó felesége ns. Knorr Erzse 1753-ban történt halála után, 1754-ben nőül vette ns. Baranyi István és Kutassy Zsófia leányát Zsófiát, Debreczenből.

Az 1711-ben született Adám utódai közül: Numa, cs. és kir. őrnagy, 1866-ban kitüntetvén magát a sant-mariani csatában — hol oly súlyosan megsebesült, hogy több szolgálatképtelenné vált — vitézségeért a katonai érdemkeresztet nyerte, hadi diszítménnyel. László (sz. 1839), középiskolai tanulmányai végeztével, a theologiai kurzust Sopronban és Halléban hallgatta. Mint költő „*Az ifjú küzdelmei*” — című dramatizált allegoriájával tűnt fel először 1863-ban s több költemény, szimű, vigjáték és tankönyv szerzője. 1875. óta tagja a Kisfaludy-társaságnak.

2. András ága:

András fiával Mátyással 1590-ben részes a Dombay-féle birtokszerzésben; az 1591. évi országbirói statutumban; majd 1593-ban, a Gorztony Ilonától vett győri házban és a Lipcsey-féle birtok, zálogbavételében. Ugyanezen évben még megveszi örök áron Hasaghy Mihály egész szőlőjét Promontoron 12 frt.-ért, nejével Agáthával, fiaival Mátyással és Jánossal egyetemben²⁾. 1599-ben, adósság miatt perli Bajcsy Lőrinczet és Györgyöt.

Gyermekei Mátyás, Ilona — Bekaria Virgil örvegye — és János — az időközben elhunyt Margit és Balázs kivételével — 1616-ban laki Grebeczy Gáspár győri alispán előtt, zálogoslevelet adnak, Torkos Pétert és utódait illetőleg, a győri ház és az 1615-ben vitássá vált 97 frt. tárgyában.

A három testvér közül Mátyás, Komárom város őrségének parancsnoka, felesége Perczel Dénes leánya, Anna. Egy, kerttel körülvett háza volt Komáromban — szemben a várral — melyet részben pénzen, részben pedig felesége révén szerzett. Ezen házat, II. Ferdinánd, Bécs, 1629. január 17-én felment mindennemű census alól és nemesi kuriává emelve, annak birtokában, a nevezettet feleségével együtt megerősíti³⁾. Az 1630-ban történt beiktatásnak — de már Mátyás halála után — a győri bíró ellentmondott⁴⁾, majd testvére János és özvegye Perczel Anna pereskednek végrendelete miatt⁵⁾.

Utódai csupán öccsének Jánosnak maradtak, ki háromszor nősült. Első neje földesi Sántha Pál és ns. Süvegh Erzse leánya, Katalin, kitől

¹⁾ Orosz: 293.

²⁾ Győri kápt. Itára 1593. Fol. 241.

³⁾ Orsz. levéltár 1629. évi iratok.

⁴⁾ Győri kápt. Itára 1630. Cap. B. fasc. IV. No. 5.

⁵⁾ U. ott. 1630. Fol. 438.

négy gyermeke született. Második nejétől, Piringer Erzséttől nem maradtak utódai. Harmadik neje, Fridrich Márton leánya, Éva, kitől egy kiskorában elhunyt fia származott. 1643-ban első feleségével együtt zálogba veszi ns. Kelemen Ilona — György és Dobronoky Zsuzsa (Márton leánya) — férj. Ráczkevey Jánosné, Uj-Galgócson (Nyitra-m.) fekvő birtokát és kuriáját — melyet keletről Laboda János, nyugatról pedig Forgách Adám háza határoltak — 12 évre 450 magyar frt.-ért¹⁾. 1648-ban megveszi Végh Anna, előbb Horváth Istvánné, majd Nagy Jánosné, Szent-Péteren (Nyitra-m.) levő, Thurzó-féle birtokrészeit 200 frt.-ért²⁾. 1649-ben 2400 frt.-ért házat vásárol Nagy-Szombaton és 1653-ban, 600 tallért hajt be Suós Pál galgóczi lakos által Dobronoky Mártontól, adósság fejében.

János 1664-ben halt meg és végrendelete miatt, a Modorban levő birtokrészeket illetőleg, első nejétől született fiai András — kinek neje horgosi Kárász Miklós és Scultéty Anna leánya, Borbála volt — és Pál, valamint harmadik felesége Fridrich Éva, még az évben perlekednek, de csakhamar egyességre lépnek.

Az említett Pál és neje Radimóczy Judith — György leánya, — 1677-ben megveszik Janovitz Jánostól és Burgstaller Máriától, azok Nagy-Szombaton levő házat 850 frt.-ért.

A család ezen ága András utódaiban folytatódott, kinek fia, Ádám (sz. 1670.), pert indít 1690-ben édesanyja, Kárász Bora ellen, majd 1702-ben Kassa városában levő ingó és ingatlan birtokainak gondnokává, melyeket Sántha Annától, mezőszegedi Szegedy Györgynétől — nagyanyja testvérétől — örökölt, kinevezi Légrády Györgyöt. 1705-ban bekövetkezett halála után felesége, Weisz Frigyes és Schmidt Regina leánya, Éva, másodszor 1711-ben, nőül ment Magnus alias Nagy Andrásához.

Gyermekei közül: János (sz. 1691.) neje, Magnus alias Nagy András és Máté Róza leánya, Éva. Pál (sz. 1697.) neje, ns. Mauks György és Graup Judith leánya, Zsuzsa. Pál fia András (sz. 1726.), kinek felesége ns. Artner Lipót és Örtl Klára leánya, Zsófia.

Az 1691-ben született János utódai közül: Pál (sz. 1713) kétszer nősült. Első neje ns. Schedius Sámuel és Kiriny Szabina leánya, Szabina; a második neje pedig ns. Gömörý Dávid és Hollvax Zsuzsa leánya, Zsuzsa volt. Első feleségétől született gyermekei közül: Samú (sz. 1747.) az 1831. júl. 27-én kelt és Sopronban 1838. okt. 26-án kihirdetett végrendeletében, stipendiumokra — első sorban családbelieknek — 14,000 frt. a lelkészek nyugdíjalapjának 14,000 frt. és az árváknak — első sorban családbelieknek — 14,000 frt. hagyományozott.

Pálnak második feleségétől származó utódai közül: Ferdinánd (sz. 1768.) ny. hely. tanácsos, az 1809-ben kelt végrendeletében, 12,552 frt. adományozott, a pozsonyi ág. ev. lelkészek és tanárok fizetésének javítására³⁾.

¹⁾ Győri kápt. ltára 1643. Fol. 63.

²⁾ U. ott. 1648. Fol. 157. Lib. XVII.

³⁾ *Markusovszky Sámuel: A pozsonyi ág. hitv. evang. lyceum története.* 636. lap.

Péter
† 1584 kör. győri polgár
(ns. Lipóth Erzsébet)

János 1587 ns. † 1602 IX. 20 Magyaróvár (Mészáros Anna 1603) Erzsébet 1583 † Magyaróvár	Benedek 1584 † 1587 előtt	István 1587 ns. győri bíró † 1589	András I. V. tábla
	Péter 1603. 1609 táblabíró † 1629 (ns. Kapornaky Krisztina † 1634)	Imre 1609 1607—1610 „Torkos alias Szűcs” (Györes Orsolya)	Benedek 1593 † 1607 kör. (Olasz János leánya)
		Erzse 1590 Krisztina 1590 Miklós 1610	István 1619 táblabíró 1626 márc. 14-én végrendelkezik (Dobronoky alias Kovács Magda)
		Benedek 1638 †	István 1633. 1650 táblabíró (ns. Kelemen Kata)
András † János †	Péter † 1629—44 táblabíró (ns. Zákány Anna † 1655)	Zsuzsa † 1623 (ns. Darnay Balázs † 1629 kör.)	Anna (Muslay Barnabás) esk. 1629
	Katalin †	Anna esk. 1629	Róza (halászi Nagy István)
			Anna (ns. Mányoky György)
			János 1700 (ns. Méhes Klára)
István 1629. 1639 † 1672 (Balogh Zsuzsa † 1672)	Péter 1639 †	András 1639 †	János sz. 1630 † 1712 1. ns. Bognár Kata † 1686 XI. 24 2. ns. Szakács Zsuzsa esk. 1691 I. 25
			Krisztina 1656 özv. 1. ns. Bajusz Imre † 1656 e. 2. ns. Karcsay István
			János 1691 (Vargha János)
1: Péter sz. 1663 perceptor † 1708 1. Dorottya esk. 1689 VI. 11 2. felpéczi Nagy Rozália	István sz. 1668 táblabíró † 1722 (Nagy Kata † 1730 V. 20) esk. 1690	András I. II. tábla	Imre I. III. tábla
	Éva sz. 1690 XI. 26 (Kisfaludy Imre)	Katalin sz. 1693 IV. 13 † 1710 IX. 10 (Ujváry Ferenc)	Krisztina sz. 1698 IX. 11 †
2: Péter sz. 1705 IV. 6 Győr †			István sz. 1700 IV. 11 táblabíró † 1756 X. 6 (Enessey Éva) esk. 1730 II. 20
			Péter sz. 1708 IX. 20 lak. Pakson — Tolna-m. — (Bartha Magda)
			Gábor sz. 1712 VIII. 21 1733. katona
Zsuzsa sz. 1731 IV. 25 Győr † 1760 VII. 9 1. Rárány Pál esk. 1755 II. 6 2. Györfly László esk. 1759	István sz. 1734 IV. 12 † sz. 1736 I. 9 (Andrássy János) esk. 1760 sz. 1737 XI. 25 (Príkel Gábor † 1768) esk. 1765	Anna sz. 1740 IV. 14 † sz. 1743 III. 5 (Matkovics Imre) esk. 1769 sz. 1747 I. 31	Éva sz. 1740 IV. 14 † sz. 1743 III. 5 (Matkovics Imre) esk. 1769 sz. 1747 I. 31
		Judith sz. 1740 IV. 14 † sz. 1743 III. 5 (Matkovics Imre) esk. 1769 sz. 1747 I. 31	Erzse sz. 1743 III. 5 (Matkovics Imre) esk. 1769 sz. 1747 I. 31
			Pál sz. 1747 I. 31 † (2 neje volt) 1: János kapitány (Szűcs Teréz)
			János sz. 1748 VIII. 6 † 1818 (2 neje volt) 1: János kapitány (Szűcs Teréz)
			Mária sz. 1751 X. 11 (Fersz- tyánszkyne)
Péter sz. 1736 † 1775 I. 6 (Csik Róza) esk. 1775 I. 6 Paks	Anna (Tanos György)	Éva †	Bora (ns. Varga József) esk. 1764 II. 26 Paks
			Róza 1. Tahy István 2. ns. Kenedics Mihály esk. 1767 III. 1 Paks
Róza sz. 1766 I. 21 Paks	József sz. 1769 III. 17	János katona	András (Döry Teréz)
			Klára (Zsarnóczy József)

II. TÁBLA

András

sz. 1669

— ki az I. táblán —

† 1737 VI. 17

1. ns. Petz Zsófia—Katalin

† 1704 Győr esk. 1697 II. 28

2. ns. Burgstaller M.-Róza

sz. 1684 I. 13 † 1751 IX. 17 esk. 1708 IV. 18

1.: János sz. 1699 XII. 17 Győr † 1770 IV. 19 1. ns. Poór Katalin † 1730 2. ns. Rayger Zsuzsa sz. 1711 VII. 26 † 1770 IV. 22	Jakab sz. 1702 XII. 8 † 1753 I. 1 (ns. Laky Julia 1732)	2.: József sz. 1710 X. 30 Győr † 1791 II. 8 1. Kleinrath Zsuzsa † 1755 XII. 18 2. ns. Artner Katalin † 1784 III. 31	Mátyás sz. 1712 II. 25 Győr † 1752 VI. 4 (Schaeffer Erzsébet † 1765 IV. 6) esk. 1736 II. 8	Pál sz. 1714 II. 15 † 1740 VI. 27 (Ebert Róza) esk. 1730 I. 27	Andras sz. 1711 VIII. 15 † 1725 VIII. 15 sz. 1724 IX. 8 esk. 1750 IX. 28	Mihály sz. 1722 IX. 11 Győr superintendens † 1801 VIII. 24 (Hendl Regina sz. 1724 IX. 8) esk. 1750 IX. 28	
András sz. 1732 (Nagy Julia)		Mária † 1755	Erzse †	Bora †	Mihály sz. 1751 VII. 4 † 1759 VI. 16	Anna sz. 1762 VII. 18 † 1762 VII. 23	Kata sz. 1765 III. 3 † 1767 II. 1
Éva sz. 1736 XI. 18 † 1737 VI. 5	M.-Zsuzsa sz. 1738 III. 26 † 1738 VII. 31	József sz. 1739 VII. 10 (Házy Eszter)	Benedek sz. 1742 III. 14 † 1773 (Schiller Julia)	M.-Teréz sz. 1745 X. 7 (Lohrman Abrahám) esk. 1765 IV. 3	János sz. 1748 V. 29 (ns. Kőmives Katalin 1785)		
Teréz sz. 1780	József †	Zsuzsa †	Ferdinánd †	Erzse sz. 1790	Mihály sz. 1792 VII. 9 septemvir kir. tanácsos † 1851 V. 23 (Würtzler Ludovika sz. 1810 XII. 5 † 1854 VIII. 29)		
2.: Károly sz. 1732 II. 29 Pozsony † 1790 VII. 6 u. o.	János sz. 1733 VIII. 2 u. o. † 1798 V. 13 (Barinyay Jozefa † 1790 VII. 24)	Kristóf sz. 1734 IX. 11 u. o. †	Ferdinánd sz. 1735 IV. 5 u. o.	Erzsébet sz. 1733 II. 4 u. o. †	József sz. 1743 III. 31 u. o. † 1780 XII. 27	Ludovika sz. 1836 I. 28 M.-Óvár hally alap. hölgy † 1905 VII. 21	
Emilia sz. 1862 IV. 3 † 1863 XII. 1	Irma sz. 1863 IV. 29 Bpest	László sz. 1864 IX. 24 † 1864 IX. 25	László sz. 1866 IV. 25 min. s. titkár † 1905 IV. 26	Emilia sz. 1867 VI. 22 Bpest			

III. TÁBLA

Imre

sz. 1677

1730

— *ki az I. táblán* —

† 1732 XII. 29

(ns. Penész Anna

1721)

Krisztina sz. 1709 I. 11 (Enessey Imre)	Ádám <i>l. IV. tábla</i>	Imre sz. 1713 XII. 14 †	Sándor sz. 1716 III. 19 ‡	Zsigmond sz. 1718 XI. 27 kapitány † 1795 III. 10 (Sperláry M.-Anna sz. 1728 Itália) esk. 1749	Imre sz. 1721 XI. 1 kapitány 1740 † 1783 V. 14 1. ns. Knorr Erzsé † 1753 XI. 2 esk. 1751	Erzsébet sz. 1726 XI. 4 ‡
Éva sz. 1751 XI. 24 (farkasfalvi Farkas Imre) esk. 1799 VII. 7	Antónia sz. 1752 X. 15 †	M.-Teréz sz. 1753 X. 15 † 1797 XI. 22 (Eötvös András) esk. 1783 V. 7	Jozefa sz. 1754 I. 18 (Vécsey László) esk. 1775 II. 26	Ádám sz. 1755 VIII. 1 premontrei pap	József sz. 1760 XI. 30 † 1764	2. ns. Baranyi Zsófia sz. 1732 IV. 6 † 1786 VI. 14 esk. 1754 X. 4
2: Károly sz. 1755 IX. 11 Debreczen katona † 1790	Teréz sz. 1756 X. 11 u. o. † 1779 VIII. 22	Erzse sz. 1758 V. 14 † 1787 III. 17 (mezőtelegdi Csanády György sz. 1747 † 1793) esk. 1782 X. 15	Imre sz. 1759 IV. 1 † 1790	László sz. 1760 V. 18 † 1764 I. 15	György sz. 1761 IV. 5 † 1761 VII. 5	

IV. TÁBLA

Ádám
sz. 1711 IV. 10
1740 táblabíró

— *ki a III. táblán* —

1. ns. Tisztapataky Erzsébet
† 1746 VI. 13 esk. 1740 II. 24
2. Rojts Katalin
esk. 1753 I. 23

1: Krisztina sz. 1742 III. 14 † 1746 IX. 5	Erzse sz. 1744 IV. 13 † 1745 I. 10	A.-Kata sz. 1746 IV. 30 † 1775 V. 22 (Komáromy Mihály) esk. 1765	2: Julia sz. 1753 XII. 25	Ádám sz. 1755 II. 25 (Basó Anna)	József sz. 1756 IV. 9	A.-Erzse sz. 1758 II. 9	István sz. 1760 győri alispár. † 1822 (lászlófalvi Eördögh Kat.) 1817)		
	Teréz (Tóth János)		Elek 1815 (Pfeiffer Karolin)		Dénes				
	Lajos 1842 (Kajdacsy Szidónia)	Julia	Elek 1839 (Balkó Etelka)		Erzse (Szűts László)				
Lajos	Kálmán		Dénes	Irén	Etel				
József 1817 (budakeszi Weöreös Teréz)		Imre 1823 (Fábry Teréz)	Ferencz sz. 1802 táblabíró † 1870 (Józsa Ludovike)	Lajos †	Julia	Anna	Karolin (Jankó Elek)		
Mária	Karolin	Ida (Németh Lajos)	Judith						
Kálmán †	Móricz †	Illés †	Otilia †	Numa örnagylak. Révfalú	Árpád 1914 †				
Sándor sz. 1832 † 1865 (Proszwimmer Irma)	Ilona sz. 1833 † 1912	Berta sz. 1835 † 1844	Antal sz. 1837 † 1859	László sz. 1839 tanár, író (Wilfinger Emilia) sz. 1846) esk. 1866	Róza sz. 1841 †	Gábor sz. 1843 †	Fanni sz. 1845 † 1910	Géza sz. 1848 † 1881 (NagyIrma)	Elek sz. 1850 †
Etelka sz. 1863 (Pech Gotthard)	Gizella sz. 1865		Béla sz. 1867 (Ludvig Irén) esk. 1894	Irén sz. 1869 (Apáthy Istvan) esk. 1890	Jenő sz. 1871 (Waczula Mária) esk. 1906	Elza	Mária	Inez (Csemniczky Frigyes)	Árpád sz. 1880
			Lenke sz. 1896	Ferencz sz. 1899	László sz. 1908			Margit sz. 1873 (Muraközy Endre) esk. 1894	

V. TÁBLA

András
1587 ns. 1590—1599
— *ki az I. táblán* —
(Agátha 1593)

Margit 1583 †	Balázs 1583 †	Mátyás 1590—1629 † 1630 (Perczel Anna 1630 özv.) †	Ilona 1616 (Bekaria Virgil győri alispán † 1616 e.)	János 1593—1653 Győrmegeyből, Pozsony- majd Nyitramegyébe költözött † 1664 II. 20 1. földesi Sántha Katalin esk. 1640 2. Piringer Erzsébet 3. Fridrich Éva esk. 1663 II. 5		
	1: András sz. 1641 † 1678 kör. (horgosi Kárász Bora † 1710) esk. 1663 II. 6		Pál 1664. 1677 lak. Nagy-Szombat (Radimóczy Judith 1677)	Magda † 1663	Mária †	3: János † 1666
Ferencz sz. 1666 I. 3 † 1667 I. 24	Ádám sz. 1670. 1690. 1702 † 1706 IX. 6 Nagy-Szombat (Weisz Éva sz. 1688 XII. 15 Nagy-Szombat † 1740)		Pái sz. 1668 † 1716 (Sixty Erzse sz. 1670 † 1733)		Éva † 1713 (Mikovinyi Imre)	
János <i>l. VI. tábla</i>	Pál sz. 1697 II. 19 † 1751 X. 21 (ns. Mauks Zsuzsanna † 1765 VI. 13) esk. 1721	Ádám sz. 1700 † 1710 VIII. 26	Eva † 1710			
Pál † 1721	Zsuzsa †	András sz. 1726 IX. 5 (ns. Artner Zsófia) esk. 1764 I. 31	Judith sz. 1728 XI. 2 1. Augusztiny Pál † 1754 esk. 1751 VIII. 3 2. Benedikty Lajos			

VI. TÁBLA.

János
sz. 1691 IV. 10. Modor † 1729 VII. 4.
— *ki a z V. táblán* —
(szentmártoni Nagy alias Magnus Éva
sz. 1692 IX. 11.
Nagy-Szombat
† 1772. I. 27.)
esk. 1711. I. 20

Pál sz. 1713 I. 24. Nagyszombat 1. ns. Schedius Szabina sz. 1728 X. 11 † 1755 V. 28 esk. 1744 X. 1	Mária -- Erzse sz. 1717 II. 2 † 1774 IV. 27 (Walther Sámuel sz. 1707 I. 1.) esk. 1732 IX. 1	Mária -- Rozália sz. 1719 VII. 8 † 1719 IX. 2	Mária -- Rozália sz. 1722 VII. 28 (Prey János) esk. 1750	Mária -- Zsuzsa sz. 1727 I. 26 † 1737 I. 5	András sz. 1729 I. 16 (ns. Vasy Karolin sz. 1727 VII. 19) esk. 1760 V. 13	
2. ns. Gömör Zsuzsa sz. 1738 II. 1 † 1776 XI. 7. esk. 1757. II. 1	Róza sz. 1761 III. 17	Mihály sz. 1762 VII. 26 † 1764. I. 18	Magda sz. 1763 †	Magda sz. 1765 IX. 14	Dániel sz. 1767 V. 13	András sz. 1768 IX. 4
1: Róza sz. 1746. XI. 1 † Samu sz. 1747. XII. 6 (ns. Dobner Judit) esk. 1778. I. 26) † Pál sz. 1750. VII. 12 † 1760. V. 5 Éva sz. 1753. V. 5 † 1757. X. 22 Krisztina sz. 1755. V. 4 † 1756. IV. 21 2: Dávid sz. 1757. XII. 30 † 1758. II. 18 János sz. 1759. II. 19 † 1764. I. 19 Pál sz. 1761 I. 6 † 1830 VIII. 31 (ns. Schedius Klára † 1829 II. 13)	Zsuzsa sz. 1763 III. 20 † 1763 IV. 21 Ferdinánd sz. 1768 X. 18 helyl. lanácsos † 1812 XII. 31 András † 1797 Zsuzsa sz. 1774 I. 10 (Schmidt József)	Teréz sz. 1797 VII. 28 † 1797 VIII. 10	Karolin sz. 1800 VIII. 1	Pál sz. 1803 XI. 22 lak. Nagy-Szalatnya (Hont-m.) (Baumgarten Julia)	Pál sz. 1838 IV. 2	Károly † 1850

Czímer: 3 részre osztott paizs, felső jobboldali vörös mezejében ezüst, baloldali arany mezejében vörös liliom. A paizs alsó kék mezejében 3-as zöld halmon álló, első lábaiban zöld palmaágat tartó, kettős farkú, ágaskodó arany oroszlán. Sisakdisz: a paizs-alak növekvőn. Takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

ifj. H. K.

35. Zilahy (zilahi) alias Csizmadia.

Közép-Szolnok megyében birtokos nemes család, melyből zilahi Zilahy János ref. lelkész — aki elébb Lak (Borsod-m.) majd Tomor (Abauj-m.) községekben lelkészkedett — fiai: József és Sámuel, 1745. jan. 27-én nyertek Közép-Szolnok megyétől családjuk régi nemességéről bizonyoságlevelet, amely szerint a család még Zsigmond királytól nyerte nemeslevelét. Ezen bizonyítvány alapján mindketten még az év máj. 4-én bejegyeztettek Borsodmegye igazolt nemesei közé.

A nevezett Józsefnek, Lakon (Borsod-m.) lakó unokái: István és Sámuel 1807. nov. 8-án nyernek bizonyoságlevelet Borsodmegyétől; míg testvérének Sámuelnek fia szintén Sámuel, aki miután iskoláit Sárospatakon és a berni egyetemen elvégezte, több helyen lelkészkedett és ez időben rimaszombati lelkész volt, 1815. szept. 29-én nyert fiaival egyetemben Borsodmegyétől nemesi bizonyítványt. Fiai közül Sámuel, miután az említett 1815. évi bizonyoságlevelet, 1826. aug. 23-án Zemplénmegyében is kihirdette, bejegyeztetett ezen megye nemesei közé.

Zemplénmegye jegyzőkönyveiből a következő töredékes leszármazás állítható össze:

Zilahy alias Csizmadia István				
János ref. lelkész		Ferencz 1745 éi		
József 1745	Sámuel 1745			
István † 1807 e.	Sámuel 1815			
István 1807	Sámuel 1807	Rimaszombaton		
lak. Lak	lak. Lak	Sámuel 1815. 1826	Károly 1815	József 1815.

Lehetséges, hogy az 1745-ben Borsodmegye nemesei közé bejegyzett József azonos, az ezen megye 1754 5-ki nemesi összeírásába felvett *Csizmadia* Józseffel.

B) Tárca.

Adalék a panaszí Pázmány család leányági leszármazóinak történetéhez.

A Hont-Pázmány nemzetség bihari ága, melyből a panaszí Pázmány család sarjadt, valószínűleg a XII. század végén telepedett oda s őse a XIII. században élő Pázmán fia Ders lehetett¹⁾. Adataimat jó részben — Biás István főlevéltárnok úr szivességéből — a marosvásárhelyi gr. Teleki levéltárban őrzött Pázmány örökösödési per aktáiból merítettem, de búvárkodtam az Országos Levéltárban s felhasználtam a Pázmány családból leányágon leszármazott Dancsházy-Nagy család toldi (Bihar-m.) levelesládáját is. Az összeállítás természetesen nem teljes, de legnagyobb részt oly adatokat tartalmaz, melyek ez időszertint sehol sincsenek közzétéve. A Pázmány család 1319. 1323. 1465.²⁾ évi donatioit mint ismeretes dolgokat, csak megemlítem s azt is, hogy a család Panasz, Pázmány, Töttelek, Szt.-Márton, Szt.-Dienes, Ujlak, Ujhely, Szomolyom, Somogy, Géres, Som, Pósa helységeket bírta s több felé volt részbirtoka. Adományt nyert még Báthori Kristóftól 1575-ben és Báthori Zsigmondtól 1594-ben³⁾.

* * *

Kiindulási pontul vegyük a család elágazását az 1520 körül élt Pázmány Jánostól⁴⁾ kezdve.

panaszí Pázmány János			
1520			
(Árthándy Kata)			
Péter	Gáspár		
1552	1552		
<i>l. II. tábla</i>	† 1569 előtt		
	1. Boda Veronika		
	2. Erzsébet 1569 özv.		
Borbála	Erzsébet	György	Kata
1569	(váradí Daróczy György	† 1578 előtt	1569
1. váradí Balogh	1579)		(géresi Ártánházy János)
Ferencz	Gáspár	Anna	
2. Eödönffy János	1578 kiskorú	1594	
<i>l. III. tábla</i>	1594 familiarisa Báthorinak	1. Egri Gergely deák	
	† 1631 előtt	2. Szétseni Ferencz ⁵⁾	
	Anna	Szétseni Judith	
	1594	† 1647 előtt def.	
	†	(váradí Kapronczai István	
		1634. bihari alispán 1647)	

Szétseni Ferencznek gyermekei voltak még: Miklós jezsuita és Anna nagymedgyesi Vajda Miklósné, de úgy látszik ezek más asszonytól származtak, mert nem örökösödtek a Pázmány vagyonban.

¹⁾ Turul. I. 103.

²⁾ A kolozsmonostori konvent 1767. évi átiratában felemlítve. *Teleki lt.* Pázmány perek.

³⁾ *Osváth Pál*: A sárréti járás leírása 230. 231.

⁴⁾ V. ö. N. I. IX. 175.

⁵⁾ E Szétseni család tk. széchenyi Horváth. V. ö. Turul 1914. évf. 65. l.

II. TÁBLA

Pázmány Péter
1552

— *ki az I. táblán* —

1. N. N.

2. Csáky Kata
1544

1: Farkas † 1590 előtt (Váncsody Margit de eadem)	2: Miklós 1579 bihari alispán † 1590 előtt 1. haraklyáni Massay Margit 2. Tholdy Bora	Bora (Tholdy Gergely)
	1: Péter 1570—1637 bibornok éisek	2: György 1582—1627 Miklós 1628 báró, majd gróf cs. kir. tanácsos 1665 él. (hethesi Pethe Róza)
Borbála 1620. 1626 1. Károlyi Boldizsár 2. váradi Solymossy István 1620 végr. 3. Bácsó N., vagy Leményi N. ¹⁾	Zsófia 1626 1. Kalmár N. 2. hegyesbori Tóth András Rendekbajom kapitánya	Dorottya 1626 (Naményi János) <i>l. IV. tábla</i>
	1: <i>Kalmár</i> Margit 1648 osztozik 1665 (szentmártoni Nagy István juratus notárius † 1665 előtt) <i>Nagy</i> István 1665 török fogságból anyja váltja ki	2: <i>Tóth</i> Judith 1648 osztozik (b.-újfalusi Thúri- Szabó István) esk. 1625 <i>Thúri-Szabó</i> János 1693 tatárfogságból váltják ki. 1702 ellentmond Panaszon a jezsuitáknak
<i>Solymossy</i> Péter 1620. 1659 † 1665 előtt (Castello Ilona)	Kata 1659 (Nagy Mihály † 1659 előtt)	Judith 1659 (Tivadary Péter)

¹⁾ Erre vonatkozólag lásd alább a szöveget.

III. TÁBLA

Pázmány Borbála

1569

† 1577 előtt

— *ki az I. táblán* —

1. váradi Balogh Ferencz

1548. 1562. 1566.

2. Eödfönffy János¹⁾*Balogh János*

1577 nagykoru

1579. 1609

(gyerőmonostori Kabos Zsófia 1609)

Ferencz 1634. 1639. 1652 (Makrai Kata 1634)	László „B. de Kölpény“ 1631. 1634. 1642. 1647 gyalogfőkapitány, marosszéki főkirálybíró (Borsos Anna. 1667 végrend.)	Anna 1632 előtt asszony (N. N.)
Zsigmond † 1668 előtt (Bideskuty Judith)	Mária 1667 (mezőbandi Kovács István) <i>l. IX. tábla</i>	Zsuzsánna 1668. 1672 (váradi Veress László 1672. 1684 Tordán él, 1691) <i>l. VIII. tábla</i>
Péter 1667 (Balásfi Anna)	Mária 1667 (mezőbandi Kovács István) <i>l. IX. tábla</i>	

A Pázmány jószágok, amennyiben a leányokat nem elégitették ki ingóságokban, a leányágra is átszállottak. Örökölt a váradi Balogh család (*III. tábla*), Egri Gergely deák s Pázmány Anna leánya Kapronczainé (*I. tábla*). Arra nézve, hogy Ártánházy Jánosnak s Daróczy Györgynek voltak-e utódai, nincs semmi adatunk, de Pázmány Gáspár udvarnok (familiaris) családja Anna leányában kihalt. A másik Pázmány Annának is csak második házasságából maradt egy leánya Szétseni Judith, ki szintén nem vitte tovább a családot; ennél fogva 1647-ben vagyona, a másodunokatestvérével Balogh Lászlóval 1642-ben kötött kölcsönös örökösödési szerződés értelmében, a váradi Balogh családra szállott. Örökölt Pázmány jögon a Solymossy család is (*II. tábla*), de Solymossy István két asszony leánya magtalanul halván el²⁾ s Péter fia is deficiálván a Szt.-Márton, Panasz, Tóttelek, Som, Buzárd, Pósa, Bekény, Újlak, Szomolyom és Vekerd birtokaira, gróf Pázmány Miklós teszi rá a kezét.³⁾ Birtokosok lettek Pázmány jögon a Kalmár, hegyesbori Tóth, szentmártoni Nagy és a Thüri-Szabó családok is, ezek azonban úgy látszik nem terjedtek tovább, mint a *II. táblán* látható.

Nagyobb családtörzset alapított Pázmány Farkas harmadik leánya Dorottya (*ki a II. táblán*) Naményi Jánossal.

¹⁾ Utódait lásd: N. I. IV. 43. Semmi nyoma, hogy ezek is örökösödtek volna a kérdéses birtokokban.

²⁾ Teleki lt. 1737. No. 10. *Pázmány perek*. Ez az irat helyesbbíti a Solymossyak eddig ismert családfáját. A Solymossy leányok nem Pankotayhoz, illetve nem Ráczevceihez mentek nőül. (N. I. X. 267.)

³⁾ U. ott. 1665. Jj. No. 7. Fontos adat arra nézve, hogy a Nagy Ivánban közölt családfa téves. A váradi Solymossy család kihalt a XVII. század derekán.

IV. TÁBLA

Pázmány Dorottya
— *ki a II. táblán* —
(Naményi János)

<p>Naményi Péter 1667 (Czelkó Kata)</p>		<p>Zsuzsa 1667 (Eperieffy Márton)</p>			<p>Erzsébet (Szoboszlai János † 1678 előtt) Szoboszlón lak.</p>	
<p>János † 1713 előtt (Révay Borbála)</p>		<p>Erzsébet (Simonyi Mihály de eadem Bars vm. assessor † 1746 előtt)</p>	<p>Borbála (Simonyi Miklós de eadem)</p>	<p>Polixena Klára (Zsámbokréthy György de eadem † 1701)</p>	<p>Szoboszlai János 1668 Tordán lak.</p>	<p>Lukács 1668 Szoboszlón és Szt.-Mihály- falván lakik 1665 gr. Pázmány Miklós jósági igazgatója</p>
<p>Ignác sz. Szlavniczán. 1715 ügyvédet vall. 1734 Bihar vm. fszbiró</p>		<p><i>Simonyi</i> János 1726 † 1746 előtt</p>	<p>Klára 1726 (Bartakovich János)</p>	<p>Teréz 1726 (Csúcsi György)</p>	<p>Mária 1726 (Tajnai Antal)</p>	<p>Pál 1726 tanuló</p>
		<p>Erzsébet 1. szentmiklósi Pongrácz Mátyás váradai pki jósági igazgató 2. kazsúi Súghó György 1768 Bihar vm. assessor. kir. tanácsos</p>		<p>Mihály 1746</p>	<p>Dávid 1689. 1699</p>	<p>Gábor</p>
		<p>1: <i>Pongrácz</i> János Bihar vm.-jzö 1. Csernyánszky Julia 2. Baranyi Magda</p>				<p>József</p>
		<p>1: Julianna (br. <i>Dessewffy</i> Károly) <i>br. Dessewffy</i> Emilia (br. Rudnyánszky Sándor 1831)</p>	<p>2: Teréz (<i>Dessewffy</i> Ignác)</p>			<p>Mária (magyar-cseszevei <i>Miske</i> Imre) <i>Miske</i> Imre ¹⁾ erdélyi kir. táblai ülnök 1749 1767 báró</p>

¹⁾ Utódait lásd: N. I. VII. 510.

Birtokos volt a Szoboszlai család is leányágon s 1668-ban Szoboszlai János és Lukács (*IV. táblán*) testvérek rokonaikkal Balogh Zsigmond árváival és Veress Lászlónéval (*III. táblán*) megegyeznek, hogy a Pázmány-féle jószágokat egyező akarattal kezelik.¹⁾ Eperiesy Mártonné Naményi Zsuzsa, Szoboszlai Jánost teszi örökösévé.²⁾ 1699-ben Szoboszlai Dávid elzalogosítva javait Berettyóújfalunak, úgy látszik megszűnt családja biharvármegyei birtokos lenni.³⁾

Az említett családokon kívül birtokos volt a Berettyómenti Pázmány javakban gr. Pázmány Miklós császári és királyi tanácsos is, ki azonban magtalanul halván el az ősi Pázmány: kék paizsban zöld téren lengő három strucztoallas czimert meg kellett fordítani. A birtokok részint a királyi fiscusra szálltak, Panasz és Töttelek helységeket meg a jezsuiták foglalták el, de Berettyó-Szt.-Márton helységet s a török dúlás alatt helységekből pusztákká lett Szomolyomot, Szt.-Dienest és Újlakot, valamint a berettyóújfalusi kúriát sikerült a leányági utódoknak (ha nem is egészen, mint alább látni fogjuk) megtartaniok. Ezen, a XVIII. század elején a nevezett helyeken birtokos leányágot, a Kodormány, Társy és Orbán családok képezték.

Ezek a familiák magukat Pázmány Farkas legidősebb leányától Borbálától (*II. táblán*) származtatták. Egy, a Dancsházy levelek közt lévő XVIII. században készült genealógiai összeállítás szerint, Pázmány Borbála berettyóújfalusi Bácsó Pálnak volt a felesége s egyik leányától Bácsó Katától a Kodormány, másiktól Rebekától, a Társy és Orbán családok eredtek. Ez az összeállítás annyiban hibás, hogy Bácsó Pálné Leményi Kata volt, nem pedig Pázmány Borbála, de leányuk Bácsó Kata csakugyan Pázmány leszármazott,⁴⁾ vagy apja vagy anyja volt Pázmány Borbála gyermeke. Egy iz tehát Pázmány Borbála és a Kodormány, Társy, Orbán családok leszármazása között hiányzik az összeállításban. Rokonságukat azonban kétségtelenül igazolták, mikor 1726-ban nádori új adománylevelet szereztek, mint leányági Pázmány utódok egész Szt.-Márton, Újlak, Szomolyom és Szt.-Dienes pusztákra, valamint egy berettyóújfalusi kuriára,⁵⁾ melyeken 1734-ben is Kodormány György, Mihály és Pál, Társy Mátyásné, Orbán János és István voltak a birtokosok⁶⁾. Kodormány György, Bácsó Kata férje már különben 1702-ben is Pázmány birtokban ült, mikor is sógorával Thúri-Szabó Jánossal (*II. táblán*) ellentmond Panasz és Töttelek helységeknél, a jezsuiták által való elfoglalásának.⁷⁾ Apósa Bácsó Pál pedig meg már 1678-ban szerepel Szomolyomban.⁸⁾ Bácsó Kata, Kodormányné 1712-ben a Berettyóújfalu városnak elzalogosított Pázmány-féle jószágra igényt tart.⁹⁾

1) Teleki lt. 1668. No. 3. *Pázmány perek*.

2) U. ott. 1667. No. 14.

3) U. ott. 1699. No. 30. és 4.

4) U. ott. 1720. No. 8. *Pázmány perek*.

5) Nádori adományok könyve az Orsz. levéltárban.

6) Neoaquistica commissio összeírása o. ott. Birt még ugyanakkor a fenti helyeken Baranyi Miklós és Komáromy György is, de más czimen, kikről alább.

7) *Osváth*. 236.

8) Teleki lt. 1678. No. 31.

9) U. ott 1712. No. 33.

V. TÁBLA

berettyóújfalusi Bácsó Pál
1678

(Leményi Katalin)

Kata 1712. 1720 (Kodormány György 1702 ellentmond Panaszon a jezsuitáknak ¹⁾)			Rebeka 1. Somogyi János 2. Orbán János		
	1: <i>Somogyi</i> Erzsébet 1726 (Társy Mátyás † 1726 előtt) <u>Társy Kata</u> 1734. 1761 (Dancsházy-Nagy Benedek ¹⁾) 1745. 1761)	2: <i>Orbán</i> János † 1750 kör. Rebeka (Újhelyi Sámuel 1761)	István 1745. 1755 † 1761 előtt (Szilágyi Mária 1779) <u>János</u> 1760. 1779	Kata (Hegyessy János lak. Szeghalom)	Judith (Bagossy Márton)
		<i>Hegyessy</i> István 1761	András 1761	Péter 1761	Pál 1761
<i>Kodormány</i> Mihály † 1746 előtt (Méray Judith)	Pál † 1734 előtt (Püspöky Mária)	György 1726 (Bácsó Katalin)	Erzsébet 1726	Kata 1726 † 1746 előtt (Kiss István 1746) <u>Kiss Mihály</u> 1746	

¹⁾ A Dancsházy-Nagy családról s így Benedek utódairól is külön cikkben kívánok megemlékezni. (Szerző.)

Kodormány Mihálytól, illetőleg Páltól származott a következő két családtörzs (melyiktől melyik, nem tudom megállapítani).

VI. TÁBLA

Kodormány

<i>Kodormány</i> Erzsébet 1746. 1755 (Sebes Ferencz 1746)	Rebeka 1746. 1755. 1773 (Törös Pál 1746)	Judith 1746 (Pataky István)	Rákhel 1746 (Topa István)
<i>Pataky</i> Zsuzsánna (Botos János 1772)		Judith (Rákos János 1773)	Sára (Balogh János 1773)

VII. TÁBLA

Kodormány

<i>Kodormány</i> Erzsébet 1746. 1755 (Egry János † 1746 előtt)	István 1746. 1755. 1779.	György 1746
<i>Egry</i> Erzsébet 1779 (Kocsis Márton 1773. 1779)		

Társy Mátyás már 1726 előtt meghalván, birtoka egyetlen gyermekének férjére Dancsházy-Nagy Benedekre (*V. táblán*) szállott, ki 1745-ben Berettyóújfaluban, ellentmond Orbán Jánossal, Esterházy herceg beiktatásának, a Pázmány kúriára.¹⁾

A Szeghalmon (Békés vm.) lakó Hegyessy János és fiainak javait előbb Orbán János, majd Orbán István zálogolta, 1761-ben pedig Dancsházy-Nagy Benedek és az Orbánok veszik zálogba.²⁾ A Kodormány, Dancsházy, Orbán családok utódai a legújabb időkig birták Berettyó-Szt.-Márton egy részét és Szomolyom, Szt.-Dienes, Újlak pusztákat is részben. Közöttük a legtekintélyesebb, még a XIX. század derekán is, a Dancsházy-Nagy család volt.

Térjünk most vissza az elhagyott Pázmány leányágakra. A Naményi család évtizedeken keresztül nem szerepel Berettyó-Szt.-Márton birtokosai között, Naményi Ignác bihari főszolgabíró azonban érvényesíteni akarja jogait, egyetértve rokonaival a simonyi Simonyi családdal. (*IV. tábla*) Már 1726-ban ellentmondanak a Kodormány, Társy, Orbán családok beiktatásának³⁾ s Bihar vármegye törvényszéke előtt perelnek is a birtokokért⁴⁾ s jól lehet szépanyjuk Naményiné Pázmány Dorottya, Pázmány Borbála testvérének itteni birtokát 400 aranyban átengedte⁵⁾ a Kodormá-

¹⁾ Orsz. lev. tár. N. R. A. Fasc. 1467. No. 28.

²⁾ Dancsházy-Nagy-cs. levelesládája.

³⁾ Teleki lt. 1726. No. 2. Litt. B.

⁴⁾ U. ott. 1743. No. 4. A. B. No. 5. és 9.

⁵⁾ *Osváth*. 235.

nyok, Dancsházyak 1750-ben osztályos atyafiaknak ismerik őket az eddig osztatlanul birt jószágokban.¹⁾ A Naményiek így megszerzett berettyószentmártoni birtoka Simonyi Erzsébetnek jutott s róla a Pongrácz családra szállott, (IV. táblán) majd leányágon a Desseffy és br. Rudnyánszky családokra. Zálogolás útján növekedvén ekkor már a határ egyhatodát tette. Vétel útján a XIX. század közepén a Novák, Dienes és Vertán családok kezére került.²⁾

Balogh Ferenczné, Pázmány Borbála leányági utódai közül 1766-ban kémeri Thordai Ferencz vállalkozik arra, hogy a bihari Pázmány jószágokra emelt jogigényét magának és ágának biztosítsa. Gr. Teleki Sámuel udvari kancellár — ki szintén ebből az ágból származott — levéltárából nagy csomó okiratot szerez be s pert indít.³⁾ A periratokból az eddigi családfa kiegészíthető:

VIII. TÁBLA

váradi Balogh Zsuzsánna

1668. 1672

— ki a III. táblán —

(váradi Veress László)

Veress Kata 1699 (pókakeresztúri Székely Sámuel † 1699 előtt)		Erzsébet (kolozsvári Vajda János 1699)	Sámuel 1699	
Székely György 1699 házas	Farkas 1698	Kata 1699 † 1722 előtt (mezőkövendi Bocskai István)	Erzsébet (magyar- palatkai Jánosi István 1767)	Kata (mező- madarasi Medve Mihály 1767)
Zsuzsa (Bán Sámuel 1722 lak. Galambod)		Bocskai Borbála 1722. 1754	Klára 1722	Zsuzsa (Somkerek László 1767)
		1. kémeri Thordai József lak. Csapó (Küküllő vm.) 2. csapói Kun László † 1754 előtt		Zsigmond 1767
		Thordai György 1754. 1759	Ferencz 1751. 1759. 1766. 1779.	László 1754. 1759
				István 1758

Gr. Teleki Sámuel leszármazása, ki szintén részt kívánt a megszerzendő birtokokból, lévén ő is Pázmány Borbála utóda a következő:⁴⁾

¹⁾ Teleki lt. 1750. Litt. CC.

²⁾ Osváth 236. l.

³⁾ Ezek az iratok képezik a marosvásárhelyi Teleki lt. Pázmány perét.

⁴⁾ Teleki lt. 1766.

IX. TÁBLA

váradí Balogh Mária

1667

— *ki a III. láblán* —

(mezőbándi Kovács István)

Kovács Judith

(petki Nagyné)

Nagy Zsuzsánna

(széki gr. Teleki Sándor 1735)

gr. Teleki Sándor¹⁾

(Győrffy Mária)

Sámuel 1739—1822¹⁾

udvari kancellár

(iktári gr. Bethlen Zsuzsa)

Thordai Ferencz birtokigényében a Pongrácz, Simonyi, Kodormány, Dancsházy-Nagy és Orbán családokat támadta. A hosszan nyuló pernek nem lett meg a kellő eredménye, birtokjogukat Thordaiék nem tudták érvényesíteni.

Nem lenne teljes az összeállítás annak ismertetése nélkül, hogy kik szereztek a Pázmány falukban nem örökség, hanem egyéb czimen birtokot. Ilyen volt 1697-ben Thordai Ferencz, ki a Kisvárdán lakó Thuri-Gombkötő Istvántól és feleségétől Orosz Pandától (igy!) zálogol 200 magyar frt.-ért birtokot a Pázmány javakból.²⁾ Ez a birtok egy-két évtized mulva kőji Komáromy György alispán kezére került; azonkívül Komáromy magához váltotta 100 aranyban azt a birtokrészt is, melyet Berettyóújfalu vett zálogba Nagy-Szoboszlay János (talán Nagy István?) kiváltásakor.³⁾ A Komáromy családról a határ hatodrésze a kir. fiscusra szállott, melytől pedig Baranyi Miklós szerezte meg. Még több birtokhoz is jutott a váradí Baranyi familia. Baranyi Miklós a hétszemélyes tábla bírása a Pázmány utódoknak: Kodormány, Társy és Orbán családoknak 1726-ban nádori új adománylevelet szerzett s ezek hálából neki adták Berettyó-Szt.-Márton, Ujlak, Szt.-Dienes, Szomolyom egyhatod részét.⁴⁾ Baranyi Miklós ezzel nem elégedett meg, hanem 1753-ban adománylevelet szerzett a nevezett jószágokra, miből meg pere támadván a Pázmány örökösökkel, velök végül is oly egyes-ségre lépett 1755-ben, hogy a határ fele a Baranyi család kezébe került.⁵⁾ A Baranyi birtok leányágon a Niczky, Elek és Izsák családokra, illetőleg vétel útján 1851-ben Reviczky Menyhértre szállott.⁶⁾

gőzösnői Dr. Vargha Zoltán.

¹⁾ Utódaikat I, N. I. XI. 89.

²⁾ Orsz. levéltár. Neoaquistica commissio Bihar-Szentmártonra vonatkozó iratai 1734. Hogy Thuri-Gombkötő hogyan Pázmány utód, nem tudatik.

³⁾ Teleki lt. 1749. No. 18. Bácsó Kata Kodormányné oklevelei Komáromy Györgynél voltak 1720-ban. (Teleki lt. 1720. No. 8.)

⁴⁾ U. ott. 1726. No. 1. B.

⁵⁾ U. ott. 1755. No. 42.

⁶⁾ Osváth, 235. l.

A) Családtörténet.

36. Asztalos.

Szabolcsmegyéből eredő s utóbb János — Ferencz fia, András unokája — személyében a zemplénmegyei Szerencsre költözött család, melyből az 1754/5-ki összeírás alkalmával a nevezett János, István testvérel együtt, a nemessége igazolására 1750. máj. 30-án Szabolcsmegyétől nyert s ugyanazon év jul. 6-án Zemplénmegyében kihirdetett bizonyosságlevél alapján, felvétellett ez utóbbi megye igazolt nemesei közé.

János unokája András, Rima-Szombat (Gömör-m.) költözött s Ferencz fiával 1826. ápr. 22-én nyernek bizonyosságlevelet Zemplénmegyétől.

Ezen bizonyosságlevelek alapján összeállítható töredékes leszármazásuk a következő:

<u>András</u>	
<u>Ferencz</u>	
János	István
1750. ig. ns.	1754.
lak. Szerencs	
<u>1754.</u>	
<u>Ferencz</u>	
<u>1772.</u>	
András	
sz. 1777. I. 31	
Szerencs	
1826. ig. ns.	
lak. Rima-Szombat	
<u>Ferencz</u>	
sz. 1799. XI, 9	
Rima-Szombat	
1826.	

Benkó Imre.

37. Kenessey (karátföldi).

Vasmegyei eredetű család, melyből Benedek és felesége Beleznay Jusztna nádori adománylevelet nyernek hg. Esterházy Páltól, Kismarton, 1712. márc. 30-án 4 telkes karátföldi birtokrészükre, valamint a Luthár István és neje Szajanez Anna után maradt összes ingó és ingatlan javakra, mely utóbbiakhoz tartozott a kihalt Törböcsi-cs. vasmegyei Törböcs pusztája és a zalamegyei Szent-Pál pusztája is.

Az adománylevél szerint a karátföldi birtokot Benedek nagyszülei, Benedek és neje Bizy Margit szerezték zálog utján 1630-ban ns. Szavas Mihálytól — Mátyás fiától — 83 frt.-ért és arra 1649-ben az elzálogosító

örököseinek Luthár Istvánnak és nejének Szajanecz Annának 50 frt.-ot fizettek. (1836-ban kelt hiteles másolat után.)

A nevezett ifjabb Benedek, mint karátfföldi birtokos 1721. jun. 16-án nemesi bizonyáglevelet nyer Vas megyétől. Utóbb Nemes-Visre (Sopron-m.) költözött, hol 1740 kör. született fia Sándor, ki mint gr. Révay János szepesi püspök jószágigazgatója, 1780. táján Szepeshelyen lakott, majd később mint magánzó Igló városában élt s 1800 okt. 4-én gr. Csáky Antal főispán által kinevezetett szepesmegyei táblabírónak. Fia József (sz. 1781.) hivatkozással a nagyatyjának Benedeknek az 1721-ben Vas megyétől nyert bizonyáglevelére, 1830-ban a nevezett megyéhez újabb bizonyáglevél kiadásáért folyamodott. Feleségétől, zombori és bodonlaki Zombory Gábor és fületinczi Keltz Erzsébet leányától Magdolnától, csupán a táblázaton látható leányai születtek.

Nem kapcsolható azonban össze a család ezen ága, a Balogh Gyula¹⁾ által közölt leszármazási töredékkel.

Benedek
1712. nádori donatiót nyer
1721. ns. biz. levelet nyer
(Beleznay Juszтина)
Sándor
sz. 1740. kör.
Nemes-Vis
táblabíró
lak. Szepeshely, majd Igló
† 1820. kör. Rozgony
(Sághy Anna)
József
sz. 1781. VIII. 11
Szepeshely
táblabíró
rozgonyi birtokos
† 1850.
(zombori és bodonlaki
Zombory Magdolna
sz. 1785. VII. 10 Rozgony)
esk. 1805. X. 13 u. o.

Anna sz. 1810. † 1846.	Czeczulia sz. 1812. (krompachi Gundelfinger Károly)	Mária sz. 1813. † 1855. (cserneki és tarkői Dessewffy Gusztáv)	Johanna sz. 1814. † 1883. IV. 27 (lánczi Lánczy József)	Magdolna sz. 1815. † 1893 I. 5 (Csuka György)	Leopoldina sz. 1817. † 1875. (klestinai Kálmán)
------------------------------	---	--	--	---	--

ifj. H. K.

¹⁾ Vasvármegye nemes családjai 84. l.

38. Kovách alias Újvárossy.

Czimeres nemeslevelet *Kouách* Mátyás, neje Oláh Zsuzsanna, gyermekei Demeter, István, Ferencz, András, György, Anna és Katalin nyertek III. Ferdinándtól, Pozsony, 1637. december 12. Kih. 1638 június 29. Bihar-m.¹⁾

A nemességszerző Mátyás egyik fia György — kitől a ma élő nemzedék származik — a szatmármegyei Avasújvároson lakott, miért is utódai, *Újvárosi* melléknévvel említetnek a későbbi nemesi bizonyáglevelekben, melyeket 1815-ben Bihar-, 1816-ban pedig Szatmármegye állított ki a csa. ládtagok kérelmére. Ez utóbbi megyében élő ágazat, *Kovách* alias *Újvárossy* néven, Bécs, 1786. jan. 9-én nemesség megerősítést nyert. (L. R. LIII. 364.) A család egyes ágai Nagy-Károlyban, Zsákán, Csatáron, Matolcsan továbbá Eőr, Szakoly és más községekben laktak és birtokoltak. Egyik ágazat Szabolcsmegyében él, melyből jelenleg István ny. curiai bíró.

Mátyás 1637 ns. (Oláh Zsuzsanna)						
Demeter 1637	István 1637	Ferencz 1637	András 1637	György 1637	Anna 1637	Katalin 1637
lak. Avasújváros						
Zsigmond		Mihály			János	
József lak. Nagy-Károly	István u. o.	Mihály lak. Zsáka	János u. o.	István u. o.	Ferencz u. o.	
István 1815 lak. Matolcs		János Mihály lak. Igar			Mihály János lak. Csatár	
István 1816 lak. Diószeg (Szélesi Zsuzsanna)		István lak. Szatmár-m.				
Lajos sz. 1808 Diószeg törvényszéki elnök (Ecsedy Teréz)		Lajos műszaki főtanácsos Dezső ügyvéd Budapesten				
Béla sz. 1848 lak. Gecse (Belényessy Berta)	Kálmán főszolgabíró lak. Biharmezőkeresztes			Leo—Lajos sz. 1850 XI. 14 Debreczen		
Béla	Marcell	Kálmán p. ü. fogalmazó			† 1913 Balassa-Gyarmat (Lifka Teréz)	
Zoltán sz. 1889 I. 1. Nagybecskerek orvos		Béla sz. 1890 VII. 7 u. o. p. ü. fogalmazó			Erzsébet	

Czimer: kék paizsban, zöld alapon ágaskodó, jobbra fordult kettősfarkú arany oroszlán, mellső jobb lábában ezüst patkót tartva. Sisakdisz: felhúzott sisakú, pánczélos vitéz növekvőn, jobbában aranymarkolatú kardot, baljában aranyosnyelű csákányt tartva. Takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

Miskolc-zy-Simon János.

¹⁾ Eredeti armalis Dr. Kovách Zoltán birtokában, Balassagyarmat.

39. Péter (jászkiséri).

Kün eredetű család s mint ilyen, a megnevesítés előtt is bizonyos kiváltságokat élvezett. Első ismert őse kiséri Péter Balázs, lipóczi Keczer Endre jászkúnkerületi főkapitány bizalmas embere volt, ő szedte össze 1620—35. közti időkbén Lajos és Kara puszták adóját s vitte a főkapitánynak Sárosba.¹⁾ Keczer eszközölte ki számára az 1629. június 1. kelt czimeres nemeslevelet, mely 1630. október 2-án hirdettetett ki Heves és Külső-Szolnok egyesült vármegyék közgyűlésén. A nemeslevélben feleségén és négy fián kívül bennfoglaltatik öccse Mihály és ennek felesége Biró Anna is. *Czimerük*: kék paizsban hármás zöld halmon ágaskodó egyszarvú. A paizs feletti nyitott sisak koronájából, hasonló növekvő egyszarvú emelkedik ki. Takarók: veres-ezüst, fekete-arany²⁾. Keczer főkapitány Péter Balázs részére még ingatlanokat is szerzett, így elfoglalta számára a borsóhalmi malmot.³⁾

A Halason s a Kiskúnságban szereplő Péter család, Balásznak András fiától származik. Péter András 1650-ben zálogba veszi Mánya, Pusztaszer, Ellés és Bökény birtokokat 62 magyar frt.-ért Jakabházy Mihálytól. András testvére Mihály (lak. Tur) és felesége Jakabházy Sára 1661-ben mányai és pusztaszeri részjóságukat 60 talléért zálogba adják Kamarás Ambrus kecskeméti lakosnak és feleségének Szívós Pannának.⁴⁾ A Péter családnak azonban András ágán kívül még más ága is virágzott. Ebből származott: P. Imre 1830-ban jászkúnkapitány s lehet, hogy a Mezőturon élt P. Teréz (szül. 1820. kör.) Mészáros Endréné s testvére P. Károly agglegény is idetartoznak. A kiskúnfelegyházai régi kiskúnkerületi székházon látható kőczimer bizonyára Péter Antalé, ki ott 1850—54-ig kúnkapitány volt.

A nemességszerző Balázs, valamint fia András Kiséren lakott, unokái Ferencz és István azonban a Kiskúnságba Halasra, abban az időben hires, nevezetes — Vadkertet, Bőszért és Csűbort bíró — Tegzes János és Tamás házához költöztek⁵⁾. Miután Péter István 1692. febr. 13 feleségül vette Tegzes Tamás leányát Katát, ez időtől kezdve ő és családja jelentős szerepet vitt a Kiskúnságban. Úgy István, mint bátyja Ferencz kiterjedt családörzseket alapítottak.

A Halason lakó első Péterek „*Péter alias Gáspár*“ néven szerepelnek az anyakönyvekben. Az itt megtelepedett Péter Ferencz 1725-ben városi főbíró volt, de utódai még nem igen szerepeltek a városi életben csupán Halas határában fekvő birtokaikon gazdálkodtak. A Kiskúnság

¹⁾ *Szilády*: Török-magyar tört. emlékek. I. 14. 20. 23. 30. l.

²⁾ A takarók színe eltér a Siebmacherben közölt czimerétől. Az eredeti armális övz Fridrich Alajosné, Péter Ilona birtokában van Kiskunhalason.

³⁾ *Gyárfás*: A jászkunok története IV. 214. l.

⁴⁾ *Benkó*: Nemes családok Nagykőrösön. 147. (A Jakabházy cs. alatt.)

⁵⁾ *Kőszeghi*: Nemes családok Pest vm-ben cz. munkájában ezt a Tegzes családot „anárcsi Tegzes“-nek mondja, nekem azonban ez irányban kétségeim vannak.

1745-ki megváltásakor nagy területeket szerezvén, vagyonuk a város legtekintélyesebb családjává tette őket. Péter István († 1746.) a Kiskúnság redemptioja előtt is birta Halason a „zsendelesház“ nevű birtokot s azonkívül Harka pusztát árendálta többed magával 50 frt.-ért Ráday Páltól. Mindenesetre részt is kapott feleségével Tegzes Katával, a vadkerti, csábori és bőszeri birtokokból. 1730-ban főbíró Halason, 1735-ben a Pero lázadás leverésére saját költségén két katonát fegyverzett fel. Másodszor Josa Ilonát, Juhász Máté özvegyét vette nőül 1711-ben, azonban gyermeke csak első feleségétől maradt: Ferencz (1707—1760.) ki sokat munkálkodott a Kúnság megváltása körül. Volt halasi főbíró s gr. Batthyány Lajos nádornak kedvelt embere lévén, az őt 1759-ben kúnkerületi kapitányrak jelölte. Emberkort ért gyermekei, második feleségétől Török Judithtól születtek, ki a kecskeméti birtokos Török Mihálynak (Mihály fia) volt leánya. Fia István (1741—1814.) halasi főbíró két izben, majd kiskún sedriális assessor „barnapiros, kövér, vig ember, a poesira született“, mint öccse Ferencz jellemezte. Tóth Zsuzsánnától származó gyermekei:

1. Imre sz. 1765. tanult Halas, Sopron, Debreczen városokban, majd Pesten jogot hallgatott. Előbb Jászberényben kancellista, majd kúnkerületi esküdt. A Dunántúlról házasodott s az előkelő és gazdag Kenessey Zsófiát vette nőül. Gyermekei közül Imre nagykún ker. főmérnök volt, Zsuzsánna pedig barátsói Bibó Károly kiskúnkapitány neje lett.

2. Juliánna sz. 1770. a fehérvármegyei birtokos Mészöly László felesége.

3. Zsuzsánna sz. 1776. Első férje Dobossy Ferencz híres mérnök szentesi lakos, a második Szeless György szabadszállási ref. lelkész.

4. László sz. 1778. Halason, Pápán tanul, majd Pozsonyban jogot hallgat. 1797-ben a nemesi insurrectioban Bars vármegye seregében mint káplár szolgált, miért a megyétől jegyzőkönyvi köszönetet nyert. Visszatérvén szülővárosában tanácsnok lett. Tormássy Krisztina feleségétől származott Antal fia 1848-ban kiskúnker. biztos, táblabíró s 1850—4-ig kúnkerületi kapitány volt.

5. Ráchel sz. 1779. 1799. óta Németh Jánosné.

6. Ferenc sz. 1781. halasi senator, felesége dömsödi Hajós Krisztina révén Bócsán és Köncsögön is birtokos.

7. Sándor sz. 1784. †.

8. István sz. 1786. tanult Sopron, Pápa, Debreczen városokban, Pesten juratus volt, majd Halason főjegyző. Felesége a szép dömsödi Hajós Juliánna¹⁾. Ő is felesége révén birt Bócsán és Köncsögön. Gyermekei közül: a) Juliánna (sz. 1810.) Besnyey Károlyné (neh. B. Ferencz képv. anyja), b) Miklós (1823—87) ügyvéd, 1865-ben orsz. képviselő, majd elszegényedvén ref. főgimn. tanár Halason, c) József, kinek csak Kálmán fia él.

¹⁾ Az ő lakodalmukról maradt fenn egy furcsa versezet, melyet a szerzője három bócsai juhász szájába ad. *Kiadva. A régi magyar könyvtárban.* (Protestáns iskola drámák közt.)

9. Lajos kiskünker. utbiztos Besnyey jogon részt kapott Bócsa és Köncsög pusztákból. Második feleségétől származott Dénes (1837—1904. III. 17.) a halasi ref. egyház főgondnoka, ki „Kiséri“ név alatt szerepelt az irodalomban¹⁾.

Péter Ferencnek (1707—60.) leányait: Székelynét, Soldosnét, Borosnét, Szürynét és Nagynét e helyt mellőzve, meg kell említeni legkisebb gyermekét Ferenczet, ki a család legnevezetesebb tagja volt.

Ferencz szül. 1757. jul. 30. Tanult Halason, Sopronban s Bécsben jogot hallgatott, 1789-ben kiskünkerületi esküdt, 1797-ben ügyvéd lett s több vármegye táblabírája. 1812-ben I. Ferencz udvarnoki címmel tünteti ki, tekintettel az ő és ősei érdemeire²⁾. Ezen Ferenc volt az, ki családja nemességét igazolja s az 1781-ben Kecskénén meghalt Péter Jánostól több iratot szereztén, 1814-ben megírja családja történetét³⁾. Feleségétől Tóth Judithtól származott gyermekei: a) Krisztina (sz. 1783.) Szőke Lászlóné, Sz. János táblabíró, dunántuli ref. főgondnok és a trencsénvármegyei (r. kath.) Mágócsy Erzsébet fia, de a férj pazarlása miatt 1815-ben elváltak; b) Zsigmond (sz. 1786.) kiskünker. kapitány; 1855-ben a kiskúnhalasi ref. egyháznak 10,000 pengő frt-os alapítványt tesz; c) Ferencz (1786—864.) veszprémmegyei táblabíró. Mindketten házások, de gyermektelenek voltak. d) Judith (1793—1861) nagybócsai Sárközy István kecskeméti földbirtokos és mérnök († 1855. VIII. 6) felesége 1858. XII. 16. végrendelezik s intézkedik atyjától örökölt bodoglári és tájói birtokairól (Halas határában) valamint pénzbeli hozományáról s testvérének Ferencnek feleségén Hollósy Karolinon per útján megnyert összegről 5695 v. frt.-ról. (a végrendelet a kecskeméti ref. egyház levéltárában van)

A családból Péter István (1741—1814.) és P. Ferenc (szül. 1757.) nemességét Pestvármegye 1808-ban veszi vizsgálat alá⁴⁾. Bácsbodrog vármegye 1817-ben ismeri el P. Zsigmond nemességét⁵⁾ s Veszprém vármegye 1826-ban hirdeti ki az egész családot⁶⁾. A familia valamikor a leggazdagabb és legtekintélyesebb volt Halason, ujabban azonban megfogyott számban és az anyagiakban s általában most Péter Kálmán halasi városi pénztárnokot tekintik a család utolsó férfitagjának. Ez azonban lehet tévedés is; szétszórva élhetnek még családbeliek s lehetséges, hogy ide tartozik Péter Pál ny. főispán is, ki azonos cimert használ. Ő talán Péter Mihály utóda, ki 1826-ban Nagybecskerekén lakott⁷⁾ s nemességét 1823-ban igazolta⁸⁾. Lehet azonban, hogy Péter Pál az 1904-ben nemesített P. Benjámin ezredes fia, így más családbeli.

¹⁾ V. ö. *Szinnyei*: Magyar írók P. betű alatt.

²⁾ Udvarnoksága, oklevele, beiktatása részletesen olvasható *Toóth János*: Halas város tört. 80. 81. lap.

³⁾ V. ö. *Dr. Vargha Zoltán*: Péter Ferencz családkönyve. (Békefi album. 1912.)

⁴⁾ Nemesi lajstrom I. 316.

⁵⁾ *Dudás*: Bácskai nemes családok.

⁶⁾ Közgyűl. jegyzőkönyv 1826. 208. jzk. pont.

⁷⁾ U. olt.

⁸⁾ *Illésy-Pettkő*: Királyi könyvek 167. l.

Balázs
1629 ns.
lak. Kiséren
(Balaskó Ilona)

<p>András 1629 ns. lak. Kisér</p>	<p>Balázs 1629 ns. lak. Kisér</p>	<p>Mihály 1629 ns. lak. Túr (Jakabházy Sára)</p>	<p>János 1629 ns. lak. Kisér</p>		
<p style="text-align: center;"> </p>					
<p style="text-align: center;">├── Ferencz Halasra költözik 1715. bíró 1725. főbíró † 1725 VI. 30 (Pap Zsuzsa, P. György leánya) esk. 1681</p>	<p style="text-align: center;">├── István <i>l. III. tábla</i></p>				
<p style="text-align: center;">└── Miklós <i>l. II. tábla</i></p>	<p style="text-align: center;">└── István sz. 1699 VII. 19 † 1752 IV. 27 (Paprika-Kováts Judith, Mihály leánya)</p>				
<p style="text-align: center;">├── Katalin sz. 1730 (Tari István főbíró) esk. 1745</p>	<p style="text-align: center;">├── Mihály sz. 1734 (Kovács Katalin) esk. 1758</p>	<p style="text-align: center;">├── Ferencz sz. 1740 1. Faragó-Nagy Zsuzsa esk. 1765 2. Hájas Ilona esk. 1792</p>	<p style="text-align: center;">├── Zsuzsa (Egyed István) esk. 1762</p>	<p style="text-align: center;">├── Anna sz. 1749 (Biró János) esk. 1769</p>	<p style="text-align: center;">├── István sz. 1751 (Csapó Zsuzsa) esk. 1773</p>
<p style="text-align: center;">└── Judith sz. 1760 (Varjú-Tóth Gergely) esk. 1781</p>	<p style="text-align: center;">└── Mihály sz. 1761 (Szabó Judith)</p>	<p style="text-align: center;">└── Mária sz. 1766 (ifj. Borbély Pál) esk. 1784</p>			

II. TÁBLA

Miklós

1749.

— ki az I. táblán —

1. Modok Erzsébet, M. András és Szatyor Kata l. † 1719

2. Tóth Erzsébet, István l., Szabadszállásról, esk. 1720

3. Lakos-Kis István özvegye Kata esk. 1739

4. és 5-ik nejeinek neve ismeretlen

2: István sz. 1723 †	Erzsébet 1. Papp György 2. Borbély János	János sz. 1728 Kecskeméten (Hegedűs Zsuzsa, Mihály árvája)	Zsuzsa sz. 1730 (Vilonyai József)	Tamás sz. 1735 halasi senator (Balitsi-Bodits Erzsébet)	Ilona sz. 1750 (Szekeres István) esk. 1770	Éva sz. 1753 (Tokovics István) esk. 1774	Anna sz. 1756 (Kovács János)		
Mihály sz. 1755 esk. 1778 1. Mózes Judith 2. Vincze Erzsébet	Erzsébet sz. 1758 esk. 1780 (Kárbin István)	János sz. 1760 	József sz. 1759 esk. 1782 (Majsai Erzsébet, Mihály l.) József	Judith sz. 1761 esk. 1784 (Szalay Ferencz)	Erzsébet sz. 1764 esk. 1788 (Halasi- Fekete Mihály)	Ráchel sz. 1769 esk. 1792 (Rumi- Szabó Ferencz)	Ferencz 1772--1830 1. Tóth Erzsébet 2. Bogár Zsuzsa 3. Gyenizse Erzsébet	Zsuzsa sz. 1774 esk. 1796 (Csonka Péter)	Sára esk. 1788 (Béres György)
János	Mihály 1779—1830 (Juhász Ilona)	Zsuzsa sz. 1784 (Seres János)	Judith sz. 1793 (Kati Mihály)	Erzsébet (Kárbin-Ludvig János)	Sándor sz. 1796				

III. TÁBLA

István

1730. Halas főbirája
 † 1746 II. 10. 80—82 éves
 — *ki az I. táblán* —

1. Tegzes Kata, Tamás leánya, esk. 1692 II. 13.
2. Jósa Ilona, Juhász Máté özvegye, esk. 1711.

1: Ferencz

sz. 1707

1751. 1752. 1760. Halas főbirája
 † 1760 X. 23.

1. Matkó Zsuzsa, M. Péter és Sajtos Judith l.
 esk. 1726 I. 9 † 1739 pestisben
2. Török Judith, Kecskemétre való Török Mihály és Dús Anna leánya
 esk. 1740 † 1793 V. 23

1: Anna sz. 1727 † 1796 (Székely Ádám fülöpszállási főjegyző, Veszprém vm. birtokos) esk. 1745	Ferencz † pestisben 1739 kis diák korában	2: István <i>l. IV. tábla</i>	Judith sz. 1747 X. 9 (szl.-györgy- völgyi Soldos János pápai lelkész, túladunai főjegyző)	Ráchel sz. 1750 (ifj. Boros Mihály) esk. 1767	Mária sz. 1753 (Szüry László) esk. 1772	Erzsébet sz. 1754 (Nagy János) esk. 1774	Ferencz sz. 1757 VII. 30 1789 kiskún ker. esküdt, 1797 ügyvéd, 1804 nádori assessor, Bács-Bodrog, Csong- rád vmegyék és a kis- kún kerület táblabi- rája, 1812. kir. udvar- nok, családkönyv író (Tóth Judith) esk. 1779
	Krisztina sz. 1783 (csajághi Szőke László szilasbalhási birt.) esk. 1805 1815 elv.		Zsigmond sz. 1786 1827 magistr. fiscalis 1830 kiskúnkerületi kapitány (Egry Krisztina) később Polányiné		Ferencz 1786—1864 Veszprém vm. táblabíró 1. Baky Krisztina 2. Hollósy Katalin		Judith sz. 1793 V. 7 † 1861 (nagybócsai Sárközy István mérnök, kecskeméti földbirtokos)

IV. TÁBLA

István
sz. 1741 III. 9 + 1814 VII. 16
— *bi a III. táblán* —

1763—1812 senator, kétszer másodbíró, hétszer főbíró, 1781. kiskún sedriális assessor
(Tóth Zsuzsa, T. István kecskeméti senator és nagybóccsei Sárkőzy Zsuzsa leánya + 1810 IX. 12)
esk. 1760 V.

Imre sz. 1765 VI. 18 kiskunkerületi esküdt	Julia sz. 1770 (Mészöly László) esk. 1796	Zsuzsa sz. 1776 1. Dobossy Ferencz esk. 1788 2. Kisfáczai Szeless György	László sz. 1778 I. 1797. insurers. (Németh János) (Tormássy Krisztina, T. János rel. püspök és Várjas Mária leánya)	Ráchel sz. 1779 halasi senator esk. 1799	Ferencz sz. 1781 halasi senator (dömsödi Halós Krisztina 1784—1832)	Sándor sz. 1784 + halasi főjegyző (dömsödi Halós Julia esk. 1788)	István sz. 1786 főjegyző (dömsödi Halós Julia esk. 1788)	Lajos sz. 1842 kiskunkerületi utbiztos 1. szapi Besnyey Krisztina, B. József és Török Julia leánya
Teréz sz. 1793 (Katoná Antal)	Julia sz. 1796 (Kovács Imre)	Imre sz. 1800 + 1847 főmérnök (Zseni fogadó) Eszter, Eszter, Bibó Károly és Márfly Judit kiskun esk. 1827 VI. 7	Pál sz. 1848 kiskun kerületi bírtos, táblabíró 1850—4 kerületi kún kapitány Fellegyházán (Dömötör Eleonóra)	Antal sz. 1810 Kecskeméti (szapi Besnyey Károly)	Anna (Szabó Károly)	Zsuzsa 1820-1895 VIII. 25 1. Németh N. Gábor 2. Darvas Gábor	Miklós sz. 1823-87 ügyvéd, Zsuzsa tanár 1865. orsz. képv. (Tari Matild, Gerzson leánya 1831-1906) elv.	József sz. 1823-87 (Türöczy Zsuzsa)
Krisztina (kiseri Helle-Sándor)	Zsófia sz. 1799 (Gaal Lajos)	Zsófia (Jászakiséri Péter Kálmán)	László Krisztina (Körtvélyessyné)	Julia sz. 1810 + 1892 IX. 9 (szapi Besnyey Károly)	Anna (Szabó Károly)	Zsuzsa 1820-1895 VIII. 25 1. Németh N. Gábor 2. Darvas Gábor	Miklós sz. 1823-87 ügyvéd, Zsuzsa tanár 1865. orsz. képv. (Tari Matild, Gerzson leánya 1831-1906) elv.	József sz. 1823-87 (Türöczy Zsuzsa)
Rózsa (Gaal Lajos)	Zsófia sz. 1847 (barátosi Bibó Dénes)	Zsófia sz. 1847 (barátosi Bibó Dénes)	László Krisztina (Körtvélyessyné)	Julia sz. 1810 + 1892 IX. 9 (szapi Besnyey Károly)	Anna (Szabó Károly)	Zsuzsa 1820-1895 VIII. 25 1. Németh N. Gábor 2. Darvas Gábor	Miklós sz. 1823-87 ügyvéd, Zsuzsa tanár 1865. orsz. képv. (Tari Matild, Gerzson leánya 1831-1906) elv.	József sz. 1823-87 (Türöczy Zsuzsa)
Ferencz (Benedicly Idei)	Erzsébet	Erzsébet	László Krisztina (Körtvélyessyné)	Julia sz. 1810 + 1892 IX. 9 (szapi Besnyey Károly)	Anna (Szabó Károly)	Zsuzsa 1820-1895 VIII. 25 1. Németh N. Gábor 2. Darvas Gábor	Miklós sz. 1823-87 ügyvéd, Zsuzsa tanár 1865. orsz. képv. (Tari Matild, Gerzson leánya 1831-1906) elv.	József sz. 1823-87 (Türöczy Zsuzsa)
Kálmán Pestl vm. árv. pénztáros majd Halas városi pénztáros (Jászakiséri Péter Zsófia)	Judit (Varga István)	Judit (Varga István)	László Krisztina (Körtvélyessyné)	Julia sz. 1810 + 1892 IX. 9 (szapi Besnyey Károly)	Anna (Szabó Károly)	Zsuzsa 1820-1895 VIII. 25 1. Németh N. Gábor 2. Darvas Gábor	Miklós sz. 1823-87 ügyvéd, Zsuzsa tanár 1865. orsz. képv. (Tari Matild, Gerzson leánya 1831-1906) elv.	József sz. 1823-87 (Türöczy Zsuzsa)
Jolán	Ilona sz. 1854 (Fridrich Alajos) esk. 1874	Ilona sz. 1854 (Fridrich Alajos) esk. 1874	László Krisztina (Körtvélyessyné)	Julia sz. 1810 + 1892 IX. 9 (szapi Besnyey Károly)	Anna (Szabó Károly)	Zsuzsa 1820-1895 VIII. 25 1. Németh N. Gábor 2. Darvas Gábor	Miklós sz. 1823-87 ügyvéd, Zsuzsa tanár 1865. orsz. képv. (Tari Matild, Gerzson leánya 1831-1906) elv.	József sz. 1823-87 (Türöczy Zsuzsa)
Gyula törv. bíró	Dénes sz. 1870 leánya Gerzson	Dénes sz. 1870 leánya Gerzson	László Krisztina (Körtvélyessyné)	Julia sz. 1810 + 1892 IX. 9 (szapi Besnyey Károly)	Anna (Szabó Károly)	Zsuzsa 1820-1895 VIII. 25 1. Németh N. Gábor 2. Darvas Gábor	Miklós sz. 1823-87 ügyvéd, Zsuzsa tanár 1865. orsz. képv. (Tari Matild, Gerzson leánya 1831-1906) elv.	József sz. 1823-87 (Türöczy Zsuzsa)

görzsönyi Dr. Vargha Zoltán.

40. Vermes (budafalvi).

Pozsonymegyei régi nemes család, melyből IV. László király, — katonai érdemeiért — Budafalvi Bether fiát Pétert, továbbá rokonait, Márton, Bethust, Andochot és Mátyást, megemlékezvén a családnak már II. Endrétől nyert privilégiumáról, 1274-ben kelt kiváltságlevelével, az udvari szolgák sorából, nemességre emelte.

A kiváltságlevelé eredetije ismeretlen. 1333-ban Budafalvi Péter fia Simon, ki *Vermes*-nek neveztetett, László kalocsai érsek, a királyné cancellárja és Tamás erdélyi vajda által az eredetiről kiállított, dupla pecséttel ellátott másolatot nyer. Ez utóbbiról László csasnai prépost, Lajos király secretariususa és cancellárja 1352-ben újabb másolatot készített a nevezett Simon fiának, Mátyásnak¹⁾.

Majd királyi megerősítő oklevelet, hivatkozással a II. Endrétől és IV. Lászlótól nyert privilégiumokra, Róbert-Károly alatt teljesített katonai érdemeikért Mátyás ítélőmester és Miklós testvérek, továbbá rokonaik: István fia Ábrahám, Pál fia János, Tamás fia János és Miklós fia Jakab nyertek Nagy Lajos királytól 1356. febr. 4-én.

A család 1394. és 1395-ben Budafalván birtokos, melynek határa Benedek, István és Bölcs Gergely kérelmére a nevezett években megálapítottak.

Az 1754 5-ki összeíráskor György, Imre és Mihály igazoltattak Pozsonymegyében.

A XIX. század első felében birtokos a család Nagy-Budafán.

Pest megyében Mihály igazolja nemességét 1831-ben Pozsonymegye bizonyítványa alapján. Ugyancsak ily alapon igazoltatik, a családnak Bácsmegyében szakadt ágából, a bajai származású Mihály 1815-ben Hevesmegyében.

Czímer: kék paizsban, koronán könyöklő, görbe kardot tartó páncélos kar. Sisakdisz: 2 fekete szárny között, 6 ágú arany csillagon nyugvó ezüst kereszt. Takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

¹⁾ Ezen 1352-ből való, az Orsz.-tár által *hitelesnek* elfogadott másolat. Vermes Zoltán birtokában van.

Töredékes leszármazása a következő:

Buda 1205—35				
Bethér 1251	Márton 1274	Bethus 1255. 1274	Andoch 1274	Mátyás 1274
† 1274 e.				
Péter 1274				
András 1319	Simon 1333	János 1320		
— Vermes — — Vermes — — Vermes —				
Mátyás 1352. 1356 itélőmester		Miklós 1355—6		
		István 1394—5	Benedek 1394—5	
		Mihály 1412		
		István 1412	János 1432	
		Mihály 1470	Kelemen 1451	
György 1521		Gergely 1530	Dániel	Benedek 1503
István 1521	Bálint 1521	Miklós 1582	Mátyás 1572	
— ezen ág 1610-ben halt ki —		Bálint János		Imre 1609
		György 1621	Miklós	Benedek <i>l. II. tábla</i>
		István 1669		
György — nőtlen —		Farkas 1702		
		György		

II. TÁBLA

Benedek
1672

— ki az I. táblán —

Pál 1749						Miklós 1738
Imre 1754—5						Miklós 1754—5
József 1752	István	Pál 1770	Sándor 1763		László 1760	
István	György 1790	Imre 1780	János 1789	Mihály 1790	Vincze 1791	Jeromos 1791. 1832
	Zsigmond 1819				áblabíró (Sárkány Teréz)	(Nagy Luiza)
Vendel 1822	Antal	Mihály	Péter 1850 (Nedeczky Mária)	Dénes	György 1850 (hagyarosi Zalay Izabella)	(ns. Hackstock Julia)
Miklós						Ignác sz. 1780 pozsonyi levéltáros
Antal 1832	Flórián 1840	Hirus	István sz. 1873	Ferencz sz. 1874 (Pethő Iza)	1. Udvarnok N. 2. Udvarnok N. 3. Farkas Karolin	
	Sándor (Szelle Eszter)		György (Prileszky Erzse sz. 1875)		Aladár (Wlassics Mária)	
	Zoltán		Dezső sz. 1900	Andor sz. 1908		
Péter 1853	György	Lajos 1847	Imre	Rezső 1842	Móricz	József
Mihály	Imre	Rezső	Dénes	— Amerikában — Herold		
1: Illés † 1875 (Békffy Luiza)		3: Móricz †		Ignác † mint aradi fogoly az 50-es években	Móricz sz. 1818 † 1889 (mindszenti Nester Bora)	László † 1886
		Gedő sz. 1864 (budafalvi Vermes Mária) elv.		Zoltán sz. 1868 (apaji Szászy Mária)	Samu sz. 1875 (Palugyay Hermin)	
		Ella sz. 1896		József sz. 1906	Samu sz. 1908	László sz. 1911

Vermes Samu.

B) **Tárca.**

A szerdahelyi Dancsfi-, Derzsfii- s Imrefi családok közös lezármasa.

Okirati forrásanyagunk családtörténelmi téren még mindig oly gyéren folyik, hogy mennyiségi s minőségi tekintetben véglegesen lezárható nemzedékrendi táblákról egyelőre szó sem lehet. Nevezetesen áll ez a nemzetségekre. Alig ismerünk nemzetséget, melyből egynél több család ki nem ágazott volna; de hogy ezen családtagokat mindig egy és ugyanazon közös őstől tudnók izenkénti s egyenes levezetés útján rajzolni, arra nincs eset és az, hogy oly tagokkal találkozunk, kikről tudjuk, hogy az illető nemzetség sarjai, de kiket mindamellett még sem tudunk összefüggő nemzedékrendi láncolatba beleilleszteni, mindennapi dolog. Még azon családfák is, melyekről mindeddig azt hisszük, hogy a lehetőség keretében már tökéletesek, valamely újabb okirati adat felmerülésével még mindig helyreigazítandók és kibővitendők, a mi részben nem is annyira a források gyérségén alapszik, hanem azon is, hogy az eddig használt források fogalmazói a rokonsági fokok megjelölésében annyira hézagosak és felületesek voltak, hogy egyik-másik nemzedéknél a közbeeső tagot vagy tagokat egyszerűen figyelmen kívül hagyták, a mi a későbbi kutató munkáját annál is inkább nehezítette, a mennyiben a hiányt sokszor észre sem vette s ez által tévutra jutott.

Igy vagyunk a jövevény Győr-nemzetséggel is, melyből felette számos család sarjadzott ki és melyeknek kisebb-nagyobb mérvben összefüggő nemzedékrendi tábláit ismerjük is. Évekkel ezelőtt megrajzoltam a Turul-ban e nemzetség történetét, a melyben magától értetődleg a nemzetség egyik fontos ága, a Somogy megyéből kiindult úgynevezett *Szerdahelyi-ág*, a szerdahelyi Dancsfi-, Derzsfii- s Imrefi-családok közös törzse is helyet foglalt. A nemzedékrendet természetesen az akkor rendelkezésemre állott összes forrásanyag alapján állítottam össze, de mindamellett egy újabb talált oklevél arra kényszerített, hogy a nevezett ág rajzolását nemsokára ugyanazon folyóiratban helyreigazítsam. Azóta újabb oklevéltárak jelentek meg, melyek újabb adatokat szolgáltatnak, melyeknek alapján a nevezett családok nemzedékrendi tábláját bővítettem, kijavítottam és a lehetőség keretében teljesen megbízhatóvá iparkodtam tenni.

A tábla most már a következő:

(Saul ?)

I. Derzs
1243—1245

II. Derzs
1282—1321

Miklós 1320—1372			Péter 1321—1348			
III. Derzs 1335—1372	György 1335—1372	János 1359—1372	Mihály 1355—1364	Fiak 1361		
„Kormos“ Péter 1387 † 1408 e. neje: Anna (Oroszi Lőrinc fia László özv. Klárának nővére) † 1411	II. György „Derzs“ Márton bán stb. 1389 † 1418 el. neje: Hontpázmán nb. Sági István fia Miklós és Magdolna leánya Anna 1416. 1424	neje: N. 1413 Imre 1412—1434 neje: Zákányi Bodiszló fia Miklós leánya Katalin † 1454 e.	Jakab 1359 † mag nélkül.			
„Csepeli“ János 1408	György 1418. 1426	Péter 1418. 1434	Miklós 1434	IV. Derzs 1418. 1466 nejei: 1. Katalin 1445. 1447 2. Zsófia 1466	Anna 1457. 1476 férje: Zichy Benedek.	
Dancs 1424—1434 1431-ben Tolnamegye alispánja.			neje: Zsófia 1458. 1461			
Pál 1445, 1493	János 1454	Ilona 1454	János 1458. 1469	Mihály 1458	Miklós 1458	Mártha 1476
Dancsfi.				Imrefi		
	Miklós 1497 † 1538 e. neje: Batyáni Perpetua 1538	Zsófia 1499				
	Derzsf.					

E táblához a következő megjegyezni valónk van:

Hogy bizonyos Saul ez ágnak egyenes őse, nem éppen teljességgel elfogadható, mert Fejér, ki ezt közli, szövevezésében zavaros.

Egyik főhiba eddig abban rejlett, hogy Márton bánnak, a Derzsfí-ág egyenes ősenek izenkénti származását hamisan ismertük. A róla szóló összes okiratokban ő mint „Martinus Ders” vagy mint „Martinus filius Ders” szerepelt és így nem maradt más hátra, mint őt az időrendi aggályok dacára, III. Dersz fiának tekinteni. Egy legújabb forrás (A Magyar-Szerb összeköttetések oklevéltára 37-ik old.) azonban egy 1395. jan. 25-én kelt okiratot tesz közzé, melynek értelmében Mária királynő nevezett napon magistro Martino *filio Georgii* filii Ders de Zeredahel egy körösmegyei birtokot adományoz; ebből pedig kitűnik, hogy a régibb okiratban reá vonatkozó „Ders” és a „filius Ders” nem azt jelenti, hogy ő Derzsnek a fia, hanem hogy már őt is „Derzsfí”-nek nevezték.

Az Imrefi-ág egyenes ősenek Imrének, 1433-ban talán egy Erzsébet nevű második neje lehetett, ha a „Turul”-ban (1893: 5. old.) előforduló Emericus Johannis de Zerdahel vele egy és ugyanazon személy. Tekintettel arra, hogy ezen Imre a veszprémi egyházmegyéből való s hogy a somogymegyei Fancsfiakkal együttesen említettik, több mint valószínű, hogy a Győr nb. Szerdahelyi Imrével azonos.

Az Imrefi-család nevét a XVI-ik században változott alakban írják, A Hédervári-oklevéltárban (I: 575) szerepel 1522-ben Michel *Imbryffy* de Zerdahel kir. lovászmester; 1525-ben pedig (ugyanott 596) Michael Fekethe alias *Emreffy* dictus de Zerdahel, kinek neje Katalin és kinek akkor már több fia is van.

Végezetül még a következőt: a Zalamegyei Oklevéltár (II: 443) egy okiratot közöl, melynek értelmében a Győr nb. Szerdahelyiek 1425. szeptember 1-én egynéhány somogy-, zala- s veszprémmegyei birtok iránt folyt perüket a zselici apát ellen megújítják. Az érdekelt személyek sorában szerepel egy *Miklós fia Miklós* is és a felperesek előadják, hogy ez ügyben egy *István* nevű ősük már I. Lajos király idejében (1342—1382.) mint alperes szerepelt. Ezen Istvánt, valamint az 1425. évi Miklós fia Miklóst nem tudjuk egyelőre a nemzedékrendi táblába beilleszteni.

Dr. Wertner Mór.

Szondy Zsuzsanna, előbb Kenessey Istvánné, utóbb gr. Castiglioni Eudemiussné végrendelete (1752).¹⁾

Én alább is megírt Szondy Susánna Gróf Castiglioni Eudemius Házos Társa, az én üdvözítő Uram Jézus Kristusomnak, drága sz. vérén és érdemén megváltott bűnös Lelkemet, a Teremtő Atyának, Megváltó Fiúnak, Megszentelő és Vigasztaló Sz. Lélek, Tellyes Sz. Háromság, egy bizony örök Mindenható Ur Istennek kezében, Testemet pedig az ő Anyjának a Földnek, melyből formáltatott, az csalhatatlan és bizonyos hittel várandó föltámadásnak reménsége alatt, az Ur Isten kegyelmeiben megnyugodott lelkiismerettel ajánlván, minekelőtte az én Testemnek sá-tora elbomolna és az mint várván hűséggel vártam az Urat, az én lelkemnek magához vételére hozzám fordulna, és így ez változás alá vetetett árnyék Világbul, maga dicsőséges színe eleiben, az örök boldogságra általköltöztetne, mivel az minden-napi történetek és esetek által, hogy ezen általköltözésemnek bizonyosan eljőne órája, az én Asszonyi Nemem-hez képest Isten ő sz. Fölsége által adatott természet világának elegendő mértéke szerint megtanultam. Annak okáért ily bizonyosan eljövendő halálom után, Isten ő sz. Fölsége fáradozásaink és nyughatatlanságaink által ugyan, de még is ingyen kegyelméből az mi kicsin Világi Ingó és Ingatlan, akármely néven nevezendő Jókkal és Jóságokkal megáldott (melyért sz. neve magasztaltassék) és az melyeket inkább éltünk idejéig csak sáfárságunk alá bizott, és így melyeket Megboldogult Consiliárius Kenessey István előbbeni édes Uram ő Klmével együtt kerestünk, és az ő Klmé halálával mind Országunk élő Törvénye s mind azon folyül már ez előtt nagy idővel köztünk költ mutua és reciproca fassió szerint, tellyes és szabad Dispositiomon állanak és vadnak, hogy mindezek minemű módon és kikre maradgyanak, illendőnek ítéltem és tetszett azok iránt Testamentomi rendeléseket tennem, amint is tudtára adván ezt mindeknek az kiknek illik, ezen Levelem által, mindazokrul ép és csöndes elmével, meghatározott és szabad akarattal tettem ezen Testamentumot, ily renddel, móddal és Regulatióval s Conditióval, amint következik.

Elsőben is. Akármely hiten lévő Keresztyén Embernek illendő az maga Religiójához úgy buzogni, hogy ahoz való buzgóságát alamisnálkodásával is megbizonyítsa. Annak okáért Isten ő sz. Fölsége, valamim vagyon, mindazt ingyen kegyelméből adván az én ideig való sáfár-

¹⁾ Az eredeti végrendelet, mely megalapítója a Szondy-Kenessey kegyes alapítványnak, a gondnoki levéltárban helyeztetett el.

ságom alá, nem lehet, hogy én is ő sz. Fölségének abból vissza ne adnék, és az magam Helvetica Confessiön fundállatott igaz vallásomon levő Ecclesiával, ennek hitbeli cselédével, oskoláival, Tanítóival, Tanítványival, szegényeivel, Megnyomorodott árváival, beteges öregeivel és gyámoltalan Eözvegyeivel (távol legyen az színmutatás), az én ideig való sáfárságom alá bízott tulajdon magam keresményimből jót nem tennék; mellyre nézve: Nemes Veszprém Vármegyében, ezen Pápa városában mindgyárást az Reformatiö kezdetivel, az jó 'stennek gondviseléséből megtelepedett, és azultátul fogva ő sz. Fölsége kiváltképpen való kegyelmes védelmezésébül mindez ideig fönnálló Helvetica Confessiön és Reformatiö Religión levő sz. Ecclesia részére és szükségére hagyok és legálok Tíz Ezer Rhénc forintokat, id est flo : 10,000. Ily formán tudniillik: Hogy ezen Tizezer forintbul álló Capitalis summát, Testamenti Executor uraimék, jó bátorságos és bizonyos helyre úgy elocállják, hogy ezen Capitálist magát az Pápay Ecclesia, és annak előljároi magok kezekben ne vehessék, hanem, annak esztendőnként öt per Centum járandó Interesse mennyen kezekhez, mely téssen ötszáz forintokat, és ezen Interest is ilyenképpen rendölykék és fizessék az Ecclesia szükségeire, ugymint: valamig fön áll itt Pápan ezen Helvética Confessiön levő Ecclesiának Religiónbéli szabados Publicum Exercitiuma és két Praedikátorok fognak abban szolgálni, ebbül az Interestbül esztendőnként füzettessék, az eddig szokott füzetésekön kívül, mellyet az Ecclesiabeli Hallgatök tartoznak Tisztel. Praedikator Urainéknak, száz-száz forint, Oskola Mester Uramnak hatvan forint, Cántor Uramnak 30 forint, két classicus Praeceptoroknak, kiket az öreg Deákok közül alkalmasoknak itél az Ecclesia arra, hogy Classist tanítsanak, negyven forint, és ezek tarlozzanak ingyen tanítani az Classisba, hogy annál inkább mind ez itt való s mind vidéki gyermekek könnyebb költséggel tanulhassanak, és ismét: Ha valamelly szegény, de jó reménségü Deákok, az öreg Deákok száma közé subscribálnak, az illyeknek ruházatt yoknak könnyebben lehető megszerzésekre füzettessék huszonöt forint, Tisztel. Praedikator, Mester és Curator Uraimék által érdemek szerint aproportionáltván. Item az oskolabeli Neutralisták és Mendikansok számára Tizenkét forint, az én és megboldogult édes uram nevünknek emlékezetivel, minden esztendőnként hasonló módon kiosztassék. Mégis az Isteni szolgálat helyének ajtajánál kinállö koldulni szokott érdemes szegények számára Tíz forintot, És az Académiákra kimenö személyeknek, kik Pápara fordulnak husz forintokat tartozzék ezen Pápay Ecclesia esztendőnként azon Interestbül kifüzetni, és vegre a mi abból megmarad, fordittassék ezen Ecclesiában magát előadó más szükségekre. És ez mellett vagyon egy öreg és Töltö kannájával együtt nyolczvannolc latot nyomó ezüst mosdóm, ezt is mind kannástul ha-

gyom ezen sz. Ecclesia számára, hogy ezeket keresztelők alkalmazosságra való edényeknek aplicálják. Ezen testamentumom ereje által meghagyván ezt is, hogy tudniillik: Ha ellenkező képpen (melyet az könyörülő mindenható sz. Ur Isten végképpen eltávoztasson) az közönséges Isteni Tisztelet, az ő sz. Fölsége titkos ítéletibül, ezen Pápay Helvética Confessiön levő Gyülekezetibül tollálattnék, és ezen Confessiön levő Religiónak Publicum Exercitiuma nem folyhatna, tehát Testamentumom Executori, vagy ezeknek majd alább megírt mód szerint leendő successori, az megírt Capitalist jó bátorságos helyen elocálva tartván, annak járandó Interestét esztendőnként, más helyekben, ugyan Helvética Confessiön levő szükölködő Ecclesiáknak, ha Dunán innend találatnak olyanok, ezeknek, Holott nem találattnának: Dunántul való szegényebb Ecclesiáknak szükségere tartozzanak fordítani, megvizsgálván jó és igaz lelkiismerettel, hová minemű Proportióval, egy vagy több Helyekben levő Ecclesiáknak számára legyen szükségesebb ezen alamishánkbul segítséggel lenni, úgy nem különben az megírt keresztelésnek alkalmazosságára általam rendeltetett edényeknek Conservatiójára, az megeseendő Casusban Executor Uraimék, hasonló Provisióval és Dispositióval tartoznak lenni.

Másodszer: Nemes Vas vármegyében *Felső Eöri Nemes és Articuláris Helységben, Helvética Confessiön levő Ecclesiának szükségere hagyok 2000 forint. az az kétezer Rhénes forintokat,* melynek állapottjárul alább majd bővebben emlékezem.

Harmadszer: Magyarországi *Sáros-Pataki és Debreczeni Helvética Confessiön levő Gymnasiumoknak számára hagyok négyezer Rhénes forintokat, azaz 4000 forintot* azaz egyik-egyik Collégiumnak két-két ezer forintot illy Condióval, Hogy ezen Capitalisok, testamentumom Executori által jó Helyre elocáltatván, ezeknek öt percentum járandó Interestébül, az megnevezett Gymnásiumokban az öreg Deákok száma között, az én nevem és emlékezetem alatt, öt-öt személybül álló és így öszvöséggel tiz jó reménségű szegényebb sorsu Ifjak segittessenek meg, Melly végre ezen Capitalisok intacte conserváltassanak, és semmi módon ne distraháltassanak.

Negyedszer: Szabad királyi *Debreczen* városának, még boldogult édes Urammal együtt, még in Annó 1743 már kezében adunk bizonyos secularis *Helvética confessiön levő Nemes Ifjaknak subsistentiájára instituílandó Alumniára nézve 5000 forint. az az ötezer Rhénes forintokat,* mellynek Capitalissa jó Helyre elocáltatván, annak Interestébül, hat jó reménségű és erkölcsű Ifjak interteneáltassanak és az ott Helvética Confessiön levő oskolában tanítottassanak, az szerint, mint az arrul költ Foundationális levelünk tartya, Hogy az szegényebb sorsu valóságos nemességű jó er-

kölcsü Ifjak közül többeknek lehessen azon Alumnián subsistentiájuk, tartatások és tanítatások, ratihabeálván és megerősítvén ezen Testamentaria Dispositióm által az jelentett Istitutumot, avagy Alumnia állapotját, *ujahban adtam ezen Alumniára és jó végre 10.000 forint. az az Tizezer Rhénes forintokat.* Melly Tizezer forintokat is említett Nemes Debrecen városának az elmúlt 1750-dik esztendőben, már özvegységemben kezéhez adtam, arrul való jó fundacionális alatt úgyhogy annak Interessére is esztendőnként mindenkor Tizenkét ifjak taníttassanak, és az előbb ezen Alumniára Consignáltatott öt ezer forint summával conjungáltatván ezen Tizezer forint summa is, ezen 15000 forintbul álló egész Capitális semmi uttal és móddal ne distrahaltathassék, hanem jó helyre elocaltassék, és így ezen két summának Interessébül Tizennyolc jó reménségű Helvetica Confessióm levő nemes ifjak, és valóságos Nemes ember gyermekei (:kik tudniillik szüleiknek segítsége által nem taníttathatnának :) reflexio levén Fundacionális Levelünknek rendi szerint az Dunán innend levő Familiákbul származandó Nemes Ifjuságokra, illendő gondviseléssel interteneáltassanak, és következőképpen az megirt öt ezer forintok iránt költ, hasonlóképpen a Tiz ezer forintok iránt költ Fundacionálisokban bővebben deducaltatott mód és Conditiók szerint providealtassanak, taníttassanak és tractaltassanak.

Ötödször: Édes hazánk Törvényeinek, szokásinak és dicséretes rendtartásának tanulása szükségesképpen megkívántatik az Hazza fiaiban az mellyre némellyeknek hasznintén kedvek volna is megakadályozza az szegénységek. Annak okáért kívánván az attenuáltatott Nemesi Familiáknak ebben is segítségül lenni, e végre hagyok Tiz ezer forintokat, id est flor. Rhén. 10,000. Illy Conditió alatt: Hogy ezen Summa is hasonlóképpen elocáltatván jó Helyre, egészen megtartassék, és úgy ennek öt per Centum járandó Interessébül, édes Hazánk Törvényeinek tanulására, és e végre akármelley Törvényes Forum vagy táblánál való Experienciára, amint közönségesen hívják Patvariai szenvedésre magokat adó jó reménségű, ugyan Helvetica Confessióm levő Tiz nemes Ifjaknak asztali Intertentió avagy tartás procuraltassék és szerezlessék, úgy hogy mindeniknek asztali tartásátul ötven-ötven forint füzettessék, Executor Uraimék, és az ő Klmek hivatalbeli successori, serény és jó lelki ismerettel való gondviselések által, vigyáztván ő Klmek arra is, hogy az szükséges időnél tovább, vagy hiában és haszontalanul, ezen Conditión vagy állapoton valamely Ifju ne heverjen, hogy ekeppen mind az én igyekezetemet és Institutiómat, vagy rendelésemet ne defraudállya és meg ne bántsa s mind más jó Ifjunak kenyerét el ne vegye.

Hatödször: Egy megnyomorodott sinlődő Betegnek ágyára és annak szükséges gondja viselésére, az Pozsonyi szabad királyi Külső városban,

Sz. Eörsébet szerzetén lévő Apáca szüzek Klastromához hagyok *ezer és ötszáz Rhénes forintokat. id est flor. 1500.*

Helydszer: Az *Helvetica Confessiön* levő, akárhol és akármely *Helvetyekben lakó és tartózkodó belső vagy külső renden levő szegényeknek*, nyomorultaknak, gyámoltalan öregeknek, özvegyeknek és árváknak, az kik tudniillik házanként nem koldulnak, említett *Helvetica Confessiön* levő hitünk cselédinek és azoknak számukra s szükségekben lehető segítségekre fordítandó *alamisnávul hagyok 10,000 Rhénes forintokat, -az az Tízezer forintokat*, illy okka', hogy az Capitális jó helyre elcáztatassék és így egészlen *Conserváltassék*, és egyedül ennek öt pro cento járandó *Interesse* fordítassék azon szegények táplálására és szükségéire, ily formán, hogy holtom után *Testamentumom Executori* és az ő *Klme*k hivatalbeli *successori* által *ezen nevezett summának Interességébül száz forint Pápara*, akkori *Tisztel. Praedikator* vagy *Curator* *Uram* kezéhez adassék és itt az szegényeknek, kik házanként nem koldulnak kiosztassék, *száz forint Losoncra* adassék, hasonló formában, *száz forint* ismét hasonlóképpen *Rima Szombathban, kélszáz forint pedig Debreczenben* szolgáltatassék és ott ezen nevezett móddal kiosztassék, úgy hogy az megirt *Helyeken Tisztel. Praedikator* *Uraimék* az *Ecclesia Curatorival*, vagy előljáróival egyet-értvén, jó lelkiismerettel úgy osszák ki az szükölködők között, amint *Isten* előtt számot adhatnak róla. Az egész *Capitalisra* pedig az négy *Curator*nak legyen gondgya, hogy az mi hóva vagyon hagyva az *Interesbül* az megirt helyekre fogyasztás nélkül kiszolgáltassék és általküldessék.

Nyolczadszor Mivel szüntelen kényszerítettünk Fölséges asszonyunk lábaihozalázatosággal folyamadnunk *Religiönk* dolgaiban való *Impetitioink*ban vagy háborgattatásinkban s ebbeli sérelmeinknek megorvoslására tendő *Agentiára* is hagyok 4000 forint. azaz *Négyezer Rhénes forintokat*, hasonlóképpen, hogy ezen *Capitalis* is jó helyre elcáztatván, *Executor* *Uraimék* által *conserváltassék* egészlen és annak öt pro cento esztendünkint járandó *Interesse* fordittassék ebbeli költségre, úgy mindazon által, hogy *Testamentumom Executorai* és az ő *Klme*k hivatalbeli *successori* bölcs itéletin maradjon és állyon, hogy minemű történetekben kívántassék ezen *Interesbül* succurrálni avagy segítséggel lenni.

Kilenczedszer *Mezőlaki* és *Bolhási* *Helysége*ekben és örökös faluimban levő *Helvetica Confessiön* való *Ecclésiaknak Tisztel. Praedikatorinak*, az *Helységben lakos Halgatóság* által szokott füzetéseknek auctiójára, vagy megjobbítására, hogy ő *Klme*k jobban subsistalhassanak, hagyok 600 forint. azaz hatszáz Rhénes forintokat úgy, hogy ezen *Capitalis* jó helyre elcáztatván, örökösen *conserváltassék* és semmi uttal móddal ne *distráltassék*, hanem ennek esztendőnként járandó *Interesse* fordittassék az ő *Klme*k füzetésének jobbítására, ezt igaz *Proportióval* két felé

osztván. Mindazon által in Casu extremi, azaz a végső dolognak esetiben, az első Punctumban bővebben megíratott hasonlatosságban tudnillik ezen summa iránt, hogy Testamentumom Executori, vagy jövődöbeli Curátori, jó lelki ismerettel disponállyanak és rendöllyenek az ő Klmek hatalma, auctoritása és Jurisdictionja alá hagyom.

Tízedszer. Kenessey Judith Asszonynak, Antal Márton Uram Házostársának és két ágon levő gyermekeinek hagyok három ezer Rhenes forintokat, id est flor. 3000. Melyeket Executor Uraimék készpénzül kifizessenek, és ezen kívül az akkor levő Juhaim közül is hagyok két százat ő Klmének, nem különben az Geje nevű Malmomat, és Sz. Gál Helységben azon Házomat, melly Ambrusok háza féle, hét hold hozzá tartozandó szántó földeivel együtt, és Mocsay István Uram halála után Arácsy Hegyen levő szőlőmet is. Ismét két pár Tehenet, két pár lovat, említett Kenessey Judith boldogult Uram egy Testvérjének sógorom asszonynak hagyok.

Tizenegedszer. Édes megboldogult Uramnak, másik egy Testvér Hugának Kenessey Susánna sógorom asszonynak néhai Pellaki János Uram özvegyének és gyermekeinek hagyok 3000 frt. azaz Három ezer Rhénes forintokat, melly summát Executor Uraimék kifizessenek. Hagyom ezen fellyül az veszprémi malombeli portiómat azon örök Jussal az mint mi birtuk és most én birom, És ezen kívül különösen Pellaky Susánnának Patonay Sámuelnének, úgy mint említett Kenessey Susánna Asszony leányának magának és ennek gyermekeinek hagyok 200 for. azaz két-száz Rhénes forintokat. Ismét Pellaky Jánosné sógorom asszonnak hagyok két Tehenet.

Tizenkettődször. Högyész András Uram ő Klme hozzám mutatott jó akaratit, és özvegységemben itthon tanácsa, a Nemes Vármegye Gyűlésein pedig Jóságimra nézve Pártfogása által mellettem tett és teendő szolgálait, mellyeket tudom, ez után sem sajnál ő Klme, illik hogy meghálálom, azért hagyok ő Klmének 1000 for. az az ezer Rhémes forintokat.

Tizenharmadször. Ifju Domokos Lajos Uramnak és Házos Társának, úgy mint Kenessey Kató Asszonynak jó erkölceit és szelid magok viselését tekintvén, ő Klmekhez való Atyafiságos szeretetembül hagyok két ezer forintokat, id est flor. 2000. Melyeket Testamenti Executori Uraimék kifizessenek.

Tizennegedszer. Minthogy Csernelházi Csernel László sógor Uram még szegény megboldogult uramhoz is gyermekségétől fogva nagy tisztelettel viseltetett, annyira hogy ezért az édes Uram is kedvelte, és más nálam tudva levő respectusokból, említett Csernel László Uramnak és maradékinak hagyok négyezer Rhenes forintokat, id est flor 4000., úgy

mind az által, hogy Pap Mária asszonyrak, néhai Kapitán Najd Ferencz uram meghagyott Eözvedgyének (: kit most asztalonnál tartok:) esztendönként, míg az ur Isten említett Kapitánné Asszonyomat élteti, tartozék füzetni Csernel László Uram kilenczven forintokat id est fl. 90. minden esztendőről esztendőre, ugy mint Tizenötszáz forintoknak sex per Centum járandó Interessét, mellyet mindenkor minden pör patvar és halogatás nélkül, minden esztendőben említett Kapitánné Asszonyomnak tartozzék letenni azon Tizenötszáz forintoknak elvesztése alatt mid maga ő Klme s mind maradéki is tartozni fognak és említett Kapitánné Asszonyom halála után, magánál és maradékinál Csernel László Uramnak maradgyon ezen Capitalis, úgy hogy azzal együtt, ugy mint az Tizenötszáz forintokkal leszen 4000 for. az az négyezer forint ő Klmének, úgy hogy az én halálom után harmad fél ezer forintot hagyok ő Klmének, és ezen Tizenöt száz forint az ő Klme kezéhez adassék, mellyet Kapitánné Asszonyom számára hagyok, mivel az is Kapitánné Asszonyom halála után Csernel Uramra és maradékira maradgyon; és ezen kívül mivel Csernel László Ur azon két ezer forintokat is magához fogja venni, mellyeket fölyebb az második Punctumban, az Felső Eőri Helvetica Confessiön levő Ecclesiä számára hagytam, ezen kétezer forint summának is öt pro Cento esztendönként járandó Interessét mind addig tartozik fizetni, míg magánál fogja tartani, vagy más oly helyre nem elocálja, az honnand ezen Capitalisnak Interesse azon Ecclesiä számára esztendönként megjárjon. Melly Capitalis örökösen conserváltassék, ugyane végre nem tartozik Csernel Uram az Felső Eőri Ecclesiának Elöljárói kezekben adni magát az Capitalist, hogy ne talántán elköltenék, sőt annak Interessének dispositiója is az ő Klme lelki ismeretin és bölcs rendölésén állyon, hogy tudni illik abbul mit, és minémű szükségeire kölljön az Ecclesiának fordítani és esztendőről esztendőre ezen Interestnek erogatiójáról az Ecclesiä ladjában a szükséges recognitiók reponáltassanak, hogy tudni illik az Ecclesiä Elöljárói ezen Interest hová fordították ezekbül lehesen megtudni.

Tizenötödször. Mocsay István Uramnak ezer és ötszáz forintya levén elocalva némelly capitalisommal együtt, ő Klmének ezen summája megfizettessék, és még ezen fölyül hagyok ő Klmének ötszáz forintokat és Arácsy szőlőmet. Ismét két pár Tehenet és két pár Lovat.

Tizenhatödször. Sélley Kató Asszonrak, Szőke János Uram Házos Társának hagyok 3000 for. azaz háromezer Rhenes Forintokat, és ugyan az ő Klme nagyobbik leányának hagyok Tizenkét sor összeválogatott egy pár kézre való jó féle igaz gyöngyöt, de nem orientalis, csomókra vagyon füzve. Az kissebbik Leányának pedig négy sort. Ez is igaz gyöngy,

de nem orientalis, hanem nagyobb szeműek a másikonál. Ismét magának hagyok egy hamú szín Parter szoknyát színes virágokkal, kantussal, vállat együtt. Ismét más virágos kék Parter szoknyát és vállat, ez is színes, külföld fele selyem virágokkal vagyon.

Tizenhetedszer. Régi jó cselédeimről is el nem felelkezhetem. Elsőben is Szalóky András Ispánomnak hagyok nyolczszáz forintokat id est flor. Rhenes 800, Ismét egy pár Tehenet, Feleségének pedig Noszlopi Susánnának is hagyok nyolczszáz Rhénes forintokat, id est flor. 800, azaz két részre hagyok nekik Tizenhatszáz Rhenes forintokat, id est flor. 1600. Ismét nevezett Noszlopi Susánnának hagyom az Alsó első szobában levő első Diófa ágyamat, benne levő két párnákkal és négy vánkossal, rajta levő paplannal és lepedőkkel együtt, de úgy ha életemig megmarad szolgálatomban. Ugyan Noszlopi Susánnának hagyok kétszáz Rhénes forintokat, azaz flor. 200. Nagy István nevű szakácsomnak száz forintját én adtam ki Interestre, még ahhoz hagyok neki száz forintot, úgy hogy az magáéval együtt legyen kétszáz forint, az az 200 for. Somogyi Ádám Inasomnak hagyok száz forintot úgy ha ő is tovább is szolgál. Bekes Ádám régi kocsisomnak hagyok ötven forintot, azaz 50 for. Orosz tonyi Sigmond öreg kocsisomnak hagyok huszonöt forintot, azaz 25 frt. Ezeket pedig az én halálom után Testamentárius uraimék kifizessék kész pénzü mindeniknek.

Tízennyolczadszor Hagyom és rendölöm, hogy minden Conventiós cselédimnek egész esztendőre való Conventióját füzessék ki Executor Uraimék, ha mindgyárt az esztendő elején történnék is halálom. A ki pedig az Házi cselédim közül az gyászt fölakarja venni, adgyanak neki ingyen, úgy nem különben Tizenkét koldusnak is

Tizenkilencedszer. Kozári Kató asszonynak Néhai Eperjessi Györgyének, sok izbeli mellettem tett fáradozásit tekintvén, hagyok ő Klmének és gyermekeinek kétszáz forintot, azaz 200 for.

Huszadszor. Csabdin lakozó Gál Ádám uramnak szives szolgálaitit is tekintetben vevén, hagyok ő Klmének is kétszáz forintokat, azaz 200 for.

Huszonegyedszer. Lengyel Susánna asszonynak, néhai Tesla János özvegyének hagyok 200 azaz kétszáz forintokat.

Huszonkettődször. Az Asszonnak, Consil. Föstetics Kristófné Asszonyomnak Mező Szegedy Szegedy Judith Asszonnak vagyon nálam háromszáz forint Capitalisról való Carthabiancalis Levele, halálom után, Interestét is elengedvén, az Capitalisról való obligatóriát az Asszonnak Executor uraimék ingyen visszaadgyák.

Huszonharmadszor. Miskey Jóságomat halálom után megboldogult édes Uram Attyafiainak, Sáry István uram, maradékinak visszaadom és

hagyom birják Istennek áldásával, és ezen kívül az ott levő négyszáz darabbul álló Juhaimat is ezen atyafiaknak oda ajándékozom, úgy mindazon által, hogy ezeknek hasonfele egyedül azon atyafiak közül Sáry Ferencz uramé és Gyermekeyé legyenek.

Huszonnégyedszer. Czövek Istvánnak és Gyermekeinek is hagyok száz forintot, id est flor. 100.

Huszönötödször. Tisztességesen leendő eltakarittasomra hagyok 1500 for. azaz ezer és ötszáz forintokat és ezen kívül Tisztel. Pápay két Praedikator Uraimnak, kik azon alkalmatossággal az holt Testem felett fognak Praedikálni, hagyok 800 for. azaz mindeniknek négy négy száz forintokat. Akkori oskola Mester uramnak ötven forintot, Cantor uramnak huszonöt forintot, Deéksáknak ötven forintot, Neutralistáknak 25, azaz Huszonöt forintot, Mendicansoknak huszonöt forintokat és a szegény koldusoknak is ötven forintokat, mellyeket kifüzzessenek és osztogassanak Executor Uraimék.

Huszónhatodszar. Mivel ezen Testamentária végső Dispositiómat vagy Testamentomi rendöléseimet, általam feltett Istenes végekre el is kell vezetni, és akaratom szerint Executióban kívántatik venni, szükséges ezeknek mentül jobb móddal leendő végbenvitelére és Executiójára, ahoz alkalmatos subjectumokat, vagy szennellyeket ezen Testamentaria Dispositiómnak és rendöléseemnek Executoriaul denominálnom, a mint c végre denominalom is és megnevezem avagy választom, Dunántul való részről Tekintetes Nemzetes és Vitézlő Domokos Márton és Darvas József uraimékat, Innend az Dunán levő részről pedig Tekintetes Nzs és Vzlő Csejtey Sigmond és Csernel László uraimékat ő Klmeket, tellyes Jurisdictiont avagy hatalmat adván ő Klmeknek, hogy együtt vagy magán és különössen Constituáltván ezen testamentomi rendölésimet és Dispositióimat minden Punctumiban úgy Effectuállyák, dirigállyák, disponállyák avagy rendöllyék és mentül jobban lehet exequállyák, valamint én életemben effectuálhattam, dirigálhattam, disponálhattam, avagy rendölhettem és exequalhattam volna, az Capitalis sommákat, az honnénd önként visszaakarják füzetni, vagy nem alkalmas helyeken látják lenni, leválhassák avagy fölvehessék, incassalhassák vagy beszedhessék, és más jó helyre elocalhassák, vagy kölcsön kiadhassák. Az Alumniára applicalendő alkalmatos Ifjakat denominálhassák vagy megnevezhessék, praesentálhassák, vagy bejelenthessék és behelyeztethessék vagy inlocalhassák; sőt e felett látván, hogy az általam fundáltott Alumniaknak administrációjában, egyik vagy másik Gymnasiumban vagy Oskolában, ezeknek Mesteri, Moderatori, Rectori és Curatori vissza élénének, és az én jó tétémnyimmal magok vagy mások hasznára Interessentiával avagy akármely kereskedéssel és magános respectussal vagy tekintettel, annyira abutá-

nának hogy az én igyekeztem nem secundáltathatnék, avagy elő nem segítették, az ollyas Alumniára deputált, vagy elszánt Interessel más Gymnasiumban vagy Oskolában, hasonló végre föllálitandó Alumniát erigalhassanak, de másként is az Ur Isten dicsőssége nem köttethetik csak egy bizonyos helyre, azért hogy az én arra célozó szándékom, egyik vagy másik helyen meg ne csalattathassék in Casu extremi, avagy a veszedelmet okozó végső történetben megnevezett Executor Uraimék, vagy az ő Klmek hivatalbeli successori Kiket Executor Uraimék még életekben válaszszanak magoknak és meglevén az Első Executiója ezen rendölésennek, az után nevezzék őket Curatoroknak, úgy hozván magával az szükség és az ratio status, avagy az akkori időnek alkalmatossága, az megnevezett Foundationis vagy föllálitandó alumniát egy helybül más helyben, az hol igyekeztem és szándékom jobban effectuáltathatik, transponálhassák vagy által helyeztethessék ugyan, de semmi uttal és móddal, vagy szin alatt ne cassalhassák és ne exstingválhassák vagy semmivé ne tehessék; átok alatt kérem azért az Nagy Istennek nevében megnevezett Executor uraimékat, és kénszeritem is, hogy ezen valamennyire terhes, de Istenhez és Isten dicsőségéhez illendő szeretetet mutató szolgálatot ne terheltessenek magokra vállalni, és ebben tisztaleki ismerettel fáradozni. Mellyért én is az ő Klmek számára hagyok 4000 fort. az az négy ezer forintoknak Capitalisát ezen fellyül pedig az Irgalmas Mindenható Ur Isten megjutalmazza ő Klmeknek az örök életben.

Minthogy pedig ezen Executori és jövendőbeli Curatori hivatalnak örökösen meg kell maradni, hogy jövendő időbeli Curator uraiméknak is nemü nemü módon recompensáltassék teendő fáradsága; ezen Capitalis jó helyre elocáltassék és egészben megtartassék, avagy Conserváltassék, hogy annak esztendőnként járandó Interestéből Executor és jövendőbeli Curator Uraimék időről időre participálhassanak avagy részesülhessenek és ezen Interest maguk számára incassalhassák avagy szedhessék. Továbbá hogy az dolgok annál helyesebben folytathassanak, nyilván kívánom, hogy az dolgoknak végső történéseig avagy Extremitásnak Casusáig Executor és Curátor uraimék közül, minden időben Dunáninnend való részrül ketten, Dunántul való részrül ismét más ketten, és Helvetica Confessiön levők legyenek, kiknek halálok által történhető vacantiájok két képpen remediáltathatik. *Elsőzör.* Ha Praeoccupályák ő Klmek az Casust, és éltekben választanak magoknak hivatalbeli successorokat, illy formán, hogy tuñniillik apponáltván két két vox, avagy votum superallya avagy föllyül haladja az egyetértő provinciális avagy azon egy részrül valóknak voxa, azon Provinciára nézve, úgy mint Dunántul való két votuma egyet értvén magok részére, és viszont a Dunán innend való két egyet értő voxa ezen részre concludályon, történvén pedig, hogy

conjungáltatnék egy Dunántul való, másik innend valónak voxával, aki öregebb Executor vagy Curator uraimék közzül, nem az maga, hanem hivatala idejére nézve, annak az votuma duplázzon avagy kettőt tegyen.

Másodszor: Ha valamelyik Executor vagy Curator Uraimék közül meghalna, ezen Vacantiat így lehet supleálni, hogy tudni illik, ha még életben hárman lesznek ő Klmek, két egyetértő vox erősebb legyen és determinállyon, ha pedig történnék kettőnek együtt leendő vacantiája, úgy hogy csak kettő lenne az élő is, akkor ki ki maga mellé az Helvetica Confessiön levő érdemes subjectumokbul avagy személyek közül válasszon hivatalbeli Collegát avagy társat. Az már ilyenképpen elválasztott avagy substituáltott Curator Uraiméknak pedig kötelességek az Nagy Ur Isten előtt leendő számadás alatt főképpen ebben is áll, hogy helyes igyekezettel az Legatariusok kárát, az magok executiója és administratiója által távoztassák, annál inkább mind magok az Ananias vétkekben esni vigyázásokkal oltalmazzák, tudván azt, hogy nemcsak az a vétkek, amit rosszat az ember cselekszik, hanem az is, ha az ember a jónak cselekedetét elmulattya és hivatalyát éppen nem, vagy vigyázatlan viszi végben, mert ugyan is ez az Ur Isten dolga, melyet legkisebb csalárd-sággal is nem lehet mivelni átok alatt. Ellenben ezeket előttök viselvén, Executor és Curator Uraimék, ha inkább szabados móddal és utakon az szegény Legatariusok. Conditiójához vagy állapottyához, és hasznokhoz, s ezek által az Ur Isten dicsősségének terjedéséhez, hivatalokban igazán való eljárásokkal contribuálnak, avagy segítséggel lesznek, az emberük-tül dicséretet, Az Ur Istentül pedig áldást és bőséges megjutalmaztatást várhatnak. De továbbá Executor és Curator Uraimék Instructiójához ezt is hozzá adom, hogy minden fundatióális summának Interestét csak ötlet per Centum folytassák, hogy ne talán tán nagyobb Interestnek tekinteti alatt az Kapitális inkább veszedelemben forogna, az mint példák tanítanának, hogy az füzethetlenebb ember szokna inkább nagyobb Interest igérni; annál inkább tiltom az Deputált avagy elajánlott Capitálisokkal való partiális vagy magános kereskedést és azoknak Törvénytelen súlyos usoráját, amint is ha valamelyik Curator Uraimék közül (melyet távoztasson a mindenható Ur Isten:) az Alumnumoknak és Fundatióknak tapasztalható kárára, tulajdon Interestentiájával és magános partialitásával vagy hasznával ezen Curatori hivatalával visszaélne, ennek megorvoslását ily móddal rendölöm, hogy tudni illik az többi Curator Uraimék által megintessék egyelőször a végre, hogy hűségesebb sáfárságot folytasson, mellyre magát meg nem jobbitván, másodszor adattassék tudtára neki, hogy resignállyon avagy hivatalát tegye le; ha leteendi, jó, ha pedig nem az többi Curator Uraimék tudtára adván és denunciálván a vádat, mellyben az delinquens, avagy vádoltott személy, ha nem purgálhattya ma-

gát, cassaltassék, avagy letétessék Curatori hivatalából, és ezen dolog az Alumniákban is publicáltassék vagy hirül adattassék. Nemkülönbén hogy ha Helvetica Confessiön levő vallását megváltoztatná valamelyik Curator Uraimék közül, azonnal cessállyon az functiója, vagy hivatala megszűnynek, és ez is az Alumniáknak hirül tetettessék. Végtére megkívánom, hogy ezen föllyebb rendszerint megnevezett Alumnumimra bevétetendő Ifjak között, az én Atyámfiaira és megboldogult edes Uram Atyafiaira és ezek után ezen Testamentumomnak effectuatiójában avagy végbenvitelében Executori vagy Curatori hivatalt viselő személyeknek maradékira, kik tudniillik az időnek változásával jövendőben ezen Alumniai subsistentiára, avagy segítségre szorulnának, kiváltképpen való reflexió avagy tekintet tetettessék.

Huszonhatszszet. Computálván ezen rend szerint előszámláltatot, summákat, mellyeket az Legatáriusoknak számára készpénzül kifüzetni más részében pedig az Alumniáknak subsistentiájára avagy megmaradásokra az föllyeb megirt módok szerint jó helyekre elocálni tartozzanak Executor Uraimék, öszvőszámlálván mindazokat, azon Tizenöt ezer forinttal, mellyet magam kezemmel Debreceni Alumniára kiadtam, tesznek nyolcvanöt ezer forintokat, id est flor. 85000. Kitudván pedig ebből azon Tizenöt ezer forintokat, mellyeket magam saját kezemmel adtam nevezett Alumniára, marad az Punctumokban nevezett Legatáriusok és Alumniák számára, mellyeket Executor Uraimék tartoznak kifüzetni, hetvenezer forint, id est flor 70,000, mellyeket az nálam levő obligatoriákból s Carthabiancákból kifüzetethetnek, úgy hogy mindezeket Német forintokkal, az az husz garassal vagy hatvan krajcárral számlálván.

Huszonnyolczadsz n. Ezekén a fölyül megirt summákon kívül pedig len, minden Ingó és ingatlan javaim, úgy mint örökös és zálogos Jóságimon a levő summák és örökös jóságim és készpénzem valami most van és még tovább ha az Ur Isten életemet halaszttya s az mivel ez után ő Sz. Felsége meg fog áldani, ezeken kívül pedig akármí némü ezüst és gyöngybeli mobiliáim, vagy ingó Jóságim, valamelyek találtatnak, ugymint arany, gyöngy, gyürü, kő és akármelley névvel nevezendő Cle nodiumbéli Asszonyi sokdrága öltözetbéli, Asztali, Ágyi és egyéb fehér ruhabeli böcsös Portékáim, nemkülönbén Jármos, fejső és gulyabeli szarvasmarháim, szekeres és ménesbéli Lovaim, Juhaim és s. v. sörteles marháim, réz, ólom és fabeli házi és mezzei akármelley szóval nevezendő eszközeim és ezekben, pinczekben levő boraim, Mezőkön és Csűrökben levő akármelley névvel nevezendő Gabonám halálom után maradnának, mindazok iránt és azokrul teszek Testamentomi rendölést, és mindazokat hagyom az én edes Hütvös Társamnak és Férjemnek ugy mint Gróff Gastiglioni Eudemiusnak, úgy hogy mindezekén szabados

dispositiója lehessen, ugymind az által, hogy ha az én halálom után Titl. Férjemnek minden maradék és successor nélkül történék halála, tehát:

Huszonkilenczedszer. Nagyméltóságú Fő Generális Fraknoi Gróf Eszterházi Ferencz Úramnak, Tárnokmesternek, Felső Asszonyunk Belső titkos, ugy az Flges királyi Helytartó Consiliumában Tanácsossának, Flges septemvirális Tábla Birájának Titl. klmés Uramnak ő Excellájának ezen Pápa városában Ifjuságunktól fogva való lakásunkban huzamossan hozzánk érdemünk felett mutatott kegyes Gratiáinak néminemü meghálálására nézve, az ő Excellája Igari pusztája mellett ezen nemes Veszprém Vármegyében situált Sávoly nevü majoromat és azon egész Praediumomat, Malmomat, (kivéven az Majorban levő fejr szarvasmarhákat, szekereket és ekéket, több ott találandó mobiliákkal, Bihalokkal) ezeken kívül azon nevezett Praediumot mindennemü határral, beneficiumival, és azokhoz tartozandó szükséges Levelekkel együtt hasonló örök Jussal, mint mi birtuk és birom, hagyom ő Excellájának és Mlgos maradékinak.

Harminczadszor. A mint fölyebb irva vagyon, hogy ha az én nevezett férjemnek successor nélkül történék halála, tehát in eo Casu Méltóságos Personalis Galanthay Fekete György Uramnak mind hozzám eleitül fogva s mind még boldogult édes Uramhoz megmutatott kegyességét és szives szeretetét méltó tekintetben vévén, hagyom ő Klmének és mindkét ágon levő s leendő maradékinak, ezen Nemes Veszprém Vármegyében levő Mezőlaki Falumat, ahhoz in Contiguitate egy megyén az az egy szomszédságban levő Aszszonfai, Mátyusházi, Szij Mezeje nevü Praediumimat, azokhoz tartozandó Malmomat és minden egyeb haszonvételekkel és egész határral együtt, valamint birtuk mi és én most birom mindazokrul s azoknak határrul költ szükséges és minden hasznos Levelet, hasonlóképpen az megirt Casusban ő Klmének hagyom és assignálom s akkori Executor Uraimék által adassék kezéhez magának vagy maradékinak.

Harminczegyedszer. Tekintetes, Nemzetes és Vzlő Domokos Márton Uramnak, mindenkor hozzám megmutatott jó akarattját, és sok fáradságos szolgálattját tekintvén, hagyom ő Klmének és kedves fiának Domokos Lajos uramnak s az ő Klme Házastársának Kenessey Kató Asszonyoknak és Successoriknak ezen Nemes Veszprém Vármegyében levő Bolhási Falumat és ahoz tartozandó s egymással határos Bogárdi, Ángyáni, Gyönködi és Szilasi Praediumimat, azoknak minden határral és haszonvételeivel s azoknak határral való szükséges Levelekkel együtt, az fölyebb megirt Conditio szerint, hogy tudniillik, ha az Ur Isten fölyebb Tiszt. Férjemet minden successor és maradék nélkül kiszóllítja.

Harminczkettödször. Badacson Hegyén, két tagban levő jó és ép szőlőmet hagyom Méltóságos Gróf Draskovics János uram kedves Házastár-

sának Méltóságos Gróf Grasalkovics Francziska Asszonynak, ezt is hasonló módon és Gasusban, az mint ez előtt való punctumokban declarálva vagyon, hogy ha az én édes Társomnak maradék és successor nélkül történnék halála.

Harminczharmadszor. Mindezeket jobban akarván megvilágosítani s mindeneknek értésére adnom, úgy akarom, rendölöm és hagyom ezen örökös Ingatlan Jöszágit tudniillik, hogy az föllyebb nevezett Legatarius Urak így vehessék kezekhez, hogy ha az én édes Férjemnek úgy történnék halála, hogy magam után semmi successorra nem maradna. Ha pedig még az én halálom után más Házosságban foglalná magát s azon Házosságában successori származnának, tehát mindezen megnevezett örökös Jöszágit is Tilt. Férjemre és successorira maradgyanak, és szabados dispositiójában legyen, és hagyom ezen édes Férjemnek és successorinak, senkinek ő kivüle és successorin kívül az megirt Jöszágit-hoz semmi Jussa és Praetensiója ne lehessen, sem semmi szin és Praetextus alatt ne formáltathassék.

Harmincznegyedszer. Az minemű Testamentária Dispositiót tettem és rendöltem ez előtt elmúlt 1750-dik esztendőben Böjtmás Havának 14 napján, úgy hasonlóképpen egy Codicillust irtam ugyan az elmúlt 1751-dik esztendőben Áprilisnek 24 napján. Mindezeket ezen utóbbi rendöléssel Cassalom és semmissé teszem, úgy hogy semmi erejek azoknak ne legyen, hanem ezen utóbbi dispositióm állyon meg és mindenek ez szerint legyenek olly konditíóval mindaz által, hogy (:kit az Ur Isten eltávoztasson :) ha az én kedves Hitvös Társomnak előbb történnék halála, hogy sem mint nékem, minthogy az emberi élet bizonytalan, tehát ezen Casusban ugyancsak a föllyebb nevezett esztendőkben tett Dispositióm és irott Codicillusom állyonak meg, és ezen történetben azok szerint legyenek minden rendölésim. De ha engem az Ur Isten előbb kiszóllitt ez világbul, mint kedves Férjemet akkor ezen mostani Dispositióm és rendölésem állyanak és megmaradgyanak s ez szerint legyenek kiosztva mindenek. Melly ezen leiratott rend és mód szerint, általam tett Testamentumot, utolsó akaratomat és végezésemet, többször is mind magam csöndessen megolvastván, mind világos értelemmel magam előtt megolvastatvám az Deák szókat pedig mind egytül egyik értem mint ismeretesseket és főnforgókat, továbbá is helyben hagyom, és mindezeket az én akaratommal megegyező dolognak lenni, senkitül nem kényszerítettvén önként és szabad akarattal vallom, és ezek szerint ép elmével, egészséges testtel Testálok avagy végső Testamentumot teszek, az mellyet is ezen magam saját kezem Irásával szokott pöcsétemmel, és ezen együtt jelen levő általam arra requiráltatott és öszvőhivattatott Testisek avagy Bizonyságok Coramizatiójával, avagy jelenlételeknek fölírásával

megerősíttek, Költ Pápán Böjtmás Havának (márczius) huszonnyolczadik napján Ezer Hétszáz ötvenkettődik esztendőben (P. H.) Szondy Susánna Gróff Castigliónak Házos Társa s. k. — Coram me Paulo Vigyázó I. Cottus Veszprémien. Tlae Judriae Assessore nec non Sedis de Vecse surrogato Vice Comite s. k. (P. H.) Coram me Michaelo Vigyázó I. Cottus Veszpr. Jur., Assessore, nec non J. sedis de Vecse Tlae judriae Assore s. k. (P. H.) Coram me Josepho Tersztyánszky de Nádas s. k. (P. H.) Coram me Adamó Bóne Inclyti Cottus Veszpr. Jurassore s. k. (P. H.), Coram me Francisco Talián I. Cottus Veszprémien. Jurassore s. k. (P. H.), Coram me Mojse Eőri, Inclytae Sedis de Vecse Jurassore s. k. (P. H.), Coram me Stephano Soos requisito Teste s. k. (P. H.)

Anno 1753 die 14 Mensis Április. In oppido Pápa Comitatu Veszpremiens, adjacente, solitaque Domu residentiali Illustrissimae condam Dominae Susánnae Szondy Prius Domini olim Stephani Kenessey Sacrae Caesareae Regiaeque Májestatis Consilarii, ex Post vero Illustrissimi Domini Eudemii Marchionis a Castiglioni Tilt. Conthoralis, Praesens Testamentaria ejusdem Praefatae Dominae Dispositio in Praesentia Praetitulati Domini Marchionis et Colonelli, Dominorum item Ignatii Gerlach Capitanei, Joanis Seufft Locumtenentis et Auditoris, Laurentii Veichard Vexiliferi Inclyti Regiminis Catafractorum Serenissimi Archi Ducis Leopoldi Officialium, Adami Pál, Sigismundi Junioris Cseytey, Josephi Okolicsányi, Georgii Tusay, aliorumque certorum bonorum virorum per nos infrascriptos in Puncto Testamenti ejusdem Vigesimo sexto denominatos Executores, Domino quidem Martino Domokos adversa valetudine impedito absente, aperta, ac rite et suo solenni modo publicata est, ad mentem Piae Defunctae Dominae Testatricis omnimode effectuada. Josephus Darvas de Nagyrét s. k. (P. H.), Sigismundus Cseytey s. k. (P. H.), Ladislaus Chernel s. k. (P. H.).

Kenessey Pongrácz,

Adatok a lisznyói Damó család leszármazásához.

Háromszékmegyének, Lisznyó helységéből eredő család, melynek első ismert őse Boldizsár, 1602-ben Rudolf király hűségére esküszik.

Három fia közül: a) *Mihály* leszármazói képezik a magyarországi ágat. b) *Ferencz* utódai közül, József gyermekei 1801. dec. 24-én nemesgújtó címerlevelet nyertek. (Erd. L. R. XIII. 264.) c) *Gábor* ága — amely ez ideig ismeretlen volt — pedig, Feldobolyban telepedett meg.

Ezen ág, okmányok alapján összeállított leszármazása, a következő:

<div style="text-align: center;">Boldizsár 1602</div>									
Mihály 1614			Ferencz 1614				Gábor 1637		
Tamás 1635			János 1635		Sándor lak. Fel- doboly	Gábor Elek Miklós		Boldizsár	
					György 1823	Gábor			
József 1792			Sándor 1792		Pál 1792		Lőrincz 1792		Ferencz 1792
György 1823		János 1823			Elek sz. 1775	Antal 1823	József 1792	Sándor 1792	Ferencz 1792
Gábor 1823	Miklós 1823	Lőrincz 1823	Pál 1823	gyalog káplár † 1855 VII. 26 (Vas Sára)					
						Sándor sz. 1817 VIII. 18 Feldoboly (Úő Sára sz. 1820 V. 20 Egerpataka)			
						Géza sz. 1857 I. 7 Feldoboly (Fabinyi Vilma)			
						Jenő sz. 1883 IX. 17		Géza sz. 1885 VIII. 4	

A) Családtörténet.

41. Dancsházy-Nagy (dancsházai).

Régi biharmegyei familia, mely magát hol Dancsházy másként Nagynak, dancsházi Nagynak, hoi egyszerüen Nagynak irta; jelenleg a Nagy vezetéknev elhagyásával pusztán Dancsházy néven él. Sárréten birtokos volt már a XV. században is. 1475-ben és 1476-ban Bihar vármegyében a dancsházi Dancs másként Dancsházi család szerepel¹⁾ s 1480-ban birja az akkor Bihar vármegyében (jelenleg Békés vm-ben) Dancsháza szomszédságában fekvő Külsőharang helység (ma Harang puszta) egy részét is.²⁾ A Dancsházi család azonosnak látszik a rábéi Dancs családdal³⁾ melyről 1421., 1435. és 1451-ből vannak adatok; az előnevet adó Rábé tőszomszédja Dancsházának. De, ha Külsőharangon 1480-ban birtokos a Dancsházi család, nem lehetetlen, hogy a harangi Dancs család⁴⁾ is egy a rábéi Dancscsal, illetve a dancsházi Dancs familiával. Birtokos volt 1441-ben a Dancsházi család az akkor Szabolcs-, most Hajdú vármegyében fekvő Tetétlenen is,⁵⁾ mely szintén Dancsháza közelében fekszik; tehát ebben a családban is ugyanegyet kell látnunk amazzal, annál is inkább, mert az egész országban, ilyen nevű más község nincsen s nem is volt s hasonló nevű is csak egy, a Baranya vármegyei Dancsháza.

A XVI. században három család birtokában van a község: a Bajomi, Dancs és a Nagy familiák a földesurai.⁶⁾ A Bajomi család, a nagybajomi vár és tartozékainak ura a tárgyalt családdal összeköttetésbe nem hozható, de a Dancsokkal illetve Dancsháziakkal és Nagyokkal nem így áll a dolog.⁷⁾ Dancsházi Nagy nevet kaphatott az azonos keresztnévű idősebb ág s ezt utódai is viselték, míg a fiatalabb csupán Dancsházinak neveztetett. Ha most ezen eredményeket összefoglaljuk, előttünk áll a család nevének kialakulása. Az ősoket a XV. század elején a magyar családtörténetben gyakori Dancs (Danch) névvel illették s miután a család idővel Sárréten kuriát emelt, melyet Dancsházának hívtak⁸⁾, az egész községet erről az udvarházzól nevezték el. Viszont a birtokos család neve is — eleinte csak szórványosan — Dancsházi lett s mikor a familia elágazott, az idősebb ág dancsházi Nagynak neveztetett, míg a fiatalabb megmaradt dancsházi Dancsnak. Ez a névcseré azonban nem történt egyszerre s nem is állandósult, hanem hosszú időn keresztül újra és újra változott. Legelőször a Dancs nevet küszöbölték ki s amint látszik, ezen ág férfiágon kihalt.

¹⁾ Csánki: Magyarország tört. földrajza I. 632.

²⁾ U. ott. I. 636.

³⁾ U. ott. I. 632.

⁴⁾ U. ott. I. 658.

⁵⁾ U. ott. I. 533.

⁶⁾ Hahn Lajos: Békés vármegye hajdana I. 156.

⁷⁾ Csánki Dezső orsz. főlevéltárnok ur. kit ez iránt megkerestem, a magyar családnévkialakulását illetőleg azon véleményen van, hogy az ilyen, helységnévvel kapcsolatos vezetéknevek, mint pl. Nagy, Kis, stb. nem jelentenek külön családokat, mivel így jelölték ugyanis régen a családok idősebb és fiatalabb ágait.

⁸⁾ Ezen a véleményen van Osváth Pál is. V. ö. A sárréti járás leírása 314. lap.

A Dancsházy család eljutott más vármegyékbe is, így 1567-ben végrendeletében Csaholyi Ferencz többek közt ezt írja: „Dancsházi Ferencznek Sályiban hattam az házhelyet, kiben Nagy Mátyás lakott, ahoz két ház jobbágyot, az asszony embert hiven szolgálván).“ 1570-ben Dancsházy Ferencz több társával együtt perel a közepszólnokvármegyei Panit, Zölczze, Oláh-, Magyar-, és Közép-Csaholy részbirtokok miatt briberi Melith Istvánnal, de meg nem jelenvén a tárgyaláson a pert elvesztette.²⁾ 1573-ban D. Ferencz tanu volt Szennyessy Miklós és Sz. Erzsébet Sákay Miklósné testvérek osztályakor, mikor azok az anyai Vetéssy-javakon osztottak.³⁾ Ugyanez a Dancsházy Ferencz, ki ekkor Zolthay második nevet visel, 1579-ben Csenger városban, valamint Bothpalád, Sályi és Csengerjánosi helységekben inscriptióképen (érdemdíjazásul) bizonyos részeket kapott 40 frt-ban Csaholy Ferencztől.⁴⁾ Ugyanez évben D. Ferencz és felesége Pökry Anna henczidai Borremissza Zsigmondot vallotta ügyvédjének.⁵⁾

1633-ban lizskai Dancsházy György a leleszi convent előtt ügyvédet vall⁶⁾. 1636-ban özvegyétől visszaköveteli Berzeviczy Lajos azt a hegyaljai szőlőt, melyet Liszka városában, (Zemplén vm.) lakó néhai Berzeviczy Henrik adott volt Dancsházy Györgynek⁷⁾.

Térjünk azonban most vissza a család fészkéhez Bihar vármegyébe. Dancsháza, kicsiny falu a vármegye nyugati szélén s ezért hol Békés-, hol Szabolcs vármegyéhez számították. 1561-ben Bajomi Istvánon kívül Dancs Márton és Nagy Balázs birta⁸⁾, míg 1595-ben egy tanukihallgatás alkalmával ugyanott ns. Dancs András és ns. Nagy Miklós szerepeltek⁹⁾. 1629-ben Dancs Zsófia, Szerdahelyi János keresztúri (Bihar vm.) prédikátor özvegye a maga és felnőtt gyermekei nevében eladja dancsházi kuriáját 12 magyar frt-ért Hajdú János bajomi lakosnak.¹⁰⁾ A felvállásból¹¹⁾ a következő leszármazás állapítható meg:

Dancs Pál 1629 néhai

(Juliánna 1629 néhai)

Márton 1629 néhai

Zsófia 1629 eladja dancsházi kuriáját.
(Szerdahelyi János keresztúri ref. prédikátor
† 1629 előtt.)

<i>Szerdahelyi</i>	István	János	Péter	Eufrozina	Anna
	1629	1629	1629	1629	1629
	gerendi ref. préd.	esztari ref. préd.		(ns. Gazdagh György)	(ns. Bodor Péter)

Ugy látszik, hogy Szerdahelyi Jánosné Dancs Zsófia volt az utolsó tagja a familia azon ágának, mely megtartotta az ősi Dancs nevet.

¹⁾ gr. Károlyi okl. tár. III. 374.

²⁾ *Petri Mór*: Szilágy vármegye monografiája V. 329—30.

³⁾ Kende It. 1573.

⁴⁾ A leleszi convent elenchusa az orsz. levéltárban. IV. köt. D. betű. Fol. 73.

⁵⁾ U. ott. Lib. 6. fol. 79.

⁶⁾ U. ott. VII. köt. D. betű, Lib. 21. Fol. 124.

⁷⁾ *Orsz. Itár*: N. R. A. Fasc. 1580. No. 51.

⁸⁾ *Hahn*: I. 156.

⁹⁾ *Osváth*: 315.

¹⁰⁾ Váradai kápt. Itár. indexe az Orsz. levéltárban D. betű. Fasc. 3. No. 50.

¹¹⁾ U. ott. Neoaquistica iratok 1734-ről (Bihar vm. Dancsháza),

Nézzük most a familia Nagy ágát. Mint fentebb említém 1561-ben Dancsházán Nagy Balázs is birtokos volt, de birt ő ezenkívül Békés vármegyében Csákón 2, Csorváson 6, Apácán 4, Gerlán 9 és Szarvason 5 portát.¹⁾ E birtokokat Dancsháza kivételével, úgy látszik feleségével nyerte, ki gerlai Ábrányf Borbála volt, Á. István és Patócsy Margit leánya. Nagy Balázs kezében a gerlai uradalom $\frac{1}{8}$ része volt²⁾. Benne a dancsházi Nagy család őseit lehet keresnünk³⁾; feltűnő ugyan, hogy az Ábrányf-féle birtokok később nem voltak a család kezén, megfejtí azonban a kérdést az a körülmény, hogy e hires család a XVII. század végére Gáspárban — ki az említett Borbála, Nagy Balászné testvérének Imrének unokája volt — teljesen kihalt s a birtokra — úgy látszik Nagy Balázs családja sem tudván adományt szerezni — a kir. fiscus tette rá a kezét⁴⁾. Balázs fia lehetett az 1595-ben Dancsházán szereplő ns. Nagy Miklós. Kétségtelenül nem tartozott a családhoz az a „nagyságos“ miskóczi (igy!) Nagy András hajdúfőkapitány ki 1608. jun. 13. Gyulafehérvárott kelt oklevélben Báthori Gábor fejedelemtől a nagybajomi váron kívül huszonnégy helységben kapott birtokot; ezek között voltak bizonyos Szabolcs megyei dancsházai részek is⁵⁾. Nagy Andrásra később a szeszélyes fejedelem megharagudván egy vadászaton saját kezével ölte meg⁶⁾. Nagy András nőtlen ember lévén⁷⁾ familiája nem terjedt tovább.

Adatok hiányában a jelenleg is élő Dancsházy családot még az 1595-ben élt Miklóssal sem sikerül izenként összekötnöm, az ő, kitől a leszármazás folytonos, a XVII. század derekán Dancsházán birtokos Nagy András volt. A család részére kiadott nemesi bizonyáglevelek Andrásig vezetik vissza a családfát. Andrásnak a nemesi bizonyáglevelek szerint nemcsak curiája s birtoka volt Dancsházán, hanem czimeres nemeslevele is⁸⁾; hogy kis mikor kapta ezt az armálist, arról nincs említés téve. András 1667-ben Oláh Lukácscsal együtt zálogba vette Dancsházán losonczy Bánffy Gábor kolozsvári vicekapitány minden portióját és tartozékait 60 tallérért vagyis 120 magyar frt-ért⁹⁾. Valószínűleg volt jószága Nagybajomban is, mert ott 1732-ben fiai részbirtokosok. Négy fia Mátyás, György, István és Benedek, István kivételével családtörzseket alapítottak.

1) Hahn: II. 177., 179. 180.

2) A nevezett Balászt az adórovók 1556—64 években folyton mint a gerlai uradalom egy nyolcadának urát emlegetik. 1561-ben is fel van véve a békésmegyei nemesek sorába. (V. ö. Dr. Karácsonyi János: Békésvármegye története III. 112.) (szerk.)

3) V. ö. Osváth: 317. old. alól a jegyzetet.

4) Az Ábrányf család történetét l. Karácsonyi id. műve 9—16 oldalain. A midőn a gerlai uradalom a török iga alól felszabadult, annak visszaszerzésére egyetlen Ábrányf sem jelentkezett, csupán csak a női ágon leszármazó távoli rokonok tettek visszaszerzésére sikertelen lépéseket. (szerk.)

5) Orsz. It. N. R. A. Fasc. 957. No. 44. Fol. 170. §. 13.

6) Osváth: 500.

7) U. ott. 501.

8) Bihar vm. nemesi biz. levele 1815. VIII 1-ről mely átírja a család 1766. VII 21-iki testimonialisát, a Dancsházy család toldi levelesládájában és Osváth 317. l. — Bihar vm. 1820-ban is adott biz. levelet a családnak.

9) Orsz. Itár. Kir. táblán elintézett perek. IV. 275.

I. Mátyás ága.

Mátyás a XVII. század derekán született. 1732-ben birtokos Dancsházán¹⁾ kívül Nagyabajomban is, mikor az 1734. évi neoaquistica commissió előtt nagy és kisbajomi részekre igényt tartott²⁾, de a kisbajomi birtokjogáról elég irással nem rendelkezvén, ennek elvesztésére ítéltetett. 1722-ben egy egységlevélen tanuként, mint nobilis persona szerepel³⁾. Három fia volt: István, Péter és György. István 1732-ben birtokos volt Dancsházán és Nagyabajomban⁴⁾. Péter 1732-ben Nagyabajomban birtokol s 1734-ben igényt táplál a neoaquistica commissió előtt is e birtokra, 1745-ben mint dancsházi lakos ellentmond Esterházy herceg beiktatásának Nagy János unokatestvérével együtt egy telekre⁵⁾ s ez alkalommal a váradi káptalan előtt teljhatalmú megbizottat vall⁶⁾. Péter fia László ugyancsak 1745-ben tiltakozik a herceg beiktatása ellen egy nagybajomi curia miatt melyben lakik⁷⁾. A kir. kisebb cancelláriának 1778. évi requisitorium mandatumára 1779-ben a váradi káptalan átírja a László, unokatestvére Mátyás, valamint rokona dancsházi Nagy Benedek nemesi jogairól szóló bizonyáglevelet⁸⁾. A harmadik testvér György az 1732-iki összeírásban⁹⁾, valamint 1734-ben az újjászerezési bizottság előtt, szintén szerepel a dancsházi birtokosok közt. Fia Mátyás is bele van foglalva a fent említett 1779-iki bizonyáglevélbe. Mátyás és László Nagyabajomban laktak.

II. György ága.

György atyja után birtokos volt Dancsházán¹⁰⁾. Alkalmasint 1732. előtt halt meg. Idősebb fia István 1732-ben és 1734-ben birtokos ugyanott s igényt tart bizonyos nagy- és kisbajomi földekre is¹¹⁾. Három fia közül Mihály Dancsházy néven vétetett fel az 1754 5-iki nemesi összeírásba, míg többi rokonai (Benedek kivételével ki szinte Dancsházy) Nagy néven szerepelnek abban. Mihály valamint testvérei Péter és László később Füzesgyarmatra (Békés vm.) költöztek¹²⁾. A kisebb fiu János 1734. előtt egy fél telket vesz zálogba Uj Istvántól¹³⁾ Dancsházán, hol 1734-ben

1) Orsz. Itár. Nemesi biz. lev. és Neoaquistica iratok.

2) U. ott. A neoaquistica iratok Bihar vm.: Nagyabajom és Kisbajom és Osváth: 504.

3) Neoaquistica: Nagyabajom.

4) Osváth: 317. és 504. és Orsz. Itár: Neoaquistica: Nagyabajom.

5) Orsz. Itár: N. R. A. Fasc. 1467. No. 28.

6) U. ott. Index N. betű pag. 33. A neve: egregius Petrus Nagy Dancsháziensis-nek iratik.

7) U. ott. Kápt. elenchus N. betű 1778. No. 424. és 1779. pag. 397.

8) U. ott. N. R. A. Fasc. 1467. No. 28.

9) Osváth: 317.

10) Nemesi biz. levél. (Dancsházy-Nagy család toldi levelesládájában.)

11) Orsz. Itár: Neoaquist.: Nagyabajom.

12) Családfa a Dancsházy-Nagy család toldi levelesládájában 1818-ból.

13) Orsz. Itár: Neoaquist.: Dancsháza.

birtokos volt. 1745-ben Bagossy Pál és Vas Mihály beiktatásának¹⁾ 1745-ben Esterházy herceg beiktatásának mond ellent; ez utóbbinál unokatestvével Péterrel együtt, egy telekre Dancsházán. Egy fia volt: János.

III. Benedek ága.

Benedek, András legkisebb fia, ki 1680. kör. született a debreceni főiskolán végezte tanulmányait, hol 1700. decz. 19. subscribált²⁾ s 1709. körül bihartordai ref. lelkész volt³⁾. Ő is birtokos Dancsházán és Nagy-bajomban⁴⁾. Arra, hogy birtokos nemesek ref. papságot vállaltak példa ugyanabból az időből körösnadányi Nadányi János nagybajomi ref. lelkész⁵⁾. Benedek 1738-ban a váradi káptalan előtt litterae cessionales-t kap.⁶⁾ Három fiától a családnak három ágazata származott.

A) Benedek ágazata:

Benedek 1705—10- között született, kiképeztetését ő is a debreceni ref. kollégiumban nyerte, melynek törvényei megtartására 1721. okt. 12-én kötelezte magát neve aláírásával⁷⁾. Ősi birtoka volt Dancsházán kívül Nagy-bajomban is s feleségül vevén leányágon a panaszi Pázmány családból származó Társy Katát, T. Mátyás és Somogyi Erzsébet egyetlen gyermekét, a Pázmány birtokokban Bereityó-Szt.-Márton községben, Szomolyom, Szt.-Dienes és Ujlak pusztákban, valamint Berettyóujfalu városban jelentékenyen részesedett⁸⁾. Ő volt a család legvagyonosabb tagja. Kezében tartotta azokat a földeket is, melyeket Bánffy Gábor, nagatyjának 1667-ben elzalogosított volt. 1745-ben a váradi káptalan előtt Dancsházán három telekre és minden tartozékaira bejelenti tiltakozását Bagossy Pál Bihar vm. táblai ülnök által nyert donatió ellen, mely birtokot összes elei háborítatlanul birtak és szülei mind maig birtokolják⁹⁾, Bánffy Farkas is a zálogos birtokra vonatkozólag per indítására biztatja Dancsházy Benedeket¹⁰⁾. Benedek azonban tiltakozását 1750-ben visszavonván¹¹⁾ a királyi táblán folytatott hét esztendeig tartó per után kiegyeztek a felek 1753. okt. 14. „Én is Dancsházi Nagy Benedek ezen Amicabilis Punctuminak a Tordai-ut hosszában levő 6 vékás földem(ne)k resignatiójával subscribalok“.

¹⁾ *Orsz. ltár*: Kir. táblán elintézett perek IV. 275.

²⁾ *Thury Etele*: Iskolatört. adattár. (Debreceni tanulók 1560—1800-ig.) 179. l.

³⁾ *Osváth*: 602.

⁴⁾ *U. ott.* 504.

⁵⁾ *N. J.* VIII. 7. 12.

⁶⁾ *Orsz. ltár*: Váradi kápt.-elenchus N. betű pag. 185

⁷⁾ *Thury*: 200.

⁸⁾ Családtört. jegyz. 1 14. évf. 120—122.

⁹⁾ *Orsz. ltár*: Királyi táblán elintézett perek. IV., 275. Úgy látszik öreg D. Benedek tordai pap vésnégére dancsházi birtokára költözött.

¹⁰⁾ Eredeti levél az *Orsz. levéltárban* Kir. tábl. per. IV., 275. Czimzése: Generoso Dno Benedicto Nagy de Dancsháza. Titt. Dno benevolo observando. Dantsháza: Aláírás: Maradok kegyelmednek jóakaró kész szolgája Bánffy Farkas.

¹¹⁾ *U. ott.* Váradi kápt. elenchus 1750. D. betű pag. 7.

P. H.¹⁾ 1745-ben rokonával Orbán Istvánnal Esterházy hercegnek beiktatása ellen tiltakozik egy általuk Kodormány jogon (tk. Pázmány jogon) birt berettyóújfalusi curia és sessió miatt²⁾. 1746-ban Naményi Ignác — kit osztályos atyafinak ismernek el 1750-ben — pert folytatott ellene és rokonai ellen a Pázmány-féle birtokokért³⁾. 1750-ben Kodormány Györggyel együtt a leleszi convent előtt szerepel⁴⁾. 1754-ben teljhatalmú megbizottat vall⁵⁾, 1755-ben Baranyi Miklóssal folytatott birtokperben, rokonaival együtt kiegyezik⁶⁾ 1761-ben Orbán Istvánné Szilágyi Mária rokonával együtt, 205 vonás frt.-ért zálogba veszi rokonainak Hegyessy Istvánnak, Andrásnak, Péternek és Pálnak berettyószentmártoni birtokát⁷⁾, 1760-ban feleségével együtt a berettyóújfalusi Pázmány-féle curiában lévő részét 20 esztendőre 200 vonás frt.-ért zálogba adja Domonkos Ferencznek és feleségének Nagy Sárának⁸⁾ s 1769-ben, mint feleségének Társy Katának és Orbán Rebekának teljhatalmú megbizottja a váradi káptalan előtt tiltakozást jelent be⁹⁾. Abban a birtokperben, melyet kémeri Thordai Ferencz indított a b.-sznt.-mártoni közbirtokosság ellen, D. Benedek 1772-ben Váradolaszira idézést kapott¹⁰⁾ és a tárgyalás 1773-ban tartott meg eredmény nélkül¹¹⁾. 1776-ban ügyvédet vallott¹²⁾ míg 1777-ben nemesi voltáról kapott bizonyáglevelet¹³⁾. Birtokos nemességét különben az 1754/5-iki vizsgálóbizottság is elismerte s erről Biharvármegye 1768-ban neki és egész családjának bizonyáglevelet állított ki.¹⁴⁾ 1778-ban teljhatalmú megbizottat vallott,¹⁵⁾ de ez nem lévén elég, még ugyan ebben az évben ügyvédet vallott a váradi káptalan előtt is.¹⁶⁾ E káptalan átírja 1779-ben a Dancsházy Nagy Benedek és rokonai Nagy László és Mátyás nemesi voltát bizonyító oklevelet.¹⁷⁾ Korán elhalt öccse József dömsödi esperes-lelkész árváinak ő volt a gyámja s haláláig ő képviselte ügyüket a dömsödi Hajós György ellen folytatott perben. Benedekről 1779-ben kelt az utolsó irat s nagyon valószínű, hogy ez időtáiban, 1780. kör. halt

¹⁾ *Orsz. ltár*: Kir. tábl. per. IV., 275. Eredeti, magas intelligentiát eláruló írása volt, de kissé reszkető keze. Lehetséges, hogy nem is az alig 45 éves Benedek írta, hanem apja Benedek, az akkor 70 éven felüljáró tordai pap.

²⁾ U. ott. N. R. A. Fasc. 1467. No. 28.

³⁾ *Gr. Teleki ltár*: Pázmány per. 1750. Litt. CC.

⁴⁾ *Orsz. ltár*: Leleszi elenchus X. köt. D. betű Act. No. 97.

⁵⁾ U. ott. Váradi kápt. N. betű. 357. pag.

⁶⁾ *Teleki lt.* Pázmány per. 1755. No. 51. és 1755. No. 8. D. E.

⁷⁾ Eredeti irat a Dancsházy-Nagy család toldi levelesládájában.

⁸⁾ U. ott.

⁹⁾ *Orsz. ltár*: Váradi kápt. elenchus N. betű pag. 91.

¹⁰⁾ *Teleki lt.* 1772. U. U.

¹¹⁾ U. ott. 1773. XX.

¹²⁾ *Orsz. ltár*: Váradi kápt. N. betű pag. 172.

¹³⁾ U. ott. Váradi kápt. N. betű. pag. 7.

¹⁴⁾ Eredeti 1815-ki bizonyáglevél, mely átírja az 1766. évit, a Dancsházy-Nagy család levelesládájában Toldon.

¹⁵⁾ *Orsz. ltár*: Váradi kápt. N. betű pag. 357.

¹⁶⁾ U. ott. pag. 759.

¹⁷⁾ U. ott. pag. 397.

meg kb. 75 éves korában. Hat gyermeke maradt: Erzsébet, József, Benedek, János, Zsuzsánna és Sándor.

I. Erzsébet Nagy Sámuelné, úgy látszik leghamarább kivált a családból, mert, míg többi testvérei, kik alkalmasint osztatlanul bírtak atyjukkal nem szerepelnek külön a Thordai Ferenczel folytatott perben, addig ő atyja mellett külön fel van említve.¹⁾

II. József 1750-ben subscribált a debreczeni főiskolán.²⁾ Valószínűleg azonos a D. Józseffel, ki 1763---6. Tépén (Biharm.) jegyző volt.³⁾ 1783-ban Baranyi Péter özvegye Szilágyi Mária a váradai káptalan előtt teljhatalmú megbízottjának vallja.⁴⁾ Egyetlen fiának Dánielnek csupán a neve maradt fenn,⁵⁾ azonban valószínű, hogy ő volt az a D. Dániel debreczeni deák, kit villám sújtott agyon a XVIII. század végén, mely szomorú esetet valamelyik togatus diák versben örököltette meg.⁶⁾

III. Benedek Berettyó-Szt.-Mártonban lakott s ottani és dancsházi birtokán gazdálkodott. 1784-ben a váradai káptalan mandatum requisitorium mellett átírja a berettyószentmártoni közbirtokosok s így D. Benedek ügyében tartott vizsgálati jegyzőkönyvet⁷⁾ 1788-ban Tatán, (Komárom vm.) mint tanú unokatestvérének osztálylevelét írja alá.⁸⁾ Felesége Czeglédy Sára volt. 1799. júl. 25-én Berettyó-Szt.-Mártonban tanúk jelenlétében, de sajátkezűleg írott végrendeletet tesz: „Én alább megírt a ki is hosszas sinlődése miatt látván életemnek végét. . . . kívántam kedves feleségem és gyermekeim között tulajdon magam *aquisitumomból* álló javatskáimat felosztani, kinek mitsoda jószághoz hajlandóságát látván“.⁹⁾ E szerzemény javak között felsorol a végrendelet 2 szőlőt, 5 hámos lovat, 32 gulyabeli marhát, 2 tehenet, 100 juhot, több sertést (számukat nem említi) 4 szekeret, ekét, búzát, szénát és 900 frt.-ot. A gyermekek (Erzsébet kivételével, ki korán meghalt) 1. Sándor, 2. Gábor, 3. László, 4. Ferencz, 5. Péter, 6. Sára, 7. Kata és 8. Gergely az ősi javakat atyjok halála után is (ki az 1815. évi ns. biz. lev.-ben *néhai*) osztatlanul bírták, mert osztálylevelük csak 1821. III. 10, kelt.¹⁰⁾ Ez alkalommal a b.-szt.-mártoni két curia, s a b.-szt.-mártoni, szt.-dienesi, újlaki és szomorúpusztákön levő szántó- és kaszáló földek kerültek osztály alá.

1. Sándor 1766—70 között született¹¹⁾. A toldi levelesláda iratainak

¹⁾ *Teleki lt.*: Pázmány perek. 1772. V. V., 1773. XX.

²⁾ *Catalogus omnium civium scholae Debrecziensis* (Dancsházy Sándor adata.)

³⁾ *Osváth* 593.

⁴⁾ *Orsz. ltár*: D. betű pag. 579.

⁵⁾ 1818-iki családfa a Dancsházy-Nagy család levelesládájában Toldon.

⁶⁾ görzsönyi Vargha János ügyvéd debreceni diákkori jegyzőkönyvében (g. Vargha-cs. löbi levelesládájában.)

⁷⁾ *Orsz. ltár*: kápt. elenchus. D. betű pag. 775.

⁸⁾ Eredeti irat a g. Vargha család löbi levelesládájában.

⁹⁾ Eredeti irat a Dancsházy-Nagy család toldi levelesládájában.

¹⁰⁾ Eredeti irat a Dancsházy-Nagy család toldi levelesládájában.

¹¹⁾ Két különböző adat u. ott. 1816-ban 50 évesnek. 1838-ban 68 évesnek mondatik.

nagy része vele foglalkozik. Majd ötven olyan irat van ott, mely arról szól, hogy 1813—43 között különböző földdarabokat, szántót, kaszálót s beltelket egyaránt B.-Szt.-Mártonban és a körülötte fekvő pusztákon leginkább, de Pusztá-Toldon is hosszabb-rövidebb időre zálogba vett. A zálogos levelek legnagyobb részt pár holdról szólnak csupán, legnagyobb volt köztük az 1831-ben br. Rudnyánszky Sándortól ill. feleségétől br. Dessewffy Emiliától vett $370\frac{1}{2}$ hold föld, ($188\frac{10}{16}$ hold szántó, $181\frac{14}{16}$ kaszáló), melyért több ezer forint zálogösszegezen kívül, évenként 189 frt. bért fizetett. Egyéb kifizetett zálogos összegei 8375 frt.-ra rugtak. Örökáron csak 330 frt.-ért vett földet¹⁾, de a zálogos javak egy része is — ki nem váltatván tulajdonosaik által, — D. Sándor birtokába jutott. Felesége toldi Balogh Katalin révén Pusztá-Toldon (Bihar-vm.) kapott birtokot. 1838-ban nemesi utilevelet kapván, ez így írja le D. N. Sándort: 68 éves, alacsony, zömök termetű, hosszú ősz tömött hajú, kék szemű, kerek ábrázatú jobb arcán szemölcs, a balon sebhely, orra rendes, bujásza őszös gesztenye színű²⁾. 1847-ben halt meg s gyermekei háromszor osztoztak 1.) 1847. jul. 22., mikor ötfelét ment a vagyon. (Benedek meghalt előbb magtalanul). Felosztották ekkor a házbeli javakat, gazdasági eszközöket, lovakat (egyre 3 drb. esett) marhákat (egyre 1640 frt. érték) sertéseket (egyre 12 drb.) s a nyomtatásra váró termést. 2.) 1848. febr. 28. osztoztak négyen mikor József testvérük magtalanul meghalt, ennek ingóságain lovakon, szarvasmarhákon, szekereken. 3.) 1848. ápr. 29-én osztották fel az ingatlan vagyont, osztatlanul hagyván a b.-szt.-mártoni két szárazmalmot, molnárházat, a herpályi 9 hold földet és az ottani kuralis épületet s a Bihari hegyen levő szőlő harmadrészét, pajtát és szőlő eszközöket. A felosztott birtok $920\frac{1}{2}$ katastralis holdat tett ki s a következő részekből állott: Berettyó-Szt.-Márton: beltelék $10\frac{15}{32}$ hold, ugyanott s a pusztákon külső föld $737\frac{1}{32}$ hold; Vánocsod külső föld 60 hold, P. Told belsőtelék 3 hold, külső föld 110 hold. Egy testvérré $232\frac{24}{32}$ k.-hold esett. Ez ingatlan 1852-ben megapadt, mivel br. Rudnyánszky ekkor a zálogos földet a Dancsházy örökösöktől 8445 frt.-on kiváltotta; de viszont 1853-ban a testvérek 785 ezüst fort. ráfizetés mellett megveszik Pap Gáborné Töltéssy Zsuzsánna b.-szt.-mártoni belső lelkét és $38\frac{1}{2}$ kat. hold földjét, melyet apjuk 1837-ben 370 ezüst frt.-ért zálogba vett volt. Sándor gyermekei voltak: a) Sándor, b) Zsuzsánna, c) József, d) Zsófia, e) Katalin f), Benedek.

a) Sándor szül. 1795. kör., az osztály szerint neki a toldi birtok jutott, s azonkívül Szt.-Dienesen és Szomolyomban egy-egy rész, összesen $232\frac{24}{32}$ kat. hold. Szerzett azonkívül némi zálogos földet is³⁾. Toldon lakott és gazdálkodott. Feleségétől vetési Farkas Rozáliától négy gyermeke

1) Ez iratok mind a Dancsházy-Nagy család toldi levelesládájában vannak.

2) Eredeti irat u. ott.

3) U. ott.

származott. Terézia (†) urai Uray Lajosné. Albert (1827. IV. 11—1904.) toldi birtokos, kinek korán elhalt feleségétől Nagy Esztertől: Ilona (Kaizler Albertné Debrecenben) és Toldon gazdálkodó Ferencz (sz. 1867.) gyermeke született. Ferencz fia Sándor (szül. 1890.) ref. s.-lelkész Püspökladányban, lánya Berta Toldon lakik. Gyula (1831—907) az 1860-as években a Fejér vm.-i bicskei járás szolgabirája volt, később toldi birtokára költözött s ott a 70-es években a községi bíróságot is elvállalta¹⁾. Borbála (Erdélyi Sámuel földesi (Bihar v.-m.) főjegyző özvegye) Debrecenben él.

b) Zsuzsánna az 1848-iki osztálykor már nem él, helyette férje Madarász János ügyvéd, sápi (Bihar v.-m.) lakos és birtokos szerepel. Örökségét 232 kat. holdat egyetlen leánya Madarász Rózsa kapja, kinek osztálya (a zálog birtok kiváltása után) 1852-ben 147^{9/32} kat. holdat és 4800 frt. 10^{1/2} k.-t. tett²⁾.

c) József hites ügyvéd volt. 1847-ben osztozott testvéreivel az ingó javakon. 1847. decz. 28. B.-Szent-Mártonban végrendeletet tett, melyben szerzemény vagyonának, Baranyi urtól (kinek úgy látszik ügyvédje volt) kapott 25 köblös (kb. 25 hold) földjének s egyéb zálogos földjeinek örökösül unokaöccsét Tóth Sándort, ill. ennek testvéreit tette. Nem sokkal ezután József magtalanul meghalván, ősi vagyonán testvérei osztoztak³⁾.

d) Zsófia, Törös József felesége, az 1848-iki osztálykor már nem élt s így árvai Törös József és Juliánna (később Dancsházy-Nagy Andrásné) kapják a 242 kat. hold birtokot⁴⁾.

e) Katalin, Tóth Péterné, az 1848-iki osztály idején szintén nincs már életben, hanem gyermekei: Tóth Zsuzsánna Veres Jánosné, T. Sándor, Mária, Julcsa, Ágnes és Péter gyermekei öröklik az ő 242 holdját. Ez árvákról különben nagybátyjuk Dancsházy József ügyvéd is megemlékezett⁵⁾.

f) Benedek, mint a legkisebb fiu maradt a dancsházi ősi birtokban s 1831. VII. 21. a váradi káptalan előtt megveszi ehhez dancsházi Nagy Lajos rokonának dancsházi nemesi birtokát, két belső telkét, szántóit és kaszállóit 1400 v. frt.-ért⁶⁾. E vásárolt birtokot 1844. ápr. 28-iki végrendeletében feleségének Zolthay Juliánnának hagyta, ki azt el akarván adni, 1847. jul. 26. kelt hivatalos levélben Dancsházi Nagy József és Sándor osztályos atyafiaknak felkinálja⁷⁾.

A b.-szl.-mártoni levelesládákat nem nézhetvén át, a többi testvérrel aránytalanul kevesebb adatom van, így:

¹⁾ Osváth 553.

²⁾ Eredeti iratok a Dancsházy-Nagy család levelesládájában, Toldon.

³⁾ Dancsházy-Nagy család toldi levelesládájában.

⁴⁾ U. ott.

⁵⁾ U. ott.

⁶⁾ Eredeti okirat u. ott.

⁷⁾ Eredeti irat u. ott.

2. Gábor 1770. kör. született, atyja végrendeletében 1799-ben megemlékezett róla, 1821-ben osztozott testvéreivel az ősi javakon. 1818-ban Orbán Istvántól egy kaszálót vett zálogba 100 frt.-on. 1830-ban a péntekhalmi dülőben zálogba adott egy ötvékás szántóföldet bátyjának Sándornak 40 v. frt.-ért¹⁾. Felesége a Pázmány család leányági utódja: Orbán Mária volt, az 1726-ban nádori adományt nyert Orbán István lezármazója²⁾. Gábor 1840-ben nem élt már, ekkor gyermekei Gábor, Lidia (Csányi Ferenczné) József és Zsuzánna (Szilágyi Mihályné) arra a földre, melyet még szüleik zálogosítottak el, 1820-ban nagybátyjuknak D. Sándornak auctio-képen 160 Rh. frt.-ot vettek fel³⁾. Gábor 1870. körül Berettyó-Szt.-Mártonban bíróságot viselt⁴⁾. Csányi Ferenczné gyermekei (Zsuzsa, József, Ferencz, Sándor és Mihály) 1832-ben Dancsházy N. Sándor bátyjuknak zálogosítják el anyai földjüket 700 v. frt.-ért, anyjuk meg 1830-ban a péntekhalmi kaszálót zálogosítja el 70 frt.-ért ugyanannak⁵⁾.

3. László szerepel az 1799-iki végrendeletben és az 1821-iki osztálylevélben. Ugy látszik gyermektelen volt. 1817-ben Sándor bátyjával együtt veszi zálogba Jákó Ferenczné, Kodormány Sára szomolyomi szántóját és kaszálóját 2500 v. frt.-ért⁶⁾.

4. Ferencz, neve előfordul az 1799-iki végrendeletben s az 1821-iki osztálylevélben is. Közbirtokos volt B.-Szt.-Mártonban. Gyermekei Imre és Ferencz, kinek fia András b.-szt.-mártoni közbirtokos volt. Özvegyének Törös Juliánának (T. József és dancsházi Nagy Zsófia l.) 147 kat. hold birtoka volt ott⁷⁾, mit leányai örököltek, kik egymásután lettek Eröss Mihály feleségévé.

5. Péter szerepel 1799-ben és 1821-ben is. 1821-ben zálogba adja földjét Sándor bátyjának 450 Rh. frt.-on mire 1841-ben 200 Rh. frt. auctiot vesz fel⁸⁾. Fiáról Benjáminről semmi adat.

6. Sára, 7. Kata 8. Gergely örökölték atyjuktól 1799-ben s osztályt tettek 1821-ben, de róluk egyéb adatom nincs.

IV. János, Benedeknek és Társy Katának gyermeke 1735. kör. született és 1750. vétetett fel a debreceni iskolai polgárok közé. Korán meghalt, már az 1766-iki nemesi bizonyáglevélbe sincs felvéve.

V. Zsuzsánna, Töltéssyné († 1813. előtt), leánya Töltéssy Zsuzsánna Pap Gáborné 1813-ban anyai földjeit zálogba adja Dancsházy Nagy Sándornak 400 v. frt.-ért, melyekre 1837-ig 488 v. frt. auctiót kapott, végül a birtok 1853-ban újabb 785 ezüst frt. lefizetése után Sándor unokáinak:

1) Dancsházy-Nagy család toldi levelesládája.

2) V. ö. Családtört. jegyzetek. 1914. évf. 220. 221.

3) Dancsházy-Nagy család toldi levelesládájában.

4) *Osváth*: 241.

5) Dancsházy-Nagy család toldi levelesládája.

6) U. ott.

7) *Gazdaczimtár* 1897. évf. 332. 333. l.

8) Dancsházy-Nagy család toldi levelesládája.

Madarász Rózsának, Törös Imrének és Törös Juliánnának Dancsházy-Nagy András feleségének kezébe került!).

VI. Sándor szül. 1750. kör. B.-Szt.-Mártonban, 1765-ben felvétetett a debreceni ref. kollégiumba²⁾. Berettyószentmártonban közbirtokos volt. Unokatestvére Zsófia (József leánya) 1788-táján az ő házában lakott s gondjaikat is atyja halála után ő vette magára³⁾. Sándor 1821-ben még élt, de 1839-ben már nem. Egyetlen fia László volt.

b) József ágazata :

József 1715—20 táján született. 1733-ban lett debreceni deák, mikor is a seriesben Paulus Czeglédi és Stephanus Debreczeni közt ez olvasható: „Ego Josephus Nagy Dancsházi subscribo legibus Ill. Coll. Debr. Anno 1733. 25 Aprilis“. József 1739-ben Debrecenben a kisebb rudimentisták tanítója volt, 1740-ben etymologistaké, 1741-ben a poétaké. 1743. szept. 21. — 1744. ápr. 27-ig senior volt, míg az 1747-ik évet az utrechti egyetemen töltötte⁴⁾. Haza térvén külföldről Győrben választották meg lelkésznek, de a felekezeti torzsalkodások miatt nem sokáig maradhatott itt s 1752-ben a superintendens, az öreg Miskolczy János mellé „a még virágjában levő, jeles Dancsházi Nagy Józsefet jelölte, ki épen ezen időben vesztette el reményét a győri ref. egyházban maradhatását illetőleg.“ A czeglédi ref. egyház Darányi Mihályt küldte levelével Győrbe Dancsházi Józsefhez, ki márcz. 12-én átvevén az egyháznak meghívó s a superintendensnek külön levelét, áldotta a gondviselést és ígéretet tett, hogy elfogadja a meghívást. Így költözött még ugyan ebben a hónapban Czeglédre⁵⁾. Ünnepélyes felavattatása czeglédi prédikátorrá 1752. nov. 8. Dabon ment végbe, mikor is a templomban Pál apostolnak a zsidókhoz intézett levele alapján prédikált. (XI. rész 1. vers.)⁶⁾ Czeglédi papságát 1761. ápr. 6. a dömsödivel cserélte fel, hol egyuttal az esperesi tisztséget is viselte. 1753-ban házasodott Győrből, feleségül vette Szabó Erzsébetet, Kovátsy másként Szabó Sándor taiai curialis nemes és Boczor Erzsébet leányát. Úgy látszik Boczor Erzsébet volt győri származású. Házasságából négy gyermek származott. Dániel (korán meghalt) Sára, Zsófia és József. Id. József az 1766-iki Bihar vármegyei nemesi bizonyáglevél alapján Pest vármegyében 1769. III. 8. hirdettette ki birtokos nemességét s vétette fel magát és József, Sára, Zsófia gyermekeit a Pest vm.-i nemesek sorába⁷⁾. Félévvel később

¹⁾ Dancsházy-Nagy család toldi levelesládája.

²⁾ *Thury* : 272.

³⁾ *Orsz. ltár* : *Causae tabulares appellatae* V. 6207.

⁴⁾ Ez adatokat dr. Pap Károly debreceni egyetemi tanár ur szives közlése alapján adom. Két adat *Thury* könyvében is olvasható (210. 220. l.)

⁵⁾ *Földvály* : A dunamelléki ref. egyházkerület története II. 261.

⁶⁾ U. ott. II. 261.

⁷⁾ U. ott. II. 257.

⁸⁾ *Pest vm. ltár* : *Protocollum nobilitare* pag. 201. V. ö. *Kőszeghi* : *Nemes családok* Pest vármegyében 252. l.

hirtelen meghalt. Még 1769. nov. 3. a kereszteltek anyakönyvében sajátkezű bejegyzése látható s nov. 5-ikén már utódja van: „Én Váczi István, — meghalván T(iszteleles) T(udós) Dantsházi N. József uram, — ide jöttem intermalisságra 1769. nov. 5-én“¹⁾. Így maradtak árván kicsiny gyermekei, kik közül a legnagyobb is csak hat éves volt. Özvegye 1770 szept. 20. Dömsödön férjhez menvén ifj. Hevessy Gergelyhez s nem sok idő múlva meghalván, az árvák a rokonok gondozására maradtak. Gondnokuk apjuk testvérbátyja Benedek lett, majd halála után fia Sándor. Részint Berettyó-Szt.-Mártonban, részint Tatán (anyai nagyanyjuk házánál²⁾ töltötték gyermekségüket. Gondjukat szaporította az a körülmény, hogy 1773-ban elárverezvén a Dömsödön volt ingóságokat, az abból befolyó összeget 860 ft.-ot keresztatyjuk dömsödi Hajós György magáná³⁾ tartotta és még kamatot sem fizetett utána. Gondnokuk sokszor megintette Hajóst, de ez a pénzt elköltvén, vonakodott fizetni. Végre perre került a dolog s 1778-ban Pest vmegye megítélte az árvák pénzét. De Hajóssal összejátszott rokona Vechelius (Véghely) János ügyvéd, ki az ítéletek végrehajtását megakadályozta. Az új perben 1782-ben, megint igazat kaptak az árvák, de pénzükhöz nem jutottak, valamint 1785-ben a harmadik perben sem. 1787-ben a királyi tábla szintén megítélte az összeget s árverezési meghagyást adott ki Hajós ellen. De a fellebbezett per csak 1792-ben ért véget, mikor is az 1789-ben meghalt Hajós György helyett Véghely János (Hajós egyik örököse) köteleztetett, hogy a kamataival s a perköltséggel felszaporodott összeget 1200 ft.-ot fizesse ki, mi talán végre meg is történt⁴⁾. Dancsházi Nagy Sára még 1788-ban lemondott 300 ft.-ért arról az összegről testvérei javára, mi őt a Hajós elleni perben illette⁵⁾. József gyermekei voltak:

1. Dániel szül. Dömsödön 1761. május 6., meghalt kiskorában 1769. előtt, mert az akkori nemesi publicatióban már nem szerepel.

2. Sára szül. Dömsödön 1753. okt. 20. Atyja halála után anyai nagyszüleihez került Tatára s itt is ment férjhez. Első férje Szőgyi Mihály (esk. 1783.) halála után, 1801-ben görzsönyi Vargha Mihály felesége lett és részt kapott testvéreivel a Szabó-féle tatai birtokból, melyért nagynénjével csuzi Rusa Ferenczne Szabó Katalinnal 1784-ben pert folytatott⁶⁾ Sára másodszor is özvegyen maradván, 1828. ápr. 10-én halt meg Tatán.

3. Zsófia szül. 1766. aug. 25. Dömsödön. 1788-ban unokabátyjának N. Sándornak b.-szt.-mártoni kuriájában tartózkodott⁷⁾. Később férjhez menvén málosi Maller Istvánhoz, Kocsra (Komárom vm.) költözött.

1) Sebestyén Pál dömsödi ref. lelkész úr szives közlése.

2) Orsz. ltár: Causae tabulares appellatae V. 6207.

3) Eredeti a g. Vargha cs. löbi levelesládájában.

4) Eredeti iratok u. ott. V. ö. Dr. Vargha Zoltán: A görzsönyi Vargha család tört. 28. l.

5) Dancsházy-Nagy Sándor eredeti levele az Orsz. ltárban: Causae tab. app. V. 6207. percsomóban.

4. József szül. 1768. nov. 9. Tatán. Eleinte a debreceni iskolát látogatta, majd több felé meg fordult, így Kassán is töltött néhány évet¹⁾. Közelebbi adatom nincs felőle, úgy sejttem Biharba költözött vissza. Az 1818-iki leszármazási tábla szerint egy József nevű fia volt s valószínűleg ez volt az a D. N. József nagyváradi lakos, ki D. N. Lajos dancsházai birtokát elzálogosította szerepi Kelemen Jánosnak²⁾.

c) Sámuel ágazata:

Sámuel 1720. táján született és bizonyára a debreceni főiskolán végezte tanulmányait. Ő is, mint bátyja, járt külföldi egyetemen s erre előzetesen 1748. máj. 4. 1749. márcz. 10. 1749. jun. 16. és 1750-ben is cancellariai engedélyt kapott³⁾. Ugy látszik Frankfurtban járt, mert ottani tartózkodásáról bizonyítványt kellett Magyarországon felmutatnia⁴⁾. Cseh-Csuzy János prédikátor halála után 1751-ben őt hívta meg a vértessaljai pákozdi ref. egyház lelkészül. A meghívás éhen Győrben találta, hol József bátyjánál tartózkodott⁵⁾. A pákozdi jezsuita főnök Ribits Xavér Ferencz beleegyezett a választásba⁶⁾ s ezt vele levélben tudatta. A levél címzése: „Nobili ac egregio viro Samueli Dancsházi Nagy incolarum hely. conf. in. Poss. Pákozidineo Praedikatori“⁷⁾. Felavattatása 1752. nov. 8. történt Dabon. A pákozdi lelkézséget 1766-ban is viselte, mint az, az 1766. évi nemesi biz. levélből kitűnik. Két fia maradt Sámuel és Dániel.

I. Sámuel, Pákozdon született, előbb a kunszentmiklósi ref. iskolában járt, majd 1772-ben a debreceni főiskola III. osztályába iratkozott be. Elvégezvén iskoláit előbb rector, majd jegyző lett Pocsajon, később Esztár-on, hol meg is házasodott és innen Kovácsiba költözött, (mind Bihar vm⁸⁾). Ugy látszik volt ingatlana Dancsházán, mert fia József ottani közbirtokosnak iratlik. József egyetlen fia Lajos, ki 1823-ban katonai szolgálatba lépett, csak úgy tudott attól szabadulni kilencz évi katonaszkodás után, hogy dancsházai két belső telkét, szántóit és kaszállóit 1832-ben 1400 v. írt-ért eladta rokonának D. N. Benedeknek a váradi káptalan előtt⁹⁾. Ez „Árva Nemes Dancsházy Nagy Lajost illető földeknek jegyzéke 1828-ból, melyeket Néhai Nagyváradi lakos Nemes Dancsházi Nagy József uram az árva hire és tudta nélkül Szerepi Ttes Kelemen János urnak elzálogosított“ a toldi levelesláda iratai közt van¹⁰⁾.

¹⁾ Dancsházy-Nagy Sándor eredeti levele az Orsz. ltárban: Causae tab. app. V. 6207. percsomóban.

²⁾ Eredeti irat a Dancsházy-Nagy család levelesládájában.

³⁾ Orsz. ltár: Vegyes cancellaria iratok indexe.

⁴⁾ Földvára: II. 253.

⁵⁾ U. ott. II. 252.

⁶⁾ Az 1731-ki Carolina resolutio értelmében a protestáns papság, a róm. kath. clerus alatt állott.

⁷⁾ Földvára: II. 253.

⁸⁾ Thury: 309.

⁹⁾ Eredeti okirat a Dancsházy-Nagy család toldi levelesládájában.

¹⁰⁾ A dancsházi hadnagyi szék eredeti bizonyítványa (1828. X. 10.)

II. Dániel, Pákozdon született, előbb a kecskeméti iskolát járta, majd 1782-ben a debreceni kollegium I. osztályába iratkozott be¹⁾. Róla a monori (Pest vm.) ref. anyakönyvben ez a feljegyzés olvasható: „1798. jan. 7. Török Szent Miklóson lakó Notarius Nemes Dancsházi Nagy Dániel vette Felső Nyáregyházán Néhai Nemes Dinnyés János árva hajadon lányát Sárát, ugyanott Nyáregyházán eskütettem meg.“ Ugy látszik a házasság magtalan volt, mert az 1818-iki családfa utódról nem tesz említést.

* * *

Végül jónak látom felsorolni a családnak azon tagjait is, kiket a családfán elhelyeznem nem sikerült.

1. *Dancsházi Pál* 1660-ban zálogba adja berettyó-szt.-mártoni rész-birtokát B.-Ujfalú városának²⁾. Pál talán az 1667-iki dancsházi birtokos Nagy András testvére volt.

2. *Dancsházi Sámuel* 1707-ben udvardi (Komárom vm.) ref. predikátor³⁾. E Sámuel a fentebbi Pál fia lehetett s hihetőleg azonos azzal a D. Sámuellel, ki 1713-ban paksi (Tolna vm.) prédikátor⁴⁾, 1731-ben megapostagi (Pest vm.) lelkész⁵⁾, 1732-ben superintendensével gyűlt meg a baja, mikor parancsát, hogy solti kollegáját helyettesitse megtagadta. Engedetlensége miatt megfosztották állásától s csak nagy könyörgésre helyezték vissza abba⁶⁾.

3. *Dancsházy-Nagy István* furtai (Bihar vm.) jegyző 1777—1783-ig.

4. *Dancsházy-Nagy Mária* 1821. Törös Mihályné.

5. *Dancsházy-Nagy Zsuzsánna*, 1831. özv. Geszthy Istvánné.

6. *Dancsházy Gusztáv* jelenleg kassai felsőkeresk. isk. igazgató.

* * *

Czímer: kék paizsban, hármás zöld halmon ágaskodó oroszlán, jobb-jában görbe kardot, baljában ovalis alakú paizsot tartva. Sisakdisz: nincs.

¹⁾ *Thury*: 367. 379. 380.

²⁾ *Osváth*: 229.

³⁾ Komárom vm-i összeírás az *Orsz. ltárban*.

⁴⁾ *Földvár*: I. 289.

⁵⁾ *Ú. ott.* II. 7.

⁶⁾ *Ú. ott.* II. 53.

I. TÁBLA.
dancsházi Nagy András (1667) dancsházi birtokos

Mátyás 1726 1732 dancsházi és nagybajomi birtokos			György dancsházi birtokos			István dancsházi birtokos	Benedek ¹⁾ sz. 1680 kör. 1700 debreczeni deák 1709 tordai (Bihar-vm.) ref. lelkész dancsházi birtokos † 1745 után	
István 1732 dancsházi és nagybajomi birtokos	Péter 1732 nagy- dancsházi birtokos	György dancsházi birtokos	István 1732 dancsházi birtokos	Erzsébet (Kisvárdai Imre)	János János	Benedek <i>l. II. tábla</i>	József sz. 1720 kör. 1733 debreczeni deák 1747 Utrechtben tanult 1748 győri-, 1752 ceglédi-, 1761—9 dömsödi ref. lelkész és esperes 1766 ns. biz. nyer † 1769 (Kovátsy-Szabó Erzsébet, Sz. Sándor és Boczor Erzsébet leánya) esk. 1753. Győr.	Sámuel 1750. Frankfurtban tanult 1751-től pákozdi ref. lelkész 1766 ns. biz. lev. nyer. Sámuel 1772 debreceni deák pocsaji, törökszentmiklósi jegyző (Dinnyés Sára leánya) esk. 1798
1777 ns. biz. lev. nyer	1745 nagybajomi birtokos	Mátyás 1777 ns. biz. lev. nyer lak. Nagybajom	Péter lak.	László u. o.	Mihály 1754 5 ig. ns. Bihar-m. <i>Dancsházy</i>			Dániel sz. 1761 † 1769 előtt
								Sára sz. 1763 † 1828 1. Szőgyi Mihály esk. 1783. 2. görzsönyi Vargha Mihály esk. 1801
								Zsófia sz. 1766 (málosi Maller István)
								József sz. 1768 † 1828 előtt nagyváradilakos
								József † 1828 előtt dancsházi birtokos Lajos 1823—31 katona 1831 eladja dancsházi birtokát

¹⁾ Benedek az 1818-ban készült családfán András unokájának és István fiának, nem pedig testvérének iratik. Azonban az 1815. évi nemesi bizonyosságlevélben mint István testvére szerepel.

II. TÁBLA.

Benedek
sz. 1705—10 kör.
— *ki az I. táblán* —
1721 debreceni deák
1754/5 ig. ns. Bihar-m.
Dancsházy
1766 ns. biz. lev. nyer
† 1780 kör.

(Társy Katalin, T. Mátyás és Somogyi Erzsébet leánya)

Erzsébet 1772 (Nagy Sámuel)	József 1750 debreceni deák	Benedek 1799 végrendelezik (Czeplédy Sára)				János 1750 debreceni deák	Zsuzsánna † 1813 előtt (Töltéssy N.)	Sándor 1765 debreceni deák			
	Dániel † mintdebreceni deák	Sándor sz. 1766-- 70 kör. 1815 ns. biz. nyer † 1847 (toldi Ba- logh Ka- talin)	Gábor 1799 1821 1815 ns. biz. nyer † 1840 (Orbán Mária)	László 1799 1821 1815 ns. biz. nyer	Ferenc 1799 1821 1815 ns. biz. nyer	Erzsébet 1799	Péter 1799 1821 1815 ns. biz. nyer	Sára 1799 1821 1815 ns. biz. nyer	Katalin 1799. 1821	Gergely 1799. 1821 1815 ns. biz. nyer	† 1839 előtt László
				Imre 1815 ns. biz. nyer	Ferenc András (Törös Julia)		Benjá- min				
					Zsuzsa † (Eröss Mihály)		Eszter (Eröss Mihály)				
			Gábor (Csányi Ferencz)	Lidia	József		Zsuzsa (Szilágyi Mihály)				
Sándor 1815 ns. biz. nyer (vetési Farkas Rozália)	Zsuzsa † 1845 (Madarász János)	József 1815 ns. biz. nyer ügyvéd † 1848		Zsófia † 1848 előtt (Törös József)		Katalin † 1848 előtt (Tóth Péter)		Benedek 1815 ns. biz. nyer 1844 végr. (Zolthay Julia)			
Teréz (urai Uray Lajos)	Albert 1827—1904 (Nagy Eszter)	Gyula 1831—1907 szolgabíró				Borbála (Erdélyi Sámuel)					
	Ilona (Kaizler Albert)	Ferencz sz. 1867 (Bíró Jusztlina)									
	Sándor sz. 1890 ref. s. lelkész	Berta									

görzsönyi Dr. Vargha Zoltán.

42. Pálffy (tolnaszentgyörgyberei).

Komárommegyei család, melyből Mihály de Tolnaszentgyörgyberegh felesége Martonfalvay Liska Katalin, valamint gyermekei: János, István, Katalin és Éva czimeres nemeslevelet nyertek I. Lipót királytól Bécs, 1688. június 10. Kih. 1689. Győr. *(Eredeti a családnál)*

A nemességszerző Mihály, kinek a pestmegyei Nagyhartán, a veszprémmegyei Kisdémen és Győr város határában voltak kisebb birtokrészei, Győrben katonáskodott. 1694-ben szerzi Fekete-Telket és Kékest, 1695-ben pedig Kisdémet. Birtokai közül a nagyhartai a kuruczvilágban, helyesebben a kalocsai érsek tisztartójával, Csery Mihállal folytatott perében elveszett. Fia: János, feleségével, szomori és szomodori Pázmándy Gergely és Méres Katalin leányával Ilonával, a kömlödi, pusztaparnaki, kisigmándi és pusztaszentmihályi birtokrészeket kapván hozományul, Kömlődön telepedett meg, hol 1723 július 24-én végrendeletet tett. Fiai:

János, István és Mihály az 1754-55-iki nemesi összeíráskor Komárom megyében igazoltattak. Mihály unokája:

Sámuel sz. 1776. Miután a francia háborút végig harcolta, ügyvédi gyakorlatot folytatott és mint komárommegyei birtokos és táblabíró a vármegyei életben nagy szerepet játszott. Utóbb vagyona romjaival a biharmegyei Tótiba költözött, ahol 1835-ben halt meg. Művei: „Erbia vagy Abules és Agetas szivreható története“ (1811 Pest) és „Zomilla“ (1824 Pest).

József sz. 1803. A nagyigmándi járás alszolgabírája. Ő volt az, aki 1849-ben Puky kormánybiztos rendeletére, Pázmándy Dénes képviselőházi elnököt, hogy Guyon tábornok bosszujától megmentse, elfogta és Debrecenbe kísérte. Szabadságharczi szerepléseért egyébként ő is fogságot szenvedett. Öccse:

Ferencz, mint a 6. sz. Württemberg-huszárezred altisztje, 1848-ban Lenkeyvel szintén hazajött. Elesett 1849-ben a komáromi második csatában Ács közelében.

A harmadik testvér, János, mint huszárfőhadnagy és Perczel tábornok parancsőrtisztje küzdötte végig a szabadságharcot, melynek lezajlása után Kömlődön telepedett meg.

Mihály
1688 ns.
(Martonfalvay
Liska Katalin)

János 1688 1723 VII. 24 végrendelkezik (Pázmándy Ilona)	István 1688 — Veszprém m. —	Katalin 1688 (Perey Mihály)	Eva 1688				
István 1700--1755 † 1762 (ns. Vendégh Erzsébet)	Zsuzsa † 1765 (Keszey Péter)	Mihály <i>l. II. tábla</i>	János <i>l. III. tábla</i> Judith, (Kövesdy Ádám)				
Pál 1745 (bogárdi Németh Erzse) esk. 1766	Sára 1735-- 1805 1. Katz Miklós elv. 2. Tóth- Czere György esk. 1761	István 1735-- 1820 1. Fülöp Katalin † 1787 2. Gyűszü Zsuzsa esk. 1797	Mihály 1740--1811 (gönczi Szabó Klára) esk. 1777 előbb Csepel Mihályné				
		Erzse (Tóth Já- nos) esk. 1761 Krisztina sz. 1785 (Kosár András)	Sándor 1748--1830 (Darányi Erzse) esk. 1784				
			Ilona 1759--1813 (Panda Sámuel) esk. 1781 Eszter 1798-- 1870 (Zeke 1. Sággy Sán- dor) 2. Sár- esk. közö 1808 János				
		Klára sz. 1780 (Fodor Ferencz) esk. 1800	Gábor sz. 1781 Julia sz. 1782 Sára sz. 1784 † 1787				
	1: Julia sz. 1762 ‡	Károly István János sz. 1777	Mihály sz. 1777 Katalin sz. 1781 2: József sz. 1798 Julia sz. 1800 (Jókuthy András) esk. 1802				
Eszter 1767--68	Julia sz. 1769	Lajos sz. 1770	Pál 1772--77	Jusztina sz. 1773	Károly 1774--1843 (Pázmándy Ágnes) esk. 1808 Bora 1814--65 (Badicz László)	Bora 1775-- 84	Rebeka sz. 1782 (Boday Dániel) esk. 1801

II. TÁBLA.

Mihály

1707—1755

— *ki az I. táblán* —

† 1763

(ns. Szabó Sára

† 1775)

esk. 1736 II. 13 Dad

Katalin 1737--97 (Molnár János) esk. 1760	János 1738--1811 (Hetényi Julianna) 1751-- 1814) esk. 1770	Éva Bóka István) esk. 1757	Mária 1742--89 (Tóth András) esk. 1758	József sz. 1744	Julia sz. 1745	István 1747--59	
Dániel sz. 1771 I. 2. Kömlőd † 1829 1804-ben testvéreivel nemesi biz. lev. nyer. Komárom mtől (ns. Már- kus Sára 1773--1863) esk. 1799	Lidia 1. Juhász esk. 1791 2. Zámbo Sándor író (Körmendy Katalin)	Sámuel sz. 1776 III. 7. Kömlőd † 1835 1800	Mária sz. 1780 (Tóth András) esk. 1800	Lajos sz. 1783 VII. 9. Kömlőd † 1817 (bogárdi Németh Teréz) esk. 1807	Gábor sz. 1787 Kömlőd	Zsigmond sz. 1790 XII. 29. Kömlőd	József sz. 1791 †
Janka sz. 1808	Teréz sz. 1809 †	Lajos 1810-- 1898	Ágnes sz. 1814 (Németh Gábor) esk. 1831	Antal sz. 1816	Miklós sz. 1817 48-as honv. őrnagy	Teréz sz. 1820 1. Né- meth János 2. Ács Gyula	Elek 1822-82 (Pauko- vits Mária) Rozália
Eszter sz. 1802	Ignác sz. 1803 XII. 21 Kömlőd † 1880 (Tamássy Zsuzsanna) esk. 1832	Lidia sz. 1807 (Fodor Mihály) esk. 1832	Károly	József	Sámuel sz. 1813	Rebeka sz. 1813 † 1855 (Hevesi Zsigmond) esk. 1834	
Janka sz. 1832 †	Eleonóra 1835--88	Antal sz. 1840	Adolf sz. 1841 kömlödi birtokos (Ambruskó Mária)	Janka sz. 1845			

III. TÁBLA.

János
1723—1755
— *ki az I. táblán* —
† 1757

1. alsóborsai Csorba

Judith

2. felsőcsicsai

Pálffy Zsuzsa

1. István † 1769 (Mészöly Zsófia)	Ádám 1724-93 (Mészáros Kata 1726--89)	2. Éva (Kiss Pál)	Zsigmond <i>l. IV. tábla</i>	Ferencz sz. 1742	Pál 1744--1803	Zsuzsanna sz. 1746	
					1. Krasmayer Zsuzsa 1745--98 esk. 1770		
					2. Száky Éva esk. 1798		
			1. István sz. 1771	Zsuzsa sz. 1772	Julia sz. 1778	Katalin 1784-- 1835	Pál 1787-- 1836
					(Varjas Pál)	1. Mar- kus Sándor	(Nagy Zsu- zsanna)
						2. Szabó István	
	József sz. 1812	Agnes sz. 1815	Benjámín † 1817--66 (Nagy Erzse 1812--65)	Zsófia sz. 1819	Julia sz. 1822	Agnes sz. 1824	Pál sz. 1827
						Sándor 1828-71	Pál sz. 1828
							Teréz sz. 1830 (Jókuthy János) esk. 1852
	Lajos sz. 1845		Ferencz sz. 1847				
	Ádám 1768--71		Ádám (Osztyényi Rebeka 1790--1866)	Judith sz. 1769 (Jókuthy József) esk. 1793		Erzsébet 1774--1845 (Tankó Mihály)	
	Krisztina sz. 1808	Julia sz. 1811 (Tóth- Czere József) esk. 1837	Judith sz. 1813	Eszter sz. 1818	Antal sz. 1821	Mária sz. 1824 (Sárközy József)	Gedeon sz. 1828
							Lidia sz. 1831
István sz. 1759	János sz. 1760	Katalin sz. 1767	Julia (Szalayné)	Erzse sz. 1770 <i>posthumus</i> (Szeőke Péter)			

IV. TÁBLA.

Zsigmond
sz. 1740

-- ki az III. táblán --

1773 jan. 27. Győr-, 1773 máj. 24. Komárommegyétől nyer ns. biz. levelet
(Hetényi Sára † 1814) esk. 1764

János sz. 1765 VII. 4 Kömlőd †	József sz. 1768 V. 17 u. o.	Benjámín sz. 1771 IV. 12 u. o. † 1836 (Szödy Klára (Takács 1783--1843) Julia) esk. 1800	János sz. 1773 IV. 21 u. o. † 1849	Zsófia sz. 1777 (Rósa Sándor)	Teréz 1780--87	Zsigmond sz. 1785 IX. 22 Kömlőd		
			Mária sz. 1803 (Torma Ferenc) esk. 1834	Zsófia sz. 1807	Zsigmond sz. 1810	Imre Krisztina Sándor sz. 1817--44 sz. 1822 1813 (Tóth József) esk. 1838		
Teréz sz. (László 1800 István) (Kö- vesdy János)	Eszter sz. 1803 XII. 18 Kömlőd † 1860	József sz. 1810 u. o. (Farkas Zsófia)	Zsigmond sz. 1811 V. 27 u. o. (Bartus Julianna)	Mihály sz. 1812 Lidia sz. 1812	Ferenc sz. 1815 I. 9. Kömlőd 48-as honv. † 1849 VII. 2	Károly sz. 1817 V. 17 u. o. † 1888 (felső- őri Ba- ranyay Teréz) esk. 1846	Dániel sz. 1819 I. 11 u. o. -- Esz- tergom- megye-- Dániel nagy † 1870 (Mé- szöly Krisz- tina 1834-- 99)	János sz. 1822 VII. 19 u. o. 48-as honv. főhad- nagy † 1870 (Mé- szöly Krisz- tina 1834-- 99)
Lajos kömlődi birtokos (szomor- falvi Jókuthy Lidia)	Károly sz. 1868 Kömlőd † 1902	József sz. 1870 (Majer Emilia)	Benjámín sz. u. o. Emilia	József sz. 1850 VII. 7	Julia sz. 1858 u. o.	Mária sz. 1864 VI. 9 u. o.	Imre sz. 1868 III. 3 u. o.	
Margit sz. 1898 Kömlőd	Béla sz. 1900 Budapest	Edith sz. 1904 u. o.	Nemesócsa † 1909 V. 6 (lidertejedi József) Kiss Leopoldina)	János sz. 1909 V. 6 Pogrányi József)	(derfeli Pogrányi József)	(Szarka György)	huszár- őrnagy	
	Zoltán † 1904	Jenő	Aladár					
Erzse 1855--79	Ilona 1857--58	Ferencz † 1906	Krisztina (Maller Sándor)	János † 1888	Ilona (bozóki Fehér Kálmán)			

Czímer: kék paizsban, zöld alapon, jobbjában kardot, baljában vérző török főt tartó, ágaskodó kettős farku oroszlan. Sisakdisz: vérző turbános török főt átütő, kardot tartó, piros ruhás kar. Takarók: arany-kék, ezüst-vörös.

íjj. H. K.

43. Pataky.

Szatmármegyéből eredő utóbb Biharmegyébe költözött család, melyből cimeres nemeslevelet János, általa Sámuel és Ferencz testvérek nyertek Lipóttól, Bécs, 1687 szeptember 28-án. Kih. 1687 Szatmár m. (*Másolat*: Szatmár-m.)

Nemesi bizonyosságlevél kiadása tárgyában a Rápolton lakó József és István testvérek kérelmére 1759 január 22-én; a Beregszászon lakó István és András testvérek kérelmére pedig 1772 szeptember 9-én tartott Rápolton tanukihallgatás. A Rápolton lakó István utóbb a biharmegyei Széplakra költözött és 1791 június 15-én bemutatta az 1772 november 16-án Szatmármegyétől nyert bizonyosságlevelet, melyet azonban a megye, személyazonossága kellő bizonyítása hiányában nem fogadott el. Minthogy pedig István, ki ekkor már idősebb ember volt az igazolásnak személyesen utánna nem járhatott és csakhamar el is halálozott, fiai József és Ferencz pótolták a fennálló hiányokat és 1825-ben ismétellen bizonyosságlevél kiadásáért folyamodtak, melyet az év május 3-án el is nyertek.

Pataky							
János 1687 ns.			Sámuel 1687 ns.			Ferencz 1687 ns.	
János			Mihály		Mihály	János	
István	Bálint	Sámuel	Ferencz		1759 néhai (Bihary Erzse)	1759 néhai lak. Rápolton	
János			István		Ferenc	Anna	János
Ferencz József		Ferencz	János		1759 néhai	(rápolti Nagy Pál)	1759 lak.
Péter József	Mihály	lak. Kis-Léta	u. o.		lak. Rápolton	András	Ferencz
						Kántor-jánosi	1759 néhai
		József			István		1772 néhai
		1759			1759	István	
		1772 ig. ns. lak. Rápolton			1772 ig. ns. Rápoltról, Széplakra (Bihar-m.) költözött † 1791 u.	lak. Gebe	
						András	József
						1772	1772
		József			Ferencz	lak. Gebe	u. o.
		1825 ns. biz. nyer lak. Tasnád			1825 ns. biz. nyer lak. Margita (Barody Erzsébet)		
					József sz. 1823 (Gargóczy Zsuzsa)		
		Julia			József		
		sz. 1853 III. 28					
		† 1888 I. 11					
		(Bereczky Lajos					
		sz. 1850 IX. 24					
		† 1910 I. 28)					
		esk. 1873 III. 11					

44. Szabó (irszai).

Az irszai Szabó-cs. első ismert őse, a N.-Körösön lakó Vasnaky Szabó István volt, személyére nézve ugyan még nem nemes de utódainak története nem lenne teljes, ha az ő neve kimaradna belőle.

A körülmények arra vallanak, hogy nem volt nagykörösi születésű, más valahonnan költözhetett oda; ezen feltevést látszik ugyanis bizonyítani azon tény, hogy jobb módja daczára sem hagyott gyermekeire ott lakóházat. Vagyonosabb voltát azon körülményen kívül, hogy gyermekei a manumittálás és nemességszerzés mindenestre tetemesebb költségeit elbirták, még Nagy-Körös város előljáróságának 1654 július 29-én, Mihály fia kérelmére kiállított bizonyítványa is valószínűbbé teszi, melyben az foglaltatik, hogy Vasnaky Szabó István és egyik fia János, e városban lakván, ott istenes életet éltek és „sok ügyefogyott árváknak oltalmazói, táplálói, dajkái” voltak, tehetségük szerint. „Vasnaky” mellékneve talán azt a helyet jelöli, a hol ő vagy elei állandóan laktak. Ilyen nevű helység ma ismeretlen, de hasonló van és ez a baranyamegyei VásznoK. Nem lehetetlen, hogy ez volt a család bölcsője annyival is inkább, mert a család egyik tagját Mihályt 1650-ben egy oklevél egyenesen „*Szabó alias Vasnoki*”-nak említi. Lehet azonban az is, hogy VásznoK volt a család eredeti neve, melyhez a „Szabó” ragadványnévül csatlakozott, valamelyik előd foglalkozása után. Hogy ezen két feltevés közül melyik a helyes, el nem dönthető, de annyi tény, hogy míg a VásznoK név a család egykori származási helyét jelölheti, addig a Szabó név mindenestre az elődök mesterségére utal. A VásznoK melléknevet azonban már István közvetlen utódai sem igen használták, úgy, hogy — hangzatosabb volta daczára — nem került már az armálisba se, sőt a későbbi utódoknál teliesen fedésbe is ment.

István életéről más adatot nem ismerünk: sem gyermekei felszabadoítását, sem azok megnemesítését nem érhetle már meg. Három fia maradt: János, Mihály és András, akik Gyöngyössy Mihály nejének Bolder Zsuzsannának nagykörösi nemesi házhelyén laktak, mint inquilinusok és kiket 1646 táján Gyöngyössy — felesége beleegyezésével — hűséges szolgálataikért felszabadoított, a mint azt 1653-ban az esztergomi káptalan előtt beismerte. Manumittálásuk csak első lépés volt a nemességszerzés felé, a mely három év mulva szintén bekövetkezett.

Az eredeti nemeslevél nincs már meg a család birtokában, de az utódok nemességigazolási pöréből, valamint a Pestm. által 1652 márcz. 15-én Füleken kiadott eredeti testimoniálisból — a mely szerint a nemességszerzők a vármegye nemeseinek sorába felvétettek — kitűnik, hogy Szabó János felesége Hodas Anna, leánya Zsuzsanna, valamint testvérei: Mihály, neje Simon Anna, leánya Katalin; András, neje Keresztes Erszébet, leánya Erzsébet 1649 május 20-án Pozsonyban kelt

czimeres nemeslevéllel III. Ferdinándtól nemességet nyertek. Kihirdette Pestm., 1649. szept. 16-án Füleken tartott közgyűlésén.

A ma élő családtagok a főszerező János utódai, míg a másik két mellékszerző ága hamarosan kihalt. A legfiatalabb testvérnek Andrásnak, a nemeslevélben említett leányán Erzsébeten kívül, más gyermeke — tudunkkal — nem volt; Mihály leszármazói azonban még körülbelül egy századon át éltek.

Ezen Mihály „Szabó alias Vasnoky“ néven 1650-ben zálogba vette 70 tallérért Ramocsaházy Istvántól annak elhagyott kőrösi házhelyét. 1651-ben mint nagykőrösi senator a város részéről kifizeti Ráday András pesti alispánnak Pótharasztja pusztáért a 160 tallér árendát. 1665 és 1671-ben városi főbíró s ekkor „vásnoki Szabó“ Mihálynak iratlik. 1678-ban halhatott meg. Az ezen évi megyei összeírásban még előfordúl, de még ugyanez évben Nagykőrösről özvegye Simon Anna folyamodik a megyéhez, hogy osztoztassa meg. Ezen osztoztatás azonban ekkor, valami oknál fogva nem történt meg, hanem csak 1680-ban, a melyhez Bélyeky Pál alispán a Kecskeméten lakó Deák Pál, a Kőrösön lakó Buda Péter, Beretvás István és Kalocsay János esküdteket rendelte ki.

Mihálynak három gyermeke volt: Katalin, Mihály és Ilona.

Ezek közül Katalinról egyedül a nemeslevélben van csak szó; korán, alkalmasint leányfővel halhatott meg; legalább már 1678-ban sem ő, sem utódai nem említetnek.

Ilona 1678-ban még élt; de már 1680. febr. 27-én néhai. Nagy-Kőrösön lakott.

A harmadik testvér Mihály, szintén nagykőrösi lakos volt és 1679. végén halhatott meg. 1678, még élt; de már 1680. febr. 27-én felesége Barkó Katalin özvegy. Két gyermeke volt: Mihály, ki 1680-ban még gyermek és alkalmasint ifjan halt el. Benne halt ki Mihály ága; legalább Judit nővére 1758-ban kihaltnak mondja ágát. Leánya Judit — Mihály testvére — atyja halála után születhetett, miután az 1680. évi osztály idejében még nem említetik. 1746—58. között Irsán lakott mint nemes Varacskey András felesége, illetőleg az utóbbi évben özvegye.

A jelenleg élő család őse: János, a nemesség szerzője, kiről már atyjánál is megemlékeztünk, midőn említettük Nagy-Kőrös városának 1654-iki bizonyítványát, mely istenfélő és jótékony voltát igazolja. Idővel, úgy látszik, nehéz anyagi viszonyok közé kerülhetett, mert az idők mostohasága miatt — mint azt egy később felemlítendő oklevél kifejezi — annyira elszegényedett, hogy a pestmegyei Hévizre költözvén, ott önként jobbágyságra adta magát a gróf Esterházyak keze alá. Fia:

Gergely szintén Hévizen lakott, hol egy időben bíróságot is viselt. Jobb anyagi helyzetbe kerülvén, természetesen régi nemesi jogai vissza-

szerzésén gondolkodott. Erre talált is módot, amennyiben földesurától, gr. Esterházy Sándor és gr. Esterházy M.-Magdolnától 110 tallért érő hat ökrön, két tehénen, továbbá 50 rh. forint és 80 kila buza árán megváltotta magát.

Az 1716. decz. 16-án Calántán kelt ezen újabb manumissionalis levél szerint ez értékeket eredetileg köicsön adta Esterházynak; de mivel annak visszafizetését nem kívánta, az hálából két „nevedékeny” fiával Jánossal és Mártonnal együtt szabaddá tette. Ezen oklevélben különben gr. Esterházy maga is elismeri, hogy Gergely atya János „mindenkor igaz nemes embernek tartatott lenni, ki az időnek sok mostohasága végett az Jobbágyságnak terhe alá adta magát”. Megengedi Gergelynek, hogy ha „régii Nemesi szabadságából megfogyatkozna is, ezen manumissionálisomnak erejével valamikor teczik, magának és maradákinak minden ellentartás nélkül Nemes levelet szerezhessen”. Erre azonban nem volt szükség, mert Gergely nemesi voltát a vármegye is elismerte, amint az, az 1725., 1726. és 1727. években reája kirótt évi 5 fr. 84 dénárnyi taxának lefizetését igazoló nyugtatványokból látható. 1731 ápr. 22-én tett végrendeletet, melyből kitűnik vallásossága. A hévizi Sz.-Miklósról nevezett templomnak 50 német forintot, egy harang beszerzésére pedig 100 tallért hagyományozott, a templomban nyugvó fiai emlékére. Végrendeletéből tudjuk, hogy Irsán, Mikebudán, Dánszentmiklóson és Nyáregyházán voltak zálogos részei, Hévizen pedig 3 szőlője. Felesége neve ismeretlen, csupán az bizonyos, hogy e végrendelet keltekor még élt. Fiai közül Márton alkalmasint fiatalon, de mindenestre utódok nélkül halt meg. A felszabadítólevélben még benne van, de már atya végrendelete nem említi. Fiai közül:

a) István, Hévizen született. Iskoláit Budán végezte, a mi után az egyházi pályára lépett, melyet a mácsai plébánián kezdett meg. 1725-ben hévizi, 1726—31. táján bicskei, utóbb 1737. turai, majd 1744. ecsegi plébános volt. Mint ilyen tett végrendeletet Ecsegen 1746. május 7-én, mely után pár napra ugyanott meg is halt; már e hó 25-én nem élt. Végrendeletében összes vagyonát három részre osztva: két részt testvére fiainak, Lőrincznek és Jánosnak, a harmadik részt pedig Petykó Annának hagyományozta. Ezen Petykó Anna, feleszi Kovács István özvegye volt Monostorról, kit fiával Áronnal együtt, István plébános, még Turán laktakor — 1737. körül — háza vitelére magához fogadott olyformán, hogy — kivéve a parochialis jövedelmeket — minden jövedelmében felesek lesznek. Ennek leánya Szabó Lőrinczhez menván férjhez, István hagyományának ezen harmadik része is, ha nem is teljesen, de visszatért a család birtokába. Visszatérve István plébánosra; ő tartható a család vagyoni és egyéb tekintetbeni emelkedése egyik fő előmozdítójának, ki ha nem is hagyhatott unckaöcscseire nagyobb fekvő vagyont;

de — a mint számos adat bizonyítja — tetemes pénzösszeg felett rendelkezven, ilyeneken hagyományával azok anyagi jólétét mindenestre nagyban elősegítette; ezenkívül természetszerűleg neveltetésükre is nagy befolyást gyakorolt. Testvére:

b) János. Hévizen lakott és ott van eltemetve a templomban. 1725. jan. 17-én még élt, de már 1731. máj. 8-án nem; még atyja előtt halt el. Már 1720. máj. 26-án nőül bírta Thassy-Becz Péter és Szilvay Terézia leányát Máriát Gyöngyösről, aki túlélve férjét, utóbb körülbelül 1732-ben bibithi Horváth Imre neje lett. Meghalt 1737-ben február 3. és május 8. között. Élete utolsó évében, 1737. jan. 10-én Irsán végrendekezett, február 3-án pedig első férjétől származó két fia Lőrincz és János között osztályt létesített. Végrendeletéből tudjuk, hogy irsai őstől maradt részét első férje Szabó János váltotta ki a zálogból. Birt Irsán kívül Mikebudán is. Két fia anyjok újbóli férjhezmenetelekor Irsára kerülvén és ott utóbb örökölvén, ott is telepedett meg. Fiatalabb fia:

János, szül. 1729. dec. 19-én Hévizen. Gyöngyösön járt iskolába és eleinte Irsán lakott, birtoka kezelésével foglalkozva. Utóbb 29-dik évében a katonai pályára szánta magát és 1758. március 15. és április 12. között, a mai 31-ik, akkor a br. Haller Sámuel nevét viselő gyalogezredbe lépett, mint hadapród. Még ez év júniusában zászlótartó lett, a következő év májusa táján pedig hadnagy. Ezen idő alatt részt vett a hétéves háborúban, amelynek lezajlása után Galicziában, Alsó-Magyarországban és Erdélyben állomásozott ezrede 3-ik zászlóaljával és pedig 1771-ben mint főhadnagy. Utolsó állomása Zilah volt. Hosszas betegeskedése miatt azonban a katonaságot, betöltött 19 évi szolgálata után, otthagyni kényszerült. 1777. július 1-jén Kolozsváron vizsgáltatott felül, melynek eredménye szerint, aug. 15-én évi 200 frt nyugdíjjal, mint rokkant elbocsáttatott. Ezek után visszatért bátyja házához Irsára, hol nov. 20-án végrendeletet tett, melyben összes javait Lőrincz bátyjának és feleségének hagyományozta; végrendeletében az irsai kath. templomról is megemlékezett, melynek egy másfél mázsás harangot rendelt önteni, a Szentháromság tiszteletére. Meghalt nőtlenül ez év novemberében, alkalmasint 30-án. Birta Irsa $\frac{1}{12}$ részét, azonkívül Mikebudán és Dán-szentmiklóson is voltak részben öröklött, részben szerzett javai: Turócz-megyében Savcsinán is birtokolt, nagyanyja Szilvay Teréz után. Dán-szentmiklósi öröklött birtokát 1752. május 27-én Beleznay Jánosnak és nejeének Grassalkovich Zsuzsannának, a tőlük kölcsön vett 400 rh. frt. fejében zálogba adta; 1753. ápr. 28-án pedig, mostohatestvéröccsétől bibithi Horváth Imrétől, ennek ugyanitt és Mikebudán fekvő részeit 1670 forintért örökösen megszerezte. Ez utóbbi javait, midőn katona lett, bizonyonnyal felszerelése miatt, 1758. május 10-én bátyjának örökösen valotta. Úgy látszik, ezen időben került zálogba Majthényi Károly con-

siliarius kezére irsai birtoka is, kitől azt Lőrincz utóbb visszaváltotta; aminek fejében azután János ezt is átengedte 32 évre bátyjának 1775. jan. 24-én; de oly kikötéssel, hogy ha a katonaságtól majdan elerőtlenedve hazajönne, Lőrincz tartozik az átengedett irsai birtok felét ingyen visszaadni.

Lőrincz — Jánosnak bátyja — szül. 1721. augusztus 10-én Hévizen. Egész élte folyása alatt családja felvirágoztatásán fáradozott; kitartó buzgalmát a megérdemelt siker jutalmazta úgy, hogy öröklött javait nemcsak megtartotta és tehetségéhez képest megszaporitotta; hanem még, hogy ahhoz való igaz jussát megszilárdítsa, arra kir. adományt is kieszközölt. Megtámadott nemességét beigazolvva, annak nagyobb diszével előnevet szerzett és családjának a megyében tekintélyes pozíciót biztosított. Neveltetését plébános nagybátyja irányíthatta, sőt arról anyagi tekintetben is gondoskodott. Későbbi sógora Kovács Áron, egy vallomásában maga is bizonyítja, hogy úgy ő mint édes anyja és Lőrincz „plébános uram grátiájából éltek“. Hogy hol iskolázott, nem tudni; de hogy az akkori viszonyok között igen szép nevelésben részesülhetett, bizonyítják fenmaradt levelei, melyek kora színvonalán álló kiváló műveltségére engednek következtetni. Neveltetésében még érdeme lehetett anyai nagybátyjának, Thassy-Becz Istvánnak is, ki úgy az ő, mint János öccsének gyámja volt.

Anyagi ügyeit érintő első adat az róla, hogy 1737 okt. 2-án említett gyámja a hévizi szőlő örökséget eladta Juhász György ottani lakosnak. Bizonytal ezen eladásnak a távolságon kívül az lehetett oka, hogy a gyám előtt is az Irsán való terjeszkedés látszott a legczélszerűbbnek, a hol Lőrincz már 1741-ben a helység felének $\frac{1}{3}$ -t bírta. 1745 aug. 20-án Dubraviczky Ferencz, a Petykó Andrástól zálogban birt nógrádmegyei paróczai házat 39 rh. frt. 15 dénárba neki átengedte. Ezen ház olyan uasági lakóházféle lehetett, legalább is egy alkalommal residentionális háznak mondatik. Benne Lőrincz olykor-olykor huzamosabb ideig tartózkodott. 1746 jul. 28-án Platthy Sándor, az elmúlt évben Lőrincztől és plébános bátyjától kölcsön vett 1000 rh. frt. felét megfizeti és egyben igéri, hogy a másik rátát 1747 Mátyás napján fogja visszafizetni, melyet ha nem tenne, a hátralevő összeg fejében leköti a Nógrád.-ban fekvő csécsei birtokát. 1747-be alsópetőfalvi részét elzálogosítja Gerhárd Sándornak. 1748-ban nejével együtt kiváltja a paróczai egy házhelyét, mely, amint Lőrincz kifejezi: „eleimről“, nevezetesen Dubraviczky Mihályról osztályban maradt reája. 1751-ben Irsán, 12 részből álló porciója és azonkívül háza is van, mely előzőleg zálogban volt és pedig alkalmasint Thassy-Becz Istvánnál. Különben ez és a mikebudai pusztá $\frac{1}{16}$ -od része volt eredetileg az ő és felesége birtoka, melyeket legnagyobb részt anyja után, Thassy révén nyert osztályban. 1754 szept.

12-én felvett Beleznay János altábornagytól és nejétől Grassalkovich Zsuzsannától 1000 rh. frt. és ennek fejében dánszentmiklósi részét 30 évre zálogba adta. Ez évben különben osztoznak János testvérével a mikebudai részükön. 1757 febr. 4-én Petykó Pal rokonával felvettek Gerhárd Sánodrtól, a már előzőleg zálogba adott alsópetőfalvi két kuriában levő örökös részükre 600 rh. forintot és azt 8 évre újból elzalogosították. 1758-ban megszerzi öccsének dánszentmiklósi és mikebudai részét. 1760 szept. 25-én nejével elzalogosítja paróczai birtokát Dubraviczky Péternél 200 rh. frtért; 1775-ben megszerzi öccse irsai részét. 1778 febr. 18-án özv. Zlinszky Józsefné, br. Recsiczky Eleonóra örökösen átadta neki a bibithi Horváth Imrétől megvett mikebudai részt, 500 frtért. Mint az eddigiekből látható, Irsán iparkodott vagyoniilag gyarapodni és ha zálogbaadások is előfordultak, azok épen ezen cél érdekében következhettek be; mert pénz dolgában egyébként aligha lehetett megszorulva. Iparkodásának eredménye Irsa 1/6-od része lett, melyre — lefizetvén az érte járó 1000 frt. taksát — három fiával együtt 1794 decz. 19-én I. Ferencz királytól királyi adományt nyert; tekintetbe véve mindnyájoknak polgári és hadi szolgálatban szerzett érdemeit. A birtokba való beiktatás 1795 febr. 17-én hajtatott végre Benedek Ágoston váci kanonok és Zlinszky Mátyás királyi ember közreműködésével. A királyi adomány után pár napra 1794. decz. 27-én Bécsben kelt az „*irsai*” előnevet adományozó oklevél is, amely előnevet különben már előbb is használta, mind Lőrinc mind testvére János. Ezen oklevél kiállításáért 310 frt. taksát fizetett Lőrinc.

Még egy nagy küzdelme volt nemessége miatt. Ugyanis igazolnia kellett azt a nemesi investigatió előtt; a mi 1754 szept. 9-én meg is történt. Ez el is ismertetett az 1755. nov. 21-én kelt kir. resolúcióval minek folytán a vármegyétől 1755. dec. 15-én testvérével együtt nemesi bizonyítványt nyert. Mindezek dacára 1757-ben az Irsán lakó Varacs-kayak — anyjukról szegről-végről rokonaik — megtámadták igaz nemesi voltukat. Hosszas perük azonban az előrelátható eredménnyel végződött, t. i. a megye 1759. aug. 27-én a helytartótanácshoz intézett felterjesztésében nemességük elismerte és ez 1760. febr. 11-én a helytartótanács által is helybenhagyott. Különben a Varacs-kayak a perben ellenük tett vállomásaikat magok is visszavonták.

Eddig tárgyalt gondjai közepette még ráért hazája és megyéje iránti kötelmeit is leróni; 1741-ben Sziléziában táborozik, a mi arra mutat, hogy ekkor insurgens lehetett; 1747., 1755. és 1766-ban pedig pestmegyei esküdt, utóbb táblabíró. Egyébként más módon is hozott áldozatokat a közügynek; így 1794. okt. 17-én a hadjárat költségeire 50 rh. frtot, 50 pozsonyi mérő zabot; 1796-ban szintén 50 frtot és 50 mérő zabot ajánlott fel önként; 1797-ben pedig egy lovas inurgenst állított ki.

Első végrendeletét még 1784. febr. 8-án tette Irsán, azonban utóbb élete végső perceiben, halálos ágyán 1799. márc. 21-én ugyanott újból végrendekezett, amit követő napon meg is halt. Ezen végrendelete végső sorai a legjobban jellemzik egyéniségét: „Minnyájakoknak pedig kedves gyermekeim leg becsesebb és leg nagyobb kincsül hagyom. Istent féljétek, koronás fejedelmekhez és az ország törvényeihez örökös köteles hívségteket szorosán megtartsátok, egymást szeressétek, embertársaitokat illendően becsüljétek, úgy áld meg az Isten és áldjon is meg minden áldásokkal, kívánnya édes atyátok”.

A mint ebből is látható, vallásos ember volt és különösen buzgó katolikus, melyet legjobban jellemez fiainak levélváltása 1794. május 25-én. Ugyanis Dániel fia ezt írja többek között öccsének Jánosnak Czeglédre: „Tudtára esett Atyám Uramnak, hogy Jóska nevű gyermek, a kit vagy 6 esztendeig tápláltunk 's neveltünk, el szökvén Czegléden kálvinista Kapu Jánosnál légyen, és azon gyermek magát már kálvinistának lenni mondotta, azért Atyám Uram azt üzeni, hogy ott azon gazdája előtt és mások előtt, kik előtt magát említett vallásbéliünek lenni mondotta, 15 virgás csapással büntettetvén, porázon hozzánk vezetessen meg parantsolni, és véghezis vitetni iparkodgyon Eötsém Uram.”

Lőrincz 1743 körül nősült meg, feleségül véve feleszi Kovács István és alsópétőfalvi Petykó Anna leányát Katalint, ki 1725 május 12-én született Turán. Midőn egybekeltek, mindketten árvák voltak és meg voltak ősi javaik, de azokat perrel kellett visszaszerezniök. Feleségében hű és jó segítő társat talált és körülbelül 56 esztendeig tartó frigyük munkával teljes, de zavartalan volt. Felesége 1800 márc. 30-án végrendekezett Irsán, mikor is az ottani róm. kath. templom fenntartására 200, az iskolára pedig 100 rth. frt. alapítványt tett. Még élt 1807 június 7-én is.

Házasságukból kilencz gyermek született, kik közül hat felnőtt kort ért, míg három, közöttük a 9-ik gyermek is — kinek neve ismeretlen — korán elhalt. Fiai közül:

1. István, 1775 elején a Ferdinánd főherceg nevét viselő mai 2-ik gyalogezredbe lépett, melyben több mint tizenkét évig szolgált. Ezen ezredből 1787 nov. 1-jén mint alhadnagy a pionnier-corpshoz helyeztetett át. Elesett a török hadjárat alatt Belgrád körülzárása alkalmával Zimonynal, 1790 június havában. Özvegye: Axmann Teréz még 1818-ban élt Bécsben és 200 frt. nyugdíjat huzott. Házasságuk gyermektelen volt.

2. Dániel 1771 Egerben hallgatta a jogot. 1787 és 1800 között Pest-m. kecskeméti járásának cassa perceptora. Meghalt 1825 elején alkalmasint nőtlenül. Különben Irsán lakott, a hol, valamint Petőfalván birtoka is volt.

3. János, a megyei életbe szerepelt. 1771-ben Kalocsán járt iskolába. 1794—1809-ig Pest-m. kecskeméti járásának főszolgabírája és egy úttal táblabíró. Hivatalos elfoglaltsága mellett szorgalmas gazda, ki N.-Kőrös várostól a pótharaszti pusztát birta haszonbérbe. Meghalt 1810-ben. Bőkezűségére vall, hogy a Ludovika Akadémiára 1809-be 1000 frtot adományozott. Nőül birta disznósi Horváthy N. és Lőrinczy Katalin leányát Luciát Kis Kérről, kivel 1785-ben kelt egybe; legalább is az év július 3-án Kis-Kéren jegyesének menyasszonyi ajándék fejében 200 drb. aranyat és az együtt szerzendő javak felét mőringolta. Házasságuk gyermektelen volt. Felesége az irsai róm. kath. templom buzgó patrónája és annak 1813-ban 1000, 1815-ben 850 és 1816-ban 600 rh. frtot adományozott. Egyébként férjét jóval túlélte és még 1834-ben is életben volt.

4. Mózes, született 1745-ben. Korán katonai szolgálatba lépett és körülbelül 17 éves volt, midőn 1762 április havában a br. Haller nevét viselő gyalogezredbe lépett mint cadét, a melyben ekkor nagybátyja János is mint alhadnagy szolgált. Tekintve ifju korát, aligha lesz való azon családi hagyomány, hogy előzőleg Szegeden barát lett volna. Daczára hosszú szolgálata alatt számtalanszor bebizonyított reátermetségének, pályáján nagyon lassan haladt előre úgy, hogy midőn 1771-ben Pest-m. a magyar nemes testőrségbe való felvételre ajánlotta, még mindig csak őrmester volt ezrede gránátos compániájánál. Kilenczévi és hathavi csapatszolgálata után — mely idő alatt a hétéves háborúban is részt vett — 1771. okt. 17-én került a testőrséghez, egyidejűleg alhadnaggyá neveztetvén ki. Mint a családnál levő olajfestmény is tanusítja, valóban gárdistának való alak volt; 5 láb 7 hüvely és 1 vonal magas; öt nyelven beszélt: magyarul, németül, latinul, tótul és csehül. Diszes szolgálata mellett, egyike volt azon testőröknek, a kik a József császár által életbeléptetett kurir szolgálatra a leggyakrabban alkalmaztattak; úgy hogy huszévi testőrsége alatt, tizenegy éven keresztül teljesített ilyen szolgálatokat. Összejárta — legnagyobb részt lóháton — majdnem egész Európát; ismereteit, tapasztalatait gyarapítván, melyekről német nyelven naplószerű feljegyzéseket vezetett. Megfordult utazásaiban: 1780. Róma és Nápoly; 1781 82. Szent-Pétervár; 1782. Milanó, Brüssel és Páris; 1783. Nápoly, Páris, Madrid; 1784. Grác és Erdély; 1785. Páris, majd Szent-Pétervár, utóbb Erdély; 1786. Staniszlawba, Brüssel és Párisba; 1787/88. Nápoly. 1789. Szt.-Pétervár, majd Brüsselbe. 1790. Hágában járt. Ez lehetett utolsó küldetése; ugyanis oroszországi útjában elfagyott lába mindinkább elviselhetlenné tette részére a szolgálatot úgy, hogy 1792. december 1-jén nyugdíjaztatott évi 400 forinttal és ad honores lovas kapitányi ranggal. Az 1791. márc. 14-én kelt elbocsátó levele a legszebb bizonyítéka szolgálata alatt tanusított magatartásának;

e szerint a szolgálatban buzgó, különben pedig erkölcsös, jámbor és kifogástalan magaviseletű, a mi által előljáróinak legnagyobb megelegését érdemelte ki.

Testőrsége alatt 1788. jul. 9-én — alkalmasint a császár kíséretében — táborban tartózkodott. Szolgálatra idejéből egy értékes porcellán service maradt a család birtokában, melyet egy bécsi porcellángyár megtekintésekor nyert Mária-Teréziától ajándékba.

Visszatérve hazájába ősi birtokán Irsán telepedett meg, hol — legalább még atyja életében s míg osztozatlan volt testvéreivel — gazdálkodással nem foglalkozott. 1799-ben Pest-m. táblalabíró. Nemcsak az ő, de testvérei hazafias lelkületét is jellemzi, hogy mindannyian 1806-ban a pesti vármegye házára 300, majd 1809-ben a „szegényebb sorsu s fegyverre kelt nemes vitézek felkészítésére“ 1400 frtot ajánlottak fel. Egy felszerelt lovas insurgenct is állított ki a familia, még pedig egy Demeter József nevű 19 éves görög óhitű boitoslegényt.

Az egyháznak is buzgó fia volt. 1825-ban az irsai róm. kath. templom részére egy hatmázsás harangot öntetett. Az irodalmat is pártolta, a mi pedig ez időben a ritkább hajlamok közé tartozott; ugyanis élte végéig járatta a „Hazai 's külföldi Tudósítások“-at.

Midőn 1825-ben — élete 80-ik évében — előrehaladott koránál fogva a gazdaság folytatására már képtelen volt, javai kezelését átadta két fiának: Péternek és Jánosnak. Pár évre rá 1828. aug. 3-án halt meg Irsán.

Még testőrsége alatt nősült; neje az 1768. márczius 25-én született Leuthner Anna-Mária, Leuthner József leánya volt Bécsből, kivel 1788. ápr. 22-én kötött házassági szerződést Bécsben. Felesége 1798. decz. 27-én halt meg Irsán. Fiaik közül:

1. Péter, 1793. június 29-én született. Midőn tizenkét éves volt, atyja a Terézianumba való felvételét kérelmezte. Hogy mennyiben adtak helyt kérelmének, nem tudhatni; annyi bizonyos, hogy 1810-ben Pesten jogászkodott, midőn ápr. 10-én tizenhét éves korában beállott közembernek az Esterházy-gyalozezred gránátosai közé. Éppen két évbe került, míg katonai pályáján előrehaladhatott; ugyanis 1812. ápr. 28-án az ezredtulajdonos hg. Esterházy Miklós, értesíti édesatyját, hogy Pétert az előző napon kelt rendeletével „ex propriis“ cadettá kinevezte. Ez évben részt vett ezredével a franciák elleni hadjáratban. 1813. ápr. 1-én Pest-m. ajálatára felvétellett a magyar nemes testőrségbe és egyidejűleg alhadnaggyá nevezetett ki. A testőrségnél 1817. jul. 1-ig szolgált, midőn is rangja megtartásával, a lipcsei ágyukereszttel és a franczia kir. lilium-diszjellel mellén a katonai szolgálatot otthagya. Ezen idő alatt 1814-ben a király kíséretében Párisban járt; ez alkalommal lett a lilium dekorációval kitéüntetve. 1815-ben mint galopin vett részt a

Napoleon elleni hadjáratban. Haza jövéen atyja házához, nemsokára meg-nősült. Felesége: kamocsai Markos Antal és mezőlevégiai Bera Francziska leánya, Johanna, Törtelről, Előbb azonban, mint caracterrel quietált tisztnek, nősülési engedélyért kellett folyamodnia, melyet 1818 július 14-én a budai General-Commandóhoz benyujtván, július 29-én Ferdinánd főherczeg aláírásával, a kért engedély részére meg is adott. Házassága után egy ideig Törtelen lakott, hol apósa birtokát vette haszonbérbe még 1832-ben is, évi 3000 frt-ért. 1820-ban Pest-m. táblabírája. 1836 táján mindkét szemére megvakult. Meghalt 1871 jan. 13-án. Több nyelven beszélt, u. m. magyarul, németül, latinul, tótul és kissé francziául is; 1837-ben a nemzeti színház javára 150 frtot adományozott. Gyermekei közül:

a) Péter szül. 1828 máj. 8-án Irsán, Már 1842-ben a váczai katonai intézetben neveltetett, honnan 1848 máj. 20-án lett kimustrálva a 32 gyalogezredhez, melyben mint cadet szolgált még 1848 februárjában is, midőn Pest-m. a magyar nemes testőrségbe való felvételre ajánlotta. Ide azonban már — a bekövetkezett nagy események miatt — nem juthatott. Részt vett a szabadságharcban, utóbb mint honvéd százados. Meghalt 1849-ben Irsán rőtlenül

b) György szül. 1830 táján. 1844-ben Gyöngyösön járt iskolába, utóbb 1848-ben a Georgikon hallgatója.

c) János szül. 1833-ban. Kilencz éves korától egész 1847-ig a váczai estei Fer.-Ferdinánd főhg. katonai nevelőintézetben folytatta tanulmányait. 1848 9-ben mint még ifjú részt vett a szabadságharcban, mely után mint közember huzamosabb ideig a 32-ik (?) gyalogezredben szolgált Olaszországban. Utóbb Pest-m árvaszékének tisztviselője.

d) Sándor szül. 1837-ben. Tanulmányait 1850 1-ben a szolnoki gimnáziumban végezte. Utóbb felvétetett a katonai nevelőintézetbe. Olaszországban halt meg tizenhét éves korában.

2. János — Mózes fia — 1798 táján született. Tanulmányait a piaristáknál végezte Pester. A családot jellemző katonáskodás iránti hajlamnak ő sem tudott ellentállni és 1815 apr. 21-én atyja Pestről azon tudósítást nyerte, hogy fia hetedmagával katonának állott be br. Vécsey generálisnál és valamennyien zászlótartóként vétettek fel; de még resolutiójuk Bécsből nem érkezett meg. Hogy megmaradt-e ezen a pályán, vagy sem, nem tudhatni; ha volt is katona, úgy nem sokáig lehetett, mert már 1824-ben mint Pest-m. esküdtjét találjuk Tasson, később pedig mint szolgabíró; 1832-ben már táblabíró. Özvegye csallóközmegyeresi Szabadhegyi Pál és ócsai Balogh Honoráta leánya, Laura még 1843-ban is élt.

Vasnaky Szabó
István
nagykőrösi lakos
† 1646 e.

János 1649 ns. Hévizre költözött (Hodas Anna)			Mihály 1649 ns. nagykőrösi főbíró † 1678 „Szabó alias Vasnoky“ (Simon Anna)			András 1649 ns. (Keresztes Erzsébet) Erzsébet 1649	
Zsuzsa 1649 (Bóbis Gergely)		Gergely 1731 végr. Hévizen	Katalin 1649			Mihály † 1679 kör. — Nagy-Körös — (Barkó Katalin 1680)	Ilona † 1678 kör. (ns. Vass Mihály)
István † 1746 plébános	János 1716 † 1731 kör. Héviz (Thassy-Becz Mária † 1737)	Márton 1716 †				Mihály 1680 gyermek †	Judit 1758 Irsán (ns. Varacskey András)
Lőrincz sz. 1721 VIII. 10 Héviz † 1799 III. 22 (leleszi)	János sz. 1729 XII. 19 Héviz † 1777 XI. 30 főhadnagy						
Kovács Katalin sz. 1725 V. 12)							
Rákhel 1768 † 1810 1. ns. Berkó István 2. bogáthi Thamássy A.-Antal	Mózes sz. 1745 † 1828 VIII, 3 ns. testőr lovas- kapitány (Leuthner A.-Mária sz. 1768 III. 25)	István † 1790 hadnagy Teréz (Axmann 1818)	Benjamin sz. 1772 XI. 4	Eszter † 1761 IX. 5	Dániel † 1825	János † 1810 főszbíró (disznósi Horváthy Luczia 1834)	Athanázia 1775 (Lieszkovszky László)
Jozefa sz. 1790 1. bajsai Vojnich Antal † 1810 2. csalmái Jankovich Mihály 1811	Klára	Péter I. II. tábla			János sz. 1798 kör. szolgabíró (csallóközmegyeresi Szabadhegyi Laura 1843)		
		Kálmán sz. 1826 Irsa † 1904 VIII. 20 1. sárospataki Pataki Anna sz. 1833 † 1857 2. kovásznai Kovách Ottilia sz. 1838 VI. 21	Pál esküdt (Scheuermann Paulina) János		Emilia † 1912 IX. 24 (Thassy-Becz Kálmán)		
2: Kálmán sz. 1861 I. 5 † 1861 VIII. 26		Tibor sz. 1862 III. 20 † 1911 (sárospataki Pataki Ottilia sz. 1871 VIII. 12)		Ottilia sz. 1871 IX. 16 † 1876 II. 25			

II. TÁBLA.

Péter
sz. 1793 VI. 29
† 1871 I. 13
ns. testőr
— ki az I. táblán —
(ramocsai
Markos Johanna)

Antal † 1820 VIII. 20 Törtelen	István sz. 1820 IX. 5 Törtelen (Jakovics Stefánia)	A.-Mária sz. 1821 XI. 10 Törtelen	Rozália sz. 1825 X. 5 u. o.	Péter sz. 1828 V. 8 Irsán † 1849 honv. százados	György sz. 1830 kör. (Scheuermann Paulina) Paulina †	János sz. 1833 (kovásznai Kovách Mária)	Sándor sz. 1837 † 1855
Irma (Bellay István)	Lajos (Gergelyi Anna)	Irén †	István p. biztos	Stefánia (Hayder Ödön)			
Jolán	Lajos						
Ilona sz. 1863 VII. 18 Irsa † 1895 X. 8	Margit sz. 1865 III. 13 u. o. (korlátházi Korláth Andor)	Anna sz. 1866 IV. 22 u. o. † 1895 XII. 26 (Teindl Gyula)	Péter sz. 1868 II. 13 u. o. 1. nádasi Tersztyánszky Ilona † 1897 V. 12 2. Polgár Ilona	Olga sz. 1869 VI. 18 u. o. (Mosch Rudolf)	Laura sz. 1871 IV. 28 u. o. (Kemény Gyula)		
		2: Mária sz. 1901 IV. 20 Bpest † 1904	János sz. 1902 X. 21 u. o.	György sz. 1904 III. 20 u. o.			

A czimert illetőleg nagy bizonytalanság mutatkozik a család régebbi okmányainak és irományainak pecsétein; ugyanis míg Lőrincznek 1747 évi névjelvényes pecsétén a czimeralak vágtató egyszarvú, hasonló növő sisakdisszel, addig testvére János az 1752—58 évi időkben szintén névjelvényes pecsétein ettől eltérőleg kettős farkú oroszlán, jobbában kard; sisakdisz: kardot tartó pánczélos kart ábrázoló czimert használt. 1761-től János, 1764-től pedig Lőrincz az azóta meg is állandósult következő czimert használják: kék paizsban zöld téren arany griff, jobbában három lilium. Sisakdisz: növekvő griff, jobbában görbe kard Takarók: a.-k., e.-v.

Hogy eredetileg mily czimer adományoztatott a családnak, az teljes bizonyossággal el nem dönthető addig, míg elő nem kerül egy nemeslevél másolat, miután az eredeti armálist — tanuk vallomása szerint — anyjuk után akkori tulajdonosaik, a VaracsKayak 1757 táján Irsán állításuk szerint felhevülésükben, de nyilván rosszakaratból, elégették.

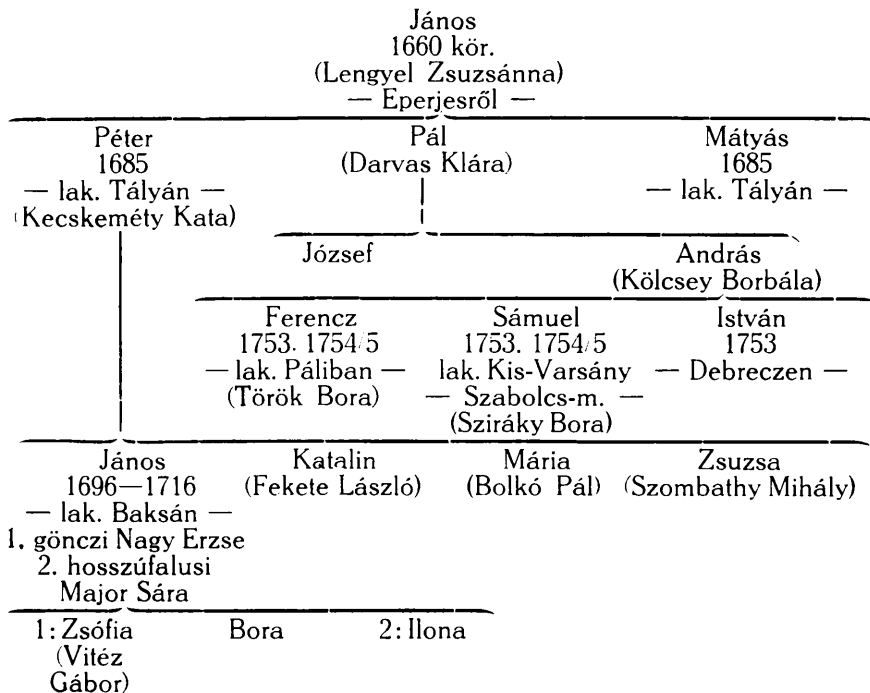
Azon körülmény — hogy rövid tizennégy év alatt czimerük három, teljesen különböző változatát ismerjük és melyek közül Jánosnak az 1750-es években használt czimere azonos a nemestóti Szabó-családéval — jogos gyanút ébreszt arra nézve, hogy vajjon a három közül tulajdonképpen melyik czimer is illeti meg családót?

Mocsáry István.

45. Trencsényi.

A család I. Lipóttól nyert armálist, majd testimonialist Sáros- és Liptómegyéktől.

Idővel tagjai Szabolcsmegyébe költöztek, hol Ferencz és Sámuel az 1754 5 évi nemesi összeírásakor igazoltattak.

Czímer: növekvő oroszlán. *Sisakdisz:* könyökben hajlott, kardot tartó kar. (T. János 1696 évi pecsétje után.)

Csoma József.

B) **Tárca.**

Gazdátlan armálisok.

A múlt századokban mikor a vármegyék koronként összeirták nemes lakosaikat, a nemesség igazolásánál nagy jelentősége volt a család birtokában meglevő eredeti nemesleveleknek. Épen azért, ha valamely köztisztviselő, ügyvéd, vagy esetleg leszármazás nélkül elhunyt magán egyén iratai között ilyen eredeti idegen armálist vagy adománylevelet találtak, azt rendszerint az illető vármegye vagy város levéltárába helyezték el s erről jelentést tettek a helytartótanácsnak. A helytartótanács körlevélben értesítette a gazdátlan armális hollétéről a vármegyéket, melyek azután gyűléseiken tették közhirrre, hogy az esetleg igényt tartó hol találhatja föl a czimeres nemeslevelet.

Tornavármegye 1827—1835 évi jegyzőkönyveiben meglehetősen részletességgel jegyezte be ezeket a meghirdetett armálisokat s innen közlöm az alábbi adatokat. Lehet, hogy az illető armális ma már nincs meg abban a levéltárban ahová akkor betéteztet, de valószínű, hogy az esetleges érdeklődő az illető levéltárnál utbaigazitást találhat arra nézve, hogy az armális hová került, ki vette ki a levéltárból.

1. *Almássy*. Almássy István tornai lakos 1834-ben a másolat hitelesítése végett eredetben és másolatban bemutatja Torna vármegye rendéinek azon czimeres nemeslevelet, a melyet Rudolf király 1593. jul. 19-ikén adott ki, Almássy Pál sasvári főesperes, esztergomi kanonok, továbbá atyja, anyja és testvérei részére.

2. *Barinay*. Azon czimeres nemeslevél a melyet III. Ferdinánd király 1652-ben adott ki Barinay György részére, 1834-ben Hadaly Károly pesti professor írásai között feltalálván Pest vármegye levéltárába helyeztetett.

3. *Bánky*. II. Ferdinánd királynak 1636-ban a Bánky család részére kiadott nemeslevele, 1831-ben Baranya vármegye levéltárába helyeztetett.

4. *Bárány*. II. Ferdinánd királynak 1628-ban Bárány Ferencz, Miklós és János részére kiadott czimeres nemeslevele 1827-ben. Bácsmegye levéltárába tétetett.

5. *Bereczk*. I. Kovács (1618).

6. *Bolka*. I. Kovács (1618).

7. *Bondor*. I. Sallay (1628).

8. *Bottyány*. III. Ferdinánd királynak 1656-ban Bottyány János részére kiadott czimeres nemeslevele 1827-ben. Bácsmegye levéltárába helyeztetett.

9. *Csizmadia, alias Kis-Várday*. I. Lipót király 1659-ben Csizmadia másképp Kis-Várday János részére kiadott czimeres nemeslevele 1829-ben

Kis-Várday Ignác váczi doktor írásai között találtatván Pest vármegye levéltárába helyeztetett.

10. *Czudor* I. Lipót királynak 1661-ben Czudor István és fiai János, István és Mihály, továbbá *Papp* János és fiai részére kiadott czimeres nemeslevele 1827-ben Bács megye levéltárába helyeztetett.

11. *Eötvös alias Tholnay* I. ott.

12. *Fischer*. I. Lipót királynak 1669-ben Fischer (Fiszér) János és maradékai részére kiadott czimeres nemeslevele 1827-ben Bács megye levéltárába helyeztetett.

13. *Fülöp*. Az 1609-ik évben Fülöp Mihály és felesége Szabó Katalin és Fülöp András részére kiadott czimeres nemeslevél és az 1778 márczius hó 9-ik napján Fülöp Imre és János részére kiállított nemesi bizonyítvány Bács vármegye Baracska helységében feltaláltatván, 1831-ben Nyitra vármegye levéltárába helyeztetett el.

14. *Gáchy*. Fügeden Abaujvármegyében utód nélkül elhalt Gáchy György javai között feltaláltatván a Gáchy család czimeres nemeslevele, az 1829-ik évben Abaujvármegye levéltárába helyeztetett.

15. *Gróff*. II. Ferdinánd királynak (év szám nincs kitéve) Gróff András és testvére részére kiadott czimeres nemeslevele Gróff Sámuel özvegye Svalli Katalin halála után 1828-ban Pozsony város levéltárába helyeztetett.

16. *Grotzker*. III. Ferdinánd királynak 1649-ben Grotzker Tóbiás és felesége Germenin Katalin részére kiadott czimeres nemeslevele 1833-ban Banovits József szebeni bíró írásai között találtatván Szeben város levéltárába tététt.

17. *Hackstock*. I. Lipót királynak 1687-ben Hackstock Mátyás soproni polgár és gyermekei részére kiadott nemeslevele 1831-ben néhai Vilfinger Zsuzsanna soproni lakos írásai között találtatván, Sopron város levéltárába helyeztetett.

18. *Halyok alias Kovács* I. ott.

19. *Károly alias Szüts* I. ott.

20. *Kiss*. Rudolf királynak (évszám nincs kitéve) Kiss Péter részére kiadott czimereslevele Bács vármegyében Földváron lakott Marótzai Péter írományai között találtatván 1835-ben Bács megye levéltárába helyeztetett.

21. *Kis-Várday* I. Csizmadia (1659).

22. *Kojtás*. III. Ferdinánd királynak 1653-ban Kojtás István részére kiadott cimere nemeslevele 1827-ben Simonffy Sámuel elhunyt debreczeni bíró írásai között találtatván Debreczen város levéltárába helyeztetett.

23. *Kovács*. Forgách Zsigmond nádor 1618-ban Modor-Baár nevű Pozsony vármegyei egész helységre nádori adományt ad *Kovács* Máté és Balázs, másik *Kovács* Balázs, *Bereczk* Balázs, András, János, István és György, továbbá *Nagy* Márton és András, *Márk* András és Miklós s vé-

gül *Bolka* Sebestyén, Mátyás, Gergely és János részére. Ez adománylevél 1827-ben Bács vármegye levéltárába helyeztetett.

24. *Kovács alias Halyok*. I. Lipót királynak 1672-ben Kovács más-kép Halyok család részére kiadott czimeres nemeslevele 1832-ben a Tordán elhunyt Kovács András írásai között feltalálattván Torda város levéltárába helyeztetett.

25. *Leteny*. I. Lipót királynak 1657 okt. 23-ikán Leteny Ferencz és felesége Labódy Anna továbbá fiai Pál, Mihály, Ferencz, György és András részére kiadott czimeres nemeslevele 1829-ben az elhunyt Leteny Katalin írásai között találtatván Turóc vármegye levéltárába helyeztetett.

26. *Mathó* (sármelléki). II. Ferdinánd királynak 1625. ápr. 15-ikén sármelléki Mathó Ferencz és gyermekei: György, Dorottya és Katalin, továbbá testvére Mathó Tamás részére kiállított czimeres nemeslevele, a mely 1626-ban Somogy és Zala vármegyékben hirdettetett ki, 1828-ban Lukinich György Kőrös vármegyei főadószedő írásai között találtatván Kőrös vármegye levéltárába helyeztetett.

27. *Márk*. I. Kovács (1618).

28. *Mravnik*. Az 1716-ik évben a Mravnik család részére kiadott czimeres nemeslevél 1829-ben Bács vármegye levéltárába helyeztetett.

29. *Nagy*. I. Kovács (1618).

30. *Orner*. Miksa királynak (évszám nincs kitéve) az Orner család részére kiadott czimeres levele 1835-ben az elhunyt Simonyi János esztergomi polgár írásai között feltalálattván Esztergom vármegye levéltárába tétetett.

31. *Papp*. I. Czudor (1661).

32. *Pesthy*. III. Ferdinánd királynak 1651. szept. 23-ikán Pesthy Gergely és *Szapántsy* István részére kiadott czimeres nemeslevele, továbbá Győr vármegyének 1745 szept. 2-ikán Pesthy András és Ferencz részére kiállított nemesi bizonyítványa az elhunyt Pesthy Márton írásai között találtatván Győr vármegye levéltárába helyeztetett.

33. *Pintár alias Pintárházy*. Pintár más-kép Pintárházy Ferencz czimeres nemeslevele (sem az adományozó király neve, sem az évszám nincs megemlítve) 1827-ben Szabolcs vármegye levéltárába helyeztetett.

34. *Pintárházy alias Pintár* I. ott.

35. *Radácsy*. I. Szuhay (1639).

36. *Sallay*. II. Ferdinánd királynak 1628-ban Sallay Mózes és felesége Rósa Katalin s gyermekei: István, János, Ferencz és Anna, továbbá *Bondor* Pál és *Szakai* Gáspár s ennek felesége Anna s fiai János és Benedek részére kiadott czimeres nemeslevele 1827-ben Bács vármegye levéltárába helyeztetett.

37. *Sasovszky*. III. Ferdinánd királynak 1669-ben Sasovszky András és fiai részére kiadott czimeres nemeslevele 1827-ben Bács vármegye levéltárába helyeztetett.

38. *Sárosy* (huszti). Rákóczy György fejedelemnek 1649 május 20-ikán huszti Sárosy János és Zsigmond részére kiadott czimeres nemeslevele huszti Sárosy István halála után 1828-ban Ugocsa vármegye levéltárába tétetett.

39. *Szakal* I. Sallay (1628).

40. *Szapántsý* I. Pesthy (1651).

41. *Szendbenede^{hy}*. II. Ferdinánd királynak 1629-ben Szendbenedeky (sic) István és felesége Schléger Zsuzsánna részére kiadott czimeres nemeslevele 1827-ben Bács vármegye levéltárába helyeztetett.

42. *Szuhay*. II. Ferdinánd királynak 1639 junius hó 30-ikán Szuhay Mihály és fiai György és János valamint unokái János és Gergely továbbá *Radácsy* István részére kiadott czimeres nemeslevelét eredetben és másolatban bemutatja a másolat hitelesítése végett Torna vármegye rendeinak 1829-ben Szászfán lakó ifj. Radácsy Pál.

43. *Szüts alias Károly*. III. Ferdinánd királynak 1647-ben Szüts másképp Károly Pál részére kiadott czimeres nemeslevele 1827-ben Simonffy Sámuel elhunyt debreceni bíró írásai között találtatván Debreczen város levéltárába tétetett.

44. *Tegzes*. I. Lipót királynak 1677 márczius hó 11-ik napján Tegzes János és felesége Symoni Katalin és fiai: Gergely és István, továbbá Tegzes Tamás és felesége Thurzó Erzsébet és fia Mihály részére kiadott czimeres nemeslevele 1828-ban az Ujvidéken elhunyt Bugárszky, Páprókátor iratai között találtatván Ujvidék város levéltárába helyeztetett.

45. *Tholnay alias Eötvös*. II. Ferdinánd királynak 1623-ban Tholnay másképp Eötvös Mihály részére kiadott armálisa 1827-ben Simonffy Sámuel elhunyt debreczeni bíró írásai között találtatván Debreczen város levéltárába helyeztetett.

46. *Zarka*. Rudolf királynak (az év nincs kitéve) a Zarka család részére kiadott czimeres nemeslevele a család fiágának Zala vármegyében történt kihaltával 1835-ben Zala vármegye levéltárába helyeztetett.

47. *Zerdahelyi*. II-ik Mátyás királynak (év nincs kitéve) Zerdahelyi Tamás részére kiadott czimeres nemeslevele 1832-ben Moson vármegye levéltárába helyeztetett.

48. *Zuch*. II-ik Mátyás királynak 1609-ben Zuch Tamás és felesége részére kiadott czimeres nemeslevele 1827-ben Bács vármegye levéltárába helyeztetett.

49. *Vilaki* (páli). Bocskay István fejedelemnek 1606-ban Kassán páli Vilaki Zsigmond részére kiadott armálisa 1832-ben Alsó-Fehér vármegye levéltárába helyeztetett.

Benkó Imre.

Adatok a losonczy Gyürky család leszármazásához.

Eredete nincs még tisztázva. Lehetséges, hogy közös törzsből ered a gyürki Gyürky családdal, mely feltevést mindenestre támogatni látszik azon körülmény is, hogy a két család czimereiben több hasonló cimeralak fordul elő.

Nógrádmegye levéltárában található, 1732 április 7-én kelt terjedelmes nemesi bizonyoságlevél szerint, Gyürky István és neje Molnár Borbála hűséges szolgálataik jutalmául, Losonczon egy házat nyertek gr. Forgách Ádámtól, melyre II. Ferdinándtól, 1634 október 16-án adománylevelet eszközölvén ki, annak birtokába még az év novemberébe be is iktattattak. Ezen 1732-ik évi bizonyoságlevélben hivatkozás van egy, 1652 jan. 29-én kelt osztálylevélre is.

Armálist, 1652-ben nyert György, a család egyik tagja III. Ferdinándtól, mely — Prágában kelt — nemeslevél 1656-ban lett kihirdetve Losonczon. Bár a nevezett Györgynek, ezen Gyürky családból való származása kétségtelen, vérségi összeköttetése a család többi tagjaival ez idő szerint még sem állapítható meg. Alkalmasint azonos azon Györggyel, ki 1668-ban Gáspárral együtt apczi (Heves-m.) birtokos.¹⁾ Minthogy pedig az 1732-ki bizonyoságlevélben sem ő, sem leszármazói nincsenek megemlítve, feltételezhető, hogy utód nélkül halt el. 1671-ben még élt. A fent említett 1652-ik évi armális vagy annak másolata lehetséges, hogy a család grófi ágának levéltárában volna feltalálható.

A család grófi ágának megalapítója Ábrahám, neje br. Orczy Sarolta, gyermekei Pál, László, István és Alice Bécs, 1867 január 27-én nyertek grófi rangot. (L. R. LXVII. 958.) mely 1874 március 2-án megerősített. (L. R. LXVIII. 442.)

A család leszármazása, a Nógrádmegye levéltárában található iratok szerint, az 1566-ban elhalt Lászlóval kezdődik, kinek fia Péter, 1591-ben esett el Tatánál. Ezen két első iz azonban kétséges. Péter fia, az 1629-ben végrendelkező Miklós az, kit mint a család első okiratilag igazolható őseit elfogadhatunk.

A Nagy Ivánban²⁾ található és a Miskolczy-Simon János³⁾ által közölt leszármazási adatokon kívül bővített nemzedékrend a következő:

¹⁾ Orosz 106.

²⁾ N. I. IV. 501—4.

³⁾ Levéltárosok Lapja I. 67—8.

László¹⁾

† 1566

katona

Péter

† 1591 elesett Tatánál

Miklós²⁾

1621. táblabíró

1629. végrendelkezik

† 1637 II. 24 Losonc

István
m. alispán
1634-ben donatiót nyer
† 1645 I. 5
1. Molnár Borbála
† 1637 I. 14 Losonc
2. Beretky Zsuzsa
esk. 1639 Rimaszombat

András
elesett
Párkánynál

1: Gáspár
1665 szolgabíró
(Ujváry Judith)
esk. 1647 VII. 9
Rimaszombat
István³⁾
1700 alispán

István
1637 alispán
— a családi krónika írója —
1. kis-libercsei
Libercsey Judith
sz. 1628 † 1666 III. 11
esk. 1646 VI. 10
Paróczán (Nógrád-m.)
2. Szöllösy Magda
— Nyáry Mihály özvegye —
† 1683 III. 7
esk. 1669 X. 28

Judith
(Szilassy István)
esk. 1646 II. 28

2: Pál
sz. 1640 I. 14
† 1642
András
sz. 1640 I. 14
Sárospatakon
nősült

I: 2
Mihály
sz. 1647 VII. 2
† 1650 VIII. 27
Bora
sz. 1649 VI. 27
† 1650 XI. 23

Pál
sz. 1651 VII. 21
füleki al-
kapitány,
tábornok 1691
(Hatvani Mária)
esk. 1676 VI. 24

Gábor
sz. 1654 III. 8
1678
szolgabíró
(Dőry Zsuzsa)
† 1683 VIII. 29
esk. 1680 XI. 20

Ádám
sz. 1656 I. 16
(nagy-mihályi
Pongrácz
Katalin)
esk. 1695
XI. 23

Ferencz
sz. 1660 I. 30
1687
szolgabíró
(Pothornay
Erzse)
esk. 1683
IV. 20

2: 13
Eszter
sz. 1665 XII. 3
† 1684 I. 17
Zsuzsa
sz. 1670 XII. 13
Menyhért
sz. 1673 I. 15
† 1673 XII. 24
Kristóf
sz. 1675 XI. 21
Klára
sz. 1682 II. 24
† 1683 IV. 18

Gábor⁴⁾
(kóji
Komáromy
Sára)
István

János
sz. 1684 VI. 14
† 1686 I. 25

Ferencz
sz. 1686 III. 25

István⁵⁾
I. II. tábla

András
sz. 1677 VII. 23
† 1687 VI. 20
Mária
sz. 1679 II. 9
† 1680 VIII. 24
Erzsébet
sz. 1681 XI. 26
† 1683 XII. 3
Borbála
sz. 1684 VII. 12
† 1686

Mária
sz. 1684 VII. 12
Judith
sz. 1687 I. 14
† 1687 VI. 5

Zsófia
sz. 1689 VII. 23
1. Soós János
2. Giczey Gábor
1724

Zsuzsa
sz. 1692
XII. 5
(Szeremley
György)⁶⁾

Julia
sz. 1695 VI. 17
(Gellén István
1724)

Judith
1724—69
1. Berzeviczy
Zsigmond⁷⁾
1724
2. Dobozy István⁸⁾
1769

1) Nógrád-m. Itár: Acta Nob. VII. 62. alatti leszármazási tábla szerint.

2) Csoma József közlése. (Gyürky István 1637-ben kezdett családi krónikája alapján.)

3) N. I. IV. 501.

4) A Mocsáry-cs. levelesládájában levő genealogiai töredék szerint.

5) Nógrád-m. Itár: 1730. évi jkv. 100. lap és 1732. évi jkv. 97. lap.

6) Forgón; I. 268.

7) Vay-cs. kath. ágának levelesládájában található adatok alapján.

8) Forgón: I. 205. 268. és N. I. f. II. 44.

II. TÁBLA

István
1732 ns. biz. nyer
— *ki az I. táblán* —

m. alispán
(ns. Zolnay Judith
1729)

Pál

1781 végrendelkezik
táblabíró

1. nagyréti Darvas Zsuzsa
2. ns. Kántor Mária

1: Ferencz főhadnagy † Itáliában	István 1788 alispán udv. tanácsos septemvir torontáli főispán v. b. t. t. † 1807 IX. 2 1. nagyréti Darvas Katalin 2. ócsai Balogh Johanna	Klára 1800 (Csoma Sámuel)	Erzse 1800 (Fáy András)	2: Gábor †	Mária 1800 (Mocsáry József)
--	--	------------------------------------	----------------------------------	---------------	--------------------------------------

1: Pál 1818 alispán, kir. tanácsos cs. és kir. kamarás krassói főispán v. b. t. t. 1. Bay Francziska † 1816 2. Kapy Amália 1828 3. gr. Vay Erzse sz. 1814 † 1865	Klára (Sréter Mihály 1792)	Erzsébet sz. 1779 † 1843 (sédeni Ambrózy Lajos cs. és kir. kam. alispán)	Magdolna 1. Wattay József 2. Fáy Mózes	Teréz (Desseffy Tamás)	2: Johanna (Szirmay Adám)
---	-------------------------------------	---	---	------------------------------	---------------------------------

1: Francziska † 1858 (Kubinyi Ferencz)	Luiza † 1844 (br. Podma- niczky Mihály sz. 1786)	Teréz sz. 1814 † 1869 (br. Podma- niczky András sz. 1799)	Erzse (Kandó József)	2: Paulina sz. 1822 (br. Roszner József)	Eleonóra sz. 1823 † 1867 (gr. Forgách Sándor)	Amália	1. Ottlik Akos elv. 2. Tessedik Imre	Alexandra	1. Jankovich Miklós elv.	2. gr. Vay József	3: Ábrahám sz. 1836 cs. és kir. kam. v. b. t. t. 1867 gróf † 1901 (br. Orczy Sára sz. 1837)	Eulália (Almássy Edmund)	Malvin	Béla cs. és kir. kam. — nőllen —
---	--	--	-------------------------	--	---	--------	---	-----------	-----------------------------	-------------------	--	-----------------------------	--------	---

Pál sz. 1859 VI. 30 kam. főhadnagy † 1892 VI. 21	László sz. 1860 XI. 29 kam.	Alice sz. 1862 XI. 27 (Conte di Sant- Albino Fülöp)	István sz. 1864 I. 17 kam. (Rudnay Jolán) esk. 1900 VIII. 28	Viktor sz. 1870 IX. 11 (br. Solymosy Irma sz. 1872 III. 31) esk. 1893 VII. 15 elv.
---	-----------------------------------	--	--	--

Alice
sz. 1894 XI. 6

Adadár
sz. 1899 III. 4

iff. H. K.

Két alapítólevél a XVIII-ik századból.¹⁾

1. *Kenessey István és neje Szondy Zsuzsanna alapítólevele, a debreczeni alumnusok részére (1743).*

Mi Kenessey István és házastársam Szondy Susánna, valljuk e le-
velünk rendiben és adjuk tudtára mindeneknek, akiknek illik, hogy mi
látván és meggondolván ezen Magyar hazában mely sok Nemes vérből
származott és jó reményű Istenfélő ifjak legyenek mostan és lehetnek ez
után is, akik ha annak rendi szerint tanítottanak volna, avagy tanítat-
hatnának, annak idejében ezen N. Hazában a közjónak és az Isten há-
zának, akár külső, akár belső képen, hasznos oszlopi lehetnének; de
vagy árvaságuk, vagy szüleiknek nagy szükségek miatt Schólákban, kivált
annyi ideig, hogy a tisztességes tudományokban fundamentomos épületet
vehetnének, nem lakhatnak. Mi annak okáért az illetén igyefogyott Hel-
vetica Confessió levő nemes Magyar ifjak eránt indult kész akratunk-
ból, mindeneknek felette pedig az Isten házához és felséges dicsőségé-
hez tartozó keresztyéni buzgóságunktól viseltetvén, világi kevés javaink-
ból, melyeket Istennek kegyelmességéből minden érdemünkön kívül vet-
tünk, az olyas ifjaknak valamely részben tejendő felségállítására rendel-
tünk és visszahíthatatlanul, örökösen, effective adatunk N. szabad és királyi
Debreczen városában levő Helvetica avagy Reformált vallású Nemes és tisz-
telendő Consistorium és Nemes Magistratus kezében 5000. azaz öt ezer
Rhenes forintokat, jó arany és ezüst pénzül, tituló foundationis e követ-
kező conditiókra:

Elsőben is. Mig a titulált N. debreczeni tanács, vagy egészen, vagy
egy részben azon Helvetica Confessió való lészen, kértetik, és sok-
szori szép ajánlása szerint respective köteleztetik, és ezen ötezer Rhénes
forintokat, id est L. 5000, jó és bátorságos helyre elocálván, az Interes-
séből bizonyos számú, s ha lehet hat vagy öt személy növendék és jó
reménységű Reformatus nemes ifjakat, kiknek magoktól vagy szüleiktől
arra tehetségök nem volna, ezen N. Debreczeni Reform. Collegiumban
jó és kegyes, szoros disciplinában Convictuson tartani és taníttatni.

Másodszor. Mig a sz. ur Isten eltet bennünket, a Denominatiót ma-
gunknak szabad tetszésére resolváljuk. Halálunk után pedig azon vallá-
son levő Nemes Magistratus és Consistorium azokat acceptálja, akiket
mások is, magok is érdemeseknek fognak itélni, levén mindazon által
reflexióval az olyakhoz, ha kik atyafiúi vérséggel hozzánk tartozók, insig-
nálják magokat.

Harmadszor. Az ifjaknak két harmadrésze mindenkor ezen Dunán
innét, egyharmadrésze pedig Dunán és Tiszán tul való részről legyen,

¹⁾ Mindkét alapítvány megemlítve az 1752-ki végrendelet 4-ik pontjában (Cs. J. 8. szám 243—44. lap.)

és becsülettei kéretik a Nemes Tanács, hogy mindaddig valamig ezen Dunán innen való részről lesznek olyatén jó vérből való szegény Nemes ifjak, kik magokat bejelentik, s mások által comendáltaknak, mindaddig a két harmad részét ismét, és ne másunnét supleálja, míg tudnia illik ez a föld mediumok és subjectumok dolgában jobban szükölködik amannál.

Negyedszer. Ezen Beneficiummal egy egy ifju személy három esztendőkkig illyen és ne tovább, hanem ha gyermeksége vagy betegsége s egyéb rationabilis okokon a Nemes tanács és consistorium akarattával tovább kellene maradni, azután mindjárt más vétessék be helyébe, sőt ha a három esztendő alatt is valamelyik vagy meghalna vagy elmenne, vagy erkölcstelenségével magát érdemtelennek tevén, a Nemes Tanács és Consistorium elbocsátaná, melyre leszen is teljes hatalma, mindjárt más accomodáltaknak, hogy a fundatió híjjában és haszontalan ne heverjen, melyet nem is leszen szabad a Nemes Tanácsnak vagy Consistoriumnak másvégre semmiképen fordítani, mindezek pedig valamiképen a N. Tanácsnak, úgy azon Tiszt. Consistoriumnak is singulariter recommendáltaknak. A praemissaknak pedig nagyobb örökös állandóságára magunk saját kezeirásával és szokott élő pecsétünkkel ezen adott fundationalis levelünket megerősítvén, Költ Pápán Pünkösd ünnepe napján Ezerhétszáznegyvenharmadik esztendőben. Kenessey István mpria, Szondi Susánna mp.

2. Szondy Zsuzsanna, özv. Kenessey Istvánné alapítólevele, a debreczeni alumnusok részére (1750).

Én alábbis megírt Szondy Susánna, néhai Tekintetes Nemzetes és Vitézlő Kenessey István uramnak, kegyelmes Császár és Királyné Asszonyunk ő Felsége Tanácsosának im meghagyott özvegy adom tudtára mindeneknek, akiknek illik, és vallom ezen levelemnek rendiben, hogy világi kevés javaimból, melyeket Isten kegyelméből minden érdemem kívül vettem, az olyas ifjaknak valamely részben tejendő felsegélésekre rendeltem és visszahivhatatlanul örökösen effective adtam is Nemes szabad királyi Debreczen városában levő Helvetica Confessió szerint való Reformatus vallású Nemes és tisztelendő Consistorium kezébe 10,000 ft, az az Tizezer Rhénes forintokat, minden forintot tudni illik husz Német garasban avagy hatvan krban számítván jó arany és ezüst folyó pénzü, úgy hogy ezen folyó esztendőben elmúlt Böjtmás havának 14-ik napján költ testamentumi rendelkezésemnek tizenkettedik punctumában¹⁾ megíratott mód szerint Conjugáltaknak ezen mostan mégírt és készpénzü a Nemes Debreczeni Consistorium kezéhez, hozzám a végre küldetett Deputatus által assignáltaknak Tizezer Rhénes ftból álló summa azon ötezer forint sum-

¹⁾ Itt azon végrendeletre történik hivatkozás, amelyet Szondy Zsuzsanna 1750 márcs. 14-kén, özvegysége alatt első ízben tett.

mával, melyet megboldogult édes urammal edgyütt, még in Anno 1743 Pünkösd napján hasonló végre adtunk vala az említett Nemes Consistorium keze alá, összességgel ezen már Tizenötezer Rhénes forintból összeálló summa jó helyre elocáltassék, és azon summának életmig ugyan hat per Centum, de holtom után csak öt per Centum exigálandó és járandó interesse eránt, a megnevezett Helvetica Confessiön levő Debreczen városabeli Consistorium akképen tartozzék provideálni, disponálni, és azt kifizetni, amint a következő punctumokban írva vagyon, ugymint:

Elsőben: Mig a megnevezett Debreczen városban azon Helvetica Confessiön levő Consistorium megmarad, kértetik és sokszori szép ajánlása szerinť respective köteleztetik arra, hogy ezen megirt Tizezer forintokat, együtt avagy különösen, az az egy vagy több helyekre elocálván, az már előbb tőlünk kezéhez vett más ötezer forint summával, ezen ilyformán már Tizenötezer forintokból álló summának esztendőnként járandó interesséből bizonyos számű és ha lehet tizenyolc vagy tizenöt személyből álló növendék, jó reménységű és Helvetica Confessiön levő nemes ifjakat, kiknek szüléiktől arra tehetségük nem volna, ezen nemes Debreczeni Helvetica Confessiön levő Collegiumban és oskolában jó és kegyes disciplina avagy fenyíték alatt asztali intertentiön tartasson és taníttasson.

Másodszor. Mig a Szent Ur Isten életben megtartand, a Denominatiót, avagy praesentatiót szabad tetszésemre fenntartom; holtom után pedig Testamentumomnak 34-dik punctuma szerint, Curator vagy jövendőbeli Curator Uraimék egyetértvén a nemes debreczeni Helvetica Confessiön levő Consistoriummal, azokat acceptálja a nemes Consistorium, kiket érdemeseknek fognak ítélni; mind az által reflexiöt tevén azokra akik nekem vagy megboldogult édes Uramnak vér szerint való atyámfiai és ezek után azoknak maradékira, kik a megirt Testamentumomban Executori vagy Curatori hivatalt viséltek valaha és az időnek mostoha változásai után, ezen alumniai segítségére szorúlnak.

Harmadszor. Az ifjaknak két harmad része mindenkor ezen Dunán innét, egy egy harmad része pedig a Dunán és Tiszán tul való részről legyen, és becsülettel kértetik a nemes Consistorium, hogy mindaddig mig ezen Dunán innét való résztől lesznek olyatén jó familiákból való szegény nemes ifjak, kik magokat annak rendi szerint sístálják és bejelentik, mindaddig ezen szám megtartassék szorososan, hogy ezen földről való subjectumok szaporodhassanak inkább, mintsem foggyanak.

Negyedszer. Hogy valamely ifju magát heverésre ne adhassa, és így akármily módon is ezen Beneficiummal vissza ne éljön, *vigyázással legyen a Nemes Consistorium ebben, hogy szükséges időnél tovább ezen Condition az olyas ifju ne maradjon.*

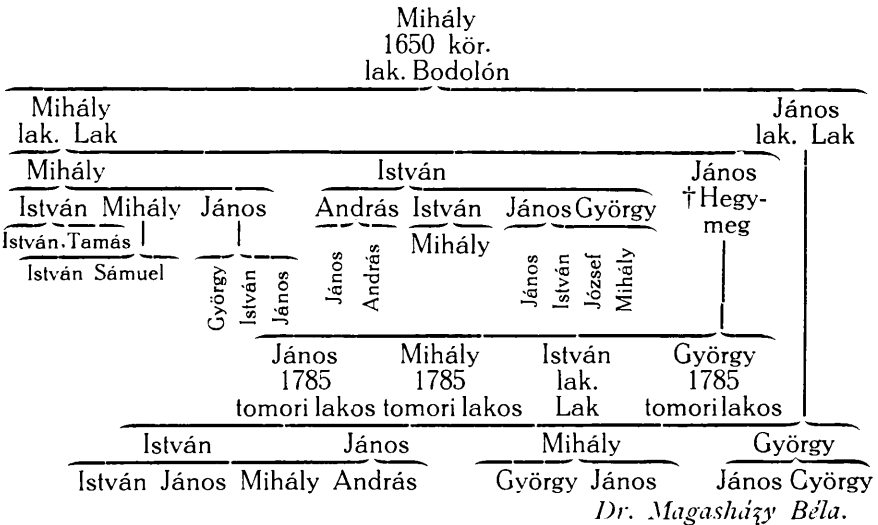
Melyről adtam ezen kezem irásával és szokott pecsétemmel általánosan megerősített fundationalis leveletem. Költ Pápán Pünkösd havának huszadik napján, Ezerhétszáz ötvenedik esztendőben. L. S. Árva Szondy Susánna. m. p.

Kenessey Pongrácz.

Adatok az otrokocsi Adorján család leszármazásához.

Gömörmezei régi család, mely már az Árpádok korában birta Ortokocsot. Egy ága a XVII. században Borsodmegyébe szakadt, melynek őse Mihály 1650 kör. még Bodolón lakott, míg fiai Mihály és János már Lakon tünnek fel és tőlük származik a kiterjedt laki ág. Mihálynak János nevű fia Hegyemegre költözött, ott is halt meg. Fiai János, Mihály és György 1785-ben Tomoron laktak, István pedig Lakon élt¹⁾.

A borsodmezei ág töredékes leszármazása a következő:

Helyreigazítás.

1. A **4-ik** füzet *109-ik* lapján a második bekezdés 4-ik sorában és a *117-ik* lapon levő I. tábla végén tinódi helyett *görzsönyi*, Sárbogárd helyett *Szilasballás* olvasandó.

A *112-ik* lapon, alulról a 10-ik sorban Reiter *Ilona* pótlendő.

A *118-ik* lapon levő II. tábla végén Fehérváry Miklós helyett *Imre* olvasandó. A *121-ik* lapon levő V. táblán István (sz. 1826) † 1814 helyett *1914*.

2. Az **5-ik** füzet *147-ik* lapján felülről a 18-ik sorban *Azonban* helyett *Ugyanis* irandó.

3. A **6-ik** füzet, a) *169-ik* lapján lévő II-ik táblán Azala (sz. 1824 † 1868) férj. Svastits Józsefné, nem leánya hanem *testvére* volt az 1814-ben született Ferencznek.

b) a *188-ik* lap 19-ik sorában dacreverit helyét decreverit olvasandó.

4. A **7-ik** füzet *202-ik* lapján levő 4-ik számú jegyzet felcserélendő a *203-ik* lapon levő 1-ső számú jegyzettel és viszont. A *210-ik* lapon levő II. táblán János (sz. 1748 V. 29.) helyett *Kristóf*.

¹⁾ Forgon I. 35.